İNCİL

(SEVİNÇ GETİRİCİ HABER)

İNCİL'İN YUNANCA ASLINDAN ÇAĞDAŞ TÜRKÇE'YE ÇEVİRİSİ

ÇEVİREN THOMAS COSMADES

İÇİNDEKİLER

Önsöz
Matta
Markos
Luka
Yuhanna
Habercilerin İşleri
Romalılara Mektup
Korintoslulara I. Mektup
Korintoslulara II. Mektup
Galatyalılara Mektup
Efesoslulara Mektup
Filippililere Mektup
Koloselilere Mektup
Selaniklilere I. Mektup
Selaniklilere II. Mektup
Timoteos'a I. Mektup
Timoteos'a II. Mektup
Titos'a Mektup
Filimon'a Mektup
İbranilere Mektup
Yakup'un Mektubu
Petros'un I. Mektubu
Petros'un II. Mektubu
Yuhanna'nın I. Mektubu
Yuhanna'nın II. Mektubu
Yuhanna'nın III. Mektubu
Yahuda'nın Mektubu
Vahiy
Açıklamalar

İNCİL
(SEVİNÇ GETİRİCİ HABER)

ÖNSÖZ

Kutsal Kitap'ın **Eski Antlaşma** ve **Yeni Antlaşma** diye bilinen iki kesimi vardır. Tanrı'nın insanlıkla ilişkisi ve bağlantısı **antlaşmaya** dayanır. **Antlaşma** iki tarafın anlaşması değil, doğrudan doğruya Tanrı'nın ilgisinden ve iyiliğinden kaynaklanan, Tanrı'ca saptanan bağlantıdır. İnsanlığa sevgiyle yaklaşan Tanrı'nın kayra **antlaşması** evrensel ve koşulsuzdur. İnsan ona hiçbir katkıda bulunamaz, ondan bir şey çıkaramaz. Yaklaşım tek yanlıdır, Tanrı'dandır. Tüm çağları ve sonsuzu kapsar.

Tanrı'nın önceki çağlardan, özellikle Musa aracılığıyla açıkladığı ve İsrailoğulları'yla kurduğu ilişki **Eski Antlaşma**'dır. Yalnız İsrailoğulları'nı değil, tüm insanlığı kapsayan ilişkisi ise **Yeni Antlaşma**'dır. **Yeni Antlaşma**'nın **Eski Antlaşma**'yla ilişkisi, atalara verilen vaadin Tanrı'ca bütünlenmesidir.

Tanrı esinlemesiyle peygamberlerin **Eski Antlaşma**'yı kaleme alması yaklaşık bin yıl sürmüştür. Yine Tanrı esinlemesiyle yazarların **Yeni Antlaşma**'yı kaleme alması ise yüz yılı kapsar. Halk dilinde **İNCİL** diye bilinen Yeni Antlaşma'ya aslında **EVANGELİYON** denir. Öz anlamı **SEVİNÇ GETİRİCİ HABER**'dir. Kutsal Kitap'ın **Yeni Antlaşma** kesimi yirmi yedi ayrı yazıdan oluşur. Bunlar dört genel konuya değinerek sürekli bir bütünü oluşturur:

1. İsa'nın yaşamı **Matta, Markos, Luka, Yuhanna** adında dört yazar tarafından kaleme alındı. Yazarlar hem olaylara doğrudan doğruya tanık oldu, hem de görenlerden gerekli bilgileri topladı. İsa'dan sonra 150 yılına girmeden önce bu yazılar bir bütün olarak yayımlanmaktaydı.
2. **Habercilerin İşleri**, ilk sırada bulunan yazılar gibi, tarihsel konuları ele alır. **Luka**'nın yazdığı bu parça, dirilip göklere yükselen İsa Mesih'in inanlılarına Kutsal Ruh'unu göndermesiyle başlar. Bu yazı inanlılar topluluğunun oluşması ve gelişmesiyle ilgili olayları içerir.
3. Habercilerin yazdığı **yirmi bir** mektubun tümü İsa Mesih'in dirilmişlikteki kişiliğini ve bununla ilgili öğretiyi kapsar. Haberci Pavlos bunların on üçünü belli yerlerdeki topluluklara ve kişilere yazmıştır. Geriye kalan sekiz mektup birçok yere dağılmış bulunan inanlılara yöneltilmiştir. Her mektubun ana konusu güncel, tanrısal konularla ilgilidir. Tanrı günahlıyı kayrayla arıtan egemen, kutsal Kişi'dir. Günahlının doğal yapısı Tanrı'nın öz varlığıyla çelişkidedir. Yaşamdaki günah Tanrı'yı acındıran belirgin eylemdir.
4. **Vahiy** yazısının ana konusu **eskatologya** (son olaylar bilgisi) ile ilgilidir. İsa Mesih'in yeniden gelişine değinen peygamberlik bildirisidir.

Kutsal Kitap'ta açıklanan Egemen Tanrı kendisini kutsallıkla ve güçlü eylemlerle gösterir. **Eski Antlaşma**'da göz kamaştırıcı eylemlerini kanıtlayan Tanrı, **Yeni Antlaşma**'da daha da güçlü sonuçlamaları Mesih'in kişiliğinde belgeledi. Bu kişi peygamberlerin tek ağızdan gelişini bildirdikleri İsa Mesih'tir. İbrahim'in, Davut'un soyundan gelen İsa, yol açıcı niteliğinde gönderilen Yahya tarafından herkese tanıtıldı, yüceliğini güçlü işlerle açıkladı. Din adamlarının ve egemen Romalılar'ın düzeniyle çarmıha çakıldı. Orada öldü, sonra gömüldü, üçüncü gün dirildi ve kırk gün geçince göklere yükseldi. Tanrı'ca kararlaştırılan bu olgu insanlığa kurtuluş, Yaratan'la barış ve sonsuz paydaşlık bildirisi olarak yayıldı.

Bu yirmi yedi yazı ilkin eski Yunan'ın halk dilinde yazıldı, ikinci yüzyılın ortalarında ruhsal topluluklarca kullanılmaya başlandı. 200 yılı dolaylarında çeşitli dillere çevrilmeye başlandı. Böylece başka başka topluluklar onu kendi dilinde okuyabildi.

Orta Asya'daki Türk dillerine çevrilen bir iki parça çok gerilere gider. Türkçe'ye ilk çeviri Sultan IV. Mehmet'in baştercümanı Ali Bey tarafından yapıldı. Bu çeviri 1666 yılında bütünlendi. Şimdi Hollanda'da Leyden Üniversitesi kitaplığındadır. Bu çeviriye dayanan ilk Türkçe **Yeni Antlaşma** 1819'da 5000 baskı olarak basıldı. Tüm Kutsal Kitap ise 1827'de yayımlandı.

Elinizdeki çağdaş Türkçe çevirisinden önceki baskı, genellikle öbür çevirilere dayanarak 1941'de yayımlanmıştır. Önümüzdeki çeviri Yunanca aslından yapılmıştır ve önceki çevirilerin dil biçimini izlemeyen bir çalışmadır. Birinci baskı 1988'de Kitabı Mukaddes Şirketi tarafından basılmıştır. Elinizdeki baskı onun üzerinde baştan başa gözden geçirilmiş, gerekli düzeltmeler uygulanmıştır..

KİTAP'IN KULLANILIŞI:
Bu kitabı bilinçli olarak kullanmanıza yardımcı açıklamaların dikkate alınmasını öneririz.

Yeni Antlaşma'yı oluşturan yirmi yedi yazının her biri **Önsöz**'le tanıtılıyor. Bunlar o yazıyla ilgili genel bilgiyi içermektedir. İncil parçaları bölümlere ve ayetlere ayrılmıştır.

Sayfa altındaki dipnotlar orada **Eski Antlaşma**'dan gelen bir alıntı bulunduğunu ve bunun nereden aktarıldığını anlatmaktadır. Örneğin, Matta 1:23 **Eski Antlaşma**'da Yeşaya 7:14'teki peygamberlik bildirisinden alıntıdır. Bunlar genellikle tırnak içinde gösterilmektedir. Yine, Matta 2:6 Mika 5:1-3'ten alıntıdır. **Yeni Antlaşma**'nın yaklaşık yüzde onu **Eski Antlaşma**'dan alıntıdır.

Parçalarda içerilen konular birer başlıkla gösteriliyor. Örneğin, Matta 8:23-27'de İsa Fırtınayı Durduruyor. Alttaki açıklamaysa bu olayın Markos 4:35-41; Luka 8:22-25'te de konu edilmesiyle ilgilidir. Bir de genel başlıklar vardır. Bunlar büyük harflerle gösteriliyor: İSA'NIN DOĞUMU VE ÇOCUKLUK ÇAĞI gibi.

Ayrıca dipnotlar a, b, c harfleriyle gösterilmiştir. Bunlardan başka belirli konularda gereken geniş açıklamalar yapılmıştır; Matta 2:1'de Kral Herodes'le ilgili açıklama gibi. Yıldız işaretiyle gösterilen bu konuların daha iyi anlaşılabilmesi için kitabın sonundaki AÇIKLAMALAR'a başvurarak, örneğin Matta 2:1'e bakabilirsiniz. Böylece, pek çok konuda geniş bilgi sunulduğunu göreceksiniz.

Kitapta birkaç haritaya rastlayacaksınız. Örneğin, HABERCİLERİN İŞLERİ'ndeki dört harita o bölümün daha iyi izlenmesine yardımcı olacaktır. Vahiy'deki ve kitabın sonundaki haritalar da bu amaçla konulmuştur. Bu yardımcı açıklamalar kitabı kolaylıkla anlamanıza katkıda bulunur. Tanrı esiniyle gelen, seçkin yazarlarca kaleme alınan İncil'i okurken size tanrısal kavram dileğinde bulunuruz.

SEVİNÇ GETİRİCİ HABER

MATTA

(Tanrı'nın Mesih'i: Hükümran)

Önsöz

Bu yazı Sevinç Getirici Haber'in Matta'ya esinlenen parçasıdır. İsa Mesih yeryüzünde hizmete başlarken her kesimden on iki öğrenci seçti, onları Apostolos 'Gönderilenler' olarak adlandırdı. Matta on iki öğrencinin adlarını verirken (10:3) kendisini "Gümrük vergisi toplayan Matta" diye tanıtır.

Matta Romalılar hesabına gümrük vergisi toplayan bir Yahudi'ydi. Aynı zamanda 'Alfeos oğlu Levi' diye de anılır (Markos 2:17). İsa Matta'yı öğrencisi olmaya çağırınca, Matta işini gücünü bırakıp O'nun ardı sıra gitti (Luka 5:27,28). Matta hiç kimsenin sevmediği bir halk kesimindendi. Ama İsa'nın çağrısını duyarak kendisine apayrı bir yön seçti. Çok parlak bir şölen düzenleyerek ona, "Ardım sıra gel" diyen İsa'yı da şölene çağırdı (Luka 5:29). Bu yazının birinci yüzyıl ortalarında Antakya'da yazıldığı, İsa'ya ilişkin bilgi isteyen ilk inanlılara kaynak olduğu varsayılır.

Matta'nın insanlığa tanıttığı İsa Tanrı'nın Mesih'idir, gelecek olan Kral'dır (2:2; 21:5; 22:11; 25:34; 27:11,37,42). İsa sekiz kez Davut Oğlu olarak tanıtılır. O, Yeşaya peygamberin sözünü ettiği Tanrı uşağı (12:18), insanların hastalıklarını ve dertlerini yüklenen kişidir (8:17).

İsa Eski Antlaşma'da Tanrı'nın belirttiği ruhsal yasalara yepyeni bir anlam verdi (5:21-24, 27-30, 33-37). Yasa'nın harfine değil, ruhuna gösterdiği derin bağlılık biçimci din kuşaklarını öfkelendirdi. İsa'yı ortadan kaldırmayı temel amaç edindiler. En sonunda da bunu başardılar. Biçimci din kuşaklarının bu tutumu Tanrı hükümranlığının onlardan alınıp yaraşıklı ürünleri getirenlere –uluslara– verilmesiyle sonuçlanacak (21:43).

Yazar Matta anlattığı olayların Eski Antlaşma peygamberlerince açıklıkla belirtildiğini, "Böylece peygamberlik sözü yerine geldi" diyerek vurgular. 123 kez Eski Antlaşma peygamberlerinin sözlerini aktararak bunların nasıl bütünlendiğini okuyucunun dikkatine getirir. Peygamberlik sözleri kitapta rastlanan olayların bir dokusu gibidir. Bu yazıda 'Göklerin Hükümranlığı' sözü otuz kez geçer. Ayrıca Matta, İsa'nın yirmi mucizesine değinir. İsa'nın beş uzun konuşması da bu yazıda yer alır.
Bunlar şu başlıklarla sıralanır:

5. *Mutluluklarla başlayan sağtöre ilkeleri 5:1-7:27.*
6. *İsa'nın öğrencileri hizmete göndermesinden önce açıkladığı gerçekler 10:1-42.*
7. *Tanrı'nın hükümranlığıyla ilgili simgesel öyküler 13:1-52.*
8. *Sağlıklı insan ve topluluk ilişkileri 18:1-35.*
9. *İsa'nın dinsel ikiyüzlülüğü kınayan sözleri ve ikinci kez gelişiyle ilgili eskatologya açıklamaları 23:1-25:36.*

Bu son konuyla ilgili olarak, Eski Antlaşma peygamberlerinden aktarılan açıklamalar ilginçtir (bkz. 24:30).

Sözü edilen beş konuşmanın her biri: "İsa bu sözleri sona erdirince" yinelemesiyle noktalanır (7:28; 11:1; 13:53; 19:1; 26:1).
İsa'nın bu öğretişleri çağlar boyu inanlılar topluluğunun yaşam ilkesi ve sağtöre ölçüsü olmuştur.

İSA'NIN DOĞUMU VE ÇOCUKLUK ÇAĞI

İsa'nın Soyu 1-17

(Luka 3:23-38)

1 Davut oğlu, İbrahim oğlu, İsa Mesih'in* soy kitabı.[1] 2İshak İbrahim'in oğluydu, Yakup
İshak'ın oğluydu. Yahuda ve kardeşleri Yakup'un oğullarıydı. 3Perets ve Zerah
Tamar'dan Yahuda'nın oğullarıydı. Hetsron Perets'in oğluydu. Ram Hetsron'un oğluydu.
4Aminadab Ram'ın oğluydu. Nahşon Aminadab'ın oğluydu. Salmon Nahşon'un oğluydu.
5Boaz Rahab'tan Salmon'un oğluydu. Obed Rut'tan Boaz'ın oğluydu. Yesse Obed'in
oğluydu. 6Kral Davut Yesse'nin oğluydu.

Süleyman Uriya'nın karısından Davut'un oğluydu. 7Rehoboam Süleyman'ın
oğluydu. Abiya Rehoboam'ın oğluydu. Asa Abiya'nın oğluydu. 8Yehoşafat Asa'nın oğluydu.
Yoram Yehoşafat'ın oğluydu. Uzziya Yoram'ın oğluydu. 9Yotam Uzziya'nın oğluydu. Ahaz
Yotam'ın oğluydu. Hezekiya Ahaz'ın oğluydu. 10Manasse Hezekiya'nın oğluydu. Amon
Manasse'nin oğluydu.Yoşiya Amon'un oğluydu. 11Yekonya ve kardeşleri Yoşiya'nın
oğullarıydı: Babil'e sürgünlük döneminde..

12Babil'e sürgünlük döneminden sonra: Şealtiel Yekonya'nın oğluydu. Zerubbabel
Şealtiel'in oğluydu. 13Abiud Zerubbabel'in oğluydu. Elyakim Abiud'un oğluydu. Azor
Elyakim'in oğluydu. 14Sadok Azor'un oğluydu. Ahim Sadok'un oğluydu. Eliud Ahim'in
oğluydu. 15Eleazar Eliud'un oğluydu. Mattan Eleazar'ın oğluydu. Yakup Mattan'ın oğluydu.
16Meryem'in sözlüsü Yusuf Yakup'un oğluydu. Meryem'den Mesih diye tanınan İsa doğdu.
17İbrahim'den Davut'a dek tüm kuşak sayısı on dört kuşaktır. Davut'tan Babil sürgünlüğüne
dek on dört kuşak, Babil sürgünlüğünden Mesih'e dek on dört kuşak.

İsa Mesih'in Doğumu 18-25

(Luka 2:1-7)

18İsa Mesih'in doğumu şöyle oldu: Annesi Meryem Yusuf'la nişanlıydı. Onlar bir
araya gelmeden önce Meryem'in Kutsal Ruh'tan gebe olduğu anlaşıldı. 19Sözlüsü Yusuf
doğru biri olduğundan ve Meryem'i küçük düşürmek istemediğinden, onu sessizce bırakmayı
uygun gördü. 20Yusuf bunları düşünüyordu ki, Rab'bin meleği düşünde ona görünerek, "Ey
Davut oğlu Yusuf!" dedi. "Meryem'i kendine eş olarak almaktan çekinme. Çünkü onda
oluşan Kutsal Ruh'tandır. 21Bir oğul doğuracak, O'nun adını İsa* koyacaksın. Çünkü O
halkını* günahlarından kurtaracak." 22Bu olaylar zinciri Rab'bin Peygamber aracılığıyla
söylediği söz yerine gelsin diye oldu:

23"İşte erden kız gebe kalacak ve bir oğul doğuracak.
O'nun adını İmmanuel koyacaklar."
İmmanuel 'Tanrı bizimle' demektir.

24Yusuf uykusundan uyanınca Rab'bin meleğinden gelen buyruğa uydu ve eşini eve
aldı. 25Ama bir oğul doğuruncaya dek kendisiyle ilişki kurmadı. Çocuğun adını da İsa koydu.

Doğudan Gelen Bilginler 1-12

2 İsa Kral Herodes'in* günlerinde, Yahudiye'nin Beytlehem kasabasında doğduğu sırada
doğudan Yeruşalim'e gökbilimciler geldi. 2"Yahudiler'in yeni doğan kralı nerede?" diye
soruşturuyorlardı. "Çünkü O'nun yıldızını doğuda gördük ve kendisine tapınmaya geldik."

3Gelgelelim bunu duyunca kral Herodes'in yüreği kalktı ve onunla birlikte tüm
Yeruşalim'in[2] de.. 4Herodes halkın tüm başrahiplerini, dinsel yorumcularını* bir araya

---

[1] İsa'nın öz soyu İbrahim'e ve Davut'a dayanır.
1:22 Yeşaya 7:14

[2] Bu tarihten altı yüzyıl sonra Arap'larca **Kudüs** diye adlandırılan kral Davut'un kenti.
2:5 Mika 5:2 **2:15** Hoşea 11:1 **2:17** Yeremya 31:15

getirerek onlara Mesih'in nerede doğacağını sordu. [5]Onlar, "Yahudiye Beytlehemi'nde" diye yanıtladılar. "Çünkü Peygamber aracılığıyla yazılmıştır:

[6]"'Ey Yahudiye bölgesindeki Beytlehem!
Yahuda yöneticileri arasında hiçbir bakımdan en önemsizi değilsin.
Çünkü senden halkım İsrail'i güdecek olan bir yönetici çıkacak.'"

[7]Bunun üzerine Herodes gizlice gökbilimcileri yanına çağırdı, yıldızın ne zaman göründüğünü onlardan kesinlikle öğrendi [8]ve onları şu sözlerle Beytlehem'e saldı: "Gidin, çocuğa ilişkin her şeyi inceden inceye araştırın. O'nu bulunca da bana haber iletin ki, ardınızdan ben de varıp O'na tapınayım." [9]Adamlar Kral'ın sözünü dinleyerek yola koyuldular. Doğuda gördükleri yıldız önlerinden gidiyordu. Çocuğun bulunduğu yerin üzerine varınca orada durdu. [10]Yıldızı görünce dille anlatılmaz yoğun sevinç duydular. [11]Eve girdiler, annesi Meryem'le çocuğu gördüler, yere kapanarak O'na tapındılar. Değerli nesnelerle dolu olan sandığı açıp O'na armağanlar –altın, günlük ve mür*– sundular.

[12]Gördükleri bir düşte Herodes'e dönmemeleri doğrultusunda uyarılınca başka bir yoldan ülkelerine döndüler.

Mısır'a Sığınış 13-15

[13]Gökbilimciler ayrıldıktan sonra Rab'bin bir meleği Yusuf'a düşünde görünerek, "Kalk, çocukla annesini al, Mısır ülkesine sığın" dedi. "Ben sana bildirinceye dek orada kal. Çünkü Herodes yok etmek amacıyla çocuğu arayacak." [14]Yusuf kalktı, geceleyin çocukla annesini aldı Mısır'a doğru yola koyuldu. [15]Herodes'in ölümüne dek orada kaldı. Rab'bin Peygamber aracılığıyla söylediği söz yerine gelsin diye oldu bu:

"Ben Oğlum'u Mısır'dan çağırdım."

Suçsuz Çocukların Öldürülmesi 16-18

[16]Herodes gökbilimciler tarafından aldatıldığını anlayınca çok kızdı. Gökbilimcilerden kesinlikle öğrendiği doğum vaktini göz önünde tutarak, çıkardığı özel bir buyrukla Beytlehem ve yöresindeki iki yaşından küçük tüm erkek çocukları öldürttü. [17]Böylece Yeremya peygamber aracılığıyla söylenen söz yerine gelmiş oldu

[18]"Rama'da bir ses duyuldu.
Ağlayış ve acı acı dövünme,
Çocukları için ağlayan Rahel avutulmak istemiyor,
Çünkü onlar yok oldu."

Mısır'dan Dönüş 19-23

[19]Herodes ölünce, Rab'bin bir meleği Mısır'da düş yoluyla Yusuf'a görünerek, [20]"Kalk, çocukla annesini al, İsrail ülkesine git" dedi. "Çünkü çocuğun yaşamına kıymak isteyenler öldü." [21]Yusuf kalktı, çocukla annesini alıp İsrail ülkesine vardı.

[22]Yahudiye bölgesinde Herodes'in yerine oğlu Arhelaos'un* krallık ettiğini duyan Yusuf oraya gitmekten çekindi. Düşünde uyarılınca Galile bölgesine çekildi. [23]Varıp Nasıra denen kente yerleşti. Öyle ki, peygamberler aracılığıyla, "O'na Nasıralı denecektir"[3] diye bildirilen söz yerine gelsin.

TANRI HÜKÜMRANLIĞI AÇIKLANIYOR

Yahya'nın Bildirisi 1-12

(Markos 1:1-8; Luka 3:1-19; Yuhanna 1:19-28)

---

[3] Yeşaya 11:1; Luka 1:26; 2:39,51; 4;16; 18:37; Habercilerin İşleri 25:5

3 O günlerde Vaftizci Yahya* belirdi. Yahudiye çölünde sözü yayarak, 2"Günahtan dönün,
çünkü göklerin hükümranlığı* yaklaştı" sözleriyle vaaz etmekteydi. 3Yeşaya
peygamberin sözünü ettiği kişidir Yahya:
"Çölden bir ses yükseliyor:
'Rab'bin yolunu hazırlayın,
O'nun çığırlarını düzleyin.'"
4Yahya'nın giysisi deve kılındandı. Belinde deri bir kuşak taşıyordu. Yiyeceği
çekirgeyle yaban balıydı.
5Yeruşalim, tüm Yahudiye ve Ürdün yöresinden herkes ona koşuyor, 6günahlarını
açık açık bildirerek Ürdün Irmağı'nda onun eliyle vaftiz[4] ediliyordu.
7Ferisiler'le* Sadukiler'den* birçoğunun vaftiz edilmeye geldiklerini görünce Yahya
onları, "Engerekler soyu!" diye kınadı. "Gelecek öfkeden kaçmanızı size kim öğütledi?
8Günahlarınızdan döndüğünüzü kanıtlayan yaşam ürünü getirin.
9"Kendi kendinize, 'Atamız İbrahim'dir' diye düşünmeyesiniz. Çünkü size
belirtiyorum ki, Tanrı İbrahim'e şu taşlardan çocuklar oluşturabilir. 10İşte balta şimdiden
ağaçların dibinde duruyor. İyi ürün vermeyen her ağaç kesilip ateşe atılır. 11Günahtan
dönesiniz diye ben sizi suyla vaftiz ediyorum. Ama benden sonra gelen benden daha
güçlüdür. Ben O'nun çarıklarını bile taşımaya yeterli değilim. O sizleri Kutsal Ruh'la ve
ateşle vaftiz edecek*. 12O'nun yabası elindedir. Harman yerini tertemiz edecek, buğdayını
ambara toplayacak. Samanı ise hiç sönmeyen ateşle yakacak."

İsa'nın Ürdün Irmağında Vaftizi 13-17

(Markos 1:9-11; Luka 3:21,22)

13O sırada İsa vaftiz edilmek için Galile bölgesinden Ürdün Irmağı'na, Yahya'nın
yanına geldi. 14Ama Yahya İsa'yı önlemeye kalktı: "Senin elinle benim vaftiz edilmem
gerekirken sen mi bana geliyorsun?" 15İsa, "İzin ver bana" dedi, "Çünkü doğruluğun her
gereğini yerine getirmemiz için yaraşan uygulama budur." Bunun üzerine Yahya O'na izin
verdi.
16İsa vaftiz edilir edilmez sudan çıktı. O anda gökler açıldı. Tanrı Ruhu'nun güvercin
gibi üzerine indiğini gördü. 17Göklerden bir ses duyuldu:
"Sevgili Oğlum budur.
O'ndan hoşnudum."

İsa'nın Çölde Denenmesi 1-11

(Markos 1:12,13; Luka 4:1-13)

4 Bunun üzerine İsa, iblis tarafından denensin diye Ruh tarafından çöle yöneltildi. 2Kırk
gün kırk gece oruç tuttu. Sonunda açlık duydu. 3Ayartıcı[5] yaklaşıp, "Eğer Tanrı'nın
Oğlu'ysan" dedi, "Buyruk ver şu taşlar ekmek olsun." 4İsa, "Kitap'ta yazılmıştır" dedi:
"'İnsan yalnız ekmekle yaşamaz,
Tanrı'nın ağzından çıkan her sözle yaşar.'"
5Sonra iblis, İsa'yı Kutsal Kent'e[6] götürdü. O'nu tapınağın kulesine çıkarıp, 6"Eğer
Tanrı'nın Oğlu'ysan" dedi, "At kendini aşağıya; çünkü Kitap'ta yazılmıştır:
'Meleklerine senin için buyruk verecek,
Seni elleri üzerinde taşıyacaklar;
Ve ayağın taşa çarpmayacak.'"
7İsa onu yanıtladı: "'Tanrın Rab'bi denemeyeceksin' diye de yazılmıştır."

---

4 Bakınız, 3:11; 28:19; Habercilerin İşleri 1:5; 18:25; 19:4.
3:3 Yeşaya 40:3
5 iblis, şeytan. Bakınız, 5:37.
6 Yeruşalim kentine 'Kutsal Kent' denir.
4:4 Yasanın Tekrarı 8:3 **4:6** Mezmur 91:11,12 **4:7** Yasanın Tekrarı 6:13 **4:10,14** Yeşaya 8:23; 9:1

8 Bu kez iblis, İsa'yı çok yüksek bir dağa götürdü. Yeryüzünün tüm ülkelerini ve
zenginliklerini O'na göstererek, 9 "Eğer yere kapanıp bana tapınırsan" dedi, "Bunların tümünü
sana veririm." 10 İsa, "Çekil şeytan!" diye yanıtladı. "Çünkü Kitap'ta yazılmıştır:
"'Tanrın Rab'be tapınacak
ve yalnız O'na hizmet edeceksin.'"
11 Bunun üzerine iblis O'nu bıraktı; melekler gelip O'na hizmet etti.

İsa'nın Galile'de Hizmeti 12-17
(Markos 1:14,15; Luka 4:14,15)

12 İsa Yahya'nın tutuklandığını duyunca Galile'ye çekildi. 13 Nasıra'yı bırakıp Zebulun
ve Naftali sınırlarında, deniz kıyısında bir kent olan Kafernahum'a yerleşti. 14 Yeşaya
peygamber aracılığıyla bildirilen söz yerine gelsin diye oldu bu:
15 "Zebulun ülkesi, Naftali ülkesi,
Deniz yönünde, Ürdün'ün ötesinde ulusların* Galilesi.
16 Karanlıkta oturan halk parlak bir ışık gördü.
Ölüm ülkesinde ölümün gölgesi altında oturanlara ışık doğdu."
17 Bu olaylardan sonra İsa Söz'ü yaymaya başladı. "Günahtan dönün, çünkü göklerin
hükümranlığı yaklaştı" diyordu.

Dört Balıkçıya Çağrı 18-22
(Markos 1:16-20; Luka 5:1-11)

18 İsa Galile Denizi kıyılarında dolaşırken, Simon'la –öteki adı Petros'tur– kardeşi
Andreas'a rastladı. Denize ağ atıyorlardı; çünkü balıkçıydılar. 19 Onlara, "Ardım sıra gelin"
dedi. "Sizi insan avcısı* yapacağım." 20 Onlar da hemen ağlarını bırakıp O'nun ardı sıra
gittiler.
21 Oradan ileriye doğru gidince başka iki kardeşe –Zebedi'nin oğlu Yakup'la kardeşi
Yuhanna– rastladı. Babaları Zebedi'yle birlikte teknede ağlarını onarıyorlardı. Onları da
çağırdı. 22 Hemen tekneyi de, babalarını da bırakıp İsa'nın ardı sıra gittiler.

İsa Öğretiyor, Hastaları İyileştiriyor 23-5:2
(Luka 6:17-19)

23 İsa Yahudiler'in sinagoglarında[7] öğreterek, hükümranlığın Sevinç Getirici
Haberi'ni* yayarak, halk arasında her rahatsızlığı her hastalığı iyileştirerek tüm Galile
bölgesini bir uçtan öbür uca dolaştı. 24 Ünü Suriye'de baştanbaşa yayıldı. Bütün hastaları, çeşit
çeşit rahatsızlığa tutulanları ve ağrı çekenleri, cinlileri, saralıları, inmelileri O'na getirdiler;
hepsini sağlığa kavuşturdu. 25 Galile'den, Dekapolis'ten,[8] Yeruşalim'den, Yahudiye'den,
Ürdün'ün karşı yakasından gelen yoğun kalabalıklar O'nu izledi.

5 İsa toplulukları görünce dağın yamacına çıktı*. Oturunca öğrencileri* kendisine
yaklaştı. 2 İsa konuşmaya başlayarak onlara öğretmeye koyuldu:

Gerçek Mutluluk 3-12
(Luka 6:20-23)

3 "Ne mutlu ruhta yoksul olanlara!
Çünkü göklerin hükümranlığı onlarındır.
4 Ne mutlu yaslı olanlara!
Çünkü onlar avutulacaklar.

---

7 Kutsal Yazılar'ın okunduğu, öğretildiği toplantı yerleri.
8 Ürdün Irmağı'nın doğusundaki 'On Roma kenti'; biri ırmağın batısında.

5:3 Yeşaya 57:15 **5:4** Mezmur 126:5; Yeşaya 61:3 **5:5** Mezmur 37:11 **5:8** Mezmur 24:4; 51:10; 73:1

[5]Ne mutlu yumuşak huylu olanlara!
Çünkü onlar yeri miras alacaklar.
[6]Ne mutlu doğruluğa acıkıp susayanlara!
Çünkü onlar doyurulacaklar.
[7]Ne mutlu başkasının acısına ortak olanlara!
Çünkü onlar acılarında destek bulacaklar.
[8]Ne mutlu yüreği temiz olanlara!
Çünkü onlar Tanrı'yı görecekler.
[9]Ne mutlu barışçılara!
Çünkü onlara Tanrı çocukları denecek.
[10]Ne mutlu doğruluk yüzünden saldırıya uğrayanlara!
Çünkü göklerin hükümranlığı onlarındır.
[11]Ne mutlusunuz sizleri aşağıladıkları, size saldırıda bulundukları,
benim yüzümden yalan yere size her tür kötüleyici söz söyledikleri zaman!
[12]Sevinin ve coşun.
Çünkü göklerde büyük armağanınız hazırdır.
Çünkü sizlerden önceki peygamberlere de bu yolda
saldırıda bulundular."

Tuz ve Işık 13-16

(Markos 9:50; Luka 14:34,35)

[13]"Sizler yeryüzünün tuzusunuz. Ama tuz tadını yitirirse, bir daha ne ile ona tuz tadı verilebilir? Artık sokağa atılıp ayaklar altında çiğnenmekten başka hiçbir işe yaramaz.

[14]"Sizler dünyanın ışığısınız. Dağ üstünde duran kent gizlenemez. [15]Ne de bir ışık yakıp onu tahıl ölçeği altına koyarlar. Tam tersine ışığı şamdana yerleştirirler; böylece evdekilerin hepsini aydınlatır. [16]Işığınız insanların önünde öyle parlasın ki, sağlıklı işlerinizi görsünler ve göklerdeki Babanız'ı yüceltsinler."

Ruhsal Yasanın Tümlenmesi 17-20

[17]"Ruhsal yasayı[9] ya da peygamberleri ortadan kaldırmaya geldiğimi sanmayasınız. Ortadan kaldırmaya değil, ancak bütünlemeye geldim. [18]Doğrusu sizlere derim ki, gök ve yer yok oluncaya dek ruhsal yasadan küçücük bir nokta ya da bir çizgi bile kaldırılmayacaktır. Bildirilen her şey yerine gelinceye dek.. [19]Bu nedenle, bu buyruklardan en küçüğünü bile kim bozar ve insanlara öylece öğretirse, göklerin hükümranlığında ona en küçük denecektir. Öte yandan, kim uygular ve başkalarına da öğretirse, göklerin hükümranlığında ona büyük denecektir. [20]Öyleyse size derim ki, doğruluğunuz dinsel yorumcuların ve Ferisiler'inkinden aşkın değilse, göklerin hükümranlığına girmeyeceksiniz."

Öfkenin Yıkıcılığı 21-26

[21]"Atalara 'öldürmeyeceksin' dendiğini duydunuz. Her kim öldürürse yargılanmayı hak edecektir. [22]Ama ben size derim ki, kardeşine öfkelenen herkes yargılanmayı hak edecektir. Öte yandan, her kim kardeşine aşağılayıcı bir söz söylerse,[10] tüm Kurul'a* karşı sorumlu tutulmayı hak edecektir. 'Aklı kıt' diyense cehennem ateşini hak edecektir. [23]Bu nedenle, sunakta armağanını sunarken, kardeşinin sana dargın olduğu aklına gelirse, [24]armağanını olduğu yere, sunağın önüne bırak, git önce kardeşinle barış. Ondan sonra dönüp armağanını sun. [25]Sana karşı dava açanla bir arada yola koyulmuşken ivedilikle davranıp onunla anlaş ki, seni yargıca vermesin, yargıç tutuklayanın eline bırakmasın ve cezaevine atılmayasın. [26]Doğrusu sana derim ki, en son meteliğini ödemeden oradan çıkamazsın."

---

[9] Eski Antlaşma'da Musa peygamber aracılığıyla verilen şeriat

[10] Aslı **'Raka'.** Aşağılayıcı eski bir ilenme kullanımı.

Cinsel Yolsuzluğun Yakıcılığı 27-30

27 “‘Evlilik dışı cinsel bağlantıya* girmeyeceksin’ dendiğini duydunuz. 28 Ama size
derim ki, bir kadına içinden istek duyarak bakan herkes o anda yüreğinde onunla evlilik dışı
cinsel bağlantıya girmiştir. 29 Eğer sağ gözün seni suç işlemeye sürüklüyorsa, onu çıkar ve
kendinden at. Çünkü senin için bedeninin parçalarından birinin yok olması, tüm bedeninin
cehenneme atılmasından daha iyidir. 30 Eğer sağ elin seni suç işlemeye sürüklüyorsa, onu kes
ve kendinden at. Çünkü senin için bedeninin parçalarından birinin yok olması tüm bedeninin
cehenneme atılmasından daha iyidir.”

Boşanmanın Yozlaştırıcılığı 31,32

(Matta 19:9; Markos 10:11,12; Luka 16:18)

31 “Denmiştir ki, ‘Kim karısını boşarsa ona boşanma belgesi versin.’ 32 Ama ben size
derim ki, her kim karısını cinsel uygunsuzluk dışında boşarsa, onu cinsel yolsuzluğa itmiş
olur. Her kim boşanmış bir kadınla evlenirse cinsel yolsuzluk yapar.”

Andın Sakıncası 33-37

33 “‘Yine atalara şöyle dendiğini duydunuz:
‘Yalan yere ant içmeyeceksin,
Rab’be karşı ant sorumluluğunu yerine getireceksin.’
34 “Ama size derim ki, hiçbir konuda ant içmeyin. ‘Ne gök üzerine ant için –çünkü
orası Tanrı’nın tahtıdır–’ 35 ne de ‘yer üzerine’; çünkü orası ‘O’nun ayaklarının basamağıdır.’
Ne Yeruşalim’e ant iç –çünkü ‘yüce hükümranın kentidir–’ 36 ne de başın üzerine ant içesin;
çünkü sen bir tek kılı bile ak ya da kara edemezsin. 37 Sözünüz kesinlikle ‘Evet’ ve kesinlikle
‘Hayır’ olsun. Bunlardan ötesi kötü olandandır.[11]”

Düşmanlarınızı Sevin 38-42

(Luka 6:29,30)

38 “‘Göze göz, dişe diş’ dendiğini duydunuz. 39 Ama size derim ki, kötü kişiye karşı
direnmeyin. Tam tersine, sağ yanağına kim vurursa, ona öbürünü de çevir. 40 Eğer biri seninle
yargıca gidip gömleğini almak isterse, ona üst giysini de ver. 41 Ve kim sana bir kilometrelik
yolu zorla yürütmek isterse, onunla iki kilometre yürü. 42 Senden dilekte bulunana ver ve
ödünç isteyeni geri çevirme.”

Sevgi Sınavı 43-48

(Luka 6:27,28; 32-36)

43 “‘Komşunu seveceksin, düşmanına da kin besleyeceksin’ dendiğini duydunuz.
44 Ama size derim ki, düşmanlarınızı sevin ve size baskı uygulayanlar için dua edin. 45 Öyle ki,
göklerdeki Babanız’ın oğulları olasınız. Çünkü O güneşini hem kötülerin, hem de iyilerin
üzerine doğdurur ve yağmurunu hem doğruların, hem de eğrilerin üzerine yağdırır. 46 Çünkü
salt sizi sevenleri severseniz ne karşılık bulursunuz? Gümrük vergisi toplayanlar* da aynı
yolda davranmıyor mu? 47 Eğer yalnız kardeşlerinize esenlik dilerseniz, ötekilerden üstün
sayılabilecek ne yapmış olursunuz? Tanrısızlar* da aynı yolda davranmıyor mu? 48 Göksel
Babanız yetkin olduğu gibi, sizler de yetkin kişiler olun.”

Yardım ve Gösteriş 1-4

6 “Doğruluktan kaynaklanan yardımınızı insanların gözü önünde gösteriş için yapmaktan
kaçının. Yoksa göklerdeki Babanız’ın katında karşılığınız olmaz. 2 Öyleyse birine yardım
ederken önünde boru öttürme. İkiyüzlülerin sinagoglarda, sokaklarda insanlarca övülmek
amacıyla takındıkları tutumdur bu. Doğrusu size derim ki, onlar karşılıklarını aldılar. 3 Birine

[11] iblis, şeytan. Bakınız, 4:3; 13:19.

yardım elini uzatırken, sol elin sağ elinin ne yaptığını bilmesin. [4]Yardımını gizlice yap. Gizlilikte gören Baban da sana yaraşanı verecektir."

Duada Gerekli Tutum 5,6

[5]"Dua ederken ikiyüzlüler gibi davranmayın. Onlar sinagoglarda, sokak köşelerinde dikilip dua etmeyi severler. Amaçları gösteriştir. Doğrusu size derim ki, onlar karşılıklarını aldılar. [6]Ama sen dua ederken 'iç odana çekil, kapını örtüp' gizlide olan Baban'a 'dua et.' Gizlilikte gören Baban da sana yaraşanı verecektir."

Duada İzlenecek Temel Kural 7-15

[7]"Dua ederken tanrısızlar[12] gibi boş tekerlemelerden kendinizi sakının. Çünkü onlar çok söyledikleri için Tanrı'nın kendilerini işiteceğini sanırlar. [8]Onlar gibi olmayın. Çünkü Babanız size gerekli olanı, siz daha kendisinden dilemeden önce bilir. [9]Şöyle dua edin:

"'Göklerdeki Babamız!
Adın kutsansın.
[10]Hükümranlığın gelsin.
Gökte olduğu gibi, yerde de isteğin uygulansın.
[11]Gündelik ekmeğimizi bize bugün ver
[12]Ve bize karşı suç işleyenlerin suçunu bağışladığımız gibi sen de bizleri bağışla.
[13]Günahla sınanmamıza olanak bırakma.
Bizleri kötüden kurtar.[13]

[14]"İnsanların suçlarını bağışlarsanız, göksel Babanız da sizleri bağışlar. [15]Ama bağışlamazsanız, Babanız da sizin suçlarınızı bağışlamayacaktır."

Oruçta Gerekli Gizlilik 16-18

[16]"Oruç tutarken ikiyüzlüler gibi surat asmayın. Çünkü bu kişiler insanlara oruçlu görünmek için yüzlerini yozlaştırırlar. Doğrusu size derim ki, onlar karşılıklarını aldılar. [17]Ama sen oruç tutarken başına çekidüzen ver, yüzünü de yıka. [18]Öyle ki insanlara değil ama gizlide olan Baban'a oruçlu görünesin. Gizlilikte gören Baban da sana yaraşanı verecektir."

Göksel Zenginlik 19-21

(Luka 12:33,34)

[19]"Yeryüzünde kendinize gömüler biriktirmeyin. Burada güve ve pas yok eder; hırsızlar da delip çalar. [20]Bunun yerine gökte gömüler biriktirin kendinize. Orada ne güve yok edebilir, ne de pas. Hırsızlar da delip çalamaz. [21]Çünkü gömün neredeyse yüreğin de orada olacaktır."

Ruhsal Aydınlık 22,23

(Luka 11:34-36)

[22]"Bedenin ışığı gözdür. Bu nedenle, gözün sağlamsa tüm bedenin aydınlıktadır. [23]Oysa gözün bozuksa tüm bedenin karanlıktadır. Eğer sendeki ışık gerçekte karanlık ise, ne denli korkunçtur o karanlık!"

Tanrısal Bağlılık 24

(Luka 16:13)

---

12 **Uluslar, tanrısızlar** ya da **paganlar** sözüyle aynı anlamda. Bakınız, 4:15.
5:21,27,33,34,38 Levililer 24:19,20 **5:43** Levililer 19:18 **5:48** 19:2 **6:6** II.Krallar 4:33; Yeşaya 26:20

13 Çünkü hükümranlık da, güçlülük de, yücelik de çağlar boyu senindir. Amin.

24"Hiç kimse iki efendiye uşaklık edemez. Çünkü ya birine kin besler öbürünü sever,
ya da birine bağlanıp öbürünü küçümser. Hem Tanrı'ya, hem de zenginlik ilahına* uşaklık
edemezsiniz."

Fiziksel Güvenlik 25-34

(Luka 12:22-31)

25"Bu nedenle size derim ki, ne yiyeceğiz ne içeceğiz diye yaşamınız konusunda ve
ne giyeceğiz diye bedeniniz konusunda kaygılanmayın. Yaşam yiyecekten, beden de
giyecekten daha önemli değil mi? 26Bakın göğün kuşlarına. Ne ekerler, ne biçerler, ne de
ambarlara biriktirirler. Öyleyken göksel Babanız doyurur onları. Siz kuşlardan üstün önem
taşımıyor musunuz? 27Aranızdan kim kaygılanmakla boyuna bir arşın ekleyebilir?[14]
28"Giyecek sorununda neden kaygılanırsınız? Kırın zambaklarını göz önüne getirin:
Ne güzel serpilip büyürler! Ne çalışırlar, ne de iplik eğirirler. 29Size diyorum ki, Süleyman[15]
bile tüm görkeminin içinde bunlardan biri gibi giyinip kuşanmamıştı. 30Bugün var olan, yarın
fırına atılan kır otunu böylesi özenle giydirip kuşatan Tanrı sizi daha çok giydirip kuşatmaz
mı, ey kıt inanlılar! 31Öyleyse ne yiyeceğiz ne içeceğiz, ya da ne giyeceğiz diyerek
kaygılanmayın. 32Tanrısızlar durup dinlenmeden tümüyle bunları ararlar. Göksel Babanız
bütün bunlara gereksiniminiz olduğunu bilir. 33Siz her şeyden önce Tanrı'nın hükümranlığını
ve doğruluğunu arayın, bunların tümü sizlere verilecektir.
34"Bu nedenle, yarın için kaygılanmayın. Çünkü yarınki gün payına düşen kaygıyı
taşıyacaktır. Her günün kötülüğü kendine yeter."

Başkasını Yargılarken 1-6

(Luka 6:37,38,41,42)

7 "Yargılamayın ki yargılanmayasınız. 2Çünkü hangi yargıyla yargılarsanız onunla
yargılanacaksınız. Hangi ölçüyle ölçerseniz aynı ölçü sizlere de uygulanacaktır. 3Sen
niçin kardeşinin gözündeki çöpü görür de, kendi gözündeki merteği görmezlikten gelirsin?
4Ya da kendi gözünde mertek dururken kardeşine nasıl, 'Bırak gözünden çöpü çıkarayım'
dersin? 5Ey ikiyüzlü! Önce kendi gözünden merteği çıkar, o vakit kardeşinin gözünden
çöpü çıkarmak için açık seçik görürsün.
6"Kutsal olanı ne köpeklere atın, ne de incilerinizi domuzların önüne serin. Yoksa
onları ayakları altında çiğnedikten sonra geri dönüp sizi parçalarlar."

Etkin Dua 7-12

(Luka 11:9-13)

7"Dileyin, size verilecektir. Arayın, bulacaksınız. Kapıyı çalın, size açılacaktır.
8Çünkü her dileyen alır, arayan bulur, çalana kapı açılır. 9Aranızdan kim oğlu ekmek isteyince
ona taş verir? 10Ya da balık isteyince ona yılan verir? 11Kötü kişiler olan sizler çocuklarınıza
nasıl iyi armağanlar vermeyi biliyorsanız, göksel Babanız da kendisinden dileyenlere çok
daha iyi armağanlar verecektir.
12"İnsanların size nasıl davranmalarını istiyorsanız, siz de onlara öyle davranın.
Çünkü ruhsal yasanın da, peygamberlerin de anlamı budur."

Dar Kapı 13,14

(Luka 13:24)

13"Dar kapıdan girin. Çünkü mahva götüren kapı geniş, yol da kolaydır. Ondan
girenler pek çoktur. 14Oysa, yaşama götüren kapı dar, yol da çilelidir. Onu bulanlar azdır."

---

14 Başka bir deyişle: "İçinizden hanginiz kaygılanmakla yaşam süresine bir tek gün ekleyebilir?"
15 Eski çağın ünlü kralı Davut'un oğlu Süleyman.

Ağaç ve Ürünü 15-20

(Luka 6:43,44)

15"Yalancı peygamberlerden sakının. Onlar size koyun postu içinde yaklaşırlar, ama
içten yırtıcı kurtlardır. 16Onları yaşam ürünlerinden tanıyacaksınız. Hiç dikenlerden üzüm,
kengellerden incir toplarlar mı? 17Her iyi ağaç sağlıklı ürün yetiştirir. Çürük ağaç ise kötü
ürün yetiştirir. 18İyi ağaç kötü ürün yetiştiremediği gibi, çürük ağaç da sağlıklı ürün
yetiştiremez. 19Sağlıklı ürün yetiştirmeyen her ağaç kesilip ateşe atılır. 20Demek ki, onları
yaşam ürünlerinden tanıyacaksınız."

Göksel Baba'nın İsteği 21-23

(Luka 13:25-27)

21"Bana, 'Ya Rab, ya Rab' diyen herkes göklerin hükümranlığına girmeyecektir.
Ama göklerdeki Babam'ın isteğini uygulayan girecektir. 22O Gün[16] niceleri bana, 'Ya Rab, ya
Rab' diyecek, 'Senin adına peygamberlik etmedik mi? Adına cinleri kovmadık mı? Adına bir
sürü güçlü iş yapmadık mı?' 23İşte o zaman açıkça bildireceğim onlara: 'Ben sizi hiç
tanımadım. Benden ırağa gidin, yasayı hiçe sayanlar!'"

Evini Bilgece Kuran Anlayışlı Kişi 24-27

(Luka 6:47-49)

24"Öyleyse, bu sözlerimi işitip uygulayan herkes konutunu kaya üstüne kuran aklı
başında insana benzer. 25Yağmur boşandı, seller bastı, yeller esti, o konuta saldırdı. Ama
yıkılmadı. Çünkü temeli kaya üstüne atılmıştı. 26Bu sözlerimi işitip de uygulamayan herkes
konutunu kum üstünde kuran aklı kıt adama benzer. 27Yağmur boşandı, seller bastı, yeller
esti. O konuta saldırdı. Konut yıkıldı; hem de yıkımı korkunç oldu."

İsa'nın Yetkisi Topluluğu Şaşırtıyor 28, 29

28İsa bu sözleri sona erdirince tüm topluluk O'nun öğrettiklerine şaşırıp kaldı.
29Çünkü onlara kendi din yorumcuları gibi değil, ama yetki sahibi olarak öğretiyordu.

BELİRTİLER ÇOĞALIYOR, TANRI HÜKÜMRANLIĞI YAYILIYOR

İsa Cüzamlıyı Paklıyor 1-4

(Markos 1:40-45; Luka 5:12-16)

8 İsa dağdan inince O'nu büyük topluluklar izledi. 2Bir cüzamlı yaklaşıp, "Ya Rab,
istersen beni pak kılabilirsin" diyerek O'nun ayaklarına kapandı. 3İsa elini uzatıp ona
dokundu, "İstiyorum, pak kılınasın" dedi. O anda adam cüzamından paklandı. 4İsa, "Dikkat
et, kimseye bir şey söylemeyesin" dedi. "Ama git kendini rahibe* göster, tanıklık için onlara
Musa'nın buyurduğu armağanı sun."

İsa Uşağı Sağlığa Kavuşturuyor 5-13

(Luka 7:1-10)

5İsa Kafernahum'a[17] girince, bir yüzbaşı yaklaşıp O'na yalvarmaya koyuldu: 6"Ya
Rab, uşağıma inme indi. Evde yatıyor, dayanılmaz acı çekiyor." 7İsa, "Gelip onu sağlığa
kavuşturacağım" diye yanıtladı.

---

16 Mesih'in gelip insanlığı yargılayacağı **Gün.**

17 Galile Denizi kıyısında bir kasaba.

7:22 Yeremya 14:14; 27:15; **7:23** Mezmur 6:8 **8:4** Levililer 13:49; 14:2-32
8:11 Yeşaya 49:12; 59:19; Malakya 1:11; Mezmur 107:3

8 Yüzbaşı, "Ya Rab, çatımın altına girmene bile değmem ben" dedi. "Ama bir tek söz
söyle, uşağım iyi olur. 9 Çünkü ben de buyruk altında bulunan bir insanım; buyruğuma bağlı
askerler var. Birine git derim gider, öbürüne gel derim gelir. Uşağıma, şu işi gör derim,
görür."
10 İsa bunu duyunca şaştı. Ardı sıra gelenlere, "Doğrusu size derim ki, İsrail'de bile
böylesi imanı olan birine rastlamadım" dedi. 11 "İşte size bildiriyorum: 'Doğudan ve batıdan'
birçokları gelecek; İbrahim'le, İshak'la, Yakup'la birlikte göklerin hükümranlığında şölene
oturacaklar. 12 Hükümranlığın gerçek çocukları ise dışarıdaki karanlığa atılacak. Orada ağlayış
ve diş gıcırtısı olacak."
13 İsa yüzbaşıya döndü, "Git, iman ettiğin gibi olsun!" dedi. Uşak o anda iyileşti.

İsa Birçok Hastayı İyileştiriyor 14-17

(Markos 1:29-34; Luka 4:38-41)

14 İsa, Petros'un evine gittiğinde onun kaynanasını ateşler içinde yatağa düşmüş
buldu. 15 Eline dokununca kadının ateşi düştü ve ayağa kalkıp O'na hizmet etti.
16 Akşam olunca, cine tutulmuş birçok kişiyi O'na getirdiler. Bir tek buyrukla kötü
ruhları kovdu, hastaların tümünü sağlığa kavuşturdu. 17 Bu, Yeşaya peygamber aracılığıyla
bildirilen şu söz yerine gelsin diye oldu:

"Hastalıklarımızı O taşıdı,
Rahatsızlıklarımızı O yüklendi."

Göksel Çağrının Önceliği 18-22

(Luka 9:57-60)

18 İsa çevresinde yoğun bir topluluk görünce, Galile Denizi'nin karşı kıyısına
geçilmesini buyurdu. 19 Bir dinsel yorumcu O'na yaklaşıp, "Öğretmen!" dedi. "Nereye
gidersen ardın sıra geleceğim." 20 İsa onu yanıtladı: "Tilkilerin inleri var, gökyüzünde uçan
kuşların da yuvaları.. Ama İnsanoğlu'nun* başını yaslayacak bir yeri yoktur."
21 Öğrencilerden başka biri, "Ya Rab!" dedi. "Bana izin ver, önce gidip babamı
gömeyim." 22 İsa, "Sen ardım sıra gel" dedi. "Ve bırak ölüler kendi ölülerini gömsün."

İsa Fırtınayı Durduruyor 23-27

(Markos 4:35-41; Luka 8:22-25)

23 İsa tekneye binince öğrencileri de ardı sıra bindiler. 24 Bir anda denizde ortalığı allak
bullak eden bir fırtına koptu. Öyle ki, tekne dalgalarla kaplandı. İsa uyuyordu. 25 Yanına varıp,
"Ya Rab kurtar, mahvoluyoruz!" diyerek O'nu uyandırdılar. 26 İsa, "Niçin korkuyorsunuz, ey
kıt inanlılar?" dedi. Sonra ayağa kalktı. Rüzgârları da denizi de payladı; ortalık sütliman oldu.
27 Adamlar şaşkına döndü. "Bu nasıl biridir ki, rüzgârlar da deniz de buyruğuna uyuyor?"
diyorlardı.

İsa Yetkiyle Cinleri Kovuyor 28-34

(Markos 5:1-20; Luka 8:26-39)

28 İsa denizin karşı kıyısına, Gadariniler'in[18] ülkesine vardığında mezarlar arasından
koşup gelen cine tutulmuş iki adam kendisini karşıladı. Aşırı oranda kudurgan olduklarından
hiç kimse o yoldan geçemiyordu. 29 "Ya Tanrı Oğlu, bizden ne istiyorsun?" diye bağırdılar.
"Bize vaktinden önce işkence çektirmeye mi geldin buraya?"
30 Kendilerinden epey ırakta yoğun bir domuz sürüsü otlamaktaydı. 31 Cinler İsa'ya,
"Eğer bizi çıkaracaksan domuz sürüsüne gönder" diye yalvardılar. 32 O da, "Gidin" dedi.
Cinler çıkıp domuzlara girdiler. Birden tüm sürü uçurumdan aşağı denize saldırıp sularda

---

18 **Gadara:** Ürdün Irmağı'nın doğusunda, sözü edilen On Kent'ten biri. Bakınız, 4:25

8:17 Yeşaya 53:4

boğuldu. 33Güdücüler çil yavrusu gibi dağıldı. Kente vararak bütün olguları, cine tutulmuşlarla ilgili olayları enikonu anlattılar. 34Bunun üzerine tüm kent İsa'yı karşılamaya çıktı. O'nu görünce bölgelerinden ayrılması için kendisine yalvardılar.

İsa Günahları Bağışlıyor, İnmeliyi İyileştiriyor 1-8

(Markos 2:1-12; Luka 5:17-26)

9 İsa bir tekneye binip Galile Denizi'nin karşı kıyısına geçti, kendi kentine ulaştı. 2Yatakta yatan bir inmeliyi O'na getirdiler. İsa onların imanını görünce inmeliye, "Yüreklen, oğul!" dedi. "Günahların sana bağışlandı." 3O anda dinsel yorumculardan bazıları aralarında, "Bu adam sövüyor!" diye mırıldandılar.

4İsa onların ne düşündüklerini bilerek, "Yüreklerinizde neden kötü düşüncelere yer veriyorsunuz?" dedi. 5"Hangisi daha kolaydır? 'Günahların sana bağışlandı' demek mi, yoksa 'Kalk yürü' demek mi? 6Öyleyse, İnsanoğlu'nun yeryüzünde günahları bağışlamaya yetkili olduğunu bilmeniz gerekiyor." Ardından İsa inmeliye döndü, "Kalk, yatağını al ve evine git" dedi.

7Adam kalkıp evine gitti. 8Topluluk olayı görünce korkuya kapıldı. İnsanlara böylesi yetki veren Tanrı'yı yücelttiler*.

Matta'ya Yöneltilen Çağrı 9-13

(Markos 2:13-17; Luka 5:27-32)

9İsa bir yoldan geçerken, Matta adında birinin gümrük yerinde oturduğunu gördü. Ona, "Ardım sıra gel" dedi. O da kalkıp İsa'nın ardı sıra gitti. 10İsa, Matta'nın evinde sofrada oturmuşken, gümrük vergisi toplayanlarla günahlılardan oluşan büyük bir topluluk gelip O'nunla ve öğrencileriyle birlikte sofraya oturdu. 11Bunu gören Ferisiler İsa'nın öğrencilerine sordu: "Öğretmeniniz niçin gümrük vergisi toplayanlarla, günahlılarla birlikte yemek yiyor?"

12İsa bunu duyunca onlara, "Sağlamlara değil, hastalara doktor gerekir" dedi. 13"Gidin de şunun anlamını öğrenin: 'Ben kurban değil, acıma isterim.' Çünkü doğru kişileri değil, günahlıları çağırmaya geldim."

Oruç Sorunu Aydınlatılıyor 14-17

(Markos 2:18-22; Luka 5:33-39)

14Bunun üzerine Yahya'nın öğrencileri İsa'ya yaklaşıp sordular: "Niçin Ferisiler'le bizler oruç tutuyoruz da öğrencilerin oruç tutmuyor?" 15İsa onları yanıtladı: "Güvey* kendileriyle birlikteyken yakınları yas tutar mı? Ama güveyin onlardan alınacağı günler gelecek, o zaman oruç tutacaklar.

16"Hiç kimse eski bir giysiye yeni bir kumaş parçası yamamaz. Çünkü yama giysiyi yırtıp parçalar ve daha beter bir yırtık oluşur. 17Ne de yeni şarabı eski tulumlara koyarlar. Bunu yaparlarsa tulumlar yırtılır, hem şarap telef olur hem de tulumlar parçalanır. Bunun yerine yeni şarabı yeni tulumlara koyarlar. Böylece her ikisi de korunmuş olur."

İmanla Sağlık Bulan Kadın, Ölümden Diriltilen Kız 18-26

(Markos 5:21-43; Luka 8:40-56)

18İsa çevresindekilere bunları açıklarken, sinagog başkanlarından biri O'na yaklaşıp ayaklarına kapandı. "Kızım şimdi öldü" diyerek yakındı, "Ama sen gel, elini onun üstüne koy, yaşayacaktır." 19İsa kalkıp öğrencileriyle birlikte onun ardı sıra gitti.

20Bu arada, on iki yıldan beri bedeninden kan akan bir kadın geriden yaklaşıp O'nun giysisinin saçak püskülüne eliyle değdi. 21Çünkü yüreğinden, "Salt giysisine değsem hastalığımdan kurtulacağım" diyordu.

22İsa geri dönüp onu görünce, "Yüreklen kızım" dedi. "İmanın seni kurtardı." O anda kadın hastalığından kurtuldu.

[23]İsa sinagog başkanının evine varıp ney çalanlarla gürültücü topluluğu görünce,
[24]"Çekilin!" dedi. "Çünkü kız ölmedi, uyuyor." Ona alaylı alaylı güldüler. [25]Topluluk dışarı
çıkarılınca İsa içeri girdi. Kızı elinden tuttu, kız ayağa kalktı.
[26]Bu haber tüm bölgeye yayıldı.

Gözü Görmeyenlerin Dileği, İsa'nın Yeteneği 27-31

[27]İsa oradan geçerken, gözleri görmeyen iki kişi ardı sıra gelerek, "Bize acı, ya Davut
Oğlu!" diye bağırdı. [28]İsa eve varınca gözü görmeyen adamlar O'nun yanına geldi. İsa onlara
bir soru sordu: "Bunu yapma gücünde olduğuma inanıyor musunuz?" Adamlar, "Evet, ya
Rab" diye yanıtladı.
[29]Bunun üzerine İsa onların gözlerine dokundu. "İmanınız uyarınca sizlere sağlansın"
dedi. [30]Adamların gözleri açıldı. İsa onları sıkı sıkı uyararak, "Dikkat edin, bunu kimse
bilmesin*" dedi. [31]Ama onlar dışarı koşup tüm bölgede O'nun ününü yaymaya koyuldular.

Dostu Düşmanı Şaşırtan Güç 32-34

[32]Onlar ayrılınca, cine tutulmuş bir dilsizi İsa'ya getirdiler. [33]Cin dışarı çıkarılınca
dilsiz konuştu. Topluluk şaşkın şaşkın, "İsrail'de böylesi hiç görülmemiştir" diyordu.
[34]Ne var ki Ferisiler, "Cinlerin başkanı aracılığıyla cinleri çıkarıyor" diyorlardı.

Toplumun Bunalımı Karşısında Duyulan Acı 35-38

(Luka 10:2)

[35]İsa tüm kentleri ve kasabaları dolaşarak onların sinagoglarında öğretiyor,
hükümranlığın Sevinç Getirici Haberi'ni yayıyor, her tür hastalığı ve zayıflığı sağlığa
dönüştürüyordu. [36]Toplulukları görünce onlara karşı yüreği acıyla doldu. Çünkü 'çobanı
olmayan koyunlar gibi' üzgün ve dağınıktılar. [37]O zaman öğrencilerine, "Biçilecek ürün bol,
ama işçiler az" dedi. [38]"Bu nedenle, ürünlerin Rab'bine dua edin, ürününün biçilmesi için
işçiler göndersin."

On İki Öğrencinin Seçilmesi 1-4

(Markos 3:13-19; Luka 6:12-16)

10 İsa on iki öğrencisini yanına çağırıp onlara kötü ruhlar üzerinde yetki verdi; kötü
ruhları çıkarsınlar, her tür hastalığı ve her çeşit zayıflığı sağlığa dönüştürsünler diye..
[2]On iki habercinin[19] adları şunlardır: Birincisi Petros diye de bilinen Simon. Onun kardeşi
Andreas. Zebedi'nin oğlu Yakup'la kardeşi Yuhanna. [3]Filippos ve Bartolomeos. Tomas ve
gümrük vergisi toplayan Matta. Alfeos'un oğlu Yakup'la Taddeos. [4]Partizan* Simon ve İsa'yı
ele veren Yahuda İşkariyot.

On İkiler Göreve Gönderiliyor 5-15

(Markos 6:6b-13; Luka 9:1-6)

[5]İsa on iki kişiyi şu sözlerle gönderdi: "Tanrısızlara gitmeyin, Samiriyeliler'in[20]
kentlerine de uğramayın. [6]İsrail halkının yitik koyunlarına gidin. [7]Yolda giderken, 'Göklerin
hükümranlığı yakındır' diyerek Söz'ü yayın. [8]Hastaları sağlığa kavuşturun, ölüleri diriltin,
cüzamlıları pak kılın, cinleri çıkarın. Karşılık vermeden aldınız, karşılık almadan verin.
[9]Kuşaklarınızın altına ne altın, ne gümüş, ne de bakır para saklayın. [10]Yolculuk için ne torba,
ne iki kat giysi, ne ayakkabı, ne de sopa alın. Çünkü emekçi yiyeceğini hak eder.
[11]"Herhangi bir kent ya da kasabaya girdiğinizde, kimin saygıdeğer olduğunu sorun
ve ayrılıncaya dek o yerde kalın. [12]Eve girerken oraya esenlik dileyin.

---

[19] Bakınız, 5:1
[20] Samiriyeliler için bakınız, Luka 9:52; 10:33; 17;16; Yuhanna 4:9,39,40; 8:48; Habercilerin İşleri 8:25

13"Eğer o ev saygıdeğer ise esenliğiniz üzerine insin; saygıdeğer değilse, esenliğiniz
sizlere geri dönsün. 14Her kim sizleri kabul etmez ve sözlerinize kulak asmazsa, o evden ya da
kentten çıkarken ayaklarınızın altındaki tozu silkin. 15Doğrusu size derim ki, yargı gününde
Sodom'la Gomorra* bölgesinin durumu o kentinkinden daha elverişli olacaktır."

Gelecek Saldırılar 16-25

(Markos 13:9-13; Luka 21:12-17)

16"İşte sizi koyunlar gibi kurtların arasına gönderiyorum. Bu nedenle, yılan gibi
açıkgöz, güvercin gibi aldatmasız olun. 17İnsanlardan sakının. Çünkü sizi kurullara teslim
edecekler ve sinagoglarında kamçılayacaklar. 18Bana bağlılığınız nedeniyle valilerin, kralların
önüne sürükleneceksiniz. Onlara ve tanrısızlara tanıklık edesiniz diye..
19"Sizleri tutukladıklarında, nasıl ya da ne söyleyeceğiz diye kaygılanmayın. Çünkü
ne konuşacağınız o saatte sizlere açıklanacaktır. 20Çünkü konuşan siz değilsiniz, içinizde
konuşan Babanız'ın Ruhu'dur.
21"Kardeş kardeşi, baba çocuğu ölümüne ele verecek; 'çocuklar ana babaya karşı
ayaklanıp' onları öldürtecek. 22Adıma bağlılık yüzünden herkesin hıncına uğrayacaksınız.
Ama sonuna dek sabreden kurtulacaktır.
23"Size bir kentte saldırırlarsa ötekine kaçın. Doğrusu size derim ki, İnsanoğlu'nun
gelişine dek İsrail kentlerinde işiniz sona ermeyecektir. 24Öğrenci öğretmeninden üstün
değildir. Ne de uşak efendisinden üstündür. 25Öğrencinin öğretmeni, uşağın da efendisi gibi
olması uygundur. Evin sahibine Beelzebul[21] adını yakıştırdılarsa, ev halkını ne denli aşırı
dille aşağılayacaklar!"

Asıl Korkulacak Yetki 26-31

(Luka 12:2-7)

26"Onlardan korkmayın. Çünkü açığa çıkarılmayacak üstü kapalı bir olgu yoktur. Ne
de öğrenilmeyecek gizli kapaklı bir konu vardır. 27Sizlere karanlıkta söylediklerimi aydınlıkta
bildirin, kulağınıza fısıldananı damlardan yayın. 28Bedeni öldürebilen, ama canı
öldüremeyenlerden korkmayın. Canı da bedeni de cehennemde mahvedebilenden korkun.
29"İki serçe bir kuruşa satılmaz mı? Öyleyken bir teki bile Babanız'ın bilgisi olmadan
yere düşmez. 30Size gelince, başınızdaki saçlar bile sayılıdır. 31Onun için, korkmayın. Bir sürü
serçeden üstün değer taşıyorsunuz."

Mesih'i İnsanlar Önünde Kabul Eden ve Yadsıyan 32-33

(Luka 12:8,9)

32"Bu durumda, her kim beni insanların önünde açıkça kabul ederse, ben de onu
göklerdeki Babam'ın önünde açıkça kabul edeceğim. 33Ama her kim beni insanların önünde
yadsırsa, ben de onu göklerdeki Babam'ın önünde yadsıyacağım."

Mesih Nasıl Değerlendirilir? 34-39

(Luka 12:51-52; 14:21,27)

34"Yeryüzüne barış getirmeye geldiğimi sanmayın. Barış değil, kılıç getirmeye
geldim. 35Çünkü ben 'oğulla babasının, kızla anasının, gelinle kaynanasının' arasını açmaya
geldim. 36'İnsanın düşmanları öz ev halkı olacaktır*.'
37"Babayı ya da anayı benden çok seven bana yaraşıklı olamaz. Oğulu ya da kızı
benden çok seven bana yaraşıklı değildir. 38Haçını alıp* ardım sıra gelmeyen de bana
yaraşıklı değildir. 39Canını bulan onu yitirecektir. Ama bana bağlılığı yüzünden canını yitiren
onu bulacaktır*."

---

21 Şeytanın bir adı. Kötü ruhlara başkanlık eden.

Mesih'e Hizmet Edeni İyi Karşılayanın Ödülü 40-42

(Markos 9:41)

40"Sizleri kabul eden beni kabul eder. Beni kabul eden de beni göndereni kabul eder.
41Bir peygamberi peygamber olduğu için kabul eden, peygambere yaraşan karşılığı alacaktır.
Doğru kişiyi doğru kişi olduğu için kabul eden, doğru kişiye yaraşan karşılığı alacaktır.
42Her kim bu küçüklerden birine öğrencimdir diye bir bardak soğuk su içirirse, doğrusu size
derim ki karşılığını hiç yitirmeyecektir."

Yahya'nın Gönderdiği Ulaklar 1-19

(Luka 7:18-35)

11 İsa on iki öğrencisine buyruk vermeyi sona erdirince onların kentlerinde öğretmek
ve Söz'ü yaymak için oradan ayrıldı. 2Cezaevinde yatmakta olan Yahya, Mesih'in
yaptığı işleri duyarak öğrencilerini O'na gönderdi 3ve öğrencileri aracılığıyla O'na sordu:
"Gelecek olan sen misin, yoksa başka birisini mi gözlemeliyiz?" 4İsa onları yanıtladı: "Gidin
işittiklerinizi gördüklerinizi Yahya'ya bildirin. 5'Gözü görmezler görüyor', kötürümler
yürüyor, cüzamlılar pak kılınıyor, sağırlar duyuyor, ölüler diriliyor ve 'yoksullar Sevinç
Getirici Haber'i duyuyor.' 6Benimle ilgili konularda kösteklenmeyen mutludur."

7Onlar gidince İsa topluluğa Yahya'ya ilişkin açıklamaya koyuldu: "Ne görmek için
çöle çıktınız? Rüzgârın etkisiyle sallanan bir kamış mı? 8Yok bu değilse, ne görmeye
çıktınız? Yumuşak giysilere bürünmüş bir adam mı? Bakın, yumuşak giysilere bürünenler
kral saraylarında bulunur. 9Öyleyse ne görmeye çıktınız? Bir peygamber mi? Evet, size derim
ki peygamberden de üstün olanı gördünüz. 10Kendisi için bildirilendir o:

"'İşte, önünden habercimi gönderiyorum.
Senin önünde yolunu hazırlayacak.'

11"Doğrusu size derim ki, kadınlardan doğanlar arasında Vaftizci Yahya'dan üstün
olanı çıkmamıştır. Ama göklerin hükümranlığında en küçük olan ondan üstündür. 12Vaftizci
Yahya'nın günlerinden bu yana, göklerin hükümranlığı zorlanıyor ve zorlu olanlar onu ele
geçiriyor. 13Çünkü tüm peygamberler ve ruhsal yasa, Yahya'ya dek peygamberlik etti*.
14Eğer kabul etmek isterseniz, gelmesi beklenen İlyas odur*. 15Kulağı olan işitsin.

16"Bu kuşağı neye benzeteyim? Çarşı yerlerinde oturup birbirine bağrışan çocuklara
benzerler:

17–Biz size kaval çaldık;
ama siz kalkıp oynamadınız!
–Biz de ağıt çektik;
ama siz dövünmediniz!

18"Çünkü Yahya geldi; ne yiyor ne içiyor. 'Onda cin var' diyorlar. 19İnsanoğlu geldi;
yiyor da içiyor da. 'Bak bak, obur ve şaraba düşkün biri!' diyorlar, 'Gümrük vergisi
toplayanların, günahlıların dostu.' Ama bilgelik kendi eylemlerince doğrulandı."

Sunuyu Geri Çeviren Kentler 20-24

(Luka 10:13-15)

20O zaman İsa güçlü işlerinden birçoğunu yapmış olduğu kentleri kınamaya başladı.
Çünkü günahlarından dönmediler: 21"Vay sana, ey Horazin! Vay sana, ey Beytsayda! Çünkü
sizlerde yapılan güçlü işler Sur'da ve Sayda'da yapılmış olsaydı, çoktan çul kuşanıp külde
oturarak günahlarından dönerlerdi. 22Ama size derim ki, yargı gününde Sur'un ve Sayda'nın
durumu sizinkinden daha elverişli olacak. 23Ya sen, ey Kafernahum! 'Göğe dek mi
yüceltileceksin? Hayır, ölüler ülkesine* indirileceksin.' Çünkü sende yapılan güçlü işler
Sodom bölgesinde yapılmış olsaydı, bugüne dek yerinde kalırdı o. 24Ama size derim ki, yargı
gününde Sodom bölgesinin durumu seninkinden daha elverişli olacak.[22]"

---

22 Bakınız, 10:15

Esenliğe Çağrılan Yorgunlar ve Yüklüler 25-30

(Luka 10:21-22)

25 O zaman İsa, "Şükürler sana, ey Baba!" diye konuştu. "Göğün ve yerin Rab'bi.
Çünkü bunları bilginlerden ve akıllılardan gizledin, ağzı süt kokanlara açıkladın. 26 Evet Baba!
Çünkü senin katında kıvanç veren uygulama buydu. 27 Her şey bana Babam tarafından verildi.
Oğul'u Baba'dan başka kimse bilmez. Baba'yı da Oğul'dan başkası bilmez. Bir de, Oğul'un
kendisine Baba'yı açıklamak istediği kişi Baba'yı bilir.

28 "Ey bütün yorulanlar ve yük altında yıpranlar! Bana gelin. Sizleri dinlendiririm.
29 Boyunduruğumu takının, benden öğrenin. Çünkü ben yumuşak huylu ve engin yürekliyim.
Böylece, 'canlarınıza dinlenme bulacaksınız.' 30 Çünkü boyunduruğum kolaylıkla taşınır,
yüküm de ağırlık vermez."

Tanrısal Saygı mı, Töresel Alışkı mı? 1-8

(Markos 2:23-28; Luka 6:1-5)

12 O dönemde bir Şabat günü* İsa buğday tarlalarından geçiyordu. Öğrencileri
acıktıklarından, buğday başaklarını koparark taneleri yemeye koyuldular. 2 Bunu
gören Ferisiler, "Bak" dediler, "Öğrencilerin Şabat günü yasal olmayanı yapıyor." 3 İsa onlara,
"Davut'un ve yanındakilerin acıkınca ne yaptıklarını okumadınız mı?" dedi. 4 "Nasıl Tanrı
evine girip 'kutsal sunu ekmeklerini' hep birlikte yediklerini. Oysa o ekmekten yemeye ne
Davut'un yetkisi vardı, ne de yanındakilerin. Bu yetki salt rahiplerin değil miydi? 5 Ayrıca
ruhsal yasada okumadınız mı? Şabat günü rahipler tapınakta Şabat'a ilişkin yasayı bozarlar
da suçlu sayılmazlar*.

6 "Size derim ki, tapınaktan daha üstün olan buradadır. 7 'Ben kurban değil, acıma
isterim' deyişinin ne anlam taşıdığını bilmiş olsaydınız, suçsuzları suçlu çıkarmazdınız.
8 Çünkü İnsanoğlu Şabat gününün Rabbi'dir."

İsa'nın Saptadığı ve Duyurduğu Kural 9-14

(Markos 3:1-6; Luka 6:6-11)

9 Oradan ayrılıp onların sinagoguna gitti. 10 İşte, orada eli kupkuru kesilmiş bir adam
bulunuyordu. İsa'yı suçlu çıkarmayı kovalayarak O'na bir soru sordular: "Şabat günü birini
sağlığa kavuşturmak yasal mıdır?" 11 İsa yanıtladı: "İçinizden hanginizin bir koyunu olup da
Şabat günü çukura yuvarlanınca elini uzatıp onu çıkarmaz? 12 İnsan koyundan ne denli
değerlidir! Demek ki, Şabat günü iyilik yapmak da yasaldır." 13 Sonra adama, "Elini uzat"
dedi. O da uzattı. El öbürü gibi sapasağlam oldu. 14 Ferisiler dışarı çıkıp İsa'yı ortadan
kaldırmak için birbirleriyle danıştılar.

Tanrı'ca Beğenilen Hizmet 15-21

(Markos 3:7-12; Luka 6:17-19)

15 İsa bunu bildiğinden oradan ayrıldı. Büyük bir insan topluluğu da ardı sıra gitti. İsa
hepsini sağlığa kavuşturdu. 16 Öte yandan kim olduğunu açıklamasınlar diye onları öğütledi.
17 Bu, Yeşaya peygamber aracılığıyla söylenen söz yerine gelsin diye oldu:

18 "İşte seçtiğim uşağım,
Sevdiğim, canımın kendisinden hoşnut olduğu..
Ruhumu O'nun üzerine koyacağım
Ve O uluslara yargıyı bildirecek.
19 Ne çekişecek, ne bağıracak, Ne de sesini sokaklarda duyan olacak.
20 Ezilmiş bir kamışı bile kırmayacak O.
Tüten fitili de söndürmeyecek;

11:23 Yeşaya 14:13,15; 11:29; Yeremya 6:16

Yargıyı yengiye dönüştürünceye dek..
[21]Uluslar O'nun adına umut bağlayacak*."

Tanrı'nın Ruhu Aracılığıyla Cinleri Çıkarıyor 22-32
(Markos 3:20-30; Luka 11:14-23; 12:10)

[22]O sırada İsa'ya cine tutulmuş birini getirdiler. Hem gözü görmüyor, hem de kulağı duymuyordu. İsa onu sağlığa kavuşturdu. Öyle ki, adam hem konuştu hem de gördü. [23]Tüm topluluk şaşkın şaşkın, "Yoksa bu Davut'un Oğlu mu?" diye soruyordu. [24]Ne var ki, Ferisiler bunu duyduklarında, "Bu adam kendiliğinden cinleri çıkarmıyor" dediler. "Olsa olsa, cinlerin başkanı Beelzebul aracılığıyla onları çıkarıyordur."

[25]İsa ne düşündüklerini bildiğinden onlara, "Kendi içinde ikiye bölünen her krallık yıkılır" dedi. "Kendi içinde ikiye bölünen bir kent ya da ev ayakta duramaz. [26]Ve eğer şeytan şeytanı dışarı atıyorsa, kendi içinde ikiye bölünmüş duruma düşer. Onun krallığı bundan böyle nasıl ayakta durabilir? [27]Eğer ben Beelzebul aracılığıyla cinleri çıkarıyorsam, oğullarınız kimin aracılığıyla çıkarıyorlar? Bu yüzden onlar sizin yargıçlarınız olacak. [28]Ama Tanrı'nın Ruhu'yla cinleri çıkarıyorsam demek ki, Tanrı hükümranlığı sizlere gelmiştir.

[29]"Biri güçlü bir adamın evine girip onun malını nasıl elinden alabilir? İlkin güçlü kişiyi bağlayıp sonra evini yağma etmesi doğal değil midir?

[30]"Benimle birlikte olmayan bana karşıdır ve benimle birlikte devşirmeyen dağıtır. [31]Bu nedenle size diyorum ki, her tür günah ve sövgü insanlara bağışlanacaktır. Ama Ruh'a karşı sövgü bağışlanmayacaktır. [32]Her kim İnsanoğlu'na karşı bir söz söylerse, bağışlanacaktır. Ama her kim Kutsal Ruh'a karşı bir söz söylerse bağışlanmayacaktır. Ne şimdiki ne de gelecek çağda."

Yürekten Kaynaklanan Sözler 33-37
(Luka 6:43-45)

[33]"Ya ağacı sağlıklı yetiştirirsiniz, ürünü de sağlıklı olur; ya da ağacı çürük yetiştirirsiniz, ürünü de çürük olur. Çünkü ağaç ürünüyle tanınır. [34]Engerekler soyu! Kendiniz kötü kişilerken iyi sözler söyleyebilir misiniz? Çünkü ağız yüreğin taşmasından söz söyler. [35]İyi insan içindeki iyi gömüden iyi olanları çıkarır. Kötü insan da içindeki kötü gömüden kötü olanları çıkarır.

[36]"Size diyorum ki, insanlar söyledikleri her boş söz için yargı gününde hesap verecekler. [37]Öyle ki, sözlerin doğrultusunda suçsuz ve yine sözlerin doğrultusunda suçlu çıkarılacaksın."

Belirti Meraklıları 38-42
(Markos 8:11,12; Luka 11:29-32)

[38]Bunun üzerine dinsel yorumculardan ve Ferisiler'den bazıları, "Öğretmen!" dedi. "Elinden bir belirti görmek istiyoruz." [39]İsa şu karşılığı verdi: "Kötü ve tanrısaymaz bir kuşak belirti arar durur. Ama ona Yunus peygamberin belirtisinden başka bir belirti verilmeyecektir. [40]Çünkü 'Yunus o koca balığın karnında nasıl üç gün üç gece kaldıysa,' İnsanoğlu da yerin bağrında üç gün üç gece kalacaktır. [41]Nineveliler yargı günü bu kuşakla bir arada dikilecek ve onu suçlu çıkaracaklar. Çünkü onlar Yunus'un sözü yayması üzerine günahtan döndüler. İşte, Yunus'tan üstün olan burada. [42]Güney'in kraliçesi[23] yargı günü bu kuşakla bir arada dikilecek ve onu suçlu çıkaracak. Çünkü Süleyman'ın bilgeliğini duymak için dünyanın taa öbür ucundan kalkıp geldi. İşte, Süleyman'dan üstün olan burada."

Kirli Ruh Geri Gelince 43-45

---

[23] **Şeba kraliçesi:** Bakınız, I.Krallar 10:1-10.
12:40 Yunus 2:1,2

(Luka 11:24-26)

43"Kötü ruh insandan ayrılınca, rahatlık bulmak için kurak yerlerde dolaşır; ama
aradığını bulamaz. 44Bunun üzerine, 'Ayrıldığım konutuma döneceğim' der. Sonra gelir, onu
boş bulur: Temizlenmiş, düzeltilmiş durumda. 45O zaman sağa sola koşup kendinden daha
berbat başka yedi ruh toplayıp getirir; hep birlikte içeriye dalarak o yerde otururlar. Bu
kişinin sonraki durumu öncekinden beter olur. Bu bozuk kuşağa da tıpkı böyle olacak."

İsa'nın Annesiyle Kardeşleri 46-50

(Markos 3:31-35; Luka 8:19-21)

46İsa toplulukla konuşmaktayken annesiyle kardeşleri dışarıda bekliyor, kendisiyle
görüşmek istiyorlardı. [47Birisi O'na haber verdi: "Bak, annenle kardeşlerin dışarıda bekliyor,
seninle görüşmek istiyorlar."] 48İsa, "Annem kimdir, kardeşlerim kimdir?" diyerek konuştu.
49Sonra elini öğrencilerine doğru uzatarak sözünü sürdürdü: "İşte annemle kardeşlerim.
50Çünkü göklerdeki Babam'ın isteğini kim uygularsa kardeşim, kız kardeşim, annem odur."

Ekinci Simgesi 1-9

(Markos 4:1-9; Luka 8:4-8)

13 Aynı gün İsa evden çıkıp deniz kıyısında oturdu. 2Ama çok büyük bir topluluk
çevresini sarınca, O'nun bir kayığa geçip oturması gerekli oldu. Tüm topluluk ise
kıyıda duruyordu. 3İsa simgesel öykülerle onlara birçok konuyu anlatarak, "Bir ekinci tohum
ekmeye çıktı" dedi. 4"O ekerken tohumların kimi yolun kenarına düştü, kuşlar inip onları
yedi. 5Başka tohumlar ise kayalıklara düştü. Orada bol toprak olmadığından hemen filizlendi.
Çünkü toprağın derinliği yoktu. 6Güneş doğunca kavruldu, kökten yoksun olduğundan
kuruyup gitti. 7Başkaları dikenlerin arasına düştü, dikenler gelişip onları boğdu. 8Başkalarıysa
verimli toprağa düştü ve ürün getirdi; kimisi yüz, kimisi altmış, kimisi otuz kat oldu.
9"Kulağı olan işitsin."

Simgelerden Çıkan Anlam 10-17

(Markos 4:10-12; Luka 8:9,10)

10Öğrenciler İsa'ya yaklaşıp, "Niçin onlara simgesel öykülerle konuşuyorsun?" diye
sordular. 11İsa yanıtladı: "Göklerin hükümranlığına ilişkin gizleri bilebilmek sizlere
sağlanmıştır, ama onlara sağlanmamıştır. 12Çünkü az malı olana daha da çok verilecek, hem
de artırılacak; ama bir şeyi olmayandan elinde bulunan bile kendisinden alınacak. 13Bu
nedenle onlara simgesel öyküler kullanarak konuşuyorum. Çünkü görürken görmüyorlar,
işitirken işitmiyorlar ne de anlıyorlar. 24 14Böylece, Yeşaya'nın peygamberliği kendilerinde
bütünleniyor:

"'Çok dinleyeceksiniz ama bir şey anlamayacaksınız.
Çok göreceksiniz ama bir şey kavramayacaksınız.
15Çünkü bu halkın yüreği yağ bağladı,
Kulakları iyi duymaz oldu.
Gözlerini yumdular.
Gözleriyle görmesinler,
Kulaklarıyla duymasınlar,
Yürekleriyle anlamasınlar diye;
Dönmesinler de ben kendilerini iyi etmeyeyim diye.'

16"Ama ne mutlu sizin gözlerinize, çünkü görüyorlar. Ve kulaklarınıza çünkü
işitiyorlar. 17Doğrusu size derim ki, nice peygamberler ve doğru kişiler sizin gördüklerinizi
görmeyi özlediler ama görmediler. İşittiklerinizi işitmeyi özlediler ama işitmediler."

---

24 **13:14** Yeşaya 6:9,10; 63:17

Ekinci Simgesinin Anlamı 18-23

(Markos 4:13-20; Luka 8:11-15)

18"Şimdi ekinciye ilişkin simgesel öyküyü dinleyin: 19Hükümranlık Sözü'nü işitip de
anlamayana kötü olan[25] gelir, onun yüreğinde ekili olanı kapar. Yol kenarına ekilen tohum
işte budur. 20Kayalıklara ekilene gelince, Söz'ü işitir işitmez hemen sevinçle ona sarılandır
bu. 21Ama kökü olmadığından gelmesiyle geçip gitmesi bir olur. Kutsal Söz konusunda
acı ya da saldırıyla karşılaşınca hemen kösteklenir.

22"Dikenler arasına ekilene gelince, sözü işitendir bu. Ne var ki, dünya kaygısı ve
zenginliğin aldatıcılığı sözü boğar; öyle ki, söz verimsiz kalır. 23Verimli toprağa ekilene
gelince, sözü hem duyan hem de anlayandır o. Ürün veren de budur. Belirli durumlarda yüz
kat, bazı durumlarda altmış kat, başka durumlardaysa otuz kat.."

Delice Simgesi 24-30

24İsa onlara başka bir simgesel öykü anlattı: "Göklerin hükümranlığı tarlasına tohum
eken bir adama benzetilebilir. 25Gece vakti herkes uyumaktayken düşman geldi, buğdaylar
arasına delice ekti ve sıvışıp gitti. 26Uzun sürgünler büyüyüp ürün verince deliceler de arada
sırıttı.

27"Çiftlik sahibinin uşakları gelip, 'Efendi' dediler. 'Tarlana iyi tohum ekmedin mi
sen? Bu deliceler de nereden türedi?' 28Adam, 'Bu işi yapan bir düşmandır' diye yanıtladı.
Uşaklar da kendisine bir öneride bulundular: 'İster misin, gidip onları toplayalım?' 29Ama o,
'Sakın' dedi. 'Ola ki, deliceleri toplayalım derken onlarla birlikte buğdayı da kökünden
sökesiniz. 30Bırakın, biçim vaktine dek bir arada büyüsünler. Biçim vakti biçicilere buyruk
vereceğim. İlkin deliceleri toplayın; yakmak için demet yapıp bağlayın, buğdayı da ambarıma
koyun diyeceğim.'"

Göklerin Hükümranlığı Neye Benzer? 31,32

(Markos 4:30-32; Luka 13:18,19)

31Onlara yine başka bir simgesel öykü anlattı: "Göklerin hükümranlığı bir hardal
tohumuna benzer. Adamın biri onu alıp tarlasına eker. 32Tüm tohumların en küçüğü olmasına
karşın, gelişince bitkilerin en büyüğü olur. Ağaçlaşır. Öyle ki, 'göğün kuşları' gelip 'dallarına
tünerler.'"

Mayaya İlişkin Simge 33

(Luka 13:20,21)

33Onlara başka bir simgesel öykü anlattı: "Göklerin hükümranlığı maya gibidir. Bir
kadın onu alıp üç ölçek unun içine koydu; böylece tüm hamur mayalandı."

Topluluğa Simgelerle Öğretiliyor 34,35

(Markos 4:33,34)

34Bunların tümünü İsa simgesel öyküler kullanarak topluluğa anlattı. Simgesel öykü
kullanmadan onlara bir şey anlatmadı. 35Bu, peygamber aracılığıyla konuşulan şu söz yerine
gelsin diye oldu:

"Ağzımı simgeler kullanarak açacağım.
Dünyanın kuruluşundan bu yana kapalı kalmış gerçekleri konuşacağım."

Delice Simgesinin Anlamı 36-43

36İsa toplulukları saldıktan sonra eve gitti. Öğrencileri yaklaşıp, "Tarlada büyüyen
deliceler simgesi konusunda bizi aydınlat" dediler. 37O da yanıtladı: "İyi tohumu eken
İnsanoğlu'dur. 38Tarla dünyadır. İyi tohum hükümranlığın oğullarıdır. Deliceler de kötü
olanın oğullarıdır. 39Bunları eken düşmana gelince, o iblistir. Biçim günü çağın sonudur.

---

25 Bakınız, 5:37

Biçiciler de meleklerdir. [40]Bu olayda deliceler nasıl toplanıp yakıldıysa, çağın sonunda bunun
tıpkısı olacak. [41]İnsanoğlu meleklerini gönderecek. Hükümranlığından ‘ket vuranlarla yasaya
uymayanları’ toplayıp [42]yanan ocağa atacaklar. Orada ağlayış ve diş gıcırtısı olacak. [43]O vakit
‘doğru kişiler’ Babaları’nın hükümranlığında güneş gibi ‘parlayacak’.
“Kulağı olan işitsin.”

Tarlada Saklı Gömü Simgesi 44

[44]“Göklerin hükümranlığı tarlada saklı gömü gibidir. Bulan onu gizleyiverir,
sevincinden koşup varını yoğunu satar ve o tarlayı satın alır.”

İnci Simgesi 45,46

[45]“Yine göklerin hükümranlığı güzel inciler ardından koşan bir iş adamı gibidir.
[46]Değeri yüksek bir inci bulunca koşup varını yoğunu satar, onu satın alır.”

Balıkçı Ağı Simgesi 47-50

[47]“Yine göklerin hükümranlığı, denize atılan ve her tür avı bir araya toplayan balıkçı
ağı gibidir. [48]İyice dolduğunda onu kıyıya çekerler, oturup işe yarayanları kaplara toplarlar,
yaramayanları ise dışarı atarlar. [49]Çağın sonunda durum bu olacak. Melekler çıkıp kötüleri
doğrular arasından ayıracak [50]ve yanan ocağa atacaklar. Orada ağlayış ve diş gıcırtısı olacak.”

Eski ve Yeni Değerler 51,52

[51]İsa, “Bunların tümünü anladınız mı?” diye sorunca, “Evet” diye yanıtladılar. [52]O da
kendilerine belirtti: “Bu nedenle, göklerin hükümranlığı konusunda eğitilmiş her dinsel
yorumcu, gömüsünden eski ve yeni değerleri* çıkaran bir ev sahibine benzer.”

İsa Nasıra’da Yadsınıyor 53-58

(Markos 6:1-6; Luka 4:16-30)

[53]İsa bu simgesel öyküleri anlattıktan sonra oradan ayrıldı. [54]Kendi kentine[26] geldi,
onlara sinagoglarında öğretti. Onlar şaşırıp kaldı. “Bu adam böylesi bir bilgeliği ve bu denli
eylemleri nereden sağlamış olmalı ki?” diye soruşturuyorlardı, [55]“Marangozun oğlu değil mi
o? Annesinin adı Meryem değil mi? Kardeşleri de Yakup, Yusuf, Simon, Yahuda değil mi?
[56]Kız kardeşlerine gelince, hepsi de bizim aramızda yaşamıyor mu? Öyleyse bütün bunları
nereden sağlamış olabilir?” [57]Böylece O’nun kişiliği konusunda takılıp kaldılar.
İsa onlara, “Bir peygamber öz kentinden ve evinden başka bir yerde aşağı görülmez”
dedi. [58]İmansızlıkları yüzünden orada bol sayıda güçlü iş yapmadı.

DİKKATİ ÇEKEN BELİRTİLER, YADSINAN HÜKÜMRAN

Vaftizci Yahya Öldürülüyor 1-12

(Markos 6:14-29; Luka 9:7-9)

14 Ülkenin dörtte birini[27] yönetmekte olan Herodes* bu dönemde İsa’nın ününü duydu
[2]ve buyruğundakilere, “Bu adam Vaftizci Yahya’nın taa kendisidir” dedi. “O ölüler
arasından dirilmiş olmalı. Bu yüzden onun aracılığıyla böyle güçlü eylemler yapılıyor.”
[3]Çünkü Herodes öz kardeşi Filippos’un karısı Herodya yüzünden Yahya’yı
tutuklayıp bağlamış, cezaevine tıkmıştı.
[4]Çünkü Yahya ona, “Yengenle yaşaman doğru değil” demekteydi*.

13:41 Zefanya 1:3 **13:43** Daniel 12:3

[26] Nasıra’ya

[27] Galile ile Perea

5 Herodes Yahya'yı öldürmek amacını güdüyordu. Ne var ki, topluluktan korkuyordu.
Çünkü Yahya'yı peygamber olarak tanıyorlardı.
6 Herodes'in doğum günü kutlanıyordu. Herodya'nın kızı herkesin önünde dans etti.
Herodes bunu öylesi beğendi ki, 7 ant içerek her ne dilerse kendisine vereceğini vurguladı.
8 Annesi tarafından kışkırtılan kız, "Şuracıkta, bir tepside bana Vaftizci Yahya'nın başını
veresin" dedi.
9 Kral üzüntüyle çalkalandı. Ne var ki, andına ve çağrılılara karşı duyduğu
sorumluluk yüzünden dileğin uygulanması için buyruk verdi. 10 Adamlarını gönderip
cezaevinde Yahya'nın başını uçurttu. 11 Yahya'nın kesik başı bir tepside getirilip kıza verildi.
O da kesik başı annesine götürdü. 12 Yahya'nın öğrencileri gelip ölüyü aldılar ve gömdüler.
Ardından da gidip İsa'ya bilgi ilettiler.

İsa Beş Bin Kişiyi Doyuruyor 13-21

(Markos 6:30-44; Luka 9:10-17; Yuhanna 6:1-14)

13 İsa bu olayı duyunca bir tekneyle tek başına ıssız bir yere gitti. Topluluk bunu
öğrenince kentlerden yayan giderek O'nu izledi. 14 İsa kıyıya çıkar çıkmaz büyük bir
toplulukla karşılaştı. Onlara karşı yüreği acıyla doldu; hasta olanları sağlığa kavuşturdu.
15 Akşam olunca öğrencileri kendisine yaklaşıp, "Burası ıssız bir yer" dediler, "Vakit de
oldukça ilerledi. Artık topluluğu sal; kasabalara gitsinler, kendilerine azık satın alsınlar."
16 İsa, "Buradan gitmeleri gerekli değil" diye yanıtladı. "Siz onlara yiyecek verin!"
17 Öğrenciler, "Burada beş ekmekle iki balıktan başka hiçbir şeyimiz yok ki" dediler.
18 İsa, "Onları buraya bana getirin" dedi. 19 Tüm topluluğa çayıra oturmalarını buyurdu.
Beş ekmekle iki balığı eline aldı. Gözlerini göğe kaldırıp onları kutsadı. Ekmekleri parçalayıp
böldü öğrencilere verdi, öğrenciler de topluluğa. 20 Herkes doyasıya yedi. Artakalan
parçalardan on iki küfe dolusu topladılar. 21 Yiyenler yaklaşık beş bin erkekti; kadınlarla
çocuklar da ayrı.

İsa Su Üstünde Yürüyor 22-33

(Markos 6:45-52; Yuhanna 6:16-21)

22 Hemen olayın ardından İsa toplulukları salarken, öğrencileri tekneye bindirip
kendisinden önce karşı yakaya gönderdi. 23 Toplulukları gönderdikten sonra tek başına dağa,
dua etmeye çıktı. Gece bastırdığında yapayalnızdı orada. 24 Bu sırada tekne kıyıdan yüzlerce
metre uzaklaşmıştı. Dalgaların saldırısı altında bocalıyordu; çünkü rüzgâr ters yönden
esmekteydi. 25 Sabah üçle altı arası İsa denizde yürüyerek onlara yaklaştı. 26 Öğrenciler
O'nun denizde yürüdüğüne tanık olunca yürekleri kalktı, "Bu bir görüntüdür" diyerek
korkudan avaz avaz bağırdılar. 27 İsa o anda onlarla konuştu. "Yüreklenin" dedi. "Benim,
korkmayın."
28 Petros O'nu yanıtladı: "Ya Rab, eğer gerçekten sensen bana buyruk ver, suların
üstünden yürüyerek sana geleyim." 29 O da, "Gel" dedi. Petros tekneden indi; suların üstünden
yürüyerek İsa'ya doğru geldi. 30 Ne var ki, esen rüzgârı görünce ürktü ve sulara gömülmeye
başladı. "Ya Rab, beni kurtar!" diye avaz avaz bağırdı.
31 İsa hemen elini uzatıp Petros'u tuttu. "Ey kıt inanlı adam" dedi. "Neden kuşku
duydun?" 32 Onlar tekneye binince rüzgâr dindi. 33 Teknedekiler İsa'ya tapındı. "Gerçekten
Tanrı'nın Oğlu'sun sen*" diyorlardı.

İsa Genesaret'te Hastaları İyi Ediyor 34-36

(Markos 6:53-56)

34 Denizi aşıp Genesaret'te[28] karaya ulaştılar. 35 Oralılar İsa'yı tanıyınca yöreye haber
salıp tüm hastaları kendisine getirdiler. 36 Salt giysisinin saçak püskülüne dokunabilmek için
kendisine yalvarıyorlardı. Dokunanların tümü hastalıktan kurtuldu.

Ataların Töresi Karşısında Tanrı'nın Yasası 1-9

(Markos 7:1-13)

15 Bunun üzerine Yeruşalim'den Ferisiler'le dinsel yorumcular İsa'ya gelip,
2 "Öğrencilerin neden ataların töresini çiğniyor?" diye sordular. "Çünkü yemek
yemeden önce ellerini yıkamıyorlar*."
3 İsa onları yanıtladı: "Ya siz, neden kendi törenize uymak için Tanrı'nın buyruğunu
çiğniyorsunuz? 4 Bakın Tanrı ne buyurmuştur:

"'Babana ve annene saygı göster.
Babaya ve anneye karşı kötü konuşan,
Ölümle cezalandırılsın.'

5 "Oysa sizin dediğiniz şudur: 'Her kim babasına ya da annesine, benden sana
sağlanacak yarar gerçekte Tanrı'ya adanmış Armağan'dır' derse, 6 'onun babasını ya da
annesini' saymaya zorunluluğu yoktur.' Böylece töremize uyalım derken Tanrı Sözü'nü
ortadan kaldırdınız. 7 Ey ikiyüzlüler, Yeşaya sizlere ilişkin şu sözlerle tam yerinde
peygamberlik etmişti:

8 "Bu halk beni dudaklarıyla sayar,
Ama yürekleri benden uzaktadır.
9 Bana boş yere tapınıyorlar,
Öğreti olarak insansal yönergeler öğretiyorlar.'"

İnsanı Kirleten Davranışlar 10-20

(Markos 7:14-23)

10 İsa topluluğu yanına çağırıp, "İşitin ve anlayın" dedi. 11 "Ağza giren nesne insanı
kirletmez. Tersine, ağızdan çıkan şeydir insanı kirleten."
12 Bunun üzerine öğrenciler yaklaşıp, "Biliyor musun?" dediler. "Bu sözü işiten
Ferisiler gocundular." 13 İsa yanıtladı: "Göksel Babam'ın dikmediği her fidan kökünden
sökülecektir. 14 Bırakın onları. Körlerin gözü görmez yöneticileridir onlar. Eğer kör körü
yöneltirse ikisi birden çukura yuvarlanır."
15 Petros O'ndan dilekte bulundu: "Bu simgesel deyişi bizlere açıkla." 16 İsa yanıtladı:
"Şu ana dek siz de mi anlamıyorsunuz? 17 Anlamıyor musunuz ki, ağza giren her şey mideye
iner, oradan da geçip dışarı çıkar. 18 Oysa ağızdan çıkan şeyler yürekten kaynaklanır. İşte
bunlardır insanı kirleten. 19 Çünkü kötü tasarılar yürekten kaynaklanır: Adam öldürme, evlilik
dışı cinsel bağlantı, rasgele cinsel ilişki, hırsızlık, yalan tanıklık, sövüp sayma.. 20 İnsanı
kirleten şeyler işte bunlardır. Yıkanmamış ellerle yemek yemek ise insanı kirletmez."

Kenanlı Kadının Çarpıcı İmanı 21-28

(Markos 7:24-30)

21 İsa oradan ayrılıp Sur ve Sayda bölgesine çekildi. 22 Bu dolaylarda yaşayan Kenanlı*
bir kadın yaklaşıp yüksek sesle dileğini açıkladı: "Bana acı, ya Rab, Davut Oğlu! Kızımı cin
tuttu, onu yıpratıyor." 23 İsa kadını yanıtlamadı. Öğrencileri yanına gelmiş diretiyorlardı: "Şu
kadını başından sav, ardımızdan bağırıp duruyor."
24 İsa, "Ben salt İsrail evinin kaybolmuş koyunlarına gönderildim" diye yanıt verdi.
25 Ama kadın yaklaşıp O'nun ayaklarına kapandı. "Ya Rab, bana yardım et" diye yalvarıyordu.

---

28 Galile Denizi kıyılarında bir kasaba

15:4 Mısır'dan Çıkış 20:12; 21:17; Yasanın Tekrarı 5:16 **15:7** Yeşaya 29:13

[26]İsa, “Çocukların ekmeğini alıp köpeklere atmak doğru değildir” dedi. [27]Kadın, “Evet, ya Rab” diye dileğini sürdürdü: “Köpekler bile sahiplerinin sofrasından yere düşen kırıntıları yerler*.”
[28]Bunun üzerine İsa, “Ey kadın, sendeki iman ne büyük!” dedi. “İstediğin gibi olsun.” O anda kadının kızı iyi oldu.

İsa Sayısız İnsanı Sağlığa Kavuşturuyor 29-31

[29]İsa o bölgeden ayrılıp Galile Denizi’nin kıyılarını geçtikten sonra bir dağa çıktı, orada oturdu. [30]Büyük topluluklar O’na geldi. Beraberlerinde kötürümleri, gözü görmezleri, eli ayağı tutmayanları, sağırları ve başka birçok hastayı getirip İsa’nın ayakları önüne bıraktılar. O da onları sağlığa kavuşturdu. [31]Öyle ki, topluluk dilsizlerin konuştuğuna, eli ayağı tutmayanların sağlamlaştığına, kötürümlerin yürüdüğüne tanık olarak şaşakaldı ve İsrail’in Tanrı’sını yüceltti.

İsa Dört Bin Kişiyi Doyuruyor 32-39

(Markos 8:1-10)

[32]İsa öğrencilerini yanına çağırıp, “Topluluk için içim parçalanıyor” dedi. “İşte üç gündür yanımdalar ve yiyecek bir şeyleri yok. Onları aç acına salıvermek istemiyorum. Olmaya ki, yolda giderken düşüp bayılsınlar.” [33]Öğrenciler, “Şu çöl yerde koca topluluğu doyuracak bunca ekmeği nereden sağlayalım?” dediler. [34]İsa onlara, “Kaç ekmeğiniz var?” diye sordu. “Yedi” dediler. “Birkaç tane de küçük balık var.”
[35]İsa topluluğa yere oturmalarını buyurdu. [36]Yedi ekmekle birkaç balığı aldı, teşekkür yükselttikten sonra parçalayıp öğrencilere verdi, öğrenciler de topluluğa. [37]Herkes doyasıya yedi. Artakalan parçalardan da yedi sepet dolusu topladılar. [38]Yiyenler dört bin erkekti. Kadınlarla çocuklar da ayrı.
[39]İsa topluluğu gönderdikten sonra tekneye binip Magadan[29] yöresine gitti.

Belirti Meraklıları 1-4

(Markos 8:11-13; Luka 12:54-56)

16 İsa’yı denemek için yanına yaklaşan Ferisiler’le Sadukiler[30] kendilerine gökten bir belirti göstermesini istediler. [2]İsa şu karşılığı verdi: “[Gün kararırken, ‘Hava güzel olacak, çünkü gökyüzü kızıl’ dersiniz. [3]Sabah vakti, ‘Hava bugün bozuk olacak, çünkü gökyüzü kızıl ve yoğun bulutlu’ dersiniz. Gökyüzünün görünüşünü ayırt etmesini biliyorsunuz, ama zamanlara ilişkin belirtileri ayırt edemiyorsunuz.] [4]Kötü ve tanrısaymaz bir kuşak belirti arar durur. Ama ona Yunus’un belirtisinden başka bir belirti verilmeyecek*.” Onları bırakıp gitti.

Ferisiler’in ve Sadukiler’in Mayası 5-12

(Markos 8:14-21)

[5]Öğrenciler denizin karşı kıyısına vardıklarında yanlarına ekmek almayı unutmuşlardı. [6]İsa onlara, “Gözünüzü açın” dedi. “Ferisiler’le Sadukiler’in mayasından sakının.” [7]Öğrencileri aralarında tartışıyorlardı: “Ekmek almadığımızdan böyle diyor.”
[8]İsa ne konuştuklarını biliyordu. “Ey kıt inanlılar!” dedi. “Ekmeğimiz yok diye aranızda niçin tartışıyorsunuz? [9]Beş bin kişiyi doyuran beş ekmeği düşünmüyor musunuz? Bunu anımsamıyor musunuz? Hem de kaç küfe dolusu topladığınızı? [10]Ya dört bin kişiyi doyuran yedi ekmeği? Hem de kaç sepet dolusu topladığınızı? [11]Sizlere ekmekle ilgili söz etmediğimi nasıl olur da anlamazsınız? Ferisiler’le Sadukiler’in mayasından sakının.”

---

29 Galile Denizi kıyılarında bir kasaba
30 Bakınız, 3:7

12 Bunun üzerine, ekmek mayasından sakının demediğini, ama Ferisiler'le
Sadukiler'in öğretisinden sakınmaları için kendilerini uyardığını anladılar.

Petros'un İsa'ya İlişkin Bildirisi 13-20

(Markos 8:27-30; Luka 9:18-21)

13 İsa Filippi Kayseriyesi[31] yöresine gidince öğrencilerine bir soru yöneltti: "İnsanlar
İnsanoğlu'nun kim olduğunu söylüyorlar?" 14 Öğrenciler, "Kimi Vaftizci Yahya, kimi İlyas,
kimi Yeremya, kimi de peygamberlerden biridir yolunda söz ediyor" diye konuştular.
15 İsa sordu: "Ya siz ne dersiniz? Sizce ben kimim?" 16 Simon Petros, "Sen Mesih'sin,
diri olan Tanrı'nın Oğlu'sun" dedi. 17 İsa bu sözü, "Mutlusun ey Yunus oğlu Simon" diyerek
onayladı. "Çünkü bunu sana esinleyen insansal bir kaynak değil, göklerdeki Babam'dır.
18 Ben de sana bildiriyorum, sen Petros'sun* ve bu kaya üstüne kilisemi* kuracağım. Ölüler
ülkesinin[32] güçleri onu alt edemeyecek. 19 Göklerin hükümranlığının anahtarlarını sana
vereceğim; yeryüzünde her ne bağlarsan, göklerde bağlanmış olacak ve yeryüzünde her ne
çözersen, göklerde çözülmüş olacak."
20 Bunun üzerine kendisinin Mesih olduğunu hiç kimseye söylememeleri için
öğrencileri öğütledi.

İsa Ölümünü ve Dirilişini Açıklıyor 21-28

(Markos 8:31-9:1; Luka 9:22-27)

21 Bundan sonra İsa öğrencilerine Yeruşalim'e gitmesinin, İhtiyarlar, başrahipler ve
dinsel yorumcular elinde ağır işkence çekmesinin, öldürülmesinin ve üçüncü gün dirilmesinin
gerekli olduğunu öğretmeye başladı. 22 Petros O'nu bir yana çekip payladı: "Tanrı seni
korusun, ya Rab. Bu hiçbir vakit olmamalı sana!"
23 İsa Petros'a dönüp, "Geriye çekil, ey şeytan!" dedi. "Sen bana ket vuran birisin.
Çünkü Tanrı'ya ilişkin olanları değil, insanlara ilişkin olanları düşünmektesin." 24 Bundan
sonra öğrencilerine döndü: "Ardım sıra gelmek isteyen kendini yadsısın, haçını taşıyarak
ardım sıra gelsin. 25 Çünkü canını kurtarmak isteyen onu yitirecektir. Ama bana bağlılık
nedeniyle her kim canını yitirirse onu bulacaktır.[33] 26 İnsan tüm dünyayı kazanıp da canını
zarara uğratırsa ne yararı olur? Ya da, insan canına karşılık ne ödeyebilir?
27 "Çünkü İnsanoğlu Babası'nın yüceliğinde melekleriyle gelecek ve o zaman
'herkese yaptığı işe yaraşan karşılığı verecek.' 28 Doğrusu size derim ki, burada duranlar
arasında, İnsanoğlu'nun hükümranlığında gelişini görmeden önce ölümü tatmayacak kişiler
vardır*."

İsa'nın Görünüşü Değişiyor 1-13

(Markos 9:2-13; Luka 9:28-36)

17 Aradan altı gün geçtikten sonra İsa Petros'u, Yakup'la kardeşi Yuhanna'yı yanına
aldı, onları yalnız olarak yüksek bir dağa yöneltti. 2 Onların gözleri önünde görünüşü
değişti, yüzü güneş gibi parladı. Giysileri de ışık benzeri ak oldu. 3 Ansızın Musa'yla İlyas*
göründü onlara. İsa'yla görüşüyorlardı. 4 Petros İsa'ya, "Ya Rab" dedi. "Burada bulunmamız
ne iyi! İstersen, bu yerde üç çadır kurayım: Biri sana, biri Musa'ya, biri de İlyas'a."
5 O daha söylemekteyken, parlak bir bulut onlara gölge saldı. Buluttan gelen bir ses
konuşmaktaydı:

"Sevgili Oğlum budur;
O'ndan hoşnudum. O'nu dinleyin."

---

31 Galile Denizi kuzeydoğusunda bir kent
32 Bakınız, 11:23
33 Bakınız, 10:38,39

16:27 Mezmur 62:12; Süleyman'ın Özdeyişleri 24:12 **17:10** Malakya 4:5

6Öğrenciler bunu duyduklarında yüzüstü yere kapandılar, aşırı korkuya kapıldılar.
7İsa yaklaşıp onlara dokundu. "Ayağa kalkın, korkmayın" dedi. 8Öğrenciler başlarını
kaldırdıklarında İsa'dan başkasını görmediler.
9Dağdan inerlerken İsa onlara buyruk verdi: "İnsanoğlu ölüler arasından dirilinceye
dek bu görmeyi[34] hiç kimseye anlatmayın*." 10Öğrenciler kendisine bir soru sordular: "Dinsel
yorumcular acaba neden 'ilkin İlyas'ın gelmesi gerektir' diyorlar?" 11İsa, "Evet" dedi. "İlkin
'İlyas gelir' ve her şeyi 'düzene koyar.' 12Gerçi İlyas gelmiş bulunuyor. Ama size derim ki,
onu tanımadılar. Tersine, ona gönüllerinin dilediğini yaptılar*. Tıpkı bunun gibi,
İnsanoğlu'nun da onların elinden çekeceği var."
13Bunun üzerine, öğrenciler kendilerine Vaftizci Yahya'dan söz ettiğini anladılar.

İsa Cine Tutulmuş Çocuğu İyi Ediyor 14-21

(Markos 9:14-29; Luka 9:37-43a)

14Topluluğun yanına döndüklerinde bir adam İsa'ya yaklaşıp önünde diz çöktü ve
yalvardı: 15"Ya Rab, oğluma acı. Sarası var, şiddetli nöbetler geçiriyor. Sık sık ateşe suya
düşüyor. 16Onu öğrencilerine getirdim, ama sağlığa kavuşturmayı başaramadılar."
17İsa, "Ey imansız ve sapmış kuşak!" dedi. "Daha ne kadar sizlerle kalacağım? Daha ne kadar
sizlere katlanacağım? Onu buraya bana getirin." 18İsa cini payladı, cin çocuktan çıktı. Hemen
o saatte çocuk sağlığa kavuştu.
19Bunun üzerine, öğrenciler İsa'ya özel olarak yaklaşıp sordular: "Biz niçin cini
çıkaramadık?" 20İsa, "İmanınız kıt olduğundan" diye yanıtladı. "Doğrusu size derim ki, hardal
tohumu kadar imanınız olsa şu dağa, 'Buradan git öteye çekil' deseniz o çekilecektir. Sizlere
olanaksız sayılan hiçbir şey kalmayacaktır." 21[35]

İsa Ölümünü ve Dirilişini Açıklıyor 22-23

(Markos 9:30-32; Luka 9:43b-45)

22Öğrencilerle birlikte Galile'deyken İsa onlara, "İnsanoğlu insanların eline teslim
edilecek" dedi. 23"O'nu öldürecekler, ama üçüncü gün dirilecek."
Öğrenciler üzüntü içinde kaldı, sarsıldı.

Tapınak Vergisinin Mucizeyle Ödenmesi 24-27

24Kafernahum'a vardıklarında tapınağın bakımı için vergi toplayanlar Petros'a
yaklaşıp, "Sizin öğretmeniniz tapınağa vergi ödemez mi?" diye sordular. 25O da, "Elbette
öder" dedi. Petros eve dönünce İsa ondan önce sözü açıp, "Ey
Simon, ne düşünürsün?" diye sordu. "Yeryüzünün kralları vergi ve gümrük parasını kimden
toplarlar? Kendi oğullarından mı,[36] yoksa yabancılardan mı?" 26Petros, "Yabancılardan"
deyince İsa ona, "Demek oluyor ki oğullar serbesttir" dedi. 27"Ama onlara ket vurmamak için
denize gidip oltayı at. Oltaya takılan ilk balığı çek. Ağzını açınca gümüş bir para bulacaksın.
Onu alıp vergiyi öde. Hem benim, hem de senin için."

En Üstün Kimdir? 1-5

(Markos 9:33-37; Luka 9:46-48)

18 Tam o sırada öğrenciler İsa'ya yaklaşıp sordular: "Göklerin hükümranlığında en
üstün kimdir?" 2O da küçük bir çocuk çağırdı, onu ortalarında durdurup, 3"Doğrusu
size derim ki" dedi, "Durumunuzu değiştirip küçük çocuklar gibi olmazsanız hiçbir koşulla
göklerin hükümranlığına giremezsiniz. 4Bu nedenle şu çocuk gibi kendisini alçaltan birey

---

34 Rüyet. Doğaüstü gerçeklerin insana özel biçimde açıklanışı.
35 **21** ["Ama böylesi duadan ve oruçtan başka yolla çıkmaz."]
36 Uyruklarından

göklerin hükümranlığında en üstün olandır. [5]Her kim benim adıma böyle bir çocuğu kabul ederse beni kabul eder."

Suça Sürükleme Eylemi 6-9

(Matta 5:29,30; Markos 9:42-48; Luka 17:1,2)

[6]"Ama bana iman eden şu küçüklerden birini kim suç işlemeye sürüklerse boynuna iri bir değirmen taşı asılıp derin denizde boğulması kendisi için daha iyidir. [7]Suça sürükleme eylemleri yüzünden vay dünyanın başına geleceklere! Suça sürükleme eylemlerinin olması zorunludur. Ama suça sürükleme eylemine yol açacak insanın vay başına geleceklere!

[8]"Eğer elin ya da ayağın seni suç işlemeye sürüklüyorsa, onu kes ve kendinden at. Yaşama kolsuz ya da ayaksız girmen, iki el iki ayak sahibi olarak sonsuz ateşe atılmandan daha iyidir. [9]Eğer gözün seni suç işlemeye sürüklüyorsa, onu çıkar ve kendinden at. Yaşama tek gözle girmen, iki göz taşıyarak cehennem ateşine atılmandan daha iyidir."

Yitik Koyun Simgesi 10-14

(Luka 15:3-7)

[10]"Şu küçüklerden birini aşağı görmemeye dikkat edin. Size belirtiyorum; çünkü onların melekleri göksel Babam'ın yüzüne göklerde arasız bakarlar. [11][37]

[12]"Ne düşünüyorsunuz? Bir adamın yüz koyunu olur da bunlardan biri yoldan saparsa, doksan dokuzunu tepelerde bırakıp yoldan sapanı aramaya çıkmaz mı? [13]Doğrusu size derim ki, onu bulunca duyacağı sevinç yoldan ayrılmayan doksan dokuz koyun için duyduğu sevinçten kat kat üstündür. [14]Bunun gibi, göksel Babanız'ın katında şu küçüklerden birinin bile yitirilmesi istenmez."

Günah İşleyen Kardeş 15-20

(*Luka 17:3)*

[15]"Eğer kardeşin sana karşı günah işlerse hemen git, aranızda kendisini eleştir. Dediğine kulak verirse kardeşini kazandın. [16]Yok eğer kulak asmazsa, yanına bir ya da iki kişi al; öyle ki, 'iki ya da üç tanık ağzından her söz saptansın.' [17]Onlara da aldırış etmezse, durumu kilise topluluğuna bildir. Ama kilise topluluğunu da saymazsa, senin için o tanrısız ve gümrük vergisi toplayan biri gibi olsun.

[18]"Doğrusu size derim ki yeryüzünde her ne bağlarsanız, gökte bağlanmış olandır. Yeryüzünde her ne çözerseniz, gökte çözülmüş olandır. [19]Doğrusu size yine derim ki, aranızdan iki kişi yeryüzünde dileyecekleri herhangi bir şeyde görüş birliğine varırsa, göksel Babam tarafından bu onlara verilecektir. [20]Çünkü her nerede iki ya da üç kişi benim adıma bir araya gelirse, ben orada onların ortasındayım."

Bağışlamasını Bilmeyen Uşak Simgesi 21-35

[21]Bunun üzerine Petros yaklaşıp İsa'ya, "Ya Rab" dedi. "Kardeşim bana karşı kaç kez günah işlerse onu bağışlamalıyım? Yedi keze dek mi?"

[22]İsa onu yanıtladı: "Sana yedi keze dek demiyorum, yetmiş kez yediye dek diyorum. [23]Bu ilişkide göklerin hükümranlığı krallık eden bir adama benzetilebilir. [24]Adam uşaklarıyla hesaplaşmak istedi. Hesaplaşmaya koyulduğunda ona borcu milyonları* bulan biri getirildi. [25]Ödeyebilecek güçte olmadığından efendisi kendisinin, karısının, çocuklarının ve tüm varlığının satışa çıkarılarak borcun ödenmesi için buyruk verdi. [26]Uşak onun ayaklarına kapanarak yalvardı: 'Ah ne olur katlan bana; sana tüm borcumu ödeyeceğim.' [27]Efendisinin yüreği ona karşı acıyla doldu ve onu serbest bıraktı, borcunu da bağışladı.

---

[37] **11** [Çünkü İnsanoğlu yitirileni kurtarmaya geldi.]

28"Uşak dışarı çıkar çıkmaz tıpkı kendisi gibi başka bir uşak buldu. Adamın ona yüz dinar[38] borcu vardı. Yakasına yapışıp boğazını sıktı. 'Bana şu borcunu ödesene' diyordu. 29Kendisi gibi uşak olan adam yere kapanıp ona yalvardı: 'Ah ne olur katlan bana, sana ödeyeceğim.' 30Ama o uyuşmak eğiliminde değildi. Gitti, borcunu ödeyinceye dek adamı cezaevine attırdı.

31"Arkadaşları olanları görünce üzüntüyle çalkalandılar. Efendilerine varıp tüm durumu anlattılar. 32Bunun üzerine efendisi uşağı yanına çağırdı. 'Ey kötü uşak!' dedi. 'Sen bana yalvarınca o borcun tümünü sana bağışladım. 33Ben sana nasıl acıdıysam, senin de kendin gibi uşak olana acıman gerekmez miydi?' 34Efendi öfkelenip uşağı işkencecilere verdi; kendisine tüm borcunu ödeyinceye dek..

35"Siz hepiniz de kardeşinizi gönülden bağışlamazsanız, göksel Babam sizlere öyle davranacak."

Boşanma Sorunu 1-12

(Markos 10:1-12; Luka 16:18)

19 İsa bu sözleri sona erdirince Galile'den ayrıldı, Ürdün Irmağı'nın karşı yakasında Yahudiye bölgesine geçti. 2Büyük topluluklar O'nun ardı sıra gitti. İsa orada onları sağlığa kavuşturdu. 3Kendisine yaklaşan bazı Ferisiler O'nu sözle tuzağa düşürmeye çalışarak, "Kişinin herhangi bir nedenle karısını boşaması yasal mıdır?" diye sordular. 4İsa yanıtladı: "Başlangıçta 'Yaratan onları erkek ve dişi olarak yarattı' diye hiç okumadınız mı siz?" 5Sonra ekledi:

"'Bu nedenle, insan babayı ve anneyi bırakıp karısına bağlanacak,
İkisi bir tek beden olacak.'

6"Öyle ki, bundan böyle iki ayrı kişi değil ama bir bedendirler. Onun için, Tanrı'nın birleştirdiğini insan ayırmasın."

7Ferisiler sordu: "Öyleyse Musa neden, 'erkek kadına boşanma kâğıdı verip onu salıversin' yolunda buyruk verdi?" 8İsa, "Siz katı yürekli olduğunuz için Musa eşlerinizi boşamanıza izin verdi" dedi. "Ne var ki, başlangıçta durum bu değildi. 9Size diyorum ki, her kim cinsel uygunsuzluk olmadan karısını boşayıp başkasıyla evlenirse cinsel yolsuzluk işler."

10Öğrencileri, "Erkeğin eşiyle ilişkisi böyle olacaksa hiç evlenmemek yeğdir" dediler. 11İsa, "Herkes bu sözü yüreğine sığdıramaz" diye yanıtladı, "Sadece kendilerine bu yetki verilenlerdir onlar. 12Çünkü kimileri daha doğuştan evlenme yeterliliğini taşımaz. Kimileri de insanlar tarafından evlenemeyecek duruma getirilir.[39] Kimileri ise göklerin hükümranlığı için kendilerini evlenmekten beri tutarlar. Bunu yüreğine sığdırabilen sığdırsın."

İsa Küçük Çocukları Kutlu Kılıyor 13-15

(Markos 10:13-16; Luka 18:15-17)

13Bunun üzerine, ellerini üstlerine koyup dua etsin diye, İsa'nın yanına küçük çocuklar getirildi. Ama öğrenciler getirenleri payladı. 14İsa, "Çocukları bırakın, bana gelsinler" dedi. "Onlara engel olmayın. Çünkü göklerin hükümranlığı böylelerinindir." 15Ellerini onların üstüne koyduktan sonra oradan ayrıldı.

Sonsuz Yaşam Arayan Varlıklı Genç 16-30

(Markos 10:17-31; Luka 18:18-30)

---

38 Bir dinar işçinin gündeliğiydi.

18:16 Yasanın Tekrarı 19:15

19:4 Yaratılış 1:27 **19:5** Yaratılış 2:24 **19:7** Yasanın Tekrarı 24:1

39 Enenmiştirler.

16İsa'ya yaklaşan biri, "Ey Öğretmen" dedi. "Sonsuz yaşamı sağlamak için ne iyilik
yapmalıyım?" 17O da, "Bana niçin iyilik üzerine sorarsın?" dedi. "Yalnız bir tek iyi vardır.
Eğer yaşama giriş sağlamak istiyorsan buyrukları tut." 18Delikanlı, "Hangilerini?" diye sordu.
İsa onu yanıtladı:

'Adam öldürmeyeceksin,
Evlilik dışı cinsel bağlantıya girmeyeceksin.
Çalmayacaksın,
Yalan yere tanıklık etmeyeceksin,
19Babana ve annene saygı göstereceksin,
İnsan kardeşini kendin gibi seveceksin.'

20Delikanlı, "Bunların tümünü tuttum" dedi. "Geride kaldığım sorun nedir?"
21İsa, "Eğer yetkin olmak istiyorsan, git varını yoğunu sat, yoksullara dağıt" diye yanıtladı.
"Böylelikle göklerde varlığın olacak. Sonra da ardım sıra gel." 22Delikanlı bu sözü duyunca
yüreği üzüntüyle çalkalanarak ayrıldı. Çünkü malı mülkü pek çoktu.

23İsa öğrencilerine, "Doğrusu size derim ki" dedi, "Zengin kişi göklerin
hükümranlığına güçlükle girecektir. 24Yine size derim ki, devenin iğne deliğinden geçmesi
zengin kişinin Tanrı'nın hükümranlığına girmesinden daha kolaydır." 25Bu sözleri duyan
öğrencileri çok şaştılar. "Öyleyse kim kurtulabilir?" diye sordular. 26İsa onların gözlerinin
içine bakarak, "İnsanların görüşüyle bu olanaksızdır" dedi. "Ama Tanrı önünde her şey
olanaklıdır."

27Petros, "İşte, biz her şeyi bırakıp ardın sıra geldik" dedi. "Bizim durumumuz ne
olacak?" 28İsa, "Doğrusu size derim ki" dedi, "Ardım sıra gelen sizler de yeniden kurulacak
düzende, İnsanoğlu yüceliğinin tahtında oturunca O'nunla birlikte on iki tahta oturup İsrail'in
on iki soyunu yargılayacaksınız. 29Bir de benim adım yüzünden evlerini, kardeşlerini, kız
kardeşlerini, babasını, annesini, çocuklarını, ya da tarlalarını bırakmış olan herkes bunları kat
kat alacak. Bunun yanı sıra da sonsuz yaşamı miras alacak.

30"Öte yandan, ilk sıradaki niceler son sırada kalacak ve son sıradakiler ilk sıraya
geçecek."

Bağda Çalışmaya Çağrılanlar 1-16

20 "Göklerin hükümranlığı sabahın erken saatinde bağına işçi aramaya çıkan bir çiftlik
sahibine benzer. 2İşçilerle gündeliği bir dinara[40] anlaşıp onları bağına gönderdi. 3Saat
dokuz sularında yine çıktı, çarşıda işsiz güçsüz dikilen başkalarını gördü. 4Onlara da aynı şeyi
söyledi: 'Haydi siz de bağa gidin, gündeliğiniz için her ne gerekiyorsa ödeyeceğim.' Onlar da
yola koyuldu.

5"Yeniden, saat on ikiyle on beş sularında çıkıp aynı şeyi yaptı. 6Saat on yedi
sularında çıkınca, orada dikilen başkalarını buldu ve onlara, 'Neden bütün gün boyunca
burada işsiz güçsüz duruyorsunuz?' diye sordu. 7'Kendisine çünkü bizlerle sözleşen olmadı'
dediler. Çiftlik sahibi, 'Haydi siz de bağa gidin' dedi.

8"Akşam olunca bağ sahibi çiftliği yönetene buyruk verdi: 'İşçileri çağır.
Sonuncusundan başlayarak ilkine varıncaya dek onlara emeklerinin karşılığını öde.'
9Saat on yedi sularında iş tutanların her biri birer dinar aldı. 10Sıra ilk başta işe koyulanlara
geldi. Bunlar daha çok para alacaklarını sandılar. Ama onlar da birer dinar aldı. 11Gündelikleri
ödenince çiftlik sahibine karşı söylenmeye başladılar: 12'Bu sonuncular bir saatlik iş gördü,
ama sen onları tüm günün kavurucu sıcağını taşıyan bizlerle eşit tutuyorsun.' 13Çiftlik sahibi
adamlardan birine, 'Dinle arkadaş!' dedi. 'Ben senin hakkını çiğnemiyorum. Benimle bir
dinara sözleşmedin mi? 14Payına düşeni al ve evine git. Şu son gelene de sana ödediğimi

---

19:18 Mısır'dan Çıkış 20:12-16; Yasanın Tekrarı 5:17-20 **19:19** Mısır'dan Çıkış 20:12; Levililer 19:18; Yasanın Tekrarı 5:16 **19:26** Yaratılış 18:14; Eyub 42:2; Zekarya 8:6

40 Bakınız, 18:28

ödemek istiyorum. 15Kendimin olanı dilediğim gibi kullanmaya yetkim yok mu? Yoksa benim
eliaçıklığıma kötü gözle mi bakıyorsun?' 16Böylece, son sırada olanlar ilk sıraya geçecek, ilk
sırada olanlar da son sırada kalacak."

İsa Ölümünü ve Dirilişini Üçüncü Kez Belirtiyor 17-19

(Markos 10:32-34; Luka 18:31-34)

17İsa Yeruşalim'e çıkarken* on iki öğrenciyi bir yana çekti ve yolda onlara,
18"Bakın" dedi. "Yeruşalim'e çıkıyoruz. İnsanoğlu başrahiplerin ve dinsel yorumcuların eline
verilecek. Kendisini ölümle yargılayacaklar. 19Sonra da alay etmek, kamçılamak ve çarmıha
çakmak için O'nu ulusların eline teslim edecekler. Üçüncü gündeyse O dirilecek*."

Kayırıcılık Özleyen Anneye Öğüt 20-28

(Markos 10:35-45)

20Bunun üzerine, Zebedi oğullarının annesi çocuklarıyla birlikte İsa'ya yaklaşıp
tapındı ve O'ndan bir dilekte bulundu. 21İsa ona, "Ne istiyorsun?" diye sordu. Kadın,
"Hükümranlığında şu iki oğlumdan biri sağında öteki de solunda otursun diye buyruk ver"
dedi. 22İsa onu yanıtladı: "Ne dilediğinizi bilmiyorsunuz. İçeceğim bardaktan içebilir misiniz
siz?[41]" Onlar, "İçebiliriz" dediler. 23İsa, "Bardağımdan gerçekten içeceksiniz" dedi. "Ne var
ki, sağımda ve solumda oturabilme yetkisini vermek bana düşen iş değildir. Bu ancak Babam
tarafından kendilerine sağlananlaradır."

24On öğrenci bunları işitince iki kardeşe öfkelendi. 25İsa onları yanına çağırıp,
"Bilirsiniz ki, ulusların başındakiler onlara egemen kesilir ve üsttekiler tüm yetkilerini onlara
uygular" dedi. 26"Sizin aranızda durum böyle olmayacak. Tam tersine, aranızda en üstün
olmak isteyen, sizlere hizmet etmekle yükümlüdür. 27Aranızda her kim ön sırada olmak
istiyorsa, sizlere uşak olmakla yükümlüdür. 28Nasıl ki İnsanoğlu da kendisine hizmet edilsin
diye gelmedi. Tam tersine, hizmet etmeye ve canını pek çok kişi yararına kurtulmalık olarak
vermeye geldi."

İsa Görmez İki Kişiyi Görüme Kavuşturuyor 29-34

29Onlar Yeriha kentinden ayrılırken büyük bir topluluk İsa'nın ardı sıra gitti.
30Yol kenarında oturan gözleri görmez iki kişi, İsa'nın oradan geçtiğini duyunca yüksek sesle,
"Bize acı ya Rab, Davut Oğlu!" diye bağırdılar. 31Topluluk bağırmayı kessinler diye onları
payladı. Ama onlar seslerini daha da yükselterek yine, "Bize acı ya Rab, Davut Oğlu!" diye
bağırdılar.

32İsa duraklayıp onları çağırdı. "Size ne yapmamı istiyorsunuz?" diye sordu.
33"Ya Rab gözlerimiz açılsın" diye yanıtladılar. 34İsa'nın yüreği acıyla doldu. Onların
gözlerine dokundu. O anda gördüler ve O'nun ardı sıra gittiler.

Yeruşalim'e Görkemli Giriş 1-11

(Markos 11:1-11; Luka 19:28-40; Yuhanna 12:12-19)

21 Yeruşalim'e yaklaştıklarında, Zeytinlik Dağı'nda Beytfaci[42] denen yere ulaştılar. İsa
iki öğrenci gönderdi. 2Onlara, "Karşınızdaki köye gidin" dedi. "Hemen orada bağlı
duran bir eşekle yanında bir sıpa bulacaksınız. Onları çözüp bana getirin. 3Eğer biri size bir
söz söyleyecek olursa, 'Bunlar Rab için gereklidir' deyin. 'Hiç gecikmeden onları geri
gönderecek.'"

4Bu, peygamber aracılığıyla bildirilen şu söz yerine gelsin diye oldu:

5"Sion kızına[43] söyleyin:

---

41 Yaklaşan çarmıha çakılmasını betimlemeyle açıklıyor.

42 Yeruşalim yakınındaki Zeytinlik Dağı'nda bir köy.

43 Yeruşalim kenti ve sakinleri. Sion'un anlamı: Kale burcu (bkz. Yeşaya 62:11; Zekarya 9:9).

İşte Hükümranın sana geliyor.
Yumuşak huylulukla,
Bir eşeğin sırtında,
Eşeğin yavrusu bir sıpa sırtında."
6Öğrenciler gidip İsa'nın kendilerine verdiği buyruğu gerektiği gibi uyguladı. 7Eşekle yavrusunu getirdiler, üstlerine giysilerini koydular. İsa bindi. 8Topluluğun büyük çoğunluğu giysilerini yola serdi. Bazıları da ağaçlardan dallar kesip yola serdiler. 9İsa'nın önünden gerisinden yürüyen topluluklar yüksek sesle bağrışıyordu:
"Osanna![44] Davut Oğluna.
Rab'bin adıyla gelen kutludur.
En yücelerde Osanna!"
10İsa, Yeruşalim'e girince tüm kent sarsıldı. Kentte herkes aynı soruyu soruyordu: "Kimdir bu?" 11Topluluklar da yanıtlıyordu: "Bu, peygamber* İsa'dır. Galile'nin Nasıra kentinden."

İsa Tapınağı Arıtıyor 12-17

(Markos 11:15-19; Luka 19:45-48; Yuhanna 2:13-22)

12İsa tapınağa girdi ve tapınakta alışverişle uğraşan herkesi dışarı attı. Para değiştirenlerin masalarını, güvercin satıcılarının koltuklarını altüst etti. 13Onlara, "Kutsal Kitap'ta yazılmıştır" dedi:
"'Evime dua evi denecektir.
Ama siz onu eşkıya yatağı yaptınız.'"
14Tapınakta O'na gözü görmezlerle kötürümler geldi. İsa onları sağlığa kavuşturdu. 15Ne var ki, başrahiplerle dinsel yorumcular yaptığı görkemli işleri ve tapınakta, "Osanna! Davut Oğlu'na" diyerek bağrışan çocukları görünce öfkelenerek 16kendisine sordular: "Bunların dediğini duyuyor musun?" İsa, "Kuşkusuz!" diye karşılık verdi. "Siz şu sözü hiç okumadınız mı?"
'Yavruların ve emziktekilerin ağzından övgü hazırladın.'"
17Onları bırakıp kentten ayrıldı. Beytanya'ya[45] gitti, orada konakladı.

Yargılanan İncir Ağacı 18-22

(Markos 11:12-14, 20-24)

18İsa ertesi sabah kente[46] dönerken acıktı. 19Yol üzerinde bir incir ağacı görünce ona yaklaştı. Ama onda yapraktan başka bir şey bulmadı. Bu nedenle ağaca, "Bundan böyle sende hiçbir vakit ürün olarak bir şey yetişmesin" dedi. İncir ağacı hemen kurudu. 20Öğrenciler olayı görünce şaşakaldılar. "Nasıl oldu da incir ağacı bir an içinde kuruyuverdi?" diye sordular. 21İsa onları yanıtladı: "Doğrusu size derim ki, eğer imanınız olursa ve kuşkuya düşmezseniz yapacaklarınız salt incir ağacına uygulananla kalmayacak. Şu dağa buyruk verip, 'Yerinden kalk, denize atıl' deseniz bu bile olacaktır. 22İman ederek dua edince, dilediğiniz her şeyi alacaksınız."

İsa'nın Yetkisine İlişkin Soru 23-27

(Markos 11:27-33; Luka 20:1-8)

23İsa tapınağa girmiş öğretiyordu ki, halkın başrahipleri ve İhtiyarları yaklaşıp sordular: "Bu işleri hangi yetkiye dayanarak yapıyorsun? Bu yetkiyi sana veren kim?"

21:5 Zekarya 9:9; Yeşaya 62:11 **21:9** Mezmur 118:25,26; II. Samuel 14:4 **21:13** Yeşaya 56:7; Yeremya 7:11 **21:15** Mezmur 118:25 **21:16** Mezmur 8:2

44 Kurtar! Yücelik sana! (bkz. Mezmur 118:25,26).
45 Zeytinlik Dağı'nın öbür eteğinde bir köy.
46 Yeruşalim'e.

[24]İsa, "Ben de size bir soru sorayım" diye yanıtladı, "Eğer sorumu yanıtlarsanız, ben de size bu işleri hangi yetkiyle yaptığımı söyleyeceğim. [25]Yahya'nın vaftiz etme yetkisi nereden geldi? Tanrı'dan mı, yoksa insanlardan mı?"

Onlar aralarında tartışmaya koyuldu: "Eğer 'Tanrı'dandır' dersek, O bize, 'Öyleyse neden ona inanmadınız?' diye soracak. [26]Yok eğer, 'İnsanlardandır' dersek, topluluktan korkumuz var. Çünkü herkes Yahya'yı peygamber olarak tutuyor." [27]İsa'yı yanıtlayarak, "Bilmiyoruz" dediler.

İsa, "Öyleyse, ben de size bu işleri hangi yetkiye dayanarak yaptığımı söylemeyeceğim" dedi.

İki Oğul Simgesi 28-32

[28]"Şu olay sizlere neyi düşündürüyor? Bir adamın iki oğlu vardı. Adam birincisine, 'Oğul, git bugün bağda çalış' diye buyurdu. [29]O da, 'Çalışmaya isteğim yok' dedi. Ama sonradan pişmanlık duyarak gitti. [30]Adam öteki oğluna da aynı buyruğu verdi. Bu oğul, 'Olur, giderim' dediyse de gitmedi. [31]İkisinden hangisi babasının isteğini yerine getirmiş oldu?" Onlar, "Birincisi" diye karşılık verdi.

İsa, "Doğrusu size derim ki" dedi, "Gümrük vergisi toplayanlarla genel kadınlar Tanrı hükümranlığına sizlerden önce girer. [32]Çünkü Yahya size doğruluk kapsamında geldi ama inanmadınız. Oysa gümrük vergisi toplayanlarla genel kadınlar ona inandı. Sizlere gelince, bunu görmenize karşın sonradan pişmanlık duyup ona inanmayı yeğlemediniz."

Bağ Kiralayanlara İlişkin Simgesel Öykü 33-46

(Markos 12:1-12; Luka 20:9-19)

İsa sözünü sürdürdü:

[33]"Başka bir simgesel öyküye kulak verin: Çiftlik sahibi bir adam 'asma dikti, bağın çevresine çit çekti, burada bir cendere kazdı. Bir de kule kurdu.' Burayı bağcılara kiralayıp başka bir ülkeye gitti.

[34]"Bağ bozumu yaklaşınca, payına düşen ürünü toplamaları için uşaklarını kiracılara gönderdi. [35]Bağı kiralayanlar uşakları yakaladıkları gibi birini tartakladılar, ötekinin canına kıydılar, bir başkasını da taşa tuttular. [36]Adamcağız yeniden, bu kez ilkinden daha çok sayıda uşak gönderdi. Onlara karşı yine aynı tepkiyle davrandılar. [37]Sonunda oğluma saygı gösterirler düşüncesiyle onlara oğlunu gönderdi. [38]Gelgelelim kiracılar oğlunu görünce, 'İşte malları miras alacak kişi burada' diye aralarında söyleştiler, 'Haydi şunu öldürelim de mirasına konalım.' [39]Böylece onu yaka paça bağdan dışarı sürükleyip öldürdüler.

[40]"Şimdi, bağ sahibi dönünce bu kiracılara ne yapacak?"

[41]Onlar, "Bu bayağı insanları kırıp geçecek, bağı da bağ bozumunda kendisine ürünü verecek olan başka bağcılara kiralayacak" dediler. [42]İsa, "Siz Kutsal Yazılar'da deneni hiç okumadınız mı?" dedi:

"'Yapıcıların kaldırıp attığı Taş
İşte bu, baş köşeye konulan Taş oldu.
Rab'ten sağlandı bu.
Gözlerimiz önünde ne görkem!'

[43]"Bu nedenle, size derim ki, Tanrı'nın hükümranlığı sizlerden alınacak ve ona yaraşan ürünleri yetiştiren topluma verilecek. [[44]O Taş'a çarpıp düşen paramparça olacak. Taş da kimin üstüne düşerse onu ezip toz edecek.]" [45]Başrahiplerle Ferisiler O'nun simgesel öykülerini duyunca kendilerinden söz ettiğini anladılar*. [46]İsa'yı tutuklamak istedilerse de topluluklardan korktular. Çünkü O'nu peygamber olarak tutuyorlardı.

Düğün Şöleni Simgesi 1-14

(Luka 14:15-24)

22 sa yeniden topluluklara simgesel öykülerle konuştu: 2"Göklerin hükümranlığı oğlu
için düğün şöleni düzenleyen bir krala benzer. 3Kral çağrılıları düğün şölenine
toplamak için uşaklarını gönderdi. Ama onlar gelmek istemedi. 4Yeniden başka uşaklar
gönderdi: 'Çağrılılara bildirin' dedi. 'Bakın yemeği hazırladım. Sığırlarla özel olarak
beslediğim danalar boğazlandı. Her şey sizi bekliyor; buyurun düğün şölenine.'
5"Ama onlar çağrıyı hiç umursamadan çekip işlerine doğruldu. Kimi tarlasına kimisi
de ticaret uğraşlarına. 6Geri kalanlar ise adamın uşaklarını yakalayıp aşağıladı, sonra da
canlarına kıydı. 7Kral çok öfkelendi. Askerlerini gönderip ellerini kana bulayan bu insanları
yok etti, kentlerini de yaktı.
8"Yeniden uşaklarına buyruk verdi: 'Düğün şöleni hazırdır. Ne yazık ki, çağrılanlar
yaraşıklı değildi. 9Şimdi kalkın yol kavşaklarına gidin, bulduğunuz herkesi düğün şölenine
çağırın.' 10Uşaklar yollara dökülerek kimi buldularsa topladı: Kötüleri de iyileri de. Düğün evi
konuklarla doldu.
11"Kral konuklarla tanış olmaya geldiğinde düğün giysisi kuşanmamış birisini gördü.
12Ona, 'Dostum!' dedi. 'Düğün giysin olmadan buraya nasıl geldin sen?' Adam söyleyecek
söz bulamadı. 13Bunun üzerine kral, hizmet görücülere buyurdu: 'Ellerini ayaklarını bağlayın,
onu dışarıya karanlığa atın. Orada ağlayış ve diş gıcırtısı olacak.'
14"Çünkü çağrılanlar çok, ama seçilenler[47] azdır."

Kayser'e Vergi Ödemeli mi? 15-22

(Markos 12:13-17; Luka 20:20-26)

15Bunun üzerine Ferisiler çekilip danışmaya koyuldu. İsa'yı kendi sözüyle tuzağa
düşürmek için düzen kurdular. 16Kendilerine bağlı öğrencilerle birlikte Herodesçiler'i* O'na
salarak, "Ey Öğretmen!" dediler. "Senin gerçek olduğunu, Tanrı yolunu da gerçekten
öğrettiğini biliyoruz. Hiç kimseden de çekindiğin yok. Çünkü kayırıcılık yapan biri değilsin.
17Açıkla bize, görüşün ne? Kayser'e* vergi ödemek yasal mı, yoksa değil mi?" 18İsa onların
kurnazlığını bildiğinden, "Ey ikiyüzlüler!" dedi. "Niçin beni denemeye kalkışıyorsunuz?
19Bana bu vergi parasını gösterin*."
Kendisine parayı getirdiler. 20İsa sordu: "Şu gördüğünüz yüz ve yazı kimindir?"
21"Kayser'in" dediler. Bunun üzerine İsa, "Öyleyse" dedi, "Kayser'e ilişkin şeyleri Kayser'e,
Tanrı'ya ilişkin olanları da Tanrı'ya verin." 22Bunu duyunca şaşakaldılar ve İsa'yı bırakıp
gittiler.

Ölülerin Dirilmesi Sorunu 23-33

(Markos 12:18-27; Luka 20:27-40)

23Aynı gün bazı Sadukiler –ölülerin dirilişi diye bir şey yoktur yolunda konuşanlar–
yaklaşıp İsa'ya bir soru sordu: 24"Ey Öğretmen, Musa demiştir ki, 'Bir adam çocuğu olmadan
ölürse, kardeşi dul kalan kadınla evlenmeli; böylelikle kendi kardeşine soy yetiştirmeli.'
25Tanıdığımız yedi kardeş vardı. Birincisi evlendi ve öldü. Soy yetiştirmediğinden karısını
kardeşine bıraktı. 26Aynı durumda ikincisi, üçüncüsü, yedinciye varıncaya dek tümü öldü.
27En sonunda kadın da öldü. 28Şimdi, ölüler dirildiğinde yedi erkekten hangisinin karısı olacak
bu kadın? Öyle ya, hepsinin de eşi oldu o."
29İsa yanıtladı: "Kutsal Yazılar'ı ve Tanrı'nın gücünü bilmediğinizden
yanılıyorsunuz. 30Çünkü ölüler dirildiklerinde ne evlenirler, ne de everilirler; tam tersine,
gökteki melekler gibidir onlar. 31Kaldı ki, ölülerin dirilişine ilişkin Tanrı'nın sizlere belirttiği
sözü okumadınız mı? 32'Ben İbrahim'in, İshak'ın ve Yakup'un Tanrı'sıyım.' Tanrı
ölülerin değil tam tersine, dirilerin Tanrı'sıdır."
33Topluluk bunları duyunca O'nun öğretisi karşısında şaşırıp kaldı.

---

47 Tanrı'nın seçilmişleri. Bakınız, 24:22,24,31; Romalılar 8:28

En Önemli Buyruk 34-40

(Markos 12:28-34; Luka 10:25-28)

34 Ferisiler O'nun Sadukiler'i susturduğunu duyunca bir araya geldiler. 35 İçlerinden
biri –yasa yorumcusu[48]– O'nu deneyerek sordu: 36 "Ey Öğretmen! Ruhsal yasada en önemli
buyruk hangisidir?" 37 İsa yanıtladı:

"'Tanrın Rab'bi tüm yüreğinle,
Tüm canınla, tüm anlayışınla seveceksin.'
38 "En önemli olan ve başta gelen buyruk budur.
39 "İkincisi de bununla eşit değerdedir: 'İnsan kardeşini kendin gibi seveceksin.'
40 "Tüm ruhsal yasa ve peygamberlerin öğretisi bu iki buyruğa dayanır."

Mesih'le İlgili Somut Soru 41-46

(Markos 12:35-37; Luka 20:41-44)

41 Ferisiler bir arada toplu dururken İsa onlara bir soru sordu: 42 "Mesih'e ilişkin
düşünceniz nedir? O kimin oğludur?" Onlar, "Davut'un" dediler. 43 İsa, "Öyleyse" dedi,
"Nasıl olur da Ruh'tan esinlenen Davut O'na Rab diye seslenerek şöyle konuşuyor?

44 "'Rab Rabbim'e,
«Düşmanlarını ayaklarının
altına basamak yapıncaya dek sağımda otur» dedi.'
45 Eğer Davut O'na Rab diyorsa, O nasıl Davut'un oğlu olabilir?"
46 Hiç kimse O'na bir şey diyemedi, ne de o günden sonra biri çıkıp O'na başka bir
soru sorma ataklığını gösterebildi.

SON YARGILAMAYA İLİŞKİN BİLDİRİLER, UYARILAR

Dinsel Yorumculara ve Ferisiler'e Yöneltilen Yargı 1-12

(Markos 12:38,39; Luka 11:43-46; 20:45-47)

23 Bunun üzerine İsa topluluğa ve öğrencilere dönerek şunu söyledi: 2 "Dinsel
yorumcularla Ferisiler Musa'nın yetkisiyle öğretinin verildiği koltukta otururlar.
3 Sizlere her söylediklerini yapın ve tutun. Ama onların yaptıklarını yapmayın. Çünkü öğüt
verirler, öte yandan da onu kendileri yapmazlar. 4 Ağır yükler bağlayıp insanların sırtına
yüklerler. Ama kendileri bunları kaldırmak için parmaklarını bile kıpırdatmazlar. 5 İşlerinin
tümünü insanlara gösteriş olsun diye yaparlar. Dinsel yazı taşıyan bağları* genişletirler,
giysilerinin saçak püsküllerini* büyütürler. 6 Şölenlerin baş köşelerine özenirler,
sinagogların da baş koltuklarına. 7 Çarşıda, meydanda saygıyla selamlanmaktan ve insanlar
tarafından Rabbi[49] diye çağrılmaktan çok kıvanç duyarlar.
8 "Ama sizler Rabbi diye çağrılmayın. Çünkü Öğretmeniniz tektir, hepiniz de
kardeşsiniz. 9 Yeryüzünde hiç kimseye baba demeyin. Çünkü göksel Babanız tektir.
10 Size yönetici demelerine de izin vermeyin. Çünkü yöneticiniz birdir: Mesih. 11 Aranızda en
üstün tutulan kişi size hizmet etmekle yükümlüdür. 12 Çünkü kendini yükselten alçaltılacak,
kendini alçaltansa yükseltilecektir."

İsa İkiyüzlülüğü Kınıyor 13-28

(Markos 12:40; Luka 11:39-42,44,52; 20:45-47)

---

48 Yasalarla uğraşan, hukuk bilgini.
22:24 Yaratılış 38:8; Yasanın Tekrarı 25:5,6 **22:32** Mısır'dan Çıkış 3:6 **22:37** Yasanın Tekrarı 6:5 **22:39** Levililer 19:18 **22:44** Mezmur 110:1

49 Öğretmen

13“Vay sizlere dinsel yorumcular ve Ferisiler. İkiyüzlüler! Çünkü göklerin
hükümranlığını insanların yüzüne kapatıyorsunuz. Kendiniz girmiyorsunuz, girmek
isteyenleri de bırakmıyorsunuz. 14[50]
15“Vay sizlere dinsel yorumcular ve Ferisiler. İkiyüzlüler! Çünkü denizde karada
dolaşarak tek kişiyi olsun yolunuza çekmek için didiniyorsunuz. Bunu sağlayınca da onu
kendinizden iki kat cehennem çocuğu durumuna düşürüyorsunuz.
16“Vay sizlere kör yöneticiler! Tapınak üzerine ant içmenin önemi yok, ama
tapınaktaki altın üzerine ant içen sorumludur diye yorum yürütenler. 17Kör akılsızlar! Hangisi
üstündür? Altın mı, yoksa altını kutsal kılan tapınak mı? 18Yine diyorsunuz ki, sunak üzerine
ant içmenin önemi yok, ama oradaki armağan üzerine ant içen sorumludur. 19Ne körsünüz!
Hangisi üstündür? Sunu mu, yoksa sunuyu kutsal kılan sunak mı? 20Çünkü sunak üzerine ant
içen, onun ve ondaki her şeyin üzerine ant içer. 21Bunun gibi, tapınak üzerine ant içen de onun
ve ondaki Kişi’nin üzerine ant içmiş olur. 22Göğe ant içen ise Tanrı tahtına ve onun üstünde
oturana ant içer.
23“Vay sizlere dinsel yorumcular ve Ferisiler. İkiyüzlüler! Çünkü nanenin, anasonun,
kimyonun ondalığını ödersiniz*. Ama ruhsal yasanın üstün önem taşıyan konularını
bıraktınız: Adaleti, acımayı, içten bağlılığı.. Asıl uygulayacağınız işler bunlardı. Evet,
ötekileri de bırakmadan. 24Kör yöneticiler. Sudan sivrisineği süzenler, öte yandan da deveyi
yutanlar.
25“Vay sizlere dinsel yorumcular ve Ferisiler. İkiyüzlüler! Çünkü bardağın, çanağın
dışını temizlersiniz, ama içi soygunculukla, bencil isteklerle doludur. 26Kör Ferisi! İlkin
bardağın içini temizle ki, dışı da temizlenmiş olsun.
27“Vay sizlere dinsel yorumcular ve Ferisiler. İkiyüzlüler! Çünkü sizler badanalı
gömütlere benziyorsunuz. Bunlar dıştan parlak görünür, ama içleri ölü kemikleriyle ve her tür
iğrençlikle doludur. 28Sizler de bunlar gibi dıştan insanlara doğru görünürsünüz, ama içten
ikiyüzlülükle ve kötülükle dolusunuz.”

İsa İkiyüzlü Tutumu Yargılıyor 29-36

(Luka 11:47-51)

29“Vay sizlere dinsel yorumcular ve Ferisiler. İkiyüzlüler! Çünkü peygamberlere
gömütler kuruyorsunuz ve doğru kişilerin mezarlarını donatıyorsunuz. 30Bir de diyorsunuz ki,
‘Biz atalarımızın günlerinde yaşamış olsaydık onlarla ortak olup peygamberlerin kanını
akıtmazdık.’
31“Böylelikle peygamberlerin canına kıyanların çocukları olduğunuza ilişkin
kendinize karşı tanıklık ediyorsunuz. 32Bütünleyin bakalım atalarınızın yarım kalan işini.
33Yılanlar, engerekler soyu! Cehennem yargısından nasıl kaçıp kurtulacaksınız? 34İşte bu
nedenle size peygamberler, bilginler, eğitmenler gönderiyorum. Bunların içinden bazılarını
öldüreceksiniz ve çarmıha çakacaksınız. Yine bazılarını sinagoglarınızda kamçılayacaksınız,
kentten kente onlara saldıracaksınız. 35Böylece, yeryüzünde akıtılan her doğru kişinin kanı
elinize bulaşmış olacak: Doğru Habil’in kanından tutun, tapınakla sunak arasında canına
kıydığınız Barakya oğlu Zekeriya’nın kanına varıncaya dek.. 36Doğrusu size derim ki,
bunların tümü bu kuşağın boynuna asılmış olacak.”

İsa Yeruşalim İçin Ağlıyor 37-39

(Luka 13:34,35)

37“Yeruşalim, Yeruşalim! Peygamberleri öldüren ve kendilerine gönderilenleri
taşlayan Yeruşalim. Tavuğun civcivlerini kanatları altına topladığı gibi, kaç kez çocuklarını

---

[50] **14** [Vay sizlere dinsel yorumcular ve Ferisiler. İkiyüzlüler! Çünkü dul kadınların evlerine konuyorsunuz ve gösteriş için uzun uzadıya dua ediyorsunuz. Bu yüzden yargınız daha ağır olacaktır.]

yanıma toplamak istedim. Ama bunu istemediniz. [38]İşte ‘tapınağınız size yüzüstü bırakılıyor.’ [39]Çünkü sizlere bildiriyorum: ‘Rab’bin adıyla gelen kutludur’ deyinceye dek, bundan böyle beni bir daha görmeyeceksiniz.”

Taş Üstünde Taş Kalmayacak 1,2

(Markos 13:1,2; Luka 21:5,6)

24 İsa tapınaktan çıkıp giderken, öğrencileri dikkatini tapınağın yapılarına çekmek için kendisine yaklaştılar. [2]İsa onları yanıtladı: “Bunların tümünü görüyor musunuz? Doğrusu size derim ki, burada taş üstünde taş kalmayacak.Yıkılmadık bir şey bırakılmayacak.”

En Acı Olayın Habercileri 3-14

(Markos 13:3-13; Luka 21:7-19)

[3]İsa Zeytinlik Dağı’nda otururken öğrencileri özel olarak O’na yaklaşıp, “Bizlere açıkla” dediler. “Bu olaylar ne zaman olacak? Gelişini ve çağın sona erdiğini gösteren belirti ne olacak?”

[4]İsa yanıtladı: “Dikkat edin, kimse sizi kandırmasın. [5]Çünkü birçokları adımla gelip, ‘Ben Mesih’im’ diyerek nicelerini kandıracak. [6]Savaş sesleri, savaş söylentileri duyacaksınız. Sakın dehşete kapılmayasınız. Bu olayların olması gereklidir, ama daha son gelmemiştir. [7]Çünkü ‘ulus ulusa, krallık krallığa karşı ayaklanacak.’ Çeşitli yerlerde kıtlıklar çıkacak, depremler olacak. [8]Bunların tümü sancıların başlangıcıdır.

[9]“Bunun üzerine acı çektirmek için sizi ele verecekler ve öldürecekler. Adıma bağlılık yüzünden tüm ulusların hıncına uğrayacaksınız. [10]‘Birçokları suç işlemeye sürüklenecek.’ Kişi kişiyi ele verecek, birbirlerine hınç besleyecekler. [11]Birçok yalancı peygamber ortaya çıkacak. Bunlar nicelerini kandıracak. [12]Kötülüğün çoğalmasıyla birçok insanın sevgisi soğuyacak. [13]Ama kim sonuna dek sabrederse o kurtulacaktır.

[14]“Hükümranlığın bu Sevinç Getirici Haberi dünyanın her köşesinde tanıklıkta bulunmak için tüm uluslara yayılacak. İşte o zaman son gelecek.”

Korkunç Acının Gelişi 15-28

(Markos 13:14-23; Luka 21:20-24)

[15]“Daniel peygamberin sözünü ettiği, ‘yıkıcılık getiren iğrenç şeyi kutsal yerde’ gördüğünüzde –okuyucu bunu anlasın– [16]Yahudiye ülkesinde bulunanlar dağlara kaçsın. [17]Damda duran, aşağı inip evinden bir şey almaya kalkışmasın. [18]Tarladaki de giysisini almak için geri dönmesin. [19]O günlerde çocuk bekleyenlere, emziklilere ne yazık! [20]Dua edin ki kaçışınız kış dönemine, ya da Şabat[51] gününe rastlamasın. [21]Çünkü bu dönemde, ‘dünyanın oluşundan bu yana hiçbir zaman olmamış’ ve bir daha olmayacak korkunç acı gelecek. [22]Eğer o günler kısaltılmış olmasaydı, hiçbir canlı varlık kurtulamazdı. Ama seçilmişler yararına o günler kısaltılacaktır.

[23]“O zaman eğer biri size, ‘Bak bak, Mesih burada’ ya da, ‘Bak bak, şurada’ diyecek olursa inanmayın. [24]Çünkü yalancı mesihler ve ‘yalancı peygamberler’ türeyecek. Bunlar önemli ‘belirtiler gösterecek ve göz kamaştırıcı eylemler yapacak.’ Öyle ki, olanağı bulunsa seçilmişleri[52] bile kandırırlardı. [25]Bakın, sizlere önceden söylüyorum.

[26]“Bu nedenle size, ‘İşte, O çöldedir’ derlerse oraya gitmeyin. Ya da, ‘İşte, O iç odalardadır’ derlerse inanmayın. [27]Çünkü şimşek doğuda parlayıp batıya kadar yöreyi nasıl aydınlatırsa, İnsanoğlu’nun gelişi de tıpkı bunun gibi olacak.

23:35 Yaratılış 4:8-10; II.Tarihler 24:20-22 **23:38** Yeremya 22:5; 12:7; I.Krallar 9:7,8 **23:39** Mezmur 118:26 **24:6** Daniel 2:28 **24:7** Yeşaya 19:2; II.Tarihler 15:6 **24:10** Daniel 11:41

[51] Cumartesi

[52] Bakınız, 22:14

28 "Ölü beden neredeyse akbabalar da orada toplanacak."

İnsanoğlu'nun Gelişi 29-31
(Markos 13:24-27; Luka 21:25-28)

29 "O acılı günlerin hemen ardından
'Güneş kararacak.
Ay ışığını vermeyecek,
Yıldızlar gökyüzünden düşecek,
Göklerin güçleri sarsılacak.'
30"Bunun üzerine, gökte İnsanoğlu'nun belirtisi görünecek. O zaman,
'Yeryüzünün tüm ırkları dövünecek.
İnsanoğlu'nun güçle ve sınırsız yücelikle
Göğün bulutlarında geldiğini görecekler.'
31"Meleklerini 'yüksek boru sesiyle' salacak; O'nun seçilmişlerini 'yedi iklim dört bucaktan, göğün bir ucundan öbür ucuna dek toplayacaklar.'"

İncir Ağacından Edinilen Bilgi 32-35
(Markos 13:28-31; Luka 21:29-33)

32"İncir ağacından ders alın: Dalı filizlenmeye yüz tutunca, yaprakları da yeşerince yazın yakın olduğunu bilirsiniz. 33Bunun gibi, bu gelişimleri gördüğünüzde de O'nun yakında, kapılarda olduğunu bilesiniz. 34Doğrusu size derim ki, bu olayların tümü yerine gelinceye dek bu soy[53] kaybolmayacaktır. 35Gök ve yer geçip gidecek, ama sözlerim geçmeyecektir."

Yalnız Tanrı Tarafından Bilinen Gün ve Saat 36-44
(Markos 13:32-37; Luka 17:26-30,34-36; 12:39,40)

36"O güne ve saate ilişkin hiç kimsenin bilgisi yoktur: Ne göğün meleklerinin, ne de Oğul'un. Yalnız Baba bilir. 37Nuh'un günlerinde nasıl olmuşsa, İnsanoğlu'nun gelişi de öyle olacak. 38Çünkü tufandan önceki o günlerde olduğu gibi, 'Nuh'un gemiye bindiği' güne dek insanlar yiyip içiyor, evlenip everiliyordu. 39Tufan gelip de hepsini birden silip götürünceye dek bilgisizdiler. İnsanoğlu'nun gelişi de öyle olacak. 40O vakit tarlada iki kişi bulunacak; biri alınacak, öbürü bırakılacak. 41Değirmende buğday öğüten iki kadın olacak; biri alınacak, öbürü bırakılacak.

42"Bu nedenle uyanık olun. Çünkü Rabbiniz'in ne gün geleceğini bilmezsiniz. 43Ama şunu bilmeniz gerekir: Ev sahibi hırsızın ne zaman geleceğini bilseydi uyanık durur, evinin soyulmasına olanak bırakmazdı.

44"Bu nedenle sizler de hazır olun. Çünkü İnsanoğlu hiç beklemediğiniz bir saatte gelecektir."

Güvenilir ve Güvenilmez Uşak 45-51
(Luka 12:41-48)

45"Güvenilir ve akıllı uşak kimdir? Ev sahibinin, ev halkına vaktinde yiyecek sağlaması için atadığı uşak. 46Efendisi geldiğinde atandığı görevi yerine getiren uşağa ne mutlu! 47Doğrusu size derim ki, efendisi tüm malları üzerinde sorumluluk verecektir ona.

48"Ama eğer kötü uşak içinden, 'Efendim gecikiyor' der, 49öteki uşakları tartaklamaya başlayarak sarhoşlarla birlikte yemeye içmeye koyulursa, 50efendisi hiç beklemediği bir gün

---

53 İsrail soyu

24:15 Daniel 9:26,27; 12:11 **24:21** Daniel 12:1; Yoel 2:2 **24:24** Yasanın Tekrarı 13:1-3
24:29 Yeşaya 13:10; 34:4 **24:30** Daniel 7:13,14; Zekarya 12:10 **24:31** Yeşaya 27:13; Zekarya 2:6; Yasanın Tekrarı 30:4

ve düşünmediği bir saatte çıkagelecek. 51Onu parça parça edecek, ikiyüzlülerin gideceği yere atacak. Orada ağlayış ve diş gıcırtısı olacak.”

On Erden Kız Simgesi 1-13

25 “O gün göklerin hükümranlığı on erden[54] kızı anımsatacak. Bunlar fenerlerini ellerine alıp güveyi karşılamaya çıktı. 2Beşi akılsız, beşi akıllıydı. 3Akılsız olanlar yanlarına fenerlerini aldılar, ama yağ almadılar. 4Akıllı olanlarsa fenerleriyle birlikte kaplarda yağ da aldılar. 5Güveyin gelişi gecikince hepsini de uyku bastırdı, dalıp uyudular.

6“‘Gece yarısı yüksek bir ses duyuldu, ‘Güvey geliyor, onu karşılamaya çıkın.’ 7Bunun üzerine, erden kızların hepsi kalkıp fenerlerini ayarladılar. 8Akılsızlar akıllılara, ‘Yanınızdaki yağdan bize azıcık verin, fenerlerimiz sönüyor’ dediler. 9Akıllılar, ‘Hem size hem bize yetecek kadar olmayabilir’ diye yanıtladılar. ‘En iyisi satıcılara gidip gereken yağı satın alın.’ 10Onlar yağ almaya giderken güvey geldi. Hazırlığı olanlar O’nunla birlikte düğün şölenine girdiler. Kapı da kapandı.

11“‘Az sonra, öteki erden kızlar da geldi. ‘Efendi, Efendi!’ dediler. ‘Bize kapıyı aç.’ 12O yanıt verdi: ‘Doğrusu size derim ki, sizi tanımıyorum.’

13“‘Bu nedenle uyanık olun. Çünkü ne günü ne de saati bilirsiniz.”

Uşaklara Bırakılan Para 14-30

(Luka 19:11-27)

14“‘Bu, yolculuğa çıkan bir adamın uşaklarını yanına çağırıp varını yoğunu onlara emanet etmesine benzer. 15Birine beş çubuk altın verdi, başka birine iki, ötekine de bir. Her birinin gücü yeteneğinde. Bunu yapınca yola çıktı.

16“‘Kendisine beş çubuk altın verilen, sağa sola koşup elindekini işletti, beş çubuk daha kazandı. 17İki çubuk alan da iki çubuk daha kazandı. 18Ama bir çubuk alan gidip yeri kazdı, efendisinin parasını toprağa gömdü.

19“‘Aradan oldukça uzun bir süre geçti. Uşakların efendisi geri geldi, onlarla hesaplaşmaya oturdu. 20Beş çubuk alan yaklaşıp ona beş çubuk daha getirdi ve, ‘Efendi!’ dedi. ‘Bana beş çubuk altın verdin. Bak, beş çubuk daha kazandım.’ 21Efendisi ona, ‘Aferin, iyi ve güvenilir uşak’ dedi. ‘Az sermayeyi kullanmakta güvenilir kişi olduğunu kanıtladın. Seni daha çoğuna atayacağım. Gel, efendinin sevincine katıl.’

22“‘İki çubuk alan yaklaşıp, ‘Efendi!’ dedi. ‘Bana iki çubuk altın verdin. Bak, iki çubuk daha kazandım.’ 23Efendisi ona, ‘Aferin, iyi ve güvenilir uşak’ dedi. ‘Az sermayeyi kullanmakta güvenilir kişi olduğunu kanıtladın. Seni daha çoğuna atayacağım. Gel, efendinin sevincine katıl.’

24“‘Bir çubuk alan yaklaşıp, ‘Efendi!’ dedi. ‘Sert bir adam olduğunu biliyordum. Ekmediğin yerden biçer, saçmadığın yerden devşirirsin. 25Onun için korktum, gidip bir çubuk altınını toprağa gömdüm. İşte çubuğun, olduğu gibi duruyor.’

26“‘Efendisi onu yanıtladı: ‘Ey kötü ve aylak uşak! Ekmediğim yerden biçtiğimi, saçmadığım yerden devşirdiğimi bildiğine göre, 27paramı bankaya yatırman gerekirdi. Geri gelince, benim olanı faiziyle birlikte çekerdim. 28Şimdi bu adamdan o çubuğu alın ve on çubuğu olana verin. 29Çünkü malı olan herkese daha da çok verilecek, hem de artırılacak; ama bir şeyi olmayandan elindeki bile kendisinden alınacaktır. 30O yararsız uşağı dışarı karanlığa atın. Orada ağlayış ve diş gıcırtısı olacak.’”

Ulusların Yargılanması 31-46

31“‘İnsanoğlu yüceliği içinde, ‘tüm meleklerle birlikte geldiğinde,’ yüceliğinin tahtında oturacak. 32Bütün uluslar O’nun önünde toplanacak. Çobanın koyunları keçilerden

---

54 bakire
24:38 Yaratılış 7:7

ayırdığı gibi, O da onları birbirinden ayıracak. 33Koyunları sağına, keçileri soluna alacak.
34Sonra Hükümran sağındakilere, 'Gelin, Babam'ın kutluları' diyecek, 'Dünyanın
kuruluşundan bu yana sizler için hazırlanan hükümranlığı alın. 35Çünkü açken bana yiyecek
verdiniz, susuzken susuzluğumu giderdiniz, yabancıyken beni içeri aldınız, 36çıplakken
giydirdiniz, hastayken yokladınız, cezaevindeyken beni görmeye geldiniz.'
37"'Bunun üzerine doğrular O'na, 'Ya Rab' diyecekler, 'Biz seni ne vakit aç gördük
de doyurduk, susuz gördük de su verdik? 38Ne vakit seni yabancı gördük de içeri aldık, ya da
çıplak gördük de giydirdik? 39Ne vakit seni hasta, ya da cezaevinde gördük de görmeye
geldik?' 40Hükümran şöyle yanıtlayacak: 'Doğrusu size derim ki, bu kardeşlerimden
önemi en az sayılana yaptığınızı bana yapmış oldunuz.'
41"'Bunun ardından solunda bulunanlara, 'Çekilin önümden' diyecek. 'İblise ve
meleklerine hazırlanan sonsuz ateşe gidin. Lanet altında olan sizler. 42Açtım, bana yiyecek
vermediniz; susuzdum, susuzluğumu gidermediniz. 43Yabancıydım, beni içeri almadınız.
Çıplaktım, beni giydirmediniz. Hastaydım, cezaevindeydim, beni görmeye gelmediniz.'
44"'Bunun üzerine, 'Ya Rab' diyecekler. 'Seni ne vakit aç, susuz, yabancı, çıplak,
hasta, ya da cezaevinde gördük de hizmette bulunmadık?' 45Hükümran, 'Doğrusu size derim
ki, bunlardan önemi en az sayılana yapmaktan kaçındığınız iyiliği bana da yapmamış
sayılırsınız' diyecek. 46Bunlar 'sonsuz' cezaya gönderilecek, doğrular ise 'sonsuz' yaşama.."

İSA'NIN ÇARMIHA ÇAKILIŞI VE DİRİLİŞİ

İsa'yı Öldürmek İçin Düzen Kuruluyor 1-5

(Markos 14:1,2; Luka 22:1,2; Yuhanna 11:45-53)

26 İsa sözlerini sona erdirince öğrencilerine, 2"İki gün sonra Passah Kutlayışı*
olduğunu biliyorsunuz" dedi. "İnsanoğlu çarmıha çakılmak için ele verilecektir." 3Bu
sırada başrahiplerle halkın İhtiyarları, adı Kayafa olan başrahibin sarayında bir araya geldiler.
4İsa'yı yakalayıp öldürmek için düzen kurdular. 5"Ama bu iş kutlama sırasında olmasın ki,
halk arasında kargaşalığa yol açmasın" diyorlardı.

Somut Bağlılık Örneği 6-13

(Markos 14:3-9; Yuhanna 12:1-8)

6İsa Beytanya'da cüzamlı Simon'un evindeydi. 7Bir kadın kaymaktaşı bir kapta çok
değerli Hint sümbülü kokusu getirdi. İsa sofrada otururken yaklaşıp kokuyu O'nun başına
döktü. 8Olaya tanık olan öğrenciler öfkeye kapılıp, "Boş yere bu harcama da neye?" dediler.
9"Çünkü bu çok pahalıya satılabilir, karşılığı da yoksullara verilebilirdi."
10İsa ne düşündüklerini bilerek onlara, "Niçin kadını tedirgin ediyorsunuz?" dedi.
"Çünkü o bana yararlı bir iş yaptı. 11Çünkü yoksullar her zaman aranızda olacaktır, ama beni
her zaman aranızda bulamayacaksınız. 12Kadın bu sümbül kokusunu bedenime dökmekle,
beni gömülmeye hazırladı. 13Doğrusu size derim ki, bu Sevinç Getirici Haber dünyanın her
neresinde yayılırsa, onun yaptığı iş de kendisi için bir anı niteliğinde yayılacaktır."

Yahuda İsa'yı Ele Vermek İçin Anlaşıyor 14-16

(Markos 14:10,11; Luka 22:3-6)

14Bunun üzerine, On İkiler'den biri olan Yahuda İşkariyot adlı adam başrahiplere
yaklaştı. 15"O'nu sizin elinize verirsem bana ne vereceksiniz?" diye sordu. Onlar da kendisine
otuz gümüş verdiler. 16O andan sonra Yahuda, İsa'yı ele vermek için elverişli ortamı
kollamaya başladı.

Öğrencilerle Birlikte Passah Yemeği 17-25

(Markos 14:12-21; Luka 22:7-14,21-23; Yuhanna 13:21-30)

17 Mayasız Ekmek Töreni'nin* ilk günü öğrenciler İsa'ya yaklaşıp sordular: "Passah
yemeğini yemek için nerede hazırlık yapmamızı istiyorsun?" 18 O da, "Kentte şu kişinin
yanına varın" dedi, "Kendisine, 'Öğretmen, vaktim geldi, Passah yemeğini öğrencilerimle
birlikte evinde kutlayacağım diyor' deyin." 19 Öğrenciler, İsa'nın verdiği buyruğu tam olarak
yerine getirip Passah yemeğini hazırladılar.
20 Akşam olunca, İsa On İkiler'le birlikte sofraya oturdu. 21 Hep bir arada yemek
yerlerken, "Doğrusu size derim ki, içinizden biri beni ele verecek" dedi. 22 Üzüntüyle
çalkalanarak her biri O'na sormaya başladı: "Yoksa ben miyim, ya Rab?" 23 İsa, "Beni ele
verecek olan, elindeki ekmeği benimle birlikte sahana banandır" diyerek yanıtladı.
24 "İnsanoğlu kararlaştırılmış kapsamda gidiyor; tıpkı kendisi için yazılı olduğu gibi. Ama
İnsanoğlu kimin aracılığıyla ele veriliyorsa, vay onun başına gelene! O kişi hiç doğmasaydı
kendisi için daha iyi olurdu*." 25 İsa'yı ele veren Yahuda atıldı: "Rabbi[55], yoksa o kişi ben
miyim?" İsa onu yanıtladı: "Dediğin gibidir."

İsa'nın Kurduğu Sofra: Ekmekle Şarap 26-30

(Markos 14:22-26; Luka 22:15-20; I. Korintoslular 11:23-25)

26 Onlar yemek yerken İsa ekmeği alıp kutsadı. Sonra parçalayıp bölerek öğrencilere
verdi. "Alın ve yiyin, bedenimdir bu" dedi. 27 Ardından bir bardak aldı, teşekkür ettikten sonra
onlara verdi. "Bundan hepiniz için" dedi. 28 "Çünkü bu birçoklarını kapsayan –günahların
bağışlanması için akıtılan– 'antlaşma kanımdır.' 29 İşte size bildiriyorum: Bundan böyle bağın
bu ürününden içmeyeceğim; Babam'ın hükümranlığında sizlerle birlikte tazesinden içeceğim
güne dek."
30 Bir ilahi söyledikten sonra Zeytinlik Dağı'na çıktılar.

İsa Petros'un Yadsıyışını Önceden Bildiriyor 31-35

(Markos 14:27-31; Luka 22:31-34; Yuhanna 13:36-38)

31 Sonra İsa onlara, "Tümünüz de bu gece bana bağlılığınız yüzünden köstekle-
neceksiniz" dedi. "Çünkü yazılıdır:

'Çoban'ı vuracağım
Ve sürünün koyunları darmadağın olacak.'

32 "Ama ölümden dirildikten sonra ben sizlerden önce Galile'de olacağım."
33 Petros O'nu yanıtladı: "Tümü de sana bağlılığında kösteklense bile, ben hiçbir
durumda kösteklenmeyeceğim." 34 İsa ona, "Doğrusu sana derim ki" dedi, "Bu gece horoz
ötmeden önce üç kez beni yadsıyacaksın." 35 Petros, "Seninle birlikte ölmem gerekse bile seni
hiçbir durumda yadsımayacağım" diye kararlılık gösterdi. Öbür öğrenciler de aynı yolda
konuştu.

İsa Getsemane Bahçesinde Dua Ediyor 36-46

(Markos 14:32-42 Luka 22:39-46)

36 Sonra İsa onlarla birlikte Getsemane denen yere gitti. Öğrencilere, "Ben gidip orada
dua ederken siz burada durun" dedi. 37 Petros'u ve Zebedi'nin iki oğlunu yanına aldı.
Üzüntüyle çalkalanmaya, sıkılmaya başladı. 38 Bunun üzerine onlara, "'Canım ölesiye
üzüntüyle çalkalanıyor'" dedi. "Burada bekleyin ve benimle birlikte uyanık durun."
39 Biraz ileriye giderek yüzüstü yere kapandı, duaya koyuldu: "Ey Babam! Eğer olanak
varsa bu bardak benden uzaklaştırılsın*. Ama benim isteğim değil, senin isteğin uygulansın."
40 Öğrencilerin yanına döndüğünde onları uykuda buldu. Petros'a, "Nasıl oluyor da benimle
birlikte bir saat olsun uyanık duramıyorsunuz?" dedi. 41 "Uyanık durun ve dua edin ki
denenmeyesiniz. Ruh istekli, ama beden güçsüzdür."

---

55 Bakınız, 23:7

26:28 Mısır'dan Çıkış 24:8; Yeremya 31:31; Zekarya 9:11 **26:31** Zekarya 13:7 **26:38** Mezmur 43:5

42 Yeniden, ikinci kez yanlarından ayrılıp dua etti: "Ey Babam! Bu bardaktan içmeden
onun benden uzaklaştırılması olanak dışıysa, isteğin uygulansın." 43 Bir kez daha geri
geldiğinde onları yine uykuda buldu. Çünkü uyku gözlerinden akıyordu.
44 Yeniden onları bırakıp gitti. Üçüncü kez aynı sözlerle önceki gibi dua etti. 45 Sonra
yine öğrencilerin yanına döndü. "Deliksiz uykuda mısınız, daha dinleniyor musunuz?" dedi.
"İşte saat geldi, İnsanoğlu günahlıların eline veriliyor. 46 Kalkın gidelim. Bakın, beni ele veren
yaklaştı."

İsa'nın Ele Verilmesi ve Tutuklanması 47-56

(Markos 14:43-50; Luka 22:47-53; Yuhanna 18:3-12)

47 O daha sözünü bitirmeden, On İkiler'den biri olan Yahuda geldi. Yanında kılıçlarla
sopalarla silahlanmış büyük bir topluluk vardı. Bunları başrahiplerle halkın İhtiyarları
göndermişti. 48 İsa'yı ele veren onlara bir işaret gösterdi: "Kimi öpersem aradığınız O'dur;
O'nu tutuklayın."
49 Yahuda hiç duraksamadan İsa'nın yanına gitti. "Selam, ey Rabbi!" sözleriyle özlem
çekercesine O'nu öptü. 50 İsa ona, "Arkadaş, seni buraya getiren neyse, onu yap" dedi. Bunun
üzerine, yaklaşıp İsa'yı yakaladılar ve tutukladılar. 51 O zaman, İsa'yla birlikte bulunanlardan
biri hemen kılıcına davrandı, başrahibin uşağına vurduğu gibi onun kulağını kopardı. 52 İsa
ona, "Kılıcını kınına koy!" dedi. "Çünkü kılıç tutan herkes kılıçla yok olacaktır. 53 Ne
sanıyorsun? Babama yakaramam mı? O da bana hemen on iki lejiyondan* çok melek
sağlamaz mı? 54 Ama bunun böyle olması gerektiğini bildiren Kutsal Yazılar o zaman nasıl
yerine gelirdi?"
55 O vakit İsa topluluğa, "Beni yakalamak için eşkıyaya karşı çıkarcasına kılıçlarla,
sopalarla gelmek mi gerekirdi?" diye sordu. "Her gün tapınakta oturup öğretiyordum, beni
tutuklamadınız. 56 Bütün bunlar peygamberlerin kutsal yazıları yerine gelsin diye oldu."
Bunun üzerine, öğrencilerin tümü O'nu bırakıp kaçtı.

İsa Kurul'un Önünde 57-68

(Markos 14:53-65; Luka 22:54,55,63-71; Yuhanna 18:13,14,19-24)

57 İsa'yı tutuklayanlar O'nu başrahip Kayafa'ya götürdüler. Dinsel yorumcularla
İhtiyarlar orada toplanmıştı. 58 Petros onları gerilerden başrahibin avlusuna dek izledi ve
sonucu görmek için içeri girip kolcularla[56] bir arada oturdu. 59 Başrahiplerle tüm Kurul[57] İsa'yı
ölüm yargısına çarptırmayı amaçlayarak O'na karşı yalancı tanıklar arıyordu. 60 Bir sürü
yalancı tanığın ortaya atılmasına karşın hiç kimseyi bulamadılar. Sonunda iki kişi gelip
61 tanıklık etti: "Bu adam, 'Ben Tanrı'nın tapınağını yıkar ve üç günde yeniden kurarım' dedi."
62 Başrahip ayağa kalkıp İsa'ya, "Bu adamların seni suçlamasına karşı niçin bir yanıt
vermiyorsun?" diye sordu. 63 Ama İsa tek söz söylemedi. Başrahip O'na, "Diri olan Tanrı
adına seni ant içmeye çağırırım" dedi. "Bize söyle; sen Tanrı'nın Oğlu Mesih misin?"
64 İsa, "Söylediğin gibidir" diye yanıtladı. "Ama size diyorum ki,

"Bundan sonra,'İnsanoğlu'nu Güç'ün[58] sağında oturur
ve göğün bulutları üstünde gelir göreceksiniz.'"

65 Bunun üzerine başrahip giysilerini yırtarak bağırdı: "Sövüyor. Gayrı tanıklara ne
gerek kalıyor? İşte, sövdüğünü işittiniz. 66 Yargınız nedir?" Oradakiler, "Ona ölüm yargısı
yaraşır" diye yanıtladılar. 67 O zaman O'nun yüzüne tükürdüler, yumrukladılar. Bazıları da

---

56 Yahudiler'in buyruğunda bulunan tapınak bekçileri.
57 Bakınız, 5:15
Güç: Baba Tanrı'nın egemen ve sonuçlamalı Gücü.
26:64 Mezmur 110:1; Daniel 7:13
58

O'nu tokatlayarak, [68]"Bize peygamberlikte bulun bakalım, ey Mesih!" dediler. "Kimdir sana vuran?"

Petros'un Yadsıması 69-75

(Markos 14:66; Luka 22:54-62; Yuhanna 18:15-18; 25-27)

[69]Petros dışarıda avluda oturuyordu. Kendisine yaklaşan bir hizmetçi kız, "Sen de Galileli İsa'yla birlikteydin" dedi. [70]Ama Petros herkesin önünde bunu yadsıyarak, "Ne demek istediğini bilmiyorum" dedi. [71]Kapının önüne çıkınca onu başka bir hizmetçi kız gördü ve orada bulunanlara, "Bu adam Nasıralı İsa'yla birlikteydi" dedi. [72]Ama Petros bu kez ant içerek, "Ben O'nu tanımam" diye yeniden yadsıdı. [73]Az sonra orada oturanlar yaklaşıp Petros'a, "Gerçekten sen de onlardan birisin" dedi. "Baksana, söyleyiş biçimin bile seni ele veriyor!"

[74]Bunun üzerine Petros, "O adamı tanımıyorum" diye ilenmeye ve ant içmeye başladı. O anda horoz öttü. [75]Petros İsa'nın dediği sözü anımsadı: "Horoz ötmeden önce üç kez beni yadsıyacaksın." Ve dışarı çıkıp acı acı ağladı.

Vali Pilatus'un Önünde 1,2

(Markos 15:1; Luka 23:1,2; Yuhanna 18:28-32)

27 Sabah olunca halkın başrahipleriyle bütün İhtiyarları İsa'yı öldürmek üzere görüşmeye koyuldular. [2]O'nu zincire vurarak götürüp vali Pilatus'a[59] teslim ettiler.

Yahuda Pişmanlık Duyuyor, Kendisini Asıyor 3-10

(Habercilerin İşleri 1:18,19)

[3]İsa'yı ele veren Yahuda, O'nun yargı giydiğini görünce pişmanlık duydu. Otuz gümüşü başrahiplere ve İhtiyarlar'a geri verip, [4]"Suçsuz kana girmekle günah işledim" dedi. Onlar, "Bundan bize ne?" dediler. "Başının çaresine kendin bak!" [5]Yahuda gümüş paraları tapınağa fırlatıp gitti, kendisini astı.

[6]Başrahipler gümüş paraları aldılar. "Bunları tapınak kasasına koymak doğru olmaz" dediler. "Çünkü kan karşılığıdır." [7]Bir araya gelip o parayla yabancıların gömülmesi için Çömlekçi Tarlası'nı satın aldılar.

[8]Bu nedenle o tarlaya bugüne dek Kan Tarlası dendi. [9]Böylece, Yeremya peygamber aracılığıyla söylenen şu söz yerine geldi:

> "İsrailoğulları'ndan bazılarının değer biçtikleri kişi için kestirilen otuz gümüşü aldılar.
> [10]Ve bu parayı Çömlekçi Tarlası'na ödediler. Tıpkı Rab'bin bana buyurduğu gibi.."

Vali, İsa'yı Sorguya Çekiyor 11-14

(Markos 15:2-5; Luka 23:3-5; Yuhanna 18:33-38)

[11]İsa vali Pilatus'un önüne dikildi. Vali, "Sen Yahudiler'in Kralı mısın?" diye sordu. İsa, "Söylediğin gibidir" dedi. [12]Ama başrahiplerle İhtiyarlar'ın suçlamalarına hiçbir yanıt vermedi.

[13]Sonra Pilatus, "Sana karşı yöneltilen bunca tanıklığı duymuyor musun?" dedi. [14]Ama O hiçbir konuda ona tek yanıt olsun vermedi. Öyle ki, vali pek şaşırdı.

İsa Ölüm Yargısı Giyiyor 15-26

(Markos 15:6-15; Luka 23:13-25; Yuhanna 18:39-19:16)

[15]Passah kutlayışında valinin toplumca dilenen bir cezalıyı salıvermesi gelenektendi. [16]O dönemde Bar Abbas* adında namlı bir cezalı vardı. [17]Kalabalık toplanınca Pilatus sordu:

---

[59] Egemen Romalılar'ın atamış olduğu vali.

27:9 Zekarya 11:12,13; Yeremya 32:6-9

“Hangisini salıvermemi istersiniz? Bar Abbas’ı mı, yoksa Mesih denen İsa’yı mı?”
18 Çünkü kıskançlık nedeniyle İsa’yı tutuklayıp teslim ettiklerini biliyordu.
19 Pilatus yargı
kürsüsünde oturmaktayken karısı ona haber gönderdi: “Sakın o doğru insana bir şey yapayım
deme. Çünkü O’nun yüzünden bu gece düşümde çok sıkıntı çektim.”
20 Başrahiplerle İhtiyarlar Bar Abbas’ı destekleyip İsa’yı ortadan kaldırsınlar diye
toplulukları kandırdı.
21 Vali yeni baştan onlara sordu: “İkisinden hangisini salıvermemi
istersiniz?” Onlar da, “Bar Abbas’ı” diye diretti.
22 Pilatus sordu: “Öyleyse, Mesih denen İsa’yı ne yapayım?” Tümü birlikte, “Çarmıha
çakılsın” diye karşılık verdi.
23 Vali yeniden sordu: “Ne kötülük işledi ki?” Ama onlar daha
hızlı bağırarak, “Çarmıha çakılsın!” diye diretti.
24 Pilatus tartışmanın yarar sağlamak bir yana,
tam tersine kargaşalık doğurduğunu gördü. Suya uzanıp topluluğun önünde ellerini yıkadı ve,
“Bu adamın kanından ben suçsuzum” dedi. “Başınızın çaresine kendiniz bakın.”
25 Tüm halk, “O’nun kanının sorumluluğu bizim ve çocuklarımızındır” diye yanıtladı.
26 Bunun üzerine Pilatus Bar Abbas’ı salıverdi, İsa’yı kırbaçlattıktan sonra çarmıha çakılsın
diye teslim etti.

Askerler İsa’yla Alay Ediyor 27-31

(Markos 15:16-20; Yuhanna 19:2,3)

27 Bunun üzerine, valinin buyruğundaki askerler İsa’yı vali konağına götürdüler ve
tüm topluluğu çevresine topladılar.
28 Kendisini soyup üstüne al bir kaftan attılar,
29 başına da
dikenlerden ördükleri bir taç taktılar. Sağ eline bir kamış tutuşturdular. Önünde diz çökerek
kendisiyle alay ettiler. “Selam, ey Yahudiler’in kralı!” diye laf attılar.
30 O’na tükürdüler,
elindeki kamışı alıp başına vurdular.
31 Kendisiyle alay ettikten sonra kaftanı üstünden
çıkardılar. O’na kendi giysilerini giydirip çarmıha çakmaya götürdüler.

İsa Çarmıha Çakılıyor 32-44

(Markos 15:21-32; Luka 23:26-43; Yuhanna 19:17-27)

32 Dışarıya çıkarlarken Simon adında Kireneli* bir adam gördüler. İsa’nın haçını
taşısın diye onu zorladılar.
33 Golgota –kafatası konumu anlamında– denen yere varınca,
34 ‘içmesi için O’na ödle’ karışık ‘şarap verdiler’. Bunu tadınca içmek istemedi.
35 İsa’yı çarmıha çaktıktan sonra ‘kura çekip giysilerini aralarında paylaştılar’
36 ve
orada oturup O’nu gözlemeye koyuldular.
37 Suçuna ilişkin bir yazı yazarak başının üstüne
astılar: YAHUDİLERİN KRALI İSA’DIR BU.
38 O’nunla birlikte iki eşkıya da çarmıha
çakıldı: Biri sağında öbürü solunda.
39 Oradan geçenler ‘başlarını sallayarak’ İsa’yı
aşağılıyorlardı.
40 “Sen, tapınağı yıkıp üç gün içinde yeniden kuran. Eğer Tanrı’nın
Oğlu’ysan, çarmıhtan aşağı inip de kendini kurtarsana!”
41 Başrahipler, dinsel yorumcular ve İhtiyarlar da alaylı alaylı konuşarak,
42 “Başkalarını kurtardı, kendini kurtaramıyor” diyorlardı. “Bu mu İsrail’in kralı? Şimdi
çarmıhtan aşağı insin de O’na inanalım.
43 ‘Tanrı’ya güvendi. Tanrı’nın O’nunla ilgisi varsa
şimdi O’nu kurtarsın.’ Çünkü, ‘Ben Tanrı’nın Oğlu’yum’ demişti.”
44 İsa’yla birlikte çarmıha
çakılan eşkıyalar da aynı davranışla O’nu yeriyordu.

İsa’nın Ölümü 45-56

(Markos 15:33-41; Luka 23:44-49; Yuhanna 19:28-30)

45 Öğleyin on ikiden on beşe dek tüm ülkeyi karanlık kapladı.
46 Saat on beş sularında
İsa yüksek sesle bağırdı:

“Eli, Eli lama sabaktani?”

Bu, “Tanrım, Tanrım, niçin beni bıraktın?” anlamına gelir.

47 Orada duranlardan bazıları bunu duyunca, “Bu adam İlyas’a sesleniyor” dediler.
48 İçlerinden biri hemen koşup bir sünger kaptı, ‘sirkeye’ daldırıp bir kamışa takarak İsa’nın

‘ağzına uzattı.’ [49]Ötekiler, “Bırak bakalım, İlyas varıp onu kurtaracak mı!” diye laf atıyorlardı.

[50]İsa yeniden yüksek sesle bağırıp ruhunu teslim etti.

[51]O anda tapınağın perdesi* yukarıdan aşağıya yırtılarak ikiye ayrıldı. Yer sarsıldı, kayalar yarıldı, [52]mezarlar açıldı ve uyuyan* kutsal yaşamlılardan birçoğunun bedeni dirildi. [53]Mezarlarından çıktılar, O’nun dirilişi ardından Kutsal Kent’e[60] girdiler ve birçok insana göründüler.

[54]Yüzbaşı ve onunla birlikte İsa’yı gözleyenler, depremle öteki olayları görünce aşırı korkuya kapılarak, “Gerçekten Tanrı’nın Oğlu’ydu O!” dediler.

[55]Orada durumu uzaktan gözleyen birçok kadın vardı. Bunlar İsa’yı Galile’den beri izlemişler, kendisine hizmet sunmuşlardı. [56]Aralarında Magdalalı Meryem, Yakup’la Yusuf’un annesi Meryem ve Zebedi’nin oğullarının annesi de bulunuyordu.

İsa’nın Gömülmesi 57-61

(Markos 15:42-47; Luka 23:50-56; Yuhanna 19:38-42)

[57]Akşam olunca, Arimatealı zengin bir adam geldi. Adı Yusuf olan bu kişioğlu İsa’nın öğrencisiydi. [58]Pilatus’a gidip İsa’nın cesedini istedi. Pilatus da verilmesi için buyruk çıkardı. [59]Yusuf cesedi alınca, onu tertemiz bir keten beze sardı [60]ve kaya kovuğunda oyduğu yepyeni, özel mezarına yatırdı. Mezarın açıldığı yere de kocaman bir taş yuvarlayıp oradan ayrıldı. [61]Magdalalı Meryem’le öbür Meryem, gömütün tam karşısında oturmuşlardı.

Mezarı Korumaya Atanan Kolcular 62-66

[62]Ertesi gün –yani Hazırlık Günü sonrası*– başrahiplerle Ferisiler hep birlikte Pilatus’a varıp, [63]“Efendi!” dediler. “O aldatıcının daha yaşarken ne dediği aklımızda duruyor. ‘Üç gün sonra dirileceğim’ demişti. [64]Onun için, bir buyruk çıkar da gömüt üçüncü güne dek mühürlensin. Olur ya, bakarsın öğrencileri gelip O’nu çalar, sonra da halka, ‘O ölüler arasından dirildi’ derler. Öyle ki, son aldatış ilkinkinden beter olur.” [65]Pilatus, “Kolcularınız* var” dedi. “Gidin, aklınızın kestiği gibi orayı güvenlik altında tutun.”

[66]Adamlar gidip mezarı güvenlik altına aldılar. Taşı mühürlediler kolcuları da görev başına diktiler.

İsa’nın Dirilişi 1-10

(Markos 16:1-10; Luka 24:1-12; Yuhanna 20:1-10)

28 Şabat günü geçince, haftanın ilk günü* şafağa doğru, Magdalalı Meryem’le öbür Meryem gömütü görmeye geldiler. [2]Ansızın güçlü bir deprem oldu. Çünkü Rab’bin bir meleği gökten yere indi, varıp taşı yuvarladı ve üstüne oturdu. [3]Görünüşü şimşeği anımsatıyordu. Giysisi ise kar gibi apaktı. [4]Meleğin oluşturduğu korku nedeniyle kolcular sarsıldı, ölü gibi oldu.

[5]Melek kadınlara, “Korkmayın” dedi. “Çarmıha çakılan İsa’yı aradığınızı biliyorum. [6]O burada değil; çünkü bildirdiği gibi dirilmiştir. Gelin, gömüldüğü yeri görün. [7]İvedilikle gidin, O’nun ölüler arasından dirildiğini öğrencilerine bildirin. ‘İşte sizden önce Galile’ye gidiyor. Kendisini orada göreceksiniz’ deyin. Size diyeceğim budur.”

[8]Kadınlar ivedilikle mezardan ayrılıp hem korku, hem de coşkun sevinçle haberi İsa’nın öğrencilerine bildirmeye koştular. [9]Hemen ardından İsa, “Sizlere esenlik olsun” diyerek kadınları karşıladı. Onlar yaklaşıp ayaklarına sarıldılar ve O’na tapındılar. [10]Bunun

---

[60] Yeruşalim

üzerine İsa kadınlara, “Korkmayın” dedi. “Gidip kardeşlerime[61] bildirin, Galile’ye gitsinler; beni orada görecekler.”

Kolculara Verilen Rüşvet ve Öneri 11-15

11 Kadınlar yola koyulmuş giderken, kolculardan bazıları kente varıp tüm olanları
başrahiplere bildirdiler. 12 Bunlar İhtiyarlar’la toplanıp görüştükten sonra askerlere oldukça
kabarık bir rüşvet ödediler 13 ve kendilerini öğütlediler: “‘Gece vakti biz uyurken öğrencileri
varıp onu çaldılar’ diyeceksiniz. 14 Durum valinin kulağına ulaşacak olursa, biz onu kandırırız
ve sizleri her sorumluluktan beri tutarız.”
15 Askerler gümüş paraları alıp verilen öğüt uyarınca davrandılar ve bu söylenti
Yahudiler arasında bugüne dek yayılmış bulunuyor.

İsa Öğrencilerine Görünüyor 16-20

(Markos 16:14-18; Luka 24:36-49; Yuhanna 20:19-23; Habercilerin İşleri 1:6-8)

16 On bir öğrenci Galile’ye, İsa’nın kendileriyle buluşacağı dağa yöneldiler.
17 O’nu gördüklerinde tapındılar. Ama bazısı kuşkuya düştü. 18 İsa onlara yaklaşıp, “Gökte ve
yeryüzünde tüm yetki bana verilmiştir” dedi. 19 “Gidin bütün ulusları öğrencim yapın. Onları
Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adıyla vaftiz edin*. 20 Sizlere buyurduğum her şeyi tutmaları için
kendilerini eğitin. Bilesiniz ki tüm günler boyunca, çağ sona erişinceye dek sizlerle
beraberim.”

---

[61] İsa öğrencilerine kardeşleri gözüyle bakar.

27:48 Mezmur 69:21

SEVİNÇ GETİRİCİ HABER
MARKOS
(Tanrı'nın Mesih'i: İnsana Hizmet Sunan)

Önsöz

İ.S. 55-60 yıllarında Tanrı esiniyle Roma'da yazılan bu İncil parçasında onu yazanın adı geçmiyor. Genel olarak bu kişinin Markos diye tanınan Yuhanna olduğu bilinir (Habercilerin İşleri 12:25). Markos öğrenci Petros aracılığıyla Mesih bağlısı oldu (I.Petros 5:13). Annesinin adı Meryem'di; ilk inanlılar dua etmek için onun evinde bir araya gelirdi (Habercilerin İşleri 12:12). Markos, Pavlos ve Barnabas'la birlikte ilk Haber Gezisi'ne katıldı (Habercilerin İşleri 12:25; 13:5).

Yazının birçok yerinde de görüldüğü gibi Markos, İsa'nın yaşamını ve işlerini belirgin güçle ve kesin yetkiyle hiç durmadan süren bir hizmet olarak belirtir. O'nun yetkisi öğretisinde, cinleri çıkarmasında, günahları bağışlamasında görülür. Olaylar geliştikçe bağlıları İsa'yı daha iyi anlar, O'na direnenlerin düşmanlığı ise artar. Markos İsa'nın on yedi mucizesine değinerek, bunlara O'nun öğretisinden daha da geniş çapta yer ayırır.

Bu yazı şöylece özetlenebilir:

10. *Hazırlayıcı olaylar 1:1-13*
11. *Galile'de önceki hizmet 1:14-7:23*
12. *Sur ve Sayda'yı ziyaret 7:24-30*
13. *Kuzey Galile'de hizmet ve öğreti 7:31-9:50*
14. *Perea'daki hizmetin sonu, Yeruşalim'e yolculuk 10:1-52*
15. *İsa'nın çarmıha çakılışı ve dirilişiyle ilgili olaylar 11-16:8*
16. *Dirilen İsa'nın açıklanışı ve göklere yükselişi 16:9-20*

KAMU HİZMETİNDEN ÖNCEKİ OLAYLAR

Yahya'nın Bildirisi 1-8
(Matta 3:1-12; Luka 3:1-18; Yuhanna 1:19-28)

1 [Tanrı Oğlu] İsa Mesih'e ilişkin Sevinç Getirici Haber'in[62] başlangıcı. [2]Yeşaya peygamberde yazılı olduğu gibi:

"İşte önünden habercimi gönderiyorum.
O senin yolunu hazırlayacaktır.
[3]Çölden bir ses yükseliyor:
'Rab'bin yolunu hazırlayın,
O'nun geçitlerini düzleyin.'"

[4]Vaftizci Yahya çöl ortasında belirdi; günahtan dönüp vaftiz edilme gereğini bildiriyordu. Günahların bağışlanmasıyla ilgiliydi bu. [5]Tüm Yahudiye ülkesiyle Yeruşalim'de oturanların hepsi Yahya'ya koşuyor, günahlarını açıklayarak Ürdün Irmağı'nda onun eliyle vaftiz ediliyordu.[63]

[6]Yahya deve kılından bir giysi kuşanmıştı; belinde de deri bir kemer vardı. Çekirge ve yaban balıyla karnını doyuruyordu. [7]"Benden sonra benden daha güçlü olan geliyor" diyerek sözü yayıyordu. "Ben eğilip O'nun çarıklarının bağlarını çözmeye bile yeterli değilim. [8]Ben sizleri su ile vaftiz ettim. O sizi Kutsal Ruh'la vaftiz edecektir."

---

62 Bakınız, Matta 4:23
63 Bakınız, Matta 28:19
1:2 Malakya 3:1 **1:3** Yeşaya 40:3

İsa'nın Ürdün Irmağı'nda Vaftizi, Çölde Denenmesi 9-13

(Matta 3:13-4:1; Luka 3:21,22; 4:1-13)

9O sırada İsa, Galile bölgesinin Nasıra kentinden geldi ve Yahya'nın eliyle Ürdün
Irmağı'nda vaftiz edildi. 10İsa sudan çıkar çıkmaz, göklerin yarıldığını ve Ruh'un güvercin
gibi üzerine indiğini gördü. 11Göklerden bir ses duyuldu:
"Sen benim sevgili Oğlum'sun;
Senden hoşnudum."
12Ruh O'nu hemen çöle yöneltti. 13İsa kırk gün çölde kalarak şeytan tarafından
denendi. Yabanıl hayvanlarla bir arada kaldı. Melekler O'na hizmet etti.

GALİLE'DE KAMU HİZMETİ

İsa Dört Balıkçıyı Öğrenciliğe Çağırıyor 14-20

(Matta 4:12-22; Luka 4:14,15; 5:1-11)

14Yahya'nın tutuklanmasından sonra İsa, Galile'ye gelip Tanrı'nın Sevinç Getirici
Haberi'ni yaydı.
15"Vakit doldu, Tanrı'nın hükümranlığı[64] yaklaştı; günahtan dönün, Sevinç Getirici
Haber'e iman edin" diyordu.
16İsa, Galile Denizi'nin kıyılarında dolaşırken, Simon'la kardeşi Andreas'a rastladı.
Denize ağ atıyorlardı; çünkü balıkçıydılar. 17İsa onlara, "Ardım sıra gelin" dedi. "Sizi insan
avcısı yapacağım.[65]" 18Onlar da hemen ağlarını bırakıp O'nun ardı sıra gittiler. 19Oradan biraz
ileriye doğru gidince Zebedi'nin oğlu Yakup'la kardeşi Yuhanna'ya rastladı. Teknede ağları
onarıyorlardı. 20İsa hemen onları çağırdı. Babaları Zebedi'yi yanındaki emekçilerle teknede
bırakıp İsa'nın ardı sıra gittiler.

İsa Kötü Ruhu Çıkarıyor 21-28

(Luka 4:31-37)

21Kafernahum'a vardılar. İsa Şabat[66] günü dosdoğru sinagoga[67] girdi, öğretmeye
başladı. 22Öğretisine şaşırıp kaldılar. Çünkü onlara yetki sahibi biri gibi öğretiyordu. Dinsel
yorumculara benzemiyordu.
23Sinagogta kötü ruha tutulmuş bir adam vardı. 24"Bizden ne istiyorsun, Nasıralı İsa?"
diye bağırdı. "Bizi mahvetmeye mi geldin? Senin kim olduğunu biliyorum: Tanrı'nın
Kutsalı'sın."
25İsa onu payladı: "Daha fazla konuşma; onun bedeninden çık!" 26Kötü ruh adamı
sarstı, yüksek sesle haykırarak ondan çıktı. 27Herkes şaşırdı. "Bu nasıl iştir?" diyerek
aralarında tartıştılar. "Yepyeni bir öğreti. Kötü ruhlara bile yetkiyle buyruk veriyor. Onlar da
buyruğuna uyuyor." 28İsa'nın ünü hemen Galile çevresinde her yere yayıldı.

İsa Birçok Hastayı İyileştiriyor 29-34

(Matta 8:14-17; Luka 4:38-41)

29İsa sinagogtan ayrılıp Yakup ve Yuhanna'yla birlikte dosdoğru Simon ile Andreas'ın
evine gitti. 30Simon'un kaynanası ateşler içinde hasta yatıyordu. Durumunu hemen İsa'ya
bildirdiler. 31İsa yaklaşıp kadını elinden tuttu ayağa kaldırdı. Kadının ateşi düştü, hem de
onlara hizmet etti.

---

64 Bakınız, Matta 3:2
65 Bakınız, Matta 4:19
66 Bakınız, Matta 12:1
67 Bakınız, Matta 4:23

32 O akşam güneş battıktan sonra, bütün hastaları ve cine tutulmuşları O'na getirdiler.
33 Tüm kent halkı kapının önünde toplanmıştı. 34 İsa çeşitli rahatsızlıklar nedeniyle hastalık
çeken birçok kişiyi sağlığa kavuşturdu; bir sürü cini çıkardı. Cinlere tek söz söyletmiyordu.
Çünkü cinler O'nun kim olduğunu biliyorlardı.

İsa Tanrı Bildirisini Galile'de Yayıyor 35-39

(Luka 4:42-44)

35 Sabah çok erken, alaca karanlıkta kalkıp herkesten ırak bir yere gitti ve orada dua
etti. 36 Simon'la beraberindekiler O'nu izlediler. 37 Bulduklarında kendisine, "Herkes seni
arıyor" dediler. 38 İsa, "Başka yere gidelim" dedi. "Yakın kasabalara; oralarda da sözü
yaymam gerek. Çünkü bunun için geldim." 39 Sinagoglarında sözü yayarak ve cinleri çıkararak
tüm Galile bölgesini dolaştı.

İsa Cüzamlıyı Paklıyor 40-45

(Matta 8:1-4; Luka 5:12-16)

40 Bir cüzamlı İsa'ya yaklaştı. Diz çökerek, "Eğer istersen beni pak kılabilirsin" dedi.
41 İsa acı duyarak elini uzattı, ona dokundu. "İstiyorum, pak kılınasın" dedi. 42 O anda adam
cüzamından paklandı. 43 İsa onu kesinlikle uyararak hemen yanından gönderdi: 44 "Kimseye bir
şey söylemeyesin. Ama git, kendini rahibe[68] göster. Pak kılındığına ilişkin onlara tanıklıkta
bulunmak için Musa'nın buyurduğu sunuyu sun."

45 Ama adam koşup her şeyi yaymaya ve haberi bildirmeye koyuldu. Öyle ki, İsa artık
bir kente açıkça giremez oldu. Kent dışında ırak yerlerde kalıyordu. Her yönden koşarak
O'na geliyorlardı.

İsa Günahları Bağışlıyor, İnmeliyi İyileştiriyor 1-12

(Matta 9:1-8; Luka 5:17-26)

2 Aradan birkaç gün geçtikten sonra İsa Kafernahum'a dönünce O'nun evde olduğu
duyuldu. 2 Öylesi çok insan toplandı ki, eve sığamaz oldular. Kapının önünde bile
durulacak yer kalmamıştı. İsa onlara sözü bildiriyordu. 3 Dört kişi geldi; İsa'ya bir inmeliyi
getirmişlerdi. 4 Kalabalıktan ötürü kendisine yaklaşamadılar. Bunun üzerine İsa'nın
bulunduğu yerin damını deldiler. Bu deliği genişletip inmeliyi yattığı döşekle birlikte aşağı
indirdiler. 5 İsa onların imanını görünce inmeliye, "Oğul, günahların sana bağışlandı" dedi.

6 Dinsel yorumculardan bazıları orada oturuyor, derinden derine kafa yoruyorlardı:
7 "Bu adam niçin böyle konuşuyor? Sövüyor. Tanrı'dan başka kim günahları bağışlayabilir
ki?"

8 O anda İsa onların neye kafa yorduklarını ruhunda bilerek, "Niçin bunlara kafa yorup
duruyorsunuz?" dedi. 9 "Hangisi daha kolaydır? İnmeliye, 'Günahların sana bağışlandı' demek
mi yoksa, 'Kalk, döşeğini kaldır ve yürü' demek mi? 10 Öyleyse, İnsanoğlu'nun[69] yeryüzünde
günahları bağışlamaya yetkili olduğunu bilmeniz gerekir.." Ardından İsa inmeliye döndü,
11 "Sana diyorum kalk, döşeğini kaldır ve evine git" dedi.

12 Adam kalktı hemen döşeğini kaldırıp herkesin gözü önünde çıkıp gitti. Hepsi de
şaşırıp kaldı. Tanrı'yı yücelterek, "Böylesini hiç görmedik" dediler.

İsa Levi'yi Çağırıyor 13-17

(Matta 9:9-13; Luka 5:27-32)

---

68 Bakınız, Matta 8:4
69 Bakınız, Matta 9:6
1:44 Levililer 13:49; 14:2-32

[13]İsa yine deniz kıyısına gitti. Tüm topluluk O'na geliyor, O da onlara öğretiyordu.
[14]İsa bir yoldan geçerken, Alfeos oğlu Levi'nin gümrük yerinde oturduğunu gördü. O'na, "Ardım sıra gel" dedi. O da kalkıp İsa'nın ardı sıra gitti.
[15]İsa Levi'nin evinde sofraya oturdu. Gümrük vergisi toplayanlarla günahlılardan oluşan büyük bir topluluk İsa'yla ve öğrencileriyle birlikte sofradaydı. Çünkü O'nu izleyenlerin sayısı yüksekti. [16]Ferisiler'in dinsel yorumcuları, O'nun günahlılar ve gümrük vergisi toplayanlarla birlikte yemek yediğini görünce, öğrencilerine sordular: "Niçin gümrük vergisi toplayanlarla ve günahlılarla birlikte yemek yiyor O?" [17]İsa bunu duyunca onlara, "Sağlamlara değil, hastalara doktor gerekir" dedi. "Ben doğru kişileri değil, günahlıları çağırmaya geldim."

Oruç Sorunu Aydınlatılıyor 18-22
(Matta 9:14-17; Luka 5:33-39)

[18]Yahya'nın öğrencileriyle Ferisiler oruç tutuyordu. Bazı kişiler İsa'ya yaklaşıp, "Neden Yahya'nın öğrencileriyle Ferisiler'in öğrencileri oruç tutuyor da senin öğrencilerin oruç tutmuyor?" diye sordu. [19]İsa onları yanıtladı: "Güvey[70] kendileriyle birlikteyken, yakınlarının oruç tutması beklenir mi? Güvey onlarla birlikte oldukça oruç tutamazlar. [20]Ama güveyin onlardan alınacağı günler gelecek; işte o zaman, o gün oruç tutacaklar.
[21]"Hiç kimse eski bir giysiye yeni bir kumaş parçası yamamaz. Çünkü yamarsa, yama tüm giysiyi parçalar –yeni parça eski kumaşı yırtar– ve daha beter bir yırtık oluşur. [22]Yine hiç kimse yeni şarabı eski tulumlara koymaz. Bunu yaparlarsa şarap tulumları yırtar. Hem şarap telef olur, hem de tulumlar yırtılır. Hayır, yeni şarabı yeni tulumlara koyarlar."

Tanrısal Saygı mı, Töresel Alışkı mı 23-28
(Matta 12:1-8; Luka 6:1-5)

[23]İsa bir Şabat günü[71] buğday tarlaları arasından geçiyordu. Öğrencileri yolda yürürken başakları koparıyorlardı. [24]Ferisiler İsa'ya, "Bak" dediler. "Niçin Şabat günü yasal olmayanı yapıyorlar?"
[25]İsa yanıtladı: "Davut'la yanındakilerin karınları acıkıp yemeğe gereksinim duyduklarında ne yaptıklarını hiç okumadınız mı? [26]Abiatar'ın rahipliği döneminde nasıl Tanrı Evi'ne girip 'kutsal sunu ekmeklerini' yediğini. Oysa o ekmeği yemeye yalnız rahipler yetkili değil miydi? Üstelik Davut ekmeği yanındakilere de verdi."
[27]İsa sözlerini şöyle sürdürdü: "Şabat günü insan yararına saptandı, insan Şabat günü yararına değil. [28]Bu durumda İnsanoğlu Şabat gününün de Rab'bidir."

İsa'nın Saptadığı ve Duyurduğu Kural 1-6
(Matta 12:9-14; Luka 6:6-11)

3 İsa yine sinagoga girdi. Orada eli kupkuru kesilmiş bir adam vardı. [2]Şabat günü adamı sağlığa kavuşturup kavuşturmayacağını görmek için gözlerini O'na diktiler. Amaçları O'nu suçlu çıkarmaktı. [3]İsa eli kupkuru kesilmiş adama, "Buraya gel" dedi. [4]Sonra onlara döndü: "Şabat günü iyilik yapmak mı, yoksa kötülük yapmak mı yasaldır? Can kurtarmak mı, yoksa can almak mı?" Onlar tek söz söylemedi.
[5]İsa, öfkeyle onları tepeden tırnağa süzdükten sonra yüreklerinin katılığına üzülerek adama, "Elini uzat" dedi. O da uzattı; eli sapasağlam oldu.

---

[70] Bakınız, Matta 9:15
[71] Bakınız, Matta 12:1
2:26 I.Samuel 21:1-6; Levililer 24:9

6Ferisiler Herodesçiler'le[72] birlikte hemen dışarı çıkıp İsa'yı ortadan kaldırmak için
birbirleriyle danıştılar.

Deniz Kıyısındaki Topluluk 7-12

(Matta 12:15,16; Luka 6:17-19)

7İsa öğrencileriyle birlikte deniz kıyısına çekildi. Galile'den büyük bir topluluk O'nun
ardı sıra gitti. Yahudiye'den, 8Yeruşalim'den, İdumea'dan, Ürdün'ün karşı yakasından, Sur
ile Sayda yöresinden büyük topluluklar yapmakta olduğu işleri haber alarak O'na geldiler.
9İsa kalabalıkta ezilmemek için, öğrencilerine bir kayık hazırlamalarını buyurdu. 10Pek çok
kişiyi sağlığa kavuşturdu. Öyle ki, hastalığı olan herkes O'na dokunabilmek için üzerine
üşüşüyordu. 11Kötü ruhlar O'nu görünce önünde yere düşüp, "Sen Tanrı'nın Oğlu'sun" diye
bağırıyorlardı.
12İsa, kim olduğunu açıklamasınlar diye onları sert biçimde paylıyordu.

On İki Öğrencinin Seçilmesi 13-19

(Matta 10:1-4; Luka 6:12-16)

13İsa bir dağ yamacına çıktı[73]. İstediği kişileri yanına çağırdı. Onlar da gittiler.
14Kendisiyle birlikte kalacak, sözü yaymaya gönderebileceği on iki kişi atadı. [Onları
Haberciler diye adlandırdı.] 15Onlara cinleri kovma yetkisini verdi. 16[Atadığı on iki kişi
şunlardır:] Petros diye adlandırdığı Simon, 17Zebedi'nin oğlu Yakup'la kardeşi Yuhanna –
onlara Gök Gürlemesi'nin Oğulları anlamına gelen Boanerges adını verdi– 18Andreas,
Filippos, Bartolomeos, Matta, Tomas, Alfeos'un oğlu Yakup, Taddeos, Partizan[74] Simon 19ve
İsa'yı ele veren Yahuda İşkariyot.

Tanrı'nın Ruhu Aracılığıyla Cinleri Çıkarıyor 20-30

(Matta 12:22-32; Luka 11:14-23; 12:10)

20İsa bundan sonra bir eve girdi. Yeniden toplanan kalabalık yüzünden yemek yemeye
bile olanak bulamadılar. 21Yakınları bunu duyunca, O'nu bulmak için sokağa döküldü. Çünkü
kendinden geçtiğini söylüyorlardı. 22Yeruşalim'den gelen dinsel yorumcular da, "O'nu
Beelzebul tutmuş" diyorlardı. "Cinlerin başkanı aracılığıyla cinleri çıkarıyor."
23İsa onları yanına çağırdı, simgesel yoldan, "Şeytan şeytanı nasıl dışarı atabilir?" diye
sordu. 24"Kendi içinde ikiye bölünen bir krallık ayakta duramaz. 25Kendi içinde ikiye bölünen
bir ev de ayakta duramaz. 26Şeytan da kendine karşı ayaklandı ve ikiye bölündüyse ayakta
duramaz. Tam tersine, sonu gelmiştir. 27Hiç kimse güçlü bir adamın evine girip mallarını
yağma edemez. Ancak güçlü kişiyi bağlarsa ondan sonra evini yağma edebilir.
28Doğrusu size derim ki, her tür günah ve ağızdan çıkan her sövgü ademoğullarına
bağışlanacaktır. 29Ama her kim Kutsal Ruh'a karşı söverse sonsuzluk boyunca
bağışlanmayacaktır. O kişi sonsuzluk boyunca günah sorumluluğu altındadır." 30Çünkü onlar
İsa'da kötü ruh var diye söz etmekteydiler.

İsa'nın Annesiyle Kardeşleri 31-35

(Matta 12:46-50; Luka 8:19-21)

31İsa'nın annesiyle kardeşleri gelip dışarıda durdu. Adam gönderip İsa'yı çağırttılar.
32Topluluk O'nun çevresinde oturmuştu. Gönderilenler, "Annenle kardeşlerin dışarıda seni
soruyor" dedi.

---

72 Bakınız, Matta 22:16

73 Bakınız, Matta 5:1

74 Bakınız, Matta 10:4

[33]İsa, "Annemle kardeşlerim kimdir?" diyerek konuştu. [34]Sonra çevresinde oturanlara göz gezdirdi. "İşte annemle kardeşlerim" dedi. [35]"Tanrı'nın isteğini kim uygularsa kardeşim, kız kardeşim, annem odur."

Ekinci Simgesi1-9

(Matta 13:1-9; Luka 8:4-8)

4 İsa yine Galile Denizi kıyısında öğretmeye başladı. Çok büyük bir topluluk çevresini sarınca, O'nun denizde bir kayığa geçip oturması gerekti. Tüm topluluk deniz kıyısında toplanmıştı. [2]İsa simgesel öykülerle onlara birçok konuyu öğretiyordu. Öğretişinde şunları anlatmaktaydı:

[3]"Dinleyin. Bir ekinci tohum ekmeye çıktı. [4]O ekerken, tohumların kimi yolun kenarına düştü, kuşlar inip onu yedi. [5]Başka bir tohum ise kayalık bir yere düştü. Orada bol toprak olmadığından hemen filizlendi. Çünkü toprağın derinliği yoktu. [6]Güneş doğunca kavruldu, kökten yoksun olduğundan kuruyup gitti. [7]Başka tohumsa dikenlerin arasına düştü, dikenler gelişip onu boğdu; ürün vermedi. [8]Başkaları da verimli toprağa düştü, büyüyüp gelişti. Otuz kat, altmış kat, yüz kat ürün verdi."

[9]İsa konuşmasını, "İşitecek kulağı olan işitsin" diyerek sona erdirdi.

Simgelerden Çıkan Anlam 10-12

(Matta 13:10-17; Luka 8:9,10)

[10]Topluluk dağılınca, kendisiyle birlikte bulunanlar ve On İkiler İsa'dan simgesel öykülerle ilgili bilgi istedi. [11]İsa onları yanıtladı: "Tanrı hükümranlığının gizi sizlere sağlanmıştır. Ama onlara –dışta bulunanlara– her şey simgesel öykülerle açıklanır. [12]Öyle ki,

"'Çok görsünler ama kavramasınlar.
Çok dinlesinler ama anlamasınlar.
Olmaya ki, dönüp de bağışlansınlar.'"

Ekinci Simgesinin Anlamı 13-20

(Matta 13:18-23; Luka 8:11-15)

[13]İsa onlara, "Bu simgesel öyküyü anlamıyor musunuz?" dedi. "Öyleyse simgelerin tümünü nasıl anlayacaksınız? [14]Ekinci Tanrı Sözü'nü eker. [15]Yol kenarındakiler sözün ekildiği kişileri simgeler. Bunlar sözü duyar duymaz şeytan gelip kendilerine ekilen sözü taşır götürür. [16]Kayalıklara ekilenler ise sözü işitir işitmez hemen sevinçle ona sarılanlardır. [17]Ne var ki, kökleri olmadığından gelmeleriyle gitmeleri bir olur. Sonra Kutsal Söz konusunda acı ya da saldırıyla karşılaşınca hemen kösteklenirler.

[18]"Dikenler arasına ekilenlere gelince, bunlar sözü işitenlerdir. [19]Ne var ki, dünya kaygıları, zenginliğin aldatıcılığı ve çeşitli istekler araya girerek sözü boğar ve söz verimsiz kalır. [20]Verimli toprağa ekilenler ise sözü duyup benimseyenlerdir. Otuz kat, altmış kat, yüz kat ürün verir."

Şamdanda Yanan Işık 21-25

(Matta 5:15; 10:26; Luka 8:16-18)

[21]İsa onlarla konuşmasını şöyle sürdürdü: "Odaya ışık getirildiğinde onu buğday ölçeğinin ya da yatağın altına mı koyarlar? Onun yeri şamdan değil midir? [22]Açıklanmayacak gizli kapaklı bir olgu yoktur. Ne de açığa çıkarılmayacak gözden gizli bir konu vardır. [23]İşitecek kulağı olan işitsin."

[24]İsa, "İşittiğinize dikkat edin" dedi. "Hangi ölçüyle ölçerseniz aynı ölçüyle ölçüleceksiniz; hem üstüne de eklenecektir. [25]Çünkü kendisinde bulunana daha da çok verilecek, ama bir şeyi olmayandan elindeki bile alınacaktır."

Tanrı Hükümranlığının Yayılması 26-29

[26]İsa konuşmasını sürdürdü: "Tanrı'nın hükümranlığı toprağa tohum eken bir adama benzer. [27]Gece yatar, gündüz kalkar. Tohum filiz sürer ve gelişir; adam bunun nasıl olduğunu anlamaz. [28]Toprak kendiliğinden ilkin uzun yaprağı, sonra başağı, sonra da başaktaki dolu taneyi yetiştirir. [29]Taneler olgunluğa erer ermez adam hemen orağı vurur. Çünkü biçim vakti gelmiştir."

Tanrı Hükümranlığı Neye Benzer? 30-34

(Matta 13:31,32; Luka 13:18,19)

[30]İsa, "Tanrı hükümranlığını neye benzetebiliriz, ya da ona hangi simgesel öyküyü uygulamamız gerekir?" dedi. [31]"O bir hardal tohumuna benzer. Toprağa ekildiğinde yerdeki tüm tohumların en küçüğüdür. [32]Ama ekildikten sonra büyür ve ekinler içinde en büyüğü olur. İri iri dallar çıkarır. Öyle ki, göğün kuşları gölgesinde tüneyebilir."

[33]Bunlara benzer daha bir sürü simgesel öyküyle onlara kavrayabildikleri oranda Kutsal Söz'ü anlattı. [34]Simge kullanmadan bir şey anlatmazdı. Ama öğrencilerine özel olarak her şeyi açıklardı.

İsa Fırtınayı Durduruyor 35-41

(Matta 8:23-27; Luka 8:22-25)

[35]Aynı gün akşam bastırınca İsa öğrencilerine, "Denizin karşı yakasına geçelim" dedi. [36]Topluluktan ayrıldılar. Öğrenciler İsa'nın içinde bulunduğu kayığa binip O'nunla birlikte açıldılar. Başka tekneler de O'nu izledi.

[37]Hızla esen korkutucu bir bora çıktı, suları çalkaladı. Dalgalar tekneye öylesine bindirdi ki, tekne suyla dolmaya başladı. [38]İsa teknenin kıçındaydı, başını bir yastığa dayamış uyuyordu. Onu uyandırıp, "Öğretmen!" dediler. "Mahvolmamıza aldırmıyor musun?"

[39]İsa ayağa kalktı, rüzgârı payladı ve denize buyruk verdi: "Dur, dingin ol!" Sert rüzgâr dindi, ortalık sütliman oldu. [40]İsa öğrencilerine, "Niçin korkuyorsunuz?" dedi. "Şu ana dek imanınız yok mu?"

[41]Öğrencileri büyük korku tuttu. Birbirlerine, "Kim bu acaba?" diyorlardı. "Rüzgâr da deniz de buyruğuna boyun eğiyor!"

İsa Yetkiyle Cinleri Kovuyor 1-20

(Matta 8:28; Luka 8:26-39)

5 Galile Denizi'nin karşı yakasına, Gerasiniler ülkesine vardılar. [2]İsa tekneyi bırakıp kıyıya çıktı. Mezarların arasından fırlayan, kötü ruhla dolu bir adam O'nu karşıladı. [3]Adam mezarların arasında yaşamaktaydı. Artık kimse onu bağlayamıyor, zincire bile vuramıyordu. [4]Gerçi, çok kez prangaya vurulmuş, zincirlerle bağlanmıştı, ama zincirleri kırmış, prangayı parçalamıştı. Hiç kimse onu yönetim altına alamıyordu. [5]Gece gündüz mezarlarda dağlarda çığlık çığlığa bağırır, taşlarla kendisini yaralardı.

[6]Adam İsa'yı uzaktan görünce O'na tapındı. [7]Ortalığı sarsan bir çığlık atarak, "Ey İsa yüce Tanrı'nın Oğlu, benden ne istiyorsun?" diye haykırdı. "Tanrı adına sana yalvarırım, bana işkence çektirme." [8]Çünkü İsa, "Kötü ruh, adamdan çık" demişti. [9]İsa, "Adın ne?" diye sordu. O da, "Adım Lejiyon'dur*" dedi. "Çünkü biz çokluğuz." [10]Kendilerini o bölgenin dışına göndermemesi için İsa'ya çok yalvardı.

[11]Orada, bayırda çok büyük bir domuz sürüsü otlamaktaydı. [12]Kötü ruhlar İsa'ya, "Bizi domuzlara gönder de onların içine girelim" diye yalvardı. [13]O da onlara izin verdi. Kötü ruhlar çıkıp domuzların içine girdi. Sürü uçurumdan aşağı denize uçtu. Yaklaşık iki bin domuz boğuldu.

[14]Domuz güdücüleri çil yavrusu gibi dağılıp kentte, kırsal alanlarda bunu anlattılar. Herkes olguyu görmeye koştu. [15]İsa'nın yanına vardılar. Cine –Lejiyon'a– tutulan adamı

giyinmiş, akıllanmış, oracıkta oturur görünce korkuya kapıldılar. 16Gelişimin tanıkları, cine tutulan adamla ilgili olayı ve domuzların başına geleni halka anlattı. 17Ardından da İsa'ya bölgelerini bırakıp gitmesi için yalvarmaya koyuldular.

18İsa tekneye binerken, cine tutulmuş adam beraberinde gitmek için O'na yalvardı. 19Ama İsa ona engel oldu. "Evine, seninkilere git" dedi. "Rab'bin senin için yaptıklarını ve sana acıdığını onlara anlat."

20Bunun üzerine adam gitti ve İsa'nın kendisi için tüm yaptıklarını Dekapolis[75] dolaylarında yaymaya başladı. Herkes şaşırdı kaldı.

İmanla Sağlık Bulan Kadın, Ölümden Diriltilen Kız 21-43

(Matta 9:18-26; Luka 8:40-56)

21İsa yeniden tekneyle karşı yakaya geçtiği zaman, çevresinde büyük bir kalabalık toplandı. İsa deniz kıyısında duruyordu. 22Sinagog başkanlarından biri –Yairos adında bir adam– yaklaştı. İsa'yı görünce ayaklarına kapandı. 23İçini dökerek O'na yalvardı: "Kızcağızım son nefesini vermek üzere. Ne olur gel, ellerini onun üstüne koy da iyi olsun, yaşasın."

24İsa onunla birlikte yola çıktı. Büyük bir halk topluluğu ardı sıra gidiyor, O'nu sıkıştırıyordu. 25On iki yıldan beri bedeninden kan akan bir kadın yaklaştı. 26Pek çok doktora başvurmaya karşın, çekmediği kalmamıştı. Varını yoğunu harcamış, ama yarar göreceğine büsbütün kötüleşmişti. 27Kadın İsa için söylenenleri duymuştu. Topluluğun arasından varıp geriden İsa'nın giysisine değdi. 28Çünkü yüreğinden, "Salt giysisine değsem, hastalığımdan kurtulacağım" diyordu.

29O anda kanaması durdu. Kadın iyileştiğini bedeninden anladı. 30İsa varlığından bir güç çıktığını hemen bildi. Topluluğun arasından geriye dönerek, "Giysime kim dokundu?" diye sordu.

31Öğrencileri, "Halkın seni sıkıştırdığını görmene karşın 'Bana kim dokundu' mu diyorsun?" dedi. 32Ama İsa bunu yapanı görmek için çevresine bakıyordu.

33Kadın bedeninde bütünleneni bildiğinden korka korka titreyerek geldi. İsa'nın önüne diz çöküp gerçeği O'na anlattı. 34İsa, "Kızım, imanın seni kurtardı, esenlikle git ve hastalığından sağlık bul" dedi.

35İsa daha konuşuyordu ki, sinagog başkanının evinden adamlar gelip, "Kızın öldü" dediler. "Öğretmeni neden daha fazla yoruyorsun?" 36Ama İsa söylenene aldırış etmeden sinagog başkanına, "Korkma" dedi. "Yalnız iman et."

37Petros, Yakup ve onun kardeşi Yuhanna'dan başka hiç kimsenin ardı sıra gelmesine izin vermedi. 38Sinagog başkanının evine vardıklarında İsa gürültüyle karşılaştı. Toplananlar ağlıyor, çığlık çığlığa bağrışıyordu. 39İsa içeri girince onlara, "Niçin gürültü yapıyorsunuz, ağlıyorsunuz?" dedi. "Çocuk ölmedi. Uyuyor." 40O'na alaylı alaylı güldüler.

İsa herkesi dışarı çıkardı. Çocuğun babasıyla annesini ve kendisiyle birlikte bulunan üç öğrenciyi yanına alıp çocuğun bulunduğu yere girdi. 41Çocuğun elinden tutarak ona, "Talita kumi[76]" dedi. Bu, "Küçük kız sana söylüyorum, ayağa kalk" demektir. 42Kız hemen ayağa kalkıp yürüdü. On iki yaşındaydı. Olanlar karşısında herkes kendinden geçti, şaşkınlıktan donakaldı. 43İsa bu olayı hiç kimsenin bilmemesi için onlara kesin uyarıda bulundu. Sonra kıza yiyecek vermelerini buyurdu.

İsa Nasıra'da Yadsınıyor 1-6a

(Matta 13:53-58; Luka 4:16-30)

---

75 Bakınız, Matta 4:25

76 Aramice.

6 İsa oradan ayrılıp kendi kentine[77] geldi. Öğrencileri de O'nun ardı sıra gitti. 2Şabat günü
olunca sinagogta öğretmeye başladı. İşitenlerin birçoğu şaşırıp kaldı. "Bu adam bütün
bunları nereden sağladı?" diyorlardı. "O'na verilen bu bilgelik nedir? O'nun eliyle yapılan bu
güçlü işler de ne? 3Şu marangoz değil mi O? Meryem'in oğlu. Yakup'un, Yoses'in,
Yahuda'nın, Simon'un kardeşi. Kız kardeşleri burada, bizim aramızda yaşamıyor mu?"
Böylece O'nun kişiliği konusunda takılıp kaldılar.

4İsa onlara, "Bir peygamber öz kentinden, yakınlarından ve evinden başka yerde aşağı
görülmez" dedi.

5Orada hiçbir güçlü iş yapamadı. Yalnız birkaç hastanın üstüne ellerini koyup onları
sağlığa kavuşturdu. 6Onların imansızlığına şaştı kaldı.

On İkiler Göreve Gönderiliyor 6b-13

(Matta 10:5-15; Luka 9:1-6)

İsa çevre kasabaları dolaşarak öğretiyordu.

7On İkiler'i yanına çağırıp onları ikişer ikişer gönderdi. Onlara kötü ruhlar üzerinde
yetki verdi. 8Yolculuk için değnekten başka hiçbir şey –ne ekmek, ne torba, ne de kuşak
arasında bakır para– almamalarını belirtti. 9Ayaklarına sandal giymelerini, ama iki kat giysi
almamalarını söyledi. 10"Her nerede bir eve girerseniz, oradan ayrılıncaya dek o evde kalın"
dedi. 11"Herhangi bir yerde sizi kabul etmez, dediklerinize kulak asmazlarsa oradan çıkarken
kendilerini uyarmak için ayaklarınızın altındaki tozu silkin."

12Öğrenciler gidip insanların günahtan dönmesi için sözü yaydılar. 13Bedenlerden bir
sürü cin çıkardılar, birçok hastaya yağ sürüp sağlığa kavuşturdular.

Vaftizci Yahya Öldürülüyor 14-29

(Matta 14:1-12; Luka 9:7-9)

14Kral Herodes olayları haber aldı. Çünkü İsa'nın adı duyulmuştu. Bazıları, "Vaftizci
Yahya ölüler arasından dirilmiş; bu yüzden onun aracılığıyla böyle güçlü eylemler yapılıyor"
yolunda konuşuyordu. 15Kimisi de, "Bu İlyas'tır" diyordu. Başkaları ise, "Eski çağın
peygamberleri gibi bir peygamberdir" diyordu.

16Ama Herodes bunları duyunca, "Başını kestiğim Yahya ölülerden dirildi" dedi.

17Çünkü Herodes adamlar gönderip Yahya'yı tutuklamış, onu cezaevinde zincire
vurmuştu. İşin gerisinde öz kardeşi Filippos'un karısı Herodya bulunuyordu. Çünkü Herodes
onunla evlenmişti. 18Yahya Herodes'e, "Yengenle yaşaman doğru değil" diyordu[78].

19Herodya Yahya'ya diş biliyor onu öldürmeyi amaçlıyordu. Gelgelelim bunu
başaramıyordu. 20Çünkü Herodes Yahya'dan korkuyordu. Yahya'nın doğru, kutsal yaşamlı
bir insan olduğunu bildiğinden onu koruyordu. Onun sözlerini duyduğu zaman kafası altüst
oluyor, öte yandan da beğenerek kendisini dinliyordu.

21En sonunda uygun zaman geldi. Herodes doğum gününde ileri gelenlere,
komutanlara ve Galile'nin üst tabakasına bir şölen verdi. 22Herodya'nın kızı içeri girip dans
etti. Herodes'le sofrada oturan çağrılılar onu öylesi beğendi ki Kral kıza, "Dile benden ne
dilersen; vereceğim" dedi, 23"Benden her ne dilersen vereceğim, krallığımın yarısını bile"
diyerek ant içti. 24Kız annesine koşup, "Ne dileyeyim?" diye sordu. O da, "Vaftizci Yahya'nın
başını" dedi.

25Kız vakit yitirmeden koşup Kral'a dileğini açıkladı: "Hemen şimdi bir tepside
Vaftizci Yahya'nın başını bana vermeni istiyorum."

26Kral üzüntüyle çalkalandı. Ne var ki, andına ve çağrılılara karşı duyduğu sorumluluk
yüzünden kıza verdiği sözü tutmamazlık edemedi. 27Hemen bir cellat göndererek Yahya'nın
başını getirmesini buyurdu. Cellat cezaevine gidip Yahya'nın başını uçurdu. 28Kesik başı bir

---

77 Nasıra'ya
78 Bakınız, Matta 14:4

tepside getirip kıza uzattı, kız da annesine verdi. [29]Yahya'nın öğrencileri olayı duyunca gelip cesedi aldılar, bir mezara gömdüler.

İsa Beş Bin Kişiyi Doyuruyor 30-44

(Matta 14:13-21; Luka 9:10-17; Yuhanna 6:1-14)

[30]Haberciler İsa'nın yanına döndü. Ne yaptılar, ne öğrettilerse tümünü O'na anlattılar. [31]İsa onlara, "Gelin, yalnız başınıza ıssız bir yere çekilin ve bir süre dinlenin" dedi. Çünkü gelen giden çoktu ve yemek yemeye bile olanak bulamıyorlardı. [32]Böylece, topluluktan ayrılıp bir tekneye binerek ıssız bir yere gittiler.

[33]Ama gittiklerini gören pek çok kişi onları tanıdı. Tüm kentlerden yaya olarak yola koyuldular; koşa koşa onlardan önce oraya ulaştılar. [34]İsa kıyıya çıkar çıkmaz büyük bir toplulukla karşılaştı. Onlara karşı yüreği acıyla doldu. Çünkü çobanı olmayan koyunlar gibiydiler. Onlara pek çok şey öğretmeye başladı.

[35]Vakit ilerlemişti. Öğrencileri İsa'ya gelip, "Burası ıssız bir yer" dediler. "Vakit de ilerledi. [36]Bunları sal da çevredeki çiftliklere kasabalara gitsinler, kendilerine yiyecek satın alsınlar." [37]İsa, "Siz onlara yiyecek verin" diye yanıtladı. Öğrenciler, "Gidip iki yüz dinarlık[79] ekmek mi satın alalım da onlara yedirelim?" dediler. [38]İsa, "Kaç somun ekmeğiniz var?" diye sordu. "Gidin, bakın." Onlar da öğrenip, "Beş somun ekmekle iki balık var" dediler. [39]İsa herkes küme küme yeşil çayıra otursun diye buyruk verdi. [40]Yüzer, ellişer kişilik topluluklar oluşturarak yere oturdular.

[41]İsa beş ekmekle iki balığı eline aldı. Gözlerini göğe kaldırıp onları kutsadı. Ekmekleri parçalayarak böldü, insanların önüne koysunlar diye öğrencilere verdi. İki balığı da tüm topluluğa dağıttı. [42]Herkes doyasıya yedi. [43]Artakalan ekmeklerle balıklardan on iki küfe dolusu topladılar. [44]Ekmek yiyenler beş bin erkekti.

İsa Su Üstünde Yürüyor 45-52

(Matta 14:22-33; Yuhanna 6:16-21)

[45]Hemen olayın ardından, İsa topluluğu salarken öğrencileri tekneye bindirip kendisinden önce karşı yakaya, Beytsayda'ya gönderdi. [46]Onları saldıktan sonra dua etmek için dağa gitti. [47]Gece bastırdığında tekne denizin ortasındaydı. Kendisiyse yapayalnız karadaydı. [48]İsa öğrencilerin kürek çekmekte zorlandıklarını görmüştü. Çünkü rüzgâr onlara karşı esiyordu. Sabah üçle altı arası, İsa denizin üzerinde yürüyerek onlara yaklaştı. Yanlarından geçmek istedi. [49]O'nun denizde yürüdüğüne tanık olunca, bunun bir görüntü olduğunu sanarak avaz avaz bağırdılar. [50]Çünkü hepsi de O'nu görmüş ve yürekleri kalkmıştı. O zaman İsa onlarla konuştu. "Yüreklenin" dedi. "Korkmayın, benim."

[51]Tekneye, onların yanına çıktı. Rüzgâr dindi. Öğrenciler şaşkınlıktan donakaldı. [52]Zaten ekmeklerle ilgili olaya da akıl erdirememişlerdi. Tersine, yürekleri katılaşmıştı.

İsa Genesaret'te Hastaları İyi Ediyor 53-56

(Matta 14:34-36)

[53]Denizi aşıp Genesaret'te karaya ulaştılar, tekneyi bağladılar. [54]Onlar tekneden çıkar çıkmaz halk İsa'yı tanıdı. [55]Bölgeyi baştanbaşa arayıp taradılar. İsa'nın nerede bulunduğunu öğrenip hastaları döşekleriyle oraya taşımaya başladılar. [56]Her gittiği yerde –kasabalarda, kentlerde, çiftliklerde– hastaları çarşı yerine yatırıyor, hiç değilse giysisinin saçak püskülüne dokunabilmek için kendisine yalvarıyorlardı. O'na dokunanların tümü hastalıktan kurtuldu.

Ataların Töresi Karşısında Tanrı'nın Yasası 1-13

(Matta 15:1-9)

---

[79] Bakınız, Matta 18:28

6:34 Çölde Sayım 27:17; Hezekiel 34:5

7 Bu arada Yeruşalim'den gelen Ferisiler'le dinsel yorumcular İsa'nın çevresinde
toplandı. 2Öğrencilerinden bazılarının kirli, yani yıkanmamış ellerle yemek yediklerini
görmüşlerdi. 3Çünkü Ferisiler ve tüm Yahudiler ataların töresine uyar, ellerini dikkatle
yıkamadıkça yemek yemezler. 4Çarşıdan geldiklerinde de kendilerine su serpmeden yemek
yemezler. Bu kapsamda, uydukları daha bir sürü gelenek vardır: Bardaklar, çanaklar, bakır
kaplar hep suya daldırılmalı[80].

5Ferisiler'le dinsel yorumcular İsa'ya sordu: "Öğrencilerin neden ataların töresine
aykırı davranıyor? Niçin kirli ellerle yemek yiyorlar?"

6İsa onları yanıtladı: "Yeşaya siz ikiyüzlülere ilişkin tam yerinde peygamberlik
etmiştir. Yazılı olduğu gibi:

'Bu halk beni dudaklarıyla sayar,
Ama yürekleri benden ıraktadır.
7Bana boş yere tapınıyorlar,
Öğreti olarak insansal yönergeler öğretiyorlar.'

8"Siz Tanrı buyruğunu bırakıp insansal törelere bağlanıyorsunuz."

9İsa konuşmasını sürdürdü: "Törenizi uygulayasınız diye Tanrı buyruğunu ne de güzel
çiğniyorsunuz! 10Bakın Musa ne buyurmuştur:

'Babana ve annene saygı göster.
Babaya ve anneye karşı kötü konuşan ölümle cezalandırılsın.'

11"Oysa sizin dediğiniz şudur: 'Her kim babasına ya da annesine, benden sana
sağlanacak yarar gerçekte Kurban'dır –Tanrı'ya adanmış Armağan– derse, 12onun artık
babasını ya da annesini saymaya zorunluluğu yoktur.' 13Böylece, kuşaklara aktardığınız
törenizle Tanrı Sözü'nü ortadan kaldırıyorsunuz. Buna benzer daha bir sürü iş
görmektesiniz."

İnsanı Kirleten Davranışlar 14-23

(Matta 15:10-20)

14İsa yine topluluğu yanına çağırıp, "Hepiniz beni dinleyin ve anlayın" dedi. 15"Dıştan
insanın içine girip de onu kirletebilen hiçbir nesne yoktur. Tersine, içinden çıkan şeylerdir
insanı kirleten. 16[81] 17Topluluktan ayrılıp eve girince, öğrencileri kendisine simgenin neyi
belirttiğini sordu. 18İsa onları yanıtladı: "Ötekiler gibi sizin de anlayışınız kıt mı? Anlamıyor
musunuz ki insana dıştan giren hiçbir şey onu kirletemez. 19Çünkü bunlar onun yüreğine değil
midesine girer, oradan da geçip dışarı gider." Bu sözle her yiyeceği temiz kıldı.

20İsa konuşmasını sürdürdü: "İnsanın içinden çıkan şey, işte budur insanı kirleten.
21Çünkü içerden, insan yüreğinden kötü tasarılar çıkar: Rasgele cinsel ilişki, hırsızlık, adam
öldürme, 22evlilik dışı cinsel bağlantı, açgözlülük, kurnazlık, düzenbazlık, soysuzluk,
kıskançlık, sövüp sayma, kendini beğenme, akılsızlık. 23Bu kötülüklerin tümü içerden kaynar
ve insanı kirli kılar."

GALİLE DIŞINA UZANAN HİZMET

Kenanlı Kadının Çarpıcı İmanı 24-30

(Matta 15:21-28)

24İsa oradan kalkıp Sur dolaylarına gitti. Bir eve girdi; hiç kimsenin bunu bilmesini
istemedi. Ama gizlenemedi. 25Küçük kızını kötü ruh çarpmış bir kadın O'nun adını işitir
işitmez varıp ayakları önüne kapandı. 26Kadın Yunanlı'ydı[82]; soyu Suriye Finikesi'ndendi.

---

80 Bakınız, Matta 15:2

81 **16** [İşitecek kulağı olan işitsin.]

82 Sadece dili Yunanca olan bir Suriyeli

7:6 Yeşaya 29:13 **7:10** Mısır'dan Çıkış 20:12; 21:17; Yasanın Tekrarı 5:16

Kızının bedeninden cini çıkarması için İsa'ya yalvarmaya koyuldu. [27]İsa, "Bırak ilkin
çocuklar doysun" dedi. "Çünkü çocukların ekmeğini alıp köpeklere atmak doğru değildir."
[28]Kadın, "Evet, ya Rab" dedi. "Köpekler bile sofranın altında çocukların kırıntılarını
yer.[83]"
[29]İsa kadına, "Bu sözden ötürü kızından cin çıktı; gidebilirsin" dedi. [30]Kadın evine
gitti, kızı yatakta yatar buldu. Cin ondan çıkmıştı.

Sağır ve Peltek Dilli Adam Konuşuyor 31-37

[31]Bundan sonra Sur dolaylarından ayrılıp Sayda'dan geçti, Dekapolis dolaylarını[84]
aşarak Galile Denizi'ne geri döndü. [32]Sağır ve peltek dilli birini getirip üstüne elini koysun
diye O'na yalvardılar. [33]İsa adamı topluluktan ayırıp bir kenara çekti, parmaklarını
kulaklarına koydu ve tükürüp diline dokundu. [34]Gözlerini göğe kaldırıp içini çekti ve ona,
"Effada" dedi. Bu, Aramice "Açıl" demektir.
[35]O anda adamın kulakları açıldı, dili de çözüldü. Dosdoğru konuşmaya başladı. [36]İsa
olayı kimseye anlatmamalarını öğütledi. Ama onları öğütlediği oranda olayı yaydılar.
[37]Herkes sınırsız bir şaşkınlık içindeydi. "Her şeyi iyi etti" diyorlardı. "Sağırları bile duyar
duruma getiriyor, dilsizleri de konuşturuyor."

İsa Dört Bin Kişiyi Doyuruyor 1-10

(Matta 15:32-39)

8 O günlerde yeniden büyük bir topluluk oluşmuştu. Yiyecek hiçbir şeyleri yoktu. İsa
öğrencilerini yanına çağırıp, [2]"Topluluk için içim parçalanıyor" dedi. "İşte üç gündür
yanımdalar ve yiyecek bir şeyleri yok. [3]Bu insanları aç acına evlerine salarsam, yolda düşüp
bayılacaklar. Hem de bunlardan bir kesimi taa ıraklardan geldi." [4]Öğrencileri, "Şu çöl yerde
bunca insanı doyuracak ekmeği kim, nereden bulabilir ki?" dediler.
[5]İsa, "Kaç ekmeğiniz var?" diye sordu. "Yedi" dediler. [6]Topluluğa yere oturmalarını
buyurdu. Yedi ekmeği aldı, teşekkür yükselttikten sonra parçaladı, topluluğa dağıtsınlar diye
öğrencilere verdi. Onlar da halka dağıttı. [7]Bunun yanı sıra birkaç tane de küçük balıkları
vardı. İsa balıkları da kutsayıp, "Şimdi bunları topluluğa dağıtın" dedi. [8]Doyasıya yediler.
Artakalan parçalardansa yedi sepet dolusu topladılar. [9]Yiyenlerin sayısı dört bin kişi
dolayındaydı. [10]İsa bunun ardından onları yerlerine saldı. Kendisi de hiç vakit yitirmeden
öğrencileriyle birlikte tekneye binip Dalmanuta[85] bölgesine gitti.

Belirti Meraklıları 11-13

(Matta 16:1-4)

[11]Ferisiler gelip İsa'yla tartışmaya başladı. O'nu denemek amacıyla gökten bir belirti
göstermesini istediler. [12]İsa derin derin içini çekerek, "Bu kuşak niçin belirti arar durur?"
dedi. "Doğrusu size derim ki, bu kuşağa belirti verilmeyecektir." [13]Onları bırakıp tekneye
bindi denizin karşı yakasına geçti.

Ferisiler'in ve Herodes'in Mayası 14-21

(Matta 16:5-12)

[14]Öğrenciler beraberlerinde ekmek getirmeyi unutmuştu. Yanlarında –teknenin içinde–
bir somun ekmekten başka bir şey yoktu. [15]İsa onları uyararak, "Gözünüzü açın" dedi.
"Ferisiler'le Herodes'in mayasından sakının."

---

[83] Bakınız, Matta 15:27
[84] Bakınız, Matta 4:25
[85] Galile Denizi kıyısında bir kasaba.

16Öğrenciler aralarında tartışıyordu: “Ekmeğimiz olmadığından böyle diyor.” 17İsa ne
konuştuklarını biliyordu. “Ekmeğimiz yok diye niçin tartışıyorsunuz” dedi. “Düşünmüyor
musunuz? Anlamıyor musunuz? Yüreğiniz öylesine katılaştı mı?
18‘Gözleriniz varken görmüyor musunuz?
Kulaklarınız varken işitmiyor musunuz?’
“Anımsamıyor musunuz? 19Beş bin kişiye beş somun ekmeği parçalayıp dağıttığımı?
Ekmek parçalarından kaç küfe dolusu topladığınızı?” Onlar, “On iki” diyerek karşılıkta
bulundular.
20İsa yeniden sordu: “Ya yedi somun ekmeği dört bin kişiye parçalayıp böldüğümü?
Ekmek parçalarından kaç sepet dolusu topladığınızı?” Onlar, “Yedi” diye yanıtladı. 21İsa,
“Daha anlamıyor musunuz?” diyerek kendilerini aydınlattı.

İsa Beytsayda’da Görmez Birini Işığa Kavuşturuyor 22-26

22Beytsayda’ya vardılar. İsa’ya gözü görmez bir adam getirip ona dokunsun diye
yalvardılar. 23İsa gözü görmez adamı elinden tutup kasabanın dışına çıkardı. Gözlerini
tükürükle ıslattı, ellerini adamın üstüne koyup sordu: “Bir şey görüyor musun?”
24Adam baktığında, “İnsanları görüyorum” dedi. “Ağaçlara benziyorlar, ama
yürüyorlar!” 25Bunun üzerine İsa ellerini onun gözlerine koydu. Adam dikkatle baktı ve ışığa
kavuştu. Her şeyi açık seçik gördü. 26İsa onu evine gönderirken, “Kasabaya uğrama” dedi.

Petros’un İsa’ya İlişkin Bildirisi 27-30

(Matta 16:13-20; Luka 9:18-21)

27İsa öğrencileriyle birlikte Filippi Kayseriyesi kasabalarına gitti. Yolda giderken
öğrencilerine, “İnsanlar benim kim olduğumu söylüyor?” diye sordu.
28Onlar, “Kimi Vaftizci Yahya, kimi İlyas diyor, kimisi de peygamberlerden biridir
yolunda söz ediyor” dediler.
29İsa sordu: “Ya siz ne dersiniz? Sizce ben kimim?” Petros, “Sen Mesih’sin” diye
yanıtladı. 30Bunun üzerine İsa kendisine ilişkin hiç kimseye bir şey söylememeleri için onları
öğütledi.

İsa Ölümünü ve Dirilişini Açıklıyor 31-38; 9:1

(Matta 16:21-28; Luka 9:22-27)

31Bundan sonra İsa, İnsanoğlu’nun çok işkence çekmesinin, İhtiyarlar’ca,
başrahiplerce ve dinsel yorumcularca yadsınmasının, öldürülmesinin ve üç gün sonra
dirilmesinin gerekli olduğunu öğrencilere öğretmeye koyuldu. 32Bunu açıkça bildirdi. Petros
O’nu bir yana çekip paylamaya başladı. 33İsa öğrencilerine dönerek onlara baktı, Petros’u
payladı: “Geri çekil ey şeytan! Çünkü Tanrı’yla ilgili konuları değil, insanlarla ilgili olanları
düşünmektesin.”
34Sonra öğrencilerle birlikte topluluğu yanına çağırıp, “Ardım sıra gelmek isteyen,
kendini yadsısın; haçını yüklensin,[86] ardım sıra gelsin” dedi. 35“Çünkü canını kurtarmak
isteyen onu yitirecektir. Ama bana ve Sevinç Getirici Haber’e bağlılık nedeniyle her kim
canını yitirirse onu kurtaracaktır[87]. 36İnsan tüm dünyayı kazanıp da canını zarara uğratırsa ne
yararı olur? 37Çünkü insan, canına karşılık ne ödeyebilir? 38Her kim şu tanrıtanımaz, günahtan
çekinmez kuşakta bana ve sözlerime bağlılıktan utanç duyarsa, İnsanoğlu da Babası’nın
yüceliğinde kutsal meleklerle birlikte gelişinde o kişi yüzünden utanç duyacaktır.”

8:18 Yeremya 5:21; Hezekiel 12:2

86 Bakınız, Matta 10:38; 16:24

87 Bakınız, Matta 10:39; 16:25

9 Sonra şunu ekledi: “Doğrusu size derim ki, burada duranlar arasında Tanrı hükümranlığının güçle gelişini görmeden önce ölümü tatmayacak olanlar vardır.[88]”

İsa’nın Görünüşü Değişiyor 2-13

(Matta 17:1-13; Luka 9:28-36)

2Aradan altı gün geçince İsa Petros’u, Yakup’u ve Yuhanna’yı yanına aldı; onları öbürlerinden ayrı olarak yüksek bir dağa yöneltti. Gözleri önünde görünüşü değişti. 3Giysileri parıltıdan apak oldu. Yeryüzünde hiçbir arıtma öğesinin ağartamayacağı bir aklıktı bu. 4Derken İlyas’la Musa göründü onlara. İsa’yla görüşüyorlardı. 5Petros İsa’ya, “Ya Rabbi[89]” dedi. “Burada bulunmamız ne iyi! Üç çadır kuralım: Biri sana, biri Musa’ya, biri de İlyas’a.” 6Ne dediğini kendisi de bilmiyordu. Çünkü üçü de korku içindeydi.

7Derken bir bulut inip onlara gölge saldı. Buluttan bir ses geldi:

“Sevgili Oğlum budur,

O’nu dinleyin!”

8Öğrenciler bir çırpıda çevreye göz attı, ama İsa’dan başkasını göremediler.

9Dağdan inerlerken, İnsanoğlu ölüler arasından dirilinceye dek gördüklerini hiç kimseye anlatmamaları için İsa onları uyardı. 10Öğrenciler bu öğüdü tuttu; ölülerden dirilmenin de ne anlama gelebileceğini aralarında tartıştılar. 11İsa’ya bir soru sordular: “Dinsel yorumcular acaba niçin ilkin İlyas’ın gelmesi gerekir, diyorlar?” 12İsa, “Evet” dedi. “İlkin İlyas gelir ve her şeyi düzene koyar. Ama neden İnsanoğlu’na ilişkin çok işkence çekecek ve aşağı görülecek diye yazılmıştır? 13Gerçi İlyas gelmiş bulunuyor. Ama size derim ki, kendisine ilişkin yazılmış olduğu gibi, ona gönüllerinin dilediğini yaptılar.[90]”

İsa Cine Tutulmuş Çocuğu İyi Ediyor 14-29

(Matta 17:14-18; Luka 9:37-43a)

14Öğrencilerin yanına döndüklerinde, onların çevresini büyük bir topluluğun sardığını ve dinsel yorumcuların onlarla tartıştığını gördüler.

15Orada toplananların tümü İsa’yı görünce şaşkınlığa düştü, koşup O’nu karşıladılar. 16İsa onlara, “Aranızda ne tartışıyorsunuz?” diye sordu.

17Topluluk arasından bir adam O’nu yanıtladı: “Öğretmen, içinde dilsiz bir ruh bulunan oğlumu sana getirdim. 18Onu nerede tutarsa yere atıyor. Çocuğun ağzı köpükleniyor, dişlerini gıcırdatıyor, kaskatı kesiliyor. Öğrencilerinden onu çıkarmalarını diledim, ama güçleri yetmedi.”

19İsa, “Ey imansız kuşak!” dedi. “Daha ne kadar sizlerle kalacağım? Daha ne kadar sizlere katlanacağım? Onu bana getirin.” 20Çocuğu İsa’ya getirdiler. Kötü ruh O’nu görür görmez çocuğu sarstı. Çocuk yere düştü, ağzı köpüklenerek debelendi. 21İsa çocuğun babasına sordu: “Ne zamandan beri ona bu hal geldi?” Baba, “Çocukluğundan beri” diye yanıtladı. 22“Kötü ruh onu yok etmek için pek çok kez ateşe de attı suya da. Bir şey yapabilirsen bize acı ve yardım et.”

23İsa onu yanıtladı: “Bir şey yapabilirsen mi? İman edene her şey olanaklıdır.”

24Çocuğun babası o anda bağırdı: “İman ediyorum; yetersiz imanıma yardım et!”

25Topluluğun üşüştüğünü gören İsa, kötü ruhu payladı: “Dilsiz ve sağır ruh, sana buyuruyorum; çocuktan çık ve bir daha ona girme!”

26Ruh çığlık atarak ve çocuğu zorlu zorlu sarsarak çıktı. Çocuk ölü gibi oldu. Çoğunluk, “Öldü” diyordu. 27Ama İsa onu elinden tutup kaldırdı. Çocuk ayağa kalktı.

28İsa eve girince öğrencileri özel olarak kendisine sordu: “Biz niçin onu çıkaramadık?”

---

88 Bakınız, Matta 16:28

89 Öğretmen

90 Bakınız, Matta 17:12

[29]İsa, "Bu tür kötü ruh duadan[91] başka hiçbir yolla çıkmaz" diye yanıtladı.

İsa Ölümünü ve Dirilişini Yeniden Açıklıyor 30-32

(Matta 17:22,23; Luka 9:43b-45)

[30]Oradan ayrılıp Galile'yi aştılar. İsa kimsenin bunu bilmesini istemiyordu. [31]Çünkü öğrencilerine öğretmekteydi. Onlara, "İnsanoğlu insanların eline teslim edilecek; O'nu öldürecekler, ama öldürüldükten üç gün sonra dirilecek" dedi.

[32]Ne var ki, bu sözü anlamadılar. O'na sormaya da çekindiler.

En Üstün Kimdir? 33-37

(Matta 18:1-5; Luka 9:46-48)

[33]Kafernahum'a vardılar. İsa eve girince öğrencilere sordu: "Neydi yolda tartıştığınız?" [34]Sustular. Çünkü yolda giderken, içlerinde kimin en üstün olduğunu tartışmışlardı. [35]İsa oturunca On İkiler'i çağırıp, "En üstün olmak isteyen, hepinizin arasında sonuncu ve hepinizin hizmet görücüsü olsun" dedi. [36]Sonra bir çocuğu elinden tutup ortalarında durdurdu. Çocuğu kolları arasına alarak kendilerine, [37]"Kim bu çocuklardan birini benim adıma kabul ederse beni kabul eder" dedi. "Ve kim beni kabul ederse beni değil, ama beni göndereni kabul eder."

Bize Karşı Olmayan Bizden Yanadır 38-41

(Luka 9:49,50)

[38]Yuhanna İsa'ya, "Öğretmen!" dedi. "Bir adama rastladık. Adınla cinleri çıkarıyordu. Onu engelledik. Çünkü bizlerle gelmiyor."

[39]İsa, "Ona engel olmayın" dedi. "Çünkü hiç kimse adımla güçlü bir iş yapıp da hemen ardından beni kötüleyemez. [40]Çünkü bize karşı olmayan bizden yanadır. [41]Doğrusu size derim ki, Mesih bağlısı olduğunuz için her kim benim adımla sizlere bir bardak su içirirse, karşılığını hiç yitirmeyecektir."

Suça Sürükleme Eylemi 42-50

(Matta 5:29,30; 18:6-9; Luka 17:1,2)

[42]"Bana iman eden şu küçüklerden birini kim suça sürüklerse, boynuna iri bir değirmen taşı bağlanıp denize atılması kendisi için daha iyidir. [43]Eğer elin seni suça sürüklüyorsa onu kes! Yaşama kolsuz girmen iki kol sahibi olarak cehenneme, hiç sönmeyen ateşe gitmenden daha iyidir. [44][92] [45]Eğer ayağın seni suça sürüklüyorsa onu kes! Yaşama ayaksız girmen iki ayak sahibi olarak cehenneme atılmandan daha iyidir. [46][93] [47]Eğer gözün seni suça sürüklüyorsa onu oy! Tanrı'nın hükümranlığına tek gözle girmen, iki göz sahibi olarak cehenneme atılmandan daha iyidir. [48]Orada 'onları yiyen kurt ölmez ve ateş sönmez.'

[49]"Çünkü herkes ateşle tuzlanacaktır. [50]Tuz iyi bir şeydir. Ama tuz tuzluluğunu yitirirse bir daha neyle ona tuz tadı verilebilir? Kendinizde tuz olsun ve birbirinizle barış içinde yaşayın. *"

Boşanma Sorunu 1-12

(Matta 19:1-12; Luka 16:18)

10 İsa oradan ayrılıp Yahudiye bölgesine ve Ürdün Irmağı'nın karşı yakasına gitti. Topluluklar yine çevresine üşüştü. İsa her zaman olduğu gibi yine onlara öğretiyordu. [2]Bazı Ferisiler yaklaşıp O'nu sözle tuzağa düşürmeye çalıştı. "Bir adamın

---

[91] [ve oruçtan]
9:12 Malakya 4:5,6

[92] **44,** [Orada onları yiyen kurt ölmez ve ateş sönmez.]

[93] **46** [Orada onları yiyen kurt ölmez ve ateş sönmez.]
9:48 Yeşaya 66:24 **10:4** Yasanın Tekrarı 24:1 **10:6** Yaratılış 1:27 **10:7** Yaratılış 2:24

karısını boşaması yasal mıdır?" diye sordular. [3]İsa, "Musa size ne buyuruyor?" dedi. [4]Onlar, "Erkeğin kadına boşanma kâğıdı verip onu salmasına izin verdi" dediler.

[5]İsa, "Siz katı yürekli olduğunuz için Musa bu buyruğu yazdı" dedi. [6]"Ne var ki, yaratılışın başlangıcında Yaratan onları erkek ve dişi olarak yarattı.

[7]'Bu nedenle, insan babayı ve anneyi bırakıp karısına bağlanacak,

[8]İkisi bir tek beden olacak.' "Öyle ki, bundan böyle iki ayrı kişi değil, ama bir tek bedendirler. [9]Onun için Tanrı'nın birleştirdiğini insan ayırmasın."

[10]Eve varınca öğrenciler bu sorun üzerinde O'na yine sordular. [11]İsa şunu açıkladı: "Karısını boşayıp bir başkasıyla evlenen, ona karşı cinsel yolsuzluk işler. [12]Kadın da kocasını boşayıp bir başkasıyla evlenirse cinsel yolsuzluk yapar."

İsa Küçük Çocukları Kutsuyor 13-16

(Matta 19:13-15; Luka 18:15-17)

[13]İsa'nın yanına, dokunsun diye küçük çocuklar getirdiler. Ama öğrenciler getirenleri payladı. [14]İsa bunu görünce kızarak, "Çocukları bırakın bana gelsinler" dedi. "Onlara engel olmayın. Çünkü Tanrı hükümranlığı böylelerindir. [15]Doğrusu size derim ki, Tanrı hükümranlığını bir çocuk gibi kabul etmeyen, ona hiç giremez."

[16]Sonra çocukları kolları arasına alıp ellerini üstlerine koydu ve onları bollukla kutsadı.

Sonsuz Yaşam Arayan Varlıklı Genç 17-31

(Matta 19:16-30; Luka 18:18-30)

[17]İsa giderken biri koşup O'nun önünde diz çöktü ve, "İyi Öğretmen, sonsuz yaşamı miras almak için ne yapmalıyım?" diye sordu.

[18]İsa ona, "Neden bana iyi diyorsun?" dedi. "Tanrı'dan başka hiç kimse iyi değildir. [19]Buyrukları bilirsin:

"'Adam öldürmeyeceksin.
Evlilik dışı cinsel bağlantıya girmeyeceksin,
Çalmayacaksın,
Yalan yere tanıklık etmeyeceksin,
Kimsenin hakkını yemeyeceksin,
Babana ve annene saygı göstereceksin.'"

[20]Adam, "Öğretmen, bunların tümünü gençliğimden bu yana tuttum" diye yanıtladı.

[21]İsa ona bakınca araştırıcıya sevgi duydu. "Geride kaldığın tek sorun var" dedi. "Git varını yoğunu sat, yoksullara dağıt. Böylelikle gökte varlığın olacaktır. Sonra da ardım sıra gel."

[22]Bu sözü duyunca adamın benzi attı, üzüntünün getirdiği çalkantıyla ayrıldı. Çünkü malı mülkü pek çoktu.

[23]İsa çevreye bakıp öğrencilerine, "Parası bol kişilerin Tanrı hükümranlığına girmesi ne denli güçtür!" dedi. [24]O'nun bu sözleri öğrencileri şaşırttı. Ama İsa yine, "Çocuklar" dedi. "Ne güç iştir Tanrı hükümranlığına girmek! [25]Devenin iğne deliğinden geçmesi zengin kişinin Tanrı hükümranlığına girmesinden daha kolaydır." [26]Öğrencileri çok büyük şaşkınlık tuttu. Birbirlerine, "Öyleyse kim kurtulabilir?" diye sordular. [27]İsa onların gözlerine bakarak, "İnsanların görüşüyle bu olanaksızdır" dedi. "Ama Tanrı önünde değil. Çünkü Tanrı önünde her şey olanaklıdır."

[28]Petros söze atılıp O'na, "Peki" dedi, "Biz her şeyi bırakıp senin ardın sıra geldik."

[29]İsa onlara, "Doğrusu size derim ki" dedi, "Benim için ve Sevinç Getirici Haber için evini, erkek kardeş ve kız kardeşlerini, annesini babasını, çocuklarını, çiftliklerini bırakan hiç

10:19 Mısır'dan Çıkış 20:12-17; Yasanın Tekrarı 5:16-20; 24:24 **10:27** Yaratılış 18:14; Eyub 42:2; Zekarya 8:6

kimse yoktur ki, [30]şimdi bu dönemde yüz katını –evler, erkek kardeş ve kız kardeşler, anneler, çocuklar, çiftlikler– almasın. Bunların yanı sıra saldırılar da olacak, ama gelecek çağda sonsuz yaşamı alacak o.
[31]"Öte yandan, ilk sıradaki niceler son sırada kalacak ve son sıradakiler ilk sıraya geçecek."

İsa Ölümünü ve Dirilişini Üçüncü Kez Bildiriyor 32-34

(Matta 20:17-19; Luka 18:31-34)

[32]Yeruşalim'e çıkan yoldaydılar. İsa önlerinden gidiyordu. Öğrenciler şaşkına dönmüşlerdi. Geriden gelenleri de korku almıştı. İsa On İkiler'i yine bir yana çekip, kendisine olacakları onlara anlatmaya başladı. [33]"Bakın" dedi. "Yeruşalim'e çıkıyoruz. İnsanoğlu başrahiplerin ve dinsel yorumcuların eline teslim edilecek. Kendisini ölümle yargılayacaklar, ulusların eline teslim edecekler. [34]O'nunla alay edecek, yüzüne tükürecek, kamçılayacak, sonra da öldürecekler. Ama üç gün geçince dirilecek."

Kayırıcılık Özleyen Öğrencilere Öğüt 35-45

(Matta 20:20-28)

[35]Bunun üzerine, Zebedi oğulları –Yakup'la Yuhanna– İsa'ya yaklaşıp, "Öğretmen!" dediler. "Senden her ne dilersek yapmanı istiyoruz." [36]O da onlara, "Ne yapmamı istiyorsunuz?" diye sordu. [37]Onlarsa, "Bizlere bağışla da yüceliğinin çağında birimiz sağında öbürümüz solunda oturalım" diye yanıtladılar kendisini.
[38]İsa onlara, "Ne dilediğinizi bilmiyorsunuz" dedi. "İçeceğim bardaktan içebilir misiniz siz? Üstelik vaftiz edileceğim vaftizle vaftiz edilebilir misiniz*?"
[39]"Bunları yapabiliriz" dediler. İsa, "İçeceğim bardaktan içeceksiniz ve vaftiz edileceğim vaftizle vaftiz edileceksiniz" dedi. [40]"Ne var ki, sağımda ve solumda oturabilme yetkisini vermek bana düşen iş değildir. Bu ancak kendilerine sağlananlar içindir."
[41]On öğrenci bunları işitince Yakup'la Yuhanna'ya karşı öfkelenmeye başladılar.
[42]İsa onları yanına çağırıp, "Bilirsiniz ki" dedi, "Uluslara baş sayılanlar onlara egemen kesilirler ve onların üzerindekiler tüm yetkilerini onlara uygularlar. [43]Ama sizin aranızda durum böyle olmayacak. Tersine, aranızda üstün olmak isteyen, sizlere hizmet etmekle yükümlüdür. [44]Aranızda her kim birinci olmak istiyorsa herkesin uşağı olmakla yükümlüdür. [45]Çünkü İnsanoğlu da hizmet edilmek için gelmedi. Tam tersine, hizmet etmeye ve canını çokluk yararına kurtulmalık olarak vermeye geldi."

İsa Görmez Dilenciyi Görüme Kavuşturuyor 46-52

(Matta 20:29-34; Luka 18:35-43)

[46]Yeriha kentine geldiler. İsa, öğrencileri ve çevresinde büyük bir toplulukla kentten ayrılırken, gözleri görmez bir dilenci olan Timeos oğlu Bar Timeos yol kenarında oturmaktaydı. [47]Nasıralı İsa'nın geçtiğini duyunca yüksek sesle bağırmaya başladı: "Ya İsa Davut Oğlu, bana acı!"
[48]Birçok kişi bağırmayı kessin diye onu payladı. Ama o sesini büsbütün yükseltti: "Ya Davut Oğlu, bana acı!"
[49]İsa duraklayıp, "Onu buraya çağırın" dedi. Gözleri görmeyen adama seslendiler: "Gözün aydın. Ayağa kalk, seni çağırıyor."
[50]Adam sırtındaki paltoyu atıp yerinden sıçradı, İsa'ya seğirtti.
[51]İsa ona sordu: "Sana ne yapmamı istiyorsun?" Gözleri görmeyen adam, "Ya öğretmen, yeniden göreyim" diye yanıtladı.
[52]İsa, "Git, imanın seni kurtardı" dedi. Adam o anda yeniden gördü ve yol boyu O'nun ardı sıra gitti.

YERUŞALİM'İ KAPSAYAN HİZMET

Yeruşalim'e Görkemli Giriş 1-11

(Matta 21:1-11; Luka 19:28-40; Yuhanna 12:12-19)

11 Yeruşalim'e yaklaştıklarında Zeytinlik Dağı'nda Beytfaci ile Beytanya'ya ulaştılar.
İsa iki öğrencisini gönderdi. [2]"Karşınızdaki köye gidin" diye buyurdu, "Oraya varır
varmaz bağlı duran bir sıpa göreceksiniz. Şimdiye dek kimse binmemiştir ona. Onu çözüp
getirin. [3]Eğer biri size, 'Niçin yapıyorsunuz bunu?' diye sorarsa, 'Bu Rab için gereklidir, hiç
gecikmeden onu yine buraya gönderecek' deyin." [4]Öğrenciler gidip ön kapının açıldığı
sokağın ağzında bağlı bir sıpa buldular. Onu çözüyorlardı ki, [5]orada duran bazı kişiler,
"Sıpayı çözüp de ne yapacaksınız?" diye sordular. [6]Öğrenciler İsa'nın salık verdiği biçimde
onları yanıtladılar. Adamlar da onları bıraktı.

[7]Sıpayı İsa'ya getirdiler. Hayvanın üstüne kendi giysilerini koydular. İsa bindi.
[8]Birçok kişi giysilerini yolun üstüne serdi. Bazıları da tarlalardan kestikleri fundaları yola
dizdiler. [9]Önde yürüyenler de geriden gelenler de bağrışıyordu:

"Osanna[94]!

Rab'bin adıyla gelen kutludur.

[10]Atamız Davut'un gelen hükümranlığı kutludur.

En yücelerde Osanna!"

[11]İsa Yeruşalim'e girdi, tapınağa gitti. Her şeyi gözden geçirdi. Akşam vakti
olduğundan, On İkiler'le birlikte Beytanya'ya gitti.

Yargılanan İncir Ağacı 12-14

(Matta 21:18,19)

[12]Ertesi gün, Beytanya'dan dönerlerken İsa acıktı. [13]Irakta yaprak açmış bir incir ağacı
gördü. Belki incir bulunur diye ona yaklaştı. Ağaca vardığında yapraklardan başka bir şey
bulamadı. Çünkü incir mevsimi değildi. [14]Ağaca, "Bundan böyle hiç kimse senden incir
yiyemesin" dedi. Öğrencileri bu sözü duydu.

İsa Tapınağı Arıtıyor 15-19

(Matta 21:12-17; Luka 19:45-48; Yuhanna 2:13-22)

[15]Yeruşalim'e vardılar. İsa tapınağa girdi. Tapınakta alışverişle uğraşanları dışarı
atmaya başladı. Para değiştirenlerin masalarını, güvercin satıcılarının koltuklarını altüst etti.
[16]Hiç kimsenin tapınaktan bir şey geçirmesine izin vermedi. [17]Onlara öğreterek, "Kutsal
Kitap'ta yazılmamış mıdır?" diye sordu.

"'Evime tüm ulusları kapsayan dua evi denecektir.
Ama siz onu eşkıya yatağı yaptınız.'"

[18]Başrahiplerle dinsel yorumcular bu sözleri duyunca, O'nu yok etmenin yollarını
aramaya başladılar. O'ndan korkuyorlardı. Çünkü tüm topluluk O'nun öğretisine şaşıyordu.

[19]Akşam bastırınca kentten ayrıldılar.

İncir Ağacının Betimlediği Gerçek 20-25

(Matta 21:20-22)

[20]Sabahleyin yoldan geçerken incir ağacının kökten kuruduğunu gördüler. [21]Petros
olanları anımsayarak İsa'ya, "Bak Rabbi" dedi. "Lanetlediğin incir ağacı kurudu."

[22]İsa onlara "Tanrı'ya imanınız olsun" dedi. [23]"Doğrusu size derim ki her kim şu dağa,
'Yerinden kalk, denize atıl' dese –yüreğinde de kuşkuya düşmezse ve söylediği her şeyin

---

[94] Bakınız, Matta 21:9

11:9 Mezmur 118:25,26 **11:17** Yeşaya 56:7; Yeremya 7:11

12:1 Yeşaya 5:1,2

olacağına iman etse– dileği yerine gelecektir. 24Bu nedenle size diyorum ki, üzerinde dua ettiğiniz ve dilediğiniz her şeyi aldığınıza iman edin. Dileğiniz yerine gelecektir. 25Duaya durduğunuzda, herhangi birine karşı bir şeyiniz varsa onu bağışlayın ki göklerdeki Babanız da suçlarınızı sizlere bağışlasın.” 26[95]

İsa’nın Yetkisine İlişkin Soru 27-33

(Matta 21:23-27; Luka 20:1-8)

27Yeniden Yeruşalim’e geldiler. İsa tapınakta dolaşırken başrahipler, dinsel yorumcular ve İhtiyarlar O’na yaklaştı. 28“Bu işleri hangi yetkiye dayanarak yapıyorsun?” diye sordular. “Bunları yapma yetkisini sana veren kim?”

29İsa, “Ben size bir soru sorayım” dedi. “Eğer sorumu yanıtlarsanız, ben de size bu işleri hangi yetkiyle yaptığımı söyleyeceğim. 30Yahya’nın vaftiz etme yetkisi nereden geldi? Tanrı’dan mı, yoksa insanlardan mı? Bana yanıt verin.”

31Aralarında tartışmaya koyuldular: “Eğer ‘Tanrı’dandır’ diyecek olsak, O bize, ‘Öyleyse neden ona inanmadınız?’ diye soracak. 32Yoksa, ‘İnsanlardandır’ mı desek?” Halktan korkuları vardı, çünkü herkes Yahya’yı peygamber olarak tutuyordu. 33İsa’yı yanıtlayarak, “Bilmiyoruz” dediler.

İsa, “Öyleyse, ben de size bu işleri hangi yetkiye dayanarak yaptığımı söylemeyeceğim” dedi.

Bağ Kiralayanlara İlişkin Simgesel Öykü 1-12

(Matta 21:33-46; Luka 20:9-19)

12 İsa onlara simgesel öykülerle konuşmaya başladı: “Bir adam asma dikti, bağın çevresine çit çekti, cendere kazdı. Bir de kule kurdu. Burayı bağcılara kiralayarak başka bir ülkeye gitti. 2Bağ bozumunda ürünün bir bölümünü toplaması için kiracılara bir uşak gönderdi. 3Ama onu yaka paça edip tartakladılar ve eli boş saldılar.

4“Adamcağız yeniden başka bir uşak gönderdi. Onun da kafasını yarıp aşağıladılar. 5Bir uşak daha gönderdi. Onuysa öldürdüler. Başka birçok kişi gönderdi; kimisini tartakladılar, kimisini de öldürdüler.

6“Gönderebileceği bir kişi kalmıştı: Çok sevdiği oğlu. En sonunda oğluma saygı gösterirler düşüncesiyle oğlunu onlara gönderdi. 7Ama bağı kiralayanlar, ‘İşte malları miras alacak adam burada!’ diye aralarında görüştüler, ‘Gelin, şunu öldürelim, sonra da mirasına konalım’ 8Böylece onu yaka paça edip öldürdüler ve bağdan dışarı sürüklediler.

9“Bağın sahibi ne yapacak? Varıp kiracıları yok edecek, bağı da başkalarına verecek. 10Şu Kutsal Yazı’yı okumadınız mı?

“‘Yapıcıların kaldırıp attığı Taş,
Baş köşeye konulan Taş oldu.
11Rab’ten sağlandı bu.
Gözlerimiz önünde ne görkem!’”

12İsa’yı tutuklamak istedilerse de topluluktan korktular. Çünkü bu simgesel öyküyü kendileri için anlattığını anlamışlardı. Bunun üzerine O’nu bırakıp gittiler.

Kayser’e Vergi Ödemeli mi? 13-17

(Matta 22:15-22; Luka 20:20-26)

13İsa’yı kendi sözüyle tuzağa düşürmek amacıyla, Ferisiler’le Herodesçiler’den bazılarını O’nun yanına saldılar. 14Adamlar O’na gelip, “Ey Öğretmen!” dediler. “Senin gerçek olduğunu biliyoruz, hiç kimseden çekindiğin de yok. Çünkü kayırıcılık yapan biri değilsin. Tersine, Tanrı yolunu doğrulukla öğretiyorsun. Kayser’e vergi ödemek yasal mı, yoksa değil mi? Ödeyelim mi, ödemeyelim mi?”

---

[95] **26** [Ama eğer siz bağışlamazsanız göklerdeki Babanız da suçlarınızı bağışlamayacaktır.]

15İsa onların ikiyüzlülüğünü bildiğinden, “Neden beni denemeye kalkışıyorsunuz?” dedi. “Bana bir dinar getirin de göreyim.” 16Getirdiler. İsa sordu: “Şu gördüğünüz yüz ve yazı kimindir?” Onlar, “Kayser’in” dediler. 17Bunun üzerine İsa, “Kayser’e ilişkin şeyleri Kayser’e, Tanrı’ya ilişkin olanları da Tanrı’ya verin” dedi. O’nun bu yanıtına şaşakaldılar.

Ölülerin Dirilmesi Sorunu 18-27

(Matta 22:23-33; Luka 20:27-40)

18Bazı Sadukiler[96] –ölülerin dirilişi diye bir şey yoktur yolunda konuşanlar– yaklaşıp İsa’ya bir soru sordular: 19“Ey Öğretmen! Musa bize buyurmuştur ki, bir adam çocuğu olmadan ölür, geride bir kadın bırakırsa kardeşi kadınla evlenmeli; böylelikle kardeşine soy yetiştirmeli. 20Yedi kardeş vardı. Birincisi bir kadınla evlendi. Öldüğü vakit soy bırakmadı. 21Kadını ikinci kardeş aldı. O da soy yetiştirmeden öldü. Üçüncüye de aynı şey oldu. 22Yedisi de soy bırakmadı. Hepsinden sonra kadın da öldü. 23Şimdi, ölüler dirildiğinde hangisinin karısı olacaktır bu kadın? Öyle ya, yedisi de onu kendisine eş olarak aldı.”

24İsa yanıtladı: “Kutsal Yazılar’ı ve Tanrı’nın gücünü bilmiyorsunuz. Yanılmanızın nedeni de bu değil mi? 25Ölüler arasından dirilenler ne evlenir, ne de everilir. Tersine, göklerdeki melekler gibidir onlar. 26Kaldı ki, ölülerin dirilişini Musa’nın Kitabı’nda, yanan çalı ile ilgili bölümde* hiç okumadınız mı? Tanrı’nın ona, ‘Ben İbrahim’in, İshak’ın, Yakup’un Tanrı’sıyım’ dediğini? 27Tanrı ölülerin değil, dirilerin Tanrı’sıdır. Ne denli yanılıyorsunuz!”

En Önemli Buyruk 28-34

(Matta 22:34-40; Luka 10:25-28)

28Tartıştıklarını duyan ve İsa’nın onları yerinde yanıtladığını gören bir dinsel yorumcu O’na yaklaşıp, “Tüm buyrukların en önde geleni hangisidir?” diye sordu. 29İsa, “Önde gelen buyruk şudur” dedi:

‘Kulak ver İsrail! Tanrımız Rab tek Rab’tir.
30Tanrın Rab’bi tüm yüreğinle, tüm canınla, tüm anlayışınla ve tüm gücünle seveceksin.’
31“İkinci buyruk da şudur:
‘İnsan kardeşini kendin gibi seveceksin.’
“Bunlardan daha üstün başka bir buyruk yoktur.”

32Dinsel yorumcu, “Çok doğru, Öğretmen!” dedi. “Tam yerinde konuştun:
‘O tek Tanrı’dır, O’ndan başkası yoktur’
33ve, ‘O’nu tüm yürekle, tüm anlayışla, tüm güçle sevmek, insan kardeşini de kendin gibi sevmek her tür sunuyu sunakta yakmaktan ve sunular getirmekten çok daha önemlidir.’”

34İsa onun sağduyuyla yanıt verdiğini görünce, “Sen Tanrı hükümranlığından uzakta değilsin” dedi. Bundan sonra hiç kimse O’na soru sorma atılganlığında bulunmadı.

Mesih’le İlgili Somut Soru 35-37a

(Matta 22:41-46; Luka 20:41-44)

35İsa tapınakta öğretirken açıklamada bulundu: “Dinsel yorumcular Mesih için nasıl, Davut’un Oğlu’dur derler? 36Davut kendisi Kutsal Ruh’un esinlemesiyle şunları söylemiştir:

‘Rab Rab’bime, düşmanlarını ayaklarının
altına basamak yapıncaya dek sağımda otur, dedi.’

---

96 Bakınız, Matta 3:7

12:10 Mezmur 118:22,23 **12:19** Yasanın Tekrarı 25:5,6; Yaratılış 38:8 **12:26** Mısır’dan Çıkış 3:2,6 **12:29** Yasanın Tekrarı 6:4,5 **12:31** Levililer 19:18 **12:32** Yasanın Tekrarı 6:4; 4:35 **12:33** I.Samuel 15:22 **12:36** Mezmur 110:1; II.Samuel 23:2

37"Eğer Davut kendisi O'na Rab diyorsa, O nasıl Davut'un Oğlu olabilir?"

Dinsel Yorumculara Yöneltilen Yargı 37b-40

(Matta 23:1-36; Luka 11:43; 20:45-47)

Büyük topluluklar beğeniyle İsa'yı dinliyordu.

38İsa öğretisinde, "Uzun giysilerle dolaşmaktan, çarşıda, meydanda saygıyla selamlanmaktan hoşlanan dinsel yorumculardan sakının" dedi. 39"Sinagogların baş koltuklarını, şölenlerin de baş köşelerini ararlar. 40Dul kadınların evlerine konar, gösteriş için uzun uzadıya dualar söylerler. Bu insanların yargılanması daha ağır olacaktır."

Dul Kadının Armağanı 41-44

(Luka 21:1-4)

41İsa tapınağın para kutusu karşısında oturup topluluğun kutuya para bırakışını gözledi. Birçok varlıklı kişi bol para bıraktı. 42Bu arada yoksul bir dul kadın yaklaşıp bir metelik değerinde iki bakır kuruş bıraktı. 43İsa öğrencilerini yanına çağırıp, "Doğrusu size derim ki" dedi, "Bu yoksul dul kutuya para bırakanların tümünden daha çok para bıraktı. 44Çünkü ötekilerin toplamı varlıklarının bolluğundan bıraktı. Ama bu kadın yoksulluğundan – nesi varsa onu, tüm geçim olanağını– bıraktı."

Taş Üstünde Taş Kalmayacak 1,2

(Matta 24:1,2; Luka 21:5,6)

13 Tapınaktan ayrılırken, öğrencilerinden biri O'na, "Öğretmen!" dedi. "Şu çarpıcı taşlara, şu çarpıcı yapılara bir bak!" 2İsa ona, "Bu kocaman yapıları görüyor musun?" dedi. "Taş üstünde taş kalmayacak. Yıkılmadık bir şey bırakılmayacak."

En Acı Olayın Habercileri 3-13

(Matta 24:3-14; Luka 21:7-19)

3İsa tapınağın tam karşısındaki Zeytinlik Dağı'nda otururken Petros, Yakup, Yuhanna ve Andreas özel olarak O'na sordu: 4"Bizlere açıkla, bu olaylar ne zaman olacak? Bütün bunların yerine geleceğini gösteren belirti ne olacak?"

5İsa onlara anlatmaya koyuldu: "Dikkat edin, kimse sizi kandırmasın. 6Birçokları adımla gelip, 'Ben O'yum' diyerek nicelerini kandıracak. 7Savaş sesleri, savaş söylentileri duyunca dehşete kapılmayasınız. Bu olayların olması gerekir, ama daha son gelmemiştir. 8Çünkü ulus ulusa, krallık krallığa karşı ayaklanacak. Çeşitli yerlerde depremler olacak, kıtlıklar çıkacak. Bunlar sancıların başlangıcıdır.

9"Kendinize dikkat edin. Sizleri kurullara teslim edecekler, sinagoglarda dövüleceksiniz. Bana bağlılığınız yüzünden valiler krallar önünde duracaksınız; kendilerine tanıklık niteliğinde olacak bu. 10Her şeyden önce, Sevinç Getirici Haber ulusların tümüne yayılmalı. 11Sizleri tutuklayıp sorguya çektiklerinde ne söyleyeceğiz diye önceden kaygılanmayın. O saatte size ne açıklanırsa onu söyleyin. Çünkü konuşan siz değilsiniz, Kutsal Ruh'tur. 12Kardeş kardeşi, baba çocuğu ölüme teslim edecek; çocuklar anne babaya karşı ayaklanıp onları öldürecek. 13Adıma bağlılık yüzünden herkesin hıncına uğrayacaksınız. Ama kim sona dek sabrederse o kurtulacaktır."

Korkunç Acının Gelişi 14-23

(Matta 24:15-28; Luka 21:20-24)

14"Yıkıcılık getiren iğrenç şeyi kendisine gerekmeyen yerde dururken gördüğünüzde – okuyucu bunu anlasın– Yahudiye ülkesinde bulunanlar dağlara kaçsın. 15Damda duran, aşağı

13:8 Yeşaya 19:2; II.Tarihler 15:6 **13:12** Mika 7:6 **13:14** Daniel 9:27; 12:4,10
13:19 Daniel 12:1; Yoel 2:2 **13:22** Yasanın Tekrarı 13:1 **13:24** Yeşaya 13:10 13:25 Yeşaya 34:4

inip içeri girmeye, evinden bir şey almaya kalkışmasın. [16]Tarladaki de giysisini almak için geri dönmesin. [17]O günlerde çocuk bekleyenlere, emziklilere ne yazık! [18]Dua edin ki, kış mevsiminde olmasın bu. [19]Çünkü o günlerde, şu kurulu düzenin Tanrı tarafından kuruluşundan şimdiye dek hiçbir zaman olmamış ve bir daha olmayacak korkunç acı gelecektir. [20]Eğer Rab o günleri kısaltmamış olsaydı, hiçbir canlı varlık kurtulamazdı. Ama seçmiş olduğu seçilmişler yararına o günleri kısalttı.

[21]"O zaman biri size, 'Bak, bak Mesih burada; bak, bak orada' diyecek olursa inanmayın. [22]Çünkü yalancı mesihler ve yalancı peygamberler türeyecek. Bunlar belirtiler ve göz kamaştırıcı eylemler yapacak. Öyle ki, olanağı bulunsa seçilmişleri bile kandırırlardı. [23]Dikkat edin, size her şeyi önceden söylüyorum."

İnsanoğlu'nun Gelişi 24-27

(Matta 24:29-31; Luka 21:25-28)

[24]"Ama o günlerde, o acının ardından
'Güneş kararacak,
Ay ışığını vermeyecek,
[25]Yıldızlar gökyüzünden düşecek,
Göklerin güçleri sarsılacak.' [26]Sonra,
'İnsanoğlu'nun sınırsız güçle ve yücelikle bulutlarda geldiğini görecekler.' [27]Bunun ardından melekleri salacak. Melekler seçilmişlerini yedi iklim dört bucaktan, yerin bir ucundan göğün öbür ucuna varıncaya dek toplayacak."

İncir Ağacından Edinilen Bilgi 28-31

(Matta 24:32-35; Luka 21:29-33)

[28]"İncir ağacından ders alın: Dalı filizlenmeye yüz tutunca, yaprakları yeşerince, yazın yakın olduğunu bilirsiniz. [29]Bunun gibi siz de bu gelişimleri gördüğünüzde O'nun yakında, kapılarda olduğunu bilesiniz. [30]Doğrusu size derim ki, bu olayların tümü yerine gelinceye dek bu soy[97] kaybolmayacaktır. [31]Gök ve yer geçip gidecek, ama sözlerim geçmeyecektir."

Yalnız Tanrı Tarafından Bilinen Gün ve Saat 32-37

(Matta 24:36-44)

[32]"O güne ve saate ilişkin hiç kimsenin bilgisi yoktur: Ne gökteki meleklerin, ne de Oğul'un. Sadece Baba bilir. [33]Hazır bulunun ve uyanık olun. Çünkü vaktin hangi anda geleceğini bilmezsiniz. [34]Yolculuğa çıkan bir adamın evinden ayrılışı gibidir bu. Adam yetkisini uşaklarına verir, her birini kendine özgü işe ayırır, kapıcıyı da uyanık olsun diye uyarır. [35]Bu nedenle uyanık olun. Çünkü ev sahibinin ne zaman geleceğini bilmezsiniz; akşam mı, gece yarısı mı, horoz öttüğü vakit mi, yoksa sabah mı? [36]Ansızın gelip sizi uykuda bulmasın. [37]Sizlere söylediğimi herkese söylüyorum: Uyanık olun."

İSA'NIN ÇARMIHA ÇAKILIŞI VE DİRİLİŞİ

İsa'yı Öldürmek İçin Düzen Kuruluyor 1,2

(Matta 26:1-5; Luka 22:1,2; Yuhanna 11:45-53)

14 Passah'ın kutlayışı[98] ve Mayasız Ekmek Töreni'nden[99] iki gün önceydi. Başrahiplerle dinsel yorumcular İsa'yı düzenle yakalayıp öldürmenin yollarını araştırıyorlardı.

---

97 **13:26** Daniel 7:13 **13:27** Zekarya 2:6; Yasanın Tekrarı 30:4
Bakınız, Matta 24:34

98 Bakınız, Matta 26:1

99 Bakınız, Matta 26:17

2"Ama bu iş kutlama sırasında olmasın ki, halk arasında kargaşalığa yol açmasın" diyorlardı.

Somut Bağlılık Örneği 3-9

(Matta 26:6-13; Yuhanna 12:1-8)

3İsa Beytanya'da cüzamlı Simon'un evindeydi. Sofrada oturuyordu ki, bir kadın kaymaktaşı bir kapta çok pahalıya sağlanan katıksız sümbül kokusu getirdi. Kaymaktaşı kabı kırıp içindekini İsa'nın başına döktü.

4Bazıları, "Bu sümbül kokusunu boşa harcaması da neye?" düşüncesiyle için için öfkelendi. 5"Bu sümbül yağı üç yüz dinardan[100] çoğa satılabilir, karşılığı da yoksullara verilebilirdi." Bu sözlerle kadını kınadılar.

6Ama İsa şu yolda konuştu: "Kadını bırakın. Niçin onu tedirgin ediyorsunuz? O benim için yararlı bir iş gördü. 7Çünkü yoksullar her zaman aranızda olacaktır. İstediğiniz zaman kendilerine iyilik edebilirsiniz. Ama beni her zaman aranızda bulamayacaksınız. 8O yapabildiğini yaptı; bu sümbül kokusunu bedenime dökmekle beni gömülmeye hazırladı. 9Doğrusu size derim ki, Sevinç Getirici Haber dünyanın her neresinde yayılırsa, onun yaptığı iş de kendisi için bir anı niteliğinde anlatılacaktır."

Yahuda İsa'yı Ele Vermek İçin Anlaşıyor 10,11

(Matta 26:14-16; Luka 22:3-6)

10On İkiler'den biri olan Yahuda İşkariyot, İsa'yı başrahiplerin eline vermek için onlara yaklaştı. 11Başrahipler Yahuda'nın önerisini duyunca sevindiler ve kendisine para vaadinde bulundular. Yahuda, İsa'yı ele vermek için elverişli ortamı kollamaya başladı.

Öğrencilerle Birlikte Passah Yemeği 12-21

(Matta 26:17-25; Luka 22:7-14, 21-23; Yuhanna 13:21-30)

12Mayasız Ekmek Töreni'nin ilk günü –Passah kurbanını kestikleri gün– öğrenciler İsa'ya sordu: "Passah yemeğini yemek için nereye gidip hazırlık yapmamızı istiyorsun?"

13İsa öğrencilerinden ikisini göndererek, "Kente gidin" dedi. "Sizi testiyle su taşıyan bir adam karşılayacak. Onu izleyin. 14Girdiği evin sahibine, 'Öğretmen öğrencilerimle birlikte Passah yemeğini yiyeceğim oda nerede?' diye soruyor deyin. 15O size üst katta düzenlenip hazırlanmış geniş bir oda gösterecek. İşte orada bizim için yemeği hazırlayın."

16Öğrenciler yola koyuldu. Kente vardıklarında, onlara bildirdiği gibi her şeyi yerli yerinde buldular ve Passah yemeğini hazırladılar.

17Akşam olunca İsa On İkiler'le birlikte geldi. 18Hep bir arada oturup yemek yerlerken İsa, "Doğrusu size derim ki, içinizden biri beni ele verecek" dedi. "Benimle birlikte yemek yiyen biri."

19Öğrenciler üzüldü. Her biri ardı ardına kendisinden soruyordu: "Yoksa ben miyim?" 20İsa, "On İkiler'den biri" dedi. "Benimle birlikte ekmeğini sahana banan. 21İnsanoğlu kararlaştırılmış kapsamda gidiyor; tıpkı kendisine ilişkin yazılı olduğu gibi. Ama İnsanoğlu kimin aracılığıyla ele veriliyorsa, vay o insanın başına gelene! O kişi hiç doğmasaydı kendisi için daha iyi olurdu."

İsa'nın Kurduğu Sofra: Ekmekle Şarap 22-26

(Matta 26:26-30; Luka 22:15-20; I. Korintoslular 11:23-25)

22Onlar yemek yerken İsa ekmeği alıp kutsadı. Sonra bölüp öğrencilerine verdi. "Alın, bedenimdir bu" dedi.

---

100 Üç yüz gündelik.

14:18b Mezmur 41:10 **14:24** Mısır'dan Çıkış 24:8; Zekarya 9:11 **14:27** Zekarya 13:7

[23]Ardından bir bardak aldı, teşekkür ettikten sonra onlara verdi. Hepsi içti. [24]İsa, "Bu birçokları için akıtılan antlaşma kanımdır" dedi. [25]"İşte size söylüyorum: Bundan böyle bağın bu ürününden içmeyeceğim. Tanrı hükümranlığında tazesinden içeceğim güne dek."

[26]Bir ilahi söyledikten sonra Zeytinlik Dağı'na çıktılar.

İsa Petros'un Yadsıyışını Önceden Bildiriyor 27-31

(Matta 26:31-35; Luka 22:31-34; Yuhanna 13:36-38)

[27]Sonra İsa onlara, "Tümünüz kösteklenecekseniz" dedi.
"Çünkü şöyle yazılıdır:

'Çoban'ı vuracağım
Ve koyunlar darmadağın olacak.'

[28]"Ama ölümden dirildikten sonra, ben sizlerden önce Galile'de olacağım." [29]Petros O'nu yanıtladı: "Tümü de kösteklense bile, ben hiçbir zaman kösteklenmeyeceğim."

[30]İsa ona, "Doğrusu sana derim ki" dedi, "Hem de bugün, bu gece horoz iki kez ötmeden önce, üç kez beni yadsıyacaksın."

[31]Ama Petros daha da ateşlenerek sözünü sürdürdü: "Seninle birlikte ölmem gerekse bile seni hiçbir zaman yadsımayacağım." Öbür öğrenciler de aynı yolda konuştu.

İsa Getsemane Bahçesinde Dua Ediyor 32-42

(Matta 26:36-46; Luka 22:39-46)

[32]Sonra Getsemane denen yere gittiler. İsa öğrencilerine, "Ben dua ederken siz burada oturun" dedi.

[33]Petros'u, Yakup'u ve Yuhanna'yı yanına aldı. Sarsılmaya, sıkılmaya başladı. [34]Bunun üzerine, "Canım ölesiye üzüntüyle çalkalanıyor" dedi. "Burada bekleyin ve uyanık durun."

[35]Biraz ileriye giderek yere kapandı. Eğer olanak varsa bu saatin kendisinden uzaklaştırılması için dua etti: [36]"Abba[101] Baba! Senin için her şey olanaklıdır. Bu bardağı benden uzaklaştır![102] Ama benim isteğim değil, senin isteğin uygulansın."

[37]Öğrencilerin yanına döndüğünde onları uykuda buldu. Petros'a, "Ey Simon" dedi. "Uyuyor musun? Bir saat olsun uyanık duramadın mı? [38]Uyanık durun ve dua edin ki, denenmeye sürüklenmeyesiniz. Ruh istekli ama beden güçsüzdür."

[39]Yeniden, ikinci kez yanlarından ayrılıp aynı sözlerle dua etti. [40]Geri geldiğinde onları yine uykuda buldu. Çünkü uyku gözlerinden akıyordu. O'na ne diyeceklerini bilmiyorlardı.

[41]Üçüncü kez geri gelip onlara, "Deliksiz uykuda mısınız, daha dinleniyor musunuz?" dedi. "Bu kadar yeter. İşte o saat geldi. İnsanoğlu günahlıların eline veriliyor. [42]Kalkın gidelim. Bakın, beni ele veren yaklaştı."

İsa'nın Ele Verilmesi ve Tutuklanması 43-52

(Matta 26:47-56; Luka 22:47-53; Yuhanna 18:3-12)

[43]Hemen o anda, O daha sözünü bitirmeden, On İkiler'den biri olan Yahuda oraya geldi. Yanında kılıçlarla sopalarla silahlanmış bir topluluk vardı. Bunları başrahipler, dinsel yorumcular ve İhtiyarlar göndermişti. [44]İsa'yı ele veren, onlara bir işaret gösterdi. "Kimi öpersem, aradığınız O'dur. O'nu tutuklayın ve güvenlik altına alıp götürün" dedi.

[45]Yahuda oraya varır varmaz hiç duraksamadan İsa'nın yanına gitti. "Ya Rabbi!" diyerek özlem çekercesine O'nu öptü. [46]Bunun üzerine O'nu yakalayıp tutukladılar. [47]Orada bulunanlardan biri kılıcına davrandı, başrahibin uşağına vurduğu gibi onun kulağını kopardı. [48]İsa onlara, "Beni yakalamak için eşkıyaya karşı çıkarcasına kılıçlarla sopalarla gelmek mi

---

[101] Aramice **Babacığım.**
[102] Bakınız, Matta 26:39
14:34 Mezmur 43:5

gerekirdi?" dedi. [49]"Her gün tapınakta aranızda öğretiyordum, beni tutuklamadınız. Ama Kutsal Yazılar böylelikle yerine gelsin diye oluyor bu." [50]Bunun üzerine öğrencilerin tümü O'nu bırakıp kaçtı.

[51]Çıplak bedenine keten bez kuşanmış bir genç[103] O'nun ardı sıra gidiyordu. Onu tuttular. [52]Ama o, keten bezi bırakıp çırılçıplak oradan kaçtı.

İsa Kurul'un Önünde 53-65

(Matta 26:57-68; Luka 22:54,55,63-71; Yuhanna 18:13,14,19-24)

[53]İsa'yı başrahibe götürdüler. Bütün başrahipler, İhtiyarlar ve dinsel yorumcular orada toplanmıştı. [54]Petros O'nu gerilerden başrahibin avlusunun iç bölümüne dek izledi. Görevlilerle birlikte oturup ateşin önünde ısınmaya koyuldu. [55]Başrahiplerle tüm Kurul, İsa'yı ölüm yargısına çarptırmayı amaçlayarak O'na karşı tanık arıyor ama bulamıyorlardı. [56]Çünkü birçoklarının kendisine karşı yalancı tanıklık etmesi konumunda tanıklıkları birbirini tutmuyordu.

[57]Bunun ardından, bazı kişiler ayağa kalkıp O'na karşı yalancı tanıklık ettiler: [58]"Biz O'nun, 'Elle kurulan bu tapınağı yıkacağım ve üç günde elle kurulmamış başka bir tapınak kuracağım' dediğini duyduk." [59]Bütün bunlara karşın, yine de tanıklıkları birbirini tutmadı. [60]Başrahip ayağa kalkıp ortada durdu ve İsa'ya, "Bu adamların seni suçlamasına karşı niçin bir yanıt vermiyorsun?" diye sordu. [61]Ama İsa tek söz söylemedi, hiçbir yanıt vermedi. Başrahip yeniden O'na sordu: "Sen kutsanan Tanrı'nın Oğlu Mesih misin?" [62]İsa, "Ben O'yum" dedi; "Hem de

"'İnsanoğlu'nu Güç'ün[104] sağında oturur
ve göğün bulutlarıyla gelir göreceksiniz.'"

[63]Bunun üzerine başrahip kaftanını yırtarak bağırdı: "Bundan böyle tanıklara ne gerek var? [64]İşte sövgüyü işittiniz. Yargınız nedir?" Tümü de O'na ölüm yargısı yaraştığını belirtti.

[65]Bazıları O'na tükürmeye başladı. Yüzünü örttüler, yumrukladılar ve kendisine, "Peygamberlikte bulun bakalım" dediler. Görevliler O'nu sille tokat götürdü.

Petros'un Yadsıması 66-72

(Matta 26:69-75; Luka 22:56-62; Yuhanna 18:15-18, 25-27)

[66]Petros aşağıda avludayken, başrahibin hizmetçilerinden bir kız yaklaştı. [67]Petros'u ısınmakta görünce gözlerinin içine bakarak, "Sen de Nasıralı İsa'yla birlikteydin" dedi. [68]Ama o bunu yadsıyarak, "Ne demek istediğini bilmiyorum da, anlamıyorum da" dedi. Sonra avlunun dış bölümüne çıktı [ve horoz öttü].

[69]Hizmetçi kız onu görünce orada duranlara, "Bu adam da onlardandır" diye yineledi. [70]Ama Petros yeni baştan yadsıdı. Az sonra, orada duranlar Petros'a, "Gerçekten sen de onlardan birisin" dedi. "Baksana, Galileli'sin."

[71]Bunun üzerine Petros, "Sözünü ettiğiniz adamı tanımıyorum" diyerek lanet etmeye ve ant içmeye başladı. [72]Hemen o anda ikinci kez horoz öttü. Petros İsa'nın kendisine söylediği sözü anımsadı: "Horoz iki kez ötmeden önce üç kez beni yadsıyacaksın." Bunun üzerine ağlamaya başladı.

Vali Pilatus'un Önünde 1-5

(Matta 27:1,2,11-14; Luka 23:1-5; Yuhanna 18:28-38)

15 Sabahleyin gün ağarır ağarmaz başrahipler, İhtiyarlar'ı ve dinsel yorumcuları tüm Kurul'la birlikte danışmaya koyuldular. İsa'yı zincire vurup götürdüler, Pilatus'a

---

[103] Bu gencin sonradan bu İncil parçasını kaleme alan Markos olduğu varsayılıyor.

[104] Güç: Baba Tanrı'nın egemen ve sonuçlamalı Gücü.

14:62 Daniel 7:13; Mezmur 110:1

teslim ettiler. 2Pilatus O'na, "Sen Yahudiler'in kralı mısın?" diye sordu. İsa, "Söylediğin gibidir" dedi.

3Başrahipler İsa'yı birçok konuda suçladı. 4Pilatus O'nu yeniden sorguya çekti. "Hiçbir yanıt vermiyor musun?" dedi. "Bak, sana karşı ne denli suçlama yağdırıyorlar."

5Ama İsa başka yanıt vermedi. Öyle ki, Pilatus buna şaştı kaldı.

İsa Ölüm Yargısı Giyiyor 6-15

(Matta 27:15-26; Luka 23:13-25; Yuhanna 18:38b-19:1-16)

6Passah Kutlayışı'nda valinin toplumca dilenen bir cezalıyı salıvermesi gelenektendi. 7Ayaklanmaya katılıp adam öldüren cezalılar arasında Bar Abbas adında bir adam vardı. 8Topluluk valinin katına kadar çıktı. Kendilerine gelenek uyarınca davranmasını dilemeye koyuldular. 9Pilatus sordu: "Size Yahudiler'in kralını salıvermemi ister misiniz?" 10Çünkü başrahiplerin kıskançlık nedeniyle İsa'yı tutuklayıp teslim ettiklerini biliyordu.

11Ama başrahipler, valinin Bar Abbas'ı salıvermesi için topluluğu kışkırttılar. 12Pilatus yeni baştan onlara sordu: "Öyleyse, Yahudiler'in kralı dediğiniz kişiyi ne yapayım?"

13Yeniden, "Çarmıha çak!" diye bağırdılar. 14Pilatus sordu: "Ne kötülük yaptı ki?" Ama onlar daha hızlı bağırdılar: "Çarmıha çak!" 15Sonunda Pilatus topluluğun suyuna gitmeyi isteyerek onlara Bar Abbas'ı salıverdi. İsa'yı kırbaçlattıktan sonra çarmıha çakılsın diye teslim etti.

Askerler İsa'yla Alay Ediyor 16-20

(Matta 27:27-31; Yuhanna 19:2,3)

16Askerler O'nu vali konağının içine yönelttiler. Tüm bölüğü de oraya getirdiler. 17İsa'ya erguvan çiçeği renginde bir giysi giydirdiler, başına da dikenlerden çattıkları bir taç taktılar. 18O'nu selamlamaya başladılar: "Selam, ey Yahudiler'in kralı!" 19Bir kamışla başına vurup O'na tükürdüler. Diz çöküp önünde eğildiler. 20O'nunla alay ettikten sonra, erguvan çiçeği rengi giysiyi üstünden çıkardılar. O'na kendi giysilerini giydirip çarmıha çakmaya götürdüler.

İsa Çarmıha Çakılıyor 21-32

(Matta 27:32-44; Luka 23:26-43; Yuhanna 19:17-27)

21Çiftlikten dönen Kireneli[105] Simon –Aleksander ile Rufus'un babası– oradan geçiyordu. İsa'nın haçını taşısın diye onu zorladılar. 22İsa'yı Golgota –çevirisi Kafatası yeridir– denen yere getirdiler. 23O'na mürle karışık şarap verdiler. Ama O içmedi.

24İsa'yı çarmıha çaktılar. Bakalım kime ne düşecek diye kura çekerek giysilerini aralarında paylaştılar. 25O'nu sabahın dokuzunda çarmıha çaktılar. 26Suçunu bildiren yazı şöyleydi: YAHUDİLER'İN KRALI. 27O'nunla birlikte iki eşkıya da çarmıha çakıldı: Biri sağında, öbürü solunda. 28[106] 29Oradan geçenler başlarını sallayarak İsa'yı aşağılıyordu: "Hey tapınağı yıkıp üç gün içinde yeniden kuran. 30Çarmıhtan aşağı inip de kendini kurtarsana!" 31Bunun gibi, başrahiplerle dinsel yorumcular da aralarında alaylı alaylı konuşarak, "Başkalarını kurtardı, kendisini kurtaramıyor" diyorlardı, 32"İsrail'in kralı Mesih çarmıhtan aşağı insin de görüp inanalım." O'nunla birlikte çarmıha çakılanlar da kendisini yeriyordu.

İsa'nın Ölümü 33-41

(Matta 27:45-56; Luka 23:44-49; Yuhanna 19:28-30)

---

105 Bakınız, Matta 27:32

106 **28** [Böylece, yasaya saygısı olmayanlarla bir sayıldı" diyen yazı yerine geldi.]

15:23 Mezmur 69:21 **15:24** Mezmur 22:18 **15:28** Bakınız, Yeşaya 53:12 **15:29** Mezmur 22:7; 109:25 **15:34** Mezmur 22:1 **15:36** 69:21

33 Öğleyin on ikiden on beşe dek tüm ülkeyi karanlık kapladı. 34 Saat on beşte İsa
yüksek sesle bağırdı:
"Eloi, Eloi, lama sabaktani?"
Bu, "Tanrım, Tanrım, niçin beni bıraktın?" anlamına gelir.
35 Orada duranlardan bazıları bunu duyunca, "Bak, İlyas'a sesleniyor" dediler. 36 Birisi
koşup bir sünger kaptı, sirkeye daldırıp bir kamışa takarak İsa'nın ağzına uzattı. "Bırakın
bakalım, İlyas varıp onu aşağı indirecek mi?" diyerek laf attı.
37 İsa yüksek sesle bağırıp ruhunu teslim etti. 38 O anda tapınağın perdesi[107] yukarıdan
aşağıya yırtılarak ikiye ayrıldı. 39 İsa'nın çarmıhı karşısında dikili duran yüzbaşı, O'nun
ruhunu nasıl teslim ettiğini görünce, "Bu adam gerçekten Tanrı'nın Oğlu'ydu" dedi.
40 Durumu uzaktan gözleyen kadınlar da dikkati çekiyordu. Magdalalı Meryem, genç
Yakup'un ve Yoses'in annesi Meryem ve Salome bunlar arasındaydı. 41 İsa Galile'deyken
O'nun ardı sıra gitmişler, kendisine hizmet sunmuşlardı. Bunlardan başka, İsa'yla birlikte
Yeruşalim'e gelen daha birçok kadın bulunuyordu.

İsa'nın Gömülmesi 42-47

(Matta 27:57-61; Luka 23:50-56; Yuhanna 19:38-42)

42 Akşam olunca –daha Şabat öncesi, Hazırlık günüydü[108]– 43 Arimatealı Yusuf geldi.
Saygıdeğer bir Kurul üyesiydi kendisi. O da Tanrı hükümranlığının gelişini bekliyordu.
Yusuf yüreklenerek Pilatus'a gitti, İsa'nın cesedini istedi. 44 Pilatus İsa'nın böyle tez öldüğünü
duyunca şaştı*.Yüzbaşıyı çağırıp, "İsa öleli çok oldu mu?" diye sordu. 45 Yüzbaşıdan gerekli
bilgiyi alınca cesedi Yusuf'a verdi.
46 Yusuf keten bez satın aldı. Cesedi aşağı indirdi, beze sarıp kaya kovuğunda oyulmuş
mezara yatırdı. Mezarın açıldığı yere de bir taş yuvarladı. 47 Magdalalı Meryem'le Yoses'in
annesi Meryem O'nun nereye yatırıldığını gözlüyorlardı.

İsa'nın Dirilişi 1-8

(Matta 28:1-8; Luka 24:1-12; Yuhanna 20:1-10)

16 Şabat günü sona erince, Magdalalı Meryem, Yakup'un annesi Meryem ve Salome
gidip İsa'nın cesedine sürmek için kokular satın aldılar. 2 Haftanın ilk günü sabah
erkenden, güneş doğarken mezara geldiler. 3 Kendi aralarında, "Acaba kim bize yardım edip
mezarın ağzından taşı yuvarlayacak?" diyorlardı.
4 Bir de baktılar ki taş yerinden yuvarlanmış. Koskoca bir taştı o. 5 Mezarın içine
girdiklerinde, sağda genç birinin oturduğunu gördüler. Apak bir giysi kuşanmıştı. Kadınlar
şaşkına döndü.
6 Genç adam onlara, "Şaşkınlığa kapılmayın" dedi. "Çarmıha çakılan Nasıralı İsa'yı
arıyorsunuz. O dirildi. Burada değil. Kendisini yatırdıkları yeri görün. 7 Şimdi gidin,
öğrencilerine ve Petros'a bildirin. 'İşte sizden önce Galile'ye gidecektir. Size bildirdiği gibi
O'nu orada göreceksiniz' deyin."
8 Kadınlar mezardan çıkıp koşa koşa oradan uzaklaştı. Şaşırmışlardı, titriyorlardı.
Kimseye bir şey söylemediler. Çünkü korkuya kapılmışlardı.

Dirilen İsa Magdalalı Meryem'e Görünüyor 9-11

(Matta 28:9,10; Yuhanna 20:11-18)

9 [İsa haftanın ilk gününün sabahı dirilince, ilkin Magdalalı Meryem'e göründü. Ondan
yedi cin çıkarmıştı. 10 Meryem gidip İsa'nın yas tutan, ağlayan arkadaşlarına haber verdi.
11 İsa'nın yaşadığını ve Meryem'e göründüğünü duymalarına karşın inanmadılar.

---

107 Bakınız, Matta 27:51
108 Bakınız, Matta 27:62

İsa Yolda İki Kişiye Görünüyor 12,13

(Luka 24:13-35)

12 Bu olayların ardından, yürüyerek kent dışına giden inanlılardan iki kişiye, başka bir
biçimde açıklandı. 13 Onlar da gidip öbürlerine haber verdi. Bunların sözüne de inanmadılar.

İsa On Bir Öğrenciye Görünüyor, Onları Gönderiyor 14-18

(Matta 28:16-20; Luka 24:36-49; Yuhanna 20:19-23; Habercilerin İşleri 1:6-8)

14 İsa bundan sonra, sofrada oturan On Birler'e göründü, imansızlıklarını ve katı
yürekliliklerini kınadı. Çünkü O'nun dirildiğini görenlere inanmamışlardı.

15 Onlara şu yolda buyruk verdi: "Dünyanın dört bucağına gidin ve Sevinç Getirici
Haber'i herkese yayın. 16 İman edip vaftiz olan kurtulacak; iman etmeyense yargılanacak.
17 İman edenleri şu belirtiler izleyecek: Adımla cinleri çıkaracaklar, yeni yeni dillerle
konuşacaklar, 18 yılanları tutacaklar. Zehirli şeyler bile içseler hiç zarar görmeyecekler.
Üstlerine ellerini koydukları hastalar iyi olacak."

İsa Göklere Yükseliyor 19-20

(Luka 24:50-53; Habercilerin İşleri 1:9-11)

19 Rab İsa onlarla konuştuktan sonra, 'göğe yükseldi ve Tanrı'nın sağında oturdu.'
20 Öğrenciler de gidip her yerde Söz'ü yaydılar. Rab onlarla birlikte çalışıyor, Söz'ü izleyen
belirtilerle bildiriyi doğruluyordu.]

16:19 Mezmur 110:1

LUKA
SEVİNÇ GETİRİCİ HABER
(Tanrı'nın Mesih'i: İnsanoğlu)

Önsöz

Yazar Luka'ya yaklaşık 80 yılında esinlenen bu İncil parçası, Mesih inancının yüzeye gelmesini ve gelişmesini inceleyen yazarın sunduğu ilk yazıdır. İkincisi Habercilerin İşleri'dir. Yazma yeteneği çok güçlü olan bu doktor-tarihçi, Mesih'in insanlığın kurtarıcısı olarak dünyaya gelişini ve esinlediği inancın yayılışını kaleme aldı. Amacı okuyucunun imanına tarihsel temel ve kanıt sağlamaktı. Bunu önsözüyle belirtiyor ve yazılarını Teofilos adlı o günün ileri gelen bir kişioğluna sunuyor (1:1-4). Luka, Haberci Pavlos'a gezilerinde yol arkadaşlığı yapmış, onun deneyimlerini, görgülerini ayrıntılarıyla kaleme almış (Habercilerin İşleri 16:10; Koloseliler 4:14; Filimon 24; II.Timoteos 4:11), ilgi çekici yaklaşımla çeşitli yönlerini yazan bir aydındır. Tanrı'ca esinlenmiş olmanın yanı sıra tarih bilgisi geniş ve kanıtlıdır.

Luka İsa'nın yaşam ve hizmet öyküsünü dile getiriyor. Önündeki ana konuya nesnel açıdan eğilerek, okuyucuyu Mesih'in yeryüzündeki bedeni olan inanlılar topluluğunun (kilisenin) doğuşuna doğru götürüyor. İsa'yı yetkin insan olarak tanıtan Luka'nın temel konusu Rab'bin kurtuluş sağlayan Sevinç Getirici Haberi'dir (4:17-19; 19:10). Burada Tanrı insanlığı kurtarmaya gelen kurtarıcıdır (22:19,20). Engin yüreklileri yükselten, açları güzel şeylerle doyuran O'dur (1:52,53). Luka İsa'nın on dokuz mucizesine değinir.

Bu yazı şöyle özetlenebilir:

1. *Giriş, İsa'nın yeryüzüne gelişi 1:1-4:13*
2. *Kamu hizmetinin başlaması (özellikle Galile'de) 4:14-9:50*
3. *Başlıca Perea'da geçen kamu hizmeti 9:51-19:28*
4. *İsa'nın çarmıha çakılmasıyla ilgili olaylar 19:29-23:55*
5. *İsa'nın dirilişinden sonraki olaylar 24:1-53*

Giriş 1-4

1 Saygıdeğer Teofilos,
Aramızda tümlüğe gelen olayları birçok kişi sırasıyla anlatmayı amaç edinerek derlemeye koyuldu. 2Başlangıçtan beri tanrısal söze görgü tanığı ve hizmet edici bireylerin bize aktardıkları gibi, 3ilkinkilerden başlayarak tüm gelişimleri ayrıntılarıyla yakından izleyen biri durumunda, sırasıyla sana yazmak bana da uygun göründü. 4Öyle ki, eğitildiğin konularla ilgili gerçeği bilesin*.

TANRI MELEĞİ ARACILIĞIYLA BİLDİRİLEN İKİ DOĞUM: YAHYA İLE İSA

Zekeriya'ya Bildirilen Haber 5-25

5Yahudiye kralı Herodes'in günlerinde, Abiya'nın rahipler sınıfından Zekeriya adında bir rahip[109] vardı. Eşi Elizabet, Harun kızlarındandı. 6Her ikisi de Tanrı önünde doğru kişilerdi. Rab'bin tüm buyrukları ve kuralları uyarınca kusursuz bir yaşam sürerlerdi. 7Ne var ki, çocukları olmamıştı. Çünkü Elizabet kısırdı; üstelik her ikisinin de yaşı ilerlemişti.

8Kendi sınıfı görev yaptığı dönemde, Zekeriya Tanrı önünde rahiplik etmekteydi. 9Rahiplik töresi uyarınca, Rab'bin tapınağına girip buhur sunma sırası kura sonucunda ona düştü. 10Buhur yakıldığı sırada tüm halk topluluğu dışarıda dua ediyordu. 11Tanrı'nın bir meleği buhur sunağının sağında durarak Zekeriya'ya göründü.

---

109 Bakınız, Matta 8:4

12Görmeyle karşılaşan Zekeriya'nın yüreği kalktı, içini korku sardı. 13Ama melek,
"Korkma, Zekeriya" dedi. "Çünkü duan işitildi. Eşin Elizabet sana bir oğul doğuracak, adını
Yahya[110] koyacaksın. 14Sana sevinç ve kıvanç getirecek. Onun doğumuna çok kişi sevinecek.
15Çünkü Rab'bin önünde yüce bir insan olacak. 'Şarap ve alkollü içki kullanmayacak.'
Daha annesinin karnındayken Kutsal Ruh'la dolacak.
16İsrailoğulları'ndan birçoğunu Tanrı'ları Rab'be döndürecek.
17'O'nun önünde, ruh ve güç bakımından İlyas peygamber gibi yürüyecek; Babaların
yüreklerini çocuklara, söz dinlemezleri doğru kişiler anlayışına döndürmek, Rab'be
hazırlanmış bir halk yetiştirmek için..'"
18Zekeriya meleğe sordu: "Bunu nasıl bileceğim? Kendim yaşlı bir insanım, eşimin
yaşı da ilerledi." 19Melek, "Ben Tanrı'nın katında duran Cebrail'im" diye yanıtladı, "Sana
bunu söylemeye ve Sevinç Getirici Haber'i müjdelemeye gönderildim. 20Şu anda dilin
tutulacak ve bunlar gerçekleşinceye dek hiç konuşamayacaksın. Çünkü saptanan vakitte
yerine gelecek olan bu sözlerime iman etmedin."
21Halk Zekeriya'yı bekliyordu. Tapınağın kutsal bölümünde niçin böylesi uzun
kaldığını merak ediyorlardı. 22Zekeriya dışarıya çıkınca onlara bir söz söyleyemedi. Onun
tapınağın kutsal bölümünde bir görme görmüş olduğunu anladılar. Zekeriya onlarla işaretler
kullanarak konuştu. Dili tutuk kaldı. 23Görev süresi son bulunca evine gitti.
24Bir süre sonra eşi Elizabet gebe kaldı. Beş ay kendisini gizledi. 25"Rab durumumu
gördü, insanlar arasında utancımı üzerimden kaldırma günlerinde bana bu işi uyguladı"
diyordu.

Meryem'e İletilen Haber 26-38

26Altıncı ay melek Cebrail Tanrı tarafından Galile'de Nasıra kentine, 27Davut soyundan
Yusuf adlı biriyle nişanlı erden bir kıza gönderildi. Erden kızın adı Meryem'di. 28Melek ona
geldi, "Selam, ey kayraya[111] kavuşan!" dedi. "Rab seninledir." 29Meryem bu söze şaşırdı,
böyle bir selamın ne anlam taşıyabileceğini düşünüp taşındı. 30Melek ona konuştu:
"Korkma, Meryem. Çünkü Tanrı'nın kayrasına kavuştun.
31İşte gebe kalıp bir oğul doğuracak, adını da İsa* koyacaksın.
32O ulu olacak ve kendisine,
En Yüce Olan'ın Oğlu denecek.
Rab Tanrı O'na atası Davut'un tahtını verecek.
33'Yakup'un evi[112] üzerinde sonsuz çağlar boyu hükümran olacak.
Hükümranlığının sonu hiç gelmeyecek.'"
34Meryem meleğe sordu: "Bu nasıl olabilir ki? Çünkü hiçbir erkekle ilişkim olmadı."
35Melek onu yanıtladı:
"Kutsal Ruh senin üzerine gelecek,
Yüce Olan'ın gücü sana gölge salacak;
Bu nedenle, doğacak olan kutsal kişiye Tanrı Oğlu denecek.
36İşte akraban Elizabet, o da yaşlıyken bir oğula gebe kaldı. Kısır diye tanınan kadının
altıncı ayıdır bu. 37Çünkü Tanrı katında olanaksız hiçbir şey yoktur." 38Meryem, "İşte Rab'bin
hizmetçisi!" dedi. "Sözüne göre bana dediğin gibi olsun." Bunun üzerine melek onun
yanından ayrıldı.

Meryem Yahya'nın Annesine Gidiyor 39-45

---

110 Bakınız, Matta 3.1
111 Tanrı'nın insana hak edilmeden ettiği iyilik (inayet).
112 İsrailliler'in atası Yakup.

1:15 Çölde Sayım 6:3; Hakimler 13:4,5; I.Samuel 1:11 **1:17** Malakya 4:4,6 **1:33** Mika 4:7; Daniel 7:14; Mısır'dan Çıkış 13:12 **1:37** Yaratılış 18:14

39 O günlerde Meryem Yahuda'nın dağlık bölgesindeki bir kasabaya gitmek üzere
ivedilikle yola çıktı. 40 Zekeriya'nın evine girip Elizabet'i selamladı. 41 Elizabet, Meryem'in
selamını duyunca karnındaki çocuk sıçradı. Elizabet Kutsal Ruh'la doldu. 42 Yüksek sesle,
"Sen kadınlar arasında kutlu olansın" diye bağırdı. "Karnının ürünü de kutludur. 43 Rabbim'in
annesi bana gelsin. Bu nasıl bir bağış? 44 İşte selamının sesi kulaklarıma değer değmez
karnımdaki çocuk kıvanç duydu ve sıçradı. 45 Rab'bin kendisine bildirdiği sözlerin doğru
çıkacağına iman eden o kadın mutludur."

Meryem'in 'Yüceltme' İlahisi[113] 46-56

46 Meryem bir ilahi söyledi:
"Canım Rab'bi yüceltir
47 Ve ruhum kurtarıcım Tanrı'da kıvanç bulur.
48 Çünkü O, alçakgönüllü hizmetçisinin durumunu gördü.
İşte bundan böyle bütün kuşaklar bana mutlu diyecek.
49 Çünkü güçlü Tanrı bana görkem işleri uyguladı. O'nun adı kutsaldır.
50 Acıyışı kuşaktan kuşağa kendisinden korkanların üzerindedir.
51 Bileğinin gücüyle egemenlik sağladı.
Yüreklerinin tasarıları içinde büyüklenenleri darmadağın etti.
52 Güçlü kişileri tahtlarından aşağı indirdi. Engin yüreklileri yükseltti.
53 Açları güzel nesnelerle doyurdu, varlıklıları da bomboş gönderdi.
54 Acımasını anımsayarak uşağı İsrail'i destekledi.
55 Atalarımıza –İbrahim'e ve soyuna– verdiği bu söz sonsuz çağlar boyuncadır."
56 Meryem yaklaşık üç ay Elizabet'le kaldı, sonra evine döndü.

Yahya'nın Doğumu 57-66

57 Elizabet'in doğurma vakti gelince dünyaya bir oğul getirdi. 58 Komşularıyla akrabaları
Rab'bin ona ne denli acıdığını duyunca kendisiyle birlikte sevindiler. 59 Sekizinci gün çocuğu
sünnet etmeye geldiler. Ona babası Zekeriya'nın adını koymak istediler. 60 Ama annesi,
"Hayır, adı Yahya konulacak" dedi. 61 Onlar, "Hısımların içinde bu adı taşıyan kimse yok"
dediler. 62 Bunun üzerine çocuğa hangi adı koymak istediğini işaretle babasına sordular.
63 Zekeriya bir taş tahta istedi ve, "Adı Yahya'dır" diye yazdı. Herkes şaşırıp kaldı. 64 O anda
Zekeriya'nın ağzı açıldı, dili çözüldü. Tanrı'yı yücelten sözler söyledi.
65 Tüm komşuları korku sardı. Bütün bunlar Yahudiye'nin dağlık bölgesinde
baştanbaşa konuşulmaya başlandı. 66 Olayı duyanların hepsi, "Acaba nasıl bir çocuk olacak
bu!" diye meraklanıyorlardı. Çünkü Rab'bin eli gerçekten Yahya ileydi.

Zekeriya'nın 'Kutlama' İlahisi[114] 67-80

67 Yahya'nın babası Zekeriya Kutsal Ruh'la doldu ve peygamberlik sözleri söyledi:
68 "İsrail'in Tanrısı Rab kutlu olsun.
Çünkü halkının arasına geldi ve onlara kurtulmalık sağladı.
69 Uşağı Davut'un evinden bizlere güçlü bir kurtarıcı[115] yükseltti.
70 Çok öncelerden kutsal peygamberlerinin ağzından,
71 Düşmanlarımızdan ve bize kin besleyenlerin tümünün elinden bizi kurtaracağını,

---

113 Latince'de: Magnificat
1:46 I. Samuel 2:1-10 **1:48** I. Samuel 1:11; Mezmur 113:5,6 **1:49** Mezmur 111:9 **1:50** Mezmur 103:13,17
1:51 Mezmur 89:10; II. Samuel 22:28 **1:52** Mezmur 147:6 Eyub 12:19; 5:11; I. Samuel 2:7 **1:53** I. Samuel
2:5; Mezmur 98:3 **1:54** Yeşaya 41:8
; Mezmur 98:3 **1:55** Mika 7:20; Yaratılış 17:7; 18:18; 22:17 **1:68** Mezmur 41:13; 72:18; 106:48; 111:9

114 Latince'de: Benedictus
1:69 I. Samuel 2:10; Mezmur 132:17; 18:2 **1:71** Mezmur 106:10

115 Kurtuluş boynuzu.

72 Atalarımıza acıyıp kutsal antlaşmasını anımsayacağını bildirdi.
73 Bize neler sağlayacağına ilişkin atamız İbrahim'e ant içti.
74 Düşmanlarımızın elinden kurtulup korkusuzca kendisine tapınmamızı,
75 O'nun önünde yaşamımızın tüm günlerinde kutsal ve doğru olmamızı sağlayacağına
ant içti.
76 Sen de ey çocuk, Yüce Olan'ın peygamberi diye çağrılacaksın.
Çünkü Rab'bin önünden O'nun yollarını hazırlamaya gideceksin;
77 O'nun halkına, günahlarının bağışlanması için kurtuluş bilgisi vermeye..
78 Tanrımız'ın sınırsız acımasıyla yücelerden üzerimize gün ışığı doğacak,
79 Karanlıkta ve ölümün gölgesinde oturanlara parlayacak,
Ayaklarımızı barış yoluna doğrultacak."
80 Çocuk Yahya gelişiyor ruhça güçleniyordu. İsrail'e açıklanacağı güne dek çöllerde kaldı.

İsa'nın Doğumu 1-7
(Matta 1:18-25)

2 O günlerde Kayser Avgustus'tan, tüm dünyanın sayımını amaçlayan yazılı bir buyruk
çıktı. 2 Bu ilk sayım Kirinius'un Suriye valiliği döneminde oluyordu. 3 Herkes sayıma
katılmak üzere kendi kentine gitti. 4 Yusuf da Galile'nin Nasıra kentinden Yahudiye'de
Davut'un kentine, Beytlehem diye bilinen yere gitti. Çünkü Davut'un soyundan ve aile
kuşağındandı. 5 Amacı çocuk bekleyen nişanlısı Meryem'le birlikte sayıma katılmaktı. 6 Onlar
oradayken Meryem'in doğurma vakti geldi. 7 İlk oğlunu dünyaya getirdi. O'nu kundağa sarıp
hayvan yemliğine yatırdı. Çünkü handa kendilerine yer bulamamışlardı.

Göksel Topluluğun 'Tanrı'ya Görkem' İlahisi[116] 8-20

8 Bu bölgede gece kırda nöbetleşerek sürülerini gözleyen çobanlar vardı. 9 Rab'bin
meleği onlara göründü ve Rab'bin görkemi çevrelerinde parladı. Büyük bir korkuyla
sarsıldılar. 10 Melek onlara, "Korkmayın" dedi. "İşte size tüm insanlığı ilgilendiren çok
sevindirici haberi müjdeliyorum. 11 Çünkü bugün size Davut'un kentinde bir kurtarıcı doğdu.
Rab olan Mesih'tir O. 12 Belirtiyi size bildiriyorum: Hayvan yemliğinde yatan, kundağa sarılı
bir bebek bulacaksınız." 13 O anda, Tanrı'yı öven göksel bir topluluk meleğin yanında yer
alarak hamtlar sundu:

14 "En yücelerdeki Tanrı'ya yücelik,
Yeryüzünde O'nu hoşnut eden insanlara esenlik.."

15 Melekler yanlarından ayrılıp göğe çekilince, çobanlar birbirlerine, "Haydi gelin"
dediler. "Beytlehem'e varalım, Rab'bin bize açıkladığı bu olayı görelim." 16 Koşarak geldiler;
Meryem'i, Yusuf'u ve yemlikte yatan bebeği buldular. 17 Olayı görünce çocuğa ilişkin
kendilerine açıklanan haberi yaydılar. 18 Tüm duyanlar çobanların anlattıklarına şaşıp kaldı.
19 Öte yandan Meryem bütün bunları yüreğinde saklıyor, derin derin düşünüyordu. 20 Çobanlar
kendilerine açıklandığı gibi, duydukları gördükleri her şey için Tanrı'yı yücelterek ve överek
geri döndüler.

Çocuğa İSA Adı Konuyor 21

21 Çocuğun sünneti için gerekli sekiz gün dolunca, anne karnına düşmeden önce melek
aracılığıyla bildirildiği gibi O'na İsa[117] adı verildi.

Çocuk İsa Tapınak'ta 22-28

---

116 Latince'de: Gloria in Excelsis
117 İbranice: Yehoşuvah, Yunanca: İisus

22 Musa'nın ruhsal yasasına göre paklanma günü gelince, Yusuf'la Meryem çocuğu
Yeruşalim'e Rab'be sunmaya götürdüler. 23 Rab'bin ruhsal yasasında, "İlk doğan her erkek
Rab için kutsal sayılacaktır" diye yazılı olduğundan, 24 bir çift kumru ya da iki güvercin
yavrusu sunmaya gelmişlerdi. Bu, Rab'bin ruhsal yasasında belirtilmiştir.
25 Yeruşalim'de Simeon adında bir adam vardı. Doğru ve tanrısayar biriydi o. İsrail'in
avunç bulacağı günü beklemekteydi. Kutsal Ruh onun üzerindeydi. 26 Rab'bin Mesih'ini
görmeden ölmeyeceği Kutsal Ruh aracılığıyla kendisine bildirilmişti. 27 Simeon Ruh
yönetiminde tapınağa geldi. Anneyle baba ruhsal yasanın gereğini uygulamak üzere çocuk
İsa'yı tapınağa getirdiklerinde 28 Simeon O'nu kucağına aldı; Tanrı'ya yücelikle yüklü sözler
söyledi:

Simeon'un 'Gayrı Bırak Ayrılayım' İlahisi[118] 29-38

29 "Ey egemen Rab, verdiğin söz uyarınca gayrı uşağını esenlikle bu yaşamdan
ayırabilirsin.
30 Çünkü gözlerim kurtarışını gördü.
31 Tüm insanlığın önünde hazırladığın bu kurtarış uluslara
32 Tanrı açıklamasını sağlayan ışık ve halkın İsrail'e yüceliktir."
33 Annesiyle babası çocuk için bildirilen sözlere şaştılar.
34 Simeon onları kutsayarak çocuğun annesi Meryem'e, "İşte bu çocuk İsrail'de
birçoklarının düşmesi ve kalkması içindir" dedi. "Hem de ona karşı konuşulacak bir belirtidir.
35 Bir kılıç senin canını da delip geçecek*. Öyle ki, birçok kişinin yüreğindeki düşünceler
açığa çıksın."
36 Orada Anna adında bir peygamber de bulunuyordu. Fanuel'in kızıydı kendisi. Aşer
oğulları kuşağından çok yaşlı bir kadın. Kızlığından sonra eşiyle yalnızca yedi yıl yaşamıştı.
37 Seksen dört yıldır da duldu. Tapınaktan hiç ayrılmaz, gece gündüz oruçla duayla Tanrı'ya
tapınırdı. 38 Anna o saatte yaklaşıp Tanrı'ya şükrederek, Yeruşalim'in kurtuluşunu gözleyen
herkese İsa'dan söz etti.

Nasıra'ya Dönüyorlar 39-40

39 Anneyle baba, Rab'bin yasası uyarınca gereken her şeyi yaptıktan sonra, Galile'ye,
kendi kentleri Nasıra'ya döndüler. 40 Çocuk bilgiyle dolarak gelişiyor, güçleniyordu. Tanrı
iyiliği O'nun üzerindeydi.

İsa'nın Bilgeliği 41-52

41 İsa'nın anası babası[119] her yıl Passah Kutlayışı'nda[120] Yeruşalim'e giderlerdi. 42 İsa on
iki yaşına girince, kutlama töresi uyarınca kente çıktılar[121]. 43 Orada gerektiği kadar kaldılar.
Geri dönmek için yola koyulduklarında çocuk İsa Yeruşalim'de kaldı. Anasıyla babası bunu
bilmiyorlardı. 44 O'nun yolcular arasına katıldığını sanmışlardı. Bir günlük yol yürüdükten
sonra, akrabalarla tanışlar arasında kendisini aradılar. 45 Bulamayınca, O'nu aramak için
gerisin geriye Yeruşalim'e döndüler. 46 Üç gün sonra O'nu tapınakta öğretmenler arasında
oturur buldular. Onların dediklerini dinliyor, kendilerinden sorular soruyordu. 47 O'nu
dinleyenlerin tümü anlayışına ve verdiği yanıtlara şaşırıyordu.
48 Onlar O'nu görünce şaşırdılar. Annesi, "Çocuğum, neden bunu bize ettin?" dedi.
"Bak, babanla ben kaygı içinde seni arıyoruz." 49 İsa, "Nasıl olur da beni ararsınız?" dedi.

2:22 Levililer 12 **2:23** Mısır'dan Çıkış 13:2,12,15 **2:24** Levililer 12:8; 5:11 **2:30** Yeşaya 40:5; 52:10
2:32 Yeşaya 42:6; 49:6; 25:7; 46:13

118 Latince'de: Nunc Dimittis
119 Meryem İsa'yı doğurduktan sonra Yusuf'un eşi oldu.
120 Bakınız, Matta 26:2
121 Bakınız, Matta 20:17

"Babamın evinde bulunmam gerektiğini bilmiyor musunuz*?" [50]Gelgelelim, onlar kendilerine söylediklerinden bir anlam çıkaramadı.

[51]İsa onlarla birlikte yola koyuldu. Nasıra'ya gelip kendilerine bağımlı oldu. Annesi bütün sözleri yüreğinde tutuyordu. [52]İsa bilgice ve boyca gelişiyor, Tanrı ve insanlar önünde iyilik buluyordu.

KAMU HİZMETİNE BAŞLAMADAN ÖNCEKİ OLAYLAR

Yahya'nın Bildirisi 1-20

(Matta 3:1-12; Markos 1:1-8; Yuhanna 1:19-28)

3 Kayser Tiberius'un imparator oluşunun on beşinci yılında, Pontios Pilatus Yahudiye ülkesinde valiydi. Herodes Galile'de ülkenin dörtte birini, kardeşi Filippos İturea ve Trahonitis kesiminde ülkenin dörtte birini, Lisanias da Abilin'de ülkenin dörtte birini yönetmekteydi. [2]Hanna ile Kayafas'ın başrahipliği döneminde, Zekeriya oğlu Yahya'ya çölde Tanrı sözü geldi.

[3]Yahya Ürdün Irmağı çevresindeki tüm bölgeyi dolaşarak günahların bağışlanması için günahtan dönüp vaftiz edilme gereğini yayıyordu. [4]Yeşaya peygamberin sözlerini içeren kitapta yazılı olduğu gibi:

"Çölden bir ses yükseliyor:
'Rab'bin yolunu hazırlayın,
O'nun geçitlerini düzleyin.
[5]Her koyak doldurulacak.
Dik tepe ve tümsek hep alçaltılacak.
Eğrilikler büğrülükler düzene bürünecek.
İnişli çıkışlı yerler dümdüz yola dönüşecek.
[6]Ve her can Tanrı'nın kurtarışını görecek.'"

[7]Yahya'nın eliyle vaftiz edilmeye koşan toplulukları o, "Engerekler soyu!" diye kınadı. "Gelecek öfkeden kaçmanızı size kim öğütledi? [8]Günahlarınızdan döndüğünüzü kanıtlayan ürünler getirin. Kendi kendinize, 'Atamız İbrahim'dir' demeye koyulmayın. Çünkü size diyorum ki, Tanrı İbrahim'e şu taşlardan çocuklar yükseltebilir. [9]İşte balta şimdiden ağaçların kökü dibinde duruyor. İyi ürün vermeyen her ağaç kesilip ateşe atılır."

[10]Topluluklar kendisine, "Öyleyse ne yapmalıyız?" diye sordu. [11]Yahya yanıtladı: "İki kat üst giysisi olan olmayana versin. Yiyeceği olan da aynısını yapsın."
[12]Vergi parası toplayanlar[122] da vaftiz edilmeye geldi. Yahya'ya, "Öğretmen, ne yapmalıyız?" diye sordular. [13]Yahya yanıtladı: "Size buyrulandan daha çok para toplamayın."

[14]Bu kez askerler, "Ya biz ne yapmalıyız?" diye sordu. Yahya, "Kimsenin malını yağmalamayın, kimseyi yalan yere suçlamayın" diye onları öğütledi. "Size verilen geçim parasıyla yetinin."

[15]Halk umutlanıp beklemekteyken herkes Yahya için, "Acaba Mesih bu mu?" diye içinden soruşturuyordu. [16]Yahya hepsini şu sözlerle yanıtladı: "Ben sizi suyla vaftiz ediyorum. Ama benden güçlü olan geliyor. Ben O'nun çarıklarının bağını çözmeye bile yaraşık değilim. O sizi Kutsal Ruh'la ve ateşle vaftiz edecek. [17]O'nun yabası elindedir. Harman yerini tertemiz edecek, buğdayı ambarına toplayacak. Samanı ise hiç sönmeyen ateşle yakacak." [18]Yahya öğütle yüklü daha birçok sözle Sevinç Getirici Haber'i halka yaydı.

[19]Ne var ki, ülkenin dörtte birini yönetmekte olan Herodes, yengesi Herodya[123] sorunu ve kendi yaptığı bir sürü kötülük yüzünden Yahya'ca kınandığından, [20]tüm kötülüklerine bir tanesini daha ekledi; Yahya'yı cezaevine kapattı.

---

[122] Bakınız, Matta 5:46
2:52 I.Samuel 2:26; Süleyman'ın Özdeyişleri 3:4 **3:4** Yeşaya 40:3-5
[123] Bakınız, Matta 2:1; 14:4

İsa'nın Ürdün Irmağı'nda Vaftizi 21-22

(Matta 3:13-17; Markos 1:9-11)

21 Halktan herkes vaftiz edilince, İsa da vaftiz edildi. Dua ediyordu ki, gök açıldı.
22 Kutsal Ruh bedensel durumda güvercin gibi İsa'nın üzerine indi ve gökten bir ses duyuldu:
"Sen sevgili Oğlum'sun; senden hoşnudum."

İsa'nın Soyu 23-38

(Matta 1:1-17)

23 İsa atandığı işe başladığında yaklaşık otuz yaşındaydı. Yusuf'un oğlu olduğu
sanılıyordu: Heli oğlu, 24 Mattat oğlu, Levi oğlu, Melki oğlu, Yannay oğlu, Yusuf oğlu,
25 Mattatya oğlu, Amos oğlu, Nahum oğlu, Esli oğlu, Naggay oğlu, 26 Maat oğlu, Mattatya
oğlu, Semein oğlu, Yoseh oğlu, Yoda oğlu, 27 Yoanan oğlu, Risa oğlu, Zerubbabel oğlu,
Şealtiel oğlu, Neri oğlu, 28 Melki oğlu, Addi oğlu, Kosam oğlu, Elmadam oğlu, Er oğlu, 29 Yeşu
oğlu, Eliezer oğlu, Yorim oğlu, Mattat oğlu, Levi oğlu, 30 Simeon oğlu, Yahuda oğlu, Yusuf
oğlu, Yonam oğlu, Elyakim oğlu, 31 Melea oğlu, Menna oğlu, Mattata oğlu, Natan oğlu, Davut
oğlu, 32 Yesse oğlu, Obed oğlu, Boaz oğlu, Salmon oğlu, Nahşon oğlu, 33 Amminadab oğlu,
Admin oğlu, Arni oğlu, Hetsron oğlu, Perets oğlu, Yahuda oğlu, 34 Yakup oğlu, İshak oğlu,
İbrahim oğlu, Terah oğlu, Nahor oğlu, 35 Serug oğlu, Reu oğlu, Peleg oğlu, Eber oğlu, Şela
oğlu, 36 Kainan oğlu, Arfakşad oğlu, Sam oğlu, Nuh oğlu, Lamek oğlu, 37 Metuşelah oğlu,
Hanok oğlu, Yared oğlu, Mahalaleel oğlu, Kainan oğlu, 38 Enoş oğlu, Şit oğlu, Adem oğlu,
Tanrı oğlu.

İsa'nın Çölde Denenmesi 1-13

(Matta 4:1-11; Markos 1:12,13)

4 İsa, Kutsal Ruh'la dolu olarak Ürdün Irmağı'ndan döndü ve Ruh'un yöneltmesiyle çöle
gitti. 2 Kırk gün süreyle iblis tarafından denendi. Bu günler boyunca ağzına hiç yiyecek
koymadı. Süre sona erince açlık duydu. 3 İblis O'na, "Eğer Tanrı'nın Oğlu'ysan" dedi, "Söyle
şu taş ekmek olsun."

4 İsa, "'İnsan yalnız ekmekle yaşamaz' diye yazılmıştır" diyerek karşılık verdi.

5 Bu kez iblis, İsa'yı yüksek bir dağa çıkardı. Yeryüzünün tüm ülkelerini bir anda O'na
göstererek, 6 "Bu yetkinin tümünü de, bu ülkelerin sanını da sana vereceğim" dedi. "Çünkü o
bana verilmiştir, ben de onu her istediğime veririm. 7 Eğer önümde bana tapınırsan, bütün
bunlar senin olacak."

8 İsa onu, "'Tanrın Rab'be tapınacak ve yalnız O'na ruhsal hizmet sunacaksın' diye
yazılmıştır" diyerek yanıtladı.

9 İblis O'nu Yeruşalim'e götürdü; tapınağın kulesine çıkarıp, "Eğer Tanrı'nın
Oğlu'ysan kendini aşağıya at" dedi. 10 "Çünkü, 'Seni korusunlar diye meleklerine senin için
buyruk verecek' diye yazılmıştır.

11 "Bunun yanı sıra,
'Seni elleri üzerinde taşıyacaklar
Ve ayağın taşa çarpmayacak' diye de yazılıdır."

12 İsa onu şu sözle yanıtladı:
"'Tanrın Rab'bi denemeyeceksin' diye buyrulmuştur."

13 İblis deneylemenin her çeşidini bitirince belirli bir süreye dek O'nu bıraktı.

GALİLE'DE KAMUYA HİZMET

Hizmetin Başlangıcı 14,15

4:4 Yasanın Tekrarı 8:3 **4:8** Yasanın Tekrarı 6:13,14 **4:10** Mezmur 91:11,12 **4:12** Yasanın Tekrarı 6:16

(Matta 4:12-17; Markos 1:14,15)

14İsa Ruh'un gücüyle Galile'ye döndü. Ünü bölgeye bağlı tüm çevrede yayıldı.
15Onların sinagoglarında[124] öğretiyor, herkesçe yüceltiliyordu.

İsa Nasıra'da Yadsınıyor 16-30

16İsa büyüdüğü Nasıra kentine gitti. Şabat[125] günü alışkısı olduğu gibi sinagoga girdi,
okumak amacıyla ayağa kalktı. 17Kendisine Yeşaya peygamberin kitabı verildi. İsa kitabı açtı,
şu sözlerin yazılı olduğu yeri buldu:

18"Rab'bin Ruhu üzerimdedir.
Çünkü beni yoksullara Sevinç Getirici Haber'i yaymam için meshetti[126].
Tutsaklara özgürlüğü, körlere gözlerinin açıldığını bildirmem için
beni gönderdi; baskı altında ezilenleri özgür edeyim..
19Rab'bin kutlu kıldığı bağış yılını bildireyim diye."

20Kitabı kapadı, görevliye geri verip oturdu. Sinagogda herkesin dikkati O'na
doğrultulmuştu. 21İsa onlara anlatmaya başladı: "Bugün, siz dinlerken bu Kutsal Yazı yerine
geliyor."

22Herkes O'nun için iyi tanıklıkta bulunuyor, ağzından çıkan, cana can katan sözlere
şaşıyordu. "Yusuf'un oğlu değil mi bu?" diye soruşturuyorlardı. 23İsa onlara, "Kuşkusuz, bana
şu halk deyimini aktaracaksınız" dedi: "'Ey doktor, kendini sağlığa kavuştursana.
Kafernahum'da yapıldığını duyduğumuz işleri burada, kendi ülkende de yapsana!'"
24İsa sözlerini sürdürdü: "Doğrusu size derim ki, hiçbir peygamber kendi ülkesinde
kabul edilmez. 25Ama gerçek adına size bildiriyorum: Peygamber İlyas'ın günlerinde göğün
üç yıl altı ay kapandığı ve tüm yere kırıcı bir kıtlık düştüğü dönemde İsrail'de pek çok dul
kadın bulunuyordu. 26Ama İlyas bunlardan hiçbirine gönderilmedi. Yalnız Sayda bölgesinde,
Zarefat'taki dul bir kadına gönderildi. 27Elişa peygamberin günlerinde İsrail'de pek çok
cüzamlı vardı. Ama bunlardan hiçbiri paklanmadı. Yalnız Suriyeli Naaman paklandı."

28Sinagogtakiler bu sözleri duyunca öfkelendi. 29Ayağa kalkıp O'nu kentten dışarı
çıkardılar. Kentin kurulu olduğu tepenin yamacına götürdüler; öyle ki kendisini başaşağı
atabilsinler. 30Ama İsa aralarından sıyrılıp gitti.

İsa Cin Ruhunu Çıkarıyor 31-37

(Markos 1:21-28)

31İsa Galile'nin bir kenti olan Kafernahum'a vardı. Şabat günü onlara öğretiyordu.
32Öğretisine şaşırıp kaldılar. Çünkü sözü yetkiyle yüklüydü. 33Sinagogta kötü ruha –cin
ruhuna– tutulmuş bir adam vardı. Yüksek sesle bağırdı: 34"Ah, Nasıralı İsa! Bizden ne
istiyorsun? Bizi mahvetmeye mi geldin? Senin kim olduğunu biliyorum: Tanrı'nın
Kutsalı'sın!" 35Ama İsa onu payladı: "Daha fazla konuşma; onun bedeninden çık!" Cin
herkesin önünde adamı yere fırlatıp ona hiçbir kötülük etmeksizin dışarı çıktı.

36Herkes şaştı kaldı. Birbirlerine, "Bu da nasıl söz?" diyorlardı; "Çünkü yetki ve güçle
kötü ruhlara buyruk veriyor, onlar da çıkıyor." 37İsa'ya ilişkin haber bölgenin her köşesinde
yayılıyordu.

İsa Birçok Hastayı Sağlığa Kavuşturuyor 38-41

(Matta 8:14-17; Markos 1:29-34)

---

124 Bakınız, Matta 4:23
125 Bakınız, Matta 12:1
126 Bakınız Matta 1:1

4:17 Yeşaya 61:1,2; 58:6 **4:19** Levililer 25:10 **4:25** I.Krallar 17:1-16; 18:1; 4:27; II.Krallar 5:1-14

[38]İsa sinagogtan ayrılıp Simon'un evine girdi. Simon'un kaynanası yüksek ateşler içinde yatıyordu. Onun için kendisinden dilekte bulundular. [39]İsa kadının başında durup ateşi payladı, ateş onu bıraktı. Kadın hemen ayağa kalkıp onlara hizmet etti.

[40]Güneş batarken, çeşitli rahatsızlıklardan hasta olanların tümünü İsa'ya getirdiler. O da her birinin üzerine ellerini koyup onları sağlığa kavuşturdu. [41]Cinler, "Sen Tanrı'nın Oğlu'sun" diyerek bağıra bağıra birçoklarından çıkıyordu. Ama İsa onları paylıyor, konuşmalarına izin vermiyordu. Çünkü O'nun Mesih olduğunu biliyorlardı.

İsa Tanrı Bildirisini Yayıyor 42-44

(Markos 1:35-39)

[42]Gün ağarınca İsa oradan ayrılıp herkesten ırak bir yere çekildi. Topluluklar O'nu aramaktaydı. Bulunduğu yere vardılar, kendilerini bırakıp gitmesin diye O'nu zorladılar. [43]İsa onlara, "Tanrı hükümranlığına ilişkin Haber'i başka yerlerde de yaymam gerek" dedi. "Çünkü bu amaç için gönderildim." [44]Böylece Yahudiye'de sinagoglarda Söz'ü yayıyordu.

İsa İlk Öğrencilerini Çağırıyor 1-11

(Matta 4:18-22; Markos 1:16-20)

5 İsa, Genesaret Denizi'nin kıyısında duruyordu. Topluluk Tanrı Sözü'nü dinlemek için O'nun çevresine toplanmıştı. [2]İsa deniz kıyısında duran iki tekne gördü. Balıkçılar tekneleri bırakmış, ağları yıkıyorlardı. [3]İsa teknelerden birine, Simon'unkine bindi ona kıyıdan biraz açılmasını buyurdu. Oturup teknenin içinden topluluğa öğretmeye başladı. [4]Konuşmasını sona erdirince Simon'a, "Engine açılın, balık avlamak için ağlarınızı indirin" dedi.

[5]Simon, "Yetkili yönetmen[127], tüm gece boyunca çabaladık, hiçbir şey tutamadık" diye yanıtladı. "Ama senin sözünü dinleyip ağları indireceğim." [6]Bunu yaptıklarında pek çok balık tuttular. Öyle bol ki, ağları yırtılmaya başladı. [7]Gelip kendilerine yardım etsinler diye öbür teknedeki ortaklarına işaret ettiler. Onlar gelince her iki tekneyi de tıklım tıklım balıkla doldurdular. Neredeyse tekneler batacaktı. [8]Simon Petros bunu görünce İsa'nın ayaklarına kapandı, "Benden uzak dur, ya Rab!" dedi. "Çünkü ben günahlı biriyim." [9]Tuttukları balıkların bolluğuna Petros da, onunla birlikte bulunanların tümü de şaştı kaldı. [10]Zebedi'nin oğulları Yakup'la Yuhanna da –bunlar Simon'un iş arkadaşlarıydı– şaşkınlık içindeydi. İsa Simon'a, "Korkma" dedi. "Bundan böyle insanları tutacaksın." [11]Tekneleri kıyıya çektiler. Her şeyi bırakıp O'nun ardı sıra gittiler.

İsa Cüzamlıyı Paklıyor 12-16

(Matta 8:1-4; Markos 1:40-45)

[12]İsa kasabalardan birindeydi ki, bedeni tepeden tırnağa cüzamla kaplı bir adam geldi; İsa'yı görünce yüzüstü yere kapanıp dileğini açıkladı: "Ya Rab, istersen beni pak kılabilirsin!" [13]İsa elini uzatıp ona dokundu, "İstiyorum, pak kılınasın" dedi. O anda cüzam adamdan gitti. [14]İsa bunu kimseye anlatmamasını buyurarak, "Ama git, kendini rahibe göster" dedi. "Pak kılındığına ilişkin onlara tanıklıkta bulunmak için Musa'nın buyurduğu sunuyu sun." [15]Yine de, İsa'ya ilişkin haber hızla yayılıyordu. O'nu dinlemek, hastalıklarından kurtulup sağlığa kavuşmak amacıyla büyük halk kitleleri toplanıyordu. [16]İsa ise ırak yerlere çekilip dua ediyordu.

İsa Günahları Bağışlıyor, İnmeliyi İyi Ediyor 17-26

(Matta 9:1-8; Markos 2:1-12)

---

[127] **Epistatis.** Bu söz yalnız Luka tarafından kullanılıyor. (Bu yerde ve 8:24,45; 9:33,49; 17:13). **Yetkili yönetmen** en doğru çeviridir.

5:14 Levililer 13:49; 14:2-32

17Günlerden bir gün İsa öğretirken bazı Ferisiler'le hukuk doktorları orada
oturmaktaydı. Bunlar Galile'nin her kasabasından, Yahudiye'den, Yeruşalim'den kalkıp
gelmişlerdi. Rab'bin iyileştirme gücü İsa'daydı. 18Derken adamlar yatakta bir inmeli
getirdiler. Amaçları onu içeri sokup İsa'nın önüne koymaktı. 19Ama kalabalıktan ötürü onu
içeriye sokacak bir köşe bulamadılar. Evin damına çıkıp kiremitler arasından adamı yatağıyla
birlikte tam İsa'nın önüne sarkıttılar. 20İsa onların imanını görünce inmeliye, "Ey adam
günahların sana bağışlandı" dedi.
21Dinsel yorumcularla Ferisiler, "Sövgü sözleri söyleyen bu adam da kim?" diye
tartışıyorlardı. "Tanrı'dan başka kim günahları bağışlayabilir?"
22İsa onların neye kafa yorduklarını bildiğinden, "Niçin içinizden kafa
patlatıyorsunuz?" dedi. 23"Hangisi daha kolaydır, 'Günahların sana bağışlandı' demek mi,
yoksa, 'Kalk yürü' demek mi? 24Öyleyse, İnsanoğlu'nun[128] yeryüzünde günahları bağışlamaya
yetkili olduğunu bilmeniz gerekir.." Ardından İsa inmeliye döndü: "Sana diyorum kalk,
yatağını kaldır ve evine git."
25Adam hemen onların gözü önünde ayağa kalktı, yattığı yatağı kaldırdı, Tanrı'yı
yücelterek evine gitti. 26Hepsi de şaşkına döndü Tanrı'yı yüceltti; korkuyla dolup, "Bugün hiç
duyulmadık şeyler gördük" dediler.

İsa Levi'yi Çağırıyor 27-32

(Matta 9:9-13; Markos 2:13-17)

27Bu olayın ardından İsa oradan ayrıldı. Gümrük vergisi toplayan Levi adında birini
gümrük yerinde otururken gördü. Ona, "Ardım sıra gel" dedi. 28O da her şeyi bırakıp kalktı,
İsa'nın ardı sıra gitti.
29Levi evinde O'na parlak bir şölen düzenledi. Gümrük vergisi toplayanlarla başka
insanlardan oluşan büyük bir topluluk onlarla birlikte sofrada oturuyordu. 30Ferisiler'le
onların dinsel yorumcuları İsa'nın öğrencilerine söylenmeye koyuldu: "Niçin gümrük vergisi
toplayanlarla ve günahlılarla birlikte yiyip içiyorsunuz?" 31İsa, "Sağlıklılara değil, hastalara
doktor gerekir" diye yanıtladı. 32"Ben doğru kişileri değil, günahlıları günahtan dönmeye
çağırmak için geldim."

Oruç Sorunu Aydınlatılıyor 33-39

(Matta 9:14-17; Markos 2:18-22)

33İsa'ya karşı mırıldandılar: "Yahya'nın öğrencileri sık sık oruç tutuyor, dua ediyorlar.
Ferisiler'in öğrencileri de öyle. Ama senin öğrencilerin yiyip içiyor." 34İsa onları yanıtladı:
"Güvey kendileriyle birlikteyken, yakınlarına oruç tutturabilir misiniz? 35Ama güveyin
onlardan alınacağı günler gelecek; işte o zaman, o günler oruç tutacaklar."
36İsa onlara simgesel bir öykü anlattı: "Kuşkusuz, hiç kimse yeni bir giysiden bir parça
koparıp eski giysiye yamamaz. Çünkü böyle yaparsa, hem yeni giysiyi yırtmış olur, hem de
yeni giysiden kesilen parça eskisinde yakışık almaz. 37Ne de yeni şarabı eski tulumlara
koyarlar. Çünkü koyarlarsa yeni şarap tulumları parçalar. Hem şarap dökülür, hem de
tulumlar parçalanır. 38Hayır, yeni şarap yeni tulumlara koyulmalı. 39Eskisini içen hiç kimse
yeniyi aramaz. Kuşkusuz, 'Eskisi yeğdir' der."

Tanrısal Saygı mı, Töresel Alışkı mı? 1-5

(Matta 12:1-8; Markos 2:23-28)

6 İsa bir Şabat günü buğday tarlalarından geçiyordu. Öğrencileri başakları koparıp
avuçları içinde ovalıyor, sonra da yiyordu. 2Ferisiler'den bazıları, "Şabat günü yasal
olmayanı neden yapıyorsunuz?" diye sordu. 3İsa, "Davut'un ve yanındakilerin acıkınca ne

128 Bakınız, Matta 8:20

yaptıklarını hiç okumadınız mı?" dedi. 4"Nasıl Tanrı Evi'ne girip kutsal sunu ekmeklerini aldığını, yediğini, üstelik yanındakilere de verdiğini. Oysa o ekmekten yemek salt rahiplerin yetkisi değil miydi?" 5Sonra onlara, "İnsanoğlu Şabat gününün Rab'bidir" diye konuştu.

İsa'nın Saptadığı ve Duyurduğu Kural 6-11

(Matta 12:9-14; Markos 3:1-6)

6Başka bir Şabat günü İsa sinagoga girip öğretmeye başladı. Orada sağ eli kupkuru kesilmiş bir adam vardı. 7Dinsel yorumcularla Ferisiler, İsa'yı suçlu çıkarmak amacıyla, Şabat günü hastayı sağlığa kavuşturup kavuşturmayacağını görmek için tüm dikkatlerini O'na çevirdi. 8Ne var ki, İsa onların neler düşünüp taşındıklarını biliyordu. Eli kupkuru kesilmiş adama, "Ayağa kalk ve öne gel" dedi. O da kalkıp orta yerde durdu. 9İsa durumu izleyenlere, "Sorarım size" dedi, "Şabat günü iyilik yapmak mı, yoksa kötülük yapmak mı yasaldır? Can kurtarmak mı, yoksa yok etmek mi?" 10Hepsini yukarıdan aşağıya süzdükten sonra adama, "Elini uzat!" dedi. Adam buyrulanı yaptı ve eli sapasağlam oldu. 11Ama onlar büsbütün sinirlendi. İsa'ya ne yapacaklarını kararlaştırmak için aralarında danışmaya koyuldular.

On İki Öğrencinin Seçilmesi 12-16

(Matta 10:1-4; Markos 3:13-19)

12İsa o günlerde dua etmek için dağa çıktı. Tüm geceyi Tanrı'ya dua ederek geçirdi. 13Gün ağarınca öğrencilerini yanına çağırdı, içlerinden on ikisini seçti. Onları Haberciler[129] diye adlandırdı: 14Petros adını verdiği Simon'la kardeşi Andreas, Yakup'la Yuhanna, Filippos'la Bartolomeos, 15Matta ile Tomas, Alfeos'un oğlu Yakup, Partizan[130] diye tanınan Simon, 16Yakup'un oğlu Yahuda ve ihanet eden Yahuda İşkariyot.

İsa Öğretiyor, Hastaları İyileştiriyor 17-19

(Matta 4:23-25; Markos 3:7-12)

17İsa, Haberciler'le birlikte dağdan inip düzlüğe geldi. Öğrencilerinden oluşan büyük bir kalabalıkla tüm Yahudiye, Yeruşalim ve deniz kıyısında Sur ile Sayda'dan kopup gelen büyük bir halk topluluğu çevresini sardı. 18O'nu dinlemek, hastalıklarından kurtulup iyi edilmek için gelmişlerdi. Kötü ruhlar yüzünden tedirgin olanlar da sağlığa kavuşuyordu. 19Tüm topluluk O'na dokunmaya çalışıyordu. Çünkü kendisinden güç çıkıyor ve herkesi iyi ediyordu.

Mutluluk ve Düşkünlük 20-26

(Matta 5:1-12)

20İsa gözlerini öğrencilerine kaldırarak,

"Ne mutlu siz yoksullara!" dedi. "Çünkü Tanrı'nın hükümranlığı sizindir.
21Ne mutlu şu anda açlık çeken sizlere! Çünkü doyurulacaksınız.
Ne mutlu şu anda ağlayan sizlere! Çünkü güleceksiniz.
22İnsanların size kin güttükleri, sizi aralarından attıkları, aşağıladıkları, İnsanoğlu'na bağlılığınız yüzünden adınızı kötü diye lekeledikleri zaman ne mutlu size!
23O gün sevinçle dolun, sıçrayıp coşun; çünkü gökte karşılığınız çoktur. Onların ataları da peygamberlere aynısını yaptı.
24Ama vay size zenginler! Çünkü avuntunuzu buldunuz.
25Vay sizlere, şu anda doyrulanlar! Çünkü aç kalacaksınız.
Vay sizlere, şu anda gülenler! Çünkü yas tutup ağlayacaksınız.
26Herkes sizin için övücü sözler söylediği zaman vay size!

6:4 Levililer 24:9; I.Samuel 21:1-6

129 Bakınız, Matta 5:1

130 Bakınız, Matta 10:4

Çünkü onların ataları yalancı peygamberlere de aynı tutumla davrandı.”

Düşmanlarınızı Sevin 27-36

(Matta 5:38-48; 7:12a)

27“Ama siz dinleyenlere söylüyorum: Düşmanlarınızı sevin, size kin besleyenlere
iyilik edin. 28Sizi lanetleyenlere kutluluk dileyin. Size kötülük edenler yararına dua edin. 29Bir
yanağına vurana öbürünü de çevir ve üst giysini alanın gömleğini de almasına direnme.
30Senden bir dilekte bulunana ver ve malını alandan onu geri isteme. 31İnsanların size nasıl
davranmasını istiyorsanız, siz de onlara öyle davranın. 32Salt sizi sevenleri severseniz ne
yararınız olur? Çünkü günahlı kişiler bile kendilerini sevenleri sever. 33Salt size iyilik
edenlere iyilik ederseniz ne yararınız olur? Günahlılar da aynı şeyi yapıyor. 34Salt geri
alacağınızı umduğunuz kişilere ödünç verirseniz ne yararınız olur? Günahlılar da geri almayı
umarak günahlılara ödünç verir.

35“Ama siz düşmanlarınızı sevin; iyilik edin, hiçbir şey beklemeden ödünç verin.
Karşılığınız çok olacak ve sizlere Yüce Olan’ın çocukları denecek. Çünkü O iyilik bilmezlere
de kötülere de iyi yüreklidir. 36Babanız sevecen olduğu gibi siz de sevecen olasınız.”

Başkasını Yargılarken 37-42

(Matta 7:1-5)

37“Yargılamayın ki yargılanmayasınız. Suçlamayın ki suçlanmayasınız. Bağışlayın,
size de bağışlanacaktır. 38Verin, size de verilecektir. Taşkın ölçüde; bastırılmış silkelenmiş,
tepeleme dolup taşmış olarak kucağınıza boşaltacaklar. Çünkü hangi ölçüyle ölçerseniz aynı
ölçü sizlere de uygulanacak.”

39İsa onlara bir simge anlattı: “Kör körü yöneltebilir mi? İkisi bir arada çukura
yuvarlanmaz mı? 40Öğrenci öğretmeninden üstün değildir. Ama iyi hazırlanan herkes
öğretmeni gibi olur. 41Neden kardeşinin gözündeki çöpü görürsün de kendi gözündeki merteği
görmezlikten gelirsin? 42Ya da kendi gözündeki merteği görmeden kardeşine nasıl, ‘Kardeş,
bırak gözündeki çöpü çıkarayım’ dersin? Ey ikiyüzlü! Önce kendi gözünden merteği çıkar, o
vakit kardeşinin gözünden çöpü çıkarmak için açık seçik görürsün.”

Ağaç ve Ürünü 43-45

(Matta 7:16-20; 12:33-35)

43“İyi ağaç çürük ürün yetiştiremediği gibi, çürük ağaç da iyi ürün yetiştiremez.
44Çünkü her ağaç ürünüyle tanınır. Dikenlerden incir toplamazlar, ne de böğürtlen çalısından
bağ bozarlar. 45İyi insan yüreğindeki iyi gömüden iyi olanı çıkarır. Kötü insan da içindeki
kötülükten kötü olanı çıkarır. Çünkü ağzı yüreğinin doluluğundan söyler.”

Evini Bilgece Kuran Anlayışlı Kişi 46-49

(Matta 7:21,24-27)

46“Niçin bana ‘Ya Rab, ya Rab’ diyorsunuz da, söylediklerimi uygulamıyorsunuz?
47Bana gelen, sözlerimi işitip uygulayan kişinin kime benzediğini söyleyeyim size: 48Konut
kuran bir adama benzer o. Kazdı, derine indi ve temeli kaya üstüne oturttu. Sel gelince
kabaran sular konuta saldırdı ama onu sarsamadı. Çünkü özenle kurulmuştu o. 49Öte yandan,
işitip de uygulamayan kişi toprak üstüne temelsiz konut kuran adama benzer. Kabaran sular
ona saldırınca hemen yıkıldı. O evin çöküşü korkunç oldu.”

İsa Uşağı Sağlığa Kavuşturuyor 1-10

(Matta 8:5-13)

7 İsa, halkın kulağı kirişte dinlediği sözlerini sonuçlayınca, Kafernahum’a gitti. 2Bir
yüzbaşının uşağı ölüm döşeğinde hasta yatıyordu. Uşağın yüzbaşıya hatırı sayılır değeri

vardı. [3]Yüzbaşı İsa'dan söz edildiğini duymuştu. O'na Yahudiler'in ileri gelenlerini göndererek varsın uşağını iyi etsin diye dilekte bulundu. [4]Onlar da gelip İsa'ya içtenlikle yakardılar. "O senin bu iyiliği yapmana yaraşır biridir" dediler. [5]"Çünkü ulusumuzu sever, sinagogumuzu kuran da odur."

[6]İsa onlarla birlikte yola koyuldu. Evin yakınına vardığında, yüzbaşı arkadaşlarını gönderip O'na, "Ya Rab" dedi. "Kendini yorma. Çünkü çatımın altına girmene bile değmem. [7]Bu nedenle, sana yaklaşmayı kendime yakıştıramadım. Ama bir söz söyle uşağım iyi olsun. [8]Çünkü ben de buyruk altında bulunan bir adamım. Buyruğumda askerler var. Birine git derim gider; öbürüne gel derim gelir. Uşağıma, şu işi gör derim görür." [9]İsa bunu duyunca şaştı. Ardı sıra gelen topluluğa dönüp, "Size belirtirim" dedi, "İsrail'de bile böylesi imana rastlamadım." [10]Gönderilenler eve döndüklerinde uşağı sapasağlam buldular.

İsa Bir Dulun Oğlunu Diriltiyor 11-17

[11]İsa bundan sonra Nain denen kente gitti. Öğrencileriyle büyük bir topluluk da kendisine yoldaşlık ediyordu. [12]Kentin kapısına yaklaştıklarında bir cenaze alayı gördüler. Dul bir annenin tek oğlu ölmüştü. Büyük bir topluluk kadınla birlikte gidiyordu. [13]Rab kadını görünce ona acı duyarak, "Ağlama" dedi. [14]Yaklaşıp tabuta dokundu. Taşıyanlar duruverdi. İsa, "Delikanlı sana söylüyorum, kalk!" dedi. [15]Ölü kalkıp oturdu, konuşmaya başladı. İsa genci annesine verdi. [16]Herkesi korku tuttu. Tanrı'ya şükrederek, "Aramızdan yüce bir peygamber yükseldi" diyorlardı. "Tanrı, halkının yardımına koştu." [17]İsa'ya ilişkin bu söz tüm Yahudiye'ye ve çevresine yayıldı.

Yahya'nın Gönderdiği Ulaklar 18-35

(Matta 11:2-19)

[18]Yahya'nın öğrencileri bütün bu olaylara ilişkin ona bilgi iletti. Yahya da öğrencilerinden ikisini çağırıp [19]Rab'bin yanına göndererek, "Gelecek olan sen misin, yoksa başka birini mi gözlemeliyiz?" diye sordu. [20]Adamlar varıp İsa'ya sordular: "Bizi sana Vaftizci Yahya gönderdi. 'Gelecek olan sen misin, yoksa başka birini mi gözlemeliyiz?' diye soruyor."

[21]İsa o saatte birçok kişiyi hastalıktan, sakatlıktan, kötü ruhlardan kurtarıp sağlığa kavuşturdu ve çok sayıda görmeze görüm bağışladı. [22]Sonra ulaklara, "Gidin, gördüklerinizi işittiklerinizi Yahya'ya bildirin" dedi. "Görmezler görüyor, kötürümler yürüyor, cüzamlılar paklanıyor, sağırlar işitiyor, ölüler diriliyor, yoksullar Sevinç Getirici Haber'i duyuyor. [23]Benimle ilgili konularda kösteklenmeyen mutludur."

[24]Yahya'dan gelen ulaklar gidince İsa, topluluğa Yahya ile ilgili açıklama yaptı: "Çöle ne görmeye çıktınız? Rüzgârın etkisiyle sallanan bir kamış mı? [25]Yok bu değilse ne görmeye çıktınız? Yumuşak giysilere bürünmüş bir adam mı? Bakın, parlak giysiler kuşanıp göz kamaştırıcı konumda yaşayanlar kral saraylarındadır. [26]Öyleyse ne görmeye çıktınız? Bir peygamber mi? Evet size derim ki, peygamberden de üstün olanı gördünüz. [27]Kendisi için bildirilendir o:

"'İşte önünden habercimi gönderiyorum.
Senin önünde yolunu hazırlayacak.'

[28]"Size bildiriyorum: Kadınlardan doğanlar arasında Yahya'dan üstünü yoktur. Ama Tanrı hükümranlığında en küçük olan ondan üstündür."

[29]Bu sözleri duyunca tüm halk ve gümrük vergisi toplayanlar Tanrı'yı doğruladı. Çünkü Yahya'nın vaftiziyle vaftiz edilmişlerdi. [30]Ama Ferisiler'le yasa yorumcuları[131] kendileriyle ilgili Tanrı ereğini teperek Yahya tarafından vaftiz edilmeye yanaşmamışlardı.

7:22 Yeşaya 35:5; 61:1 **7:27** Malakya 3:1

[131] Bakınız, Matta 22:35

31İsa konuşmayı sürdürdü: “Bu kuşağın insanlarını neye benzeteyim? Onlar neye benzer?
32Çarşı yerinde oturup birbirine bağrışan çocuklara benzerler:
– Biz size kaval çaldık,
Ama siz kalkıp oynamadınız.
– Biz de ağıt çektik,
Ama siz ağlamadınız.
33“Çünkü Vaftizci Yahya geldi. Ne ekmek yiyor, ne şarap içiyor. ‘Onda cin var’ diyorsunuz. 34İnsanoğlu geldi; yiyor da içiyor da. ‘Bak bak obur, şaraba düşkün biri!’ diyorsunuz. ‘Gümrük vergisi toplayanların, günahlıların dostu.’ 35Ama bilgelik tüm çocuklarınca doğrulandı.”

Sevgisiz Dinsellik, Sevgiden Etkilenen Tövbe 36-50

36Bir Ferisi, İsa’yı yemeğe çağırdı. İsa Ferisi’nin evine vardı, sofrada yerini aldı. 37O kentte günah içinde yaşayan bir kadın vardı. Ferisi’nin evinde İsa’nın sofrada olduğunu öğrenen kadın, kaymaktaşı bir kapta güzel kokulu yağ taşıyarak yaklaştı. 38Ağlayarak İsa’nın arkasında, hemen ayakları dibinde durdu. Gözyaşlarıyla O’nun ayaklarını ıslattı, ardından da saçlarıyla onları kuruladı. İsa’nın ayaklarını öpüyor, güzel kokulu yağla ovuyordu. 39İsa’yı yemeğe çağıran Ferisi durumu görünce, “Bu adam bir peygamber olsaydı, kendisine dokunan şu kadının kim ve ne tür biri olduğunu bilirdi” diye mırıldandı, “Çünkü günahlıdır o.”
40İsa, “Simon, sana bir şey diyeceğim” diye yanıtladı onu. O da, “Söyle, Öğretmen” dedi. 41İsa konuşmayı sürdürdü: “Bir adama iki kişinin borcu vardı. Birinin borcu beş yüz dinardı,[132] öbürününkiyse elli dinar. 42Ödeyecek güçleri olmadığından adam her ikisine de borcu bağışladı. Bunlardan hangisi onu daha çok sevecek?”
43Simon, “Sanırım, kendisine daha çok bağışlanan” diye yanıtladı. İsa, “Doğru yargıladın” dedi. 44Sonra gözlerini kadına dikerek Simon’a, “Bu kadını görüyor musun?” dedi. “Senin evine geldim, ayaklarım için su getirmedin. Ama o gözyaşlarıyla ayaklarımı ıslattı, saçlarıyla da kuruladı. 45Beni öpmedin bile. Ama içeri girdim gireli o, ayaklarımı öpmekten duramıyor. 46Başımı yağla ovmadın. Ama o, ayaklarımı güzel kokulu yağla ovdu. 47Bu nedenle sana derim ki, gösterdiği aşkın sevgi aşkın günahlarının bağışlandığına kanıttır. Kendisine az bağışlanansa az sever.“ 48Sonra kadına, “Günahların bağışlandı” dedi.
49Sofrada oturanlar, “Kim bu?” diye mırıldandılar, “Günahları bile bağışlıyor.” 50İsa kadına, “İmanın seni kurtardı” dedi. “Esenlikle gidesin.”

Kadınların Örnek Bağlılığı 1-3

8 Çok geçmeden İsa, kent kasaba dolaşarak sözü yaymaya, Tanrı hükümranlığına ilişkin Haber’i bildirmeye koyuldu. On İkiler kendisiyle birlikteydi. 2Ayrıca kötü ruhlardan, hastalıklardan kurtulup sağlığa kavuşan bazı kadınlar da orada bulunuyordu: Magdalalı diye bilinen Meryem –ondan yedi cin çıkmıştı–, 3Herodes’in ev yöneticisi Huza’nın eşi Yoanna, Susanna ve daha birçok kadın. Bunlar sahip oldukları tüm olanaklarla onlara[133] hizmet sunuyordu.

Ekinci Simgesi 4-8

(Matta 13:1-9; Markos 4:1-9)

4Büyük topluluklar bir araya geliyor, çeşitli kentlerden O’na akın ediyordu. İsa şu simgesel öyküyü anlattı: 5“Bir ekinci tohum ekmeye çıktı. O ekerken tohumların kimi yolun kenarına düştü. Ayaklar altında çiğnendi ve göğün kuşları onu yedi. 6Bir başkası kayalığa düştü, filizlenince kuruyup gitti. Çünkü orası ıslak değildi. 7Bir başkası dikenlerin arasına düştü, dikenler tohumla birlikte yetişerek onu boğdu. 8Bir başkası ise iyi toprağa düştü ve

---

132 Bir dinar o dönemin gündeliğiydi.
133 İsa’yla öğrencilerine.

yetişince yüz kat ürün verdi." İsa bunları söylerken, "İşitecek kulağı olan işitsin" diye yüksek sesle konuştu.

Simgelerden Çıkan Anlam 9,10

(Matta 13:10-17; Markos 4:10-12)

9İsa'nın öğrencileri, "Bu simgesel öykünün anlamı nedir?" yolunda soru sordular kendisine. 10İsa, "Tanrı hükümranlığına ilişkin gizleri bilmek sizlere sağlanmıştır" dedi. "Geri kalanlaraysa simgesel öykülerle anlatılmaktadır. Öyle ki,

"'Görürken görmesinler,
İşitirken anlamasınlar.'"

Ekinci Simgesinin Anlamı 11-15

(Matta 13:18-23; Markos 4:13-20)

11"Simgesel öykünün anlamı şudur: Tohum Tanrı Sözü'dür. 12Yol kenarındakiler onu işitenlerdir. Ama ardından iblis gelir, sözü yüreklerinden kapıp götürür. İnanıp kurtulmasınlar diye. 13Kayalıktakiler, işitince sözü sevinçle benimseyenlerdir. Ancak kökleri olmadığından bir süre için inanırlar ve denenme anında bırakıp giderler. 14Dikenlere düşene gelince, bunlar sözü işitenlerdir. Ama sağa sola koşarken yaşamın kaygıları, zenginlikleri, zevk u sefaları onları boğar ve ürünler yetkinlik bulmaz. 15Verimli toprağa ekilenlerse, sözü duyup sağlıklı ve sağduyulu yüreklerinde saklayanlar ve sabırla ürün getirenlerdir."

Şamdanda Yanan Işık 16-18

(Matta 5:15, 10:26; Markos 4:21-25; Luka 11:33-34)

16"Hiç kimse ışık yakıp onu bir kapla gizlemez, ya da yatağın altına koymaz. Tam tersine, içeri girenler görebilsin diye ışığı şamdana koyar. 17Açıklanmayacak gizli kapaklı bir olgu yoktur. Ne de öğrenilmeyecek ve açığa çıkarılmayacak gözden gizli bir konu vardır. 18Bu nedenle, nasıl dinlediğinize dikkat edin. Çünkü kendisinde bulunana daha da çok verilecek, ama bir şeyi olmayandan elinde duruyor sandığı bile ondan alınacaktır."

İsa'nın Annesiyle Kardeşleri 19-21

(Matta 12:46-50; Markos 3:31-35)

19Annesiyle kardeşleri O'nun bulunduğu yere geldi. Ama kalabalık yüzünden kendisine yaklaşamadılar. 20"Annenle kardeşlerin dışarıda bekliyor; seni görmek istiyorlar" diye İsa'ya haber iletildi. 21İsa, "Annemle kardeşlerim Tanrı Sözü'nü duyup uygulayanlardır" diye yanıtladı.

İsa Fırtınayı Durduruyor 22-25

(Matta 8:23-27; Markos 4:35-41)

22Günlerden bir gün İsa öğrencileriyle birlikte bir tekneye bindi. "Denizin karşı yakasına geçelim" dedi. Açıldılar. 23Tekne yol alırken İsa uykuya daldı. Hızla esen bir bora denizi sardı. Sular içeri saldırdı. Tehlikeyle burun buruna geldiler. 24Öğrenciler İsa'nın yanına varıp, "Yetkili yönetmen, mahvoluyoruz!" diyerek O'nu uyandırdılar. İsa kalktı, rüzgârı ve kabaran dalgaları payladı. Sular dinginleşti, her yan sütliman oldu. 25İsa, "İmanınız nerede?" dedi. Korkuyla dolup şaşkına döndüler. Birbirlerine, "Bu da kim olsa gerek?" diyorlardı. "Rüzgâra da, dalgalara da buyruk veriyor ve buyruğuna uyuyorlar."

İsa Yetkiyle Cinleri Kovuyor 26-39

(Matta 8:28-34; Markos 5:1-20)

8:10 Yeşaya 6:9,10

[26]Gerasiniler bölgesine yelken açtılar. Burası Galile'nin karşı yakasındadır. [27]İsa karaya çıkınca, kentten cine tutulmuş bir adam kendisini karşıladı. Uzun süreden beri ne sırtına bir şey giymişti, ne de bir evde oturmuştu. Barınağı mezarlar arasındaydı. [28]İsa'yı görünce ortalığı inleten bir çığlık atarak O'nun önünde yere kapanıp bağırdı: "İsa, yüce Tanrı'nın Oğlu, benden ne istiyorsun? Ne olur, bana işkence çektirme." [29]Çünkü İsa kötü ruhun adamdan çıkması için kesin buyruk vermişti. Cin sık sık onu çarpardı. Zincirlerle bağlanır, prangaya vurulurdu ama yine de bağlarını koparır, cin tarafından çöllere sürüklenirdi.

[30]İsa ona, "Adın ne?" diye sordu. Cin, "Lejiyon[134]" dedi. Çünkü adamın bedenine çok sayıda cin girmişti. [31]Cinler kendilerini dipsiz derinliklere göndermesin diye İsa'ya yalvardı. [32]Oradaki bayırda büyük bir domuz sürüsü otlamaktaydı. Cinler domuzların içine girmelerine izin vermesi için İsa'ya yalvardı. O da onlara izin verdi. [33]Cinler adamdan çıkıp domuzların içine girdi. Sürü uçurumdan aşağı denize uçup boğuldu.

[34]Olaya tanık olan güdücüler çil yavrusu gibi dağıldı, olup bitenleri kentte, kırsal alanlarda anlattılar. [35]Herkes olayı görmeye koştu. İsa'nın yanına vardıklarında, bedeninden cinler çıkan adamı giyinmiş akıllanmış, İsa'nın ayakları dibinde oturmakta buldular. Korktular. [36]Olaya tanık olanlar, koşup gelenlere cine tutulanın nasıl kurtulduğunu anlattı. [37]Gerasiniler çevresinde oturanların tümü kendilerini bırakıp gitmesi için İsa'ya yalvardı. Çünkü büyük bir korkuya kapılmışlardı. O da tekneye binip geri döndü. [38]Bedeninden cinler çıkan adam İsa'nın yanında kalmak için O'na yalvardı. Ama İsa onu şu sözlerle yerine gönderdi: [39]"Evine dön, Tanrı'nın sana yaptıklarının tümünü açıkla." O da gidip İsa'nın kendisine yaptıklarını baştanbaşa tüm kentte yaydı.

İmanla Sağlık Bulan Kadın, Ölümden Diriltilen Kız 40-56

(Matta 9:18-26; Markos 5:21-43)

[40]İsa karşı yakaya dönünce topluluk kendisini karşıladı. Çünkü herkes O'nu bekliyordu. [41]Sinagog başkanlarından Yairos adında bir adam yaklaştı. İsa'nın ayaklarına kapanarak evine buyurması için O'na yalvardı. [42]Çünkü on iki yaşlarındaki kızı –tek evladı– ölmek üzereydi. İsa yürürken topluluk çevresine üşüştü.

[43]On iki yıldan beri kanaması olan, kimsenin sağlığa kavuşturamadığı bir kadın [44]geriden yaklaşıp O'nun giysisinin saçak püskülüne değdi ve o anda kanaması dindi. [45]İsa, "Kim dokundu bana?" diye sordu. Herkes bunu yadsıyınca Petros, "Yetkili yönetmen, topluluk çevrene üşüşüp seni sıkıştırıyor" dedi. [46]Ama İsa, "Bana birisi dokundu" dedi. "Çünkü varlığımdan güç çıktı."

[47]Kadın kendini gizleyemediğini görünce titreyerek O'na geldi. İsa'nın önünde yere kapanıp kendisine neden dokunduğunu ve o anda nasıl iyi olduğunu tüm halkın önünde anlattı. [48]İsa ona, "İmanın seni kurtardı kızım" dedi. "Esenlikle gidesin."

[49]O daha konuşurken, sinagog başkanının evinden biri geldi. Başkana, "Kızın öldü" dedi, "Artık Öğretmen'i yorma." [50]Ama İsa bunu duyunca başkana, "Korkma" dedi. "Yalnız iman et, iyi olacaktır."

[51]Eve vardığında, Petros, Yuhanna, Yakup ve çocuğun babasıyla annesinden başka hiç kimsenin kendisiyle birlikte içeriye girmesine izin vermedi. [52]Herkes ağlıyor, kız için dövünüyordu. İsa, "Ağlamayın" dedi. "Çünkü o ölmedi, uyuyor." [53]O'na alaylı alaylı güldüler. Çünkü kızın öldüğünü biliyorlardı. [54]Ama İsa kızı elinden tutarak yüksek sesle buyruk verdi: "Ayağa kalk, ey küçük kız!" [55]Ruhu geri gelince kızcağız bir anda ayağa kalktı. İsa ona yiyecek verilmesini buyurdu. [56]Annesi babası şaşkına döndü. İsa olaydan hiç kimseye söz etmemeleri için onları öğütledi.

On İkiler Göreve Gönderiliyor 1-6

[134] Bakınız, Markos 5:9

(Matta 10:5-15; Markos 6:6b-13)

9 İsa, On İkiler'i bir araya çağırıp bütün cinlere ve hastalıklara karşı onlara güç ve yetki
verdi. [2]Onları Tanrı hükümranlığıyla ilgili sözü yaymaya ve hastaları iyi etmeye
gönderdi. [3]"Yolculuk için hiçbir şey almayın" dedi. "Ne sopa, ne torba, ne ekmek, ne para, ne
de iki kat giysi taşıyın. [4]Hangi eve girerseniz ayrılıncaya dek orada kalın. [5]Her nerede sizleri
kabul etmezlerse, o kentten ayrılırken kendilerine karşı uyarı niteliğinde ayaklarınızın
altındaki tozu silkin." [6]Öğrenciler yola çıktı. Her yerde Sevinç Getirici Haber'i yayarak,
hastaları sağlığa kavuşturarak kasaba kasaba dolaşmaya koyuldular.

Herodes'in Şaşkınlığı 7-9

(Matta 14:1-12; Markos 6:14-29)

[7]Ülkenin dörtte birini[135] yöneten Herodes yapılan eylemlerin tümünü duydu. Bazı
çevrelerde dolaşan, "Yahya ölüler arasından dirildi" söylentisi karşısında şaşkınlığa düştü[136].
[8]Kimisi, "İlyas göründü" diyordu. Kimisi de, "Eski çağların bir peygamberi yeniden yaşama
döndü" yolunda konuşuyordu. [9]Herodes, "Yahya'nın başını ben kestirdim" dedi. "Ama
kendisine ilişkin bunca söz duyduğum bu kişi de kim?" Bu nedenle İsa'yı görmek istedi.

İsa Beş Bin Kişiyi Doyuruyor 10-17

(Matta 14:13-21; Markos 6:30-44; Yuhanna 6:1-14)

[10]Haberciler geri gelince, yaptıkları işleri İsa'ya anlattılar. İsa onları da yanına alarak
Beytsayda denen kente çekildi. [11]Topluluk bunu öğrenince O'nu izledi. O da onları canı
gönülden karşıladı ve kendileriyle Tanrı hükümranlığına ilişkin konuştu, sağlığa gereksinim
duyanları iyileştirdi. [12]Gün kararmaya yüz tutunca On İkiler kendisine yaklaşıp, "Topluluğu
sal" dediler. "Çevredeki kasabalara çiftliklere gitsinler; kalınacak yer ve yiyecek bulsunlar.
Çünkü burada ıssız bir yerdeyiz."

[13]İsa öğrencilere, "Siz onlara yiyecek verin" dedi. Onlar, "Yanımızda beş ekmekle iki
balıktan başka bir şey yok ki" dediler. "Yoksa gidip şu halkın tümü için yiyecek mi satın
alalım?" [14]Orada beş bin kadar erkek vardı. İsa öğrencilerine, "Yaklaşık ellişer kişilik kümeler
oluşturup onları yere oturtun" dedi.

[15]Öğrenciler buyruğa uyup herkesi yere oturttular. [16]İsa beş ekmekle iki balığı eline
aldı. Gözlerini göğe kaldırıp onları kutsadı. Topluluğun önüne koysunlar diye parçalayıp
öğrencilere verdi. [17]Herkes doyasıya yedi. Artakalan parçalardan on iki küfe dolusu topladılar.

Petros'un İsa'ya İlişkin Bildirisi 18-21

(Matta 16:13-20; Markos 8:27-30)

[18]İsa yalnız başına dua ediyordu. Öğrencileri yakınındaydı. Onlara sordu: "İnsanlar
benim kim olduğumu söylüyor?" [19]Öğrenciler, "Kimi Vaftizci Yahya, kimi İlyas, kimisi de
eski çağların bir peygamberi yeniden yaşama döndü diyor" yolunda yanıtladı. [20]İsa sordu:
"Ya siz ne dersiniz? Sizce ben kimim?" Petros, "Tanrı'nın Mesihi'sin" dedi. [21]İsa bunu
kimseye söylememelerini kesinlikle öğütledi.

İsa Ölümünü ve Dirilişini Açıklıyor 22-27

(Matta 16:21-28; Markos 8:31-9:1)

[22]İsa, "İnsanoğlu'nun yoğun işkence çekmesi, İhtiyarlar, başrahipler, dinsel
yorumcularca yadsınması, öldürülmesi ve üçüncü gün dirilmesi gereklidir" dedi. [23]Sonra
hepsine, "Ardım sıra gelmek isteyen kendini yadsısın, her gün haçını taşıyarak[137] ardım sıra
gelsin" dedi. [24]"Çünkü canını kurtarmak isteyen onu yitirecektir. Ama bana bağlılık nedeniyle

---

135 Galile ile Perea
136 Bakınız, Matta 14:1-5
137 Bakınız, 14:17; Matta 10:38; 16:24

her kim canını yitirirse, onu kurtaracaktır[138]. 25İnsan tüm dünyayı kazanıp da öz varlığını yitirir veya zarara uğratırsa ne yararı olur? 26Her kim bana ve benim sözlerime bağlılığı yüzünden utanç duyarsa, İnsanoğlu da kendisinin, Babası'nın ve kutsal meleklerin yüceliğinde geldiğinde o kişi yüzünden utanç duyacaktır. 27Doğrusu size derim ki, burada duranlar arasında, Tanrı hükümranlığını görmeden önce ölümü tatmayacak bireyler vardır[139]."

İsa'nın Görünüşü Değişiyor 28-36

(Matta 17:1-8; Markos 9:2-13)

28Bu sözlerin açıklanmasından yaklaşık sekiz gün sonra İsa Petros'u, Yuhanna'yı ve Yakup'u yanına aldı, dua etmek için dağa çıktı. 29O dua ederken yüzünün görünüşü değişti, üstündeki giysi gözleri kamaştırırcasına parladı. 30İşte iki kişi O'nunla konuşuyordu. Bunlar Musa'yla İlyas'tı. 31Yücelik içinde beliren bu iki kişi İsa'nın Yeruşalim'de gerçekleşecek ölümünü görüşüyordu. 32Ne var ki, Petros'un ve yanındakilerin gözünden uyku akıyordu. Uyandıkları anda İsa'nın yüceliğine tanık oldular ve O'nunla bir arada duran iki adamı gördüler. 33İki adam İsa'nın yanından ayrılırken, Petros O'na, "yetkili yönetmen" dedi. "Burada bulunmamız ne iyi! Üç çadır kuralım: Biri sana, biri Musa'ya, biri de İlyas'a." Ne dediğini kendisi de bilmiyordu. 34O daha konuşmaktayken bir bulut indi ve onlara gölge saldı. Bulutun içinde kalınca korktular. 35Buluttan gelen bir ses şöyle diyordu:

"Seçilmiş olan Oğlum budur, O'nu dinleyin."

36Ses geldiğinde yalnız İsa vardı ortada. Öğrenciler ağızlarını açmadı. Gördüklerini o günlerde hiç kimseye anlatmadılar.

İsa Cine Tutulmuş Çocuğu İyi Ediyor 37-43a

(Matta 17:14-18; Markos 9:14-27)

37Ertesi gün dağdan indiklerinde büyük bir topluluk kendisini karşıladı. 38Topluluktan bir adam seslendi: "Öğretmen sana yalvarırım, oğlumu gör. Benim tek çocuğumdur o. 39Bir ruh tutuyor onu, birdenbire çığlık atıyor, ağzını köpürterek çocuğu sarsıyor. Bedeninde yaralar bereler bıraktıktan sonra güçbela ayrılıyor. 40Onu çıkarmaları için öğrencilerine dilekte bulundum, ama başaramadılar." 41İsa, "Ey imansız ve sapmış kuşak!" dedi. "Daha ne kadar sizlerle kalacağım? Ne zamana dek sizlere katlanacağım? Oğlunu buraya getir." 42Oğlan gelirken cin onu yere atarak sarstı. İsa kötü ruhu payladı. Çocuğu iyi edip babasına verdi. 43Tanrı'nın yüceliği karşısında herkesin aklı durdu.

İsa Ölümünü ve Dirilişini Yeniden Açıklıyor 43b-45

(Matta 17:22,23; Markos 9:30-32)

Yaptığı işlerin tümüne herkes şaşarken İsa öğrencilerine, 44"Bu sözleri aklınızdan çıkarmayın" dedi. "İnsanoğlu insanların eline verilecek." 45Ama onlar bu tanımı kavrayamadı. Çünkü, onu algılayamasınlar diye kendilerine üstü kapalı kalıyordu. Üstelik, bu açıklamaya ilişkin soru sormaktan da çekiniyorlardı.

En Üstün Olan Kimdir? 46-48

(Matta 18:1-5; Markos 9:33-37)

46İçlerinden kimin en üstün olduğu konusunda öğrenciler arasında bir tartışma çıktı. 47İsa onların yüreğindeki düşünceyi bildiğinden, bir çocuğu elinden tutup yanında durdurdu. 48Sonra öğrencilere, "Her kim bu çocuğu benim adıma kabul ederse beni kabul eder ve her kim beni kabul ederse beni göndereni kabul eder" dedi. "Aranızda en küçük sayılan gerçekte büyük olandır."

---

138 Bakınız, 21:19; Matta 10:39; 16:25
139 Bakınız, Matta 16:28

Bize Karşı Olmayan Bizden Yanadır 49,50

(Markos 9:38-40)

49 Yuhanna, "yetkili yönetmen" dedi. "Bir adama rastladık; adınla cinleri çıkarıyordu.
Onu engelledik. Çünkü bizimle gelmiyor." 50 İsa, "Ona engel olmayın" dedi. "Çünkü size karşı
olmayan sizden yanadır."

YERUŞALİM'E DOĞRU

Samiriyeliler İsa'yı Geri Çeviriyor 51-56

51 Göğe alınacağı gün yaklaşınca İsa, Yeruşalim'e gitmeye kesin karar vererek oraya
yöneldi. 52 Kendisinden önce ulaklar gönderdi. Onlar da İsa için hazırlık yapmak üzere yola
koyulup bir Samiriye kasabasına girdiler. 53 Ama Samiriyeliler* O'nu kabul etmedi. Çünkü
Yeruşalim'e yönelmişti. 54 Öğrencilerden Yakup'la Yuhanna bunu görünce, "Ya Rab" dediler.
"İster misin buyuralım, gökten ateş insin ve onları yaksın?[140]" 55 İsa dönüp onları kınadı[141].
56 Oradan başka bir kasabaya gittiler.

Göksel Çağrının Taşıdığı Öncelik 57-62

(Matta 8:19-22)

57 Yolda ilerlerlerken biri İsa'ya, "Nereye gidersen ardın sıra geleceğim" dedi. 58 İsa onu
yanıtladı: "Tilkilerin inleri, gökyüzünde uçan kuşların da yuvaları var. Ama İnsanoğlu'nun
başını yaslayacak bir yeri yoktur." 59 Başka birine, "Ardım sıra gel" dedi. O da, "Bana izin ver,
önce gidip babamı gömeyim" diye karşılık verdi. 60 İsa, "Bırak ölüleri, kendi ölülerini
gömsünler*" dedi. "Sana gelince git, Tanrı hükümranlığını duyur." 61 Yine başka biri, "Ya
Rab" dedi. "Ardın sıra geleceğim. Ama önce bana izin ver evimdekilerle vedalaşayım."

62 İsa onu yanıtladı: "Elini sabana koyup da geriye bakan, Tanrı hükümranlığına
yaraşık olamaz."

İsa Yetmiş Kişiyi Hizmete Gönderiyor 1-12

(Matta 9:37)

10 Bundan sonra Rab ayrıca yetmiş kişi atadı. Onları gideceği her kente ve bölgeye
ikişer ikişer, kendi önünden gönderdi. 2 Onlara, "Biçilecek ürün bol ama işçi az" dedi.
"Onun için ürünlerin Rab'bine dua edin, ürününün biçilmesi için işçi göndersin. 3 Gidin.
İşte sizleri kuzular gibi kurtların arasına gönderiyorum. 4 Yanınıza ne para kesesi, ne torba, ne
pabuç alın. Yolda giderken kimseyle selamlaşmayın. 5 Hangi eve girerseniz ilkin, 'Bu eve
esenlik olsun' deyin. 6 Eğer orada barışsever biri varsa, sizdeki barış onun üstüne gelecektir.
Yoksa, geri dönüp sizin üstünüzde kalacaktır. 7 Aynı evde kalın, her ne sunarlarsa yiyin için.
Çünkü emekçiye karşılığı yaraşır. Bir evden öbürüne gidip gelmeyin. 8 Bir kente girdiğinizde
sizi kabul ederlerse, önünüze koyulanı yiyin. 9 Oradaki hastaları sağlığa kavuşturun;
kendilerine, 'Tanrı hükümranlığı size yaklaştı' deyin. 10 Ama bir kente girdiğinizde sizi kabul
etmezlerse, o kentin caddelerine çıkıp bildirin: 11 'Kentinizden ayaklarımızda kalan tozu bile
size geri atıyoruz. Yalnız şunu bilin ki, Tanrı hükümranlığı yaklaştı.' 12 Size derim ki, O Gün
Sodom'un durumu bile bu kentin konumundan daha elverişli olacaktır[142]."

Sunuyu Geri Tepen Kentler 13-16

(Matta 11:20-24)

13 "Vay sana, ey Horazin! Vay sana, ey Beytsayda! Çünkü sizlerde yapılan güçlü işler
Sur'da ve Sayda'da yapılmış olsaydı, çoktan çul kuşanıp külde otararak günahlarından

---

140 "Tıpkı İlyas peygamberin yaptığı gibi."

141 Kendilerine, "Siz nasıl bir ruha bağlı olduğunuzu bilmiyorsunuz!" dedi. 56 "Çünkü İnsanoğlu insanların
canını yok etmeye değil, tam tersine kurtarmaya geldi."

9:54 II. Krallar 1:10,12

142 Bakınız, Matta 11:24

dönerlerdi. [14]Ama yargı gününde Sur'un ve Sayda'nın durumu sizinkinden daha elverişli olacak. [15]Ya sen, ey Kafernahum! 'Göğe dek mi yükseltileceksin? Hayır, ölüler ülkesine[143] indirileceksin.' [16]Sizleri dinleyen beni dinler, sizleri geri çeviren beni geri çevirir. Her kim beni geri çevirirse, beni göndereni geri çevirir."

Hizmete Gönderilen Yetmiş Kişinin Dönüşü 17-20

[17]Yetmiş kişi sevinç içinde geri geldi. "Ya Rab" dediler. "Adınla cinler bile bize bağımlı oluyor." [18]İsa onları yanıtladı: "Şeytanın şimşek gibi gökten düştüğünü gördüm. [19]Gerçekten size yılanları, akrepleri ve bunun yanı sıra düşmanın tüm gücünü ezmeye yetki verdim. Hiçbir etken size zarar vermeyecektir. [20]Kaldı ki, ruhların size bağımlı olmasına sevinmeyin. Asıl, adlarınızın gökte yazılmış olmasına sevinin."

Sevinç Sesi Yükseliyor 21-24

(Matta 11:25-27; 13:16,17)

[21]O anda İsa, Kutsal Ruh'ta sevinç duyarak, "Şükürler sana ey Baba!" dedi. "Göğün ve yerin Rabbi. Çünkü bunları bilginlerden ve akıllılardan gizledin, ağzı süt kokanlara açıkladın. Evet Baba, çünkü senin katında hoşnutluk veren uygulama buydu. [22]Her şey bana Babam tarafından verildi. Oğul'un kim olduğunu Baba'dan başka kimse bilmez. Baba'nın kim olduğunu da Oğul'dan başkası bilmez. Bir de, Oğul'un Baba'yı açıklamak istediği kişi Baba'yı bilir."

[23]Sonra öğrencilerine dönerek özellikle onlara, "Gördüklerinizi gören gözlere ne mutlu!" dedi. [24]"Size derim ki, nice peygamber ve kral gördüklerinizi görmek istedi ama göremedi; duyduklarınızı duymak istediler ama duyamadılar."

İyi Samiriyeli Simgesi 25-37

[25]Yasa yorumcularından[144] biri ayağa kalktı, İsa'yı deneyerek, "Öğretmen" dedi. "Sonsuz yaşamı miras almak için ne yapmalıyım?" [26]İsa, "Ruhsal yasada ne yazılmıştır?" diye sordu. "Sen nasıl yorumluyorsun?" [27]O da yanıtladı:

"'Tanrın Rab'bi tüm yüreğinle, tüm canınla,
tüm gücünle ve tüm anlayışınla seveceksin.
İnsan kardeşini de kendin gibi seveceksin.'"

[28]İsa, "Doğru yanıtladın" dedi. "Bunu uygula, yaşayacaksın." [29]Ama yasa yorumcusu kendisini doğru kılmayı kovalayarak İsa'ya sordu: "İnsan kardeşim de kim oluyor?"

[30]İsa, "Bir adam Yeruşalim'den Yeriha'ya iniyordu" dedi. "Haydutların eline düştü. Adamı soyup dövdüler, yarı ölü bırakıp gittiler. [31]Bir raslantı sonucu o yoldan bir rahip geçiyordu. Yerde yatan adamı görünce öbür yandan sıvışıp gitti. [32]Bunun gibi, bir Levili* geldi oraya. O da elem çeken adamı görünce öbür yandan sıvışıp gitti. [33]Derken yolculuk eden bir Samiriyeli, yardıma gereği olanın yattığı yere geldi. Onu görünce acıdı*.

[34]"Adama yaklaştı, yağ ve şarap dökerek yaralarını sardı. Onu merkebine bindirdi, bir konuk evine götürdü ve gerekli ilgiyi gösterdi. [35]Ertesi gün iki dinar çıkardı, konuk evi sahibine sundu. 'Bu insan kardeşle ilgilen' dedi. 'Daha ne harcarsan geri geldiğimde sana ödeyeceğim.'"

[36]Sonra İsa sordu: "Sence bu üç kişiden hangisi haydutların eline düşen adama yakınlık gösterdi?" [37]Yasa yorumcusu, "Ona acıyan" diye yanıtladı. İsa, "Git, sen de onun yaptığı gibi yap" dedi.

---

[143] Bakınız, Matta 11:23
[144] Bakınız, Matta 22:35; Markos 12:28

10:15 Yeşaya 14:13:15 **10:19** Mezmur 91:13 **10:27** Yasanın Tekrarı 6:5; Levililer 19:18

10:28 Levililer 18:5

Marta'yla Meryem'in Evinde 38-42

[38]Yola devam ederlerken, İsa bir kasabaya girdi. Marta adında bir kadın O'nu evine kabul etti. [39]Kadının Meryem adında bir de kız kardeşi vardı; Rab'bin ayakları dibinde oturup O'nun sözünü dinlemekteydi.

[40]Ne var ki, Marta başından aşkın hizmet yüzünden sinirlendi. Yaklaşıp içini döktü: "Ya Rab, kız kardeşimin tüm hizmeti yalnız bana yüklemesine neden aldırmıyorsun? Kendisine söyle de bana yardım etsin."

[41]Rab, "Marta, Marta" dedi. "Bir sürü iş için kaygılanıyor, yakınıyorsun. [42]Ama gerekli olan tek şey vardır. Meryem de yararlı payı –kendisinden hiç alınmayacak olan payı– seçmiş bulunuyor."

Etkin Dua 1-13

(Matta 6:9-13; 7:7-11)

11 İsa bir yerde dua ediyordu. Duasını bitirince öğrencilerinden biri, "Ya Rab" dedi. "Yahya'nın öğrencilerine öğrettiği gibi, sen de bizlere dua etmeyi öğret."

[2]İsa, "Dua ederken şunları söyleyin" dedi:

"Ya Baba, adın kutsansın. Hükümranlığın gelsin.
[3]Gün için gereken ekmeğimizi gün günden bize sağla.
[4]Günahlarımızı bize bağışla.
Çünkü bize karşı suç işleyen herkesi biz bağışlıyoruz.
Günahla sınanmamıza olanak bırakma."

[5]Ardından şunu ekledi: "Sizlerden birinin bir arkadaşı olduğunu varsayalım. Gece yarısı yanına gidiyor ve, 'Arkadaş, ödünç olarak bana üç somun ekmek verebilir misin?' diyor. [6]'Çünkü bir arkadaşım uzun yolculuktan geldi, önüne koyacak bir şeyim yok.'

[7]"Öbürünün içeriden şöyle yanıtladığını varsayalım: 'Bu saatte beni tedirgin etme. Baksana kapı sürgülü, çocuklarım da benimle birlikte yatakta. Bu saatte kalkıp sana bir şey veremem.' [8]Size derim ki, arkadaşlığı göz önünde tutarak ona bir şey vermek için kalkmasa bile, ötekinin yüzsüzlüğünden ötürü çıkıp gereksinimi neyse ona verecektir.

[9]"Size diyorum ki dileyin, size verilecektir. Arayın, bulacaksınız. Kapıyı çalın, size açılacaktır. [10]Çünkü her dileyen alır, arayan bulur, kapı çalana açılır. [11]İçinizden hanginizin oğlu babasından balık isteyince baba balık yerine ona yılan verir? [12]Ya da yumurta isteyince akrep verir? [13]Kötü kişiler olan sizler çocuklarınıza nasıl iyi armağanlar vermeyi biliyorsanız, göksel Baba kendisinden dileyenlere Kutsal Ruh'u daha da belirgin eliaçıklıkla verecektir!"

Tanrı'nın Ruhu Aracılığıyla Cinleri Çıkarıyor 14-23

(Matta 12:22-30; Markos 3:20-27)

[14]İsa sağır bir cin çıkarıyordu. Cin çıkınca dilsiz adam konuştu. Topluluk şaşakaldı. [15]Aralarından bazıları, "Cinlerin başkanı Beelzebul aracılığıyla cinleri çıkarıyor" dedi. [16]Kimisi de O'nu deneyerek, gökten bir belirti göstermesini istedi.

[17]İsa, karşısındakilerin düşüncelerini bildiğinden onlara, "Kendi içinde ikiye bölünen her krallık yıkılır" dedi. "Birliğini yitiren aile çöker. [18]Eğer şeytan da kendi varlığı içinde ikiye bölündüyse, krallığı nasıl ayakta durabilir? Diyorsunuz ki, ben cinleri Beelzebul aracılığıyla çıkarıyormuşum. [19]Eğer ben Beelzebul aracılığıyla cinleri çıkarıyorsam, oğullarınız kimin aracılığıyla çıkarıyor? Bu yüzden onlar yargıçlarınız olacak. [20]Ama eğer Tanrı'nın parmağıyla cinleri çıkarıyorsam, demek ki Tanrı hükümranlığı sizlere gelmiştir.

[21]"Güçlü biri çok iyi silahlanmış durumda sarayını savunuyorsa, varı yoğu güvenliktedir. [22]Ama daha güçlü biri gelip onu yenerse, güven bağladığı tüm silahlarını alıp götürür ve yağmaladıklarını bölüşür. [23]Benimle birlikte olmayan bana karşıdır ve benimle birlikte devşirmeyen dağıtır."

Kötü Ruh Geri Gelince 24-26

(Matta 12:43-45)

24"Kötü ruh insandan ayrılınca, rahatlık bulmak için kurak yerlerde dolaşır. Ama
aradığını bulamaz. Bunun üzerine, 'Ayrıldığım eve geri döneceğim' der. 25Sonra gelir, onu
temizlenmiş, düzeltilmiş durumda bulur. 26O zaman sağa sola koşup kendinden daha berbat
başka yedi ruh bulur getirir. Hep birlikte içeriye dalarak orada otururlar. Bu kişinin sonraki
durumu öncekinden beter olur."

Gerçek Mutluluk 27,28

27İsa bunu bildirdiğinde topluluktan bir kadın yüksek sesle O'na, "Seni taşıyan ana
karnına ve emdiğin memelere ne mutlu!" dedi. 28O ise şöyle yanıtladı: "Asıl Tanrı Sözü'nü
işitip de uygulayanlara ne denli daha mutlu!"

Belirti Meraklıları 29-32

(Matta 12:38-42)

29Topluluk çevresini sarınca İsa konuşmaya başladı: "Bu kuşak kötü bir kuşaktır.
Belirti arıyor. Ama ona Yunus'un belirtisinden başka bir belirti verilmeyecektir.
30"Yunus Nineveliler için bir belirti olduğu gibi, İnsanoğlu da bu kuşak için bir
belirtidir. 31Güney'in kraliçesi yargı günü bu kuşağın insanlarıyla birlikte dikilecek ve onları
suçlu çıkaracak. Çünkü Süleyman'ın bilgeliğini duymak için dünyanın öbür ucundan kalkıp
geldi. İşte, Süleyman'dan üstün olan buradadır.
32"Nineveliler yargı günü bu kuşakla birlikte dikilecek ve onu suçlu çıkaracak. Çünkü
onlar Yunus'un sözü yayması üzerine günahtan döndü. İşte, Yunus'tan üstün olan buradadır."

Ruhsal Aydınlık 33-36

(Markos 8:16; Matta 5:15; 6:22,23)

33"Hiç kimse ışık yakıp onu gizli bir köşeye ya da ölçek altına koymaz. Tam tersine,
içeri girenler ışığı görsün diye onu şamdana koyar. 34Bedenin ışığı kendi gözündür. Görüşün
sağlamsa tüm bedenin aydınlıktadır. Ama görüşün bozuksa tüm bedenin karanlıktadır. 35Bu
nedenle sendeki ışığın gerçekte karanlık olmamasına dikkat et. 36Eğer tüm bedenin
aydınlıktaysa ve karanlık bir köşe yoksa her şey tümden aydınlıktadır; parlak bir ışığın
ışınlarıyla seni parlatması gibi.."

Dinsel Yorumculara ve Ferisiler'e Yöneltilen Yargı 37-54

(Matta 23:1-36; Markos 12:38-40)

37İsa'nın konuşması sırasında bir Ferisi O'nu kendi evine yemeğe çağırdı. O da gidip
yiyenlere katıldı. 38Ferisi O'nun yemekten önce ellerini yıkamadığını* görerek şaştı. 39Rab
onu yanıtladı: "Siz Ferisiler bardağın, tabağın dışını temizlersiniz, ama kendi içiniz
soygunculukla kötülükle dolup taşar. 40Ey akılsızlar, dışı yapan içi de yapmadı mı?
41"En iyisi, canı gönülden yoksullara verin. Her şeyin size temiz kılınacağını
göreceksiniz. 42Ama vay sizlere Ferisiler! Çünkü nanenin, sedef otunun, her tür sebzenin
ondalığını* verirsiniz; öte yandan Tanrı adaletini, sevgisini önemsemezsiniz. Bunları
yapmanız ama ötekileri de önemsemeniz gerekirdi. 43Vay sizlere Ferisiler! Çünkü
sinagoglarda baş koltukları, çarşıda meydanda da saygıyla selamlanmayı seversiniz. 44Vay
sizlere! Çünkü siz, üstünde gezerken insanların seçemedikleri belirsiz mezarlar gibisiniz."
45Yasa yorumcularından biri, "Öğretmen!" dedi. "Bunları söylerken bizim de
onurumuzla oynuyorsun." 46İsa yanıtladı: "Vay size de yasa yorumcuları! Çünkü
taşınamayacak yükleri insanlara yüklüyorsunuz, ama kendiniz o yüke parmağınızı bile

uzatmıyorsunuz. [47]Vay sizlere! Çünkü atalarınızın öldürdüğü peygamberlerin mezarlarını kuruyorsunuz. [48]Böylelikle, atalarınızın yaptıklarına tanıklık ediyor ve onları onaylıyorsunuz. Çünkü onlar peygamberleri öldürdüler; siz de onlara anıt kuruyorsunuz. [49]İşte bunun için tanrısal bilgelik buyurmuştur: 'Kendilerine peygamberler ve haberciler göndereceğim. Bazılarını öldürecekler, bazılarına da baskı yapacaklar.' [50]Öyle ki, dünyanın kuruluşundan bu yana kanı akıtılan tüm peygamberlerin sorumluluğu bu kuşaktan aransın; [51]Habil'in kanından, sunakla tapınak arasında yok edilen Zekeriya'nın kanına varıncaya dek.. Evet, size diyorum ki sorumluluk bu kuşaktan aranacaktır.

[52]"Vay siz yasa yorumcularına! Çünkü bilginin anahtarını elinize aldınız. Kendiniz içeri girmediniz içeri girenleri de engellediniz."

[53]İsa oradan ayrılırken dinsel yorumcularla Ferisiler O'na öfkeyle diş bileyerek, bir sürü konu üzerinde ağzını aramaya koyuldular. [54]Ağzından bir söz kapmak için tetikteydiler.

İkiyüzlülüğe Karşı Uyarı 1-3

(Matta 10:26,27)

12 Bu arada binlerce insan birbirini çiğnercesine küme küme toplanıyordu. İsa önce öğrencileriyle konuşmaya başladı: "Ferisiler'in mayasını oluşturan ikiyüzlülükten kendinizi sakının. [2]Çünkü açığa çıkarılmayacak üstü kapalı bir olgu yoktur. Ne de öğrenilmeyecek gizli kapaklı bir konu vardır. [3]Karanlıkta söylediğiniz her şey aydınlıkta duyulacak. Dört duvar arasında kulağa fısıldadıklarınız damlardan yayılacak."

Asıl Korkulacak Yetki 4-7

(Matta 10:28-31)

[4]"Size söylüyorum dostlarım: Bedeni öldürüp ardından daha beter bir şey yapmaya gücü yetmeyenlerden korkmayın. [5]Kimden korkacağınızı bildireyim size: Öldürdükten sonra cehenneme atmaya yetkisi olandan korkun. Evet, size belirtiyorum; O'ndan korkun. [6]Beş serçe iki kuruşa satılmaz mı? Öyleyken bir teki bile Tanrı katında unutulmuş değildir. [7]Bunun gibi, başınızdaki saçların tümü de sayılıdır. Korkmayın, birçok serçeden daha değerlisiniz."

Mesih'i İnsanlar Önünde Kabul Eden ve Yadsıyan 8-12

(Matta 10:32,33; 12:32; 10:19,20)

[8]"İşte size bildiriyorum: Her kim beni insanların önünde açıkça kabul ederse, İnsanoğlu da onu Tanrı'nın melekleri önünde açıkça kabul edecektir. [9]Ama her kim beni insanların önünde yadsırsa, Tanrı'nın melekleri önünde yadsınacaktır. [10]Her kim İnsanoğlu'na karşı bir söz söylerse, bağışlanacaktır. Ama Kutsal Ruh'a söven bağışlanmayacaktır. [11]Sizleri sinagogların, başkanların, yetkililerin önüne götürdüklerinde, kendimizi nasıl savunacağız, ne diyeceğiz diye kaygılanmayın. [12]Çünkü Kutsal Ruh size o saatte ne söylemeniz gerektiğini öğretecektir."

Akılsız Zengine İlişkin Simgesel Öykü 13-21

[13]Topluluğun içinden biri, "Öğretmen!" dedi. "Kardeşime söyle de şu mirası benimle bölüşsün." [14]İsa ona, "Ey adam" dedi. "Beni üzerinize kim yargıç ya da miras dağıtıcısı atadı?" [15]Ardından, çevresindekilere belirtti: "Her tür açgözlülüğe karşı uyanık olun ve kendinizi koruyun. Çünkü insanın yaşamı varlığının bolluğuyla ölçülmez"

[16]Sonra onlara simgesel bir öykü anlattı: "Varlıklı bir adamın tarlaları bol ürün verdi. [17]Adam içinden, 'Ne yapacağım ben?' diyordu. 'Çünkü ürünlerimi koyacak yerim yok.'

[18]"Sonra, 'Ne yapacağımı şimdi biliyorum' dedi. 'Ambarlarımı yıkıp daha genişlerini kuracağım. Buğdayımın tümünü ve daha neyim varsa oraya koyacağım. [19]Canıma da diyeceğim ki, ey can yıllar boyu yetecek bol malın var. Gel rahatına bak. Ye, iç, mutluluk

---

11:47 Yeremya 11:25,26; **11:51** Yaratılış 4:8,10; II.Tarihler 24:20-22

bul!' [20]Ama Tanrı ona, 'Ey akılsız insan, canın bu gece senden isteniyor' dedi. 'Biriktirdiklerin kimin olacak?'

[21]"Kendi yararına mal biriktiren ama Tanrı önünde zengin olmayan insanın durumu budur."

Fiziksel Güvenlik 22-31

(Matta 6:25-34)

[22]İsa öğrencilerine, "Bu nedenle size derim ki" dedi, "Ne yiyeceğiz diye canınız, ne giyeceğiz diye bedeniniz konusunda kaygılanmayın. [23]Çünkü can yiyecekten, beden de giyecekten üstün önem taşır. [24]Kargaları düşünün. Ne ekerler, ne biçerler. Ne kilerleri vardır, ne de ambarları. Yine de Tanrı onları doyurur. Siz kuşlardan ne denli üstün önem taşırsınız! [25]İçinizden hanginiz kaygılanmakla boyuna bir arşın ekleyebilir*?

[26]"Madem bu denli küçük bir işe bile gücünüz yetmiyor, geriye kalanlar için niçin kaygılanıyorsunuz? [27]Kır zambaklarını göz önüne getirin. Ne iplik eğirirler, ne de dokurlar. Öyleyken, size derim ki, Süleyman[145] bile tüm görkeminin içinde bunlardan biri gibi giyinip kuşanmamıştı. [28]Bugün var olan, yarın fırına atılan kır otunu böylesi özenle giydirip kuşatan Tanrı sizi daha çok giydirip kuşatmaz mı, ey kıt inanlılar!

[29]"Yiyecek içecek sorunuyla uğraşıp durmayın, güvensizlik içinde bocalamayın. [30]Çünkü tüm dünya ulusları da bunları arayıp durur. Babanız bunlara gereksiniminiz olduğunu bilir. [31]Bunun yerine O'nun hükümranlığını arayın, bunlar da size eklenecektir."

Göksel Zenginlik 32-34

(Matta 6:19-21)

[32]"Korkma ey küçük sürü! Çünkü Babanız size hükümranlığı vermekten hoşnut oldu. [33]Sahip olduğunuz malları satın, karşılığını yardım olarak verin. Kendinize hiç eskimeyen keseler, göklerde hiç bozulmayan gömüler sağlayın; hırsızın yaklaşamadığı, güvenin yiyip bozamadığı yerde.. [34]Çünkü gömünüz neredeyse yüreğiniz de orada olacak."

Tetikte Bulunan Uşak 35-40

(Matta 24:42-44)

[35]"Kemerleriniz bellerinizde bağlı, şamdanlarınız da yanar dursun. [36]Düğünden dönmesi beklenen efendileri geldiğinde, o kapıyı çalar çalmaz koşup açmak için gözü tetikte duran insanlar gibi olun. [37]Efendileri geldiğinde uyanık bulunan uşaklara ne mutlu! Doğrusu size derim ki O, beline önlük bağlayacak, onları masaya oturtacak, gelip kendilerine hizmet edecek. [38]Gece yarısından sonra ya da sabaha karşı bile gelse, bu durumda bulacağı kişiler mutludur. [39]Şunu bilmeniz gerekir: Ev sahibi hırsızın hangi saatte geleceğini bilseydi, evinin soyulmasına olanak bırakmazdı. [40]Sizler de hazır olun. Çünkü İnsanoğlu hiç beklemediğiniz saatte gelecektir."

Güvenilir ve Güvenilmez Uşak 41-48

(Matta 24:45-51)

[41]Petros, "Ya Rab" dedi. "Bu simgesel öyküyü bize mi anlatıyorsun, yoksa herkese mi?" [42]Rab, "Güvenilir ve akıllı ev yöneticisi kimdir?" dedi. "Ev sahibinin ev halkına vaktinde yiyecek sağlaması için atadığı ev yöneticisi. [43]Efendisi geldiğinde atandığı görevi uygulamakta olan uşağa ne mutlu! [44]Doğrusu size derim ki, efendisi tüm malları üzerinde sorumluluk verecektir ona.

[45]"Ama o uşak içinden, 'Efendim gecikiyor' der, kadın erkek demeden hizmetçileri tartaklar, kendini yemeye içmeye, sarhoşluğa verirse, [46]efendisi hiç beklemediği bir gün ve

---

145 Eski çağın ünlü kralı Davut'un oğlu.

düşünmediği bir saatte çıkagelecek. Onu parça parça edecek, inansızların gideceği yere atacak.
47"Efendisinin ne istediğini bilip de onun isteği uyarınca hazırlık yapmayan ya da buna göre davranmayan uşak çok dayak yiyecek. 48İstenileni bilmeden dayağı hak edecek biçimde davrananssa daha az dayak yiyecek. Kendisine çok verilenden çok istenecek. Çok güvenilenden daha da çoğunu isteyecekler."

İsa'ya Bağlılığın Yol Açtığı Ayrılık 49-53

(Matta 10:34-36)

49"Ben yeryüzünü ateşe vermeye geldim. Şu anda yanıyor olmasından başka ne isterdim! 50Vaftiz edileceğim bir vaftiz vardır[146]. Bu sonuçlanıncaya dek beni ezen kaygı ne denli güçlüdür! 51Yeryüzüne barış getirmeye mi geldiğimi sanıyorsunuz? Size hayır diyorum; tam tersine, ayrılık getirmeye geldim. 52Çünkü bundan böyle bir evde beş kişinin arası açılacak. Üçü ikisine, ikisi üçüne karşı olacak. 53Babanın oğulla, oğulun babayla arası açılacak. Anne kıza kız anneye, kaynana geline gelin de kaynanaya karşı olacak."

Vakitleri Bilmenin Gereği 54-56

(Matta 16:2,3)

54İsa topluluğa, "Batıda bir bulut oluştuğunu görünce hemen, 'Sağanak geliyor' dersiniz" dedi. "Ve dediğiniz gibi olur. 55Yel güneyden esince, 'Kavurucu sıcak olacak' dersiniz ve öyle olur. 56Ey ikiyüzlüler! Yeryüzünün ve gökyüzünün görünüşünü yorumlayabiliyorsunuz da içinde yaşadığınız dönemi niçin yorumlayamıyorsunuz?"

Anlaşmazlıkta Takınılacak Tutum *57-59*

(Matta 5:25,26)

57"Doğru tutumun ne olduğuna niçin kendiniz karar veremiyorsunuz? 58Sana karşı dava açanla bir arada sorgu yargıcına giderken, yolda ondan kurtulmaya çalış ki, seni yargıca sürüklemesin, yargıç mahkeme yetkilisinin eline vermesin, mahkeme yetkilisi de seni cezaevine atmasın. 59Sana derim ki, son kuruşunu ödemeden oradan çıkamazsın."

Günahtan Dönmeyenin Sonu Ölümdür 1-5

13 Bu sırada oraya gelen bazı kişiler İsa'ya bilgi iletti; Galileliler'in kanlarını sunularıyla karıştıran Pilatus'tan söz açtılar. 2İsa onları yanıtladı: "Siz bu Galileliler'in böylesi işkenceleri çektikleri için öbür Galileliler'in tümünden daha günahlı olduklarını mı sanıyorsunuz? 3Size hayır derim. Eğer günahlarınızdan dönmezseniz, hepiniz de onlar gibi mahvolacaksınız. 4Ya Siloam'daki kulenin üstlerine yıkılıp öldürdüğü on sekiz kişi? Bunların Yeruşalim'de yaşayan tüm insanlardan daha ağır suçlu olduklarını mı sanıyorsunuz? 5Size hayır derim. Eğer günahlarınızdan dönmezseniz, hepiniz de onlar gibi mahvolacaksınız."

Ürünsüz İncir Ağacı 6-9

6Onlara şu simgesel öyküyü anlattı: "Bir adamın bağında bir incir ağacı dikiliydi. Adam varıp ağaçta ürün aradı ama bir şey bulamadı.
7"Bağcıya, 'Bak, üç yıldır geliyorum, bu ağaçta incir arıyorum ama hiçbir şey bulamıyorum' dedi. 'Kes onu. Neden toprakta boşuna yer tutsun?'
8"Bağcıysa, 'Efendim, onu bir yıl daha bırak, çevresini eşeyim, gübre koyayım' diye yanıt verdi. 9'İleride ürün verirse iyi hoş. Yok vermezse onu kesersin.'"

---

146 Bakınız, Markos 10:38
12:53 Mika 7:6

İsa Beli Bükük Kadını İyi Ediyor 10-17

10İsa Şabat günü sinagoglardan birinde öğretiyordu. 11İçindeki hastalık ruhu yüzünden
on sekiz yıldır beli bükük, bir türlü sırtını doğrultamayan bir kadın vardı o yerde. 12İsa onu
görünce yüksek sesle, "Ey kadın, hastalığından kurtarıldın" dedi. 13Sonra ellerini onun üzerine
koydu. Kadın o anda dimdik doğruldu, Tanrı'yı yüceltti.

14Sinagog başkanı, İsa'nın Şabat günü hastayı sağlığa kavuşturduğuna içerleyerek
topluluğa, "Çalışılacak günler altıdır" diye direngen dille konuştu. "Bu günlerde gelip sağlığa
kavuşun, Şabat gününde değil." 15Rab onu şöyle yanıtladı: "Ey ikiyüzlü insanlar! Her biriniz
Şabat günü öküzünü ya da eşeğini yemliğinden çözüp sulamaya götürmez mi? 16Şeytanın on
sekiz yıldır bağladığı şu İbrahim kızını Şabat günü bu katlanılmaz bağdan çözmek gerekmez
mi?"

17İsa bu sözleri söyleyince O'na direnenlerin tümü utançtan yerin dibine geçti. Tüm
topluluk O'nun tarafından yapılan bütün yüce işler karşısında sevinçle doldu.

Tanrı Hükümranlığı Neye Benzer? 18,19

(Matta 13:31,32; Markos 4:30-32)

18İsa bir soru sordu: "Tanrı hükümranlığı neye benzer? Onu neye benzeteyim? 19O bir
hardal tohumuna benzer. Bir adam onu alıp bahçesinde toprağa ekti. Tohum gelişip ağaç
oldu. Göğün kuşları onun dallarında tünedi."

Mayaya İlişkin Simge 20,21

(Matta 13:33)

20İsa yeniden, "Tanrı hükümranlığını neye benzeteyim?" dedi. 21"Bir kadının üç ölçek
un alıp içine karıştırdığı maya gibidir. Böylece tüm hamur mayalanır."

Dar Kapı 22-30

(Matta 7:13,14,21-23)

22İsa kent kasaba dolaşarak öğretiyor ve Yeruşalim'e doğru ilerliyordu. 23Birisi O'na,
"Ya Rab" dedi. "Kurtulanların sayısı az mıdır?" İsa yanıtladı: 24"Dar kapıdan girmeye çalışın.
Çünkü size derim ki, birçokları girmek isteyecek ama başaramayacaklar. 25Ev sahibi kalkıp
kapıyı kapadığında, dışarıda durup kapıyı çalacaksınız. 'Ya Rab, aç bize' diye
yalvaracaksınız. O da, 'Sizin nereden çıktığınızı bilmiyorum' diye yanıtlayacak. 26Bunun
üzerine, 'Senin önünde yedik içtik; bizim caddelerimizde öğrettin' demeye başlayacaksınız.
27 Ama O, 'Nereden geldiğinizi bilmiyorum' diyecek, 'Benden ırağa gidin, tüm haksızlık
işçileri!'

28"Tanrı hükümranlığında İbrahim'i, İshak'ı, Yakup'u ve bütün peygamberleri görüp
kendinizi dışarıya atılmış bulacaksınız. O zaman orada ağlayış ve diş gıcırtısı olacak.
29Doğudan, batıdan, kuzeyden, güneyden insanlar gelip Tanrı hükümranlığında şölene
oturacak. 30İşte o zaman son sıradakiler ilk sıraya geçecek, ilk sıradakiler de son sırada
kalacak."

İsa Yeruşalim İçin Ağlıyor 31-35

(Matta 23:37-39)

31O sırada bazı Ferisiler gelip İsa'ya, "Kalk, git buradan" dediler. "Çünkü Herodes
seni öldürmek istiyor."

32İsa onlara, "Gidin, o tilkiye haber verin" dedi. "İşte bugün ve yarın cinleri
kovuyorum, insanları iyi ediyorum; üçüncü gündeyse işim sona eriyor. 33Bununla birlikte

---

13:19 Daniel 4:12,21; Hezekiel 17:23; 31:6

13:27 Mezmur 6:8 **13:29** Malakya 1:11; Yeşaya 49:12; 59:19; Mezmur 107:3 **13:35** Yeremya 22:5; 12:7; Mezmur 69:25; 118:26

bugün yarın öbür gün duraksamaksızın yolumda gitmeliyim. Çünkü bir peygamberin Yeruşalim dışında öldürülmesi düşünülemez.

34"Yeruşalim, Yeruşalim! Peygamberleri öldüren ve kendisine gönderilenleri taşlayan Yeruşalim! Tavuğun civcivlerini kanatları altına topladığı gibi kaç kez çocuklarını yanıma toplamak istedim. Ama bunu istemediniz. 35İşte tapınağınız size yüzüstü bırakılıyor. Bu durumda size bildiriyorum: 'Rab'bin adıyla gelen kutludur' deyinceye dek, bundan böyle beni bir daha görmeyeceksiniz."

İsa Bedeni Şişmiş Adamı Sağlığa Kavuşturuyor 1-6

14 Bir Şabat günü İsa Ferisiler'in başkanlarından birinin evine yemeğe gitti. Herkes O'nu gözlüyordu. 2Bedeni baştanbaşa su toplamış, şişmiş bir adam O'nun önüne geldi. 3İsa yasa yorumcularıyla Ferisiler'e dönerek sordu: "Şabat günü hastaları sağlığa kavuşturmak doğru mudur, değil midir?" 4Ağızlarını açmadılar. İsa adamı yanına çağırdı, onu iyi etti ve geri gönderdi. 5Ardından çevresindekilere sordu: "Hanginizin oğlu ya da öküzü kuyuya düşse, Şabat günü hiç duraksamadan onu kurtarmaya koşmaz?" 6Yanıt veremediler.

Şölen Çağrılılarının Tutumu 7-14

7İsa baş köşeleri çaba gayret nasıl seçtiklerini görünce çağrılılara bir simgeyle konuştu: 8"Biri seni düğün şölenine çağırdığında baş köşeye kurulma. Olur ya, belki senden daha önemli biri de onun tarafından çağrılmıştır. 9İkinizi de çağıran yaklaşıp, 'Lütfen yerini bu adama bırak' diyebilir. O zaman utançla kalkar, en son sırayı alırsın.

10"Bunun tersine, bir yere çağrıldığında git en son sıraya otur. Öyle ki şölen sahibi içeri girdiğinde sana, 'Arkadaşım, lütfen daha yüksek yere buyur' desin. İşte o zaman seninle birlikte sofrada oturan herkesin önünde saygınlık kazanırsın. 11Çünkü kendini yükselten kişi alçaltılacak, kendini alçaltan kişi de yükseltilecektir."

12İsa kendisini şölene çağırana da, "Bir sofra ya da şölen düzenlediğinde arkadaşlarını, kardeşlerini, hısım akrabanı ya da varlıklı komşularını çağırma" dedi. "Çünkü onlar da öte yandan seni çağırır, böylece sana karşı yükümlülüklerini ödemiş olurlar. 13Şölen düzenlediğinde yoksulları, sakatları, kötürümleri, gözü görmezleri çağır; 14mutluluk kazanırsın. Çünkü onların karşılık olarak ödeyebilecek hiçbir olanağı yoktur. Doğru kişiler dirildiğinde sana karşılığı ödenecektir."

Parlak Şölene Çağrı 15-24

(Matta 22:1-10)

15Sofrada oturanlardan biri bunu duyunca İsa'ya, "Tanrı hükümranlığında yemek yiyecek kişiye ne mutlu!" dedi.

16İsa ona simgesel bir öykü anlattı: "Bir adam parlak bir şölen düzenledi, pek çok kişiyi çağırdı. 17Şölen saati gelince çağrılılara, 'Buyurun, her şey hazır' diyerek bilgi iletsin diye uşağını gönderdi. 18Ama tümü ağız birliğiyle özür bulmaya koyuldu. Birincisi, 'Bir tarla satın aldım' dedi, 'Varıp onu görmeliyim. Lütfen özrümü kabul et.' 19"Başka biri, 'Beş çift öküz satın aldım' dedi, 'Onları denemeye gidiyorum. Lütfen özrümü kabul et.' 20Bir başkası da, 'Kendime bir eş aldım' dedi, 'Bu nedenle gelemem.'

21"Uşak geri dönüp durumu efendisine bildirdi. Bunun üzerine ev sahibi öfkelenerek uşağına buyruk verdi: 'Hemen kentin caddelerine, sokak aralarına koş. Yoksulları, sakatları, gözü görmezleri, kötürümleri toplayıp buraya getir.' 22Uşak, 'Efendi, buyruğun uygulandı' dedi. 'Ama daha yer var.'

23"Efendisi, 'Yollara çitlere koş, bulduklarını zorla, gelsinler' dedi. 'Öyle ki, evim dolsun. 24Bakın, sizlere bildireyim; şölene çağrılan o insanlardan hiçbiri yemeğimi tatmayacak.'"

Mesih Nasıl Değerlendirilir? 25-33

(Matta 10:37,38)

25 Yoğun topluluklar İsa'ya yoldaşlık ediyordu. İsa onlara dönerek, 26 "Bana gelip de"
dedi, "Babasını, annesini, eşini, çocuklarını, erkek ve kız kardeşlerini[147], hatta canını hiçe
saymayan, benim öğrencim olamaz. 27 Haçını[148] yüklenip ardım sıra gelmeyen de öğrencim
olamaz. 28 Hanginiz bir kule kurmak isteyince bu işi sona erdirip erdiremeyeceğini anlamak
için ilkin harcayacağı parayı hesap etmeye oturmaz? 29 Yoksa, temeli atıp işi sona
erdiremediğini gören herkes onunla alaya başlar. 30 'Bu adam bir kule kurmaya kalkıştı, ama
işin üstesinden gelemedi' derler.
31 "Ya da hangi kral başka bir krala karşı savaşa gittiğinde, ilkin kendisine karşı gelen
yirmi bin kişiyi on bin kişiyle karşılamaya gücüm yeter mi yetmez mi diye çevresindekilere
danışmaz? 32 Gücü yeterli değilse, öbürü daha uzaktayken bir elçi gönderip barış koşullarını
öğrenmek ister. 33 İşte bunun gibi, nesi var nesi yoksa hepsiyle bağımlılığını koparmayan da
benim öğrencim olamaz."

Değerini Yitiren Tuz 34,35

(Matta 5:13; Markos 9:50)

34 "Tuz iyi bir şeydir. Ama tuz tuzluluğunu yitirirse, bir daha neyle ona tuz tadı
verilebilir? 35 Artık ne toprağa yararı vardır ne de gübre yığınına. Onu kaldırıp sokağa atarlar.
İşitecek kulağı olan işitsin."

Yitik Koyun Simgesi 1-7

(Matta 18:12-14)

15 Gümrük parası toplayanlarla günahlıların tümü O'nu dinlemek için üşüşüyordu.
2 Ferisiler'le dinsel yorumcular ise, "Bu adam günahlıları yanına alıyor, onlarla
birlikte yemek yiyor" diye söyleniyorlardı. 3 İsa şu simgesel öyküyü anlatarak onları yanıtladı:
4 "İçinizden hanginizin yüz koyunu olur da, bunlardan bir tekini yitirince doksan
dokuzunu bozkırda bırakıp buluncaya dek yitirilenin ardından gitmez? 5 Koyunu bulunca da
onu omzuna alıp sevinç içinde 6 evine döner. Arkadaşlarını, komşularını çağırıp, 'Gelin,
sevincime katılın' der. 'Çünkü yitirilen koyunumu buldum.' 7 Size derim ki, işte bunun gibi,
günahtan dönen bir tek günahlı için, günahtan dönmeye gereksinimi olmayan doksan dokuz
doğru kişi için duyulduğundan daha çok sevinç duyulur gökte."

Yitik Gümüş Para Simgesi 8-10

8 "Ya da hangi kadının on gümüş parası* olur da birini yitirince, bir lamba yakıp evini
süpürmez, onu buluncaya dek aramaz? 9 Parayı bulunca da arkadaşlarını, komşularını çağırıp,
'Gelin, sevincime katılın' der. 'Çünkü yitirdiğim gümüş parayı buldum.' 10 Size derim ki,
bunun gibi günahtan dönen bir tek günahlı için Tanrı'nın melekleri önünde sevinç duyulur."

Yitik Oğul Simgesi 11-32

11 İsa konuşmasını sürdürdü: "Bir adamın iki oğlu vardı. 12 Bunlardan küçüğü babasına,
'Baba, varlığından payıma düşeni bana ver' dedi. O da varlığını onların arasında böldü.
13 "Aradan çok geçmeden, küçük oğul her şeyini toplayıp uzak bir ülkeye göç etti;
orada aşağılık bir yaşama dalarak neyi varsa saçtı savurdu. 14 Elindeki her şeyin altından girip
üstünden çıktıktan sonra o ülkeye kırıcı bir kıtlık geldi. O da yoksunluk çekmeye başladı.
15 Ve gitti, o ülkenin yurttaşlarından birine yanaşma oldu. Adam da onu çiftliklerindeki

---

147 Bakınız, 21:16,17
148 Bakınız, 9:23; Matta 10:38; 16:24

domuzları gütmeye saldı. [16]Delikanlı domuzların yediği keçiboynuzlarıyla karnını doyurmak istediyse de kimse ona bir şey vermedi.

[17]"Aklı başına gelince kendi kendine, 'Babamın bir sürü emekçisinin iyice yiyip doyduktan sonra bile artakalan ekmeği var' dedi. 'Oysa ben burada kıtlıktan kırılıyorum. [18]Kalkıp babama gideyim; göğün katında ve senin önünde günah işledim baba, diyeyim. [19]Bundan böyle oğlun denmeye yaraşık değilim. Bana emekçilerinden birisi gibi davran.' [20]Kalkıp babasının yanına vardı. O daha çok uzaktayken, babası onu görüp acıdı. Koşarak boynuna sarıldı, derin özlemle onu öptü. [21]Oğul da ona, 'Göğün katında ve senin önünde günah işledim baba' dedi. 'Bundan böyle oğlun denmeye yaraşık değilim.'

[22]"Ama baba uşaklarına buyruk verdi: 'Çabuk olun. En seçkin giysiyi getirip ona giydirin. Parmağına yüzük takın. Ayaklarına pabuç geçirin. [23]Besili danayı buraya getirip boğazlayın. Yiyelim eğlenelim. [24]Çünkü bu oğlum ölüydü, şimdi yine yaşıyor; yitikti ama bulundu.' Ardından başladılar eğlenmeye.

[25]"Bu arada adamın büyük oğlu çiftlikteydi. Dönerken evine yaklaşınca çalgı ve dans sesleri duydu. [26]Uşaklardan birini çağırıp bunların da ne demek olduğunu sordu. [27]O da, 'Kardeşin geldi' diye yanıtladı, 'Baban besili danayı boğazladı. Çünkü sağ salim ona kavuştu.'

[28]"Genç adam öfkelendi. İçeri bile girmek istemedi. Bunun üzerine babası dışarı çıkıp ona yalvardı. [29]Ama o babasına, 'Bak bunca yıldır yanında çalışıyorum' diyerek karşılık verdi, 'Buyruğuna hiç söz dinlemezlik etmedim. Ama bir kez olsun bana bir oğlak vermedin ki, ben de arkadaşlarımla birlikte eğleneyim. [30]Oysa varlığını genel kadınlarla yiyip tüketen bu oğlun eve gelince, onun için besili danayı boğazladın.'

[31]"Baba, 'Oğlum,' dedi. 'Sen hep yanımdasın, varlığımın tümü senindir. [32]Şu anda eğlenip sevinmek yerindedir. Çünkü bu kardeşin ölüydü, şimdi ise yaşıyor; yitikti ama bulundu.'"

Açıkgöz Ev Yöneticisi 1-13

16 İsa öğrencilerine şunları da anlattı: "Varlıklı birinin bir ev yöneticisi vardı. Ev yöneticisi onun mallarını darmadağın ediyor yolunda bir suçlama erişti adamın kulağına. [2]Onu yanına çağırdı, 'Senin için bu duyduklarım nedir?' diye sordu. 'Ev yöneticiliğinin hesabını ver bakalım. Bundan böyle ev yöneticiliği yapamazsın.'

[3]"Ev yöneticisi içinden, 'Şimdi ne yapacağım?' dedi. 'İşte efendim ev yöneticiliğini benden alıyor. Toprağı kazacak gücüm yok. Dilenmekten utanırım. [4]Ne yapacağımı biliyorum; öyle ki ev yöneticiliğinden atıldığımda insanlar beni evlerine alsın.'

[5]"Ardından efendisine borcu olanları teker teker yanına çağırdı. Birincisine, 'Efendime borcun ne kadar?' diye sordu. [6]Adam, 'Yüz damacana zeytinyağı' diye yanıtladı. Ev yöneticisi, 'Şu borç senedini al' dedi, 'Hemen şuracığa otur, elli damacana yaz.' [7]Sonra öbürüne sordu: 'Borcun ne kadar?' O da, 'Yüz ölçek buğday' diye yanıtladı. Ev yöneticisi, 'Şu borç senedini al, seksen ölçek yaz' dedi.

[8]"Efendisi, aldatıcı ev yöneticisini övdü. Çünkü o akıllıca davranmıştı. Sonuç: Şimdiki çağın insanları kendi kuşaklarıyla alışverişlerinde aydınlanmış insanlardan daha keskin zekâlıdır. [9]Sizlere derim ki, haksız mammona* gönül kaptıranlarla arkadaşlık kurun. Öyle ki olanaklar yitirilince sizi sonsuz barınaklara alsınlar. [10]Az şeyde güvenilen kişiye çok şeyde de güvenilir. Az şeyde haksızlık eden kişi çok şeyde de haksızlık eder. [11]Bu nedenle, eğer haksız mammon ilişkisinde güvenilir değilseniz, gerçek varlık ilişkisinde sizlere kim güvenebilir? [12]Başkasının malı ilişkisinde güvenilir değilseniz, kendinizin olanı sizlere kim verir? [13]Hiçbir uşak iki efendiye uşaklık edemez. Çünkü ya birine kin besler öbürünü sever; ya da birine bağlanır öbürünü hor görür. Hem Tanrı'ya hem de mammona uşaklık edemezsiniz."

İsa'nın Belirttiği Tanrısal Değerler 14-18

(Matta 11:12,13; 5:31,32; Markos 10:11,12)

14 Paraya tutkun Ferisiler bu sözlerin tümünü dinliyor ve İsa'yı tiye alıyordu. 15 İsa onlara, "Siz kendinizi insanların önünde doğru çıkarırsınız" dedi. "Ama Tanrı yüreğinizi bilir. İnsanların yüce saydığı şeyler, Tanrı'nın gözünde tiksindiricidir. 16 Ruhsal yasa ve peygamberler Yahya'ya dek uzanır. Onun gününden bu yana Tanrı hükümranlığı insanlara müjdeleniyor ve herkes ona girmek için kendini zorluyor[149]. 17 Gökle yerin geçip gitmesi ruhsal yasadan bir tek çizginin bozulmasından daha kolaydır.

18 "Karısını boşayıp bir başkasıyla evlenen kişi cinsel yolsuzluk etmiş olur. Kocasının boşadığı bir kadınla evlenen de cinsel yolsuzluk etmiş olur."

Varlıklı Adamla Yoksul Lazaros 19-31

19 "Varlıklı bir adam vardı. Giysileri erguvan çiçeği renginde ince ketendendi. Kendisine her gün tantanalı şölenler düzenlerdi. 20 Kapısının önüne ise Lazaros adında bir yoksulu yatırırlardı. Bedeni baştan başa açık yaralarla doluydu. 21 Varlıklı adamın sofrasından atılan artıklarla karnını doyurmaya özlem duyardı o. Köpekler de gelip açık yaralarını yalardı.

22 "Günlerden bir gün yoksul adam öldü, melekler tarafından İbrahim'in yanında oturmaya götürüldü. Varlıklı adam da öldü ve gömüldü. 23 Ölüler ülkesinde[150] işkence çekerken gözlerini kaldırınca ırakta İbrahim'i ve yanında duran Lazaros'u gördü. 24 'Ey İbrahim baba' diye seslendi. 'Bana acı. Lazaros'u gönder de parmağının ucunu suya batırsın, dilimi serinletsin. Çünkü bu alevin ortasında acıyla kıvranıyorum.'

25 "Ama İbrahim, 'Ey oğul' dedi. 'Yaşamında iyi şeylerle gönenç bulduğunu, Lazaros'un ise her tür kötülüğü taşıdığını anımsa. Oysa şimdi o avuntu buluyor, sense acıyla kıvranıyorsun. 26 Üstelik, bizimle sizin aranızda koca bir boşluk saptanmıştır. Öyle ki, buradan oraya geçmek isteyenler bunu başaramasın; oradan da hiç kimse bizim bulunduğumuz yere geçemesin.'

27 "Bunun üzerine adam 'Sana yalvarırım ey baba!' dedi. 'Lazaros'u babamın evine sal. 28 Beş kardeşim var. Onları uyarsın ki, onlar da bu işkence yerine gelmesin.' 29 Ama İbrahim şöyle yanıtladı: 'Musa'yı ve peygamberleri biliyorlar. Onları dinlesinler.' 30 Adam, 'Hayır, İbrahim baba' dedi. 'Elbette, ölülerden biri onlara giderse günahlarından dönerler.' 31 İbrahim de ona, 'Eğer Musa'yı ve peygamberleri dinlemiyorlarsa, ölüler arasından biri dirilse bile inanmazlar' diyerek konuştu."

Günah Sorununun Ayrımlı Yönleri 1-4

(Matta 18:6,7; 21,22; Markos 9:42)

17 İsa öğrencilerine, "Suça sürükleme eylemlerinin gelmemesi olanaksızdır" dedi. "Ama bu eylem kimin aracılığıyla geliyorsa, vay onun başına! 2 Şu küçüklerden birini kim suç işlemeye sürüklerse, boynuna bir değirmen taşı bağlanıp denize atılması o kişi için daha iyidir. 3 Kendinize dikkat edin. Kardeşin sana karşı günah işlerse onu kına. Günahından dönerse onu bağışla. 4 Eğer bir günde sana karşı yedi kez günah işler ve yedi kez yanına gelip, 'Ben günahımdan dönüyorum' derse, onu bağışlamak zorundasın."

İmanın Sağladığı Sonuçlar 5,6

5 Haberciler Rab'be, "İmanımızı çoğalt" dedi. 6 Rab yanıtladı: "Hardal tohumu kadar imanınız olsa şu karadut ağacına, 'Tüm kökünle yerinden sökül ve denize kök sal' deseniz buyruğunuza uyardı."

Uşağın Yükümlülüğü 7-10

---

149 Bakınız, Matta 11:12
150 Bakınız, Matta 11:23

7“Sizlerden birinin çift süren ya da sürüleri güden bir uşağı olduğunu varsayalım.
Tarladan eve döndüğünde ona, ‘Hemen gel sofraya otur’ mu der, 8yoksa, ‘Yiyeceğimi hazırla,
önlüğünü bağla, yiyip içinceye dek bana hizmette bulun ondan sonra da kendin ye iç’ mi der?
9Uşak kendisine buyrulanı yaptığı için efendi ona teşekkür borçlu mudur? 10Sizin durumunuz
da tıpkı bunun gibidir. Buyrulan her şeyi yaptığınızda, ‘Biz yararsız uşaklarız’ deyin.
‘Yapmamız gerekeni yaptık sadece.’”

İsa On Cüzamlıyı Pak Kılıyor 11-19

11İsa Yeruşalim’e giderken Samiriye ve Galile bölgelerinden geçiyordu. 12Bir kasabaya
girdiğinde, O’nu on cüzamlı karşıladı. Uzakta durarak 13yüksek sesle dileklerini dile
getirdiler: “İsa, yetkili yönetmen; bize acı!” 14İsa onları görünce, “Gidin kendinizi rahiplere
gösterin” dedi. Cüzamlılar yolda giderken paklandı. 15İçlerinden biri iyi olduğunu anlayınca
yüksek sesle Tanrı’yı yücelterek geri döndü. 16Yüzüstü İsa’nın ayaklarına kapandı. O’na
teşekkür etti. Adam Samiriyeli’ydi.
17İsa, “Paklananlar on kişi değil miydi?” diye sordu. “Öbür dokuzu nerede? 18Bu
yabancıdan başka Tanrı’yı yüceltmek için geri gelen olmadı mı?” 19Sonra adama, “Kalk,
yoluna koyul” dedi. “İmanın seni kurtardı.”

Tanrı Hükümranlığı Buradadır 20,21

20Ferisiler, “Tanrı hükümranlığı ne zaman gelecek?” yolunda bir soru sordu. İsa
onlara, “Tanrı hükümranlığı gözle görülebilir biçimde gelmez” dedi. 21“Ne de insanlar, ‘Bak,
burada’ ya da, ‘Orada’ der. İşte Tanrı hükümranlığı aranızdadır*.”

Hükümranlığa Yol Açan Olaylar 22-37

(Matta 24:23-28; 37-41)

22İsa öğrencilere, “İnsanoğlu’nun günlerinden birini görmek için özlem çekeceğiniz
dönem geliyor” dedi. “Ama görmeyeceksiniz. 23Size, ‘Bak, orada; bak, burada’ diyecekler.
Sakın gidip aramaya koyulmayın. 24Çünkü şimşek çakınca bir uçtan öbür uca tüm gökyüzünü
nasıl aydınlatırsa, İnsanoğlu da [kendi gününde] tıpkı bunun gibi olacaktır. 25Ne var ki, ilkin
O’nun bir sürü işkence çekmesi ve bu kuşakça yadsınması gerekiyor. 26Nuh’un günlerinde
durum ne idiyse, İnsanoğlu’nun günlerinde de öyle olacak. 27Herkes yiyor, içiyor, evleniyor,
everiliyordu; Nuh’un gemiye girdiği güne dek.. Sonra tufan gelip tümünü yok etti.
28“Lut’un günlerinde de durum buydu. Herkes yiyor içiyor, satın alıyor satıyor, ekiyor,
yapılar kuruyordu. 29Lut’un Sodom’u bırakıp gittiği gün gökten ateşle kükürt yağdı ve
tümünü yok etti. 30İnsanoğlu’nun açıklanacağı günde de durum tıpkı bunun gibi olacak. 31“O
gün damda olup da malları evde bulunan onları almaya inmesin. Bunun gibi tarladaki de geri
dönmesin. 32Lut’un karısını anımsayın. 33Canını kurtarmaya çalışan herkes onu yitirecektir;
ama yitiren onu koruyacaktır.
34“Size diyorum ki, o gece bir yatakta iki kişi olacak; biri alınacak öbürü bırakılacak.
35Değirmende birlikte buğday öğüten iki kadın olacak; biri alınacak öbürü bırakılacak.” 36[151]
37Öğrenciler, “Nerede, ya Rab?” diye sordu. İsa, “Ölü neredeyse, akbabalar da orada
toplanacak” dedi.

Dul Kadınla Yargıç Simgesi 1-8

18 İsa her vakit dua etmeleri ve hiç yüreksizlenmemeleri gerektiğini belirten bir
simgesel öykü anlattı onlara: 2“Bir kentte Tanrı korkusunu öneme almayan, insana
saygı tanımayan bir yargıç vardı. 3Bir de dul kadın vardı aynı kentte. İkide bir yargıca gelir,

---

17:14 Levililer 13:49; 14:2-32

17:27 Yaratılış 7:7-23 **17:28** Yaratılış 18:20 **17:29** Yaratılış 19:15,24,25 **17:31** Yaratılış 19:26

[151] 36 [Tarlada iki kişi olacak; biri alınacak öbürü bırakılacak.]

‘Davalımdan hakkımı kovala’ diye yakarırdı. 4Yargıç uzun süre aldırış etmedi. Ama sonunda
kendi kendine, ‘Her ne kadar Tanrı korkusunu öneme almayan, insana saygı tanımayan
biriysem de, 5beni sürekli tedirgin etmesin diye bu dul kadının hakkını arayacağım’ dedi.
‘Yoksa boyuna gelip beni canımdan bezdirecek.’”
6Rab, “Adaletsiz yargıcın ne dediğini duyun” diye ekledi. 7“Ya Tanrı? Kendisine gece
gündüz haykıran seçilmişlerinin hakkını savunmaz mı? Katlanışı ne denli sürer? 8Size derim
ki, onların hakkını ivedilikle saptayacak. Yine de, İnsanoğlu geldiğinde şu dünyada acaba
böylesi imanı bulacak mı?”

Kendisini Doğru Sayanın Kişisel Çelişkisi 9-14

9Kendilerinin doğru olduğuna kanıp da geriye kalanları aşağı gören kimilerine İsa şu
simgesel öyküyü anlattı:
10“İki adam dua etmek için tapınağa gitti. Biri Ferisi’ydi, öbürüyse gümrük vergisi
toplayan. 11Ferisi ayağa kalkıp kendi kendine şöyle dua etti: ‘Ya Tanrı, öbür insanlara –
kapkaççılara, hilecilere, cinsel yolsuzluk yapanlara, ya da gümrük vergisi toplayan şu adama–
benzemediğim için sana teşekkür ederim. 12Haftada iki kez oruç tutarım. Tüm kazancımın
yüzde onunu veririm.’
13“Gümrük vergisi toplayansa uzakta durup gözlerini göğe kaldırmak bile istemedi.
Yalnız göğsünü dövüyor, ‘Ey Tanrı, ben günahlıya acı’ diyordu. 14Size derim ki, ilki değil,
ama bu adam evine doğrulukla donatılmış biri olarak döndü. Çünkü kendisini yükselten
alçaltılacak, kendisini alçaltansa yükseltilecek.”

İsa Küçük Çocukları Kutlu Kılıyor 15-17

(Matta 19:13-15; Markos 10:13-16)

15İsa’nın yanına, dokunsun diye küçücük çocuklar getirdiler. Ama öğrenciler bunu
görünce çocukları getirenleri payladı. 16İsa onları çağırıp, “Çocukları bırakın, bana gelsinler”
dedi. “Onlara engel olmayın. Çünkü Tanrı hükümranlığı böylelerinindir. 17Doğrusu size derim
ki, Tanrı hükümranlığını bir çocuk gibi kabul etmeyen ona hiç giremez.”

Sonsuz Yaşam Arayan Varlıklı Genç 18-30

(Matta 19:16-30; Markos 10:17-31)

18Bir başkan İsa’ya, “İyi Öğretmen, sonsuz yaşamı miras almak için ne yapmalıyım?”
diye sordu. 19İsa ona, “Neden bana iyi diyorsun?” dedi. “Tanrı’dan başka kimse iyi değildir.
20Buyrukları bilirsin:

“‘Evlilik dışı cinsel bağlantıya girmeyeceksin,
Adam öldürmeyeceksin,
Çalmayacaksın,
Yalan yere tanıklık etmeyeceksin,
Babana ve annene saygı göstereceksin.’”

21Adam, “Bunların tümünü gençliğimden bu yana tuttum” diye yanıtladı. 22İsa bunu
duyunca, “Bir şeyin eksik kalıyor” dedi. “Varını yoğunu sat, yoksullara dağıt. Böylelikle
göklerde varlığın olacaktır. Sonra da ardım sıra gel.”
23Adam bunu duyunca yüreği tasayla doldu. Çünkü çok zengindi. 24İsa onun tepkisini
görünce, “Parası bol kişilerin Tanrı hükümranlığına girmesi ne denli güçtür!” dedi.
25“Devenin iğne deliğinden geçmesi, zengin bireyin Tanrı hükümranlığına girmesinden daha
kolaydır.”
26Bunu duyanlar, “Öyleyse kim kurtulabilir?” diye sordu. 27İsa, “İnsanlar önünde
olanaksız olan, Tanrı önünde olanaklıdır” diye yanıtladı. 28Petros, “İşte biz her şeyi bırakıp
ardın sıra geldik” dedi. 29İsa, “Doğrusu size derim ki” dedi, “Tanrı hükümranlığı için evini,

18:20 Mısır’dan Çıkış 20:12-16; Yasanın Tekrarı 5:16-20

eşini, kardeşlerini, ana-babasını, çocuklarını bırakan hiç kimse yoktur ki [30]şimdiki dönemde bunları kat kat almasın. Gelecek çağda ise sonsuz yaşamı alacaktır o."

İsa Ölümünü ve Dirilişini Üçüncü Kez Belirtiyor 31-34

(Matta 20:17-19; Markos 10:32-34)

[31]İsa, on iki öğrenciyi bir yana çekip onlara, "Bakın" dedi, "Yeruşalim'e çıkıyoruz. İnsanoğlu için peygamberlerce yazılmış olanların tümü bütünlenecektir. [32]Ulusların eline verilecek, O'nunla alay edecekler, aşağılayacaklar, yüzüne tükürecekler. [33]Kamçıladıktan sonra O'nu öldürecekler. Üçüncü gün dirilecek." [34]Ama öğrenciler bu sözlerin tekini bile anlamadı. Bu bildiri kendilerinden gizlendiği için söylenenleri kavrayamadılar.

İsa Görmez Dilenciyi Görüme Kavuşturuyor 35-43

(Matta 20:29-34; Markos 10:46-52)

[35]İsa, Yeriha kentine yaklaşırken, gözleri görmeyen bir adam yol kenarında oturmuş dileniyordu. [36]Bir topluluğun yakınından geçmekte olduğunu duyunca, "Ne oluyor?" diye sordu. [37]"Nasıralı İsa buradan geçiyor" diye yanıtladılar. [38]Adam yüksek sesle, "Ey İsa, Davut Oğlu, bana acı" diye bağırdı. [39]Öndekiler onu paylayarak bağırmayı kes diye üstelediler. Ama o sesini büsbütün yükseltti: "Ey Davut Oğlu, bana acı."

[40]İsa duraklayıp onu kendisine getirmelerini buyurdu. Adam yaklaşınca İsa sordu: [41]"Sana ne yapmamı istiyorsun?" O da, "Ya Rab, yeniden göreyim" dedi. [42]İsa ona, "Gözlerin açılsın!" dedi. "İmanın seni kurtardı." [43]O anda görmeye başladı ve Tanrı'yı yücelterek İsa'nın ardı sıra gitti. Olayı gören tüm halk Tanrı'ya övgüler sundu.

Kısa Boylu Günahlının Tövbesi 1-10

19 İsa Yeriha'ya girdi. Kentin içinden geçiyordu. [2]Orada Zakkay adında zengin bir adam vardı. Gümrük vergisi toplayanların önde geleniydi. [3]Zakkay İsa'nın nasıl biri olduğunu görmek istedi. Ne var ki, biriken topluluk yüzünden bunu başaramadı. Çünkü boyu kısaydı. [4]Hemen önden koşup İsa'yı görebilmek için geçeceği yol üstünde bir incir ağacına tırmandı. [5]İsa oraya varınca yukarı bakarak, "Zakkay, çabuk aşağı in" dedi. "Çünkü bugün senin evinde kalmam gerekiyor." [6]Zakkay hemen aşağı indi ve sevinç içinde İsa'yı ağırladı.

[7]Bunu görenler söylenmeye koyuldu. "Günahlı bir adamın evinde kalmaya gitti" diyerek mırıldanıyorlardı. [8]Zakkay ayağa kalkıp Rab'be, "Ya Rab, işte varlığımın yarısını yoksullara veriyorum" dedi. "Birinden haksızlıkla bir şey kaptımsa da dört katını geri veriyorum." [9]İsa ona, "Bugün bu eve kurtuluş geldi" dedi. "Çünkü o da İbrahim'in bir oğludur. [10]Çünkü İnsanoğlu yitirileni aramaya ve kurtarmaya geldi."

Uşaklara Bırakılan Para 11-28

(Matta 25:14-30)

[11]Onlar bu sözleri dinlerken, İsa simgesel bir öykü anlatarak konuşmasını sürdürdü. Çünkü kendisi Yeruşalim'e yakın bulunduğundan, Tanrı hükümranlığının belirmek üzere olduğunu sanıyorlardı. [12]İsa şunu anlattı: "Soylu bir adam kendisine bir krallık sağlayıp yine geri dönmek amacıyla uzak bir ülkeye gitti. [13]Önce on uşağını yanına çağırıp kendilerine on gümüş verdi. 'Ben geri gelinceye dek bunu değerlendirin' dedi. [14]Ne var ki, ülkesinin halkı kendisine kin besliyordu. Ardından elçi gönderip, 'Biz bu adamın başımıza kral olmasını istemiyoruz' dediler.

[15]"Soylu adam krallığı sağlayıp geri geldiğinde, parayı bıraktığı uşakları yanına çağırmaları için buyruk verdi; öyle ki parayı nasıl değerlendirdiklerini görsün. [16]İlki yaklaşıp, 'Efendi, gümüşün on gümüş daha kazandı' dedi. [17]Adam, 'Aferin iyi uşak' dedi. 'Az olanı kullanmakta güvenilir kişi olduğunu gösterdin. On kent üzerinde yetki veriyorum sana.'

19:10 Hezekiel 34:16

18"İkincisi yaklaşıp, 'Efendi' dedi. 'Gümüşün beş gümüş daha getirdi.' 19Adam, 'Sana
da beş kent üzerinde yetki veriyorum' dedi. 20Bir başkası yaklaşıp, 'Efendi' dedi, 'İşte
gümüşün. Onu bir mendile sarıp sakladım. 21Çünkü senden korkum vardı. Sert bir insansın.
Koymadığını toplar, ekmediğini biçersin.' 22Adam, 'Kendi ağzından çıkan sözle seni suçlu
çıkaracağım kötü uşak' dedi. 'Benim sert bir insan olduğumu biliyordun. Koymadığımı
toplar, ekmediğimi biçerim. 23Öyleyse niçin paramı bankaya yatırmadın? Hiç olmazsa,
geldiğimde onu faiziyle birlikte çekerdim.'
24"Sonra orada duranlara, 'Bu adamdan elindeki gümüşü alın, on gümüşü olana verin'
dedi. 25'Efendi, onun on gümüşü var' diye karşılık verdiler. 26Adam, 'Size derim ki' dedi,
'Malı olan herkese daha da çok verilecek, ama bir şeyi olmayandan elindeki bile alınacaktır.
27"'Kendilerine krallık etmemi istemeyen bu düşmanlarıma gelince; onları buraya
getirin, gözümün önünde idam edin.'" 28İsa bu sözleri söyledikten sonra onlardan önce
Yeruşalim'e doğru yola çıktı.

YERUŞALİM'İ KAPSAYAN HİZMET

Yeruşalim'e Görkemli Giriş 29-40

(Matta 21:1-11; Markos 11:1-11; Yuhanna 12:12-19)

29Zeytinlik Dağı denen tepenin eteğinde Beytfaci'ye ve Beytanya'ya yaklaşınca, İsa
öğrencilerden ikisini gönderdi. 30Onlara, "Karşıdaki köye gidin" dedi. "Oraya varır varmaz
bağlı duran bir sıpa göreceksiniz. Ona hiçbir vakit, hiç kimse binmemiştir. Onu çözüp getirin.
31Eğer biri size, 'Onu niçin çözüyorsunuz?' diye sorarsa, 'Bu Rab için gereklidir'
diyeceksiniz."
32Gönderilenler gitti, her şeyi İsa'nın dediği gibi buldular. 33Sıpayı çözüyorlardı ki
sahipleri, "Bu sıpayı niçin çözüyorsunuz?" diye sordu. 34Öğrenciler de, "Bu, Rab için
gereklidir" dedi. 35Sıpayı alıp İsa'ya getirdiler. Kendi giysilerini sıpanın üstüne atarak, İsa'nın
binmesine yardım ettiler. 36İsa ilerlerken de giysilerini halı gibi yolun üstüne serdiler.
37İsa, Zeytinlik Dağı'nın alt yamacına yaklaştığında, tüm öğrenci topluluğu[152]
sevinçten coşarak, tanık oldukları güçlü işlerin hepsine ilişkin yüksek sesle Tanrı'ya övgü
sunmaya koyuldu. 38Şöyle bağırıyorlardı:

"Rab'bin adıyla gelen Hükümran kutludur.
Gökte esenlik, Yücelerde Olan'a yücelik olsun!"

39Topluluğun içinden bazı Ferisiler İsa'ya, "Öğretmen, öğrencilerini payla" dedi. 40İsa, "Size
derim ki, bunlar susarlarsa taşlar bağıracak" diye yanıtladı.

Kentin İlgisizliği 41-44

41İsa yaklaşıp kenti görünce onun için ağladı. 42"Keşke sen de bugün esenlik sağlayan
değerlerin ne olduğunu bilseydin" dedi. "Ama şimdi onlar gözlerinden gizli kalıyor.
43Düşmanlarının çevrende siper kazıp seni kuşatacakları, her yönden saracakları günler
geliyor. 44Seni de, bağrında taşıdığın çocuklarını da kaldırıp yere çarpacaklar. Sende taş
üstünde taş bırakmayacaklar. Çünkü kendini ilgilendiren tanrısal ziyaret vaktini bilmedin."

İsa Tapınağı Arıtıyor 45-48

(Matta 21:12-17; Markos 11:15-19; Yuhanna 2:13-22)

45İsa tapınağa girdi, oradaki satıcıları dışarı atmaya başladı. 46Onlara, "Kutsal Kitap'ta
yazılmıştır" dedi:

"Evim dua evi olacaktır.
Ama siz onu eşkıya yatağı yaptınız."

---

152 Bakınız, Matta 5:1

19:38 Mezmur 118:26

47 Her gün tapınakta öğretiyordu. Başrahipler, dinsel yorumcular O'nu yok etmek
istiyordu, halkın yöneticileri de aynı isteği güdüyordu. 48 Ne var ki, elverişli ortamı
bulamıyorlardı. Çünkü tüm halk kulak kesilmiş O'nu dinliyordu.

İsa'nın Yetkisine İlişkin Soru 1-8

(Matta 21:23-27; Markos 11:27-33)

20 Günlerden bir gün İsa tapınakta halka öğretmekte ve Sevinç Getirici Haber'i
yaymaktayken başrahiplerle dinsel yorumcular yanlarına İhtiyarlar'ı alarak karşısına
dikildiler. 2 "Bize söyle bakalım" dediler, "Bu işleri hangi yetkiye dayanarak yapıyorsun? Bu
yetkiyi sana veren kim?" 3 İsa, "Ben size bir soru sorayım" diye yanıtladı. "Söyleyin bana:
4 Yahya'nın vaftiz etme yetkisi nereden geldi? Tanrı'dan mı yoksa insanlardan mı?"

5 Onlar aralarında düşünmeye koyuldular. Şöyle diyorlardı: "Eğer Tanrı'dandır dersek,
O bize, 'Öyleyse niçin ona inanmadınız?' diye soracak. 6 Yok eğer, 'İnsanlardandır' dersek,
tüm halk bizi taşlar. Çünkü Yahya'nın peygamber olduğuna kanmış bulunuyorlar." 7 Bunun
üzerine, nereden geldiğini bilmediklerini söylediler. 8 İsa, "Öyleyse, ben de size bu işleri hangi
yetkiye dayanarak yaptığımı söylemeyeceğim" dedi.

Bağ Kiralayanlara İlişkin Simgesel Öykü 9-19

(Matta 21:33-46; Markos 12:1-12)

9 İsa halka şu simgesel öyküyü anlatmaya başladı: "Bir adam asma dikti, bağı
bağcılara kiralayarak uzun bir süre için başka bir ülkeye gitti[153]. 10 Bağ bozumunda, ürünün bir
bölümünü kendisine vermeleri için kiracılarına bir uşak gönderdi. Ama kiracılar onu
tartaklayıp eli boş geri gönderdiler. 11 Adam başka bir uşak gönderdi. Onu da tartaklayıp
aşağıladılar ve eli boş gönderdiler. 12 Adamcağız üçüncü bir uşak gönderdi. Onu da yaralayıp
dışarı attılar.

13 "Bunun üzerine bağ sahibi, 'Ne yapayım?' dedi. 'Sevgili oğlumu göndereyim. Belki
ona saygı gösterirler.' 14 Ama kiracılar oğlunu görünce, 'İşte malları miras alacak olan burada'
diye aralarında söyleştiler, 'Haydi, şunu öldürelim de mirasına konalım.' 15 Böylece onu
bağdan dışarı sürükleyip öldürdüler. Şimdi, bağ sahibi onlara ne yapacak? 16 Varıp o kiracıları
yok edecek, bağı da başkalarına verecek. "Bunu duyanlar, "Tanrı korusun!" dediler. 17 İsa
onların gözlerinin içine bakarak sordu: "Öyleyse, yazılmış olan bu söz ne anlam taşır?

'Yapıcıların kaldırıp attığı Taş, işte bu baş köşeye konulan Taş oldu.'"

18 "Bu Taş'a çarpıp düşen herkes paramparça olacak. Taş da kimin üstüne düşerse onu ezip toz
edecek."

19 Dinsel yorumcularla başrahipler o anda O'na el uzatmak istedilerse de halktan
korktular. Çünkü bu simgesel öyküyle kendilerine değindiğini anladılar.

Kayser'e Vergi Ödemeli mi? 20-26

(Matta 22:15-22; Markos 12:13-17)

20 İsa'yı gözlemeye başladılar. O'nu kendi sözüyle tuzağa düşürmek istiyorlardı. Sözde
doğru kişiler gibi davranan, ama gerçekte O'nu valinin yetkisine ve yargılamasına teslim
etmek için saman altından su yürüten rol yapıcı kişiler gönderdiler[154]. 21 Bunlar varıp, "Ey
Öğretmen, doğru konuştuğunu ve öğrettiğini, kimseyi kayırmadığını biliyoruz" dediler. "Tam
tersine, Tanrı yolunu gerçekten öğretiyorsun. 22 Söyle bize: Kayser'e vergi ödemek bizim için
yasal mı yoksa değil mi?[155]"

19:44 Mezmur 137:9 **19:46** Yeşaya 56:7; Yeremya 7:11 **20:9** Yeşaya 5:1 **20:17** Mezmur 118:22 **20:28** Yaratılış 38:8; Yasanın Tekrarı 25:5,6 **20:37** Mısır'dan Çıkış 3:2,6

153 Bakınız, Matta 21:33
154 Bakınız, Matta 22:15
155 Bakınız, Matta 22:17

23İsa onların kurnazlığını bildiğinden, 24"Bana bir dinar gösterin" dedi. "Bunun
üzerindeki yüz ve yazı kimindir?" Onlar, "Kayser'in!" diye yanıtladılar. 25İsa'nın karşılığı şu
oldu: "Bu durumda Kayser'e ilişkin şeyleri Kayser'e, Tanrı'ya ilişkin olanları da Tanrı'ya
verin."
26Halkın önünde O'nu kendi sözüyle tuzağa düşüremediler. Verdiği yanıta şaşarak
susup kaldılar.

Ölülerin Dirilmesi Sorunu 27-40
(Matta 22:23-33; Markos 12:18-27)

27Bazı Sadukiler[156] –ölülerin dirilişi diye bir şey yoktur yolunda konuşanlar– yaklaşıp
İsa'ya bir soru sordu: 28"Ey Öğretmen, Musa bize buyurmuştur ki, evli bir adam çocuğu
olmadan ölürse, kardeşi dul kalan kadınla evlenmeli, böylelikle kardeşine soy yetiştirmeli.
29"Yedi kardeş vardı. Birincisi bir kadınla evlenip çocuksuz öldü. 30İkincisi de,
31üçüncüsü de onunla evlendi. Aynı durumda yedisi de çocuk bırakmadan öldü. 32Sonunda
kadın da öldü. 33Ölüler dirildiğinde bu kadın hangisinin karısı olacak? Öyle ya, yedisi de onu
kendisine eş olarak aldı."
34İsa yanıtladı: "Bu çağın insanları evlenirler de everilirler de. 35Ama o çağa ve ölüler
arasından dirilmeye yaraşır görülenler ne evlenirler ne de everilirler. 36Çünkü artık ölüm nedir
bilmezler. Onlar meleklere eşittir ve diriliş çocukları olmaları nedeniyle Tanrı çocuklarıdır.
37Kaldı ki, ölülerin dirilişini Musa'nın kendisi, yanan çalıyla ilgili bölümde[157] belirtti. Orada
Rab için İbrahim'in, İshak'ın ve Yakup'un Tanrısı diyor. 38Tanrı ölülerin değil, dirilerin
Tanrısı'dır. Çünkü herkes O'nun için yaşar." 39Dinsel yorumcuların bazısı, "Öğretmen, doğru
söyledin" diye yanıtladı. 40Bundan sonra kendisine hiçbir şey sormak ataklığında
bulunmadılar.

Mesih'le İlgili Somut Soru 41-44
(Matta 22:41-46; Markos 12:35-37)

41İsa onlara, "Mesih için nasıl Davut'un Oğlu'dur yolunda söz ederler?" dedi.
42"Davut'un kendisi Mezmurlar kitabında şöyle diyor:
"'Rab Rabbim'e, «Sağımda otur» dedi,
43"Düşmanlarını ayaklarının altına basamak yapıncaya dek."
44"Eğer Davut'un kendisi O'na Rab diyorsa, O nasıl Davut'un Oğlu olabilir?"

Dinsel Yorumculara Yöneltilen Yargı 45-47
(Matta 23:1-36; Markos 12:38-40; Luka 11:43)

45Tüm halk dinlerken İsa öğrencilere şunu söyledi: 46"Uzun giysilerle dolaşmaktan
hoşlanan, çarşıda meydanda saygıyla selamlanmayı, sinagogların baş koltuklarını, şölenlerin
de ön sıralarını seven dinsel yorumculardan sakının. 47Dul kadınların evlerine konan, gösteriş
için uzun uzadıya dualar yapan bu insanların yargılanması daha ağır olacaktır."

Dul Kadının Armağanı 1-4
(Markos 12:41-44)

21 İsa çevreye bakınca, tapınağın para kutusuna armağanlarını bırakan varlıklı kişileri
gördü. 2Bu arada oraya iki bakır kuruş bırakan yoksul bir dul kadını da gördü.
3"Doğrusu size derim ki" dedi, "Bu yoksul dul herkesten daha çok para bıraktı. 4Çünkü
ötekilerin tümü varlıklarının bolluğundan armağan bıraktı. Ama bu kadın yoksulluğundan,
nesi varsa onu –tüm geçim olanağını– bıraktı."

---

156 Bakınız, Matta 3:7
157 Bakınız, Markos 12:26

Taş Üstünde Taş Kalmayacak 5,6

(Matta 24:1-2; Markos 13:1-2)

5Bazıları tapınağın göz kamaştıran taşlarla, Tanrı'ya sunulan armağanlarla süslenmiş
olduğundan söz ediyordu. 6İsa, "Günler geliyor" dedi, "Bu gördüklerinizden taş üstünde taş
kalmayacak. Yıkılmadık bir şey bırakılmayacak."

En Acı Olayın Habercileri 7-19

(Matta 24:3-14; Markos 13:3-13)

7Kendisine sordular: "Öğretmen, bu olaylar ne zaman olacak? Bunların yaklaştığını
gösteren belirti ne olacak?"

8İsa, "Dikkat edin, kimse sizi kandırmasın" dedi. "Çünkü birçokları adımla gelip, 'Ben
O'yum, vakit yakındır' diyecek. Onların ardından gitmeyin. 9Savaştan, kargaşalıktan söz
edildiğini duyduğunuzda korkuya kapılmayın. Çünkü önce bu olayların olması gerekir. Ama
son hemen gelmeyecek." 10Sonra, "Ulus ulusa, krallık krallığa karşı ayaklanacak" dedi.

11"Güçlü depremler olacak, çeşitli yerlerde kıtlıklar, bulaşıcı hastalıklar çıkacak.
Korkunç görünümler, gökte güçlü belirtiler görülecek. 12Ama tüm bunlardan önce size el
kaldıracaklar, baskı uygulayacaklar. Sizleri sinagoglara teslim edecekler, cezaevlerine
atacaklar. Adıma bağlılık yüzünden kralların, valilerin önüne çıkarılacaksınız. 13Bu olaylar
tanıklığınıza olanak sağlayacak. 14Kendinizi nasıl savunacağınıza önceden hazırlık
gerekmediğini aklınızda tutun. 15Çünkü ben size hem söz hem de anlayış vereceğim. Öyle ki,
hiçbir düşmanınız size karşı çıkamayacak, sizi yalanlayamayacak. 16Ana-babanız,
kardeşleriniz, hısımlarınız, arkadaşlarınız bile sizi ele verecek; kiminizi de öldürecekler.
17Adıma bağlılığınız yüzünden herkesin hıncına uğrayacaksınız. 18Ama başınızdan bir tek kıl
bile yitirilmeyecek. 19Sabırla canlarınızı kazanacaksınız[158]."

Yeruşalim'in Yıkılacağı Bildiriliyor 20-24

(Matta 24:15-21; Markos 13:14-19)

20"Yeruşalim'in ordular tarafından kuşatıldığını gördüğünüzde, yıkımının yaklaştığını
bileceksiniz. 21O zaman Yahudiye ülkesinde bulunanlar dağlara kaçsın. Kentin içinde
oturanlar uzağa gitsin. Çevre köylerdekiler kente girmesin. 22Çünkü bunlar tüm yazılı
olanların yerini bulacağı öç alma günleridir.

23"O günlerde çocuk bekleyenlere, emziklilere ne yazık! Çünkü buraya korkunç
sıkıntı, bu halka da tanrısal öfke inecek. 24Kılıcın ağzına düşecekler, tüm uluslara tutsak
götürülecekler. Yeruşalim ulusların ayakları altında ezilecek; ulusların günleri doluncaya
dek.."

İnsanoğlu'nun Gelişi 25-28

(Matta 24:29-31; Markos 13:24-27)

[159]25"Güneşte, ayda, yıldızlarda belirtiler olacak. Yeryüzünde ise denizin, yükselen
dalgaların kükreyişinden uluslar şaşkına dönüp bunalacak.

26"Dünyayı saran olayların korkusundan insanların yürekleri eriyecek. Çünkü göklerin
güçleri sarsılacak.

21:9 Daniel 2:28 21:10 Yeşaya 19:2; II. Tarihler 15:6

158 Bakınız, 9:24; Matta 10:39; 16:25

159 Bakınız Matta 24:34

21:22 Yasanın Tekrarı 32:35; Hoşea 9:7; Yeremya 5:29 **21:24** Yasanın tekrarı 28:64; Zekarya 12:3; Yeşaya 63:18; Mezmur 79:1; Daniel 8:10 **21:25** Mezmur 65:7 **21:26** Yeşeya 34:4 **21:27** Daniel 7:13 **21:35** Yeşaya 24:17

27"Bunun ardından, İnsanoğlu'nun büyük güçle ve sınırsız yücelikle bir bulutta
geldiğini görecekler. 28Bu olaylar olmaya başlayınca başlarınızı kaldırın; çünkü özgürlük
saatiniz yaklaşmaktadır."

İncir Ağacından Edinilen Bilgi 29-33

(Matta 24:32-35; Markos 13:28-31)

29İsa onlara simgesel bir öykü anlattı: "İncir ağacına ve bütün ağaçlara bakın. 30Yaprak
sürdüklerini görünce, yazın yakın olduğunu kendiliğinizden anlarsınız. 31Bunun gibi, bu
olayları gördüğünüzde de Tanrı hükümranlığının yakında olduğunu bilesiniz. 32Doğrusu size
derim ki, bu olayların tümü yerine gelinceye dek bu soy[160] kaybolmayacaktır. 33Gök ve yer
geçip gidecek, ama sözlerim geçmeyecek."

Kendinize Dikkat Edin 34-38

34"Kendinize dikkat edin. Zevk u safayla, sarhoşlukla, yaşamın kaygılarıyla
yürekleriniz katılaşmasın. Ve o gün size bir tuzak gibi ansızın gelmesin. 35Çünkü bu,
yeryüzünde oturanların tümünün başına gelecek. 36Hep uyanık olun, dua edin. Öyle ki, ileride
olacakların tümünden kaçacak gücü bulasınız ve İnsanoğlu'nun önünde durabilesiniz."

37İsa gündüz vakti tapınakta öğretiyor, gece Zeytinlik Dağı'na çekilip orada
sabahlıyordu. 38Sabahın çok erken saatinde tüm halk kendisini dinlemek için tapınakta O'na
akın ediyordu.

İSA'NIN ÇARMIHA ÇAKILIŞI VE DİRİLİŞİ

İsa'yı Öldürmek İçin Düzen Kuruluyor 1,2

(Matta 26:1-5; Markos 14:1,2; Yuhanna 11:45-53)

22 Passah'ın kutlanışı[161] olarak bilinen mayasız ekmek töreni[162] yaklaşıyordu.
2Başrahiplerle dinsel yorumcular İsa'yı nasıl ortadan kaldırabileceklerini
araştırıyordu. Çünkü halktan korkuyorlardı.

Yahuda İsa'yı Ele Vermek İçin Anlaşıyor 3-6

(Matta 26:14-16; Markos 14:10,11)

3Şeytan On İkiler'den biri olan İşkariyot adlı Yahuda'ya girdi. 4Yahuda gitti,
başrahiplerle ve tapınak görevlileriyle İsa'yı nasıl onların eline vereceğini danıştı. 5Onlarsa
sevindi, kendisine para vermek için anlaştılar. 6Yahuda kabul etti. Topluluğun ortalıkta
olmadığı bir sırada İsa'yı ele vermek için elverişli ortamı kollamaya başladı.

Öğrencilerle Birlikte Passah Yemeği 7-13

(Matta 26:17-25; Markos 14:12-21; Yuhanna 13:21-30)

7Passah kurbanının kesilmesi gereken mayasız ekmek günü geldi. 8İsa, Petros'la
Yuhanna'ya buyruk vererek kendilerini saldı: "Gidin, bizim için Passah'ı hazırlayın ki,
birlikte yiyelim." 9Onlar, "Nerede hazırlık yapmamızı istiyorsun?" diye sordu. 10İsa, "Kente
girdiğinizde, sizi testiyle su taşıyan bir adam karşılayacak" dedi. "Kendisini izleyin. Hangi
eve girerse 11o evin sahibine, 'Öğretmen, öğrencilerimle birlikte Passah yemeğini yiyeceğim
oda nerede diye soruyor' deyin. 12O size üst katta düzenlenmiş geniş bir oda gösterecek. İşte
orada yemeği hazırlayın." 13Gittiler, her şeyi O'nun bildirdiği gibi buldular ve Passah
yemeğini hazırladılar.

160

161 Bakınız, Matta 26:1

162 Bakınız, Matta 26:17

İsa'nın Kurduğu Sofra: Ekmekle Şarap 14-23

(Matta 26:26-30; Markos 14:22-26; I.Korintoslulara 11:23-25)

14Vakit gelince İsa sofraya oturdu. Haberciler de O'nunla birlikte oturdu. 15İsa onlara,
"İşkence çekmeden önce, bu Passah yemeğini sizlerle birlikte yemek için dayanılmaz özlem
duydum" dedi. 16"Çünkü size derim ki, Tanrı hükümranlığında tüm anlamı belirinceye dek,
bir daha böyle bir yemeğe oturmayacağım."
17Sonra bir bardak aldı. Teşekkür yükselterek, "Bunu alın ve aranızda paylaşın" dedi.
18"Size derim ki, Tanrı hükümranlığı gelinceye dek, bundan böyle bağın bu ürününden
içmeyeceğim." 19Sonra ekmeği aldı. Teşekkür yükselterek parçalayıp böldü ve onlara verdi.
"Bu sizler için verilen bedenimdir" dedi. "Bunu anılmam için yapın." 20Yemekten sonra
onlara bardağı da verdi. "Bu bardak sizler için akıtılan kanımdaki yeni antlaşmadır" dedi.
21"Ancak, beni ele verenin eli işte benimle birlikte sofradadır. 22Çünkü İnsanoğlu
kararlaştırıldığı gibi gidiyor. Ama kimin aracılığıyla ele veriliyorsa vay o adamın başına!"
23Bunun üzerine öğrenciler aralarında bu işi yapacak adamın kim olabileceğini tartışmaya
başladı.

Hangimiz Daha Üstün? 24-30

24İçlerinden kimin daha üstün olduğu üzerinde de aralarında bir sürtüşme oluştu. 25İsa,
"Ulusların kralları onlar üzerinde egemen kesilir" dedi. "Onları yönetenler[163] yararlılık
eylemleriyle tanınırlar. 26Ama sizin durumunuz böyle olmayacak. Tam tersine en üstününüz
çırak, yöneteniniz de hizmet görücü sayılsın. 27Kimdir üstün olan? Sofrada oturan mı, yoksa
hizmet sunan mı? Sofrada oturan değil mi? Ama ben sizin aranızda hizmet sunan gibiyim.
28Sizler benim denenmelerimde benimle birlikte duranlarsınız. 29Ben de size bir hükümranlık
özgülüyorum; tıpkı Babam'ın bana özgülediği gibi. 30Öyle ki, hükümranlığımda soframda
yiyip içesiniz ve tahtlara oturup İsrail'in On İki Soyu'nu yargılayasınız."

İsa Petros'un Yadsıyışını Önceden Bildiriyor 31-34

(Matta 26:31-35; Markos 14:27-31; Yuhanna 13:36-38)

31"Simon, Simon! İşte şeytan buğdayı samandan ayırırcasına sizi elemek için olanak
aradı. 32Ama imanın sarsılmasın diye senin için dua ettim. Sen de geri döndüğünde*
kardeşlerini destekle."
33Petros, "Efendi" dedi. "Seninle birlikte cezaevine de, ölüme de gitmeye hazırım."
34İsa, "Sana derim ki, Petros" dedi. "Bugün horoz ötmeden önce, üç kez beni tanıdığını
yadsıyacaksın."

İsa Suçlularla Bir Sayılıyor 35-38

35İsa sözünü sürdürdü: "Ben sizi para kesesiz, torbasız, pabuçsuz gönderdiğimde[164] bir
şeye yoksunluk çektiniz mi?" Onlar, "Hiç çekmedik" diye yanıtladı. 36İsa, "Ama şimdi para
kesesi olan da, torbası olan da yanına alsın" dedi. "Kılıcı olmayan giysisini satsın, bir kılıç
satın alsın. 37Çünkü size derim ki, bana ilişkin şu Yazı yerine gelmeli:

"'Yasaya saygısı olmayanlarla bir sayıldı.'
Çünkü benim için yazılanlar yerine gelecektir."

38Onlar, "Efendi, işte burada iki kılıç duruyor" dedi. İsa, "Yeter artık!" diye yanıtladı*.

22:20 Mısır'dan Çıkış 24:8; Yeremya 31:31; Zekarya 9:11

163 *Evergetis*: Bağışçı. Yönetimi elinde bulunduranlar halk doğrultusunda 'iyilik yapıcı' olarak tanınmak isterler.

164 Sevinç Getirici Haber'i yayma.

22:37 Yeşaya 53:12

İsa Zeytinlik Dağı'nda Dua Ediyor 39-46

(Matta 26:36-46; Markos 14:32-42)

39İsa kentten ayrıldı, alıştığı üzere Zeytinlik Dağı'na çıktı. Öğrenciler de O'nu izledi.
40Oraya varınca onlara, "Dua edin ki denenmeyesiniz" dedi. 41Onlardan ayrılıp bir taş atımı
uzağa dek gitti, diz çöküp dua etmeye koyuldu: 42"Ey Baba! Eğer istersen bu bardağı
uzaklaştır benden[165]. Ama benim isteğim değil, senin isteğin uygulansın." [43Gökten bir
melek belirip O'nu güçlendirdi. 44Yoğun acı duyarak daha da içtenlikle duaya koyuldu. Teri
iri kan damlalarına benzercesine toprağa dökülüyordu.] 45Duadan kalkıp öğrencilerin yanına
geldiğinde, onları üzüntüden uyur durumda buldu. 46"Neden uyuyorsunuz?" dedi. "Kalkın dua
edin ki, denenmeye düşmeyesiniz."

İsa'nın Ele Verilmesi ve Tutuklanması 47-53

(Matta 26:47-56; Markos 14:43-50; Yuhanna 18:3-11)

47O daha sözünü bitirmeden bir topluluk belirdi. Topluluğu On İkiler'den biri, Yahuda
adındaki adam yöneltiyordu. Yahuda öpmek için İsa'ya yaklaştı. 48Ama İsa ona,
"İnsanoğlu'nu bir öpüşle mi ele veriyorsun, Yahuda?" dedi. 49İsa'nın yanındakiler olacakları
görünce, "Kılıçla vuralım mı, Efendi?" dediler. 50İçlerinden biri, başrahibin uşağına kılıçla
vurduğu gibi onun sağ kulağını kopardı. 51Ama İsa, "Yeter, bırak!" dedi. Sonra uşağın
kulağına dokunup onu iyileştirdi.

52İsa, kendisini yakalamaya gelen başrahiplere, tapınak görevlilerine ve İhtiyarlar'a,
"Eşkıyaya karşı çıkarcasına kılıçlarla sopalarla gelmek mi gerekirdi?" dedi. 53"Her gün
tapınakta sizin aranızdaydım; bana el sürmediniz. Ama şu an sizin saatinizdir; karanlığın
egemen kesildiği saat."

Petros'un Yadsıması 54-62

(Matta 26:57,58; 69-75; Markos 14:53,54; 66-72; Yuhanna 18:12-18; 25-27)

54İsa'yı yakalayıp başrahibin evine getirdiler. Petros gerilerden O'nu izledi. 55Avlunun
orta yerinde ateş yakıp çevresine oturdular. Petros da aralarında oturuyordu. 56Ateşin
aydınlığında oturduğunu gören bir hizmetçi kız, gözlerini ona dikerek, "Aa, bu adam da
O'nunla birlikteydi" dedi. 57Ama Petros yadsıyarak, "Kadın, ben O'nu tanımıyorum" dedi.

58Biraz sonra başka birinin gözü Petros'a ilişti. "Sen de onlardansın" dedi. Ama
Petros, "Değilim, arkadaş!" diye karşılık verdi. 59Yaklaşık bir saat uzunluğunda zaman geçti.
Derken başka biri üsteledi: "Kuşkusuz bu da O'nunla birlikteydi. Baksana, adam Galileli."
60Ama Petros, "Ne demek istediğini bilmiyorum, arkadaş!" dedi. O daha bunu söylerken,
ansızın horoz öttü. 61Rab döndü, Petros'a baktı. Petros, Rab'bin kendisine söylediklerini
anımsadı: "Bugün horoz ötmeden önce üç kez beni yadsıyacaksın." 62Ve dışarı çıkıp acı acı
ağladı.

İsa Alaya Alındı, Gözleri Bağlandı, Dövüldü 63-65

(Matta 26:67,68; Markos 14:65)

63İsa'yı kıskıvrak tutan adamlar O'nu alaya aldı, dövdü. 64Gözlerini bağlayıp,
"Peygamberlikte bulun bakalım" dediler. "Kimdir sana vuran?" 65O'na daha bir sürü
aşağılayıcı söz söylediler.

İsa Kurul'un Önünde 66-71

(Matta 26:59-66; Markos 14:55-64; Yuhanna 18:19-24)

66Gün ağarınca, halkın İhtiyarları –başrahiplerle dinsel yorumcular– toplandı. İsa'yı
Kurulları'na* götürdüler. 67"Söyle bize, sen Mesih misin?" diye sordular. İsa onlara, "Eğer

---

165 Bakınız, Matta 26:39

söylersem iman etmeyeceksiniz" dedi. [68]"Ve soru sorarsam yanıtlamayacaksınız. [69]Ama bundan böyle,

'İnsanoğlu Tanrı gücünün sağında oturacaktır.'"

[70]Tümü birden, "Öyleyse sen Tanrı'nın Oğlu musun?" diye sordu. İsa, "Öyle olduğumu kendiniz söylüyorsunuz" diye yanıtladı. [71]Bunun üzerine, "Bundan böyle tanığa ne gerek var?" dediler. "İşte kendi ağzından duyduk."

Vali Pilatus'un Önünde 1-5

(Matta 27:1,2; 11-14; Markos 15:1-5; Yuhanna 18:28-38)

23 Orada toplananların tümü kalkıp İsa'yı Pilatus'a götürdü. [2]O'nu suçlamaya başladılar. "Bu adamı ulusumuzu yoldan saptırırken yakaladık" dediler. "Kayser'e vergi ödememizi önlüyor, kendisinin Mesih olduğunu söylüyor, krallık taslıyor."

[3]Pilatus İsa'ya sordu: "Sen Yahudiler'in Kralı mısın?" İsa, "Söylediğin gibidir" diye yanıtladı. [4]Pilatus başrahiplere ve topluluğa, "Ben bu adamda hiçbir suç bulmuyorum" dedi.

[5]Ama onlar ayak dirediler: "Halkı kışkırtıyor. Yahudiye'nin bir ucundan öbür ucuna öğretisini yayıyor. Galile'den başladı bu ve buraya dek vardı."

İsa Herodes'e Gönderiliyor 6-12

[6]Pilatus bunu duyunca, O'nun Galileli olup olmadığını sordu. [7]Herodes'in yetkili bulunduğu bölgeden geldiğini öğrenince O'nu Herodes'e gönderdi. O günlerde Herodes Yeruşalim'deydi, [8]İsa'yı görünce çok sevindi. Çünkü onun için söylenenleri duymuştu. Uzun süredir O'nu görmek istiyor, bir belirti göstermesine tanık olmayı umuyordu. [9]İsa'ya bir sürü soru sordu. Ama O hiç yanıt vermedi. [10]Başrahiplerle dinsel yorumcular orada durmuş, sert sözlerle İsa'yı suçluyordu. [11]Herodes'le askerleri de O'nu küçümseyerek alaya aldı. Herodes O'nu parlak bir giysiyle kuşatıp Pilatus'a geri gönderdi. [12]O gün Herodes'le Pilatus birbiriyle dost oldu. Çünkü bundan önce karşılıklı düşmanlıktaydılar.

İsa Ölüm Yargısı Giyiyor 13-25

(Matta 27:15-26; Markos 15:6-15; Yuhanna 18:39-19:1-16)

[13]Pilatus başrahiplerle başkanları ve halkı bir araya çağırdı. [14]Kendilerine, "Bu adamı halkı yoldan saptırıyor suçlamasıyla bana getirdiniz" dedi. "Ben de O'nu önünüzde sorguya çektim. Ama öne sürdüğünüz suçlamalardan hiçbirini bulamadım kendisinde. [15]Herodes de bir suç bulamadı. İşte bakın, O'nu bize geri gönderdi. O'nun ölümü gerektirecek hiçbir suç işlemediği ortadadır. [16]Bu nedenle, O'nu dövüp salıvereceğim." [17][166]

[18]Ama tümü bir ağızdan bağırıyordu: "O'nu ortadan kaldır! Bize Bar Abbas'ı salıver" [19]Bar Abbas kentte başgösteren bir ayaklanma yüzünden cezaevine atılmıştı. Üstelik adam da öldürmüştü. [20]Pilatus İsa'yı salıvermek istediğinden, onlarla bir kez daha konuştu. [21]Ama, "O'nu çarmıha çak, çarmıha çak" diye avaz avaz bağırıyorlardı.

[22]Pilatus üçüncü kez sordu: "Neden? Ne kötülük yaptı ki? Kendisinde ölümü gerektirecek bir suç bulamadım. Bu nedenle, O'nu dövüp salıvereceğim." [23]Ama onlar diretti. Avaz avaz bağırarak O'nu çarmıha çakmasını istediler. Sesleriyle baskın çıktılar. [24]Bunun üzerine Pilatus isteklerinin uygulanması için karar çıkardı. [25]İstedikleri kişiyi – başkaldırmaktan ve adam öldürmekten cezaevine atılan adamı– salıverdi. İsa'yı da onların dileğine bıraktı.

İsa Çarmıha Çakılıyor 26-43

(Matta 27:32-44; Markos 15:21-32; Yuhanna 19:17-27)

22:69 Daniel 7:13; Mezmur 110:1

166 **17** [Her Passah Pilatus onlara bir suçluyu salıvermek zorundaydı.]

[26]İsa'yı götürürlerken, Kireneli[167] Simon adında bir adam çiftlikten dönüyordu. Onu tuttular; İsa'nın ardı sıra taşısın diye haçı sırtına yüklediler. [27]Halktan büyük bir topluluk ve O'nun için ağlayıp dövünen kadınlar kendisini izliyordu. [28]İsa kadınlara dönüp, "Yeruşalim kızları" dedi. "Benim için gözyaşı dökmeyin. Kendiniz için ve çocuklarınız için gözyaşı dökün. [29]Çünkü, 'Kısırlara, hiç çocuk doğurmamış döl yataklarına, hiç süt emzirmemiş memelere ne mutlu!' diyecekleri günler işte geliyor.

[30]"O vakit dağlara, 'Üzerimize kapanın' tepelere, 'Bizi örtün' demeye başlayacaklar. [31]Çünkü ağaç yaşken bunu yapanlar, kuru ağaca ne yapmazlar?" [32]İdam edilmek üzere İsa'nın yanı sıra başka iki kişi –iki kıyacı– de götürüyorlardı. [33]Kafatası denilen yere varınca, O'nu ve kıyacıları çarmıha çaktılar; biri sağda öbürü solda.

[34][İsa, "Baba, onları bağışla" dedi. "Çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar."]

"Kura çektiler,

O'nun giysilerini aralarında paylaştılar."

[35]Halk durmuş seyrediyordu. Başkanlar alay havasıyla, "Başkalarını kurtardı" diyorlardı. "Eğer gerçekten Tanrı'nın Mesih'i, seçilmiş kişisiyse kendisini kurtarsın bakalım." [36]Askerler de yaklaşıp sirke vererek O'nu tiye aldılar. [37]"Eğer Yahudiler'in kralıysan kendini kurtar" diye laf atıyorlardı. [38]İsa'nın başı üzerinde şu yazı yazılıydı: **YAHUDİLERİN KRALIDIR BU.**

[39]Asılmış kıyacılardan biri O'nu aşağılıyordu: "Mesih değil misin sen? Kendini de, bizi de kurtar!" [40]Ama öbürü onu kınadı. "Senin Tanrı'dan korkun yok mu?" dedi. "Kendin de aynı yargıyla ceza görmektesin. [41]Bizimki hak edilmiş cezadır. Yaptıklarımıza yaraşan karşılığı alıyoruz. Ama O hiçbir yolsuz iş yapmadı." [42]Sonra, "Ya İsa" dedi. "Hükümranlığına geldiğinde beni anımsa!" [43]İsa ona, "Doğrusu sana derim ki, bugün benimle birlikte cennette olacaksın" dedi.

İsa'nın Ölümü 44-49

(Matta 27:45-56; Markos 15:33-41; Yuhanna 19:28-30)

[44]Öğleyin yaklaşık saat on ikiydi; saat on beşe dek tüm ülkeyi karanlık kapladı. [45]Güneş tutuldu. Tapınağın iç bölümünü ayıran perde ortadan yırtıldı. [46]İsa yüksek sesle bağırdı: "Baba, ruhumu ellerine bırakıyorum." Bunu dedikten sonra ruhunu teslim etti. [47]Olayı gören yüzbaşı Tanrı'yı yücelterek, "Hiç kuşkusuz, bu adam doğru biriydi" dedi. [48]Olayı görmek için oraya biriken tüm topluluk gelişimleri görünce göğüslerini döverek geri döndü.

[49]İsa'nın tüm tanışları ve kendisiyle birlikte Galile'den gelmiş olan kadınlar da uzakta durup olaylara tanık oldu.

İsa'nın Gömülmesi 50-56

(Matta 27:57-61; Markos 15:42-47; Yuhanna 19:38-42)

[50]Kurul üyesi bir adam vardı; adı Yusuf'tu. İyi ve doğru kişioğluydu o. [51]Kurul'un güttüğü amaca da, atılımlarına da karşı çıkmıştı.Yahudiye'de Arimatea kasabasından olan bu adam, Tanrı hükümranlığının gelişini bekliyordu. [52]Yusuf Pilatus'a gelip İsa'nın cesedini istedi. [53]O'nu aşağıya indirdi, keten bir beze sarıp kaya içine oyulmuş bir mezara yatırdı. Oraya daha önce hiç kimse gömülmemişti. [54]Hazırlık günüydü; Şabat başlıyordu*.

[55]İsa'yla birlikte Galile'den gelmiş olan kadınlar Yusuf'un ardı sıra gitti. Mezarı ve O'nun cesedinin nasıl yatırıldığını gördüler. [56]Sonra geri dönüp kokular ve sümbül yağları hazırladılar. Şabat günü ruhsal yasa uyarınca dinlendiler.

---

[167] Kuzey Afrika'da bir kent.

23:30 Hoşea 10:8 **23:34** Yeşaya 53:12; Mezmur 22:18 **23:35** Mezmur 22:7 **23:36** Mezmur 69:21 **23:46** Mezmur 31:5 **23:49** Mezmur 88:8; 38:11

İSA'NIN DİRİLİŞİNDEN SONRA

İsa'nın Dirilişi 1-12
(Matta 28:1-10; Markos 16:1-8; Yuhanna 20:1-10)

24 Haftanın ilk günü, sabah erkenden kadınlar hazırladıkları kokuları yanlarına alıp
mezara geldiler. [2]Taşı mezardan yuvarlanmış buldular. [3]İçeri girince Rab İsa'nın
cesedini bulamadılar. [4]Onlar bu işe şaşıp dururken, ansızın yanlarında göz kamaştırıcı
parlaklıkta giysiler kuşanmış iki adam durdu. [5]Kadınlar korkuyla yüzlerini yere eğerken
adamlar, "Diri olanı niçin ölüler arasında arıyorsunuz?" dedi. [6]"O burada değil; çünkü
dirilmiştir. Daha Galile'deyken size söylediğini anımsayın. [7]'İnsanoğlu'nun günahlı insanlar
eline verilmesi, çarmıha çakılması ve üçüncü gün dirilmesi gerektir' demişti."

[8]Kadınlar İsa'nın bu sözlerini anımsadı. [9]Mezardan geri dönüp olanı biteni on bir
öğrenciye ve geriye kalan herkese anlattılar. [10]Olayı habercilere iletenler Magdalalı Meryem,
Yoanna, Yakup'un annesi Meryem ve beraberinde gelen başka kadınlardı. [11]Ne var ki, bu
sözler habercilerin kulağına boş laf gibi geldi, kadınlara inanmadılar. [12]Ama Petros kalkıp
mezara koştu. İçeriye eğildiğinde sadece keten bezleri gördü. Bu olguya şaşırmış durumda
evine döndü.

Emmaus Yolunda Rastlanan İlginç Yolcu 13-35
(Markos 16:12,13)

[13]O gün onlardan ikisi Yeruşalim'den yaklaşık on bir kilometre uzaklıkta Emmaus
denen kasabaya doğru ilerliyordu. [14]Tüm gelişimler zincirini kendi aralarında
konuşmaktaydılar. [15]Onlar konuşup tartışırken İsa yaklaştı, kendilerine yoldaşlık etti. [16]Ne var
ki, gözleri İsa'yı tanımaktan alıkondu. [17]İsa, "Yolda yürürken birbirinizle konuşup
durduğunuz nedir?" diye sordu. Duraksadılar. Üzüntü içindeydiler.

[18]Biri –adı Kleopas olanı– İsa'yı yanıtladı: "Şu günlerde Yeruşalim'de olup da orada
geçen olaylardan hiç haberi olmayan tek kişi sen misin?" [19]İsa, "Hangi olaylar?" diye sordu.
"Nasıralı İsa'ya ilişkin olayları" dediler. "Tanrı'nın önünde ve tüm halkın gözünde eylemleri
ve sözleriyle güçlü insan, peygamber İsa'yla ilgili olayları..

[20]"Başrahiplerimiz ve başkanlarımız, ölümle yargılanması için kendisini valiye teslim
ettiler, sonundaysa O'nu çarmıha çaktılar. [21]Oysa biz İsrail'i kurtaracak kişinin O olacağını
umuyorduk. Üstelik bütün bunlar olduktan üç gün sonra, [22]aramızdan bazı kadınlar bizi
şaşkına dönüştürdü. Sabahın çok erken saatinde mezara uğradılar. [23]Ama O'nun cesedini
bulamadılar. Gelip bize, melekler görmesi gördüklerini, 'O yaşıyor' diyen meleklerin
sözlerini aktardılar. [24]Bizimle birlikte olanlardan bazıları mezara gitti; her şeyi kadınların
anlattığı gibi buldular. Ama kendisini görmediler."

[25]İsa, "Ey akılsız insanlar!" dedi. "Peygamberlerin söylediği bunca söze inanmakta
yüreği ağır davrananlar. [26]Mesih'in bunları çekmesi ve yüceliğine girmesi gerekli değil
miydi?"

[27]Musa'dan ve bütün peygamberlerden başlayarak, Kutsal Yazılar'ın tümünde
kendisine ilişkin gerçekleri onlara anlattı. [28]Gitmekte oldukları kasabaya yaklaştıklarında
kendisi ileriye gidecekmiş gibi davrandı. [29]Ama O'nu zorlayarak, "Bizimle kal" dediler.
"Çünkü akşam bastırıyor, gün de sona eriyor." Onlarla kalmak üzere içeri girdi.

[30]Kendileriyle birlikte sofraya oturdu. Ekmeği aldı, şükür sunduktan sonra parçalayıp
böldü ve onlara verdi. [31]İşte o anda gözleri açıldı ve kendisini tanıdılar; ama O onların gözüne
görünmez oldu. [32]Birbirlerine, "Yolda O bizimle konuşur, Kutsal Yazılar'ı açıklarken
yüreklerimizin derinlikleri yanıp tutuşmuyor muydu?" dediler.

[33]Hemen o saatte kalkıp Yeruşalim'e geri döndüler. On Birler'i ve onlarla birliktekileri
toplanmış buldular. [34]"Rab gerçekten dirildi ve Simon'a göründü" diyorlardı. [35]Onlar da yolda
geçen olayları ve İsa'nın ekmek parçalayıp bölerken kendilerince nasıl tanındığını anlattılar.

İsa Öğrencilerine Görünüyor 36-49

(Matta 28:16-20; Markos 16:14-18; Yuhanna 20:19-23; Habercilerin İşleri 1:6-8)

[36]Onlar bunları anlatırken, İsa aralarında durdu ve, "Üzerinize esenlik olsun!" dedi.
[37]Ama onlar korkuyla sarsılıp ürktü. Bir ruh gördüklerini sandılar. [38]İsa onlara, "Niçin
sarsılıyorsunuz?" dedi. "Yüreğinizde neden kuşkular doğuyor? [39]İşte ellerime ayaklarıma
bakın. Ben kendimim. Bana ellerinizle dokunun, beni görün. Çünkü ruhun ne bedeni ne de
kemiği vardır. Oysa gördüğünüz gibi, benim var."

[40]Bunu söyledikten sonra onlara ellerini, ayaklarını gösterdi. [41]Sevinçten şaşkınlıktan
bir türlü inanamıyorlardı. İsa, "Burada yiyecek bir şeyiniz var mı?" diye sordu. [42]Onlar da
kendisine bir parça ızgara balık verdiler. [43]Bunu alıp gözleri önünde yedi. [44]Sonra onlara,
"Daha sizinle beraberken söylemiştim" dedi. "Musa'nın yasasında, peygamberlerde ve
Mezmurlar'da benim için yazılmış bulunanlara ilişkin her şeyin yerine gelmesi gerektir."

[45]Bunun üzerine, Kutsal Yazılar'ı kavramaları için onların anlayışını açtı, [46]yazılmış
bulunanlara ilişkin kendilerini aydınlattı: "Mesih'in işkence çekmesi ve üçüncü gün ölüler
arasından dirilmesi gerektiğini ve [47]O'nun adıyla günahların bağışlanmasını sağlayan
günahtan dönüş bildirisinin Yeruşalim'den başlayarak tüm uluslara yayılmasını.. [48]Siz bunlara
tanıksınız. [49]İşte üzerinize Baba'nın vaadini gönderiyorum. Ama yüceden gelecek güçle
kuşatılıncaya dek kentte kalın."

İsa Göklere Yükseliyor 50-53

(Markos 16:19,20; Habercilerin İşleri 1:9-11)

[50]Öğrencilerini Beytanya'ya dek yöneltti.. Ellerini kaldırıp onları kutsadı.
[51]Kendilerini kutsamaktayken aralarından ayrıldı ve göğe alındı. [52]Onlar da kendisine tapınıp
sevinç coşkunluğunda Yeruşalim'e döndüler. [53]Ve sürekli olarak tapınakta Tanrı'yı
yüceltiyorlardı.

SEVİNÇ GETİRİCİ HABER
YUHANNA
(İman ve Yaşam)

Önsöz

Birinci yüzyılın sonlarında Tanrı esiniyle kaleme alınan bu İncil parçasının yazarı adını bildirmiyor. İsa'nın On İki Öğrencisi'nden Yuhanna olduğu anlaşılan bu kişi kendisini İsa'nın sevdiği öğrenci olarak tanımlıyor (13:23; 21:7,20; 19:26). Yazar anlattığı olaylara doğrudan doğruya tanık olduğunu belirtiyor (1:14; 19:35; 21:24).

Yazının ana konusu, Giriş'te belirtildiği gibi, insan bedeninde açıklanan öncesiz Tanrı Sözü'dür (1:1-18). Yazar, İsa'nın yedi çarpıcı mucizesi üzerinde özellikle duruyor. Bunlardan başka, O'nun ölüler arasından dirilişi tümden kanıtlayıcı Tanrı olgusu olarak belirtiliyor. Dirilişinden sonra, başarısızlıkta bocalayan öğrencilerine yüz elli üç iri balık tutturuyor. Bu seçkin belirtileri insanların Mesih'e iman etmesi ve sonsuz yaşam gönencine gelmesi için kaleme aldığını vurguluyor yazar (20:30,31).

İsa, "Yol da, gerçek de, yaşam da Ben'im" der (14:6). Bu yazıda İsa, güncel yaşamla ilgili nesneleri, varlıkları soyut açıdan dile getirerek sayısız ruhsal gerçeğe yakından ışık tutar; su, ekmek, çoban, koyun, vb.

Yuhanna'nın yazısı, konuları başka açıdan ve zaman döneminden ele alan Matta, Markos, Luka yazılarından ayrımlı bir özellik taşımaktadır. Onlar daha çok İsa'nın Galile'deki hizmetini konu ederken, Yuhanna Yeruşalim'deki hizmet üzerinde durur. Onlar İsa'nın öğretisini simgeler yoluyla anlatırken, Yuhanna bunu karşılıklı konuşmalarla dile getirir. Bunların yanı sıra daha birçok ayrım belirgindir. Çünkü her bir yazar başka başka okuyucu topluluklarına seslenmiştir. Ayrıca Yuhanna'nın bu parçayı ilk üç yazardan daha geç bir tarihte yazmış olduğu da belirtilmeli. İlk üç yazarın üzerinde durduğu konular İsa Mesih'in yaşamıyla ve O'na ilişkin olgular mozaiğiyle döşeliyken dördüncü yazarın yaklaşımı belirgin biçimde tanrıbilim gerçekleriyle donatılmıştır.

Bu yazı şöyle özetlenebilir:

***17.** Giriş 1:1-18*
18. *İsa'nın dünyaya açıklanışı 1:19-12:50*
19. *İsa'nın öğrencilerine açıklanışı 13:1-17:26*
20. *İsa'nın çarmıha çakılışı ve dirilişi 18:1-21:25*

GİRİŞ

Öncesiz Söz 1-5

1 Başlangıçta[168] Söz[169] vardı. Söz Tanrı'yla birlikteydi ve Söz Tanrı'ydı. 2 O'ydu
başlangıçta Tanrı'yla birlikte olan. 3 Kurulu düzen[170] O'nun aracılığıyla oluştu ve
oluşanlardan bir teki O'nsuz olmadı. 4 Yaşam O'ndaydı ve yaşam insanların Işığı'ydı*. 5 Ve
Işık karanlıkta aydınlık verir; karanlık ise onu alt etmedi.

Dünya O'nu Bilmedi 6-11

---

168 Olanlar olmadan önce
169 Kelam, Logos
170 Her şey

[6]Tanrı'dan gönderilmiş bir adam ortaya çıktı, adı Yahya idi. [7]O tanıklık etmeye geldi. Işık için tanıklık etsin ve herkes onun aracılığıyla imana kavuşsun diye geldi. [8]Kendisi o Işık değildi, sadece Işık için tanıklık etmeye geldi.

[9]Söz gerçek Işık'tı; tüm insanları aydınlığa kavuşturmak için dünyaya gelen Işık. [10]O dünyadaydı. Dünya O'nun aracılığıyla oluştu, ama dünya O'nu bilmedi. [11]Kendi ülkesine geldiyse de kendi toplumu O'nu kabul etmedi.

O'nu Kabul Edenlerin Yetkisi 12-18

[12]Kendisini kabul edenlere –O'nun adına iman edenlere– gelince onlara Tanrı'nın çocukları olma yetkisi verdi. [13]Bunlar doğal kan ilişkisinden, bedenin isteğinden ya da insan isteğinden doğmadı; bambaşka yöntemde Tanrı'dan doğdular.

[14]Söz beden oldu, kayra ve gerçekle dolu olarak aramızda yaşadı*. O'nun yüceliğini Baba'dan gelen biricik Oğul'un yüceliği niteliğinde gördük.

[15]Yahya O'nun için tanıklık etti ve bağırarak açıkladı:
"Sizlere, 'Benden sonra gelen benden üstündür; çünkü O benden önce vardı' dediğim işte budur. [16]Hepimiz O'nun sınırsız doluluğundan kayra ardına kayra aldık. [17]Çünkü ruhsal yasa[171] Musa aracılığıyla verildi. İsa Mesih aracılığıyla ise, kayra ve gerçek geldi. [18]Hiçbir vakit hiç kimse Tanrı'yı görmedi. Baba'nın bağrında olan Tanrı, –biricik Oğul[172]– O bildirdi O'nu."

MESİH'E ÖZGÜ GÜCÜN AÇIKLANIŞI

Yahya'dan Gelen İlk Tanıklık: O Aranızda Duruyor 19-28

(Matta 3:1-12; Markos 1:7,8; Luka 3:15-17)

[19]Yahudi yetkililer[173] "Sen kimsin?" diye sormaları için, Yeruşalim'den Yahya'ya rahiplerle Levililer'i[174] gönderdi. Bunun üzerine Yahya tanıklıkta bulundu. [20]Hiçbir şeyi örtbas etmeden açık açık konuştu. "Ben Mesih değilim" yolundaki bildirisi çok açıktı.

[21]"Öyleyse kimsin? İlyas mısın sen?" diye sordular. Yahya, "Değilim" dedi. "Sen o peygamber misin?" sorusuna da, "Hayır" diye karşılık verdi. [22]Bu kez, "Öyleyse kim olduğunu söyle de bizi gönderenlere yanıt verelim" dediler. "Sen kendin için ne diyorsun?"
[23]Yahya, Yeşaya peygamberin bildirisini aktararak onları yanıtladı:

"Ben «Rab'bin yolunu düzleyin» diye
Çölden yükselen bir sesim."

[24]Gönderilenler Ferisiler'dendi[175].

[25]Ona başka bir soru yöneltip, "Öyleyse" dediler, "Sen ne Mesih, ne İlyas, ne de o peygambersen, nasıl oluyor da vaftiz ediyorsun?*"

[26]Yahya, "Ben su ile vaftiz ediyorum" diye yanıtladı, "Ama tanımadığınız o kişi aranızda duruyor. [27]O benden sonra gelendir. Ben O'nun çarığının bağlarını bile çözmeye yaraşır biri değilim."

[28]Tüm bunlar Ürdün'ün ötesinde, Beytanya'da Yahya'nın vaftiz ettiği yerde oldu.

Yahya'dan Gelen İkinci Tanıklık: İşte Tanrı Kuzusu 29-34

[29]Yahya ertesi gün İsa'nın kendisine doğru geldiğini görerek, "İşte dünyanın günahını kaldıran Tanrı Kuzusu!" dedi. [30]"Kendisi için, 'Benden sonra benden üstün bir adam geliyor;

---

171 Eski Antlaşma'da Musa peygamber aracılığıyla iletilen şeriat (ruhsal yasa), Musa'nın beş yazısından oluşur: (Tevrat, Pentatefk).
172 Tanrı
173 Yahudi dininin önde gelen temsilcileri.
174 Bakınız, Luka 10:32
175 Bakınız, Matta 3:7
1:23 Yeşaya 40:3

çünkü O benden önce vardı' diye bildirdiğim birey budur. 31Bu kişinin kimliğini bilmiyordum. Ama O İsrail'e açıklansın diye ben suyla vaftiz ederek geldim."

32Yahya tanıklığını şu sözlerle sürdürdü: "Ruh'un gökten güvercin gibi inerek O'nun üzerinde durduğunu gördüm. 33Bu kişinin kimliğini bilmiyordum. Ama suyla vaftiz etmek için beni gönderenin kendisi, 'Ruh'un kimin üzerine inip durduğunu görürsen Kutsal Ruh'la vaftiz eden O'dur' dedi. 34Ben de görüp Tanrı'nın Oğlu budur diye tanıklık ettim."

İsa'nın İlk Öğrencileri 35-42

35Ertesi gün Yahya yine öğrencilerinden ikisiyle birlikte duruyordu. 36İsa'nın gezindiğini görünce, "İşte Tanrı Kuzusu" dedi. 37İki öğrenci O'nun dediğini duyarak İsa'nın ardı sıra gitti. 38İsa dönüp kendisini izlediklerini görünce, "Ne istiyorsunuz?" diye sordu. Onlar da, "Rabbi! (Anlamı Öğretmen'dir) Nerede oturuyorsun?" dedi. 39İsa, "Gelin de görün" deyince, gidip nerede oturduğunu gördüler ve o gün O'nun yanında kaldılar. Saat öğleden sonra dört sularıydı.

40Yahya'nın dediğini duyup İsa'nın ardı sıra giden iki kişiden biri Simon Petros'un kardeşi Andreas idi. 41Andreas hemen kardeşi Simon'u bulup ona, "Biz Mesih'i[176] (Anlamı Hristos'tur) bulduk" dedi. 42Onu İsa'ya getirdi. İsa ona bakarak, "Sen Yuhanna oğlu Simon'sun" dedi. "Kifas (Petros diye çevrilir) adıyla çağrılacaksın."

İsa'nın İkinci Grup Öğrencileri 43-51

43Ertesi gün İsa, Galile'ye gitmeye karar verdi. Filippos'u bulup, "Ardım sıra gel" dedi. 44Filippos, Andreas'la Petros'un kenti Beytsayda'dandı. 45Filippos Natanael'i bulup, "Musa'nın ruhsal yasada bildirdiği ve peygamberlerin haber verdiği Yusuf oğlu* Nasıralı İsa'yı bulduk" dedi.

46Natanael ona, "Nasıra'dan iyi bir şey çıkabilir mi?" diye sordu. Filippos, "Gel de gör!" diye yanıtladı. 47İsa, Natanael'in kendisine doğru geldiğini görünce onun için, "İşte içinde düzenbazlık bulunmayan gerçek bir İsrailli" dedi. 48Natanael, "Beni nereden tanıyorsun?" diye sordu. İsa, "Filippos çağırmadan önce seni incir ağacının altında gördüm" dedi. 49Natanael, "Rabbi" dedi. "Sen Tanrı'nın Oğlu'sun, İsrail'in Kralı'sın." 50İsa yanıtladı: "Seni incir ağacının altında gördüm dediğim için mi inanıyorsun? Bunlardan daha üstününü göreceksin." 51Ve ekledi: "Size önemle belirtirim ki, göğün açıldığını ve Tanrı'nın meleklerini İnsanoğlu üzerine yükselmekte ve inmekte göreceksiniz."

İlk Belirti 1-12

2 Üçüncü gün[177] Galile'nin Kana kentinde bir düğün vardı. İsa'nın annesi de oradaydı. 2İsa da öğrencileriyle birlikte düğüne çağrılmıştı. 3Şarap tükenince İsa'nın annesi O'na, "Şarapları kalmadı" dedi. 4İsa, "Buna karışmamalısın, anne![178]" diye yanıtladı. "Vaktim daha gelmedi." 5Annesi hizmet edenlere, "Size ne derse yapın" dedi.

6Orada Yahudiler'in töresel paklanma gelenekleri için kullanılan taştan yapılmış altı su küpü duruyordu. Her biri yaklaşık yetmiş ile yüz litre su alırdı. 7İsa hizmet edenlere, "Küpleri suyla doldurun" dedi. Küpleri ağzına dek doldurdular. 8İsa, "Şimdi birazını alıp tören başkanına götürün" dedi. Onlar da götürdü.

9Tören başkanı şarap olmuş suyu tattığında bunun nereden geldiğini kestiremedi. Oysa suyu getiren ev uşakları olanı biteni biliyordu. Tören başkanı güveyi çağırıp, 10"Başkaları önce en iyi şarabı sunar" dedi. "Ancak çağrılılar bol bol içtikten sonra sıradan şarabı çıkarır. Ama sen en iyi şarabı şu ana dek sakladın." 11İsa bu ilk belirtiyi* Galile'nin Kana kentinde gösterdi ve yüceliğini açıkladı. Öğrencileri O'na iman etti.

---

176 Bakınız, Matta 1:1; Habercilerin İşleri 10:38
177 İsa'nın Yahya'dan ayrılıp Kana kentine gelmesi iki gün sürdü.
178 Ey kadın!

12 Bundan sonra İsa, annesi, kardeşleri ve öğrencileri Kafernahum'a inerek[179] orada
birkaç gün kaldılar.

İsa Tapınağı Arıtıyor 13-22

(Matta 21:12,13; Markos 11:15-18; Luka 19:45,46)

13 Yahudiler'in Passah kutlayışı[180] yakındı. İsa, Yeruşalim'e çıktı.
14 Tapınakta sığır, koyun, güvercin satıcılarıyla para değiştirenleri kurulup oturmuş
buldu. 15 İplerden bir kamçı yapıp tümünü –koyunları, sığırları da– tapınaktan dışarıya attı.
Para değiştirenlerin paralarını çevreye saçıp masalarını devirdi. 16 Güvercin satıcılarına,
"Bunları buradan kaldırın" dedi. "Babam'ın Evi'ni[181] pazar yerine dönüştürmeyin."
17 Öğrencileri Kutsal Kitap'ta O'na ilişkin şu sözü anımsadılar:
"Evin için gösterdiğim çaba beni yiyip tüketecek."
18 Bunun üzerine Yahudi yetkililer O'na, "Yaptığın bu işlerin doğruluğuna ilişkin ne
belirti göstereceksin bize?" diye sordular. 19 İsa şu yanıtı verdi: "Bu tapınağı yıkın. Üç gün
içinde onu yeniden yükselteceğim." 20 Bunun üzerine Yahudiler, "Bu tapınağı kurmak kırk altı
yıl sürdü" dediler. "Üç gün içinde mi onu yükselteceksin?" 21 Oysa İsa bedeninin
tapınağından* söz ediyordu. 22 Öyle ki, ölümden dirildiğinde öğrencileri İsa'nın bundan söz
ettiğini anımsayarak Kutsal Yazı'ya ve İsa'nın söylemiş olduğu söze iman etti.

İsa'nın İnsana İlişkin Bilgisi 23-25

23 Passah kutlayışında İsa Yeruşalim'deyken birçokları gösterdiği belirtileri görerek
O'nun adına iman etti. 24 Ama İsa kendisini onların isteklerine kaptırmadı. Çünkü hepsini
tanıyordu. 25 İnsana ilişkin kimsenin tanıklığına gereksinimi yoktu. Çünkü insan yüreğinden
geçenleri biliyordu.

İnsan Yeniden Nasıl Doğabilir? 1-21

3 Ferisiler arasında Nikodimos adında bir adam vardı. Yahudiler'in önderlerindendi. 2 Bu
adam gece İsa'nın yanına gelip, "Rabbi" dedi. "Senin Tanrı'dan gelen bir öğretmen
olduğunu biliyoruz. Çünkü Tanrı kendisiyle olmadıkça kimse senin yaptığın bu belirtileri
yapamaz."
3 İsa, "Sana önemle belirtirim ki" dedi, "İnsan yeniden doğmadıkça[182] Tanrı'nın
hükümranlığını göremez." 4 Nikodimos sordu: "Yetişkin bir adam nasıl doğabilir? Anasının
rahmine girip ikinci kez doğacak değil ya!" 5 İsa yanıtladı: "Sana önemle belirtirim ki, insan
sudan ve Ruh'tan doğmadıkça Tanrı'nın hükümranlığına giremez. 6 Bedenden doğan
bedendir, Ruh'tan doğan ruhtur.
7 "Sana yeniden doğmalısınız dediğime şaşma. 8 Rüzgâr dilediği yerde eser. Onun sesini
işitirsin, ama nereden gelip nereye gittiğini bilmezsin. Ruh'tan doğan herkes böyledir."
9 Nikodimos, "Bu nasıl olur?" diye sordu. 10 İsa, "Sen İsrail'in öğreticisiyken bunları bilmiyor
musun?" diye yanıtladı. 11 "Sana önemle belirtiyorum: Bildiğimizi söylüyor, gördüğümüze
tanıklık ediyoruz ama tanıklığımızı kabul etmiyorsunuz. 12 Size bu dünyaya ilişkin olanları
anlattığımda inanmazsanız, göklere ilişkin olanları anlattığımda nasıl inanırsınız?
13 "Gökten inmiş olan İnsanoğlu'ndan[183] başka hiç kimse göğe çıkmış değildir. 14 Tıpkı
Musa'nın çölde yılanı yükselttiği gibi İnsanoğlu'nun da yükselmesi gerekir. 15 Öyle ki, O'na
iman eden herkesin sonsuz yaşamı olsun. 16 Çünkü Tanrı dünyayı o denli sevdi ki, biricik
Oğlu'nu verdi. Öyle ki, her kim O'na iman ederse mahvolmasın, sonsuz yaşama kavuşsun.

---

179 Bakınız, Matta 20:17
180 Bakınız, Matta 26:2
181 Tanrı'nın tapınağı.
182 Yüceden doğmadıkça.
183 Bakınız, Matta 8:20

2:17 Mezmur 69:9

17"Çünkü Tanrı, Oğlu'nu dünyayı yargılamak amacıyla göndermedi. Dünya O'nun
aracılığıyla kurtulsun diye gönderdi. 18O'na iman eden yargılanmaz; iman etmeyense nasıl
olsa yargılanmıştır. Çünkü Tanrı'nın biricik Oğlu'nun adına iman etmemiştir. 19Yargı şudur:
Dünyaya Işık geldi, ama insanlar karanlığı Işık'tan daha çok sevdi. Çünkü onların işleri
kötüdür. 20Çünkü kötülük yapan herkes Işığa kin besler ve yaptıkları ortaya çıkmasın diye
Işığa yaklaşmaz. 21Gerçeği uygulayan ise, yaptıklarının Tanrı bağlılığında yapıldığını
göstermek için Işığa gelir."

Yahya'nın Üçüncü Tanıklığı: Yukarıdan Gelen Herkesten Üstündür 22-36

22Bundan sonra İsa'yla öğrencileri Yahudiye yöresine gittiler. Orada İsa onlarla
kalıyor ve vaftiz ediyordu. 23Yahya da Salim yakınında Aynun'da vaftiz ediyordu. Çünkü
orada bol su vardı. Birçokları gelip vaftiz ediliyordu. 24Yahya daha cezaevine atılmamıştı.

25Yahya'nın öğrencileriyle bir Yahudi arasında dinsel paklanma töresi konusunda bir
tartışma çıktı. 26Yahya'ya varıp, "Rabbi" dediler. "Bak, Ürdün'ün karşı yakasında seninle
birlikte olan, kendisine ilişkin tanıklık ettiğin kişi vaftiz ediyor ve herkes O'na gidiyor."

27Yahya, "Eğer kendisine gökten verilmezse hiç kimse kendiliğinden bir şey alamaz"
diye yanıtladı. 28"'Ben Mesih değilim, ama O'nun öncüsü olarak gönderildim' dediğime siz
kendiniz tanıksınız. 29Gelinle kim evleniyorsa güvey O'dur. Ama güveyin ayakta durup
dinleyen arkadaşı O'nun sesini duyunca çok sevinir. Böylece benim bu sevincim tümlendi.
30O'na yükselmek, banaysa geride kalmak yaraşır.

31"Yüceden gelen herkesten üstündür. Yeryüzünden olan yerseldir ve yer açısından
konuşur. Gökten gelen, herkesten üstündür. 32Ne görmüş ve duymuşsa buna tanıklık eder,
ama tanıklığını kimse kabul etmez. 33O'nun tanıklığını kabul eden, Tanrı'nın gerçek olduğuna
mühür basmıştır. 34Tanrı'nın gönderdiği kişi Tanrı'nın sözlerini konuşur. Çünkü Tanrı Ruh'u
sınırlı kapsamda vermez.

35"Baba Oğul'u sever. Her şeyi O'nun eline vermiştir. 36Oğul'a iman edenin sonsuz
yaşamı vardır. Oğul'u dinlemeyene gelince yaşam yüzü görmez. Tam tersine, Tanrı'nın
öfkesi onun üzerinde kalır."

Sonsuz Yaşam Suyu 1-38

4 İsa'nın Yahya'dan daha çok öğrenci topladığını ve vaftiz ettiğini Ferisiler duymuştu.
Rab bunu biliyordu. 2Oysa İsa'nın kendisi değil, sadece öğrencileri vaftiz ediyordu. 3İsa
Yahudiye'den ayrılıp yeniden Galile'ye gitti. 4Yolculuk ederken Samiriye'den geçmesi
gerekiyordu. 5Samiriye'nin Sihar denilen kasabasına geldi. Burası Yakup'un oğlu Yusuf'a
verdiği toprağa yakındı. 6Yakup'un kuyusu bu yerdeydi. Yolculuktan yorgun düşen İsa
kuyunun başına oturdu. Vakit öğleyin on iki sularıydı.

7Samiriyeli bir kadın su çekmeye geldi. İsa ona, "Bana da ver içeyim" dedi.
8Öğrencileri kasabaya yiyecek almaya gitmişti. 9Samiriyeli kadın, "Sen Yahudi'sin bense
Samiriyeli bir kadınım" dedi. "Nasıl olur da benden içecek su istersin?" Çünkü Yahudiler'in
Samiriyeliler'le hiç ilişkileri yoktur.

10İsa, "Eğer Tanrı'nın armağanını ve sana, 'Bana su ver, içeyim' diyenin kim
olduğunu bilseydin" dedi, "Sen O'ndan isteyecektin; O da sana yaşam suyunu verecekti."
11Kadın, "Efendi" dedi. "Su çekecek bir kovan yok, kuyu da derin. Nereden sahip oluyorsun
sen yaşam suyuna? 12Bu kuyuyu bize veren atamız Yakup'tur. Kendisi de, oğulları da,
davarları da buradan içmiştir. Yoksa sen ondan da üstün biri misin?[184]"

13İsa yanıtladı: "Bu sudan içen herkes yeniden susayacak. 14Oysa benim vereceğim
sudan her kim içerse sonsuza dek susamayacaktır. Vereceğim su sonsuz yaşam sağlamak için
onun iç varlığında kaynaklanan bir pınar olacaktır."

---

184 Bakınız, Luka 1:33

15Kadın, “Efendi” dedi. “Bu suyu bana ver. Ne susayayım, ne de su çekmek için
buraya dek geleyim.” 16İsa, “Git, kocanı çağır, sonra buraya dön” dedi. 17Kadın, “Kocam yok”
diye yanıtlayınca İsa ona, “Kocam yok demekle doğru söyledin” dedi. 18“Çünkü beş kocaya
vardın ve şu anda birlikte yaşadığın kişi kocan değil. Bu konuda doğru konuştun.”
19Kadın, “Efendi” dedi. “Görüyorum ki sen bir peygambersin. 20Bizim atalarımız[185] şu
dağda tapındı, ama sizler tapınılması gereken yer Yeruşalim’dedir dersiniz.”
21İsa, “Bana inan ey kadın” dedi. “Vakit geliyor. O zaman Baba’ya ne bu dağda, ne de
Yeruşalim’de tapınacaksınız. 22Siz bilmediğinize tapınıyorsunuz; bizse bildiğimize
tapınıyoruz. Çünkü kurtuluş Yahudiler’den gelir. 23Ama gerçek tapınıcıların Baba’ya ruhta ve
gerçekte tapınacakları vakit geliyor ve işte o vakit şimdidir. Çünkü Baba kendisine böyle
tapınanları arıyor. 24Tanrı Ruh’tur[186] ve O’na tapınanların ruhta ve gerçekte tapınması
gerektir.” 25Kadın, “Biliyorum ki, Hristos denilen Mesih gelecektir” dedi. “O gelince bize her
şeyi bildirecek.”
26İsa, “Seninle konuşan ben, O Kişi’yim[187]” dedi.
27Bu sırada İsa’nın öğrencileri geldi. O’nun bir kadınla konuşmasına şaştılar. Buna
karşın hiçbiri kadına, “Sen ne arıyorsun?” ya da İsa’ya, “Niçin bu kadınla konuşuyorsun?”
diye sormadı. 28Kadın su testisini bıraktı, kasabaya gidip halka, 29“Gelin, tüm yaptıklarımı
bana söyleyen adamı görün” dedi. “Acaba Mesih bu mu?” 30Halk kasabadan çıkmış, İsa’ya
geliyordu.
31Bu arada öğrencileri O’na, “Rabbi, bir şey ye” diyordu. 32Ama İsa, “Sizin
bilmediğiniz bir yiyeceğim var” dedi. 33Öğrenciler birbirlerine, “Acaba biri O’na yiyecek mi
getirdi?” diye sordular. 34İsa, “Benim yiyeceğim, beni gönderenin isteğini yapmak ve O’nun
işini sonuçlandırmaktır” dedi. 35“Sizler ürünün biçilmesine daha dört ay var demiyor
musunuz? Ben de size diyorum ki, gözlerinizi kaldırın da ürünü biçilmeye hazır, ağarmış
tarlalara bakın. 36“Eken de, biçen de hep birlikte sevinsin diye, biçen karşılığını alıyor, sonsuz
yaşam için ürün topluyor. 37Çünkü burada, ‘Biri eker, öbürü biçer’ sözü doğrudur. 38Sizi emek
vermediğiniz ekini biçmeye gönderdim. Başkaları emek verdi, sizse onların emeğine
kondunuz.”

Samiriye Halkı İsa’ya İman Ediyor 39-42

39“Tüm yaptıklarımı bana söyledi” diye tanıklık eden kadının sözü üzerine, o
kasabadaki Samiriyeliler’in birçoğu İsa’ya iman etti. 40O’na geldiklerinde de yanlarında
kalması için Samiriyeliler kendisinden dilekte bulundu. O da iki gün orada kaldı. 41İsa’nın
sözü üzerine daha birçok kişi iman etti.
42Kadına da, “Bundan böyle iman etmemiz senin söylemen nedeniyle değildir”
dediler. “Biz kendimiz O’nu duyduk ve gerçekten dünyanın kurtarıcısı olduğunu biliyoruz.”

Galile’de Bir Belirti 43-54

43İsa iki gün sonra oradan ayrılıp Galile’ye gitti. 44Daha önce bir peygamberin kendi
ülkesinde değeri olmadığına tanıklık etmişti. 45Bu kez Galile’ye geldiğinde Galileliler O’nu
candan kabul etti. Çünkü onlar da Passah kutlayışına katılmış ve kutlama süresince
Yeruşalim’de yaptığı işlerin tümünü görmüşlerdi.
46Bunun üzerine İsa suyu şarap yaptığı Galile’nin Kana kentine yeniden geldi. Orada
bir saray görevlisi vardı, oğlu Kafernahum’da hastaydı. 47İsa’nın Yahudiye’den Galile’ye
geldiğini duyunca yanına vardı ve yetişip oğlunu iyi etmesi için O’na yakardı. Çünkü oğlu
ölümün eşiğindeydi. 48İsa ona, “Belirtiler ve göz kamaştırıcı eylemler görmedikçe hiçbir

---

185 **Kadının ataları:** Samiriyeliler.
186 Tanrı’yı en gerçekçi açıklayış.
187 Bakınız, 8:24

zaman iman etmeyeceksiniz" dedi. [49]Saray görevlisi, "Efendi çocuğum ölmeden önce yetiş" dedi. [50]İsa, "Git, oğlun yaşıyor" diye yanıtladı. Adam, İsa'nın dediğine iman edip gitti.

[51]Daha aşağıya inerken uşakları onu karşılayıp oğlunun yaşadığını bildirdiler. [52]Saray görevlisi oğlunun iyileşmeye yüz tuttuğu saati uşaklardan sordu. "Dün öğle üstü saat birde ateşi düştü" dediler. [53]O zaman baba, İsa'nın, "Oğlun yaşıyor" dediği anda çocuğun iyileştiğini anladı. Hem kendisi hem de tüm ev halkı iman etti. [54]İsa'nın Yahudiye'den Galile'ye gelişinde yaptığı ikinci belirtiydi bu.

Otuz Sekiz Yıllık Hasta İyi Oluyor 1-18

5 Bu olaylardan sonra Yahudiler'in bir kutlama dönemi[188] geldi. İsa Yeruşalim'e çıktı. [2]Yeruşalim'de Koyun Kapısı yanında –İbranice'de Beytesda adını taşıyan– beş sundurmalı bir havuz vardır. [3]Bu sundurmalarda kör, topal, eli ayağı tutmayan büyük bir hasta topluluğu yatardı. ([3]b) ve ([4])[189] [5]Orada otuz sekiz yıldan beri hastalık çeken bir adam vardı. [6]İsa onun yerde yattığını gördü. Adamın uzun süredir aynı durumda bulunduğunu bildiğinden, "İyi olmak ister misin?" diye sordu. [7]Hasta, "Efendi, su çalkanır çalkanmaz beni havuza koyacak adamım yok" diye yanıtladı, "Ben davranmaktayken başka biri benden önce atlıyor!"

[8]İsa, "Ayağa kalk" dedi. "Döşeğini kaldır ve yürü!" [9]Adam o anda iyi oldu. Döşeğini kaldırıp yürüdü. Ne var ki, o gün Şabat'tı[190]. [10]Bu nedenle Yahudi yetkililer sağlığa kavuşan adama, "Bugün Şabat'tır" dediler. "Döşeğini kaldırmana izin verilmez[191]." [11]Adam, "Beni iyi edenin kendisi, 'Döşeğini kaldır ve yürü!' dedi" diye karşılık verdi. [12]Bu kez, "Kimdir sana, 'döşeğini kaldır ve yürü' buyruğunu veren" diye sordular. [13]Gelgelelim iyi edilen adam O'nun kim olduğundan habersizdi; çünkü orada çok insan toplanmış, İsa da ayrılmıştı. [14]Bundan sonra İsa onu tapınakta bulup, "Bak, iyi oldun" dedi. "Artık günah işleme ki, başına daha kötü bir şey gelmesin."

[15]Adam gidip kendisini iyi edenin İsa olduğunu Yahudi yetkililere bildirdi. [16]Bu yüzden Yahudi yetkililer İsa'ya saldırıda bulunmaya başladı; çünkü bu eylemleri Şabat gününde yapıyordu. [17]İsa onları yanıtladı: "Babam şu ana dek çalışmasını sürdürüyor, ben de çalışıyorum." [18]İşte bu yüzden Yahudi yetkililer O'nu öldürmek için çabalarını yoğunlaştırdılar. Çünkü yalnız Şabat'ı bozmakla kalmamış, "Tanrı Babam'dır" diyerek kendisini Tanrı'yla bir tutmuştu.

İsa ve O'nu Gönderen 19-29

[19]İsa onları yanıtladı: "Size önemle belirtirim ki, Oğul kendiliğinden hiçbir şey yapamaz. Ancak Baba'nın yaptıklarını görerek onları yapar. Ve baba ne yaparsa, Oğul da O'nun gibi yapar. [20]Çünkü Baba Oğul'u sever ve yaptıklarının tümünü O'na gösterir. O'na bunlardan daha yüce işler de gösterecektir; sizler şaşakalasınız diye. [21]Çünkü Baba nasıl ölüleri diriltip onlara yaşam sağlıyorsa, Oğul da istediklerine yaşam sağlar. [22]Baba kimseyi kendisi yargılamaz. Tüm yargılamayı Oğul'a vermiştir. [23]Öyle ki, herkes Baba'ya saygı gösterdiği gibi Oğul'a da saygı göstersin. Oğul'a saygı göstermeyen O'nu gönderen Baba'ya da saygı göstermez.

[24]"Size önemle belirtiyorum: Benim sözümü dinleyenin ve beni gönderene iman edenin sonsuz yaşamı vardır. O yargılanmayacaktır; ölümden yaşama geçmiştir. [25]Size önemle belirtiyorum: Vakit geliyor, işte geldi bile. Ölüler Tanrı Oğlu'nun sesini işitecek ve işitenler yaşayacak. [26]Çünkü Baba yaşam kaynağı olduğu gibi, Oğul'a da yaşam kaynağı

---

188 Olasılı, Passah kutlaması.

189 **[[3]b ve [4]]** [[3b]Suyun çalkanmasını beklerlerdi. [4]Çünkü zaman zaman Rab'bin bir meleği havuzun içine inerek suyu çalkalardı. Su çalkalandıktan sonra içine ilk dalan insan, tutulduğu sayrılık neyse sağlığa kavuşurdu.]

190 Bakınız, Matta 12:1

191 Dinsel yasa açısından.

olmayı sağlamıştır. [27]Yargılama yetkisini de vermiştir O'na. Çünkü O İnsanoğlu'dur. [28]Buna
şaşmayın. Mezarda yatan herkesin O'nun sesini işiteceği vakit geliyor. [29]İyilik yapanlar
yaşam dirilişine, kötülük yapanlarsa yargı dirilişine dirilecek."

Bu Yetkiye Tanıklık Edenler Kimdir? 30-47

[30]"Ben kendi kendime hiçbir şey yapamam; işittiğim gibi yargılarım. Benim
yargılayışım doğrudur. Çünkü kendi isteğimi değil beni gönderenin isteğini ararım. [31]Eğer
kendim için tanıklık edersem tanıklığım gerçek sayılmaz. [32]Benim için başka biri tanıklık
ediyor. O'nun benim için ettiği tanıklığın gerçek tanıklık olduğunu biliyorum.
[33]"Yahya'ya adamlar gönderdiniz ve o gerçeğe tanıklık etti. [34]Kaldı ki, benim
tanıklığım insanlardan kaynaklanmıyor, ama siz kurtulasınız diye bunları söylüyorum.
[35]Yahya yanan ve aydınlık veren bir ışıktı. Siz de onun ışığında bir süre sevinç bulmak
istediniz. [36]Ama ben Yahya'nınkinden daha üstün tanıklığa sahibim. Çünkü Baba'nın
sonuçlamam için bana verdiği işler –yapmakta olduğum şu eylemler– beni Baba'nın
gönderdiğine tanıklık ediyor. [37]Beni gönderen Baba kendisi de bana ilişkin tanıklık etmiştir.
Siz hiçbir dönemde ne O'nun sesini duydunuz, ne de O'nun yüzünü gördünüz. [38]O'nun sözü
içinizde kalmıyor. Çünkü O'nun gönderdiği kişiye iman etmiyorsunuz. [39]Kutsal Yazılar'ı
dikkatle araştırıyorsunuz. Çünkü sonsuz yaşamınızın onlarda bulunduğunu sanıyorsunuz.
Oysa bana da onlar tanıklık ediyor. [40]Yine de yaşam bulmak için bana gelmek
istemiyorsunuz.
[41]"İnsanlardan gelen yüceliği aramıyorum. [42]Ama sizi biliyorum; içinizde Tanrı sevgisi
yoktur. [43]Baba'nın adıyla geldim ve beni kabul etmiyorsunuz. Ama başka biri kendi adıyla
gelse onu kabul edeceksiniz. [44]Birbirinizi yücelten ve tek olan Tanrı'dan gelen yüceliği
aramayan sizler nasıl iman edebilirsiniz? [45]Sanmayasınız ki, sizi Baba'nın önünde ben
suçlayacağım. Sizleri suçlayan kendisine umut bağladığınız Musa'dır. [46]Çünkü Musa'ya iman
etmiş olsaydınız bana da iman ederdiniz. Çünkü o bana ilişkin yazmıştır. [47]Ama onun
yazdıklarına iman etmiyorsanız benim sözlerime nasıl iman edeceksiniz?"

İsa Beş Bin Kişiyi Doyuruyor 1-15

(Matta 14:13-21; Markos 6:30-44; Luka 9:10-17)

6 Bu olaylardan sonra, İsa Taberiye diye tanınan Galile Denizi'nin karşı yakasına gitti.
[2]Büyük bir topluluk O'nu izliyordu; çünkü hastalar üzerinde yaptığı belirtileri
görmüşlerdi. [3]İsa dağ yamacına çıkıp orada öğrencileriyle birlikte oturdu. [4]Yahudiler'in
Passah'ı kutlayışı yakındı. [5]İsa gözlerini kaldırdığında büyük bir topluluğun kendisine doğru
geldiğini gördü. Filippos'a, "Bunların yemesi için nereden ekmek alalım?" diye sordu. [6]Bu
sözü onu denemek için söylemişti; çünkü kendisi ne yapacağını biliyordu.
[7]Filippos yanıtladı: "Her birinin ağzına bir lokma yiyecek koyabilmesi için iki yüz
dinarlık[192] ekmek bile yetmez!" [8]Öğrencilerinden biri, Simon Petros'un kardeşi Andreas
O'na, [9]"Burada beş arpa ekmeğiyle iki balığı olan bir çocuk var" dedi. "Ama bu koca
topluluk için bu nedir ki!"
[10]İsa, "Topluluğu yere oturtun" dedi. Sık bir çayırlıktaydılar. Böylece, sayısı yaklaşık
beş bini bulan erkek yere oturdu. [11]Bunun üzerine İsa ekmekleri aldı, teşekkür yükselttikten
sonra oturanlara dağıttı. Bunun gibi, balıklardan da istedikleri kadar verdi. [12]Herkes iyice
doyduktan sonra İsa öğrencilerine, "Artakalan parçaları toplayın" dedi. "Hiçbir şey
atılmasın." [13]Onlar da topladılar. Beş arpa ekmeğini yiyenlerden artakalanlarla on iki küfe
doldurdular.
[14]İsa'nın sonuçladığı bu belirtiyi görenler, "Gerçekten, dünyaya gelmesi beklenen
peygamber budur" dedi. [15]İsa da onların gelip kendisini kaptıkları gibi kral ilan etmeye
götüreceklerini bildiğinden yalnız başına yeniden dağa çekildi.

---

[192] Bir dinar bir gündeliktir.

İsa Su Üstünde Yürüyor 16-21

(Matta 14:22-33; Markos 6:45-52)

16Akşam olunca İsa'nın öğrencileri aşağıya, denize indi. 17Bir tekneye binip karşı
kıyıdaki Kafernahum'a doğru denizi aşmaya başladılar. Karanlık basmıştı. İsa daha yanlarına
gelmemişti. 18Deniz esen güçlü rüzgârın etkisiyle kabarıyordu. 19Bu durumda yaklaşık üç dört
mil kürek çektikten sonra, İsa'nın deniz üstünde yürüyerek tekneye yaklaştığını gördüler.
Korkuya kapıldılar. 20İsa, "Ben'im, korkmayın" dedi. 21Bunun üzerine O'nu tekneye almak
istediler. Tekne hemen gidecekleri kıyıya ulaştı.

Topluluk İsa'yı Arıyor 22-24

22Ertesi gün, denizin öbür kıyısında duran topluluk orada öğrencilerin bindiği tek bir
kayıktan başka kayık bulunmadığını gördü. İsa'nın öğrencileriyle birlikte o tekneye
binmediğini, öğrencilerin ayrıca ayrıldığını anladılar. 23Öte yandan, Taberiye'den gelen
kayıklar Rab teşekkür yükselttikten sonra topluluğun yemek yediği yerin yakınına varmıştı.
24Topluluk ne İsa'nın, ne de öğrencilerin orada bulunmadığını görünce kayıklara binip İsa'yı
aramak için Kafernahum'a gitti.

Yaşam Ekmeği İsa 25-59

25İsa'yı denizin karşı kıyısında bulunca, "Rabbi" dediler. "Buraya ne zaman geldin?"
26İsa onları, "Size önemle belirtiyorum" diyerek yanıtladı. "Beni belirtiler gördüğünüz için
değil, ekmekten yiyerek doyduğunuz için arıyorsunuz. 27Gelip geçici yiyecek için değil,
sonsuz yaşam boyunca kalıcı yiyecek için çalışın. Bunu size İnsanoğlu verecektir. Baba Tanrı
O'na mührünü basmıştır."

28Onlar İsa'ya sordu: "Tanrı'ca onaylanan işleri yerine getirmek için ne yapmamız
gerekir?" 29İsa, "Tanrı'nın işi O'nun gönderdiği kişiye iman etmenizdir" diye yanıtladı onları.

30Bunun üzerine, "Öyleyse ne belirti göstereceksin ki görüp sana iman edelim?"
diyerek karşılık verdiler. "Ne yapacaksın? 31Atalarımız çölde mana yedi. Yazılı olduğu gibi,

"'Yemeleri için onlara gökten ekmek verdi[193].'"

32İsa, "Sizlere önemle belirtirim ki" dedi, "Size gökten ekmeği Musa vermedi. Gökten gerçek
ekmeği size veren Babam'dır. 33Çünkü Tanrı'nın ekmeği gökten inen ve dünyaya yaşam
verendir."

34Onlar da İsa'ya, "Ya Rab" dediler. "Bize bu ekmeği her zaman ver." 35İsa, "Yaşam
ekmeği Ben'im" dedi. "Bana gelen acıkmayacak, bana iman eden de susamayacak. Hiçbir
zaman.. 36Ama size daha önce de belirttiğim gibi, beni görmenize karşın yine de iman
etmiyorsunuz. 37Baba'nın bana verdiklerinin hepsi bana gelecektir. Bana geleni hiçbir zaman
geri çevirmem. 38Çünkü kendi isteğimi değil, beni gönderenin isteğini uygulamak için gökten
indim. 39Beni gönderenin isteği bana verdiklerinden hiçbirini yitirmeyeyim, onu son günde
dirilteyim kapsamındadır. 40Çünkü Babam'ın isteği, Oğul'u görüp O'na iman eden herkesin
sonsuz yaşamı olmasıdır. Son günde onu ben dirilteceğim."

41Bunun üzerine, "Gökten inen ekmek Ben'im" dediği için Yahudiler söylenmeye
başladı. 42"Anasını babasını tanıdığımız Yusuf oğlu İsa değil mi bu?" diyorlardı. "Nasıl
oluyor da şimdi, 'Ben gökten indim' diyor?"

43İsa onlara, "Aranızda söylenip durmayın" dedi. 44"Beni gönderen Baba onu
çekmedikçe, hiç kimse bana gelemez. Ben de onu son günde dirilteceğim. 45Peygamberlerde
yazılıdır:

6:31 Mısır'dan Çıkış 16:13,14; Mezmur 78:24

193 Tanrı İbrani halkını Mısır'da kölelikten kurtarınca, onları vaat ettiği toprağa ulaştırmadan önce, çölde kırk yıl boyu gökten indirdiği manayla besledi (bkz. Mısır'dan Çıkış 16:13,14).

6:45 Yeşaya 54:13; Yeremya 31:33; I.Selanikliler 4:9

“‘Tümü Tanrı’ca eğitilmiş olacak.’
“Baba’dan işitip öğrenen herkes bana gelir.
46“Bu, bir kimsenin Baba’yı gördüğü anlamına gelmez. Ancak Tanrı’dan olan birey Baba’yı
görmüştür. 47Size önemle belirtirim: İman edenin sonsuz yaşamı vardır. 48Yaşam ekmeği
Ben’im. 49Atalarınız çölde mana yedi ama öldü. 50Oysa gökten inen ekmek budur; isteyen
ondan yesin ve ölmesin diye. 51Gökten inen diri ekmek Ben’im. Bu ekmekten yiyen sonsuza
dek yaşayacaktır. Dünyanın yaşamı için vereceğim ekmek ise öz bedenimdir.”
52Bunun üzerine Yahudiler aralarında çekişmeye başladı. “Bu adam, yiyelim diye öz
bedenini nasıl bize verebilir?” diyorlardı. 53İsa onlara, “Size önemle belirtirim” dedi,
“İnsanoğlu’nun bedenini yiyip kanını içmedikçe sizde yaşam olmayacak. 54Bedenimi yiyip
kanımı içenin sonsuz yaşamı vardır. Ben de onu son gün dirilteceğim. 55Çünkü bedenim
gerçek yiyecek, kanım da gerçek içecektir. 56Bedenimi yiyip kanımı içen bende kalır, ben de
onda kalırım. 57Yaşam kaynağı Baba beni gönderdiği, benim de O’nun aracılığıyla yaşadığım
gibi beni yiyen de benim aracılığımla yaşayacaktır. 58Gökten inen ekmek budur. Ataların
yiyip de yine öldükleri manaya benzemez. Bu ekmeği yiyen sonsuza dek yaşar.” 59Bu sözleri
Kafernahum’da öğretmekteyken sinagogta[194] söyledi.

Sonsuz Yaşam Sözlerine Bağlılık 60-71

60Öğrencilerinden birçoğu bunu duyunca, “Bu söz çok çetin” dedi. “Bunları dinlemeye
kimin gücü yeter?” 61İsa onların bu konuda söylendiğini bildiğinden, “Bu sizin
kösteklenmenize mi neden oluyor?” dedi. 62“Ya İnsanoğlu’nun önceden bulunduğu yere
çıktığını görseydiniz ne olacaktı? 63Yaşam sağlayan Ruh’tur. Beden hiçbir şeye yaramaz. Size
söylediğim sözler Ruh’tur, Yaşam’dır. 64Ama aranızda iman etmeyen bazıları vardır.” Çünkü
İsa iman etmeyenlerin de, kendisini ele verecek olanın da kim olduğunu taa başlangıçtan
biliyordu. 65Sözlerini geliştirdi: “Bu nedenle size, ‘Kendisine Babam’dan olanak
sağlanmadıkça kimse bana gelemez’ dedim.”
66Bunun üzerine öğrencilerinden birçoğu geri döndü ve artık O’nunla yürümez oldu.
67İsa On İkiler’e, “Yoksa siz de mi gitmek istiyorsunuz?” diye sordu. 68Simon Petros, “Ya
Rab” dedi. “Kime gideceğiz ki? Sonsuz yaşam sağlayan sözler sendedir. 69Biz de iman ettik
ve bildik ki Tanrı’nın Kutsalı sensin.”
70İsa onları, “Siz On İkiler’i ben seçmedim mi?” sözüyle yanıtladı, “Üstelik içinizden
biri iblisin tekidir.” 71İşkariyotlu Simon’un oğlu Yahuda’dan söz ediyordu. Çünkü On
İkiler’den biri olup İsa’yı ele verecek kişi oydu.

İsa Kardeşlerini Aydınlatıyor 1-9

7 Bu olaylardan sonra İsa Galile’de dolaşmaya başladı. Yahudiye’de dolaşmak
istemiyordu. Çünkü Yahudi yetkililer O’nu öldürmek için fırsat kolluyordu. 2O sırada
Yahudiler’in Çadır Kurma kutlayışı* yaklaşmıştı. 3Bunun için kardeşleri İsa’ya, “Buradan
çık, Yahudiye’ye git” dediler. “Öyle ki, öğrencilerin yaptığın işleri görsün. 4Kendisini
tanıtmak isteyen insan yaptığını gizlemez. Madem bu işleri yapıyorsun, kendini dünyaya
açıkça göster.” 5Çünkü kardeşleri bile O’na iman etmiyordu.
6İsa onlara, “Benim kendimi açıklama vaktim daha gelmedi” dedi. “Sizin içinse vakit
her an uygundur. 7Dünya size kin besleyemez, ama bana kin besliyor. Çünkü ben dünya
işlerinin kötülüğüne tanıklık ediyorum. 8Siz bu kutlayışa katılın. Ben şimdilik kutlayışa
katılmayacağım; çünkü daha vaktim gelmedi.” 9Bunları söyleyerek Galile’de kaldı.

İsa Kutlayışa Katılıyor 10-13

10Ne var ki, kardeşleri kutlama olayına katılınca O da katıldı. Ancak bunu açıkça değil,
gizlice yaptı. 11Bu arada Yahudi yetkililer kendisini kutlama yerinde arıyor, “O nerede?” diye

194 Bakınız, Matta 4:23

soruşturuyorlardı. [12]Halk arasında O'na ilişkin bir sürü çelişkili fısıltı dolaşıyordu. Bazıları, "İyi adamdır" diyordu. Başkaları ise, "Hayır, halkı kandırıyor" diyordu. [13]Ama hiç kimse O'na ilişkin düşüncesini açıkça bildiremiyordu. Çünkü Yahudi yetkililerden korku vardı.

İsa Kutlamada Eğitiyor 14-24

[14]Kutlama yarılanınca, İsa tapınağa çıkıp öğretmeye koyuldu. [15]Yahudi yetkililer şaşakalmış durumda soruyordu: "Bu adam öğrenim görmeden nasıl bunca bilgiye sahip?"

[16]İsa onları yanıtladı: "Benim öğretim kendimin değil, beni gönderenindir. [17]Tanrı'nın isteğini uygulamak isteyen biri çıkarsa, öğretinin Tanrı'dan mı olduğunu yoksa kendiliğimden mi konuştuğumu bilecektir. [18]Kendiliğinden konuşan kendi yüceliğini kovalar. Kendisini gönderenin yüceliğini kovalayansa gerçek Olan'dır ve O'nda aldatıcılık yoktur. [19]Musa sizlere ruhsal yasayı vermedi mi? Yine de hiçbiriniz ruhsal yasayı uygulamıyorsunuz. Niçin beni öldürmeye çalışıyorsunuz?" [20]Halk, "Seni cin tutmuş" diye yanıtladı. "Kim seni öldürmeye çalışıyor ki?"

[21]İsa onlara, "Bir mucize[195] yaptım, hepiniz şaşkına döndünüz" dedi. [22]"Musa size sünneti verdi –bu da Musa'dan olmayıp atalardandır– ve siz Şabat günü birini sünnet ediyorsunuz. [23]Madem Musa'nın ruhsal yasası bozulmasın diye Şabat günü adam sünnet ediyorsunuz, Şabat günü bir adamı tümden iyi ettim diye hangi nedenle bana kızıyorsunuz? [24]Görünüşe göre yargılamayın. Yargınız hakça olsun."

Mesih Bu Olabilir mi? 25-31

[25]Yeruşalimliler'den bazıları, "Öldürmeye fırsat kolladıkları kişi bu değil mi?" dedi. [26]"İşte açıktan açığa konuşuyor, kimse de bir şey demiyor. Yoksa başkanlar O'nun Mesih olduğunu gerçekten biliyor mu? [27]Ama biz bu adamın nereden geldiğini biliriz. Oysa Mesih geldiğinde kimse O'nun nereden geldiğini bilmeyecek*."

[28]İsa tapınakta öğretirken yüksek sesle konuştu: "Hem beni biliyorsunuz, hem de nereden geldiğimi.. Ben kendiliğimden gelmedim. Ama beni gönderen gerçektir. Ne var ki, O'nu tanımıyorsunuz. [29]Oysa ben O'nu tanıyorum. Çünkü O'ndanım ve beni O gönderdi."

[30]Bunun üzerine İsa'yı yakalamaya yeltendilerse de, kimse O'na el uzatmadı. Çünkü vakti daha gelmemişti. [31]Halktan birçoğu da, "Sanki Mesih gelince bunun yaptıklarından daha çok belirti mi yapacak?" diyerek O'na iman etti.

İsa'yı Tutuklamaya Gönderilen Görevliler 32-36

[32]Ferisiler halkın İsa'ya ilişkin bu çelişkili fısıltılarını duydu. Ardından, başrahiplerle Ferisiler O'nu tutuklamak üzere kolcular gönderdi. [33]İsa, "Kısa bir süre daha sizlerle birlikteyim" dedi. "Sonra beni gönderene gideceğim. [34]Beni arayacaksınız ama bulmayacaksınız. Çünkü benim bulunduğum yere siz gelemezsiniz."

[35]Yahudi yetkililer kendi aralarında, "Nereye gitmeyi tasarlıyor ki, O'nu bulmayalım!" dedi. "Yoksa Yunanlılar arasına dağılmış olanlara mı gitmeyi tasarlıyor? Yunanlılar'a* mı öğretecek? [36]'Beni arayacaksınız ama bulmayacaksınız; çünkü benim bulunduğum yere siz gelemezsiniz' sözünün anlamı ne olabilir?"

Yaşam Veren Su Kaynaklarına Çağrı 37-39

[37]Kutlayışın sonuncu ve en önemli günü İsa ayakta durup yüksek sesle şöyle çağırdı: "Kim susarsa bana gelsin ve içsin. [38]Kutsal Yazı'da belirtildiği gibi, bana iman eden kişinin içinden yaşam veren ırmaklar kaynaklanacaktır*." [39]İsa bu sözü kendisine iman edenlerin alacakları Ruh'a ilişkin söylemişti. Çünkü, İsa daha yükseltilmediğinden Ruh verilmemişti.

Halk İçinde Ayrılık 40-44

---

[195] Bu mucizeye ilişkin, Bakınız, 5:1-16

40Halktan bazısı bunu duyunca, “Gerçekten bu o peygamberdir” dedi. 41Bazısı, “Bu
Mesih’tir” diyordu. Kimisi de, “Bu ne iş!” diyordu, “Mesih Galile’den gelir mi hiç?”
42“Kutsal Yazı, Mesih Davut’un soyundan olacak ve Davut’un kasabası Beytlehem’den
gelecek[196] demiyor mu?” 43Böylece halk arasında O’ndan ötürü ayrılık doğdu. 44Bazıları O’nu
yakalamak istedi ama hiç kimse O’na el uzatmadı.

İleri Gelenlerin Anlaşmazlığı 45-52

45Bu sırada kolcular, başrahiplerle Ferisiler’in yanına döndü. Bunlar kolculara sordu:
“Neden O’nu tutup getirmediniz?” 46Kolcular, “Hiçbir zaman, hiç kimse O’nun konuştuğu
gibi konuşmadı” diye yanıtladı.
47Ferisiler, “Yoksa siz de mi kandırıldınız?” dedi. 48“Başkanlardan ya da Ferisiler’den
tek kişi olsun O’na iman etti mi? 49Ruhsal yasayı bilmeyen bu halk lanetlidir.” 50Onlardan biri
olan ve daha önce İsa’ya gelen Nikodimos kendilerine, 51“Ruhsal yasamız bir kişiyi
dinlemeden ve ne yaptığını öğrenmeden insanı yargılar mı?” diye sordu.
52Ona, “Yoksa sen de mi Galile’densin?” diye karşılık verdiler, “Araştır da öğren.
Galile’den peygamber çıkmaz.[197]”

Cinsel Yolsuzluktan Suçlu Kadın Bağışlanıyor 7:53-8:1-11

8 53[Ve herkes evine gitti.
İsa da Zeytinlik Dağı’na gitti. 2Sabahın çok erken saatinde yine tapınağa döndü. Tüm halk
O’nun yanına geldi. O da oturup onlara öğretmeye koyuldu.
3Dinsel yorumcularla[198] Ferisiler, cinsel yolsuzluk yaparken yakalanan bir kadını
getirip ortaya diktiler. 4İsa’ya, “Öğretmen!” dediler. “Bu kadın cinsel yolsuzluk yaparken
suçüstü yakalandı. 5Musa ruhsal yasada bu gibilerin taşlanmasını bize buyurmuştur. Sen bu
işe ne dersin?” 6Bunu İsa’yı denemek için söylüyorlardı. Öyle ki, O’nu suçlu çıkarabilsinler.
İsa yere eğilmiş, parmağıyla toprağa yazı yazıyordu[199]. 7Kendisine soru sormakta diretmeleri
üzerine doğruldu. “Aranızda kim günahsızsa kadına ilk taşı o atsın” dedi. 8Yeniden yere
eğilip parmağıyla toprağa yazmaya başladı. 9Bunu işitince yaşlılarından başlayarak, teker
teker sonuncusuna varıncaya dek çekilip gittiler. İsa tek başına kaldı. Kadın da orta yerde
dikiliyordu. 10İsa doğrulup, “Ey kadın” dedi ona. “Seni yargılayanlar nerede? Kimse seni
suçlu çıkarmadı mı?” 11Kadın, “Hiç kimse, ya Rab!” deyince İsa, “Ben de seni
suçlamıyorum” dedi. “Git ve bundan böyle günah işleme.”]

Evrensel Işık 12-20

12Bunun ardından İsa yine onlara konuştu: “Ben dünyanın Işığı’yım. Ardım sıra gelen
yaşam ışığına kavuşacak, hiçbir zaman karanlıkta dolaşmayacak.”
13Ferisiler, “Sen kendine ilişkin tanıklık ediyorsun” dediler, “Tanıklığın gerçek değil.”
14İsa yanıtladı: “Ben kendime ilişkin tanıklık etsem bile, tanıklığım gerçektir. Çünkü nereden
geldiğimi ve nereye gittiğimi biliyorum. Oysa siz ne nereden geldiğimi biliyorsunuz, ne de
nereye gittiğimi.. 15Siz gözün gördüğü ölçüde yargı yürütüyorsunuz. Ben hiç kimseyi
yargılamam. 16Kaldı ki, ben yargılasam bile benim yargım gerçektir. Çünkü tek başıma
değilim. Beni gönderen Babam’la birlikteyim. 17Sizin ruhsal yasanızda da iki kişinin
tanıklığının gerçek olduğu yazılmıştır. 18Ben kendime ilişkin tanıklık ediyorum. Beni
gönderen Baba da bana ilişkin tanıklık ediyor.”

---

196 Eski Antlaşma’da İsa’yla ilgili bu peygamberlik sözü bildirildiği gibi gerçekleşti (Bakınız. II.Samuel 7:12; Mika 5:2; Mezmur 89:3,4; Matta 2:6).
197 Oysa Yunus peygamber Galileli’ydi. (Bakınız, II.Krallar 14:25)
198 Bakınız, Matta 2:4
199 Bakınız, Yeremya 17:13; Süleyman’ın Özdeyişleri 10:7b

[19]Bunun üzerine, “Baban nerede?” diye sordular O’na. İsa, “Siz ne beni tanırsınız, ne de Babam’ı” diye yanıtladı. “Beni tanımış olsaydınız, Babam’ı da tanırdınız.”
[20]İsa bu sözleri tapınakta, para toplanan yerde söyledi ve kimse O’nu yakalamadı. Çünkü vakti daha gelmemişti.

Gittiğim Yere Gelemezsiniz 21-30

[21]İsa onlara yine, “Ben gidiyorum” dedi. “Beni arayacaksınız ve günahınız içinde öleceksiniz. Benim gittiğim yere siz gelemezsiniz.”
[22]Bunun üzerine Yahudi yetkililer şöyle bir sonuç çıkardı:
“‘Benim gittiğim yere gelemezsiniz’ diyor. Yoksa kendini mi öldürecek?”
[23]İsa, “Siz yerselsiniz” dedi. “Bense yukarıdan geldim. Siz bu dünyadansınız. Ben bu dünyadan değilim. [24]Bu nedenle size, ‘Günahlarınız içinde öleceksiniz’ dedim. Eğer benim, ‘O Kişi’yim’ dediğime[200] iman etmezseniz günahlarınız içinde öleceksiniz.”
[25]Bu kez, “Sen kimsin?” diye sordular. İsa, “Başlangıçtan bu yana size ne dedimse, O’yum” dedi. [26]“Sizin için söyleyecek ve yargı yürütecek çok sözüm var. Ama beni gönderen gerçektir ve ben O’ndan duyduklarımı dünyaya bildiriyorum.”
[27]Onlara Baba’ya ilişkin söz söylediğini anlamadılar. [28]Bunun üzerine İsa, “Siz İnsanoğlu’nu yerden yukarı kaldırınca[201]” dedi, “Benim O Kişi olduğumu ve kendiliğimden hiçbir şey yapmadığımı, ancak Baba’nın bana öğrettiklerini bildirdiğimi anlayacaksınız. [29]Beni gönderen benimle beraberdir. O beni kendi başıma bırakmadı. Çünkü ben her zaman O’nun beğendiği işleri yapıyorum.”
[30]O bu sözleri söylerken birçokları O’na iman etti.

Özgür Kişiler ve Tutsaklar 31-43

[31]İsa kendisine iman etmiş olan Yahudiler’e, “Eğer sözümü tutarsanız gerçekten benim öğrencilerimsiniz” dedi. [32]“Gerçeği bileceksiniz ve gerçek sizi özgür kılacaktır.” [33]Kimileri, “Ama biz İbrahim’in soyuyuz” diye karşılık verdi. “Hiçbir vakit, hiç kimsenin boyunduruğu altına girmedik. Sen nasıl olur da, ‘Özgür olacaksınız’ diyorsun?” [34]İsa yanıtladı: “Size önemle belirtirim ki, günah işleyen herkes günahın uşağıdır. [35]Uşak evde sonsuza dek kalmaz. Oğulsa sonsuza dek kalır. [36]Eğer Oğul sizi özgür kılarsa gerçekten özgür olacaksınız. [37]İbrahim’in soyundan olduğunuzu biliyorum. Buna karşın, beni öldürmek için fırsat kolluyorsunuz. Çünkü sözüme yüreğinizde yer vermiyorsunuz. [38]Ben Baba’nın yanında gördüklerimi bildiriyorum, sizse kendi babanızdan işittiklerinizi yapıyorsunuz.”
[39]“Babamız İbrahim’dir” diye yanıtladılar. İsa, “İbrahim’in çocukları olsaydınız, İbrahim’in işlerini yapardınız” dedi. [40]“Ama şu anda beni –Tanrı’dan işittiği gerçeği size bildiren insanı– öldürmek için fırsat kolluyorsunuz. İbrahim bunu yapmadı. [41]Siz kendi babanızın yaptığını yapıyorsunuz.” “Biz rasgele cinsel ilişkiden doğmadık” diye karşılık verdiler, “Tek Babamız Tanrı’dır.” [42]İsa, “Tanrı Babanız olsaydı, beni severdiniz” dedi. “Çünkü ben Tanrı’dan çıkıp geldim. Kendiliğimden gelmedim. Beni O gönderdi. [43]Ne dediğimi niçin anlamıyorsunuz? Çünkü sözümü dinlemeye dayanamıyorsunuz.”

Şeytan Kimdir? 44-47

[44]“Siz babanız iblistensiniz ve babanızın isteklerini uygulamak istiyorsunuz. O, başlangıçtan beri katildir; hiçbir zaman gerçekten yana olmadı, çünkü onda gerçek yoktur. Yalan söylerken içinde bulunanı söyler. Çünkü yalancıdır ve yalanın babasıdır.
[45]“Ama ben gerçeği söylediğimden bana iman etmiyorsunuz. [46]Bende günah olduğunu içinizden kim kanıtlayabilir? Madem gerçeği söylüyorum, neden bana iman etmiyorsunuz?

---

200 Bakınız, 4:26
201 İsa’nın çarmıha çakılmak üzere yerden kaldırılışına değiniliyor (bkz. 3:14).

47 Tanrı’dan olan Tanrı’nın sözlerini dinler. Ama siz bu nedenle dinlemiyorsunuz; çünkü
Tanrı’dan değilsiniz.”

İbrahim’in Özlem Çektiği Gün 48-59

48 Yahudi yetkililer karşılık verdi: “Sen Samiriyeli’sin[202] ve cine tutulmuşsun demekte
haklı değil miymişiz?”

49 İsa, “Cinli değilim” dedi. “Babam’a saygı gösteriyorum, ama siz beni yeriyorsunuz.
50 Ben kendi yüceliğimi aramıyorum; onu arayan ve yargılayan biri vardır. 51 Size önemle
belirtiyorum: Sözümü kim tutarsa sonsuza dek ölüm görmeyecektir.”

52 Yahudiler, “Şimdi anlıyoruz ki seni cin tutmuş” dediler. “İbrahim de öldü,
peygamberler de. Ve sen diyorsun ki, sözümü kim tutarsa sonsuza dek ölümü tatmayacaktır.
53 Yoksa sen atamız İbrahim’den üstün müsün? O öldü. Peygamberler de öldü. Kendini kim
sanıyorsun?”

54 İsa yanıtladı: “Eğer kendimi yüceltirsem yüceliğim hiçtir. Beni yücelten Babam’dır,
ki siz O’na ‘Tanrımız’ dersiniz. 55 Siz O’nu tanımıyorsunuz, ama ben O’nu tanıyorum. Eğer
O’nu tanımıyorum dersem, sizin gibi ben de yalancı olurum. Ama O’nu tanıyorum ve sözünü
tutuyorum. 56 Babanız İbrahim günümü görmenin umuduyla kıvanç buldu. Ve görüp sevindi.”

57 Yahudiler, “Daha elli yaşında bile değilsin” dedi. “Üstelik İbrahim’i de mi gördün?”
58 İsa, “Size önemle belirtirim” dedi, “İbrahim’in doğumundan önce BEN VARIM.[203]”

59 O’na atmak için taşlara yapıştılar. Ama İsa kendisini gizledi ve tapınaktan ayrıldı.

Doğuştan Görmez Adam Görüyor 1-12

9 İsa yolda giderken, doğuştan gözleri görmeyen bir adam gördü. 2 Öğrencileri sordu:
“Öğretmen, kim günah işledi de bu adam kör doğdu; kendisi mi, yoksa anası babası
mı?”

3 İsa yanıtladı: “Ne o günah işledi, ne de onun anası babası. Ama Tanrı’nın eylemleri
onda açıklanmalı. 4 Daha gündüzken beni gönderenin işlerini uygulamalıyız. Gece bastırıyor;
o zaman kimse iş yapamayacak. 5 Ben dünyada olduğum sürece dünyanın Işığı’yım.”

6 Bu sözleri söyleyerek yere tükürdü, tükürükle çamur yaptı. Çamuru adamın gözlerine
sürerek, 7 “Git, Siloam –‘Gönderilmiş’ demektir– havuzunda yıkan!” dedi. O da gidip yıkandı
ve gözleri açılmış durumda geri döndü.

8 Bunun üzerine, komşuları ve onun dilendiğini önceden görenler, “Oturup dilenen
adam değil mi bu?” dediler. 9 Kimisi, “Evet o” dedi; kimileri de, “Hayır, ama ona benzeyen
birisi” dediler. Adam kendisi, “Ben oyum” dedi. 10 “Öyleyse gözlerin nasıl açıldı?” diye
sordular. 11 Adam yanıtladı: “İsa adındaki adam çamur yapıp gözlerime sürdü ve bana,
‘Siloam’a git, yıkan’ dedi. Ben de gidip yıkandım ve gözlerim açıldı.” 12 “Nerede O?” diye
sordular. Adam, “Bilmiyorum” dedi.

Ferisiler Araştırmaya Koyuluyor 13-34

13 Az öncesine dek gözleri görmeyen adamı Ferisiler’e getirdiler. 14 İsa’nın çamur yapıp
onun gözlerini açtığı gün Şabat idi. 15 Ferisiler nasıl görüme kavuştuğunu ondan yine sordular.
Adam da, “Gözlerime çamur sürdü, yıkandım ve görüyorum” dedi.

16 Ferisiler’den bazıları, “Bu adam Tanrı’dan değildir” dedi. “Çünkü Şabat’ı tutmuyor.”
Kimisi de, “Günahlı insan nasıl böylesi belirtiler yapabilir?” diyordu. Böylece aralarında
ayrılık doğdu. 17 Önceden görmeyene bir kez daha sordular: “Gözlerini açan kişi için sen ne
diyorsun?” Adam, “Peygamberdir” diye yanıtladı. 18 Buna karşın, Yahudi yetkililer adamın
anasıyla babasını çağırıncaya dek, onun kör olup da gözlerinin açıldığına inanmadılar.
19 “Görmez doğdu dediğiniz oğlunuz bu mu? Nasıl oluyor da şimdi görüyor?” diye sordular.

---

202 Bakınız, 4:9
203 İsa’nın öncesizliği kapsayan kişiliği (bkz Yeşaya 41:4b; 43:10b).

[20]Anasıyla babası, “Bunun oğlumuz olduğunu ve gözleri görmez doğduğunu
biliyoruz” dediler. [21]“Ama onun şimdi nasıl görebildiğini bilmediğimiz gibi, gözlerini kimin
açtığını da bilmiyoruz. Kendisine sorun; yetkin yaşa gelmiştir. O yanıtlasın.” [22]Anasıyla
babası Yahudi yetkililerden korktukları için böyle konuşmuşlardı. Çünkü Yahudi yetkililer
İsa’yı açıkça Mesih olarak kabul edenin sinagog dışı* edilmesi için aralarında anlaşmışlardı.
[23]İşte anası babası bu nedenle, “Yetkin yaşa gelmiştir, kendisine sorun” demişlerdi.

[24]Az önce gözleri görmeyen adamı ikinci kez çağırıp, “Tanrı adına gerçeği konuş”
dediler. “Biz bu adamın günahlı olduğunu biliyoruz.” [25]Bunun üzerine adam, “Günahlı olup
olmadığını bilmiyorum” dedi. “Bildiğim bir şey var: Ben gözleri görmeyen biriydim, şimdi
görüyorum.”

[26]Yine sordular: “Sana ne yaptı? Gözlerini nasıl açtı?” [27]Adam, “Size şimdi anlattım
ama dinlemediniz” dedi. “Niçin yeniden duymak istiyorsunuz? Yoksa siz de mi O’nun
öğrencisi olmak istiyorsunuz?”

[28]Adamı yererek, “O’nun öğrencisi sensin” dediler. “Biz Musa’nın öğrencileriyiz.
[29]Tanrı’nın Musa’ya konuştuğunu biliyoruz, ama bu adamın nereden ortaya çıktığını
bilmiyoruz.”

[30]Adam, “Şaşılacak şey” diye yanıtladı. “Siz O’nun nereden ortaya çıktığını
bilmiyorsunuz; ne var ki, O benim gözlerimi açtı. [31]Tanrı’nın günahlıları dinlemediğini biliriz.
Ama kişi Tanrı’yı sayar ve O’nun isteğini uygularsa, Tanrı onu dinler. [32]Öncesizlikten bu
yana kimsenin doğuştan gözleri görmeyen birinin gözlerini açtığı duyulmamıştır. [33]Eğer bu
adam Tanrı’dan gelmemiş olsaydı hiçbir şey yapamazdı.”

[34]“Baştanbaşa günahlar içinde doğmuş birisin” diye karşılık verdiler. “Sen mi bize
öğreteceksin?” Ve onu sinagogtan dışarı attılar.

Ruhsal Görmezliğin Oluşturduğu Karanlık 35-41

[35]İsa adamı dışarı attıklarını duydu ve onu bulup, “İnsanoğlu’na iman ediyor musun?”
diye sordu. [36]Adam, “Efendi, kendisine iman etmem istenen kişi kimdir?” diye yanıt verdi.
[37]İsa, “O’nu gördün, seninle konuşan da O’dur” diyerek konuştu. [38]Adam, “İnanıyorum, ya
Rab!” ikrarıyla İsa’ya tapındı.

[39]İsa, “Bu dünyaya yargılamak için geldim” dedi. “Öyle ki, görmeyenler görsün,
görenlerse görmesin.”

[40]Yanında bulunan Ferisiler’den bazısı bunu işitince, “Yoksa biz de mi gözleri
görmeyen kişileriz?” diye itiraz etti. [41]İsa yanıtladı: “Gözleri görmez olsaydınız günahınız
olmazdı. Ama şimdi görüyoruz dediğiniz için günahınız olduğu gibi duruyor.”

Koyunların Tanıdığı Çoban 1-6

10 “Size önemle belirtirim: Koyun ağılına kapıdan girmeyip başka yerden tırmanan kişi
hırsız ve eşkıyadır. [2]Kapıdan girense koyunların çobanıdır. [3]Kapıcı ona kapıyı açar
ve koyunlar onun sesini işitir. O da koyunlarını adlarıyla çağırır ve onları dışarı yöneltir.
[4]Kendininkileri yola koyunca onların önünden yürür, koyunlar da ardı sıra gider. Çünkü
sesini tanırlar. [5]Bir yabancının ardı sıra gitmezler. Tersine, ondan kaçarlar. Çünkü
yabancıların sesini tanımazlar.”

[6]İsa onlara bu simgesel öyküyü anlattı; ama O’nun ne demek istediğini anlamadılar.

İyi Çoban – Koyunların Kapısı 7-21

[7]Bunun üzerine İsa yeni baştan anlattı: “Size önemle belirtirim ki ben koyunların
kapısıyım. [8]Benden önce gelenlerin tümü hırsız ve eşkıyadır. Ama koyunlar onları dinlemedi.
[9]Ben kapıyım. Benim aracılığımla giren kurtulur. Girer, çıkar ve otlak bulur. [10]Hırsız ancak
çalmak, öldürmek, yok etmek amacıyla gelir. Bense onlarda yaşam olsun, hem de bol yaşam
olsun diye geldim.

[11]"Ben İyi Çoban'ım. İyi Çoban koyunlar için canını verir. [12]Parayla tutulan, gerçekte
çoban olmayan ve koyunlara sahip çıkmayan kişi kurdun geldiğini görünce koyunları bırakıp
kaçar. Kurt da onları kapar, darmadağın eder. [13]Kaçar, çünkü para karşılığı tutulmuştur ve
koyunlar için kaygılanmaz. [14]Ben İyi Çoban'ım ve benim olanları tanırım. Benim olanlar da
beni tanır. [15]Baba'nın beni tanıdığı, benim de Baba'yı tanıdığım gibi.. Ve koyunlar için
canımı veririm. [16]Bu ağıldan olmayan başka koyunlarım da var. Onları da getirmeliyim.
Sesimi duyacaklar; böylece tek sürü, tek Çoban olacak.
[17]"Baba beni bunun için sever. Çünkü canımı veririm; öyle ki, onu yeniden alayım.
[18]Canımı benden kimse alamaz. Ama onu kendi isteğimle veriyorum. Canımı vermeye de
yeniden almaya da yetkim vardır. Bu buyruğu Babam'dan aldım."
[19]Bu sözler yüzünden Yahudi yetkililer arasında yeniden ayrılık doğdu. [20]Birçoğu, "O
cinlidir" diyordu. "Hem de deli! Niçin O'nu dinliyorsunuz?" [21]Başkaları ise, "Bunlar cine
tutulmuş birinin sözleri değil" diyordu. "Cin körlerin gözlerini açabilir mi hiç?"

Yahudi Yetkililer Açıklama İstiyor 22-30

[22]Yeruşalim'de tapınağın adanma* yıldönümü kutlanıyordu. Mevsim kıştı. [23]İsa
tapınakta Süleyman'ın sundurmasında dolaşıyordu. [24]Yahudi yetkililer çevresini sarıp
sordular: "Daha ne vakte dek bizi kararsızlık içinde bırakacaksın? Sen eğer Mesih'sen bize
açıkça bildir."
[25]İsa, "Size bildirdim ama bana inanmıyorsunuz" diye yanıtladı, "Babam'ın adıyla
yaptığım işler bana tanıklık ediyor. [26]Ama siz iman etmiyorsunuz. Çünkü koyunlarımdan
değilsiniz. [27]Koyunlarım sesimi işitir, ben de onları tanırım ve ardım sıra gelirler. [28]Onlara
sonsuz yaşam veririm. Onlar sonsuza dek mahvolmayacak. Hiç kimse de onları elimden
kapamayacak. [29]Onları bana veren Babam her varlıktan üstündür. Baba'nın elinden onları
kapmaya kimsenin gücü yetmez. [30]Ben ve Baba biriz."

Direniş Yoğunlaşıyor 31-39

[31]Yahudi yetkililer yine O'nu taşlamak için taşlara sarıldı. [32]İsa onlara, "Size Baba'dan
gelen sayısız değerli iş gösterdim" dedi. "Bu işlerden hangisi için beni taşlıyorsunuz?"
[33]Yahudi yetkililer, "Seni değerli bir iş yüzünden değil, sövdüğünden taşlıyoruz" diye karşılık
verdiler. "Çünkü sen bir insanken kendini Tanrı yapıyorsun."
[34]İsa yanıtladı: "Ruhsal yasanızda, Tanrı'nın 'Ben buyurdum: İlahlarsınız' dediği
yazılı değil mi? [35]O'nun, Tanrı Sözü'nün iletildiği kişiler için İlahlar sözünü kullandığını ve
Kutsal Yazı'nın bozulamayacağını biliyoruz. [36]'Tanrı'nın Oğlu'yum' dediğim için, Baba'nın
kutsayıp dünyaya gönderdiği kişiye değinerek mi, sövüyorsun diyorsunuz siz? [37]Eğer
Babam'ın işlerini yapmıyorsam bana iman etmeyin. [38]Yok eğer yapıyorsam, bana iman
etmeseniz bile yapılan işlere inanın. Öyle ki Baba'nın bende, benim de Baba'da olduğumu
bilip anlayasınız."
[39]Bunun üzerine, O'nu yine yakalamaya yeltendiler. Ama İsa ellerinden sıyrılıp gitti.

Yahya'nın Tanıklığı Gerçektir 40-42

[40]İsa yine Ürdün Irmağı'nın öbür yakasında Yahya'nın başlangıçta vaftiz ettiği yere
gitti ve orada kaldı. [41]Birçok kişi O'na geldi. "Yahya hiçbir belirti yapmadı; ama Yahya'nın
bu insan için söylediği her şey gerçektir" diyorlardı. [42]Orada birçokları O'na iman etti.

Değerli Bir Arkadaş Ölüyor 1-19

11 Beytanya kasabasında Lazar adlı bir adam hastalanmıştı. Meryem'le kız kardeşi
Marta da oralıydılar. [2]Meryem, Rab'be güzel kokulu yağ sürüp saçlarıyla ayaklarını

10:34 Mezmur 82:6; Mısır'dan Çıkış 7:1; 22:28

silen bayandı; hastalanan Lazar onun kardeşiydi. 3Kız kardeşler, "Ya Rab, sevdiğin kişi
hasta" diye İsa'ya haber saldı.
4İsa bunu duyunca, "Bu hastalık ölümle sonuçlanmayacak" dedi. "Ama Tanrı'nın
yüceliğini belgeleyecek. Öyle ki, bu hastalıkla Tanrı'nın Oğlu yüceltilsin." 5İsa Marta'yı, kız
kardeşini ve Lazar'ı severdi. 6Öyleyken, Lazar'ın hasta olduğunu duyunca bulunduğu yerde
iki gün daha kaldı. 7Sonra öğrencilerine, "Yine Yahudiye'ye gidelim" dedi. 8Öğrenciler,
"Öğretmen" dediler. "Daha kısa süre önce Yahudiler seni taşa tutmak istedi. Yine de oraya
mı gidiyorsun?"
9İsa yanıtladı: "Günde on iki saat yok mu? Gündüz gezen sendelemez. Çünkü bu
dünyanın ışığını görür. 10Oysa gece gezen sendeler. Çünkü kendisinde ışık yoktur." 11Bunu
belirttikten sonra ekledi: "Dostumuz Lazar uyumuştur, ama ben onu uyandırmaya
gidiyorum." 12Öğrenciler, "Ya Rab, uyuyorsa kurtulacaktır" diye yanıtladı. 13İsa onun
ölümünden söz ediyordu. Ama onlar uykuya daldığından söz ettiğini sandılar. 14Bunun
üzerine İsa açıkça, "Lazar ölmüştür" dedi. 15"Ve ben orada bulunmadığıma sizin yararınıza
seviniyorum: İmanınız canlansın diye.. Şimdi kalkın ona gidelim."
16İkiz denilen Tomas öğrenci arkadaşlarına, "Haydi, biz de gidelim" dedi. "Böylece
O'nunla birlikte ölelim.[204]" 17İsa oraya vardığında Lazar'ı dört gün önce mezara konulmuş
buldu. 18Beytanya Yeruşalim'e yakındı; yaklaşık üç kilometre uzaklıkta.. 19Yahudiler'den
birçoğu, erkek kardeşlerini yitiren Marta ve Meryem'i avutmaya gelmişti.

Ölüye Yaşam Veren 20-27

20Marta, İsa'nın geldiğini duyunca O'nu karşılamaya çıktı. Meryem evde oturuyordu.
21Marta İsa'ya, "Ya Rab" dedi. "Burada olsaydın kardeşim ölmeyecekti. 22Şimdi de her ne
dilersen Tanrı'nın sana vereceğini biliyorum."
23İsa, "Kardeşin dirilecek" dedi. 24Marta, "Son gün, ölülerin dirilişinde yeniden
dirileceğini biliyorum" diye yanıtladı.
25İsa, "Diriliş ve yaşam Ben'im" dedi. "Bana iman eden ölmüş olsa da yaşayacaktır.
26Yaşamakta olan herhangi bir kimse bana iman ederse sonsuzluk boyunca hiç ölmeyecektir.
Buna iman ediyor musun?" 27Marta, "Evet, ya Rab" dedi. "Senin Tanrı'nın Oğlu, dünyaya
gelecek Mesih olduğuna iman ettim."

İsa Ağlıyor 28-37

28Bunu söyledikten sonra gitti, gizlice kız kardeşi Meryem'i çağırarak haber verdi:
"Öğretmen burada; seni çağırıyor." 29Meryem bunu işitince kalkıp İsa'yı karşılamaya çıktı.
30İsa daha kasabaya varmamıştı, Marta'nın kendisini karşıladığı yerdeydi. 31Evde Meryem'in
yanında oturmuş, kendisini avutmakta olan Yahudiler Meryem'in ivedilikle ayağa kalkıp
sokağa çıktığını görünce, ağlamak için mezara gittiğini sandılar, onu izlediler.
32Meryem İsa'nın bulunduğu yere varıp O'nu görünce ayaklarına kapandı. "Ya Rab"
dedi. "Burada olsaydın kardeşim ölmeyecekti." 33İsa hem onun hem de onunla birlikte gelen
Yahudiler'in ağladığını görünce ruhunda inledi, canı sıkıntıyla çalkandı. 34"Onu nereye
yatırdınız?" diye sordu. "Gel de gör, ya Rab!" dediler. 35İsa ağladı. 36Bunu gören Yahudiler,
"Bakın, ne denli seviyormuş onu" dediler. 37İçlerinden bazıları da, "Körün gözlerini açan,
bunun ölümünü önleyemez miydi?" yolunda soru sordular.

İsa Lazar'ı Diriltiyor 38-44

38Bunun üzerine İsa yeniden derin derin inledi ve mezara yaklaştı. Mezar bir
mağaraydı; önüne de bir taş koymuşlardı. 39İsa, "Taşı kaldırın" diye buyurdu. Ölünün kız
kardeşi Marta, "Ya Rab, artık kokmuştur; öleli dört gün oldu" dedi.

---

204 Bakınız, ayet 8.

40İsa, “Sana, iman edersen Tanrı’nın yüceliğini göreceksin demedim mi?” diyerek
yanıtladı. 41Taşı kaldırdılar. İsa gözlerini yukarı yükselterek, “Ya Baba, beni işittiğin için sana
şükrederim” dedi. 42“Beni her zaman işittiğini biliyorum. Ancak çevrede duran halk için bu
sözleri söylüyorum; beni senin gönderdiğine iman etsinler diye.”
43Bunları söyledikten sonra yüksek sesle bağırdı: “Lazar, dışarı gel!” 44Ölü, elleri
ayakları sargılarla bağlı, yüzü de bezle sarılı dışarı çıktı. İsa, “Onu çözün, bırakın gitsin”
dedi.

Ölüye Yaşam Verilmesi Direnişe Yol Açıyor 45-57

(Matta 26:1-5; Markos 14:1,2; Luka 22:1,2)

45Bunun üzerine, Meryem’e gelen ve İsa’nın eylemlerini gören Yahudiler’den birçoğu
O’na iman etti. 46Öte yandan da aralarından bazısı Ferisiler’e gidip İsa’nın yaptıklarını onlara
anlattı. 47Bunun üzerine başrahiplerle Ferisiler Kurul’u[205] topladı. “Ne yapacağız?” diyorlardı,
“Bu adam bir sürü belirti yapıyor. 48O’nu böyle bırakırsak herkes O’na iman edecek.
Romalılar’sa gelip hem kutsal yerimizi[206] hem de ulusumuzu yıkacak.”
49Aralarından biri –o yılın başrahibi*– Kayafas, “Siz hiçbir şey anlamıyorsunuz” dedi.
50“Tüm ulusun yok olmaması için halk yararına bir tek kişinin ölmesi sizin için daha
elverişlidir diye düşünemiyorsunuz.” 51Bunu kendiliğinden söylememişti. O yılın başrahibi
olduğundan İsa’nın ulus yararına öleceğine ilişkin peygamberlikte* bulunmuştu. 52Üstelik
yalnız ulus yararına değil, Tanrı’nın dağılmış çocuklarını da bir araya toplamak için ölecekti.
53İşte o günden sonra İsa’yı öldürmeyi tasarladılar. 54Bu yüzden İsa Yahudiler arasında artık
açıkça dolaşmadı. Ancak oradan çöle yakın bir yere, Efraim denen kasabaya gitti ve
öğrencilerle birlikte orada kaldı.
55Yahudiler’in Passah kutlayışı yakındı. Çevre köylerden birçok kişi kendilerini
arındırmak için Passah kutlayışından önce Yeruşalim’e çıktı. 56Bunlar İsa’yı arıyor ve
tapınakta durup birbirlerine, “Ne dersiniz? Acaba kutlamaya gelmeyecek mi?” diye
soruşturuyorlardı. 57Başrahiplerle Ferisiler de O’nun nerede olduğunu bilen varsa bildirsin
diye buyruklar çıkarmıştı. Amaçları O’nu yakalamaktı.

Somut Bağlılık Örneği 1-8

(Matta 26:6-13; Markos 14:3-9)

12 Passah’tan altı gün önce, İsa ölülerden dirilttiği Lazar’ın yaşadığı Beytanya’ya geldi.
2Orada kendisine bir şölen düzenlediler; Marta da hizmet ediyordu. Lazar ise İsa’yla
birlikte sofrada oturanlar arasındaydı. 3Bu arada Meryem çok değerli katıksız sümbül
kokusundan yarım litre alıp İsa’nın ayaklarına sürdü, sonra da saçlarıyla ayaklarını kuruladı.
Tüm ev sümbül yağının kokusuyla doldu. 4Öğrencilerinden biri, İsa’yı ele verecek olan
Yahuda İşkaryot, 5“Neden bu sümbül kokusu üç yüz dinara[207] satılıp karşılığı yoksullara
verilmedi?” dedi. 6Bunu yoksulları kayırdığından değil, hırsız olduğundan söylemişti. Para
kesesi ondaydı ve içine konulanı aşırmaktaydı.
7İsa, “Kadını bırak” dedi. “Bunu gömüleceğim gün için saklasın. 8Çünkü yoksullar her
zaman aranızda olacaktır. Ama beni her vakit aranızda bulmayacaksınız.”

Lazar’ı Öldürmeyi Tasarlıyorlar 9-11

9Yahudiler’den oluşan büyük bir topluluk İsa’nın orada olduğunu öğrenince yalnız İsa
için değil, O’nun ölülerden dirilttiği Lazar’ı da görmek için oraya geldiler. 10Bunun üzerine
başrahipler Lazar’ı öldürmeyi tasarladı. 11Çünkü onun yüzünden Yahudiler’den birçoğu varıp
İsa’ya iman ediyordu.

---

205 Bakınız, Matta 5:22
206 Yeruşalim’deki tapınak.
207 Üç yüz gündelik tutarı.

Yeruşalim'e Görkemli Giriş 12-19

(Matta 21:1-11; Markos 11:1-11; Luka 19:28-40)

12Ertesi gün kutlayışa katılan büyük bir topluluk, İsa'nın Yeruşalim'e gelmekte
olduğunu işitince 13hurma dalları kaptı, bağırarak O'nu karşılamaya çıktı:
"Osanna[208]! Rab'bin adıyla gelen
İsrail'in Kralı kutludur."
14İsa bir sıpa bulup bindi. Tıpkı Kitap'ta yazılı olduğu gibi:
15"Korkma ey Sion kızı[209].
İşte Hükümranın, eşeğin yavrusu sıpaya binmiş geliyor."
16Öğrencileri olanları başlangıçta anlamadılar. Ama İsa yüceltilince bunların Kitap'ta
O'na ilişkin yazılı olduğunu ve tam o biçimde kendisini karşıladıklarını anımsadılar.
17Lazar'ı mezardan çağırıp ölüler arasından kaldırdığında İsa'yla birlikte bulunanlar
olaya tanıklık ediyordu. 18Bu nedenle topluluk O'nu karşılamaya çıktı; çünkü O'nun bu
belirtiyi yaptığını duymuşlardı. 19Bunun üzerine Ferisiler birbirlerine, "Görüyorsunuz ya"
dedi, "Hiçbir işe yaramıyorsunuz. İşte tüm dünya O'nun ardı sıra gidiyor."

Bir Onaylama Seslenişi 20-28

20Kutlayışta tapınmak için Yeruşalim'e çıkanlar arasında bazı Yunanlılar da vardı.
21Bunlar Galile'nin Beytsayda kentinden olan Filippos'a yaklaşıp, "Efendi, İsa'yı görmek
istiyoruz" dediler. 22Filippos varıp Andreas'a bilgi iletti. Andreas'la Filippos da bunu İsa'ya
bildirdi. 23İsa, "İnsanoğlu'nun yüceltileceği saat geldi" dedi. 24"Size önemle belirtirim: Yere
düşüp de ölmeyen buğday tanesi tek başına kalır. Ama ölürse bol ürün getirir. 25Canını seven
onu yitirir. Bu dünyada canını hiçe sayan ise onu sonsuz yaşam için saklar. 26Bana hizmet
etmek isteyen ardım sıra gelsin. Öyle ki ben neredeysem, bana hizmet eden de orada
bulunsun. Kim bana hizmet ederse Baba onu onurlandıracaktır.
27"Şu anda canım sıkıntıyla çalkanıyor. Ne demem gerekir? 'Ya Baba, beni bu saatten
kurtar' mı? Ama ben bunun için bu saate gelmiş bulunuyorum. 28Ya Baba, adını yücelt."
Bunun üzerine gökten bir ses geldi: "Yücelttim, yine de yücelteceğim."

İsa Ölümünü Açıklıyor 29-36a

(Matta 26:38)

29Orada dururken bunu duyan halk, "Gök gürledi" dedi. Kimisi de, "Bir melek
O'nunla konuştu" diyordu. 30Ama İsa, "Bu ses benim için değil, sizin için geldi" dedi. 31"Bu
dünyanın yargısı şimdidir. Bu dünyanın başkanı* şimdi dışarı atılacaktır. 32Bense, yerden
yükseltildiğimde herkesi kendime çekeceğim." 33Bu sözü nasıl bir ölümle öleceğini belirtmek
için söylemişti[210].
34Bunun üzerine topluluk, "Ruhsal yasadan duyduğumuza göre, Mesih tüm sonsuzluk
boyunca kalacaktır" diye yanıtladı. "Öyleyse nasıl oluyor da sen, 'İnsanoğlu'nun
yükseltilmesi gerekir' diyorsun? Bu İnsanoğlu denen kimdir?"
35İsa onlara, "Kısa bir süre daha Işık aranızda olacak" dedi. "Işığa sahipken yürüyün ki
karanlık üzerinize bastırmasın. Karanlıkta yürüyen nereye gittiğini bilmez. 36Işığa sahipken
Işığa iman edin ki Işık çocukları olasınız."

İmansızlıkla Kösteklenenler 36b-43

---

208 Bakınız, Matta 21:9
209 Bakınız, Matta 21:5
12:13 Mezmur 118:25,26 **12:14** Zekarya 9:9
210 İsa çarmıha çakılarak öleceğini anlatıyor (bkz. 3:14; 8:28).

İsa bunları söyledikten sonra gidip onlardan gizlendi. [37]Önlerinde bunca belirti yapmış olmasına karşın O'na iman etmediler. [38]Öyle ki, Yeşaya peygamberin bildirdiği söz yerine gelsin:

"Ya Rab, verdiğimiz habere kim inandı?
Ve Rab'bin güçlü bileği kime açıklandı?"

[39]Bu nedenle iman edemiyorlardı. Çünkü Yeşaya bunun yanı sıra şöyle demiştir:

[40]"Onların gözlerini görmez etti,
Yüreklerini de katılaştırdı.
Gözleriyle görmesinler,
Yürekleriyle anlayıp dönmesinler,
Ben de onları iyi etmeyeyim diye.."

[41]Yeşaya bunları söylemiştir; çünkü İsa'nın yüceliğini görerek O'na ilişkin konuşmuştur.

[42]Yine de dinsel başkanlardan birçoğu İsa'ya iman etti. Ama Ferisiler'den gelen korku nedeniyle sinagog dışı edilmemek için bunu açıkça söylemediler. [43]İnsan onayını Tanrı onayından üstün tuttular.

Çağrıyı Geri Çevirenin Yargılanması 44-50

[44]İsa yüksek sesle, "Bana iman eden bana değil, beni gönderene iman etmiş sayılır" dedi. [45]"Beni gören de beni göndereni görür. [46]Bana iman eden karanlıkta kalmasın diye dünyaya Işık olarak geldim. [47]Söylediklerimi işitip de tutmayanı ben yargılamayacağım. Çünkü dünyayı yargılamak için değil kurtarmak için geldim. [48]Beni kabul etmeyip söylediklerimi değerlendirmeyeni yargılayacak biri var: Söylediğim söz. Son Gün onu bu söz yargılayacaktır.

[49]"Çünkü ben kendiliğimden konuşmadım. Ne diyeceğimi, ne konuşacağımı beni gönderen Baba buyurdu. [50]O'nun buyruğu ise sonsuz yaşam olduğunu biliyorum. Bunun için, konuştuğum her sözü Baba'nın bana bildirdiği gibi söylüyorum."

ÖĞRENCİLERE ÖZEL AÇIKLAMA ve ÖĞRETİ

İsa'ya Özgü Alçakgönüllülük 1-17

13 Passah kutlayışından önce İsa bu dünyadan ayrılıp Baba'ya gitme saatinin geldiğini biliyordu. Dünyada kendisinin olanları hep sevmişti. Onları sonuna dek sevdi.

[2]Akşam yemeği sürerken iblis, Simon oğlu Yahuda İşkaryot'un yüreğine İsa'yı ele verme düzenini koymuş bulunuyordu.

[3]İsa Baba'nın her şeyi kendi ellerine verdiğini biliyordu. Tanrı'dan gelmişti O ve yine Tanrı'ya gidiyordu. [4]Yemekten kalktı; giysilerini bir yana koydu, bir havlu alıp beline sardı. [5]Sonra leğene su koyup öğrencilerin ayaklarını yıkamaya ve beline sarılı havluyla kurulamaya koyuldu. [6]Simon Petros'a geldiğinde o, "Ya Rab" dedi. "Sen mi benim ayaklarımı yıkıyorsun?"

[7]İsa, "Ne yaptığımı şimdi anlamıyorsun, ama ileride anlayacaksın" diye yanıtladı. [8]Petros, "Hiçbir zaman ayaklarımı yıkamayacaksın" dedi. İsa, "Yıkamazsam yanımda payın olmaz" yanıtıyla onu aydınlattı.

[9]Simon Petros, "Öyleyse" dedi, "Ya Rab, salt ayaklarımı değil, ellerimi de başımı da yıka!" [10]İsa, "Yıkananın ayaklarından başka yerinin yıkanmaya gereksinimi yoktur" dedi. "O tümden temizdir. Siz de temizsiniz; ama hepiniz değil." [11]Çünkü İsa kendisini ele verecek olanı biliyordu. Bunun için, "Hepiniz temiz değilsiniz" demişti.

[12]Onların ayaklarını yıkadıktan sonra kuşanıp sofraya oturdu. "Size ne yaptığımı biliyor musunuz?" diye sordu. [13]"Beni Öğretmen ve Rab olarak adlandırıyorsunuz ve doğru

---

12:38 Yeşaya 53:1; **12:39** Yeşaya 6:9,10

söylüyorsunuz. Çünkü ben O'yum. 14Ben Rab ve Öğretmen'ken ayaklarınızı yıkadığıma göre,
siz de birbirinizin ayaklarını yıkamakla yükümlüsünüz. 15Size bir örnek gösterdim; yaptığımın
aynısını siz de birbirinize yapasınız diye. 16Size önemle belirtirim; uşak efendisinden üstün
değildir. Ne de gönderilen kendisini gönderenden üstündür. 17Şimdi bunları bildiğinize göre,
uygulayın ki mutlu olasınız."

Sofrada Haber Verilen Hainlik 18-30

(Matta 26:20-25; Markos 14:17-21; Luka 22:21-23)

18"Hepiniz için söylemiyorum. Ben kimleri seçtiğimi biliyorum. Ama Kutsal Yazı
yerine gelmeli:
"'Ekmeğimi yiyen
Bana karşı ökçesini kaldırdı.'
19"Bunları size olmadan önce, şimdiden söylüyorum. Öyle ki, olunca benim O
olduğuma iman edesiniz. 20Size önemle belirtirim; gönderdiğim kişiyi kabul eden beni kabul
eder. Beni kabul eden de beni göndereni kabul eder."
21Bunları söyledikten sonra İsa ruhunda üzüntüyle çalkandı ve açıkça tanıklık ederek,
"Size önemle belirtiyorum" dedi, "İçinizden biri beni ele verecek"
22Öğrenciler kime ilişkin konuştuğunun şaşkınlığı içinde birbirlerine bakıyordu.
23İçlerinden biri sofrada İsa'nın bağrına yaslanmıştı. İsa onu severdi. 24Simon Petros ona işaret
ederek, "Kimden söz ettiğini sor" dedi. 25O da, İsa'nın göğsüne yaslanmış durumda sordu:
"Ya Rab, kimdir o?"
26İsa, "Ekmek lokmasını banıp kime verirsem odur" diye yanıtladı. Ardından bir
lokma ekmek aldı, banıp Simon oğlu Yahuda İşkaryot'a verdi. 27Yahuda lokmayı aldığı anda
şeytan onun içine girdi. İsa ona, "Ne yapacaksan tez yap" dedi. 28Sofrada oturanlardan hiçbiri
ona niçin bunu söylediğini anlayamadı. 29Para kesesi Yahuda'da olduğundan içlerinden
bazıları İsa'nın, "Passah'ta bize gerekli şeyleri satın al" ya da, "Yoksullara bir şey ver"
dediğini sanıyordu.
30Yahuda lokmayı alınca hemen dışarıya çıktı. Geceydi.

Buyrukların Özeti 31-35

31Yahuda dışarıya çıkınca İsa, "Şimdi İnsanoğlu yüceltildi" dedi. "Tanrı da O'nda
yüceltildi. 32Eğer Tanrı O'nda yüceltildiyse, Tanrı da O'nu kendinde yüceltecektir. Hem de
O'nu hemen yüceltecektir. 33Sevgili çocuklar, kısa bir süre daha sizinle birlikteyim. Beni
arayacaksınız; ama Yahudi yetkililere söylediğim gibi şimdi de size söylüyorum: Gittiğim
yere siz gelemezsiniz.
34"Size yeni bir buyruk bildiriyorum: Birbirinizi sevin. Tıpkı benim sizleri sevdiğim
gibi, siz de birbirinizi sevin. 35Birbirinize karşı sevgi taşırsanız, öğrencilerim olduğunuzu
herkes anlayacak."

İsa Petros'un Yadsıyışını Önceden Bildiriyor 36-38

(Matta 26:31-35; Markos 14:27-31; Luka 22:31-34)

36Simon Petros O'na sordu: "Ya Rab, nereye gidiyorsun?" İsa, "Gittiğim yere şu anda
ardım sıra gelemezsin" diye yanıtladı. "Ama ileride ardım sıra geleceksin." 37Petros, "Ya Rab,
niçin şimdi ardın sıra gelemiyeyim?" dedi. "Ben senin için canımı veririm." 38İsa, "Benim için
canını mı verirsin?" diye yanıtladı. "Sana önemle belirtirim ki, sen beni üç kez yadsımadan
horoz ötmeyecek."

Baba'ya Götüren Yol 1-14

13:18 Mezmur 41:9

14 “Yüreğiniz sıkıntıyla çalkanmasın, Tanrı’ya iman edin, bunun yanı sıra bana da
iman edin. 2Babam’ın evinde kalınacak çok yer vardır. Olmasaydı, size yer
hazırlamaya gidiyorum, der miydim? 3Gidip size yer hazırladıktan sonra, yeniden gelip sizi
yanıma alacağım; öyle ki, benim bulunduğum yerde olasınız. 4Gideceğim yerin yolunu
biliyorsunuz.”
5Tomas, “Ya Rab, nereye gittiğini bilmiyoruz ki yolu nasıl bileceğiz?” dedi. 6İsa, “Yol
da, gerçek de, yaşam da Ben’im” diye yanıtladı. “Ben aracı olmadıkça hiç kimse Baba’ya
gelemez. 7Eğer beni tanımış olsaydınız Babam’ı da tanırdınız. Artık O’nu biliyorsunuz hem
de gördünüz.”
8Filippos, “Ya Rab, Baba’yı bize göster” dedi, “Bu bize yeter.” 9İsa, “Ey Filippos,
bunca vakit sizinle birlikte bulundum da beni tanımadın mı?” diye yanıtladı. “Beni görmüş
olan Baba’yı görmüştür. Sen nasıl, bize Baba’yı göster, diyorsun? 10Ben Baba’dayım, Baba da
bendedir. Buna inanmıyor musun? Size söylediğim sözleri kendiliğimden söylemiyorum.
Bende kalıcı olan Baba kendi eylemlerini yapmaktadır. 11Bana inanın; ben Baba’dayım, Baba
da bendedir. Hiç olmazsa bu işler nedeniyle iman edin.
12“Size önemle belirtirim; bana iman eden, yaptığım eylemleri kendisi de yapacaktır.
Hem de daha üstünlerini yapacak; çünkü ben Baba’ya gidiyorum. 13Benim adımla her ne
dilerseniz yapacağım. Öyle ki Baba Oğul’da yüceltilsin. 14Eğer adımla benden bir şey
dilerseniz yapacağım.”

Kutsal Ruh’un Gelişi 15-31

15“Eğer beni seviyorsanız buyruklarımı tutarsınız. 16Ben de Baba’dan isteyeceğim ve O
size başka bir Avutucu verecek; sonsuza dek sizinle birlikte olsun diye. 17Dünyanın kabul
edemediği Gerçek Ruhu’dur O. Dünya O’nu kabul edemez; çünkü O’nu görmez de tanımaz
da. Ama siz O’nu tanırsınız; çünkü O sizinle kalıyor ve içinizde olacaktır.
18“Sizleri yetim bırakmayacağım; size geri geleceğim. 19Kısa bir süre sonra dünya artık
beni görmeyecek. Ama siz beni göreceksiniz. Ben yaşıyorum bu nedenle siz de
yaşayacaksınız. 20O gün bileceksiniz ki, ben Babam’dayım ve siz bendesiniz, ben de
sizdeyim.
21“Beni seven buyruklarımı benimseyip tutar. Beni sevense Babam tarafından
sevilecektir. Ben de onu seveceğim ve kendimi ona açıklayacağım.”
22Yahuda –İşkaryot değil– O’na, “Ya Rab” dedi. “Nasıl olur da kendini bize
açıklayacaksın, öte yandansa dünyaya açıklamayacaksın?” 23İsa, “Beni seven sözümü
tutacaktır” diye yanıtladı. “Babam da onu sevecek, hem de ona gelip yanında konut
kuracağız. 24Beni sevmeyen, sözlerimi tutmaz. İşittiğiniz söz ise benim değil, beni gönderen
Baba’nındır. 25Bunları daha yanınızdayken söyledim. 26Baba’nın adımla göndereceği Avutucu
–Kutsal Ruh– size her şeyi öğretecek ve tüm söylediklerimi anımsatacaktır.
27“Sizlere esenlik bırakıyorum. Size kendi esenliğimi veriyorum. Ben size dünyanın
verdiği gibi vermiyorum. Yüreğiniz sarsılmasın ne de korksun. 28‘Gidiyorum ama yine size
geleceğim’ dediğimi duydunuz. Eğer beni seviyorsanız, Baba’ya gittiğim için sevinç
duyarsınız. Çünkü Baba benden üstündür. 29Bunu sizlere şimdi, olmadan önce bildirdim. Öyle
ki, olunca iman edesiniz. 30Bundan böyle sizinle uzun boylu konuşmayacağım. Çünkü bu
dünyanın başkanı geliyor ve onun benim üzerimde hiçbir yetkisi yoktur. 31Ama dünya
Baba’yı sevdiğimi anlasın diye, Baba’nın bana verdiği buyruk uyarınca iş görüyorum ben.
“Kalkın, buradan gidelim.”

İsa’yla İnanlısı – Asmayla Çubuk Tanımı 1-17

15 “Ben gerçek asmayım Babam da bağcıdır. 2O, bende ürün vermeyen her çubuğu
keser; ürün veren her çubuğu ise daha bol ürün versin diye budayıp temizler. 3Size
söylediğim sözle siz zaten temizsiniz. 4Bende kalın, ben de sizde. Çubuk asmada kalmazsa

kendiliğinden ürün veremediği gibi siz de bende kalmazsanız ürün veremezsiniz. 5Ben asmayım, sizler çubuklarsınız. Bende kalan, benim de kendisinde kaldığım kişi bol ürün verir. Çünkü bensiz hiçbir şey yapamazsınız. 6Kim bende kalmazsa, asma çubuğu gibi dışarı atılıp kurur. Onları toplayıp ateşe atarlar ve orada yanar. 7Eğer bende kalırsanız sözlerim de sizde kalırsa, her ne isterseniz dileyin ve size verilecektir. 8Babam bununla, yani bol ürün vermenizle yüceltilir; böylece öğrencilerim olursunuz. 9Baba'nın beni sevdiği gibi ben de sizleri sevdim. Sevgimde kalın.

10Buyruklarımı tutarsanız sevgimde kalırsınız. Nasıl ki ben Babam'ın buyruklarını tuttum ve O'nun sevgisinde kalıyorum. 11Bunları size söyledim; bendeki sevinci duyasınız ve içiniz sevinçle dolsun diye. 12Buyruğum şudur: Birbirinizi sevin, tıpkı benim sizleri sevdiğim gibi.. 13Kimsede insanın dostları yararına canını vermesinden daha üstün sevgi yoktur. 14Eğer size buyurduklarımı yaparsanız dostlarımsınız. 15Bundan böyle size uşak demeyeceğim. Çünkü uşak efendisinin ne yaptığını bilmez. Size dostlarım diyorum. Çünkü Babam'dan işittiğim her şeyi size bildirdim. 16Siz beni seçmediniz; ben sizi hem seçtim, hem de sizleri atadım. Gidip ürün veresiniz ve ürününüz kalıcı olsun diye. Öyle ki, adımla Baba'dan her ne dilerseniz size versin. 17Birbirinizi sevesiniz diye size bu buyrukları verdim."

Dünyanın Düşmanlığı 18-27

18"Eğer dünya size kin beslerse bilesiniz ki, sizden önce bana kin beslemiştir. 19Eğer dünyadan olsaydınız dünya kendisine bağlı olanı severdi. Dünyadan değilsiniz ama ben sizi dünyadan seçtim. Bu yüzden dünya size kin besliyor. 20Size söylediklerimi anımsayın; uşak efendisinden üstün değildir. Eğer bana baskıda bulundularsa sizlere de baskıda bulunacaklar. Eğer sözümü tuttularsa sizinkini de tutacaklar. 21Bunların tümünü adıma bağlılığınız nedeniyle size yapacaklar; çünkü beni göndereni tanımıyorlar.

22"Gelmemiş ve onlarla konuşmamış olsaydım günahları olmayacaktı. Ama şimdi günahları için özürleri yoktur. 23Bana kin besleyen, Babam'a da kin besler. 24Başka hiç kimsenin yapmadığı eylemleri onların arasında yapmamış olsaydım günahları olmayacaktı. Ama şimdi gördüler, yine de hem bana hem de Babam'a kin güttüler. 25Kaldı ki, ruhsal yasalarında yazılı sözü doğruluyor bu:

"'Bana nedensiz kin beslediler.'

26"Baba'dan sizlere göndereceğim Avutucu, Gerçek Ruhu[211] gelince –ki O Baba'dan gelir– bana tanıklık edecektir. 27Siz de tanıklık edeceksiniz. Çünkü başlangıçtan beri benimle birliktesiniz."

Göksel Eleştirici 1-15

16 "Kösteklenmeyesiniz diye bunları size söyledim. 2Sizleri sinagog dışı edecekler. Gerçekten, öyle bir dönem geliyor ki, sizi öldüren herkes Tanrı'ya hizmet ettiğini sanacak. 3Bunları yapacaklar çünkü ne Baba'yı tanıdılar, ne de beni. 4Ama bunları size söyledim. Öyle ki, dediklerimin vakti geldiğinde bunları size bildirdiğimi anımsayasınız.

"Bunları size başlangıçtan bildirmedim, çünkü sizinle birlikteydim. 5Ama şimdi beni gönderene gidiyorum. İçinizden hiçbiri bana, 'Nereye gidiyorsun?' diye sormuyor. 6Bunları söylediğim için yüreğiniz üzüntüyle doldu. 7Ama size gerçeği konuşuyorum. Gitmem sizin için daha elverişlidir; çünkü gitmezsem Avutucu size gelmez. Ama gidersem O'nu size gönderirim. 8O gelince dünyayı günaha, doğruluğa ve yargıya ilişkin kınayacaktır. 9Günaha ilişkin, çünkü bana iman etmezler. 10Doğruluğa ilişkin, çünkü Baba'ya gidiyorum; artık beni göremezsiniz. 11Ve yargıya ilişkin, çünkü bu dünyanın başkanı yargılandı.

12"Size söyleyecek daha çok sözüm vardır. Ama şu anda bunlara katlanamazsınız. 13Oysa O –Gerçek Ruhu– gelince sizi tüm gerçeğe yöneltecektir. Çünkü kendiliğinden

---

15:25 Mezmur 35:19; 69:4

211 Bakınız, 14:16,17'ye

konuşmayacak, duyduklarını söyleyecek ve ileride olacakları size bildirecek. 14O beni
yüceltecek, çünkü benim olandan alıp sizlere bildirecek. 15Baba'nın her nesi varsa benimdir.
Bu nedenle benimkinden alıp sizlere bildirecek dedim."

Üzüntü ve Sevinç 16-24

16"Kısa bir süre sonra beni görmeyeceksiniz. Yine kısa bir süre sonra beni
göreceksiniz." 17Öğrencilerinden bazıları birbirlerine, "Ne demek istiyor?" diye sordular.
"'Kısa bir süre sonra beni görmeyeceksiniz ve yine kısa bir süre sonra beni göreceksiniz'
diyor. Bunun yanı sıra da, 'Çünkü Baba'ya gidiyorum' diyor. 18Bu kısa bir süre dediği ne
olabilir? Ne dediğini anlamıyoruz" diyerek söyleniyorlardı.

19İsa kendisine soru sormak istediklerini biliyordu. Onlarla şu yolda konuştu: "'Kısa
bir süre sonra beni görmeyeceksiniz ve yine kısa bir süre sonra beni göreceksiniz' dememi mi
tartışıyorsunuz? 20Size önemle belirtirim ki, ağlayıp dövüneceksiniz, ama dünya sevinecektir.
Üzüntüde çalkanacaksınız, ama üzüntünüz sevince dönüşecek. 21Kadın doğuracağı vakit sancı
çeker; çünkü saati gelmiştir. Ama çocuğu doğurduktan sonra çektiği acıyı artık anımsamaz,
çünkü dünyaya bir insan doğmasının sevinci içindedir. 22Sizler de şimdi üzüntü içindesiniz.
Ama sizi yeniden göreceğim ve yüreğiniz sevinçle dolacak. Bu sevincinizi hiç kimse sizden
çekip alamaz. 23O gün gelince benden hiçbir şey sormayacaksınız. Size önemle belirtiyorum;
Baba'dan benim adımla her ne dilerseniz size verecektir. 24Şu ana dek adımla hiçbir şey
dilemediniz. Dileyin alacaksınız; öyle ki sevinciniz dolup taşsın."

Dünyaya Üstün Gelen 25-33

25"Bunları size simgelerle bildirdim. Gayrı simgelerle konuşmayacağım zaman
geliyor. Size Baba'ya ilişkin açık bilgi vereceğim. 26O gün benim adımla dileyeceksiniz.
Baba'ya size ilişkin istekte bulunacağımdan söz etmiyorum. 27Çünkü Baba beni sevdiğiniz ve
Tanrı'dan geldiğime iman ettiğiniz için sizi sever. 28Baba'dan gönderildim ve dünyaya
geldim. Yine dünyayı bırakıp Baba'ya gidiyorum."

29Öğrencileri, "Bak şimdi açık açık konuşuyorsun" dediler. "Ve hiçbir simge
kullanmıyorsun. 30Şimdi anlıyoruz ki, her şeyi biliyorsun. Kimsenin sana soru sormasına da
gerek görmüyorsun. Bu nedenle, Tanrı'dan geldiğine iman ediyoruz."

31İsa, "Şimdi iman ediyor musunuz?" dedi. 32"Her birinizin darmadağın olup kendi
yerine gideceği, beni de tek başıma bırakacağı saat geliyor; geldi bile. Ama yalnız değilim
çünkü Baba benimle birliktedir. 33Bende esenliğiniz olsun diye size bunları söyledim.
Dünyada acı çekeceksiniz, ama yürekli olun. Ben dünyayı yendim."

İsa'nın İnanlılar İçin Duası 1-26

17 İsa bunları söyledikten sonra gözlerini göğe yükselterek dua etti: "Ya Baba, vakit
geldi. Oğlunu yücelt ki Oğul da seni yüceltsin. 2Çünkü sen O'na tüm insanlık
üzerinde yetki verdin; öyle ki O'na verdiklerinin tümüne sonsuz yaşam versin. 3Sonsuz
yaşam, seni tek gerçek Tanrı'yı ve göndermiş olduğun İsa Mesih'i bilmeleridir. 4Seni
yeryüzünde yücelttim. Yapmam için bana verdiğin işi sonuçlandırdım. 5Şimdi ya Baba, dünya
olmadan önce yanında taşıdığım yücelikle katında beni yücelt.

6"Dünyadan bana vermiş olduğun insanlara adını açıkladım. Senindiler; onları bana
verdin ve sözünü tuttular. 7Şimdi biliyorlar ki bana verdiklerinin tümü sendendir. 8Bana
verdiğin sözleri onlara verdim. Onlar da kabul etti. Gerçekten senden geldiğimi anladılar ve
beni senin gönderdiğine iman ettiler.

9"Onlar için dilekte bulunuyorum. Dünya için değil, bana verdiklerin için dilekte
bulunuyorum. Çünkü onlar senindir. 10Benimkilerin tümü senindir, seninkiler de benim. Ve
ben onlarda yüceldim. 11Artık dünyada değilim, ama onlar dünyadadır. Sana geliyorum, ya
kutsal Baba! Bana vermiş olduğun adınla onları koru ki bizim gibi bir olsunlar. 12Onlarla

birlikte olduğum sürece bana vermiş olduğun adının gücüyle onları korudum. Onları sakladım, mahvolan oğuldan başka onlardan hiçbiri mahvolmadı. Öyle ki, Kutsal Yazı yerine gelsin. 13Ama şimdi sana geliyorum ve sevincim kendilerinde tümlensin diye bu sözleri dünyadayken söylüyorum. 14Onlara sözünü bildirdim ve dünya onlara karşı kin besledi. Çünkü ben dünyadan olmadığım gibi onlar da dünyadan değiller. 15Onları dünyadan kaldırman için değil, kötü olandan koruman için dilekte bulunuyorum. 16Ben dünyadan olmadığım gibi onlar da dünyadan değiller. 17Onları gerçek aracılığıyla kutsal kıl*. Senin sözün gerçektir. 18Beni dünyaya gönderdiğin gibi, ben de onları dünyaya gönderdim. 19Onlar yararına ben kendimi kutsuyorum; öyle ki, onlar da gerçekte kutsal kılınsın.

20"Yalnız onlar için değil, onların bildirisiyle bana iman edenler için de dilekte bulunuyorum. 21Öyle ki, tümü bir olsun. Senin bende, benim de sende olduğum gibi, ya Baba, onlar da bizde olsunlar. Böylece beni senin gönderdiğine dünya iman etsin.

22"Bana verdiğin yüceliği onlara verdim; bizim bir olduğumuz gibi onlar da bir olsun diye. 23Ben onlarda sen de bende, böylece onlar birliğin doruğuna eriştirilsin; ta ki dünya beni senin gönderdiğini ve beni sevdiğin gibi onları da sevdiğini anlasın.

24"Ey Baba, bana verdiklerinin benim bulunduğum yerde, benimle birlikte olmalarını istiyorum. Öyle ki, bana vermiş olduğun yüceliğimi görsünler. Çünkü sen beni dünyanın kuruluşundan önce sevdin. 25Ya adaletli Baba! Dünya seni bilmedi, ama ben seni biliyorum. Bunlar da beni senin gönderdiğini biliyorlar. 26Adını onlara bildirdim ve bildireceğim. Öyle ki, bana taşıdığın sevgi onlarda olsun; ben de onlarda olayım."

İSA'NIN ÇARMIHA ÇAKILIŞI VE DİRİLİŞİ

İsa'nın Tutuklanması 1-11

(Matta 26:47-56; Markos 14:43-50; Luka 22:47-53)

18 İsa duasında bunları söyledikten sonra, öğrencileriyle birlikte Kidron Deresi'nin karşı yakasına geçti. Orada bir bahçe vardı. İsa ile öğrencileri oraya girdi. 2O'nu ele veren Yahuda da bu bahçeyi biliyordu. Çünkü İsa öğrencileriyle çoğu kez orada buluşurdu. 3Yahuda yanına bir asker birliği[212] ve başrahiplerle Ferisiler'in gönderdiği kolcuları aldı. Fenerlerle, meşalelerle, silahlarla oraya geldiler. 4İsa başına geleceklerin tümünü bildiğinden ileriye doğru adım atarak onlara sordu: "Kimi arıyorsunuz?" 5"Nasıralı İsa'yı" dediler. İsa, "Ben'im" diye yanıtladı.

İsa'yı ele veren Yahuda da onlarla birlikte duruyordu. 6İsa onlara, "Ben'im" der demez, geri geri çekilip yere düştüler. 7Bunun üzerine İsa yeniden, "Kimi arıyorsunuz?" diye sordu. "Nasıralı İsa'yı" dediler.

8İsa yanıtladı: "Size benim, dedim. Madem beni arıyorsunuz, bırakın bunları gitsinler." 9Söylediği şu söz yerine gelsin diye oldu bu: "Bana verdiklerinden hiçbirini yitirmedim.[213]"

10Simon Petros yanında taşıdığı kılıcı çekerek başrahibin uşağına indirdi ve onun sağ kulağını kesti. Uşağın adı Malhos'tu. 11İsa Petros'a, "Kılıcını kınına koy" dedi. "Baba'nın bana vermiş olduğu bardağı içmeyecek miyim?"

İsa Kurul'un Önünde 12-14

(Matta 26:57-75; Markos 14:53-72; Luka 22:54-71)

12Bundan sonra bölükle komutanı ve Yahudi yetkililerin kolcuları İsa'yı tutup bağladı. 13Önce Hanna'ya götürdüler. Çünkü Hanna o yıl başrahiplik eden Kayafas'ın kayınbabasıydı. 14Halk yararına bir tek kişinin ölmesi daha iyidir diye Yahudi yetkililere öğüt veren Kayafas idi.

---

212 Roma lejiyonunun alt bölümü: 60-120 erden oluşurdu.
213 Bakınız, 17:12

Petros'un Yadsıması 15-18

(Matta 26:69,70; Markos 14:66-68; Luka 22:55-57)

15Simon Petros'la başka bir öğrenci İsa'nın ardı sıra geliyordu. Bu öğrenci başrahibin
tanışı olduğundan, İsa'yla birlikte başrahibin avlusuna girdi. 16Petros dışarıda kapının yanında
duruyordu. Başrahibin tanışı olan öbür öğrenci çıkıp kapıyı gözleyen hizmetçi kızla konuştu
ve Petros'u içeri getirdi. 17Kapıcı kız Petros'a sordu: "Sen de bu adamın öğrencilerinden biri
değil misin?" Petros, "Hayır, değilim" dedi.

18Bu arada uşaklarla kolcular yaktıkları kömür ateşinin yanında dikilmiş ısınıyorlardı.
Çünkü hava soğuktu. Petros da onlarla birlikte durmuş ısınıyordu.

İsa'nın Sorguya Çekilmesi 19-24

(Matta 26:59-66; Markos 14:55-64; Luka 22:66-71)

19Başrahip İsa'yı, öğrencileri ve öğretisiyle ilgili konularda sorguya çekti. 20İsa onu
yanıtladı: "Ben dünyaya apaçık konuştum. Her zaman bütün Yahudiler'in toplandıkları
sinagogta ve tapınakta öğrettim. Gizlide hiçbir şey konuşmadım. 21Niçin beni sorguya
çekiyorsun? Kendilerine ne söylediğimi beni işitenlerden sor. Onlar ne konuştuğumu
bilirler."

22İsa bunları söyleyince orada dikilen kolculardan biri, "Başrahibi böyle mi
yanıtlıyorsun?" diyerek O'na bir tokat indirdi. 23İsa ona, "Eğer haksız bir şey dediysem
haksızlığımı belirt" dedi. "Ama doğruysa niçin bana vuruyorsun?" 24Bunun üzerine Hanna
O'nu bağlanmış durumda başrahip Kayafas'a gönderdi.

Petros'un Yeni Baştan Yadsıması 25-27

(Matta 26:71-75; Markos 14:69-72; Luka 22:58-62)

25Bu arada Simon Petros durmuş ısınıyordu. Kendisine, "Sen de O'nun
öğrencilerinden değil misin?" diye sordular. O yadsıdı: "Hayır, değilim!" 26Başrahibin
uşaklarından biri –Petros'un kulağını kestiği adamın bir akrabası–, "Seni bahçede O'nunla
birlikte görmedim mi?" diye sordu. 27Petros yeni baştan yadsıdı ve o an horoz öttü.

Pilatus'un Önünde 28-38a

(Matta 27:1,2; 11-14; Markos 15:1-5; Luka 23:1-5)

28Sabah erkendi. İsa'yı Kayafas'ın evinden vali konağına götürdüler. Ama Yahudi
yetkililer vali konağına girmedi; dinsel temizlik kuralları bozulmasın, böylelikle Passah'ı
yiyebilsinler diye. 29Bu nedenle Pilatus dışarı, onların yanına çıkıp, "Bu adamı neyle
suçluyorsunuz?" diye sordu.

30"Kötülük etmemiş olsaydı, O'nu sana teslim etmezdik" diye yanıtladılar. 31Pilatus,
"O'nu alın, kendi yasanız uyarınca yargılayın" dedi. Yahudi yetkililer, "Bizim kimseyi
öldürmeye yetkimiz yoktur" diye yanıt verdiler. 32İsa'nın ne tür ölümle öleceğini belirterek
söylemiş olduğu söz yerine gelsin diye oldu bu.

33Bunun üzerine Pilatus yeniden vali konağına girdi ve İsa'yı çağırarak sordu: "Sen
Yahudiler'in Kralı mısın?" 34İsa, "Bunu kendiliğinden mi söylüyorsun, yoksa başkaları mı
sana benden söz etti?" diye yanıtladı.

35Pilatus, "Nasıl? Ben Yahudi miyim?" dedi. "Seni kendi ulusun ve başrahipler
tutuklayıp bana teslim etti. Ne yaptın?"

36İsa, "Benim krallığım bu dünyadan değildir" diye yanıtladı. "Krallığım bu dünyadan
olmuş olsaydı, buyruğumdakiler Yahudi yetkililere teslim edilmemi önlemek için savaşırdı.
Ama benim krallığımın burasıyla hiçbir ilgisi yoktur."

37Pilatus, "Demek Kral'sın, öyle mi?" diye sordu. İsa, "Kral olduğumu sen
söylüyorsun" diye yanıtladı. "Ben bunun için doğdum, gerçeğe tanıklık edeyim diye dünyaya
geldim. Gerçekten yana olan herkes sesime kulak verir."

38 Pilatus, “Gerçek nedir?” diye sordu.

İsa Ölüm Yargısı Giyiyor 38b-19:1-16a

(Matta 27:15-31; Markos 15:6-20; Luka 23:13-25)

Pilatus bu sorudan sonra yine dışarıya, Yahudiler’in yanına çıkıp onlara, “Ben O’nu
suçlayacak hiçbir neden bulamıyorum” dedi. 39“Ama Passah’ta sizlere birisini salıvermem
geleneğinizdir. Size Yahudiler’in Kralı’nı salıvermemi ister misiniz?”
40Yeni baştan bağırtılarla yanıt verdiler: “Bu adamı değil, Bar-Abbas’ı[214] sal!” Bar-
Abbas’a gelince, o bir eşkıya idi.

19 Bunun üzerine, Pilatus İsa’yı tutup kamçılattı. 2Askerler O’nun başına dikenlerden
çattıkları bir taç taktı. O’nu erguvan çiçeği renginde bir giysiyle kuşattılar. 3Yanına
sokulup, “Selam, ey Yahudiler’in kralı!” diyerek yüzüne tokat ardına tokat indiriyorlardı.
4Pilatus yine dışarı çıkıp topluluğa, “İşte O’nu dışarıya, size getiriyorum” dedi. “Öyle
ki, kendisinde hiçbir suç nedeni bulmadığımı anlayasınız.” 5Böylece, İsa dikenlerden çatma
tacıyla ve erguvan çiçeği rengindeki giysisiyle dışarıya çıktı. Pilatus onlara, “İşte o adam!”
dedi.
6Başrahiplerle kolcular İsa’yı görünce, “Çarmıha çak, çarmıha çak!” diye bağırdılar.
Pilatus onlara, “Siz O’nu alıp çarmıha çakın” dedi. “Çünkü ben kendisinde hiçbir suç nedeni
bulmuyorum.”
7Yahudi yetkililer onu, “Bizim ruhsal yasamız vardır ve ruhsal yasamız uyarınca
O’nun ölmesi gerekir“ diye yanıtladılar. “Çünkü kendisini Tanrı’nın Oğlu kıldı.”
8Bu sözü duyunca Pilatus’un korkudan içi titredi. 9Yeniden vali konağına gidip İsa’ya,
“Neredensin?” diye sordu. Ama İsa ona karşılık vermedi. 10Pilatus, “Bana söz söylemiyor
musun?” dedi. “Seni salıvermeye de, çarmıha çakmaya da yetkim olduğunu bilmiyor
musun?”
11İsa, “Sana yukarıdan verilmeseydi, benim üzerimde hiçbir yetkin olmazdı” dedi. “Bu
yüzden beni senin ellerine verenin günahı daha ağırdır.”
12Pilatus bu sözler karşısında O’nu salıvermeye uğraştı. Ama Yahudiler var güçleriyle
bağırdılar: “Eğer bu adamı salıverirsen, Kayser’in dostu değilsin. Kendisini kral ilan eden
herkes Kayser’e başkaldırmış sayılır.”
13Pilatus bu sözleri duyunca İsa’yı dışarı getirdi. Kendisi de Taş Kaldırım –İbranice’de
Gabbata– denilen yerde yargı kürsüsüne oturdu. 14Passah’ın Hazırlık günüydü[215], öğleyin saat
on iki sularıydı. Pilatus Yahudiler’e, “İşte kralınız!” dedi.
15“Irak olsun, ırak olsun; O’nu çarmıha çak!” diye bağırdılar. Pilatus, “Kralınızı mı
çarmıha çakayım?” diye sordu. Başrahipler, “Bizim Kayser’den başka kralımız yoktur” diye
karşılık verdiler.
16Sonunda çarmıha çakılmak üzere İsa’yı onlara teslim etti.

İsa Çarmıha Çakılıyor, Giysileri de Paylaşılıyor 16b-27

(Matta 27:32-44; Markos 15:21-32; Luka 23:26-43)

Bunun üzerine İsa’yı aldılar. 17Haçını yüklenerek, adı Kafatası olan –İbranice’de
Golgota denilen– yere çıktı. 18Orada O’nu ve iki kişiyi daha çarmıha çaktılar. Biri bir yanda
öbürü öte yanda; İsa ise ortadaydı. 19Pilatus bir belge yazarak haçın üstüne astı. Yazılan
şuydu: NASIRALI İSA, YAHUDİLERİN KRALI. 20İbranice, Latince ve Yunanca yazılan bu
belgeyi Yahudiler’den birçok kişi okudu. Çünkü İsa’nın çarmıha çakıldığı yer kente yakındı.
21Bunu gören Yahudiler’in başrahipleri Pilatus’a, “Yahudiler’in Kralı diye yazma” dediler.

---

214 Bakınız, Matta 27:17

215 Kurban kutlamasının arifesi. Bakınız, Matta 27:62
İsrailliler’in Passah’ı Nisan’da dolunayı izleyen Şabat’tır.

“Kendisi, ‘Ben Yahudiler’in Kralıyım’ dedi diye yaz.” 22Pilatus, “Ne yazdımsa yazdım” diyerek yanıtladı.

23Askerler İsa’yı çarmıha çaktıktan sonra giysilerini alıp her bir askere birer pay vermek amacıyla dörde böldüler. Harmanisini de aldılar. Tek parçadan oluşmuş dikişsiz bir dokumaydı bu. 24Bu nedenle birbirlerine, “Gelin bunu yırtmayalım” dediler. “Kimin payına düşeceğini bulmak için kura çekelim.” Böylelikle şu Kutsal Yazı yerine geliyordu:

“Giysilerimi aralarında paylaştılar,
Harmanim üzerine kura çektiler.”

İşte askerler bunları yaptı.

25İsa’nın haçı yanında annesi, annesinin kız kardeşi, Klopas’ın karısı Meryem ve Magdalalı Meryem duruyordu. 26İsa annesiyle sevdiği öğrencisinin orada durduğunu görünce annesine, “Ya anne,[216] işte oğlun!” dedi. 27Ardından öğrenciye, “İşte annen!” dedi. O andan sonra bu öğrenci İsa’nın annesini kendi evine aldı.

İsa’nın Ölümü 28-30

(Matta 27:45,46; Markos 15:33-41; Luka 23:44-49)

28İsa artık her şeyin sonuçlandığını biliyordu. Kutsal Yazı’nın yerine gelmesi için “Susadım” dedi.

29Orada sirke dolu bir kap duruyordu. Sirkeye daldırılmış bir sünger parçasını bir değneğe takıp O’nun ağzına uzattılar. 30İsa sirkeyi içince, “Sonuçlandı” dedi ve başını eğip ruhunu verdi.

İsa’nın Böğrü Deliniyor, Peygamber Sözü Yerine Geliyor 31-37

31Hazırlık günü olduğundan ve Şabat günü cesetlerin haçta kalmaması gerektiğinden – çünkü o Şabat çok kutsal bir gündü– Yahudi yetkililer, asılanların bacakları kırılsın cesetleri de kaldırılsın diye Pilatus’tan dilekte bulundular. 32Bunun üzerine askerler gelip ilkin birinin, sonra onunla birlikte çarmıha çakılan öbürünün bacaklarını kırdılar. 33İsa’ya gelince, O’nun ölmüş olduğunu görerek bacaklarını kırmadılar. 34Yine de askerlerden biri böğrünü kargıyla deldi. Hemen kan ve su aktı. 35Bunu görmüş olan tanıklık etti; öyle ki, sizler de iman edesiniz. Onun tanıklığı gerçektir. O doğru söylediğini biliyor[217]. 36Çünkü bunlar Kutsal Yazı yerine gelsin diye oldu:

“O’nun hiçbir kemiği kırılmayacaktır[218].”

37Kutsal Yazı yine şunu bildiriyor:

“Bedenini deldikleri kişiye bakacaklar[219].”

İsa’nın Gömülmesi 38-42

(Matta 27:57-61; Markos 15:42-47; Luka 23:50-56)

38Bu olaylardan sonra, İsa’nın öğrencisiyken Yahudi yetkililerden korkusu nedeniyle kendisini gizleyen Arimatealı Yusuf, İsa’nın cesedini kaldırmak için Pilatus’tan dilekte bulundu. Pilatus onayladı. Bunun üzerine, Yusuf gelip İsa’nın cesedini kaldırdı. 39İsa’nın yanına ilk kez gece vakti gelmiş olan Nikodimos da yaklaşık yüz litre* mür ile ödağacı getirdi.

19:24 Mezmur 22:18

216 Ey kadın!

19:28 Mezmur 22:15 **19:29** Mezmur 69:21 **19:36** Mısır’dan Çıkış 12:46; Çölde Sayım 9:12; Mezmur 34:20;
19:37 Zekarya 12:10

217 Olaylara tanık olan ve Tanrı esiniyle yazan Yuhanna.

218 Bakınız, Mısır’dan Çıkış 12:46; Çölde Sayım 9:12; Mezmur 31:20

219 Bakınız, Zekarya 12:10

40İsa'nın cesedini alıp Yahudiler'in ölü gömme geleneklerine uyarak kokularla birlikte
keten bezlere sardılar. 41İsa'nın çarmıha çakıldığı yerde bir bahçe, bahçede de içine hiç
kimsenin gömülmediği yeni bir mezar vardı. 42Yahudiler'in Hazırlık Günü olduğundan, mezar
da yakında bulunduğundan, İsa'yı oraya yatırdılar.

Ölüler Arasından Dirilen 1-10

(Matta 28:1-8; Markos 16:1-8; Luka 24:1-12)

20 Haftanın ilk günü[220] erkenden daha ortalık karanlıkken, Magdalalı Meryem mezara
geldi. Taşın mezardan kaldırılmış olduğunu görünce 2koşarak Simon Petros'a ve
İsa'nın sevdiği öbür öğrenciye[221] vardı. "Rab'bi mezardan kaldırmışlar" dedi. "O'nu nereye
koyduklarını bilmiyoruz."
3Petros'la öbür öğrenci hemen yola düzülüp mezara yöneldi. 4İkisi de koşuyordu. Ama
öbür öğrenci Petros'tan daha tez seğirtti ve mezara ilk olarak o vardı. 5Eğilip bakınca, keten
bezlerin yerde serili olduğunu gördü. Ama içeriye girmedi. 6Simon Petros da onun ardı sıra
geldi, mezarın içine[222] daldı. Serili duran bezleri gördü. 7İsa'nın başına sarılmış olan peşkir de
oradaydı; keten bezlerle bir arada değildi, ayrıca dürülmüş duruyordu. 8Sonra taş mezara ilk
varan öbür öğrenci de içeriye girip gördü ve iman etti. 9Çünkü İsa'nın ölüler arasından
dirilmesi gerektiğine ilişkin Kutsal Yazı'yı o ana dek anlamamışlardı. 10Bunun ardından
öğrenciler yine evlerine döndü.

İsa Magdalalı Meryem'e Görünüyor 11-18

(Matta 28:9,10; Markos 16:9-11)

11Meryem dışarda, mezara dönmüş ağlıyordu. Ağlayarak eğilip mezarın içine baktı.
12İsa'nın cesedinin yatmış olduğu yerde biri baş, öbürü de ayaklar yönünde beyazlara
bürünmüş iki meleğin oturduğunu gördü. 13Melekler, "Ey kadın, niçin ağlıyorsun?" diye
sordu. Meryem, "Çünkü Rabbim'i kaldırmışlar, O'nu nereye koyduklarını bilmiyorum" diye
yanıtladı onları.
14Bu sözleri söyleyince geriye döndü ve İsa'nın orada durduğunu gördü. Ama O'nun
İsa olduğunu anlamadı. 15İsa ona, "Ey kadın, niçin ağlıyorsun?" diye sordu. "Kimi
arıyorsun?" Meryem O'nun bahçıvan olduğunu sanarak, "Efendi" dedi. "O'nu sen
kaldırdıysan nereye koyduğunu bildir de kendisini oradan alayım."
16İsa, "Meryem!" dedi. Meryem İbranice'de, "Rabbuni!" dedi. (Bunun anlamı
Öğretmen'dir.)
17İsa Meryem'e, "Bana dokunma" dedi. "Çünkü daha Baba'nın yanına çıkmadım.
Ama kardeşlerime[223] git ve bildir. Babam'ın ve Babanız'ın, Tanrım'ın ve Tanrınız'ın yanına
çıkıyorum." 18Magdalalı Meryem varıp öğrencilere Rab'bi gördüğünü bildirdi, kendisine
söylediklerini aktardı.

İsa Öğrencilerine Görünüyor 19-23

(Matta 28:16-20; Markos 16:14-18; Luka 24:36-49)

19Haftanın ilk günü –aynı gün akşamleyin– öğrenciler Yahudi yetkililerin korkusundan
kapalı kapıların ardında toplanmışlardı. İsa oraya geldi, ortada durup onlara, "Üzerinize
esenlik olsun" dedi. 20Bu sözün ardından elleriyle böğrünü gösterdi. Öğrenciler Rab'bi
görünce sevinçle doldular. 21İsa onlara yine, "Üzerinize esenlik olsun" diyerek konuştu.
"Baba beni gönderdiği gibi, ben de sizleri gönderiyorum." 22Ve bu sözü bildirince onlara

---

220 Pazar. Şabat (Cumartesi) haftanın yedinci günüdür.
221 Bu yazıyı kaleme alan Yuhanna.
222 İçi oyuk gömüt.
223 İsa öğrencilerini kardeşleri sayıyor.

üfleyerek, “Kutsal Ruh’u alın” dedi. 23“Kimin günahlarını bağışlarsanız, bağışlanacaktır. Kiminkini bağışlamazsanız öylece kalacaktır.”

İmansızlık Alt Ediliyor 24-29

24On İkiler’den biri olup İkiz adıyla bilinen Tomas, İsa geldiğinde onlarla birlikte değildi. 25Bu nedenle, öbür öğrenciler ona, “Rab’bi gördük” dediler. Tomas, “O’nun ellerinde çivilerin izlerini görmedikçe, çivilerin deldiği yerlere de parmağımla değmedikçe ve elimi böğrüne koymadıkça inanmam” dedi.

26Aradan sekiz gün geçti. İsa’nın öğrencileri yine iç odadaydılar. Tomas da onlarla birlikteydi. Kapılar kapalıyken İsa geldi. Ortada durup onlara, “Üzerinize esenlik olsun” dedi. 27Ardından Tomas’a, “Parmağını buraya getir ve ellerime bak” dedi. “Elini de uzat ve böğrüme koy. İmansızlığa kapılma, imanlı ol.”

28Tomas O’na, “Rabbim ve Tanrım!” diye yanıt verdi. 29İsa, “Beni gördüğün için mi iman ettin?” dedi. “Görmeden iman edenlere ne mutlu!”

Sevinç Getirici Haber–İman Kaynağı 30,31

30İsa öğrencilerinin yanında daha birçok belirti gösterdi. Onlar bu kitapta yazılı değildir. 31Ama İsa’nın Tanrı’nın Oğlu Mesih olduğuna iman edesiniz ve iman edip O’nun adıyla yaşama sahip olasınız diye bunlar yazılmıştır.

OLAYLARIN DORUĞU

Dirilen İsa’nın Yeni Bir Belirtisi 1-8

21 Bu olaylardan sonra İsa Taberiye Denizi[224] kıyısında yeniden öğrencilerine açıkça göründü. Bu görünüşü şöyle oldu: 2Simon Petros, İkiz adını taşıyan Tomas, Galile’nin Kana kentinden Natanael, Zebedi’nin oğulları ve İsa’nın başka iki öğrencisi bir aradaydı. 3Simon Petros öbürlerine, “Ben balık tutmaya gidiyorum” dedi. Öbürleri, “Biz de seninle geliyoruz” dedi. Çıkıp bir tekneye bindilerse de, o gece hiçbir şey tutamadılar.

4Şafak sökerken İsa kıyıda durdu. Ama öğrenciler O’nun İsa olduğunu anlamadı. 5İsa, “Çocuklar, balığınız yok mu?” sorusunu doğrulttu. “Hayır” diye yanıtladılar. 6İsa, “Ağı teknenin sağ yanına atın, tutacaksınız” dedi. Bunun üzerine ağı attılar. Ancak balıkların bolluğundan onu çekmeye güçleri yetmedi.

7İsa’nın sevdiği öğrenci Petros’a, “Bu Rab’tir” dedi. Simon Petros O’nun Rab olduğunu duyunca balıkçı gömleğini giyip –çünkü giysilerini çıkarmıştı– denize atladı. 8Öbür öğrenciler de balık dolu ağı çekerek kayıkla yaklaştılar. Çünkü kıyıdan ırakta değildiler; yaklaşık yüz on metre kadar ötedeydiler.

İsa Öğrencileriyle Birlikte Yemek Yiyor 9-14

9Karaya ayak basar basmaz, orada kömür ateşi yandığını gördüler; üstünde balıkla ekmek duruyordu. 10İsa, “Şimdi tuttuğunuz balıklardan birkaçını getirin” dedi. 11Simon Petros tekneye girdi ve yüz elli üç iri balıkla dolu ağı karaya çekti. Tepe tepe dolu olmasına karşın ağ yırtılmadı.

12İsa, “Gelin, kahvaltı edin” dedi. Öğrencilerden hiçbiri O’na, “Sen kimsin?” diye sormak atılganlığını gösteremedi. Çünkü O’nun Rab olduğunu biliyorlardı. 13İsa yaklaştı, ekmeği alıp kendilerine verdi. Balığı da verdi. 14Ölüler arasından dirilişinden sonra, İsa’nın öğrencilere üçüncü görünüşüydü bu.

İsa Petros’un Sevgisini Deniyor 15-23

---

224 Galile Denizi.

15 Kahvaltıyı bitirdikten sonra İsa, Simon Petros'a sordu: "Ey Yuhanna oğlu Simon,
beni bunlardan daha çok seviyor musun?" Petros, "Evet ya Rab, seni sevdiğimi biliyorsun"
diye yanıtladı. İsa, "Kuzularımı otlat" dedi.
16 İsa ikinci kez ona sordu: "Ey Yuhanna oğlu Simon, beni seviyor musun?" Simon
Petros, "Evet, ya Rab, seni sevdiğimi biliyorsun" diye yanıtlayınca, İsa, "Koyunlarıma
çobanlık et" dedi.
17 İsa Petros'a üçüncü kez sordu: "Ey Yuhanna oğlu Simon, beni seviyor musun?"
İsa'nın üçüncü kez, "Beni seviyor musun?" diye sorması Petros'u üzdü. "Ya Rab" dedi. "Sen
her şeyi bilirsin. Seni sevdiğimi de biliyorsun."
İsa ona, "Koyunlarımı otlat" dedi. 18 "Sana önemle belirtirim; gençken giyinir kuşanır
istediğin yere giderdin. Ama yaşlanınca ellerini uzatacaksın, başkası seni giydirip kuşatacak
ve gitmek istemediğin yere yöneltecek." 19 Bunu ne tür ölümle Tanrı'yı yücelteceğini
belirtmek için bildirdi[225]. Bu açıklamadan sonra ona, "Ardım sıra gel" dedi.
20 Petros ardına dönünce baktı ki, İsa'nın sevdiği öğrenci geriden geliyor. Akşam
yemeğinde O'nun göğsüne yaslanıp, "Ya Rab, seni ele verecek olan kimdir?" diye soran
öğrenciydi bu. 21 Petros onu gördüğünde İsa'ya sordu: "Pekiyi Rab, ya buna ne olacak?"
22 İsa ona, "Eğer ben gelinceye dek onun kalmasını istiyorsam bundan sana ne?" dedi.
"Sen benim ardım sıra gel."
23 Böylece kardeşler* arasında o öğrencinin hiç ölmeyeceğine ilişkin bir söz dolaşmaya
başladı. Oysa İsa onun için, "Ölmeyecek" dememişti; "Eğer ben gelinceye dek onun
kalmasını istiyorsam bundan sana ne?" demişti.

Olayları Onlara Tanık Olan Yazıyor 24,25

24 Bunlara tanıklık eden ve bunları yazan öğrencidir bu. Tanıklığının gerçek olduğunu
biliyoruz.
25 Öte yandan İsa'nın yapmış olduğu başka pek çok eylem vardır. Bunlar teker teker
yazılmış olsaydı, sanırım yazılan kitaplar dünyaya sığmazdı.

---

225 Petros doğal ölümle ölmedi. İsa'ya imanı yüzünden çarmıha çakıldı.

HABERCİLERİN İŞLERİ
(Resullerin İşleri, Elçilerin İşleri)

Önsöz

Habercilerin İşleri Mesih topluluğunun başlangıcını ve dört köşeye yayılmasını dile getiren belgedir; Tanrı'dan esinlenen yazarı Luka'dır. 63 yılında Roma'dan yazan Luka ilkin İsa'nın yaptıklarını ve öğrettiklerini kaleme almıştı. Konuya ilişkin daha geniş bilgi edinmek için Luka yazısının başlangıcındaki açıklamayı okumanız yararlıdır.

Önceki parçanın da ona yöneltildiği Teofilos, İsa'nın yaşamı ve inancıyla yakından ilgilenen tanınmış biridir. Bir hekim ve düşünür olan Luka'yı tanrısal bildirinin başlangıcı ve gelişimi üzerinde nesnel bir araştırmaya atamıştır. Böylelikle tanrısal yapıtın tüm insanlığa yayılmasına katkısı olmuştur.

Yazıdaki 'biz' sözcüğüne dikkat edilsin: 16:11-17; 20:5; 21:18; 27. ve 28. bölümler. Luka haberci Pavlos'un haber gezilerine katılan ve son olarak Roma'ya giden yol arkadaşıdır. Dr. Luka'nın öbür habercilerle de ilişkisi olduğu anlaşılıyor.

Bu yazı Yeruşalim'de Kutsal Ruh'un etkisiyle oluşan, sonra da gelişen inanlılar topluluğunun her yana yayılışına tanık olmuş aydın bir tarihçinin kaleminden çıkmıştır. Yunanca başlığı ***Gönderilenlerin İşleri*** *(Apostolos) olarak çevrilir. İsa'nın Sevinç Getirici Haber'ini tüm insanlığa yaymaya, tanıtmaya gönderdiği inanlıların çalışmaları..*

Yazı şöyle özetlenebilir:

6. *İnanlılar topluluğunun başlangıcı 1:1-5:42*
7. *Baskılar yayılmaya yol açıyor 6:1-9:31*
8. *Haberci Petros'un Haber'i yayması 9:32-12:24*
9. *Antakya'daki topluluğun öncülüğü 12:25-16:5*
10. *Haberci Pavlos'un yolculukları 16:6-19:41*
11. *Haberci Pavlos'un Yeruşalim'e dönüşü ve Roma yolculuğu 20:1-28:31*

Giriş 1-5

1 Saygıdeğer Teofilos,
İsa'nın yapmaya ve öğretmeye giriştiği her konuya ilişkin ilk incelemeyi, 2seçmiş olduğu habercilere* Kutsal Ruh aracılığıyla buyruk verip göklere alındığı güne dek geçen olayları kaleme aldım. 3Çektiği işkencelerden sonra İsa sayısız kanıtlarla kendini diri olarak habercilere sundu. Kırk gün süreyle onlara belirerek Tanrı hükümranlığına ilişkin konuştu. 4Kendileriyle bir arada bulunurken onlara Yeruşalim'den ayrılmamaları, Baba'nın vaadini beklemeleri için buyruk verdi: "Siz bu vaadi benden duydunuz; 5bildiğiniz gibi Yahya su ile vaftiz etti[226], ama birkaç gün içinde siz Kutsal Ruh'la vaftiz edileceksiniz."

İsa Göklere Yükseliyor 6-11

(Luka 24:21)

6Haberciler bir araya geldiklerinde İsa'ya sordular: "Ya Rab, sen İsrail'e hükümranlığı bu dönemde mi yeniden vereceksin?" 7İsa onları yanıtladı: "Baba'nın kendi yetkisinde sakladığı vakitleri ve dönemleri siz bilemezsiniz. 8Ama Kutsal Ruh sizlere geldiğinde güç ile kuşanacaksınız. Yeruşalim'de, tüm Yahudiye'de, Samiriye'de ve dünyanın en ırak köşesine varıncaya dek benim tanıklarım olacaksınız."

---

226 Bakınız, Matta 3:11

9Bunları söyledikten sonra, onlar bakarken yukarıya yükseltildi. Bir bulut bakanların
gözleri önünden O'nu alıp götürdü. 10İsa giderken dikkatle göğe baktıkları sırada, ansızın
yanlarında beyaz giysilere bürünmüş iki adam dikildi. 11"Galileli arkadaşlar" dediler. "Niçin
durmuş göğe bakıyorsunuz? Sizin aranızdan göğe alınan bu İsa'nın göğe gittiğini nasıl
gördünüyseniz O aynı kesinlikle gelecektir."

YERUŞALİM'DE OLUŞAN İNANLILAR TOPLULUĞU

Yahuda'nın Yerine Seçilen Öğrenci 12-26

12Bundan sonra Zeytinlik diye bilinen dağdan Yeruşalim'e döndüler. Bu dağ
Yeruşalim'e bir Şabat günü yolculuğu yakınlığındadır*. 13Öğrenciler kente girince kaldıkları
evin üst katına çıktılar: Petros, Yuhanna, Yakup, Andreas, Filippos, Tomas, Bartolomeos,
Matta, Alfeos'un oğlu Yakup, Partizan Simon ve Yakup'un oğlu Yahuda. 14Bunların tümü,
kadınlar, İsa'nın annesi Meryem ve kardeşleri hep birlikte sürekli bağlılıkla kendilerini duaya
adamışlardı.

15Günler ilerlerken, kardeşler arasında Petros ayağa kalkıp onlara konuştu –orada
bulunan topluluğun sayısı yaklaşık yüz yirmi kişiydi–: 16"Kardeşlerim, Kutsal Ruh Davut'un
ağzıyla Yahuda'ya ilişkin daha önce konuşmuştur. İsa'yı tutuklayanlara öncülük eden bu
adamla ilgili Kutsal Yazı'nın yerine gelmesi gerekti. 17Çünkü Yahuda bizden sayıldı ve bu
hizmette onun da bir payı bulundu.

18"Bu adam kötülüğü karşılığında elde ettiği parayla bir tarla satın aldı. Ardından,
tepetaklak tarlaya düşerek bedeni parçalandı, tüm bağırsakları dışarı döküldü*. 19Olay
Yeruşalim'de yaşayan herkesçe duyuldu. Öyle ki, bu tarla kendi diyalektlerinde Akeldama
adını aldı. Bu deyim Kan Tarlası demektir. 20 Mezmur kitabında yazılı söz akla geliyor:

"'Onun konutu çöle dönüşsün ve
orada hiç kimse yaşamasın.'

"Yine,

"'Onun Gözeticilik* görevini
başka birisi üzerine alsın.'

21"Bu nedenle, Rab İsa'nın aramızda geçirdiği tüm günler boyunca bizlerle bir arada
bulunan insanlardan birini seçmemiz gerekir: 22Yahya'nın vaftiz etmesi olayından başlayarak
İsa'nın aramızdan göklere alınmasına dek, O'nun dirilişine böyle bir kişi bizlerle birlikte
tanıklıkta bulunsun."

23Bunun ardından iki aday gösterdiler: Barsabba denen ve Yustos adıyla bilinen Yusuf
ile Mattias. 24Dua ederek, "Ya Rab!" dediler. "Herkesin yüreğini tanıyansın sen. Bu iki
kişiden hangisini seçtiğini açıkla. 25Kendine yaraşan yere gitmek için Yahuda'nın boş
bıraktığı hizmeti ve haberciliğe ilişkin yeri kim alacak?" 26Bunun ardından iki kişi arasında
kura çektiler. Kura Mattias'a düştü ve on bir haberciye o katıldı.

Kutsal Ruh'un Gelişi 1-13

2 Pentekost günü* geldiğinde Mesih bağlılarının tümü bir arada aynı yerdeydiler. 2Bir
anda, gökten sanki hızla esen rüzgârın sesiymiş gibi bir ses geldi, toplananların oturduğu
tüm evi doldurdu. 3Gözlerinin önünde ateşe benzer diller göründü. Bunlar dağılarak onların
her biri üzerine indi. 4Mesih bağlıları Kutsal Ruh'la doldu. Ruh'un kendilerine sağladığı
belirgin açıklamayla başka dillerde konuşmaya başladılar.

5Yeruşalim'de yaşayan tanrısayar Yahudiler yeryüzünün her ülkesinden kopup
gelmişti[227]. 6Bu sesin duyulması üzerine şaşkınlıkla çalkalanan bir topluluk oluştu. Çünkü her
biri bu insanların ağzından kendi diyalektinin konuşulduğunu duydu. 7Parmakları ağızlarında

---

1:20 Mezmur 69:25; 109:8

227 Yeryüzünün her ülkesinden kalkıp gelen Yahudiler Yeruşalim'de konaklamaktaydı.

kalmışcasına şaşkınlık içinde sordular: “Bu konuşanların tümü Galileli değil mi? [8]Nasıl oluyor da her birimiz kendi diyalektimizi duyuyoruz?

[9]“Persler, Medler, Elamlılar, Mezopotamya’da yaşayanlar, Yahudiye’de, Kappadokya’da, Pontos’ta, Asya’da, [10]Frikya’da, Pamfilya’da, Mısır’da, Kirine’ye yakın Libya yörelerinde oturanlar, Roma’dan kalkıp gelenler [11]–hem Yahudiler, hem de Yahudiler’in inancını benimseyenler–, Giritliler ve Araplar.. Hepimiz bu insanların Tanrı yüceliklerini kendi dillerimizde konuştuklarını duyuyoruz!” [12]Tümünün parmakları ağızlarında kaldı; merakla birbirlerine, “Bu da ne demek oluyor?” diye sordular. [13]Bazıları da onları alaya alarak, “Bunlar taze şarapla sarhoş olmuş” yolunda laf attılar.

Petros’un Konuşması 14-36

[14]Bunun üzerine, Petros on bir öğrenciyle birlikte ayağa kalkıp sesini yükseltti ve kendilerine belirgin dille açıklamada bulundu: “Yahudi arkadaşlar ve Yeruşalim’de yaşayanların tümü! Sözlerime kulak verin, sizleri bu konuda aydınlatayım. [15]Sandığınız gibi bu insanlar sarhoş değiller. Bakın, saat daha sabahın dokuzu. [16]Hayır! Bu olgu Yoel peygamberin ağzından bildirilmiştir:

[17] “‘Tanrı buyuruyor; Çağın sonuna işaret eden günlerde
Ruhum’dan sağanak gibi tüm insanlığa dökeceğim,
Oğullarınızla kızlarınız peygamberlik edecek.
Gençleriniz görmeler* görecek,
İhtiyarlarınız da rüyalar görecek.
[18] Evet, erkek olsun kadın olsun bana hizmet sunanlara
O günlerde Ruhum’dan sağanak gibi dökeceğim
Ve peygamberlik edecekler.
[19]Yukarıda, göklerde göz kamaştırıcı eylemler
Ve aşağıda yeryüzünde belirtiler vereceğim:
Kan, ateş ve buhar gibi yükselen duman..
[20]Güneş karanlığa, ay da kana dönüşecek;
Rab’bin yüce ve görkemli Günü* gelmeden önce.
[21]Ve Rab’bin adını çağıran herkes kurtulacak.’

[22]“İsrailli arkadaşlar! Bu sözleri dinleyin. Nasıralı İsa Tanrı’dan sizlere güçlü eylemler, göz kamaştırıcı işler ve belirtilerle belgelenen insandır. O’nun aracılığıyla Tanrı’nın aranızda yaptığı işleri kendiniz biliyorsunuz. [23]Tanrı’nın amaçladığı erek ve öncebilimi uyarınca O sizin ellerinize verildi ve sizler yasaya saygısı olmayanlar* eliyle kendisini çarmıha çakıp öldürdünüz. [24]Ama Tanrı ölüm acılarını çözerek O’nu diriltti. Çünkü O’nun ölüm gücü tutsaklığında kalması olanaksızdı.

[25]“Davut O’na ilişkin şunu vurgular:
“‘Rab’bi her an önümde gördüm,
Ben sarsılmayayım diye O benim sağımdadır.
[26]Bu nedenle yüreğim mutluluğa erdi,
Dilim de kıvanç buldu.
Üstelik bedenim umut içinde rahata erecek.
[27]Çünkü sen benim canımı ölüler ülkesinde* bırakmayacaksın,
Ne de Kutsal Olanı’nı çürümeye bırakacaksın.
[28]Yaşam yollarını bana bildirdin.
Kendi katında beni mutluluğa doyuracaksın.’

[29]“Kardeşler, sizlerle ulu ata Davut’a ilişkin apaçık konuşmam gerekiyor. Kendisi öldü ve gömüldü. Mezarı da bugüne dek buradadır. [30]Bir peygamber olması nedeniyle soyundan

---

2:30 Mezmur 89:3,4; 132:11; II.Samuel 7:12,13 **2:31** Mezmur 16:10 **2:34** Mezmur 110:1
2:39 Yoel 2:32; Yeşaya 57:19

birini onun tahtına oturtacağına ilişkin Tanrı'nın ona verdiği andı biliyordu. [31]Mesih'in ölülerden dirilişini önceden gördü ve şunları söyledi: 'O ne ölüler ülkesinde bırakıldı, ne de O'nun bedeni çürüme gördü.'

[32]"Tanrı bu İsa'yı ölülerden diriltti. Hepimiz bu olayın tanıklarıyız. [33]O, Tanrı'nın sağına yükseldi. Baba'dan aldığı Kutsal Ruh'u tanrısal vaat uyarınca* gördüğünüz ve duyduğunuz biçimde sağanak gibi döktü. [34]Çünkü, Davut göklere yükselmediyse de şunları bildirdi:

"'Rab Rabbim'e, «Sen benim sağımda otur» dedi.

[35]Ben senin düşmanlarını ayaklarına basamak yapıncaya dek..'"

[36]"Bu nedenle, tüm İsrail toplumu kesin olarak bilsin ki, Tanrı, O'nu –sizin çarmıha çaktığınız bu İsa'yı– Rab ve Mesih atadı."

Konuşmaya Tepki 37-42

[37]Bu sözleri duyduklarında yüreklerine hançer saplanmış gibi oldu. Petros'a ve öbür habercilere: "Kardeşler, öyleyse biz ne yapmalıyız?" diye sordular. [38]Petros onları yanıtladı: "Günahlarınızdan dönün ve günahlarınızın bağışlanması için her biriniz İsa Mesih'in adıyla vaftiz edilsin. Böylece Kutsal Ruh armağanını alacaksınız. [39]Çünkü bu vaat sizlere, çocuklarınıza ve uzakta olan[228] herkesedir; Tanrımız Rab'bin kendisini çağırdığı herkese.."

[40]Petros daha birçok sözle tanıklıkta bulundu. "Bu eğri kuşaktan kurtulun" diyerek kendilerine öğüt verdi. [41]Onun sözünü değerlendirenler vaftiz edildi. Böylece o gün yaklaşık üç bin kişi inanlılara katıldı. [42]Bunlar habercilerin öğretisini dinlemekte, ruhsal paydaşlıkta, ekmeği parçalayıp bölmekte ve dualarda sürekli bağlılık gösterdiler.

İlk İnanlılar Arasında Oluşan Birlik 43-47

[43]Herkesi korku tuttu. Haberciler aracılığıyla birçok göz kamaştırıcı eylem ve belirti oluyordu. [44]İnananların tümü bir aradaydı, sahip oldukları her şeyi ortaklaşa kullanıyorlardı. [45]Topraklarını mallarını satarak, gereksinimi kapsamında parayı herkese dağıtıyorlardı. [46]Gün günden hep birlikte tapınak toplantısında sürekli bağlılık gösteriyor, evlerinde ekmek parçalayıp bölüyor*, kıvançla ve yürek bağlılığıyla yemek yiyor, [47]Tanrı'ya övgüler sunuyor, tüm halk önünde iyi tutumlarıyla tanınıyorlardı. Rab de kurtulanları gün günden onlara ekliyordu.

Kötürüm Adam Sağlığa Kavuşuyor 1-11

3 Petros'la Yuhanna öğleden sonra saat üçte –dua vaktinde– tapınağa çıkıyorlardı. [2]Doğuştan kötürüm bir adam her gün oraya getirilir, tapınağın Güzel adındaki kapısına bırakılırdı. Tapınağa gelen gidenden yardım dilerdi. [3]Adam Petros'la Yuhanna'yı tapınağa girerken görünce yardım için dilekte bulundu. [4]Petros'la Yuhanna gözlerini ona dikerek, "Bize bak" dediler. [5]O da kendilerinden bir yardım sağlayacağını umarak dikkatle onlara baktı.

[6]Petros, "Bende ne gümüş var ne de altın" dedi. "Ama sana bende olanı veriyorum: Nasıralı İsa Mesih adıyla kalk ve yürü!"

[7]Sonra adamı sağ elinden tutup ayağa kaldırdı. O anda onun ayaklarıyla ayak bilekleri sapasağlam oldu. [8]Adam yerinden sıçrayarak yürüdü. Onlarla birlikte tapınağa girdi. Bir yandan sevinçle sıçrayarak yürüyor, bir yandan da Tanrı'ya övgü sunuyordu. [9]Tüm halk onun yürüdüğünü ve Tanrı'ya övgü sunduğunu gördü. [10]Onu tanıdılar. Tapınağın Güzel denen kapısında oturup yardım isteyen adamın taa kendisiydi. Onda gerçekleşen olayın etkisiyle şaşkınlığa düştüler, akılları duracak gibi oldu.

[11]Adam Petros'la Yuhanna'ya yapışmıştı. Tüm halk bir arada, şaşkınlık içinde onlara koştu. Süleyman'ın sundurması diye bilinen yere geldiler.

---

228 En ırak yerlerde bulunanlara varıncaya dek tüm dünyaya.

Petros Yeniden Konuşuyor 12-26

12 Petros bunu görünce halka seslendi:

"İsrailli arkadaşlar, bu işe neden şaşıyorsunuz? Niçin gözlerinizi bize dikiyorsunuz? Sanki kendi gücümüz ya da tanrısayarlığımız sonucunda bu insanın yürümesini kendi başımıza başarmışız!

13 "'İbrahim'in, İshak'ın ve Yakup'un Tanrısı,
Atalarımızın Tanrısı
Öz Uşağı İsa'yı yüceltti.'

"Sizler O'nu yargılamaya verdiniz ve Pilatus'un O'nu salıverme kararına karşın, Pilatus'un önünde kendisini yadsıdınız. 14 Sizler Kutsal Olan'ı, Doğru Kişi'yi yadsıdınız ve bir katilin kendinize bağışlanmasını dilediniz. 15 Öte yandan da yaşam kaynağının canına kıydınız. Tanrı O'nu ölüler arasından diriltti. Bizler bu olayın tanıklarıyız.

16 "Şu gördüğünüz ve tanıdığınız adamı İsa'nın adı kesenkes iyileştirdi. Çünkü o, İsa'nın adına iman etti. İsa aracılığıyla iman hepinizin gözü önünde ona bu sağlığı verdi.

17 "Şimdi ey kardeşler biliyorum ki, başkanlarınız gibi siz de bunu bilmeyerek yaptınız. 18 Ama Tanrı tüm peygamberlerin ağzından kendi Mesih'inin işkence çekeceğini önceden bildirdi ve dediğini bu yolda yerine getirdi. 19 Bu nedenle kötülüklerinizden sıyrılın ve Tanrı'ya dönün ki günahlarınız silinsin. 20 Rab'bin katından böylece canı tazeleme dönemleri gelsin ve öncesizlikten atanan Mesih İsa'yı sizlere göndersin. 21 Tanrı'nın çok önceki çağlarda kutsal peygamberleri ağzıyla bildirdiği evrensel yenilenme vakitleri gelinceye dek O'nun göklerde kalması gerekir. 22 Nitekim Musa şöyle demişti:

"'Rabbiniz Tanrı tıpkı beni yükselttiği gibi,
Kendi kardeşleriniz arasından
Sizlere bir peygamber yükseltecek.
Size her ne söylerse O'nu dinleyeceksiniz.
23 O peygamberi dinlemeyen her can
Halktan* koparılarak yok edilecek.'

24 "Samuel'den başlayarak, onun ardından konuşan peygamberlerin tümü bu günleri bildirdi. 25 Sizler peygamberlerin ve Tanrı'nın atalarımıza atadığı Antlaşma çocuklarısınız. Tanrı İbrahim'e şöyle demişti:

"'Senin soyun aracılığıyla yeryüzünün
tüm kuşakları kutsal kılınacak.'

26 "Tanrı ilkin Öz Uşağı'nı sizler için yükseltti; O'nu her birinizi kutsamak, böylelikle kötülüklerinizden ayırmak için gönderdi."

Petros'la Yuhanna Kurul'a Çıkarılıyor 1-22

4 Öğrenciler halkla konuşurken rahipler, tapınak komutanı ve Sadukiler onların üstüne yürüdü. 2 Bu insanların halka öğretmeleri ve İsa aracılığıyla ölülerin dirilişini bildirmeleri kendilerini çileden çıkardı. 3 Onları tutukladılar ve vaktin gecikmesi nedeniyle ertesi güne dek içeride alıkoydular. 4 Sözü işitenlerin birçoğu iman etti, böylece adamların sayısı yaklaşık beş bine yükseldi.

5 Ertesi gün Kurul başkanlarıyla İhtiyarları[229] ve dinsel yorumcuları[230] Yeruşalim'de bir araya geldi. 6 Başrahip Hanna da oradaydı. Kayafas, Yuhanna, Aleksander ve başrahibin aile kuşağından herkes toplanmıştı. 7 Öğrencileri ortaya dikip sordular: "Siz bu işi hangi güçle ya da hangi adla yaptınız?"

3:13 Mısır'dan Çıkış 3:6; Yeşaya 52:13; 53:11; **3:22,23** Yasanın Tekrarı 18:15-20 **3:25** Yaratılış 12:3; 22:18

229 Bakınız, Luka 22:66

230 **Dinsel Yorumcular** açıklaması için bakınız, Matta 2:4.

[8]Bunun üzerine Kutsal Ruh'la dolan Petros onları yanıtladı: "Halkın başkanları ve İhtiyarları! [9]Eğer biz bugün hasta bir insana yapılan iyilik nedeniyle, onun nasıl sağlığa kavuştuğu konusunda sorguya çekiliyorsak, [10]hepinizce ve tüm İsrail halkınca bilinsin ki, çarmıha çaktığınız, Tanrı'nın ise ölüler arasından dirilttiği Nasıralı İsa Mesih adıyla, evet O'nun adıyla bu adam sizin önünüzde sapasağlam duruyor. [11]Bu Mesih, siz yapıcılar tarafından aşağı görülen, ama baş köşeye konulan Taş'tır.

[12]"Başka hiç kimsede kurtuluş yoktur. Çünkü göğün altında, insanlar arasında verilmiş başka hiçbir ad yoktur* ki, biz onunla kurtulabilelim."

[13]Onlar Petros'la Yuhanna'nın atılganlığını görünce ve kendilerinin okul bitirmemiş, sıradan kişiler olduklarını anlayınca şaşırıp kaldılar. Bu insanların İsa ile birlikte bulunduklarını kavradılar. [14]Öte yandan sağlığa kavuşturulanın da onlarla birlikte durduğunu görünce verilecek yanıtları kalmadı. [15]Onlara Kurul'dan çıkmalarını bildirdiler. Kendi aralarında danıştılar.

[16]"Bu insanlara ne yapalım?" diyorlardı. "Onların aracılığıyla göze görünür bir belirti uygulandığı tüm Yeruşalim'de yaşayanlarca kesenkes biliniyor. Bunu yadsıyamayız. [17]Ama bunun halk arasında daha geniş çapta yayılmasını önlemek için, kendilerine gözdağı verelim; bundan böyle İsa adıyla kimseye bir söz etmesinler."

[18]Onları çağırdılar ve buyruk verdiler: "İsa adıyla ne bir söz söyleyeceksiniz, ne de bir şey öğreteceksiniz." [19]Petros'la Yuhanna onları yanıtladı: "Tanrı katında sizleri mi yoksa Tanrı'yı mı dinlemek doğru tutumdur? Bunun yargısını kendiniz verin. [20]Biz gördüklerimizi duyduklarımızı bildirmekten beri duramayız." [21]Kurul üyeleri yeniden gözdağı vererek onları serbest bıraktılar. Kendilerini cezalandıracak hiçbir çıkar yol bulamadılar. Çünkü olay nedeniyle tüm halk Tanrı'yı yüceltiyordu. [22]Çünkü bu iyilenme belirtisinin kendisinde gerçekleştiği adam kırkını aşkındı.

Yüreklilik İçin Tanrı'ya Dua 23-31

[23]Petros'la Yuhanna serbest bırakılınca arkadaşlarının yanına gittiler ve başrahiplerle İhtiyarlar'ın söylediklerini ilettiler. [24]Onlar bunu işitince hep birlikte seslerini yükselterek Tanrı'ya dua ettiler: "Ya Egemen Rab! Göğü, yeri, denizi ve onlarda bulunan her şeyi yaratan sensin. [25]Kutsal Ruh aracılığıyla bizim atamız ve senin uşağın Davut'un ağzından bildirdin:

"'Uluslar niçin kaynaştı?
Halk toplulukları neden boş tasarılar kovaladı?
[26]Yeryüzünün kralları saf kurdu:
Rab'be ve O'nun Mesih'ine karşı
Başkanların tümü bir araya toplandı.'

[27]"Gerçekten bu kentte, senin Mesih niteliğinde atadığın Kutsal Uşağın İsa'ya karşı tümü bir araya geldi: Herodes de, Pontios Pilatus da, onlarla birlikte uluslar da, İsrail halkı da.. [28]Senin elinin ve senin ereğinin öncelerden kararlaştırdığı tasarıyı uygulamak için bir araya geldiler. [29]Şimdi ya Rab, onların gözdağı verişine bak. Ve senin sözünü yüreklilikle bildirmeleri için uşaklarına yardım et. [30]Elini uzat, böylece Kutsal Uşağın İsa'nın adı aracılığıyla insanları iyileştir, belirtiler ve göz kamaştırıcı eylemler getirilmesini sağla."

[31]Onlar dua edince toplandıkları yer sarsıldı. Tümü Kutsal Ruh'la doldu ve Tanrı Sözü'nü yüreklilikle bildirdiler.

İnanlılar Varlıklarını Paylaşıyor 32-37

[32]İman eden topluluğun yüreği canı birdi. İçlerinden hiçbiri sahip olduğu şeylere kendi malı gözüyle bakmıyordu. Tersine, her şeyi ortaklaşa kullanıyorlardı. [33]Haberciler görkem dolu güçle Rab İsa'nın dirilmesine ilişkin tanıklık ediyorlardı. Tümü üzerinde yüce kayra

---

4:11 Mezmur 118:22 **4:24** Mısır'dan Çıkış 20:11; Mezmur 146:6; Yeşaya 27:16; Yeremya 32:17
4:25,26 Mezmur 2:1,2

bulunuyordu. 34Aralarında yoksul yoktu. Tarlaları ya da evleri olanlar bunları satıyor, satıştan sağlanan karşılığı getirip 35habercilerin ayakları dibine bırakıyordu. Sonra da gereksinimi oranında herkese dağıtıyorlardı.

36Yusuf adında Kıbrıs'ta doğmuş Levi kuşağından* biri vardı. Haberciler onu Barnabas diye adlandırdı. Bu adın anlamı, Avunç Verenoğlu'dur[231]. 37Bu kişi bir parça toprağa sahipti. Onu satarak parasını getirip habercilerin ayakları dibine serdi.

Hananya ile Safira 1-11

5 Öte yandan, Hananya adında başka bir adam vardı. Eşinin adı Safira idi. Hananya bir parça toprak sattı. 2Satış karşılığının bir bölümünü kendine sakladı. Karısı da bunu biliyordu. Paranın kalanını ise getirip habercilerin ayakları dibine serdi.

3Petros ona, "Hananya" dedi. "Şeytan niçin senin yüreğini yönetimine aldı da Kutsal Ruh'a karşı yalan konuşarak tarladan elde edilen paranın bir bölümünü kendine sakladın? 4Onu satmadan önce mal kendinin değil miydi? Satıldıktan sonra yine yetkin altında değil miydi? Nasıl oldu da yüreğinde böyle bir buyruğa uydun? Sen insanlara değil, Tanrı'ya yalan söyledin."

5Hananya bu sözleri duyduğunda yere yıkılıp can verdi. Olayı duyanların tümünü büyük bir korku tuttu. 6Topluluğun gençleri kalktı, onun cesedini sarıp götürdüler, gömdüler.

7Aradan yaklaşık üç saat geçince, Hananya'nın hiçbir şeyden haberi olmayan karısı içeri girdi. 8Petros dönüp ona sordu: "Söyle bana, bu tarlayı şu değere mi sattınız?" O da, "Evet, bu değere" dedi. 9Petros, "Nasıl oldu da siz kendi aranızda Rab'bin Ruhu'nu denemek amacıyla sözbirliği ettiniz?" diye yanıt verdi. "İşte kocanı gömenlerin ayak sesleri kapıda. Onlar seni de alıp götürecek." 10Kadın o anda Petros'un ayakları dibine yıkılıp can verdi. Gençler içeri girdiklerinde kendisini ölü buldular. Onu da götürüp kocasının yanına gömdüler. 11Bundan sonra bütün kilise topluluğunu* ve olayı duyanların tümünü büyük bir korku tuttu.

Belirtiler, Göz Kamaştırıcı İşler 12-16

12Haberciler eliyle halk arasında birçok belirti ve göz kamaştırıcı eylem yapılıyordu. Hep birlikte Süleyman'ın sundurması denen yerde toplanıyorlardı. 13Başka hiç kimse onlara katılmak ataklığını göstermiyordu*. Ama halk onlardan derin saygıyla söz ediyordu. 14Öte yandan, Rab'be iman eden çok sayıda erkek ve kadın onlara katılmaktaydı.

15Öyle ki, insanlar hastalarını caddelere çıkararak onları yataklarda, şiltelerde yere koyuyorlardı. Petros geçerken hiç olmazsa gölgesi bazılarının üstüne düşsün diyorlardı. 16Yeruşalim çevresindeki kasabalardan da halk hastaları ve kötü ruhların saldırısı altında bulunanları taşıyarak üşüşüyordu. Bunların tümü sağlığa kavuştu.

Baskılar Başlamadan 17-26

17Başrahip'le Saduki partisine[232] bağlı iş arkadaşlarının tümü kıskançlıkla taşarak yerlerinden fırladı. 18Habercileri yakalayıp tutukevine kapattılar. 19Gece vakti Rab'bin meleği cezaevinin kapılarını açtı, onları dışarı çıkarıp, 20"Gidin, tapınakta durun, ve Yaşam Sözleri'nin tümünü halka bildirin" dedi. 21Onlar bu buyruğu duyduklarında sabahın çok erken saatinde tapınağa girdiler, öğretmeye başladılar.

Başrahiple iş arkadaşları varıp Kurul'u –İsrail toplumunun tüm senatosunu– toplantıya çağırdılar. Ardından, tutukluları getirmek için cezaevine adamlar gönderdiler. 22Kolcular vardıklarında onları cezaevinde bulamadılar. Geri dönerek haber verdiler: 23"Cezaevini tam güvenlik içinde ve kilitlenmiş bulduk. Nöbetçiler de kapılarda bekliyordu. Ama açıp içeriye girdiğimizde orada hiç kimseyi bulamadık." 24Tapınak komutanıyla rahipler

---

231 *Yos Parakliseos*

232 **Sadukiler** açıklaması için bakınız, Matta 3:7

bu sözleri duyunca, habercilerle ilgili bu işin sonu nereye varacak diye şaşkınlığa düştüler.
25Yanlarına birisi geldi, kendilerine bilgi iletti: "İşte sizin cezaevine kapattığınız adamlar,
tapınakta durmuş halka öğretiyor." 26Bunun ardından tapınak komutanı kolcularla birlikte
koşup onları getirtti. Ama zor kullanmadı. Çünkü halkın kendilerini taşa tutmasından
korkuyorlardı.

Haberciler Tanrı Gerçeğini Belirtiyor 27-32

27Onları getirip Kurul'un önüne çıkardılar. Başrahip kendilerini sorguya çekti. 28"Bu
Ad'a ilişkin bir şey öğretmeyeceksiniz diye size kesin buyruk vermiştik" dedi. "Gelin de
yaptığınız işe bakın! Yeruşalim'i öğretinizle doldurdunuz. Üstelik bu adamın kanının
sorumluluğunu bizim üzerimize yıkmak istiyorsunuz." 29Petros'la öbür haberciler yanıt
vererek, "İnsanları değil Tanrı'yı dinlememiz gerekir" dediler. 30"Sizlerin bir tahtaya asıp
ölüm cezasına çarptırdığınız İsa'yı atalarımızın Tanrısı diriltti. 31Tanrı O'nu kendi sağına
Başkan ve Kurtarıcı olarak yükseltti; İsrail'e günahlardan dönüşü ve günahların
bağışlanmasını sağlasın diye.. 32Biz bu olayların tanığıyız. Tanrı'nın kendisini dinleyenlere
verdiği Kutsal Ruh da bizlerle birlikte tanıklık etmektedir."

Sağduyulu Gamaliel'in Önerisi 33-42

33Bu sözleri duyan Kurul üyeleri çileden çıktı, onları öldürmek tasarısıyla aralarında
danışmaya koyuldular. 34Ama Kurul üyelerinden Gamaliel adında bir Ferisi[233] –tüm halkın
saydığı bir hukuk doktoru– ayağa kalkıp adamların kısa bir süre için dışarıya çıkarılmasını
buyurdu 35ve üyelere şu sözleri doğrulttu:

"İsrailli arkadaşlar! Bu insanlara bir şey yapmaya kalkışmadan önce kendinize dikkat
edin. 36Çünkü bir süre önce kendisini çok önemli birisi diye ortaya atan Tevdas ayaklandı.
Yaklaşık dört yüz kişi ona katıldı. Ama Tevdas öldürüldü, onu dinleyenlerin tümü de dağıldı,
eriyip gitti. 37Onun ardından nüfus sayımı döneminde Galileli Yahuda ayaklandı ve halkı ardı
sıra çekti. Bu da yok oldu ve amacına kapılanların hepsi çil yavrusu gibi dağıldı.

38"Şimdi size bildiriyorum: Bu insanlardan beri durun, onları kendi başlarına bırakın.
Çünkü bu erek ya da eylem insanlara özgü bir atılımsa, buhar gibi dağılıp gidecek. 39Ama
Tanrı'dan esinleniyorsa, siz onları dağıtamayacaksınız. Üstelik Tanrı'ya karşı savaş açanlar
durumuna düşeceksiniz."

40Gamaliel'in öğüdünü dinlediler. Habercileri çağırıp onları kötekleddiler. İsa adıyla
konuşmalarını kesinlikle durdurmayı belirttikten sonra onları salıverdiler.

41Onlar ise İsa'nın adı için yerilmeye yaraşır sayılmalarından sevinç duyarak Kurul'un
önünden ayrıldılar. 42Her gün tapınakta ve evlerde İsa'nın Mesih olduğunu öğretmekten ve
Sevinç Getirici Haber'i müjdelemekten geri durmadılar.

SALDIRILAR HABERİN YAYILMASINA YOL AÇIYOR

Topluluğun Seçtiği Yedi Hizmet Görücü 1-7

6 Bu günlerde öğrencilerin sayısı çoğalıyordu. Hellenistler arasında Yahudiler'e karşı*
mırıltılar başladı. Çünkü günlük hizmette onların dul kadınlarına önem verilmiyordu.
2On İkiler öğrenci topluluğunu bir araya çağırarak, "Tanrı Sözü'ne yükümlülüğü bir yana
bırakıp bakımla ilgili hizmet görmek bizim için doğru değildir" dediler. 3"Bu nedenle
kardeşler, siz kendi aranızdan iyilikleriyle tanınmış, Ruh'la ve bilgelikle dolu yedi kişi bulun.
Kendilerini bu gerekli göreve atayalım. 4Biz sürekli bağlılıkla kendimizi duaya ve Tanrı
Sözü'nü yayma görevine vereceğiz."

5:30 Yasanın Tekrarı 21:22

233 **Ferisiler** açıklaması için bakınız, Matta 3:7

[5]Bu öneri tüm topluluğun onayını kazandı. İmanla ve Kutsal Ruh'la dolu bir insan olan Stefanos'u seçtiler. Onun yanı sıra da Filippos'u, Prohoros'u, Nikanor'u, Timon'u, Parmena'yı ve Yahudiler'in inancını benimseyen Antakyalı Nikolaos'u.. [6]Bu insanları habercilere sundular ve dua ettikten sonra ellerini onların üstüne koydular.

[7]Tanrı Sözü giderek gelişiyor, Yeruşalim'de öğrencilerin sayısı gitgide çoğalıyordu. Rahiplerden oluşan büyük bir topluluk da İman'a katıldı.

Stefanos Tutuklanıyor 8-15

[8]Kayrayla ve ruhsal güçle dolu olan Stefanos, halk arasında göz kamaştırıcı eylemler ve güçlü belirtiler yapıyordu. [9]Ama Özgürler Sinagogu* denen koldan belirli kişiler, bunların yanı sıra da Kirineliler, İskenderiyeliler, Kilikyalılar ve Asyalılar ortaya atılıp Stefanos'la tartışmaya giriştiler. [10]Ancak bu insanlar Stefanos'un sözünü güçlü kılan bilgeliğe ve Ruh'a direnemediler. [11]Bunun üzerine bazı kişileri kışkırtarak onlara, "Biz bu adamın Musa'ya ve Tanrı'ya karşı sövücü sözler söylediğini duyduk" dedirttiler.

[12]Böylelikle halkı, İhtiyarlar'ı ve dinsel yorumcuları ayaklandırdılar. Stefanos'un üzerine yürüdüler, onu yaka paça Kurul'a sürüklediler. [13]Yalancı tanıklar öne sürerek, "Bu adam Kutsal Yer'e[234] ve ruhsal yasaya karşı konuşmaktan hiç geri durmuyor" dediler. [14]"Onu, Nasıralı İsa'nın bu yeri yıkacağını ve Musa'nın bize vermiş olduğu töreleri değiştireceğini söylemekteyken duyduk." [15]Kurul'da oturanların tümü dikkatlerini Stefanos'a çevirdi; yüzünün bir melek yüzüne benzediğini gördüler.

Stefanos'un Savunması 1-8

7 Başrahip, "Doğru mu bu?" diye sordu. [2]Stefanos yanıtladı: "Kardeşler, büyükler, beni dinleyin! Yüceliğin Tanrısı atamız İbrahim'e daha o Harran'da yaşamadan önce, Mezopotamya'da göründü. [3]Tanrı kendisine,

"'Yurdundan ve hısım akrabandan ayrıl,
Benim sana göstereceğim yere doğrul" dedi.

[4]"Bundan sonra o Kildaniler'in ülkesinden ayrılarak Harran'da yaşadı. Babasının ölümünden sonra Tanrı onu oradan kaldırıp bugün sizin yaşadığınız yere getirdi. [5]Ama kendisine burada miras olarak bir arşın yer bile vermedi. Oysa Tanrı orayı ona ve kendisinden sonra gelecek soyuna mal edeceğine söz vermişti. Ne var ki, İbrahim bu dönemde çocuksuzdu.

[6]"Tanrı ona soyunun yabancı bir ülkede uyruksuz bir topluluk niteliğinde yaşayacağını, dört yüz yıl süreyle köle edileceğini ve baskı göreceğini bildirdi. [7]Tanrı, 'Onların kölelik ettiği ulusu ben yargılayacağım' dedi. 'Bundan sonra oradan çıkacaklar ve bana burada ruhsal hizmet sunacaklar.' [8]Bunun ardından Tanrı ona sünnet antlaşmasını* verdi. Sonra İbrahim İshak'a baba oldu ve sekizinci günde onu sünnet etti. İshak Yakup'a, Yakup da on iki ataya aynı kapsamda davrandı."

Ataların Yaşadığı Dönem 9-16

---

[234] Yahudiler'in tapınağını anlatan başka bir deyim.

7:2 Yaratılış 11:31; 15:7; Mezmur 29:3 **7:3** Yaratılış 12:1; 48:4 **7:5** Yasanın Tekrarı 2:5; Yaratılış 12:7; 13:15; 48:4 **7:6** Yaratılış 15:13,14; Mısır'dan Çıkış 2:22; 12:40 **7:7** Mısır'dan Çıkış 3:12 **7:8** Yaratılış 17:10; 21:4

9“Atalar Yusuf’u kıskanarak onu bir köle gibi Mısır ülkesine sattılar. Ama Tanrı
Yusuf’la birlikteydi. 10Onu tüm acılarından kurtardı ve Mısır’ın kralı olan Firavun’un
karşısında kayrayla, bilgelikle donattı. Firavun onu Mısır ülkesine ve tüm krallık ailesine
yönetici olarak atadı.
11“Bu olaylardan sonra tüm Mısır’da ve Kenan bölgesinde kıtlık oldu, katlanılmaz acı
başladı. Öyle ki, atalarımız yiyecek bulamaz oldu. 12Yakup Mısır’da buğday bulunduğunu
duyunca ilkin atalarımızı oraya gönderdi. 13İkinci yolculuklarında Yusuf kendisini
kardeşlerine belirgin etti. Böylece Firavun Yusuf’un soyunu anlamış oldu. 14Yusuf haber salıp
babası Yakup’la birlikte tüm hısım akrabasını çağırdı; yetmiş beş kişilik bir topluluk. 15Yakup
Mısır’a indi. Kendisi de atalarımız da orada öldü.
16Daha sonra cesetleri Şekem’e götürülerek İbrahim’in para karşılığı Şekemli Hamor
oğullarından satın almış olduğu mezara gömüldü.”

Tanrı Yardıma Yetişiyor 17-22

17“Tanrı’nın İbrahim’e vurguladığı vaadin dönemi yaklaştığında, Mısır’da halk gelişip
çoğalmıştı. 18Ülkede başka bir kral egemenliğini kurdu. Bu kralın Yusuf’tan haberi bile yoktu.
19Soyumuza karşı sinsi bir siyaset güttü o. Atalarımıza karşı acımasızlıkla davrandı,
çocuklarının kökünü kazımak amacıyla yavrularını kaldırıp atmaya zorunlu kıldı onları.
20“Musa bu dönemde doğdu. Tanrı’nın önünde çok güzel bir çocuktu. Üç ay süreyle
babasının evinde yetişti. 21Kendisini kaldırıp attıklarında onu Firavun’un kızı aldı ve öz oğlu
gibi yetiştirdi. 22Musa Mısırlılar’ın bilgeliğine yaraşır bir eğitim gördü. Böylece gerek söz
söylemek, gerekse iş görmekte güçlü birisi oldu.”

Musa Mısır’dan Kaçıyor 23-29

23“Musa kırk yaşını doldurunca gidip kardeşleri İsrailoğulları’nı görme düşüncesi içine
doğdu. 24Bunlardan birinin haksızlığa uğradığını görünce onu savunmaya kalktı; canı yananın
öcünü aldı, Mısırlı’yı öldürdü. 25Tanrı’nın onun eliyle kurtarma eyleminde bulunduğunu
kardeşleri anlayacak sandı. Ama onlar bunu kavramadı. 26Ertesi gün iki Yahudi’nin
dövüştüğünü gördü. Kendilerini barışa çağırarak, ‘Arkadaşlar’ dedi. ‘Siz kardeşsiniz. Niçin
birbirinize haksızlıkla davranıyorsunuz?’
27“Ama insan kardeşine haksızlıkta bulunan, Musa’yı bir yana iterek çıkıştı: ‘Kim seni
başımıza başkan ve yargıç atadı? 28Yoksa, dün o Mısırlı’yı öldürdüğün gibi beni de mi
öldürmek istiyorsun?’ 29Musa bu sözler üzerine kaçtı ve Midyan bölgesinde[235] uyruksuz bir
insana dönüştü. Orada iki oğul babası oldu.”

Musa Tanrı’yla Karşılaşıyor 30-34

30“Aradan kırk yıl geçince çölde, Sina Dağı yakınında bir çalılıkta Musa’ya alevin
içinde bir melek göründü. 31Musa bu görmeyle[236] karşılaşınca şaşırıp kaldı. Daha yakından
bakmak için yaklaşırken Rab’bin sesi duyuldu: 32‘Ben atalarının Tanrısı’yım; İbrahim’in,
İshak’ın ve Yakup’un Tanrısı.’ Korkuyla dolan Musa dikkatini oraya doğrultamadı.

7:9 Yaratılış 37:11,28; 39:1,2; 45:4 **7:10** Yaratılış 39:21; 41:38-45; Mezmur 105:21 **7:11** Yaratılış 41:54; 42:5 **7:12** Yaratılış 42:2 **7:13** Yaratılış 45:3,16 **7:14** Yaratılış 45:9-11; 46:27; Mısır’dan Çıkış 1:5; Yasanın Tekrarı 10:22 **7:15** Yaratılış 46:1; 49:33; Mısır’dan Çıkış 1:6 **7:16** Yaratılış 23:16,17; 33:19; 45:9; 50:13; Yeşu 24:32 **7:17** Mısır’dan Çıkış 1:7 **7:19** Mısır’dan Çıkış 2:2 **7:21** Mısır’dan Çıkış 2:5,10 **7:23** Mısır’dan Çıkış 2:11 **7:24** Mısır’dan Çıkış 2:12 **7:27** Mısır’dan Çıkış 2:14 **7:29** Mısır’dan Çıkış 2:15,22; 18:3,4
7:30 Mısır’dan Çıkış 3:2; Yasanın Tekrarı 33:16 **7:32** Mısır’dan Çıkış 3:6

235 Sina yarımadasının karşı yakası. Kızıl Deniz’in öbür yanı.
236 Bakınız, Matta 17:9

[33]"Rab ona, 'Ayaklarındaki pabuçları çıkar' dedi. 'Çünkü durduğun yer kutsal
topraktır. [34]Halkımın Mısır'da karşılaştığı acımasızlığı gördüm, ilgiyle onlara baktım.
İniltilerini duydum, kendilerini kurtarmaya geldim. Kalk gel, seni Mısır'a göndereceğim.'"

Musa Yadsınıyor 35-43

[35]"İşte bu Musa'yı, 'Kim seni başkan ve yargıç atadı?' diyerek yadsıdılar. Çalılıkta
kendisine görünen meleğin desteğiyle aynı Musa'yı Tanrı başkan ve kurtarıcı olarak
gönderdi. [36]Mısır ülkesinde ve Kızıl Deniz'de göz kamaştırıcı eylemler ve belirtiler yaparak
halkı oradan o çıkardı. Kırk yıl boyunca çölde bu eylemleri sürdürdü.
[37]"Bu Musa'dır İsrailoğulları'na konuşan:
'Tanrı tıpkı beni yükselttiği gibi,
Kendi kardeşleriniz arasından
Size bir peygamber yükseltecek.'
[38]"Çölde toplananlar arasında beliren insandır bu. Sina Dağı'nda kendisiyle konuşan
melekle ve atalarımızla bir arada olan.. Bizlere iletmek üzere dipdiri tanrısal sözleri
ağırlayandır o. [39]Atalarımız onun sözünü dinlemek istemedi. Tam tersine, kendisini bir yana
ittiler ve yüreklerinde Mısır'a geri döndüler. [40]Harun'a, 'Bizleri yöneltecek ilahlar yap'
dediler. 'Çünkü bizi Mısır ülkesinden çıkaran Musa'ya ne oldu bilmiyoruz.'
[41]"O günlerde danaya benzer yalancı bir tanrı yaptılar ve ona sunu sundular. Ellerinin
yaptığı işlerle kıvanca geldiler. [42]Tanrı onları bıraktı, kendilerini göklerin yıldızlarına hizmet
etme düşüklüğüne koyverdi. Peygamberler kitabında yazılı olduğu gibi:
"'Ey İsrail soyu! Çölde kırk yıl boyunca
Bana kurbanlar ve sunular mı getirdiniz?
[43]Siz Moloh'un* çadırını,
İlah Refan'ın* yıldızını,
Tapınmak amacıyla yaptığınız benzetileri taşıdınız.
Ben sizleri kaldırıp Babil'in ötesinde yaşatacağım.'"

Tanrı'nın Verdiği Vaatler 44-50

[44]"Çölde atalarımızın Tanıklık Çadırı* vardı. Bu çadır Musa ile konuşanın verdiği
yönerge uyarınca yapılıp Musa'nın gördüğü örneğe göre kurulmuştu. [45]Bir kuşak sonra gelen
atalarımız Yeşu* ile birlikte uluslardan ülkeyi aldıklarında –Tanrı bu ulusları atalarımızın
önünden kovdu– Tanıklık Çadırı'nı beraberlerinde getirdiler. Çadır Davut'un günlerine dek
kaldı.
[46]"Davut Tanrı'nın önünde kayra buldu ve Yakup'un Tanrısı'na bir barınak kurmak
için izin istedi. [47]Ama Tanrı'ya evi Süleyman kurdu. [48]Ne var ki, Yüce Olan elle yapılmış
evlerde yaşamaz. Tıpkı peygamberin dediği gibi:
[49]"'Gök benim tahtımdır.
Yeryüzü de ayaklarımın altında basamak.
Siz benim için nasıl bir konut kuracaksınız diye buyuruyor Rab.
'Ya da, benim rahatımı sağlayacak yer neredir?
[50]Bunların tümünü yaratan benim elim değil mi?'"

Direniş ve Başkaldırma 51-53

7:33 Mısır'dan Çıkış 3:5 **7:34** Mısır'dan Çıkış 3:7,10; 2:24 **7:35** Mısır'dan Çıkış 2:14 **7:36** Mısır'dan Çıkış 7:3,10; 14:21; Çölde Sayım 14:33 **7:37** Yasanın Tekrarı 18:15 **7:39** Çölde Sayım 14:3 **7:40** Mısır'dan Çıkış 32:1,23 **7:41** 32:4,6 **7:42** Yeremya 7:18; 19:13; Amos 5:25-27 **7:44** Mısır'dan Çıkış 25:40 **7:45** Yaratılış 17:8; 48:4; Yasanın Tekrarı 32:49; Yeşu 3:14; 18:1 **7:46** II.Samuel 7:2; Mezmur 132:5 **7:47** I.Krallar 6:1 **7:49** Yeşaya 66:1,2

51"Enseleri sertleşmiş, yürekleri kabuk tutmuş, kulakları duymaz olmuş insanlar! Siz
her zaman Kutsal Ruh'a karşı direnirsiniz, tıpkı atalarınız gibi davranırsınız. 52Atalarınız
hangi peygambere saldırmadı ki? Doğru Kişi'nin[237] gelişini önceden bildirenlerin canına
kıydılar. Sizlere gelince bu dönemde O'nu ele verenler ve öldürenler oldunuz. 53Ruhsal yasayı
melekler aracılığıyla aldınız, ama tutmadınız."

Kaba Kuvvet 54-60; 8:1a

54Bu sözleri duyduklarında yürekleri kızgınlıkla kabardı, Stefanos'a karşı dişlerini
gıcırdattılar. 55Ama Kutsal Ruh'la dolu olan Stefanos gözlerini dikkatle göğe doğrulttu.
Tanrı'nın yüceliğini ve O'nun sağında duran İsa'yı gördü. 56"Apaçık görüyorum" dedi,
"Gökler açılmış, İnsanoğlu da Tanrı'nın sağında durmuş."

57Onlar yüksek sesle bağırarak kulaklarını tıkadılar, hep birlikte ona saldırdılar.
58Kendisini kentten dışarı sürükleyip taşa tuttular. Olaya tanıklık edenler giysilerini Saul adlı
bir gencin ayakları dibine yığdılar. 59Stefanos'u taşa tuttuklarında o, "Ya Rab İsa, ruhumu al"
diyerek dilekte bulundu. 60En sonunda diz çöküp yüksek sesle bağırdı: "Ya Rab, bu günahı
onlara sayma!" Bunu söyleyince uyudu.

8 Saul da onun öldürülmesini onaylamıştı.

Yoğunlaşan Saldırılar 1b-3

O gün Yeruşalim'de kilise topluluğuna karşı büyük saldırı başladı. Haberciler dışında
inanlıların tümü Yahudiye ve Samiriye bölgelerine dağıldı. 2Tanrısayar insanlar Stefanos'u
gömdü ve onun için derin yas tuttular. 3Bu arada Saul kilise topluluğunu altüst ediyordu.
Evden eve dalıyor, erkekleri kadınları sürükleyerek götürüyor, cezaevine attırıyordu.

Sevinç Getirici Haber Samiriye'ye Ulaşıyor 4-8

4Böylece dağılanlar her yere gidip Tanrı Sözü'nün Sevinç Getirici Haberi'ni yaydılar.
5Filippos da Samiriye kentine vardı, bu insanlara Mesih'i bildirdi. 6Topluluklar Filippos'u
dinleyip yaptığı belirtileri görünce hep birlikte onun sözlerine dikkat kesildiler. 7Çünkü cine
çarpılanların birçoğundan kötü ruhlar avaz avaz bağırarak çıktı. Birçok inmeli ve kötürüm de
sağlığa kavuştu. 8Bunun sonucunda kentte çoşkun sevinç oluştu.

Sözde İman Eden Büyücü 9-17

9Bu kentte uzun senelerdir Simon adlı bir büyücü yaşıyordu. Bu adam Samiriye
halkına parmak ısırtıyordu. Kendisinin çok önemli biri olduğunu savlıyordu. 10Küçüğünden
büyüğüne varıncaya dek hepsi, "Bu kişi Yüce Güç denen Tanrı'nın gücüdür" diyerek ilgiyle
onu dinlemekteydi. 11Kendisini böylesi ilgiyle dinlemelerinin nedeni, büyücülük gösterileriyle
uzun zaman halkın gözlerini kamaştırmasıydı. 12Filippos'un Tanrı hükümranlığına ve İsa
Mesih'in adına ilişkin Sevinç Getirici Haber'i yayması üzerine erkek ya da kadın olsun imana
varanlar vaftiz edildi. 13Simon bile iman etti ve vaftiz edildikten sonra Filippos'un yanından
ayrılmadı. Belirtiler ve güçlü eylemler getirildiğini görerek parmağı ağzında kaldı.

14Yeruşalim'de kalan haberciler Samiriye'nin Tanrı Sözü'nü benimsediğini duyunca,
Petros'la Yuhanna'yı oraya gönderdiler. 15İkisi gelip Kutsal Ruh'u alsınlar diye Samiriyeliler
için dua etti. 16Çünkü Kutsal Ruh daha onların hiçbirine gelmemişti. Onlar yalnızca Rab
İsa'nın adıyla vaftiz edilmişlerdi. 17Petros'la Yuhanna ellerini üstlerine koyunca onlar da
Kutsal Ruh'u aldı*.

Saygısızca Bir Dilek 18-25

7:51 Mısır'dan Çıkış 32:9; 33:3; Levililer 26:41; Çölde Sayım 27:14; Yeremya 9:26; 6:10; Yeşaya 63:10

237 İsa Mesih'in.

18 Habercilerin elleri bir insanın üstüne konunca Ruh'un verildiğini gören Simon onlara
para uzattı. 19 "Bu gücü bana da verin" dedi. "Öyle ki, her kimin üstüne ellerimi koyarsam o
kişi Kutsal Ruh'u alsın."
20 Ama Petros onu şu sözlerle payladı: "Gümüşün seninle birlikte yok olsun! Çünkü
sen Tanrı'nın armağanını parayla satın alabileceğini sandın. 21 Bu hizmette sana ne bir hisse,
ne de pay vardır. Çünkü Tanrı'nın karşısında yüreğin doğru değil. 22 Şimdi içindeki kötülükten
dön. Yüreğinin bu tasarısı sana bağışlanabilir mi diye Rab'ten dilekte bulun. 23 Çünkü ben
sende zehirli bir kök ve kötülükle ortaklık[238] görüyorum."
24 Simon şöyle yakardı: "Ne olur, siz benim için dua edin de, söylediklerinizin hiçbiri
üzerime gelmesin!"
25 Petros'la Yuhanna Rab'bin Sözü'ne tanıklık ederek onu yaydıktan sonra
Yeruşalim'e döndüler. Yolda giderken Samiriye'nin birçok kasabasında Sevinç Getirici
Haber'i müjdelediler.

Filippos'a Yöneltilen Yabansı Çağrı 26-40

26 Rab'bin bir meleği Filippos'a konuşarak, "Kalk, güneye yönel" dedi.
"Yeruşalim'den Gaza'ya uzanan yola." (Bu yol çölden geçer.) 27 Filippos kalkıp oraya
yöneldi. Gidiyordu ki, enenmiş* bir Etiyopyalı'ya[239] ilişti gözü. Etiyopyalılar'ın kraliçesi
Kandaki'nin[240] bir bakanı. Onun tüm bütçe sorumluluklarını yüklenen yönetmen. Yeruşalim'e
tapınmaya gelmişti. 28 Geri dönerken arabada oturmuş, Yeşaya peygamberin ilettiklerini
okuyordu. 29 Ruh Filippos'a, "Yaklaş, bu taşıta katıl" diye buyruk verdi. 30 Filippos hemen
koştu, makam sahibinin Yeşaya peygamberden okumakta olduğunu duydu. Kendisine,
"Okuduğunu acaba anlıyor musun?" diye sordu.
31 Etiyopyalı yanıt verdi: "Bana birisi yol göstermezse nasıl anlayabilirim?" Sonra
taşıta atlayıp kendisiyle birlikte oturmasını Filippos'tan diledi. 32 Onun okumakta olduğu
Kutsal Yazı bölümü şuydu:

"Bir koyun gibi kesime götürüldü,
Kırkanın önünde duran bir kuzu gibi suskundu;
Tıpkı onun gibi ağzını açmadı.
33 Alçaltıldığında O'na adalet ne tanınmadı.
O'nun soyunu kim açıklayacak?
Çünkü yaşam süresi yeryüzünden kesilip koparıldı."

34 Enenmiş adam Filippos'tan sordu: "Lütfen bana bildir. Peygamber bunları kime
ilişkin söylüyor? Kendisine mi, yoksa başka birine mi?" 35 Filippos aynı Kutsal Yazı'dan aynı
kesiminden başlayarak ağzını açtı, İsa'ya ilişkin Sevinç Getirici Haber'i ona müjdeledi.
36 Yolda ilerlerken bir suya vardılar. Enenmiş kişi, "İşte su" dedi. "Benim vaftiz edilmemi
önleyen bir sorun var mı?" 37[241]
38 Sonra arabanın durması için buyruk verdi. Filippos ile enenmiş adam birlikte suya
indiler; Filippos onu vaftiz etti.
39 Sudan çıktıklarında Rab'bin Ruhu Filippos'u alıp götürdü ve enenmiş adam artık
onu görmez oldu. Ama sevinç içinde yolunu sürdürdü. 40 Filippos ise kendini Azotos'ta buldu
ve Kayseriye'ye gelinceye dek geçtiği kentlerin tümüne Sevinç Getirici Haber'i müjdeledi.

Tarsuslu Saul'u Sarsan Karşılaşma 1-9

8:21 Mezmur 78:37 **8:23** Yasanın Tekrarı 29:18; Yeşaya 58:6 **8:33** Yeşaya 53:7,8

238 Asıl anlamı öd acılığı, haksızlık ortaklığıdır.

239 Habeş.

240 Kandaki, Etiyopya dilinde kraliçe anlamına gelirdi.

241 **37** [Filippos, "Eğer tüm yüreğinle iman ediyorsan vaftiz edilebilirsin" dedi. O da, "İsa Mesih'in Tanrı'nın Oğlu olduğuna iman ediyorum" diye yanıtladı.]

(22:6-16; 26:12-18)

9 Saul Rab'bin öğrencilerine gözdağı vererek onları ölümle korkutmaktan geri durmuyordu. Bu arada başrahibin yanına gitti. [2]Yol'dan* olan kadın erkek, her kimi bulursa tutuklayıp Yeruşalim'e getirsin diye, başrahipten Şam'daki[242] sinagoglara kendisini yetkilendiren mektuplar istedi.

[3]Ama yolculuğu sırasında Şam'a yaklaşırken, ansızın gökten parlayan bir ışık onun çevresini sardı. [4]Saul yere düştü ve kendisine konuşan bir ses duydu: "Saul, Saul, neden bana saldırıyorsun?" [5]Saul, "Sen kimsin, ya Rab?" diye sordu. O da, "Ben senin saldırdığın İsa'yım" dedi. [6]"Ama ayağa kalk ve kente gir. Ne yapman gerektiği sana bildirilecektir."

[7]Saul ile birlikte giden adamlar afallayıp kaldı. Sesi duyuyor, ama hiç kimseyi görmüyorlardı*. [8]Saul yerden kalktı; göz kapaklarını açtığında hiç görmüyordu. Elinden tutup onu Şam'a yönelttiler. [9]Üç gün ne gördü, ne yedi, ne de içti.

Tanrı Saul'u Sağlığa Kavuşturuyor 10-19a

[10]Şam'da Hananya adlı bir öğrenci vardı. Rab bir görmede ona, "Ey Hananya!" dedi. O da, "Buradayım ya Rab" diye yanıtladı. [11]Rab ona, "Kalk, 'Doğru' diye bilinen sokağa git" dedi. "Yahuda'nın evinde Tarsuslu Saul'u sor. Kendisi şu anda dua ediyor. [12]Gözleri yine görsün diye, Hananya adlı bir adamın gelip üstüne ellerini koyduğunu gördü."

[13]Hananya yanıt verdi: "Ya Rab, bu adamın Yeruşalim'de senin kutsal yaşamlılarına karşı yaptığı bunca kötülüğü birçoklarından duydum. [14]Üstelik şu anda senin adını çağıranların tümünü tutuklasın diye başrahiplerden kendisine yetki verilmiştir." [15]Rab ona, "Sen oraya git" dedi. "Çünkü o uluslarla krallar ve İsrailoğulları önünde adıma tanıklık etmek için seçilmiş gereçtir. [16]Adıma bağlılığı yüzünden çekeceği işkencelerin tümünü kendisine göstereceğim."

[17]Bunun üzerine Hananya kalkıp yöneltildiği eve gitti. Saul'un üstüne ellerini koyarak, "Saul kardeş" dedi, "Yolda gelirken seninle karşılaşan Rab İsa gönderdi beni. Gözlerin yeniden görsün ve Kutsal Ruh'la dolasın diye.." [18]O anda Saul'un gözlerinden balık puluna benzer kabuklar düştü sanki. Yeniden gördü. Ayağa kalkıp vaftiz edildi [19]ve yemek yedikten sonra güç kazandı.

Herkesi Şaşırtan Gelişim 19b-25

Saul birkaç gün Şam'daki öğrencilerle birlikte kaldı. [20]Hiç vakit yitirmeden İsa Tanrı'nın Oğlu'dur diyerek O'nu sinagoglarda yaydı. [21]İşitenlerin tümü parmağını ısırdı. "Yeruşalim'de bu adı ağzına alanları kırıp geçiren taa kendisi değil miydi?" diyorlardı. "Buraya gelmesinin nedeni inanlıları tutuklayıp başrahiplere götürmek değil midir?"

[22]Ama Saul gün günden güçleniyordu. Mesih budur diye kanıtlar göstererek Şam'da yaşayan Yahudiler'i şaşalatıyordu.

[23]Aradan günler geçti, Yahudiler kendisini ortadan kaldırmak için sözbirliği ettiler; [24]ama düzenleri Saul'a belirgin oldu. Onu ortadan kaldırmak için Yahudiler gece gündüz kent kapılarını gözledi. [25]Bir gece öğrencileri Saul'u alıp kale duvarından sarkıttıkları bir sepet içinde aşağı indirdiler.

Kuşkular Yatıştırılıyor 26-31

[26]Saul Yeruşalim'e varınca öğrencilere katılmak istedi. Ama herkes kendisinden kuşkulanıyordu. Saul'un öğrenci olduğuna bir türlü inanamıyorlardı. [27]Barnabas onu alıp habercilerin yanına götürdü. Kendilerine Saul'un yolda giderken Rab'bi gördüğünü, Rab'bin kendisiyle konuştuğunu, Saul'un Şam'da hiç çekinmeksizin İsa'nın adını yaydığını sırayla anlattı.

---

242 Damaskos

28 Saul artık inanlılarla birlikteydi. Yeruşalim'de enikonu sağa sola gidiyor
çekinmeksizin Rab'bin adını yayıyor, 29 Hellenistler'le[243] konuşuyor, tartışıyordu. Onlar ise
kendisini ortadan kaldırmak için yollar tasarlıyordu. 30 Ama kardeşler bunu öğrenince Saul'u
Kayseriye'ye götürdüler oradan da Tarsus'a* saldılar.
31 Tüm Yahudiye, Galile ve Samiriye'de kilise topluluğu barışa kavuştu, gelişti ve Rab
korkusu uyumunda ilerledi. Kutsal Ruh'un desteğiyle sayıca çoğaldı.

Petros Lidda ve Yafa'da 32-43

32 Petros genel bir gezideyken Lidda'da yaşayan kutsal yaşamlılara uğradı. 33 Orada
Eneas adlı birine rastladı. Bu adam sekiz yıldır inmeli bir yatalaktı. 34 Petros ona, "Eneas"
dedi. "İsa Mesih seni iyi ediyor. Ayağa kalk ve yatağını topla." Adam o anda ayağa kalktı.
35 Lidda ve Şaron'da yaşayanların tümü onu görerek Rab'be döndü.
36 Yafa'da Tabita adlı bir kadın öğrenci vardı; adın çevirisi Dorkas'tır[244]. Bu kadının
yaşamı yaptığı iyi işler ve yoksullara yardımla doluydu. 37 Tam bu günlerde Dorkas
rahatsızlandı, ardından da öldü. Cesedini yıkayıp üst katta bir odaya koydular. 38 Lidda kenti
Yafa'nın yakınında olduğundan, öğrenciler Petros'un orada bulunduğunu öğrenerek ona iki
adam gönderdiler, gecikmeden yanımıza gel diye dileklerini ilettiler.
39 Petros kalkıp iki kişiyle birlikte yola koyuldu. Oraya vardığında kendisini üst kattaki
odaya çıkardılar. Bütün dul kadınlar yanına varıp ağlaştı; Dorkas'ın kendileriyle birlikteyken
diktiği gömlekleri, üstlükleri açıkça sergilediler. 40 Ama Petros odadakilerin tümünü dışarıya
çıkardı ve diz çöküp dua etti. Cesede yönelerek, "Tabita, ayağa kalk!" dedi. Kadın gözlerini
açtı, Petros'u görünce oturuverdi. 41 Petros ona elini verdi, kendisini kaldırdı. Sonra kutsal
yaşamlıları ve dul kadınları çağırdı, Dorkas'ı dipdiri olarak onlara sundu. 42 Olgu tüm Yafa'da
yayıldı, birçok kişi Rab'be iman etti.
43 Petros uzunca bir süre Yafa'da dericilikle uğraşan Simon adlı birinin yanında kaldı.

Tanrı'yı Arayan Subay 1-8

10 Kayseriye'de İtalyan birliği diye bilinen birlikte Kornilyos adlı bir yüzbaşı vardı.
2 Hem kendisi hem de tüm ailesi tanrısayardı, Tanrı korkusuyla yaşar, İsrail halkına
bol bağışta bulunur, Tanrı'ya her zaman dua ederdi. 3 Bir gün saat on beş sularında apaçık bir
görme gördü. Tanrı'nın bir meleği ona yaklaşarak, "Kornilyos!" dedi.
4 Kornilyos korkuyla gözlerini meleğe çevirip, "Ne var, ya Rab?" diye sordu. Melek,
"Duaların ve bağışların bir anımsatıcı niteliğinde Tanrı katına ulaştı" dedi. 5 "Şimdi Yafa'ya
adamlar gönder, Petros adıyla da bilinen Simon adlı bireyi çağır. 6 Dericilikle uğraşan Simon
adında birinin deniz kıyısındaki evinde konuktur o."
7 Kendisine konuşan melek ayrılınca, Kornilyos evinde çalışan iki kişiyi ve yanında
görev yapan tanrısayar bir askeri çağırdı; 8 olup bitenleri onlara anlattı, sonra da kendilerini
Yafa'ya saldı.

Petros'a Açıklanan Görme 9-16

9 Ertesi gün onlar yol aşarak kente yaklaşmaktayken, saat on iki sularında Petros dua
etmek için dama çıktı. 10 Karnı zil çalıyordu, bir şey yemek istedi. İçeride yemek
hazırlarlarken üstüne dalınç geldi. 11 Göğün açıldığını, çarşafa benzer koca bir nesnenin
indiğini gördü. Dört köşesinden yere sarkıtılmıştı bu tepsimsi nesne. 12 İçinde yeryüzünün tüm
dört ayaklı yaratıklarıyla sürüngenleri ve gökyüzünün kuşları bulunuyordu. 13 Bir ses ona
buyurdu: "Kalk, Petros, boğazla ve ye!" 14 Ama Petros, "Hayır, ya Rab" dedi. "Çünkü ben
hiçbir zaman sıradan ya da kirli sayılan bir şeyi yemiş değilim*."

---

243 **Hellenistler** açıklaması için bakınız, 6:1.
244 Ceylan, Gazal, Antelope: Dorkas.

15Bunun üzerine ses bir kez daha duyuldu: “Tanrı’nın arıttığı şeyleri sen sıradan
sayma.” 16Bu olay üç kez yinelendi ve o nesne hemen göğe çekildi.

Görmenin Anlamı 17-23a

17Petros gördüğü görmenin ne anlam taşıdığını düşünüp taşınırken, Kornilyos’un
gönderdiği adamlar da Simon’un evi nerede diye soruşturarak kapının önüne dikildiler.
18Petros adıyla bilinen Simon burada mı kalıyor? diye yüksek sesle soruşturuyorlardı.

19Petros görmüş olduğu görmeyi düşünürken Ruh ona, “Bak seni arayan üç adam var”
dedi. 20“Şimdi kalk, aşağıya in, ayrım ne gözetmeden onlarla birlikte git. Çünkü onları ben
gönderdim.” 21Petros aşağıya inip adamlara, “İşte aradığınız kişi benim” dedi. “Sizi buraya
getiren nedeni anlatır mısınız?”

22Onlar anlatmaya koyuldu: “Doğru bir adam olan ve Tanrı korkusuyla yaşayan
Kornilyos, tüm Yahudi ulusunca kendisine ilişkin iyi konuşulan bir yüzbaşıdır. Senin
ağzından bildirilecek sözleri duymak için, seni evine çağırmaya kutsal bir melek tarafından
bilgilendirildi.” 23Petros onları içeriye alıp konuk etti.

Petros Töreciliği Bırakıyor 23b-33

Petros ertesi gün kalkıp onlarla birlikte yola koyuldu. Yafa’dan bazı kardeşler de
kendisine katıldı. 24Bir gün sonra Kayseriye’ye ulaştılar. Kornilyos kendilerini bekliyordu.
Akrabalarını, yakın arkadaşlarını da çağırmıştı. 25Petros içeriye girince onu Kornilyos
karşıladı, ayaklarına kapanıp ona tapındı*. 26Ama Petros onu yerden çekti. “Kalk” dedi. “Ben
de bir insanım.” 27Kendisiyle konuşa konuşa içeriye girdi; birçok kişiyi bir araya gelmiş
buldu.

28Onlara, “İyi bilirsiniz ki” dedi, “Bir Yahudi’nin başka bir toplumdan biriyle ilişki
kurması ya da onu görmeye gelmesi yasal değildir. Ne var ki, Tanrı bana hiç kimseye sıradan
ya da kirli dememeyi öğretti. 29Bu nedenle, çağrıldığımda hiç direnmeden geldim. Beni neden
çağırdığınızı sorabilir miyim?”

30Kornilyos onu yanıtladı:

“Üç gün önce şu saatlerde, öğleden sonra üçte yapılması gereken duayı yapıyordum
evimde. Birdenbire önümde parlak giysiler kuşanmış bir adam durdu. 31‘Kornilyos!’ dedi.
‘Duan duyuldu ve yaptığın bağışlar Tanrı önünde anımsandı. 32Yafa’ya adamlar gönder, öbür
adı Petros olan Simon’u buraya çağır. Kendisi deniz kıyısında dericilikle uğraşan Simon’un
evinde konuktur.’ 33İşte bunun için vakit yitirmeden insanları sana gönderdim. Sen de
geldiğine çok iyi ettin. Şimdi hepimiz Tanrı’nın önünde Rab’bin sana buyurduğu her şeyi
dinlemek için buradayız.”

Petros’un Konuşması 34-43

34Petros konuşmaya başladı:

“Gerçekten, Tanrı’nın insan kayırıcı olmadığını anlıyorum. 35Tam tersine, Tanrı’dan
korkan ve doğru yaşayan herkes hangi ulustan olursa olsun, O’nun tarafından kabul edilir.
36Kutsal Sözü İsrailoğulları’na gönderdi, herkesin Rab’bi olan İsa Mesih aracılığıyla barışı
müjdeledi.

37“Yahya’nın vaftiz konusunda yaydığı öğüdün ardından, Galile’den başlayarak tüm
Yahudiye bölgesinde geçen görkemli gelişimi biliyorsunuz. 38Tanrı’nın Kutsal Ruh’la ve
kesin güçle meshettiği Nasıralı İsa’yı da biliyorsunuz. O iyilik yaparak ve iblisin egemen
kesildiği tüm insanları iyileştirerek yer yer dolaştı. Çünkü Tanrı O’nunla beraberdi. 39Bizler
Yahudiler’in ülkesinde ve Yeruşalim’de O’nun yaptığı tüm eylemlere tanıklık ediyoruz. O’nu
bir ağaca asarak öldürdüler. 40Ama Tanrı O’nu üçüncü gün ölümden diriltti ve belirgin

---

10:34 Yasanı Tekrarı 10:17; I.Samuel 16:7 **10:36** Mezmur 107:20; 147:18; Yeşaya 52:7; Nahum 1:15
10:38 Yeşaya 61:1 **10:39** Yasanın Tekrarı 21:22

açıklıkla görünmesini gerçekleştirdi. [41]O'nu tüm halka değil, ama Tanrı'nın önceden atadığı tanıklar olan bizlere gösterdi. Ölüler arasından dirilmesinden sonra O'nunla birlikte yedik de içtik de. [42]Halka bu haberi yayalım, Tanrı'nın ölüleri ve dirileri yargılamaya atadığı kişinin O olduğunu kanıtlayalım diye kendisi bize buyruk verdi.

[43]"Tüm peygamberler O'nun için tanıklık ediyor, O'na iman eden herkesin O'nun adı aracılığıyla günahların bağışlanışına kavuştuğunu bildiriyorlar."

Kutsal Ruh Bildiriyi Onaylıyor 44-48

[44]Petros daha bu sözleri söylemekteyken, sözü dinleyenlerin tümü üzerine Kutsal Ruh indi. [45]Petros'la birlikte oraya gelmiş olan sünnetli kuşağa bağlı inanlılar,* Kutsal Ruh armağanının uluslara da sağanak gibi dökülmesi karşısında parmaklarını ısırdılar. [46]Çünkü onların diller konuştuklarını ve Tanrı'yı yücelttiklerini duydular.

Bunun üzerine Petros şöyle konuştu:

[47]"Bizler gibi Kutsal Ruh'u alan bu insanların vaftiz edilmesini önlemek için kim onları sudan geri çevirebilir?"

[48]Sonra onların İsa Mesih adıyla vaftiz edilmeleri için buyruk verdi. Evdekiler Petros'un birkaç gün orada kalmasını dilediler.

Kilise Topluluğunda Tepki 1-18

11 Yahudiye'de bulunan haberciler ve kardeşler ulusların da Tanrı Sözü'nü benimsediklerini duydular. [2]Petros, Yeruşalim'e çıktığında sünnetli kuşak kendisini eleştirdi. [3]Ona, "Sen sünnete önem vermeyen insanlarla içlidışlı oldun" dediler. "Onlarla birlikte yemeğe oturdun."

[4]Petros onlara olayın nasıl geliştiğini anlattı: [5]"Yafa kentindeydim. Dua ediyordum. Kendimi dalınçta buldum, bir görme gördüm: Çarşafa benzer kocaman bir nesne iniyordu. Dört köşesinden gökten sarkıltılmıştı. Benim yanıma kadar geldi. [6]Dikkatle gözlerimi çevirip baktığımda, yeryüzünün dört ayaklı yaratıklarıyla yabanıl hayvanlarını, sürüngenlerini ve gökyüzünün kuşlarını gördüm. [7]Bunun ardından bir sesin bana konuştuğunu duydum: 'Kalk Petros, boğazla ve ye!' [8]Ben, 'Hayır, ya Rab' dedim. 'Çünkü ağzıma hiçbir zaman sıradan ya da kirli sayılan bir şey girmemiştir.' [9]Ama o ses bir kez daha gökten yanıt verdi: 'Tanrı'nın arıttığı şeyleri sen sıradan sayma.' [10]Bu söz üç kez yinelendi, sonra her şey yeniden göğe çekildi.

[11]"O anda, kaldığımız evin önünde üç adam belirdi. Bunlar Kayseriye'den benim yanıma gönderilmişti. [12]Ruh bana, hiç ayrım gözetmeden onlarla birlikte gitmemi söyledi. İşte bu altı kardeş de benim yanım sıra geldi. O adamın evine girdik.

[13]"O bize, evinde durup kendisiyle konuşan meleği nasıl gördüğünü ve meleğin kendisine neler söylediğini anlattı: 'Yafa'ya adamlar gönder, Petros adıyla bilinen Simon'u buraya çağır. [14]Kendisi sana senin ve tüm aile üyelerinin kurtuluşunu sağlayacak sözler bildirecek.'

[15]"Ben konuşmaya başlayınca, Kutsal Ruh başlangıçta bizlere geldiği gibi onların da üzerine geldi. [16]Rab'bin sözünü anımsadım. Şöyle demişti O: 'Bildiğiniz gibi Yahya su ile vaftiz etti, ama siz Kutsal Ruh'la vaftiz edileceksiniz.' [17]Bizler Rab İsa Mesih'e iman ettiğimizde bize verdiği aynı armağanı Tanrı onlara da verdiyse, ben kim oluyorum ki, Tanrı'ya karşı çıkayım?"

[18]Bu sözleri duyunca yatıştılar ve Tanrı'yı yücelttiler. "Demek ki, Tanrı uluslara da günahlardan dönüp yaşama kavuşmayı sağladı" dediler.

İnanlılara Hristiyan (Mesih İnanlısı) Deniliyor 19-30

[19]Stefanos'a çektirilen acı sonucunda darmadağın olanlar Finike'ye, Kıbrıs'a ve Antakya'ya kadar gittiler. Tanrı Sözü'nü Yahudiler'den başka hiç kimseye bildirmiyorlardı.

20 Ama onlardan Kıbrıslı ve Kirineli bazı kişiler Antakya'ya gelip Yunanlılar'a* da Rab
İsa'nın Sevinç Getirici Haberi'ni bildirdiler. 21 Rab'bin eli onları destekliyordu. Çok sayıda
insan iman ederek Rab'be döndü.
22 Bu olaylara ilişkin haber Yeruşalim'deki kilise topluluğunun kulağına geldi.
Barnabas'ı Antakya'ya gönderdiler. 23 O varıp Tanrı'nın kayrasını gördüğünde sevindi;
Rab'be bağlı kalmayı yüreklerinde kesinleştirsinler diye tümünü de öğütledi. 24 Çünkü kendisi
iyi bir insandı; Kutsal Ruh'la ve imanla dolu biriydi. Böylece büyük bir topluluk Rab'be
katıldı.
25 Barnabas Saul'u aramak için Tarsus'a gitti. 26 Onu bulunca Antakya'ya getirdi. İkisi
bir yıl süreyle kilisede bir araya gelerek o büyük topluluğu eğittiler. Öğrencilere ilk kez
Antakya'da Hıristiyan[245] adı verildi.
27 O günlerde Yeruşalim'den Antakya'ya peygamberler geldi. 28 Bunların arasında
Agabos adında biri ayağa kalkarak tüm dünyada kırıcı bir kıtlık olacağını Ruh aracılığıyla
bildirdi. (Bu kıtlık Klavdius'un günlerinde oldu*.) 29 Öğrenciler –her biri kendi gücü
oranında– Yahudiye'de yaşayan kardeşlere yardım sunma hizmetine katılmak için anlaştılar.
30 Tasarladıkları işi uyguladılar. Barnabas ve Saul'un eliyle İhtiyarlar'a* bu yardımı
gönderdiler.

Kral Herodes'in Kızgınlığı 1-5

12 Bu dönemde kral Herodes* kilise topluluğundan bazı kişilere karşı kaba kuvvet
kullandı. 2 Yuhanna'nın kardeşi Yakup'u kılıçla öldürttü. 3 Kral bu davranışının
Yahudiler'ce beğenildiğini görünce, işi Petros'u tutuklamaya dek götürdü. Bu, Mayasız
Ekmek kutlayışında oldu. 4 Onu yakalatıp cezaevine kapattı; kendisini kollasınlar diye her biri
dörder kişilik dört kol askere teslim etti. Passah kutlayışından[246] sonra Petros'u halkın önüne
çıkarmayı tasarlıyordu. 5 Petros cezaevinde tutuluyordu ama, kilise topluluğu Tanrı'ya onun
için içtenlikle dua etmekteydi.

Tanrı Gücü Petros'u Kurtarıyor 6-17

6 Herodes'in onu halkın önüne çıkaracağı günden önceki gecede Petros çift zincirle
bağlı olarak iki asker arasında uyuyordu. Kapının önündeki askerler de cezaevini koruyordu.
7 Birden Rab'bin meleği orada durdu, oda ışıkla doluverdi. Melek Petros'un böğrüne
dokunarak onu uyandırdı. "Çabuk kalk!" dedi. O anda Petros'un ellerinden zincirler düştü.
8 Melek, "Kemerini bağla, pabuçlarını giy" diye buyruk verdi. Petros buyrulanı yaptı. Sonra
melek, "Üst giysini kuşan, ardım sıra gel" dedi. 9 Petros çıkıp onun ardı sıra gitti. Ama melek
aracılığıyla uygulanan işin gerçek olduğunu bilmiyor, bir görme gördüğünü sanıyordu. 10 İlk
nöbetçi yerini, sonra ikinciyi geçtiler; kente çıkan demir kapıya vardılar. Kapı önlerinde
kendiliğinden açıldı. Oradan çıkıp bir sokağı geçince melek hemen ondan ayrıldı. 11 Petros
kendine gelince, "Şimdi gerçekten biliyorum ki" dedi, "Rab meleğini gönderip beni
Herodes'in elinden ve Yahudi halkının amaçladığı her düzenden kurtardı."
12 Petros durumu anlayınca Meryem'in evine gitti. Bu Meryem, Markos adıyla bilinen
Yuhanna'nın annesiydi. Orada birçok kişi dua etmekteydi. 13 Petros dış kapıyı çalınca Roda
adlı hizmetçi kız kapıyı açmaya gitti. 14 Petros'un sesini tanıdıysa da duyduğu sevincin
coşkusuyla kapıyı açmadı. Hemen içeriye koşup Petros'un kapı önünde durduğunu bildirdi.
15 Onlar kıza, "Sen çıldırmış olmalısın" dediler. Ama kız boş söz konuşmadığını kesinlikle
bildirdi. Bunun üzerine, "Görünen, Petros'un meleğidir" dediler.
16 Petros ise kapıyı sürekli çalıyordu. Kapıyı açıp onu görünce parmaklarını ısırdılar.
17 Petros elini sallayarak onlara ağızlarını açmamalarını belirttikten sonra, Rab'bin kendisini

---

245 Hristiyan: Mesih inanlısı.
246 Bakınız, Matta 26:2

cezaevinden nasıl çıkardığını anlattı. “Bunu Yakup’a ve kardeşlere bildirin” dedi. Sonra onlardan ayrılarak başka yere gitti.

Herodes’in Öfkesi ve Ölümü 18-25

18 Sabah olunca, acaba Petros’a ne oldu diye askerler birbirine girdi. 19 Herodes de onu
aradı; bulamayınca askerleri sorguya çekti, öldürülmeleri için buyruk çıkardı*. Sonra
Yahudiye’yi bırakıp Kayseriye’ye gitti ve orada kaldı.
20 Herodes, Sur ve Saydalılar’a karşı çok öfkeliydi. Bu insanlar hep birlikte kendisine
geldiler. Kral’ın protokol başkanı Vlastos’un desteğini sağlayarak barış aradılar. Çünkü
ülkeleri yiyecek yönünden Kral’ın ülkesine bel bağlamıştı.* 21 Kararlaştırılan gün Herodes
Kral’a özgü giysiler kuşandı, yargı kürsüsüne kuruldu, onlara bir nutuk attı. 22 Halk, “Bu Tanrı
sesidir, insan sesi değil!” diye bağırdı.
23 O anda Tanrı’nın meleği onu çarptı, çünkü yüceliği Tanrı’ya vermemişti. Kurtçuklar
bedenini kemirdi ve adam öldü. 24 Bu arada Tanrı Sözü istek görüyor, etkisi de yayılıyordu.
25 Barnabas ile Saul hizmetleri sona ermiş olarak Yeruşalim’den döndüler. Markos adıyla
bilinen Yuhanna’yı da beraberlerinde getirdiler.

İLK HABER GEZİSİ

Kutsal Ruh Barnabas’la Saul’u Haber Gezisine Çağırıyor 1-12

13 Antakya’daki kilise topluluğunda peygamberler ve öğretmenler vardı: Barnabas,
Siyah adıyla bilinen Simeon, Kirineli Lukios, Manaen –ülkenin dörtte birine
yönetmenlik eden Herodes’in süt kardeşi– ve Saul. 2 Bunlar Rab’be karşı ruhsal görevlerini
yapıp oruç tutarken Kutsal Ruh, “Barnabas’la Saul’u kendilerini çağırdığım işe ayırın” dedi.
3 Bunun üzerine oruç tutup dua ettiler, ellerini Barnabas’la Saul’un üstüne koydular ve onları
gönderdiler.
4 Böylece, Barnabas ile Saul Kutsal Ruh’un buyruğuyla gönderildikten sonra
Selefke’ye* geldiler, oradan da Kıbrıs’a yelken açtılar. 5 Salamis’e ulaştıklarında Tanrı
Sözü’nü Yahudiler’in sinagoglarında bildirdiler. Yuhanna’yı da yardımcı olarak
beraberlerinde götürüyorlardı.
6 Pafos’a kadar tüm adayı baştan başa aştılar. Orada Yahudiler’in yalancı bir
peygamberiyle karşılaştılar. Büyücülükle uğraşan bu kişinin adı Bar Yeşu idi. 7 Kendisi vali
Sergius Pavlos’un yakınıydı. Vali akıllı bir insandı. Barnabas’la Saul’u yanına çağırdı. Tanrı
Sözü’nü dinlemek istedi. 8 Adının taşıdığı anlam uyarınca* bir büyücü olan Elimas onlara
direndi. Valiyi imandan saptırmaya çalışıyordu.
9 Ama Pavlos adıyla da bilinen Saul, Kutsal Ruh’la doldu; gözlerini ona dikerek, 10 “Ey
iblis oğlu!” dedi. “Her tür düzenbazlıkla ve dalaverecilikle dolu adam, her gerçeğe düşman
kesilen. Rab’bin düz yollarını saptırma çabasını bırakmayacak mısın sen? 11 Bak, şu anda
Rab’bin eli seni yargılıyor. Gözlerin görmez olacak ve belirli bir süre güneşi görmeyeceksin.”
O anda Elimas’a donukluk ve karanlık çöktü. Elinden tutacak birisini bulmaya çalıştı. 12 Olaya
tanık olan vali iman etti. Rab’bin öğrettikleri karşısında ağzı açık kaldı.

Habercilerin Anadolu Gezisi 13-25

13 Pavlos’la yol arkadaşları Pafos’tan denize açılıp Pamfilya’nın Perge kentine geldiler.
Yuhanna kendilerini burada bırakıp Yeruşalim’e döndü. 14 Onlarsa Perge’yi* aştılar
Pisidya’da* bulunan Antakya’ya[247] vardılar. Şabat günü[248] sinagoga girip oturdular. 15 Ruhsal

---

13:10 Hoşea 14:9

247 Haritaya bakınız. Bu **Antakya** bugünün Yalvaç’ıdır.

248 Yahudiler’in dinlenme ve tapınma günü. (Bakınız, Matta 12:1)

yasayla peygamberler okunduktan sonra, sinagogun ileri gelenleri onlara haber iletti: "Arkadaşlar, kardeşler! Halka verilecek bir öğüt sözünüz varsa çekinmeden anlatın."

16Pavlos ayağa kalktı, elini sallayarak şunları söyledi: "İsrailli arkadaşlar ve Tanrı'dan korkan insanlar*! Kulak veriniz. 17Bu İsrail halkının Tanrısı bizim atalarımızı seçti ve Mısır'da yabancı olarak yaşadıkları dönemde halkı yükseltti. Sonunda güçlü bileğiyle onları oradan çıkardı. 18Yaklaşık kırk yıl boyunca çölün ortasında kendilerine katlandı. 19Kenan bölgesinde yedi ulusu ortadan kaldırıp toprağı miras olarak kendilerine verdi. 20Yaklaşık dört yüz elli yıllık bir süreydi bu.

"Bundan sonra onlara –Samuel peygamberin dönemine dek– yargıçlar* verdi. 21Ardından onlar bir kral istedi. Ve Tanrı kendilerine kırk yıl krallık süren Kiş oğlu Saul'u verdi. Benyamin kuşağından bir adamdı o. 22Sonra onu tahttan indirdi, kral olarak kendilerine Davut'u yükseltti. Ona ilişkin şu tanıklığı bildirdi: 'Yesse oğlu Davut'u yüreğime yaraşan bir insan niteliğinde buldum. O benim tüm isteklerimi uygulayacak.'

23"Tanrı verdiği vaat uyarınca İsrail'e Davut'un soyundan kurtarıcı İsa'yı gönderdi. 24Yahya önceden O'nun gelişine yol hazırladı ve tüm İsrail halkına günahlardan dönüp vaftiz edilmelerini bildirdi. 25Yahya yolunun sonuna erişmek üzereydi ki, 'Benim kim olduğumu düşünüyorsunuz?' dedi. 'Beklediğiniz kişi ben değilim. Ama benden sonra gelen biri var; ben O'nun ayaklarındaki çarıkların bağını çözmeye bile yaraşmam.'"

Sevinç Getirici Haber'i Müjdeliyoruz 26-43

26"Arkadaşlar, kardeşler! İbrahimoğulları ve Tanrı korkusuyla yaşayan, kendilerini sizin aranıza katan bireyler. Bu kurtuluş bildirisi bizlere gönderildi. 27Çünkü Yeruşalim'de yaşayanlarla başkanları İsa'yı tanımadı ve O'nu yargılayarak her Şabat günü okunan peygamberlerin sözlerini yerine getirdiler. 28Ölümü gerektirecek hiçbir suçlama bulamadılar, buna karşın Pilatus'tan O'nun idamını istediler.

29"O'na ilişkin yazılı olan her şeyi yerine getirdikleri zaman, bağlıları O'nu tahtadan indirip bir gömüte koydu. 30Ama Tanrı O'nu ölüler arasından diriltti. 31Kendisiyle birlikte Galile'den Yeruşalim'e gelenlere günlerce göründü. Bu insanlar bugün halk önünde O'nun tanıklarıdır. 32Biz de atalara doğrultulan vaadi, Sevinç Getirici Haber'i sizlere müjdeliyoruz. 33Tanrı, İsa'yı diriltmekle onların çocukları olan bizler için bu sözünü yerine getirdi. Tıpkı ikinci Mezmur'da yazılı olduğu gibi:

"'Sen benim Oğlum'sun,
Baba oldum sana bugün.'

34"Tanrı O'nu artık çürümeye göndermemek amacıyla dirilttiğini şöyle kanıtladı:
'Davut'a vaat edilen kutsal ve kesin kutlulukları Sana vereceğim.'

35"Nitekim başka bir Mezmur'da da şunları söylüyor:
"'Kutsal Olanı'nı çürümeye bırakmayacaksın.'

36"Davut, Tanrı'nın ereğiyle kendi kuşağına hizmet ettikten sonra uyudu ve atalarının yanına giderek çürüdü. 37Ama Tanrı'nın dirilttiği kişi çürümeye bırakılmadı.

38"Bu nedenle arkadaşlar, kardeşler şu gerçek hepinizce tanınsın: İsa aracılığıyla sizlere günahların bağışlanacağı bildiriliyor. Musa'nın yasası aracılığıyla kötülükler toplamından doğrulukla donatılamadınız. 39İsa'ya iman eden herkes doğrulukla donatılacak. 40Dikkat edin, peygamberlerin söylediği söz sizlerin başına gelmesin:

41"'Görün, alay edenler!

13:17 Mısır'dan Çıkış 6:1,6; 12:37,41; 14:8; Yeşaya 1:2 **13:18** Mısır'dan Çıkış 16:35; Çölde Sayım 14:34; Yasanın Tekrarı 1:31 **13:19** Yasanın Tekrarı 7:1; Yeşu 14:2 **13:22** Mezmur 89:20; I.Samuel 13:14; 16:12,13; Yeşaya 44:28 **13:26** Mezmur 107:20 **13:33** Mezmur 2:7 **13:34** Yeşaya 55:3 **13:35** Mezmur 16:10

13:36 I.Krallar 2:10; Hakimler 2:.10

13:40 Habakkuk 1:5 **13:47** Yeşaya 49:6

Şaşırıp kalın, yıkılıp gidin.
Çünkü ben sizin günlerinizde
Bir iş uyguluyorum.
Biri sizlere açıkladığında,
Hiçbir koşulla inanmayacağınız bir iş.'"
42Pavlos'la Barnabas giderken, oradakiler gelecek Şabat aynı konuların kendileriyle yine konuşulmasını istediler. 43Sinagogtaki toplantı dağılınca, Yahudiler'den ve tanrısayar inanlılardan[249] birçoğu Pavlos'la Barnabas'ın ardı sıra gitti. Pavlos'la Barnabas onlarla konuştu; Tanrı kayrasında süreklilik göstermeleri için kendilerini kanıtladılar.

Ters Esen Rüzgâr 44-52

44Ertesi Şabat günü neredeyse tüm kent Tanrı Sözü'nü dinlemek için bir araya geldi. 45Yahudiler bu büyük topluluğu görünce kıskançlıkla doldular. Pavlos'un söylediklerine karşı direndiler, kendilerine yöneltilen bir sürü aşağılayıcı söz söylediler.

46Pavlos'la Barnabas hiçbir korkuya kapılmadı. "Tanrı Sözü'nün ilkin sizlere bildirilmesi gerekiyordu" dediler, "Ama onu bir yana ittiğiniz ve kendinizi sonsuz yaşama yaraşır saymadığınız için, biz işte uluslara yöneliyoruz. 47Çünkü Rab bizlere şöyle buyruk vermiştir:

"'Yeryüzünün en uzak köşesine dek
Kurtuluş sağlayasın diye,
Seni uluslara ışık olarak atadım.'"

48Kökeni uluslardan olanlar bunu duyunca sevindi ve Tanrı Sözü'nü yücelttiler. Sonsuz yaşama atanmış olan herkes iman etti.

49Böylece Rab'bin Sözü tüm bölgede yayıldı. 50Ama Yahudiler saygıdeğer, tanrısayar kadınlarla kentin önde gelenlerini kışkırttılar. Pavlos'la Barnabas'a karşı saldırı düzenlediler, onları bölgelerinden dışarıya attılar. 51Haberciler tanıklık etmek için ayaklarının tozunu onlara karşı silkeleyerek Konya'ya gittiler. 52Öğrencilere gelince, onlar sevinçle ve Kutsal Ruh'la dolmaktaydı.

Konya'daki Direniş 1-7

14 Konya'da da her zaman yaptıkları gibi Yahudiler'in sinagoguna girip söz aldılar. Bunun sonucunda Yahudiler'den ve Yunanlılar'dan pek çok kişi iman etti. 2Ama iman etmemekte direnen Yahudiler, uluslardan olanları ayaklandırdılar, kardeşlere karşı onların yüreklerine fitne soktular. 3Haberciler uzunca bir süre orada kalarak hiç çekinmeden Rab'bin adıyla konuştular. Rab de kayrasıyla ilgili söze tanıklıkta bulundu; onların eliyle belirtiler ve göz kamaştırıcı eylemler yapılmasını sağladı. 4Kentin insanları ikiye ayrıldı: Bir kesimi Yahudiler'den yanaydı öbür kesimiyse habercilerden yana.

5Uluslardan olanlarla Yahudiler ve onların başkanları habercileri aşağılayıp taşa tutmak için sert bir çıkışta bulundular. 6Düzeni kavrayan haberciler Likaonya'nın kentleri olan Listra, Derbe ve çevre bölgeye kaçtılar. 7Burada da Sevinç Getirici Haber'i müjdelediler.

Listra'da Sağlığa Kavuşturma ve Taşkınlık 8-20

8Listra'da ayakları sakat bir adam yerde oturuyordu. Anadan doğma kötürümdü, yürümek nedir bilmiyordu. 9Pavlos konuşurken bu adam kulak kesildi, Pavlos da gözlerini ona çevirdi. Sağlığa kavuşmaya imanı olduğunu görünce, 10yüksek sesle, "Ayağa kalk, dikil!" diye bağırdı. Adam yerinden sıçrayıp yürümeye başladı.

11Topluluklar Pavlos'un yaptığı eylemi görünce seslerini yükselterek, Likaonya diyalektiyle, "Tanrılar insan görünüşüne bürünüp aramıza indi" diye haykırdılar. 12Barnabas'ı Zeus* diye adlandırdılar, Pavlos'a da Hermes* dediler; çünkü kendisi baş sözcüydü. 13Kentin

---

249 16 ve 26 ayetlerde sözü edilen, Tanrı'dan korkan insanlar.

girişindeki Zeus tapınağının rahibi kent kapılarına boğalarla çelenkler getirdi, topluluklarla birlikte kurban kesmek istedi.

14Haberciler –Barnabas'la Pavlos– olayı duyunca giysilerini yırtarak topluluğa doğru
seğirttiler ve, 15"Ey insanlar!" diye bağırdılar, "Nedir bu yaptığınız işler? Biz de sizin gibi
ademoğullarıyız. Sizlere Sevinç Getirici Haber'i müjdeliyoruz. Bu derme çatma alışkılardan
diri Tanrı'ya dönesiniz diye..

"'Göğü, yeryüzünü, denizi ve onlarda bulunan
her şeyi yaratan O'dur.'

16"Önceki kuşaklarda tüm ulusları kendi yollarında yürümeye bırakan O'dur. 17Durum
buyken tanıklıktan yoksun durumunda kalmadı O. İyiliğini gösterdi. Sizlere gökten yağmur
ve verimli mevsimler gönderdi. Karınlarınızı yiyecekle doyurdu, yüreklerinizi de
mutlulukla." 18Bu sözleri söyleyerek kendilerine kurban kesmek isteyen topluluğu zar zor
durdurabildiler.

19Bu arada Antakya'dan, Konya'dan Yahudiler gelip dayandı. Bunlar toplulukları
kandırdı. Pavlos'u taşa tuttular. Onu ölü sanarak kentten dışarıya sürüklediler. 20Öğrenciler
çevresinde toplanınca Pavlos ayağa kalkıp kente girdi. Ertesi gün Barnabas'la birlikte oradan
ayrılıp Derbe'ye gitti.

Haber Gezisinden Dönüş 21-28

21Derbe'de Sevinç Getirici Haber'i müjdeleyip birçok öğrenci kazandıktan sonra
Listra'ya, Konya'ya ve Antakya'ya döndüler. 22Öğrencilerin canlarını destekledikten, imanda
durmaları için onları öğütledikten sonra, "Bizim birçok acıdan geçerek Tanrı'nın
hükümranlığına girmemiz gerekiyor" dediler. 23Kilise topluluklarının her birine İhtiyarlar[250]
atadıktan sonra, oruç tutarak dua ettiler ve bu insanları iman yoluyla bağlandıkları Rab'bin
güvenine bıraktılar.

24Pisidya'dan geçerek Pamfilya'ya geldiler. 25Perge'de Tanrı Sözü'nü bildirdikten
sonra Antalya'ya indiler. 26Oradan da Antakya'ya –artık sonuçlamış oldukları göreve
başlamadan önce Tanrı'nın kayrasına teslim edildikleri yere– doğru yelken açtılar.

27Antakya'ya ulaşınca kilise topluluğunu bir araya getirdiler. Tanrı'nın kendileri
aracılığıyla yaptığı işlerin tümünü onlara bildirdiler; O'nun iman kapısını uluslara nasıl
açtığını anlattılar.

28Orada öğrencilerle birlikte uzun süre kaldılar.

İlk Konsey ve Karar 1-21

15 Yahudiye'den Antakya'ya bazı kişiler gelip kardeşleri aşılamaya koyuldu: "Eğer
Musa'nın bildirdiği töreler uyarınca sünnet edilmezseniz kurtulamazsınız."
2Pavlos'la Barnabas onlarla sürtüşerek uzun uzun tartıştılar. En sonunda Pavlos'la
Barnabas'ın ve başka bazı kişilerin Yeruşalim'e gidip bu konuda habercilere ve İhtiyarlar'a
danışmalarına karar verildi.

3Kilise topluluğu onları yolcu etti. Finike ve Samiriye yörelerinden geçerek ulusların
Tanrı'ya dönüşünü anlattılar. İlettikleri haberle tüm kardeşlere büyük sevinç getirdiler.

4Yeruşalim'e ulaştıklarında kilise topluluğuyla haberciler ve İhtiyarlar tarafından
yürek hoşnutluğuyla kabul edildiler. Onlar da Tanrı'nın kendilerini kullanarak yaptığı işlerin
tümünü anlattılar. 5Ne var ki, Ferisiler partisinden iman etmiş bazı kişiler ayağa kalkıp,
"Onları sünnet etmek ve Musa'nın yasasını uygulamaları doğrultusunda kendilerine buyruk
vermek gerekir" yolunda sözler ettiler*.

6Habercilerle İhtiyarlar bu sorunu görüşmek amacıyla bir araya geldi. 7Uzun süren bir
tartışmadan sonra Petros ayağa kalkıp onlara konuştu:

14:15 Mısır'dan Çıkış 20:11; Mezmur 146:6; Yeşaya 37:16; Yeremya 32:17

250 Bakınız, 11:30.

“Arkadaşlar, kardeşler! Biliyorsunuz ki, bundan önceki dönemde Tanrı beni kendi
aranızdan seçti. Ulusların benim ağzımdan Sevinç Getirici Haber’e ilişkin sözü duymalarını
ve iman etmelerini istedi. 8İnsan yüreğini bilen Tanrı, bizlere verdiği gibi onlara da Kutsal
Ruh’u vererek kendilerini onayladı. 9Bizlerle onlar arasında hiçbir ayrım gözetmedi. İman
etmeleri üzerine onların yüreğini arıttı. 10Şimdi siz neden öğrencilerin boynuna boyunduruk
takarak Tanrı’yı denemektesiniz? Bunu ne atalarımız, ne de biz taşıyabildik. 11Hayır. Onlar
gibi bizler de Rab İsa’nın kayrası aracılığıyla kurtulduğumuza iman ediyoruz.”
12Tüm toplananlar sustu. Uluslar arasında Tanrı’nın onlar aracılığıyla yaptığı belirtileri
ve göz kamaştırıcı eylemleri anlatan Barnabas’la Pavlos’u dinlediler.
13Onlar susunca Yakup konuştu: “Arkadaşlar, kardeşler! Beni dinleyin. 14Simeon[251]
Tanrı’nın kendi adıyla anılan bir halk seçmek için ilkin uluslara ilgi gösterdiğini anlattı.
15Peygamberlerin sözleri de bu olayla bağdaşmaktadır. Tıpkı yazılı olduğu gibi:
16“‘Bundan sonra geri geleceğim,
Davut’un yıkık konutunu yeniden yükselteceğim,
Onun kalıntılarını yeni baştan kuracağım.
Onu dimdik dikeceğim.
17Öyle ki, insanların geriye kalanlarıyla
Üzerlerinde adımın çağrıldığı ulusların tümü Rab’bi arasın.
18Çağlar öncesi bunları açıklayan Rab buyuruyor.’”
19Yakup konuşmasını şöyle noktaladı: “Bu nedenle yargımı bildiriyorum. Uluslar
içinden Tanrı’ya dönenleri tedirgin etmeyelim. 20Yalnız kendilerine mektup yazarak, yalancı
tanrılarla ilişkisi olan kirli nesnelerden*, rasgele cinsel ilişkiden, boğazı sıkılarak öldürülmüş
hayvanlardan ve kandan uzak durmalarını belirtelim. 21Nasıl ki, eski kuşaklardan bu yana her
kentte Musa’nın duyurduğu sözü yayanlar var. Bu söz her Şabat günü sinagoglarda açık açık
okunmaktadır.”

Konseyin İnanlılara Mektubu 22-29

22Bundan sonra habercilere, İhtiyarlar’a ve tüm kilise topluluğuna kendi aralarından
adamlar seçip onları Pavlos ve Barnabas’la birlikte Antakya’ya göndermek yerinde göründü.
Kardeşler arasında ön sırada gelen iki adam seçtiler: Barsabas adıyla bilinen Yahuda’yla
Silas. 23Bunların eliyle şu mektubu ilettiler:
“Habercilerle İhtiyarlar’dan oluşan kardeşleriniz Antakya’da, Suriye’de ve
Kilikya’da kökeni uluslar arasından olan kardeşlere selam ederler. 24Bizden bazı kişilerin,
söyledikleri belirli sözlerle aklınızı çelerek sizi sarstıklarını duyduk. Kaldı ki, onları biz
göndermedik. 25Bu nedenle, bir araya gelip seçtiğimiz adamları yanınıza göndermeyi uygun
gördük. Onlar sevgili Barnabas ve Pavlos’la birliktedir; 26Rabbimiz İsa Mesih’in tanıkları
olma yolunda canlarını hiçe sayanlar. 27Bunu bilerek Yahuda’yla Silas’ı gönderdik. Kendileri
yazdıklarımızı size ağızdan bildirecek.
28“Kutsal Ruh’a ve bizlere, gerektiğinden daha ağır bir yükü size yüklememek yararlı
göründü. 29Yalancı tanrılara kesilen sunulardan, kan yemekten, boğazı sıkılarak öldürülmüş
hayvanlardan ve rasgele cinsel ilişkiden uzak durasınız. Kendinizi bunlardan sakınırsanız iyi
edersiniz. Esen kalın*.”

Mektuba Sevinç Tepkisi 30-35

30Bu yolculuğa atananlar Antakya’ya ulaştı, tüm topluluğu bir araya çağırıp mektubu
verdiler. 31Onlar mektubu okuyunca, içindeki yüreklendirici sözlere sevindiler. 32Yahuda’yla
Silas –kendileri de peygamber olduklarından– kardeşlere geniş çapta öğüt vererek onları

---

[251] Petros’un ilk adı.

15:15 Amos 9:11,12 **15:16** Yeremya 12:15 **15:18** Yeşaya 45:21

yüreklendirdiler ve destekledilerler. 33Bir süre orada kaldıktan sonra, kardeşler tarafından esenlik dileğiyle kendilerini göndermiş olanlara yolcu edildiler. 34[252]

35Pavlos'la Barnabas ise bir süre Antakya'da kaldı. Birçoklarıyla birlikte Rab'bin sözünü öğrettiler ve Sevinç Getirici Haber'i müjdelediler.

İKİNCİ HABER GEZİSİ

Ayrı Yönlere Yolculuk 36-41

36Bir süre sonra Pavlos Barnabas'a, "Rab'bin sözünü bildirdiğimiz kentlerin her birine dönelim, kardeşlerin durumunu öğrenelim" dedi.

37Barnabas Markos diye bilinen Yuhanna'yı da beraberlerinde almak istedi. 38Ama Pavlos Pamfilya'da kendilerini yüzüstü bırakıp birlikte hizmete gitmekten kaçınan adamı yanlarına almanın uygun olmayacağını savundu. 39Aralarında çetin bir sürtüşme çıktı. Sonunda birbirlerinden ayrıldılar. Barnabas Markos'u alarak Kıbrıs'a yelken açtı. 40Pavlos da Silas'ı seçti; kardeşlerce Rab'bin kayrasına teslim edildikten sonra yola çıktı. 41Suriye ve Kilikya'dan geçerek kilise topluluklarını desteklediler.

Haber Gezisine Katılan Genç 1-5

16 Pavlos, Derbe ve Listra'ya uğradı. Listra'da Timoteos adlı bir öğrenci vardı. İman etmiş Yahudi bir kadınla Yunanlı bir babanın oğluydu. 2Listra'da ve Konya'da bulunan kardeşler onun için sağlıklı sözlerle tanıklık ediyordu. 3Pavlos Timoteos'un kendisiyle birlikte gelmesini istedi. Yörede yaşayan Yahudiler babasının Yunanlı olduğunu bildiklerinden onu alıp sünnet etti. 4Yolları üzerindeki kentlerden geçerken, inanlılara Yeruşalim'deki haberciler ve İhtiyarlar'ca kararlaştırılan temel kuralları bildirdiler, bunları uygulamalarını öğütlediler. 5Böylece kilise toplulukları gitgide imanda güçlendi ve sayıları gün günden çoğaldı.

Kutsal Ruh Müjde Gezisini Yöneltiyor 6-10

6Kutsal Ruh Tanrı Sözü'nü Asya bölgesinde* yaymalarını engelleyince, onlar Frikya ve Galatya bölgesini aşarak 7Misiya sınırlarına ulaştılar. Bitinya bölgesine girmek istedilerse de, İsa'nın Ruhu onları bırakmadı. 8Misiya'yı geçerek Troas'a indiler. 9Geceleyin Pavlos'a bir görme geldi. Makedonyalı bir adam önünde durmuş ona yalvarıyor, "Makedonya'ya gel, bize yardım et!" diyordu. 10Pavlos bu görmeyi görünce, biz hemen Makedonya'ya gitmenin yolunu aradık*. Tanrı'nın, Sevinç Getirici Haber'i onlara müjdelemek için bizleri çağırdığı sonucuna vardık.

Avrupa'da İlk Bildiri 11-15

11Troas'tan açılıp Samotrakya doğrultusunda denizi aştık. Bir gün sonra Neapolis'e ulaştık. 12Buradan Filippi'ye gittik. Burası Makedonya bölgesinin önde gelen bir kenti ve Romalılar'ın kurduğu bir kolonidir*. Bu kentte birkaç gün kaldık. 13Şabat günü kent kapısından çıkıp ırmak kıyısına gittik. Burada bir dua toplantısı olabileceğini düşündük*. Oturduk, orada toplanan kadınlarla konuştuk. 14Dinleyicilerden biri Tanrı'ya tapan, Lidya adında Tiyatiralı bir kadın. Mesleğiyse erguvan çiçeği renginde kumaş satıcılığıydı. Rab onun yüreğini Pavlos'un söylediği sözlere önem vermesi için açtı. 15Lidya ev halkıyla birlikte vaftiz edilince onlara yakardı: "Eğer beni Rab'be iman etmiş sayıyorsanız evime buyurun, konuğum olun." O üsteleyerek dileğini bize kabul ettirdi.

Falcı Kız Kurtuluyor, Ortalık Karışıyor 16-24

---

252 **34** [Ama Silas orada kalmayı gerekli gördü.]

16 Duaya gidiyorduk. Kâhinlik ruhu taşıyan köle bir kız bize rastladı. Falcılık ederek
sahiplerine bol para kazandırıyordu kız. 17 Pavlos'u ve bizleri izleyerek, "Bu insanlar yüce
Tanrı'nın uşaklarıdır" diye bağırıyordu. "Size bir kurtuluş yolu bildiriyorlar." 18 Günlerce
böyle bağırıp durdu. Pavlos çileden çıktı; dönüp ruhu payladı: "İsa Mesih'in adıyla sana
buyuruyorum, ondan ayrılasın." Ruh o anda kızdan ayrıldı*.

19 Kızın sahipleri kazanç umutlarının söndüğünü görünce, Pavlos'la Silas'ı tuttukları
gibi Agora'ya*, yöneticilerin önüne sürüklediler. 20 Onları savcılara getirip, "Bu insanlar
Yahudi'dir" dediler. "Kentimizde kargaşalık yaratıyorlar. 21 Romalı olan bizlerin benimseyip
uygulayamayacağımız töreler yayıyorlar."

22 Topluluk da onlara karşı doğrultulan saldırıya katıldı. Savcılar Pavlos'la Silas'ın
giysilerinin çıkartılmasını ve değnekle dövülmelerini buyurdu. 23 Onları amansızca dövdükten
sonra cezaevine attılar. Gardiyana onları sımsıkı gözlemesi için kesin buyruk verdiler.
24 Gardiyan buyruğu duyunca adamları hücreye tıktı, ayaklarını da delikli ağır tahtalarla
kenetledi.

Deprem ve Kurtuluş 25-34

25 Gece yarısı dolaylarında Pavlos'la Silas dua ediyor, Tanrı'ya ilahi söylüyorlardı.
Cezalılar da onları dinliyordu. 26 Ansızın güçlü bir deprem oldu. Öylesine güçlü ki, cezaevinin
temelleri sarsıldı. Bir anda tüm kapılar açıldı, herkesin bağları çözüldü. 27 Gardiyan uyandı.
Cezaevinin kapılarını açılmış görünce kılıcını çekti, kendisini öldürmek istedi. Çünkü
cezalıların kaçtığını sanmıştı. 28 Ama Pavlos yüksek sesle, "Kendine kötülük etme" diye
bağırdı. "Çünkü hepimiz buradayız."

29 Gardiyan ışık istedi ve içeriye koştu. Korkudan tir tir titreyerek Pavlos'la Silas'ın
önünde yere kapandı. 30 Onları dışarıya çıkarıp, "Efendiler" dedi. "Kurtulmak için ne
yapmalıyım?"

31 Onlar, "Rab İsa'ya iman et, kurtulacaksın" dediler. "Sen de ev halkın da."

32 Ona ve evindeki herkese Tanrı Sözü'nü bildirdiler. 33 Gardiyan gecenin o geç saatinde
onları alıp yaralarını yıkadı. O anda hem kendisi hem de tüm ev halkı vaftiz edildi. 34 Bundan
sonra onları evine getirdi, sofra kurdu. Tüm ailesiyle birlikte Tanrı'ya iman etmenin sevincini
yaşadı.

Yetkililer Sertlikten Cayıyor 35-40

35 Sabah olunca savcılar baltacıları* göndererek, "O adamları salıverin" dediler.
36 Gardiyan bu haberi Pavlos'a iletti: "Savcılar salıverilmeniz için haber gönderdi. Onun için
artık kalkın, esenlikle yolunuza koyulun."

37 Ama Pavlos baltacılara şunları söyledi: "Roma uyruklu olan bizleri suçlu
bulmamalarına karşın, herkesin gözü önünde dövüp cezaevine attılar. Şimdi de el altından
bizi salıvermek istiyorlar. Hayır! Böyle iş olmaz. Kendileri gelip bizi serbest bıraksın."

38 Baltacılar bu sözleri savcılara iletti. Savcılar adamların Roma uyruklu olduklarını
duyunca korktular. 39 Gelip onlardan özür dileyerek serbest bıraktılar ve kentten gitmeleri için
yalvardılar. 40 Pavlos'la Silas cezaevinden çıkınca Lidya'nın evine uğradılar. Orada kardeşleri
gördüler, onlara öğüt verdikten sonra Filippi'den ayrıldılar.

Selanik'teki Saldırı 1-9

17 Amfipolis ve Apolonya'dan geçerek Selanik'e vardılar. Burada Yahudiler'in bir
sinagogu vardı. 2 Pavlos her zaman yaptığı gibi yine onların toplantısına katıldı. Üç
Şabat günü[253] boyunca Kutsal Yazılar üzerinde kendileriyle tartıştı. 3 Mesih'in işkence
çekmesinin ve ölüler arasından dirilmesinin gerekli olduğunu kanıtlayan belgeleri apaçık
önlerine serdi. "İşte size bildirdiğim İsa O Mesih'tir" diyerek tanıklık etti.

---

253 Sırayla üç hafta.

4Onlardan bazıları, Tanrı'ya tapan Yunanlılar'dan büyük bir toplulukla kentin ileri
gelen birçok kadını iman ederek Pavlos'la Silas'a katıldı.
5Ne var ki, Yahudiler bunu kıskandı. Çarşı pazardan topladıkları bazı ipsizlerden bir
kalabalık oluşturdular ve kentte kargaşalık çıkardılar. Yason'un evine saldırdılar. Onları
dışarıya, halkın önüne çıkarmak istiyorlardı. 6Ama kendilerini bulamayınca, Yason'la bazı
kardeşleri yaka paça kent yöneticilerinin önüne sürüklediler. Avaz avaz bağırıyorlardı:
"Dünyayı altüst eden bu insanlar şimdi de buraya geldi. 7Yason onları evinde konuk etti. Bu
insanların tümü Kayser'in yasalarını çiğniyor; 'Başka bir kral vardır; O'nun adı İsa'dır'
diyorlar. 8Bu sözlerle topluluğu ve kent yöneticilerini galeyana getirdiler. 9Hemen ardından
Yason'la öbür adamlardan gerekli kefilliği elde ettikten sonra onları serbest bıraktılar."

Aydın Görüşlü Veriyalılar 10-15

10Gece bastırınca kardeşler Pavlos'la Silas'ı hemen Veriya'ya gönderdiler. Pavlos'la
Silas oraya varınca Yahudiler'in sinagoguna girdiler. 11Bu insanlar Selanik halkından daha
aydın görüşlüydü. Yayılan sözü göze görünür bir içtenlikle benimsediler. Bildirilen konular
gerçekten böyle midir diye gün günden Kutsal Yazılar'ı araştırdılar. 12Böylece aralarından
birçoğu iman etti. Saygıdeğer Yunanlı kadınlarla önemli sayıda erkek de bunların yanı sıra
iman etti.
13Ne var ki, Selanik'te yaşayan Yahudiler Tanrı Sözü'nün Pavlos aracılığıyla bu kez
Veriya'da bildirildiğini duyunca oraya da yetişip toplulukları altüst ettiler, karıştırdılar.
14Kardeşler Pavlos'u hemen denize uzanan yola götürdüler. Ama Silas'la Timoteos orada
kaldı. 15Pavlos'u yöneltenler onu Atina'ya kadar ulaştırdı. Silas'la Timoteos'un ivedilikle
kendisine gelmeleri için Pavlos'tan buyruk aldıktan sonra yanından ayrıldılar.

Pavlos Filozoflar Arasında 16-34

16Pavlos, Atina'da Silas'la Timoteos'u beklemekteyken kentin bir uçtan öbür uca
yalancı tanrılar yatağı olduğunu görünce, ruhu aşırı oranda tedirgin oldu. 17Sinagogta
Yahudiler ve Tanrı'ya tapanlarla, Agora'da da her gün gelip geçenlerle tartışıyordu.
18Epikurosçu* ve Stoacı* filozoflardan bazıları da kendisine rastladı. Bazı kimseler,
"Kulaktan dolma bilgi taşıyan[254] bu adam da ne demek istiyor yani?" diyorlardı. Başkaları
ise, "Yabancı tanrıların propagandasını yapan biri olsa gerek" dedi. Çünkü Pavlos İsa'ya ve
dirilişe ilişkin Sevinç Getirici Haber'i yayıyordu.
19Kendisini tuttukları gibi Ariopagos'a* getirdiler. "Yaydığın bu yeni öğretinin ne
olduğunu öğrenebilir miyiz?" diye sordular, 20"Çünkü sen bizim kulaklarımıza yabancı gelen
bazı sözler söylüyorsun. Bunların ne demek olduğunu bilmek isteriz." 21Tüm Atinalılar da, bu
kentteki yabancılar da yeni bir şey konuşmaktan ve dinlemekten başka hiçbir işle
uğraşmazlardı*.
22Pavlos, Ariopagos'un orta yerinde durup şunları söyledi*:
"Atinalı arkadaşlar! Sizin her bakımdan dini bütün kişiler olduğunuzu görüyorum.
23Çünkü dolaşırken sizce dinsel önemi olan yerlere bakıyordum. Bu arada bir sunağa takıldı
gözüm. Üstünde bir yazı vardı:
"BİLİNMEYEN BİR TANRI'YA.
"İşte bilmeden saygı gösterdiğiniz bu Tanrı'yı sizlere bildiriyorum.
24"Dünyayı ve onda bulunan her şeyi yaratan Tanrı göğün ve yerin Rabbi olduğundan,
elle yapılmış tapınaklarda yaşamaz. 25Sanki bir şeye gereksinimi varmış gibi O'na insan
elleriyle hizmet de sunulamaz. Herkese yaşam, soluk ve daha başka her şeyi veren O'dur.
26Her ulusa bağlı insanları tek atadan yaratmış ve yeryüzünün her yanında yaşamalarını
kararlaştırmıştır. Onlara ilişkin saptanmış tarih dönemlerini ve yaşam sınırlarını O çizmiştir;

---

254 **Spermologos:** Kuşun her yandan tohum yuttuğu gibi, sağdan soldan bilgi toplayan, ödünç sözler taşıyan. Keskin zekâlı Atinalılar beğenmedikleri bir düşünceyi böylece yererdi.

[27]böylece Tanrı'yı arasınlar, araştırarak O'nu bulsunlar diye. O hiçbirimizden ırak değil.
[28]Çünkü yaşamımız, devinmemiz ve varlığımız hep O'ndandır. Ozanlarınızdan bazılarının da
dediği gibi*:

'Bizler de O'nun soyuyuz.'

[29]"Tanrı'nın soyu olduğumuza göre, Tanrı'nın öz varlığının insan sanatı ve
düşüncesiyle işlenmiş altına, gümüşe ya da taşa benzetilebileceği sanısına kapılmamalıyız.
[30]Tanrı bu türden bilgisizlik dönemlerini görmemezlikten geldi. Ama şimdi her yerde bütün
insanların günahtan dönmelerini buyuruyor. [31]Çünkü atamış olduğu bir adam aracılığıyla
dünyayı adaletle yargılayacağı günü saptadı. O'nu ölüler arasından dirilterek tüm insanlığa
kanıt sağladı."

[32]Ölülerin dirilmesi konusunu duyunca kimisi alay etti; kimisi de, "Bu konuda seni
başka bir kez yine dinleyebiliriz" dedi.

[33]Böylece Pavlos onların arasından çekilip gitti. [34]Ama bazı kimseler ona katılarak
iman etti. Bunların arasında Ariopagos'tan Diyonisiyos,[255] Damaris adlı bir kadın ve başka
kişiler de bulunuyordu.

Korintos'ta Sert Direniş 1-11

18 Bu olaylardan sonra Pavlos Atina'dan ayrılıp Korintos'a gitti. [2]Bu kentte Akila
adında Pontoslu bir Yahudi'yi buldu. Akila Priskilla adındaki eşiyle birlikte
İtalya'dan yeni gelmişti. Çünkü Klavdius[256] tüm Yahudiler'in Roma'dan gitmeleri için
buyruk çıkarmıştı. Pavlos bu çifti görmeye gitti. [3]Aynı meslekten olduğu için onlarla kaldı,
birlikte çalıştılar. Çünkü sanatları çadırcılıktı.

[4]Her Şabat sinagogta tartışıyor, Yahudiler'le Yunanlılar'a kanıtlar göstererek
konuşuyordu. [5]Silas'la Timoteos Makedonya'dan geldiğinde, Pavlos Kutsal Söz'ün dürtücü
etkisi altındaydı. İsa'nın Mesih olduğuna ilişkin Yahudiler'e tanıklık ediyordu. [6]Ama onlar
direnip aşağılayıcı sözler söyleyince yakasını silkti ve, "Artık tüm sorumluluk sizindir" dedi.
"Boyun borcu benden kalktı. Bundan böyle uluslara yöneliyorum."

[7]Oradan ayrılıp Titius Yustus adında, Tanrı'ya tapınan birisinin evine gitti. Adamın
evi sinagoga bitişikti. [8]Sinagog başkanı Krispos'la tüm ev halkı Rab'be iman etti. Kutsal
Söz'ü işiten başka birçok Korintoslu da iman ederek vaftiz edildi. [9]Bir gece Rab Pavlos'a
görme yoluyla, "Korkma" dedi. "Ama konuş ve sesini kısma. [10]Çünkü ben senin yanındayım
ve hiç kimse sana saldırıya kalkışmayacak, kaba kuvvet kullanmayacak. Çünkü bu kentte
bana bağlanacak büyük bir halk topluluğu var."

[11]Pavlos bundan sonra bir buçuk yıl orada kalarak bu insanlara Tanrı Sözü'nü öğretti.

Aydın Görüşlü Vali 12-17

[12]Gallio Ahaya'da valilik ederken Yahudiler hep birlikte Pavlos'a karşı ayaklandı.
Onu yargı kürsüsünün önüne götürdüler. [13]"Bu adam yasaya ters düşecek biçimde Tanrı'ya
tapsınlar diye insanları kandırıyor" dediler.

[14]Pavlos konuşmaya hazırlanırken Gallio Yahudiler'e şunu söyledi: "Sorun bir
yolsuzluk, bir kötülük ya da bir dalavere olsaydı ey Yahudiler, sözlerinizi dinlemem yerinde
olurdu. [15]Ama kendinize özgü deyimler, adlar ve yasalarla ilgili bir konu olduğuna göre,
bununla kendiniz ilgilenin. Ben bu tür işlere yargıç kesilmek istemem." [16]Vali böylece onları
yargı yerinden kovdu.

[17]Adamların tümü sinagog başkanı Sostenis'i tutup yargı kürsüsünün önünde
tartakladılar. Gallio ise olanlar karşısında kılını bile kıpırdatmadı.

---

[255] Bu yüksek yargı konseyinin bir üyesi.
[256] Bakınız, 11:28
18:10 Yeşu 1:5,9; Yeşaya 41:10; 43:5; Yeremya 1:8; Hoşea 2:23

Antakya'ya Dönüş 18-22

18 Pavlos bir süre daha Korintos'ta kaldıktan sonra, kardeşlerden ayrılıp Suriye'ye
gitmek için gemiye bindi. Priskilla ile Akila da kendisiyle birlikteydi. Bir adağı olduğu için*
Kenhrea'da saçını kesmişti. 19 Efesos'a ulaştıklarında Priskilla ile Akila'dan ayrılıp sinagoga
gitti, Yahudiler'le tartıştı. 20 Onlar daha uzun süre kalmasını istedilerse de kendisi bunu uygun
görmedi. 21 Ama onlardan ayrılırken, "Tanrı buyurursa yeniden aranıza döneceğim" dedi ve
gemiyle Efesos'tan açıldı.
22 Kayseriye'ye varınca çıkıp[257] kilise topluluğunu selamladı, sonra Antakya'ya indi.

ÜÇÜNCÜ HABER GEZİSİ

Apollos Aydınlanıyor ve Aydınlatıyor 23-28

23 Pavlos bir süre Antakya'da kaldıktan sonra oradan ayrıldı. Galatya ve Frikya
bölgesinde sırayla yer yer dolaşarak öğrencileri destekledi. 24 Apollos adında, söz söyleme
yeteneği olan İskenderiyeli bir Yahudi Efesos'a ulaştı. Kutsal Yazılar'ı çok iyi biliyordu.
25 Rab yolunda eğitilmişti ve ateşli bir ruhla İsa'ya ilişkin gerçekleri tüm ayrıntılarıyla
öğretiyordu. Ancak, yalnız Yahya'nın vaftizini* biliyordu. 26 Bu adam hiç korkmadan
sinagogta konuşmaya başladı. Priskilla ile Akila konuşmalarını duyunca onu yanlarına
aldılar, Tanrı'nın yolunu tüm inceliğiyle kendisine açıkladılar.
27 Apollos Ahaya'ya gitmek isteyince kardeşler onu yüreklendirdi ve kendisine
kollarını açsınlar diye öğrencilere mektup yazdılar. Apollos oraya ulaşınca, kayra aracılığıyla
iman edenlere büyük yardımlarda bulundu.
28 Çünkü Kutsal Yazılar'dan Mesih'in İsa olduğunu kanıtlayarak ateşli sözlerle
herkesin gözü önünde Yahudiler'i kesinlikle susturdu.

Efesos'ta Ruhsal Uyanma 1-7

19 Apollos Korintos'tayken Pavlos iç Anadolu'yu dolaşarak Efesos'a geldi ve orada
bazı öğrencilere rastladı. 2 Kendilerine, "Siz iman ettiğinizde Kutsal Ruh'u aldınız
mı?" diye sordu. Onlar, "Hayır" dediler. "Biz Kutsal Ruh'un varlığını bile duymuş değiliz."
3 Pavlos, "Öyleyse nasıl vaftiz edildiniz?" diye sordu. "Yahya'nın vaftiziyle" diye karşılık
verdiler. 4 Pavlos, "Yahya'nın uyguladığı vaftiz günahtan dönüşle ilgili vaftizdi" dedi. "Yahya
kendisinden sonra gelecek kişiye, yani İsa'ya iman etmenin gereğini halka bildirdi*." 5 Bunu
duyunca Rab İsa'nın adıyla vaftiz edildiler. 6 Pavlos ellerini üstlerine koyunca, Kutsal Ruh
onlara geldi ve diller konuşarak peygamberlik ettiler. 7 Bu adamlar yaklaşık on iki kişiydi.

Efesos'ta Üç Yıl 8-12

8 Pavlos sinagoga girdi ve hiç korkmadan üç ay süreyle Tanrı'nın hükümranlığına
ilişkin kanıtlayıcı tartışmalarda bulundu. 9 Ama bazıları yüreklerini katılaştırıp iman
etmeyince –üstelik topluluk karşısında Yol'u* kötüleyince– Pavlos onlardan çekildi;
öğrencileri de aralarından ayırdı. Her gün Tiranos'un toplantı salonunda tartışmalar yaptı.
10 Bu uğraş iki yıl sürdü. Sonunda Asya'da yaşayan herkes –Yahudi olsun, Yunanlı olsun–
Tanrı Sözü'nü duydu.
11 Tanrı, Pavlos'un eliyle görülmemiş güçlü eylemler yaptı. 12 Öyle ki, onun bedenine
değmiş mendiller ya da peşkirler hastalara götürülünce rahatsızlıkları geçiyor, kötü ruhlar
çıkıyordu.

Kötü Ruhların Saldırısı 13-20

---

257 Bu dolaylarda 'çıkmak inmek' deyişi için, bakınız, Matta 20:17

[13]Yahudiler arasında cin çıkaran bazı gezici bireyler, kötü ruhlara tutulan kişiler
üzerine Rab İsa'nın adını çağırmaya heveslendi. "Pavlos'un, adını yaydığı İsa aracılığıyla
size buyruk veriyorum" diyorlardı. [14]Skeva adlı Yahudi bir başrahip vardı, yedi oğlu da bu işi
yapmaktaydı. [15]Kötü ruh onları şöyle yanıtladı: "İsa'yı biliyorum, Pavlos'u da tanıyorum. Ya
siz kim oluyorsunuz?" [16]Kendisinde kötü ruh bulunan adam onların üstüne sıçradı. Hepsini alt
ederek kendilerini darmadağın etti. Öyle ki, bulundukları evden çırılçıplak ve yara bere içinde
kaçtılar. [17]Bu olay Efesos'ta yaşayan tüm Yahudiler'ce ve Yunanlılar'ca duyuldu. Hepsinin
üzerine korku düştü ve Rab İsa'nın adı yüceltildi. [18]İman edenlerin birçoğu gelip yaptıklarını
açık açık söylüyor, her işi olduğu gibi bildiriyorlardı. [19]Büyücülükle uğraşanlardan büyük bir
topluluk kitaplarını toplayıp herkesin gözü önünde yaktı. Bunların değerini hesap ettiklerinde,
elli bin parça gümüş* tuttu. [20]Böylece Rab'bin Sözü egemenliğinin etkisiyle gitgide gelişerek
güçlendi.

Sanatçılar Ayaklanıyor 21-41

[21]Bu olaylar son bulunca, Pavlos Makedonya ve Ahaya'dan geçerek Yeruşalim'e
gitmeyi ruhunda tasarladı. "Oraya gittikten sonra Roma'yı da görmem gerekir" dedi.
[22]Kendisine hizmette bulunanlardan iki kişiyi –Timoteos'la Erastos'u– Makedonya'ya
gönderdi. Kendisi ise bir süre daha Asya bölgesinde kaldı.

[23]Bu sıralarda, Yol[258] ile ilgili büyük kargaşalık koptu. [24]Dimitrios adında bir kuyumcu
vardı; Artemis Tapınağı'nın gümüş yontularını yapardı. Bununla sanatçılara bol iş
sağlamaktaydı. [25]Dimitrios bu adamları ve benzeri işlerle uğraşanları bir araya toplayıp,
"Arkadaşlar" dedi. "Biliyorsunuz, bu işten sağlam kazancımız var. [26]Şu Pavlos'un yalnız
Efesos'ta değil, neredeyse tüm Asya'da el yapıtı nesneler tanrı değildir dediğini görüyor ve
duyuyorsunuz. Böylece hatırı sayılır bir topluluğu inandırarak akıllarını çeldi. [27]Tehlike yalnız
bu sanatımızın çürütülmesinde değil, yüce tanrıçamız Artemis'in tapınağının da hiçe
indirilmesindedir. Sonunda tüm Asya bölgesinin ve dünyanın[259] saygı duyduğu Artemis'in
yüceliği ortadan kaldırılacak."

[28]Topluluk bunu duyunca cin ifrit oldu, "Efesoslular'ın Artemis'i yücedir" diye avaz
avaz bağırdı. [29]Kent kargaşalıkla çalkalandı. Pavlos'a yol arkadaşlığı eden Makedonyalı
Gaios'la Aristarhos'u yaka paça edip hep birlikte tiyatroya[260] üşüştüler. [30]Pavlos halkın
karşısına çıkmak istediyse de, öğrenciler kendisini bırakmadı. [31]Pavlos'la arkadaş olan Asya
bölgesinin bazı yöneticileri kendisine haber salıp sakın tiyatroya gelmesin diye yakardılar.
[32]Her kafadan bir ses çıkıyordu. Toplantı baştanbaşa karıştı. Çoğu hangi amaca sürü sepet
edildiğini bile bilmiyordu.

[33]Topluluğun arasından Yahudiler'in öne sürdüğü Aleksander adlı birisini ortaya
diktiler*. Aleksander elini sallayarak halka karşı kendini savunmaya kalktı. [34]Ama onun
Yahudi olduğunu anladıklarında, yaklaşık iki saat süreyle tümü bir ağızdan, "Efesoslular'ın
Artemis'i yücedir!" diye avaz avaz bağırdı.

[35]En sonunda kent yazmanı topluluğu susturarak, "Efesoslu arkadaşlar" dedi. "Efesos
kentinin, yüce Artemis Tapınağı'nın ve Zeus'tan indirilen tanrı taşının koruyucusu olduğunu
insanlar arasında bilmeyen var mı*? [36]Bunlar yadsınamayan gerçeklerdir. Onun için susmanız
ve ölçüsüz davranıştan kaçınmanız gerekir. [37]Buraya getirdiğiniz bu insanlar ne tapınak
hırsızıdır, ne de tanrıçamıza sövmektedir. [38]Ama Dimitrios'la sanatçı arkadaşları birinden
davacı ise mahkemeler açıktır, yargıçlar vardır. Varıp birbirlerini suçlasınlar. [39]Yok, eğer
sorunu daha ileri götürmeyi istiyorsanız, bu yasal toplantıda çözülmeli. [40]Çünkü bugün geçen
olaylar yüzünden ayaklanma suçunun üzerimize yapıştırılma tehlikesiyle karşı karşıyayız. Bu

---

258 Bakınız, 9:2
259 oikoumene
260 Efes'in bugüne dek duran tarihsel açıkhava tiyatrosu.

taşkınlığın hesabını verebilecek durumda bulunmuyoruz.” [41]Kent görevlisi bu sözleri söyledikten sonra toplantıyı dağıttı*.

Haber Gezisi Makedonya’da Sürdürülüyor 1-6

20 Gürültü son bulunca Pavlos öğrencileri çağırdı; onlara öğüt verdikten sonra vedalaştı ve Makedonya’ya gitmek üzere yola çıktı. [2]Bu dolaylardan geçerken inanlılara öğüt verici birçok söz söylemenin ardından Yunanistan’a gitti. [3]Burada üç ay kaldı. Suriye’ye açılmayı amaçlarken, Yahudiler kendisine karşı düzen kurdu. Bu nedenle, Makedonya üzerinden geri dönmeye karar verdi. [4]Veriya’dan Piros oğlu Sopater, Selanikli Aristarhos ile Sekundus, Derbeli Gaios ile Timoteos ve Asyalı Tihikos ile Trofimos ona yoldaşlık etmekteydi. [5]Bunlar önden gidip Troas’ta bizleri bekledi*. [6]Biz de Mayasız Ekmek Kutlayışı günlerinden sonra Filippi’den gemiye bindik ve beş günde Troas’a vararak onlara katıldık. Burada bir hafta kaldık.

Uzayan Öğüt, Kazanılan Yaşam 7-12

[7]Haftanın ilk günü ekmek parçalayıp bölmek için toplandığımızda, Pavlos onlara ruhsal öğütler verdi. Ertesi gün gidecekti. Sözünü gece yarısına dek uzattı. [8]Toplandığımız yukarı odada birçok lamba yanmaktaydı. [9]Eftihos adlı bir genç pencerenin eşiğinde oturuyordu. Pavlos’un öğüdü oldukça uzadı; genç derin uykuya daldı. Uyku ona egemen olunca üçüncü kattan aşağı düştü. Kendisini ölü olarak yerden kaldırdılar. [10]Pavlos aşağı inip gencin üzerine eğildi; onu kollarına alarak, “Gürültü etmeyin” dedi. “Çünkü canı kendisindedir.”

[11]Bundan sonra yukarı çıktı, ekmek parçalayıp böldü yemek yedi. Sabaha dek uzun uzun konuştu ve ardından ayrıldı. [12]Çocuğa gelince, onu diri olarak içeri aldılar ve sınırsız avunç buldular.

Miletos’a Yolculuk 13-16

[13]Biz gemiye binip Asos’a açıldık. Amacımız Pavlos’u oradan almaktı. Çünkü yolculuğunu bu kapsamda düzenlemişti. Kendisi karadan gidecekti. [14]Asos’ta bizi karşıladı. Onu gemiye alıp Midilli’ye geldik. [15]Oradan da yelken açarak ertesi gün Sakız Adası karşısından geçtik, daha sonraki gün Sisam’ı aştık, bir gün sonra da Miletos’a ulaştık. [16]Çünkü Pavlos Efesos’a uğramamaya karar vermişti. Asya bölgesinde oyalanmak istememesinin nedeni, olanağı varsa Pentekost[261] günü Yeruşalim’de bulunmak için ivedilikle davranmasıydı.

Efesos İhtiyarları’na Öğüt 17-38

[17]Pavlos Miletos’tan Efesos’a* haber salıp kilise topluluğunun İhtiyarları’nı çağırdı. [18]Onlar yanına varınca kendilerine konuştu:

“Asya bölgesine vardığım ilk günden bu yana aranızda geçirdiğim tüm vakti nasıl kullandığımı iyi bilirsiniz. [19]Her açıdan alçakgönüllülükle, gözyaşlarıyla ve Yahudiler’in düzenleri sonucu karşılaştığım denenmeler ortasında Rab’be hizmet sundum. [20]Gerek açık yerlerde gerekse evden eve, kendinize yararlı sayılacak konuların hiçbirini sizlere bildirmekten ve öğretmekten çekinmedim. [21]Yahudiler’e de Yunanlılar’a da Tanrı doğrultusunda günahtan dönmeleri ve Rabbimiz İsa’ya iman etmeleri için tanıklıkta bulundum. [22]Ve işte şu anda Ruh denetiminde, bağlanmış durumda Yeruşalim’e gidiyorum. Orada başıma neler gelecek bilemiyorum.

[23]“Ancak Kutsal Ruh her kentte bana tanıklık ederek, beni cezaevi bağlarının ve acılar zincirinin beklemekte olduğunu bildiriyor. [24]Ama bunlardan hiçbiri yaşamımı kendi gözümde değerli kılmaz. Tek amacım çalışma dönemimi ve Rab İsa’dan aldığım hizmet

[261] Pentekost gününün açıklaması için bakınız, 2:1

yükümlülüğünü sona erdirmektir. Bu hizmet Tanrı kayrasının Sevinç Getirici Haberi'ne tanıklık etmektir.

25"Şimdi size açıklayayım: Tanrı hükümranlığı bildirisini yaymak amacıyla aranızda vakit geçirdiğim sizlerden hiçbirinin bundan böyle yüzümü görmeyeceğinizi biliyorum. 26Bu nedenle bugün size tanıklık ediyorum ki, hiç kimseye boyun borcum kalmadı. 27Çünkü tüm Tanrı ereğini sizlere bildirmekten geri durmadım. 28Kendinize ve tüm sürüye* dikkat edin. Kutsal Ruh sizleri bu sürüye Gözetici[262] atadı. Tanrı'nın kilise topluluğunu güdün. O bunu kendi kanıyla sağlamıştır.

29"Ben ayrıldıktan sonra aranıza sürüyü esirgemeyen yırtıcı kurtlar girecek; biliyorum. 30Hatta kendi içinizden öğrencileri koparıp artlarına takmak için saçma sapan savlar savunan insanlar çıkacak. 31Bu nedenle uyanık olun, üç yıl gece gündüz gözyaşları dökerek her birinize öğüt vermekten hiç usanmadığımı anımsayın. 32Şimdi sizleri Tanrı'ya ve O'nun kayra sözüne bırakıyorum. O'nun gücü canınızı geliştirmeye ve kutsal kılınanların tümü arasında mirası vermeye yeterliklidir.

33"Hiç kimsenin gümüşüne, altınına ya da giysisine göz dikmedim. 34Benim ve benimle birlikte olanların gereksinimleri için şu ellerimle çalıştığımı siz de biliyorsunuz. 35Her ortamda böylece emek vererek zayıfları desteklemenin gereğini sizlere gösterdim. 'Vermek almaktan üstün mutluluktur' diyen Rab İsa'nın sözlerini anımsayın."

36Pavlos bunları söyledikten sonra diz çöktü ve hepsiyle birlikte dua etti. 37Herkes acı acı ağladı; Pavlos'un boynuna sarılarak onu sevgiyle öptüler. 38Özellikle bundan böyle yüzünü hiç görmeyeceklerine ilişkin sözlerinden ötürü derin üzüntü duydular. Bundan sonra kendisini gemiye kadar yolcu ettiler.

YERUŞALİM'E DÖNÜŞ, ROMA'YA YOLCULUK

Yeruşalim'e Doğru 1-16

21 Onlardan ayrılıp denize açılınca, rotayı değiştirmeden İstanköy'e geldik. Ertesi gün Rodos'a, oradan da Patara'ya vardık. 2Finike'ye giden bir gemi bulunca ona binip denize açıldık. 3Kıbrıs görününce adayı solda bırakıp Suriye'ye yöneldik ve Sur'a vardık. Çünkü gemideki eşyalar burada boşaltılacaktı. 4Öğrencileri arayıp bulduk. Orada yedi gün kaldık. Öğrenciler Kutsal Ruh'tan esinlenerek Yeruşalim'e gitmemesi için Pavlos'u uyardı. 5Günlerimiz dolunca oradan ayrılıp yola çıktık. Hepsi eşiyle, çoluk çocuğuyla birlikte yanımız sıra geldi ve kentin dışına dek bizi yolcu ettiler. Kıyıda diz çöküp dua ettik. 6Birbirimizle vedalaştıktan sonra gemiye bindik; onlar da evlerine döndü.

7Sur'dan yola çıkıp Ptolemais'e vardık. Kardeşleri selamladıktan sonra, onlarla birlikte bir gün geçirdik. 8Ertesi gün oradan ayrılıp Kayseriye'ye geldik. Sevinç Getirici Haber müjdecisi Filippos'un[263] evine gidip orada kaldık. Hizmet görücü yedi kişiden biriydi o. 9Filippos'un peygamberlik eden erden dört kızı vardı. 10Burada birçok gün kalmıştık ki, Yahudiye'den Agabos adında bir peygamber ulaştı. 11Bizleri görmeye geldiğinde Pavlos'un kemerini aldı kendi ayaklarını ellerini bağladı ve, "Kutsal Ruh şunları bildiriyor" dedi, "Bu kemerin sahibi olan adamı Yahudiler Yeruşalim'de böylece bağlayıp ulusların ellerine teslim edecekler." 12Bu sözleri işitince biz de, oradakiler de Yeruşalim'e çıkmaması için Pavlos'a yalvarıp yakardık.

13Bunun üzerine Pavlos, "Ağlayarak, yüreğimin yağını eriterek bu yaptığınız nedir?" dedi. "Ben yalnız bağlanmaya değil, Rab İsa'nın adı için Yeruşalim'de canımı vermeye de hazırım." 14Kendisini sözlerimize inandıramadık. Bunun üzerine, "Rab'bin isteği olsun" dedik ve sustuk.

20:28 Mezmur 74:1 **20:32** Yasanın Tekrarı 33:3

262 **Gözeticiler** açıklaması için bakınız, 1:20

263 Bakınız, 6:13,14

15Bu günlerin sonunda gerekli hazırlığı tümleyip Yeruşalim'e çıktık. 16Kayseriye'den
bazı öğrenciler de bizimle birlikte geldi. Bizi, eski öğrencilerden biri olup yanında konuk
edileceğimiz Kıbrıslı Mınason'un evine yönelttiler.

Pavlos Yakup'u Görüyor 17-26

17Yeruşalim'e ulaştığımızda kardeşler bizi sevinçle karşıladı. 18Ertesi gün Pavlos
bizimle birlikte Yakup'a gitti. Kilise İhtiyarları'nın tümü orada hazırdı. 19Pavlos onları
selamlayıp Tanrı'nın uluslar arasında onun hizmetini kullanarak yaptığı işleri teker teker
anlattı.
20Onlar bunu duyunca Tanrı'ya şükretti. Bu arada Pavlos'a, "Kardeş" dediler.
"Yahudiler arasında iman edenlerin kaç bin kişiye vardığını görüyorsun. Bunların tümü
ruhsal yasanın ateşli bağlılarıdır. 21Sana ilişkin bilgi edinmişler; uluslar arasında yaşayan
Yahudiler'in tümüne Musa'nın yasasından uzaklaşmalarını öğretiyormuşsun. Onlara
çocuklarını sünnet etmemelerini, törelere kulak asmamalarını söylüyormuşsun.
22"Bu durumda ne yapmalı? Hiç kuşkusuz geldiğini duyacaklar. 23Sana
söyleyeceğimizi uygula. Aramızda adak adamış dört kişi var. 24Onları al, kendileriyle birlikte
göreneksel temizlenmeyi yerine getir, saçlarını tıraş etmeleri için gerekli parayı öde*.
Böylece sana ilişkin söylentilerin boş olduğunu, tam tersine senin de ruhsal yasayı
uyguladığını herkes bilecek. 25Uluslar arasından iman edenlere gelince, kararımızı kendilerine
ilettik. Yalancı tanrılara kesilen sunulardan, kan yemekten, boğazı sıkılarak öldürülmüş
hayvanlardan ve rasgele cinsel ilişkiden sakınsınlar."
26Bundan sonra, ertesi gün Pavlos o adamları yanına aldı, kendisiyle birlikte
göreneksel temizlenmeyi uyguladı ve paklanma günlerinin ne zaman dolacağını –her biri için
sununun sunulacağı vakti– bildirme düşüncesiyle tapınağa girdi.

Öldürmeyi Amaçlayan Düzen 27-30

27Yedi gün dolmak üzereydi ki, Asya'dan gelmiş Yahudiler Pavlos'u tapınakta
görünce tüm topluluğu kışkırtarak onu yakaladılar. 28"Ey İsrailli arkadaşlar, yardıma koşun"
diye bangır bangır bağırıyorlardı. "İşte her yerde herkese, halka ruhsal yasaya ve bu Yer'e[264]
karşı öğreten adamın taa kendisi. Üstelik tapınağa Yunanlılar'ı sokarak bu Kutsal Yer'i de
kirletti." 29Savlarının nedeni, daha önce kentte Efesoslu Trofimos'u onunla birlikte görmüş,
Pavlos'un onu tapınağa soktuğunu sanmış olmalarıydı*. 30Tüm kent ayaklandı, halk kaynaştı.
Pavlos'u yakaladıkları gibi tapınaktan dışarıya sürüklediler. Tapınağın kapıları hemen
kapatıldı.

Romalı Askerler Araya Giriyor 31-36

31Pavlos'u öldürmeyi tasarlıyorlardı ki, tüm Yeruşalim'in kargaşalık içinde olduğu
haberi askeri birliğin komutanına ulaştı. 32Komutan hemen askerlerle yüzbaşıları yanına
toplayıp oraya koştu. Topluluk komutanla askerleri görünce, Pavlos'u tartaklamayı durdurdu.
33Bunun üzerine komutan yaklaşıp onu tutukladı ve çift zincirle bağlanması için buyruk verdi.
Onun kim olduğunu ve ne yaptığını soruşturdu. 34Topluluk arasında her kafadan bir ses
çıkıyordu. Gürültü yüzünden komutan olayı iyice öğrenemediği için onu kışlaya
götürmelerini buyurdu. 35Pavlos merdivenlere vardığında topluluk kaba kuvvete başvurdu;
bunun üzerine askerler onu taşımak zorunda kaldı. 36 Çünkü kalabalık, "Ortadan kaldır onu!"
diye avazı bastırarak onları izlemekteydi.

Pavlos Kendisini Savunuyor 37-40; 22:1-5

37Pavlos kışlaya alınmadan önce komutana, "Sana bir şey söyleyebilir miyim?" dedi.
O da, "Yunanca bilir misin?" diye sordu. 38"Son günlerde ayaklanmaya önayak olup silahlı

---

264 Bakınız, 6;13,14

teröristlerden dört bin adamı çöle yönelten Mısırlı sen değil misin*?" [39]Pavlos, "Ben Tarsuslu bir Yahudi'yim" diye yanıtladı. "Kilikya'nın önemsiz sayılmayan bir kentinin yerlisiyim. Senden rica ediyorum, halka birkaç söz söylemem için bana izin ver lütfen." [40]Komutan izin verince, Pavlos merdivenlerde durup halka doğru elini salladı. Derin bir sessizlik çöktü, İbrani diyalektiyle şunları söyledi o:

22 "Kardeşler ve büyükler, şu anda sizlere bildireceğim savunmamı dinleyin." [2]Pavlos'un kendileriyle İbranice konuştuğunu duyunca halk daha da suskunlaştı. Pavlos anlatmaya başladı:

[3]"Ben Kilikya'nın Tarsus kentinde doğmuş bir Yahudi'yim. Yetişmem ise bu kentte* oldu. Gamaliel'in[265] dizi dibinde, ataların yasasına sımsıkı bağlılıkla eğitildim. Bugün burada bulunan hepiniz gibi ben de Tanrı'nın ateşli bir bağlısıydım. [4]Bu Yol'a[266] saldırmam onları öldürmeye dek gitti. Erkekleri de kadınları da bağlayıp cezaevine attırdım. [5]Başrahiple tüm İhtiyarlar Kurulu buna tanıklık edebilir. Kendilerinden Yahudi kardeşlere yazılmış mektuplar almış, Şam'a gidiyordum. Amacım orada bulunanları da bağlı olarak Yeruşalim'e getirip cezaya çarptırmaktı."

Pavlos İsa'ya Bağlanışını Anlatıyor 6-16

(9:1-19; 26:12-18)

[6]"Derken şöyle bir gelişim oldu: Yolda gitmekte ve Şam'a yaklaşmaktaydım ki, öğle vakti ansızın gökten güçlü bir ışık parladı çevremde. [7]Yere düştüm ve bir sesin bana, 'Saul, Saul niçin bana saldırıda bulunuyorsun?' dediğini duydum. [8]Sordum: 'Sen kimsin, ya Rab?' O bana, 'Ben senin saldırdığın Nasıralı İsa'yım' diye yanıt verdi. [9]Yanımdakiler ışığı gördülerse de benimle konuşanın sesini duymadılar*. [10]'Ne yapayım, ya Rab?' dedim. Rab bana, 'Ayağa kalk, Şam'a git' dedi. 'Orada yapman için saptanmış bulunan her şey sana bildirilecektir.' [11]O ışığın görkeminden gözlerim görmez oldu. Yol arkadaşlarımca elimden tutularak yöneltildim; böylece Şam'a vardım.

[12]"Şam'da yaşayan tüm Yahudiler'ce hakkında iyi tanıklık edilen, ruhsal yasa uyarınca tanrısayar bir adam vardı. Adı Hananya olan bu insan [13]geldi; ayakta durarak bana, 'Saul kardeş' dedi. 'Gözlerin yeniden görsün.' O anda görüşüme kavuştum ve kendisini gördüm. [14]Bana şunları söyledi: 'Atalarımızın Tanrısı seni kendi isteğini tanımaya, Hak Olan'ı görmeye ve kendi ağzının sesini duymaya atadı. [15]Çünkü sen gördüğün ve duyduğun konular üzerinde tüm insanlara O'nun için tanıklık edeceksin. [16]Şimdi niçin duraksıyorsun? Kalk, vaftiz ol. O'nun adını çağırarak günahlarından arın.'"

Pavlos Uluslara Gönderiliyor 17-21

[17]"Yeruşalim'e dönüp tapınakta dua ediyordum ki, dalınca geldim, [18]Rab'bi gördüm. Bana, 'Çabuk davran, vakit geçirmeden Yeruşalim'den git' dedi. 'Çünkü bana ilişkin tanıklığını olumlu karşılamayacaklar.' [19]Ben, 'Ya Rab' dedim. 'Her sinagogta sana inananları cezaevine kapatıp döven kişinin ben olduğumu biliyorlar. [20]Senin için tanıklıkta bulunan Stefanos'un kanı akıtılırken, ben orada durmuş yapılanı onaylıyor ve onun canına kıyanların giysilerini gözetiyordum.' [21]Rab, 'Git' dedi. 'Çünkü seni uzaklardaki uluslara göndereceğim*.'"

Pavlos Romalı Komutanla Karşılaşıyor 22-30

[22]Bu sözü söyleyinceye dek Pavlos'u dinlediler. Ansızın seslerini yükselterek, "Böyle bir insanı yeryüzünden kaldır" diye bağırdılar. "Yaşamak yaraşmaz ona." [23]Onlar bağırmakta, giysilerini çıkarıp fırlatmakta ve havaya toz savurmaktayken, [24]komutan Pavlos'un kışlaya getirilmesi için buyruk verdi. Halkın neden kendisine karşı böylesi bağırıp çağırdığını

---

[265] Yeruşalim'de; o dönemin önemli bir tanrıbilim bilgini.

[266] Yol'a ilişkin bakınız, 9:2; 19:9

öğrenmek için Pavlos'un kamçılanarak sorguya çekilmesini buyurdu. 25Kendisini sırımla bağladıklarında Pavlos orada duran yüzbaşıya, "Roma uyruklu bir yurttaşı –hem de suçlu çıkarılmamış bir insanı– kamçıyla dövmek sizce yasaya uygun mudur?" diye sordu. 26Yüzbaşı bu sözü duyunca komutana giderek, "Ne yapıyorsun sen?" dedi. "Bu adam Romalı bir yurttaş!" 27Komutan Pavlos'un yanına gelip, "Söyle bana, Romalı mısın sen?" dedi. Pavlos, "Evet" diye yanıt verdi. 28Komutan, "Ben bu yurttaşlığı çok para karşılığında elde ettim" dedi. Pavlos, "Bense yurttaş olarak doğdum*" diye yanıtladı.

29Pavlos'u sorguya çekmeye hazırlananlar hemen onu bıraktı. Onun Romalı bir yurttaş olduğunu kavrayan komutan da korkuya düştü. Çünkü onu bağlamıştı.

30Ertesi gün, Yahudiler'in Pavlos'u niçin suçladığını iyice öğrenmeyi tasarlayarak onu serbest bıraktı. Başrahiplerle tüm Kurul'un toplanmasını buyurdu ve komutan Pavlos'u aşağıya getirip karşılarına dikti.

Yahudiler'in Kurulu Önünde 1-11

23 Pavlos gözlerini Kurul'a dikerek, "Kardeşler" dedi. "Ben bugüne dek su götürmez vicdan doğruluğuyla Tanrı'ya bağımlı yaşadım." 2Başrahip Hananya yanında duranlara onun ağzına sille indirmelerini buyurdu. 3Bunun üzerine Pavlos ona, "Tanrı sana vuracak, ey badanalı duvar*!" dedi. "Hem oturmuş ruhsal yasaya göre beni yargılıyorsun, hem de yasaya ters olarak bana sille indirmelerini buyuruyorsun*." 4Orada duranlar, "Sen Tanrı'nın başrahibini mi yeriyorsun?" dediler. 5Pavlos, "Kardeşler, ben onun başrahip olduğunu bilmiyordum" dedi. "Çünkü, 'Halkımın başkanı hakkında kötü söylemeyeceksin' diye yazılıdır."

6Pavlos bir kesimin Sadukiler'den[267], öbür kesiminse Ferisiler'den[268] oluştuğunu anlayınca, Kurul'da sesini yükselterek, "Kardeşler!" dedi. "Ben Ferisi'yim, bir Ferisi oğluyum. Ölülerin dirileceğini umduğum için yargılanıyorum." 7Pavlos bunu söyleyince, Ferisiler'le Sadukiler arasında bir sürtüşme koptu ve topluluk ikiye bölündü. 8Çünkü Sadukiler ne ölülerin dirilmesi, ne melek, ne de ruh diye bir şey var derler. Oysa Ferisiler bunlara açıkça tanıklıkta bulunur. 9Bunun üzerine büyük bir gürültü koptu. Ferisiler kesiminden bazı dinsel yorumcular[269] ayağa fırlayıp çekişmeye koyuldu, "Biz bu adamda hiçbir kötülük bulmuyoruz" dediler. "Belki de gerçekten bir ruh ya da melek ona konuşmuş olamaz mı?"

10Sürtüşme dal budak salınca komutan Pavlos'u parçalamalarından korktu; askerlere aşağı inmeleri ve Pavlos'u zorla topluluğun arasından alıp kışlaya götürmeleri için buyruk verdi.

11Ertesi gece Rab, Pavlos'un yanında durup, "Yüreklen!" dedi. "Yeruşalim'de benim için nasıl tanıklık ettinse, Roma'da da tanıklık etmen gerekiyor."

Ant İçen Bağnazlar 12-21

12Gün ağarınca Yahudiler sözbirliği edip ant içti. Pavlos'u öldürünceye dek hiçbir şey yiyip içmemeyi kararlaştırdılar. 13Antlaşmaya katılanların sayısı kırkı aşkındı. 14Bunlar başrahiplerle İhtiyarlar'a[270] gelip, "Biz Pavlos'u öldürünceye dek ağzımıza hiçbir şey koymamaya ant içerek kendimizi bağladık" dediler. 15"Onun için şimdi siz Kurul'la birleşip daha kesin bilgi toplamak içinmiş yolunda süs vererek Pavlos'u önünüze getirmesini komutandan isteyin. Kendisi daha buraya yaklaşmadan biz onu öldürmeye hazırız."

23:5 Mısır'dan Çıkış 22:28

267 **Sadukiler** açıklaması için bakınız, Matta 3:7

268 **Ferisiler** açıklaması için bakınız, Matta 3:7

269 **Dinsel Yorumcular** açıklaması için bakınız, Matta 2:4

270 **İhtiyarlar** açıklaması için bakınız, Matta 4:5

16 Ama Pavlos'un kız kardeşinin oğlu onların pusu kurduğunu duydu. Varıp kışlaya
girdi ve Pavlos'a bilgi iletti. 17 Pavlos yüzbaşılardan birini çağırarak, "Bu genci komutana
götür" dedi. "Ona söyleyecek bir sözü var." 18 Yüzbaşı genci komutana götürdü ve şöyle dedi:
"Tutuklu Pavlos beni çağırdı, bu genci sana getirmemi diledi. Sana bir diyeceği varmış."
19 Komutan onu elinden tutup bir kenara çekti, "Bana diyeceğin nedir?" diye sordu.

20 Genç yanıtladı: "Yahudiler anlaştı; Pavlos'a ilişkin güya daha kesin soruşturma
yapılsın diyerek yarın onu Kurul önüne çıkarmanı senden isteyecekler. 21 Onların isteğine
kulak asma. Çünkü kırk kişiyi aşkın adam ona karşı pusuya yatmış bekliyor. Bunlar onu
öldürünceye dek hiçbir şey yiyip içmemeye ant içmiş. Şu anda hazırlar, senin onayını
bekliyorlar."

Askerlerin Yönetiminde 22-30

22 Komutan genci salıverdi. Kendisine, "Bunları bana açıkladığını hiç kimseye
bildirme" diye buyruk verdi. 23 Sonra yüzbaşılardan ikisini çağırıp, "Gece saat dokuzda
Kayseriye'ye gidecek iki yüz asker sağlayın" dedi. "Ayrıca yetmiş atlı ile iki yüz de kargılı
hazırlayın. 24 Bunun yanı sıra binek hayvanları düzenleyin. Pavlos'u bindirip güvenlik içinde
vali Feliks'e götürsünler." 25 Komutan şöyle bir de mektup yazdı:

26 "Klavdius Lisias'tan saygıdeğer vali Feliks'e selam! 27 Bu adamı Yahudiler
yakalamış, öldürmek üzereydiler. Askerlerimle üzerlerine yürüyüp onu ellerinden kurtardım.
Çünkü onun Romalı bir yurttaş olduğunu öğrendim. 28 Kendisini suçlamalarının nedenini
anlamaya çalışarak onu Yahudiler'in Kurulu'na çıkardım. 29 Onun kendi yasalarına ilişkin
sorunlardan ötürü suçlu gösterildiğini, ama ölümü ya da tutuklanmayı gerektirecek hiçbir
suçu olmadığını gördüm. 30 Adama karşı bir düzen tasarlandığını haber alınca da onu hemen
sana gönderdim. Onu suçlu çıkaranlara da suçlamalarını sana bildirsinler diye buyruk
verdim."

Romalı Valinin Önünde 31-35

31 Askerler kendilerine verilen buyruğa uyarak Pavlos'u aldılar, geceleyin Antipatris'e
getirdiler. 32 Ertesi gün onunla gidecek olan atlıları bırakıp kışlalarına döndüler. 33 Atlılar
Kayseriye'ye ulaşınca mektubu valiye sundular ve Pavlos'u onun önüne çıkardılar. 34 Vali
mektubu okuyup Pavlos'a hangi yönetim bölgesine bağlı olduğunu sordu. Kilikya'dan
olduğunu öğrenince, 35 "Suçlayıcıların geldiği zaman seni dinleyeceğim" dedi. Pavlos
Herodes'in sarayında tutuklansın diye buyruk çıkardı.

Pavlos Valinin Önünde Suçlanıyor 1-8

24 Beş gün sonra başrahip Hananya, İhtiyarlar'dan bazıları ve Tertullus adlı tumturaklı
sözde uz biriyle Kayseriye'ye indi. Bunlar Pavlos'a karşı davalarını valiye
açıkladılar. 2 Pavlos'un çağrılması üzerine, Tertullus şu sözlerle onu suçlamaya koyuldu:

"Saygıdeğer Feliks! Senin aracılığınla sürekli barışa kavuştuk. Sayende bu ulus
kalkınmaktadır. 3 Bunları her zaman ve her yerde şükranla karşılıyoruz. 4 Seni uzun boylu
oyalamak istemem. Ancak bizleri iyi yürekliliğine yaraşır bir biçimde kısaca dinlemeni
dilerim. 5 Bu adamın püsküllü bela[271] olduğunu gördük. Yeryüzünün her yanında tüm
Yahudiler arasında ayaklanma kışkırtıcısı. Nasıralılar partisinin* elebaşısı. 6 Tapınağı bile
bayağılaştırmak istedi. Ama biz kendisini tutukladık. 7[272] 8 Onu sorguya çekersen, kendisini
suçladığımız sorunların tümünü ondan öğrenebilirsin."

Pavlos'un Savunması 9-21

---

271 Yunanca **loimos**, anlamı: Mikrop, haşarat.

272 **[6-8]** "Kendi yasamız uyarınca onu yargılayacaktık. 7 Ama komutan Lisias geldi, zorla onu bizim elimizden aldı. 8 Onu suçlayanların sana gelmeleri için buyruk verdi."

[9]Yahudiler de suçlamalara katılarak bunların doğru olduğunu savundular.

[10]Söz söylesin diye vali kendisine işaret verince Pavlos konuştu:

"Senin yıllardır bu ulusu yönettiğini bildiğim için, savunmamı sevinçle yapıyorum. [11]Tapınmak için Yeruşalim'e varışımdan bu yana on iki günlük bir sürenin bile geçmediğini kendin öğrenebilirsin. [12]Beni ne tapınakta herhangi bir kimseyle tartışırken, ne de sinagoglarda ya da kentte topluluğu ayaklandırırken gördüler. [13]Kaldı ki, beni suçladıkları sorunlara ilişkin sana kanıt da sunamazlar. [14]Açıkça tanıklıkta bulunuyorum sana; kendilerinin 'Parti' diye nitelendirdiği Yol'a göre, atalarımızın Tanrı'sına ruhsal hizmet sunmaktayım ben. Ruhsal yasada ve peygamberlerde yazılı her söze inanıyorum. [15]Onların da benimsediği Tanrı'ya, doğruların ve eğrilerin dirilmesi gerçekleşeceğine umut besliyorum. [16]İşte bunun için Tanrı'ya ve insanlara karşı her zaman tertemiz bir vicdan taşımayı amaçlıyorum.

[17]"Aradan yıllar geçtikten sonra, ulusuma yardım getirmeye ve sunular sunmaya geldim. [18]Beni tapınakta işte bu uğraşlarla, göreneksel temizlenmemle ilgili görevlerimi yaparken buldular. Yanımda ne bir topluluk vardı, ne de herhangi bir gürültü çıkarılmıştı. [19]Asya bölgesinden bazı Yahudiler belirinceye dek durum buydu. Gerçekte onların burada, senin önünde durup bana karşı ne gibi bir suçlamaları olduğunu bildirmeleri gerekirdi. [20]Yoksa Kurul'un önünde durmakta olduğum şu anda bu insanların bende ne tür yolsuzluk bulduklarını açıklamaları gerekir. [21]Olsa olsa ortalarında dikilirken, 'Bugün tarafınızdan ölülerin dirilmesiyle ilgili konuda yargılanıyorum' diye bağırmıştım."

Vali Feliks'in Kurnazlığı 22-27

[22]Yol'a ilişkin oldukça geniş bilgisi bulunan Feliks oturumu erteledi. "Davanızla ilgili kararımı komutan Lisias Kayseriye'ye inince vereceğim" dedi. [23]Ardından yüzbaşıya Pavlos'un tutukluluğunu sürdürmeleri, öte yandan onu belirli oranda rahat bırakmaları, yardımına gelen arkadaşlarından hiçbirine engel olmamaları için buyruk verdi.

[24]Aradan birkaç gün geçince Feliks Yahudi olan karısı Drusilla ile geldi. Pavlos'u çağırttı, ondan Mesih İsa'ya iman etmenin ne demek olduğunu dinledi. [25]Ne var ki, Pavlos doğruluktan, tutkulara üstün çıkmaktan ve gelecek yargıdan söz edince, Feliks ürktü. "Şimdilik git" dedi. "Vaktim olunca seni yeniden buraya getireceğim."

[26]Bir yandan da Pavlos'un kendisine rüşvet vereceğini umuyor, bu nedenle de onu sık sık yanına çağırarak kendisiyle görüşüyordu. [27]İki yıl dolunca, Feliks'in yerini Porkius Festus aldı. Yahudiler'e hoş görünmek isteyen Feliks, Pavlos'u cezaevinde bıraktı.

Yeni Valinin Tuttuğu Yol 1-12

25 Yönetim bölgesine varmasından üç gün sonra, Festus Kayseriye'den Yeruşalim'e çıktı. [2]Başrahiplerle ileri gelen Yahudiler Pavlos'a karşı davalarını kendisine açıkladılar ve ondan dilekte bulundular. [3]Pavlos'u Yeruşalim'e göndermesi için onun yardımını dilediler. Amaçları yolda pusuya yatıp onu öldürmekti. [4]Festus Pavlos'un Kayseriye'de tutuklu bulunduğunu, kendisinin de yakında oraya gideceğini bildirdi. [5]"Onun için, aranızdan yetkili kişiler benimle birlikte insin, bu adamın herhangi bir yolsuzluğu varsa onu suçlasınlar" dedi.

[6]Onların arasında çok çok sekiz-on gün geçirdikten sonra Kayseriye'ye indi. Ertesi gün yargı kürsüsüne oturup Pavlos'un getirilmesi için buyruk verdi. [7]Pavlos gelince, Yeruşalim'den inen Yahudiler çevresini kuşattı. Kendisine karşı bir sürü ağır suçlamada bulundular, ama bunlara ilişkin hiçbir kanıt gösteremediler. [8]Pavlos Yahudiler'in yasasına, tapınağa ve Kayser'e karşı hiçbir suç işlemediğini söyleyerek kendisini savundu.

[9]Ama Festus Yahudiler'e hoş görünmek istediğinden Pavlos'a, "Yeruşalim'e çıkıp orada bu suçlamalara karşı benim önümde yargılanmak ister misin?" diye sordu. [10]Pavlos, "Ben Kayser'in yargı kürsüsü önünde duruyorum ve bu yerde yargılanmam gerekir" dedi.

“Senin de çok iyi bildiğin gibi, Yahudiler’e hiçbir haksızlıkta bulunmadım. 11Eğer yolsuzluk
ya da ölümü gerektirecek herhangi bir iş yapmışsam, ölümden kaçmıyorum. Ama bu insanlar
beni boş yere suçluyorlarsa, hiç kimse beni onların eline teslim edemez. Kayser’e
başvuruyorum.” 12Ardından Festus danışmanlarla görüştü ve karara vardı: “Kayser’e
başvurdun, Kayser’e gideceksin.”

Durum Kral’a Yansıtılıyor 13-27

13Birkaç gün sonra Kral Agrippa’yla Berniki[273] Festus’a saygılarını sunmak için
Kayseriye’ye geldiler. 14Epey bir süre orada kaldılar. Festus Pavlos’la ilgili davayı Kral’a
açıkladı. “Feliks’in tutuklu bıraktığı bir adam var” dedi. 15“Ben Yeruşalim’deyken
Yahudiler’in başrahipleriyle İhtiyarları ona karşı davalarını açıklayarak kendisinin cezaya
çarptırılmasını istediler. 16Onlara, ‘Suçlanan kişi suçlayanlarla yüzleştirilmeden ve yüklenen
suç konusunda kendisine savunma fırsatı verilmeden bir insanı başkalarının eline teslim
etmek Romalılar’ın geleneğine uymaz’ dedim. 17Benimle birlikte Kayseriye’ye geldiklerinde
de vakit geçirmeden ertesi gün yargı kürsüsüne oturup adamın getirilmesi için buyruk
verdim. 18Suçlayanlar ayağa kalkınca, onu aklıma gelen kötülüklerden hiçbiriyle
suçlamadılar. 19Onunla kendi inançları sorununda çekişmeleri vardı. Bir de kendisine karşı,
ölmüş İsa’yla ilgili bir konu vardı ortada: Pavlos onun yaşadığını savunuyordu.

20“Bu sorunlar önünde şaşırıp kaldığımdan, Pavlos’a Yeruşalim’e gidip orada bu
suçlamalara karşı yargılanmayı isteyip istemediğini sordum. 21Ama Pavlos, Avgustus’un[274]
kararını beklemek üzere tutuklu kalmayı dileyince, onu Kayser’e gönderinceye dek tutuklu
kalmasını buyurdum.”

22Agrippa Festus’a, “Bu adamı bir de kendim dinlemek isterim” dedi. Festus, “Yarın
onu dinlersin” diye yanıt verdi.

23Ertesi gün Agrippa’yla Berniki göz kamaştırıcı süsler içinde gelip komutanlarla ve
kentin ileri gelenleriyle birlikte duruşma binasına girdiler. Festus’un çağrısıyla Pavlos
getirildi. 24Festus, “Kral Agrippa ve aramızda bulunan herkes!” dedi. “Yeruşalim’de ve
burada tüm Yahudi topluluğunun kendisine karşı dilekte bulundukları kişiyi önünüzde
görüyorsunuz. Ona ilişkin, ‘Bundan böyle yaşaması doğru değildir’ diye bağırıyorlar. 25Ama
ben onun ölümü gerektirecek hiçbir suç işlemediği sonucuna vardım. Kendisi Avgustus’a
başvurunca da onu göndermeye karar verdim. 26İmparatoruma onun için yazabileceğim kesin
bir şey yok. Bu nedenle kendisini size, özellikle de sana getirdim, ey kral Agrippa! Öyle ki,
onu sorguya çektikten sonra yazabileceğim bir şey bulunsun. 27Çünkü neyle suçlandığını
açıklamadan bir tutukluyu göndermek, olamayacak bir iş gibi görünüyor bana.”

Pavlos Kendisini Savunuyor 1-11

26 Agrippa, Pavlos’a, “Kendin için konuşmakta serbestsin” dedi. Bunun üzerine Pavlos
elini kaldırarak savunmasına başladı:

2“Yahudiler’in beni suçladıkları konuların tümüne karşı bugün senin önünde
savunmamı yapabileceğim için kendimi mutlu sayıyorum, Kral Agrippa. 3Sen ki tüm Yahudi
törelerini ve konularını bilen bir insansın. Bunun için beni katlanışla dinlemeni dilerim.

4“Gençliğimden bu yana ulusum arasında ve Yeruşalim’de geçen yaşamımı
Yahudiler’in tümü bilir. 5Tanıklıkta bulunmak isterlerse, öteden beri bilirler ki kendi
inancımızın en koyu partisine yaraşır biçimde, bir Ferisi olarak yaşadım. 6Şimdi Tanrı’nın
atalarımıza verdiği vaade umut bağladığım için yargılanmak üzere burada bulunuyorum. 7On
iki kolumuzun[275] gece gündüz içtenlikle tapınarak erişmeyi umduğu vaattir bu. Bu umuda

---

273 Agrippa’nın karısı.
274 Roma İmparatoru.
275 Yakup’tan gelen on iki İsrail kolu.

bağlılığımdan ötürü Yahudiler'in suçlamasıyla karşı karşıyayım, ey Kral! 8Tanrı'nın ölüleri diriltmesi sizlerce niçin olamayacak bir iş sayılıyor?

9"Ben kendim de Nasıralı İsa'nın adına karşı her tür direniş eyleminde bulunmam gerektiğini düşünmüştüm. 10Nitekim Yeruşalim'de tam bunu yaptım: Başrahiplerden almış olduğum yetkiyle, kutsal yaşamlılardan[276] birçoğunu cezaevine kapattım. Üstelik onların öldürülmesi gerekince oyumu da kullandım*. 11Bütün sinagoglarda onları birçok kez cezaya çarptırdım; üstelik kendilerini sövmeye[277] zorladım. Öfkeden öylesine deliye dönmüştüm ki, saldırımı dış kentlere dek uzattım."

Pavlos İsa'ya Bağlanışını Anlatıyor 12-18
(9:1-19; 22:6-16)

12"Bu amaçla başrahiplerden aldığım yetki ve görevle Şam'a gidiyordum ki, 13ey Kral, öğleyin yolda güneşten daha parlak bir ışığın gökten benim ve benimle birlikte gidenlerin çevresini sardığını gördüm*. 14Hepimiz yere düştük. Bir sesin bana İbranice'de şöyle dediğini duydum: 'Saul, Saul, niçin bana saldırıda bulunuyorsun? Üvendireyi tepmek* senin için çetin iştir.' 15Ben, 'Sen kimsin ya Rab?' dedim. Rab, 'Ben senin saldırdığın İsa'yım' diye yanıt verdi. 16'Ama doğrul ve ayağa kalk; çünkü sana bunun için gözüktüm. Bende gördüğün ve sana gözükeceğim olgularda hizmet sunmaya ve tanıklığımı duyurmaya atadım seni. 17Kendilerine gönderdiğim halk[278] ve uluslar elinden seni kurtaracağım. 18Onların gözlerini açasın, onları karanlıktan ışığa ve şeytanın egemenliğinden Tanrı'ya döndüresin diye gönderiyorum seni. Öyle ki, günahların bağışlanmasına kavuşsunlar ve bana iman ederek kutsal kılınanlar arasında yer alsınlar.'"

Pavlos'un Yahudiler'e ve Uluslara Tanıklığı 19-23

19"İşte bunun içindir ki, ey kral Agrippa, göksel görmeye karşı söz dinlemezlikte bulunmadım. 20Ama ilkin Şam'da, sonra Yeruşalim'de, tüm Yahudiye ülkesinde ve uluslar arasında günahtan dönüp Tanrı'ya yönelmeleri, günahtan dönmüş yaşama yaraşır işler uygulamaları gerektiğini bildirdim.

21"Bu yüzden Yahudiler beni tapınakta tutuklayıp öldürmek istedi. 22Ama Tanrı'dan sağlanan yardımla bugüne dek gerek alt gerek üst tabakadan bireylere tanıklıkta bulundum. Peygamberlerle Musa'nın olacağını bildirdikleri olaylar dışında hiçbir şey söylemiyorum. 23Mesih'in işkence çekmesi gerektiğini, ölülerden dirilen ilk kişi olarak halka ve uluslara ışık bildirisini yayacağını söylüyorum."

Pavlos Agrippa'yı İsa'ya Çağırıyor 24-29

24Pavlos bu yolda savunmasını sürdürürken, Festus yüksek sesle onun sözünü kesti: "Çıldırıyorsun Pavlos. Yüksek bilgi senin aklını yerinden oynatmış." 25Pavlos, "Aklımı oynatmadım saygıdeğer Festus" dedi. "Tam tersine, gerçeğe ve sağduyuya dayanan sözler bildiriyorum. 26Önünde hiç çekinmeden konuştuğum Kral da bunları çok iyi bilir. Çünkü bunlardan hiçbiri onun gözünden kaçmış değildir. Kanım budur; çünkü bu iş bir kuytuda olmuş değil. 27Peygamberlere inanır mısın, Kral Agrippa? İnandığını biliyorum."

28Agrippa Pavlos'a, "Beni kısa sürede Mesih inanlısı[279] yapacağını sanıyorsun" dedi. 29Pavlos yanıtladı: "Tanrı'dan dilerim, kısa ya da uzun süre içinde yalnız sen değil, bugün beni dinleyenlerin tümü şu bağları taşıma dışında benim durumumda bulunsaydınız."

Pavlos Suçsuzdur 30-32

---

276 Yaşam kutsallığı aşamasına gelen Mesih inanlıları.
277 Zorla, "İsa lanetlensin" dedirtmek. (Bakınız, I.Korintoslular 12:3).
278 **Halk** sözünün açıklaması için bakınız, 3:23
279 Hristiyan

30 Kral, vali, Berniki ve onlarla birlikte oturan herkes ayağa kalktı. 31 Oradan çekilip
sorunu tartıştılar. “Bu adam ölümü ya da cezaevine kapatılmayı gerektirecek hiçbir suç
işlemiş değildir” dediler. 32 Agrippa Festus’a, “Bu adam Kayser’e başvurmamış olsaydı, özgür
bırakılabilirdi” dedi.

Roma’ya Doğru 1-9

27 İtalya’ya yelken açmamız[280] kararlaştırılınca, Pavlos’la başka bazı tutukluları
Avgustus birliğinden Yulius adlı bir yüzbaşıya teslim ettiler. 2 Asya kıyılarına
uğrayacak olan, Edremit limanına bağlı bir gemiye binip açıldık. Selanik’ten Makedonyalı
Aristarhos bizimle birlikteydi. 3 Ertesi gün Sayda’ya uğradık. Yulius Pavlos’a insanca
davranarak gidip arkadaşlarını görmesine ve sağlayacakları konukseverlikten yararlanmasına
izin verdi. 4 Oradan açılıp Kıbrıs’ın rüzgâr altı yanını[281] aştık; çünkü rüzgâr bize karşı
esiyordu. 5 Kilikya ve Pamfilya açıklarından geçerek Likya’nın Mira limanına ulaştık.

6 Yüzbaşı burada İtalya’ya giden, İskenderiye’ye bağlı bir gemi bulunca bizleri buna
bindirdi. 7 Günlerce ağır ağır yol alarak, güçlük içinde Knidos açıklarına vardık. Ancak rüzgâr
kıyıya yanaşmamızı önledi. Girit’in rüzgâr altı yanından Salmone karşısından geçtik. 8 Bu kıyı
boyunca güçlükle yol aldıktan sonra İyi Limanlar denen bir yere vardık. Lasea kenti oraya
yakındı. 9 Çok vakit yitirmiştik. Güz orucunun* geçmiş olması nedeniyle ve bu dönemde gemi
yolculuğu tehlikeli olduğundan, Pavlos onlara öğütledi.

Azgın Fırtına Ortasında 10-26

10 “Arkadaşlar” dedi. “Görüyorum ki yolculuk hem yıkıma, hem de ağır zarara yol
açacak; yalnız gemiyle yükü için değil, canlarımız için de.” 11 Ne var ki yüzbaşı, Pavlos’un
dediklerinden çok, kaptanla gemi sahibinin önerisini dinledi. 12 Liman kışı geçirmeye elverişli
olmadığından, çoğunluk buradan açılmak istiyordu. Girit’in Feniks limanına ulaşıp kışı orada
geçirmeyi umuyorlardı. Güneybatıya ve kuzeybatıya dönük bir yerdir burası.

13 Güney rüzgârı esince, amaçlarının gerçekleştiğini sanarak, demir alıp Girit kıyısı
boyunca yol yapmaya koyuldular. 14 Ama çok geçmeden karadan esen kuzeydoğu kasırgası
bastırdı. 15 Gemi dalgalara kapılıp rüzgâra karşı boğuşmanın olanaksızlığı anlaşılınca,
kendimizi sürüklenmeye bıraktık. 16 Klavda adlı küçük bir adanın rüzgâr altı yanını aşarken
geminin filikasına güçlükle sarılabildik. 17 Filikayı yukarı çekerek tüm gemiyi alttan
güçlendirmesi için halatlar bağladılar. Sirtis’e* çarpmaktan korkarak yelken takımlarını
indirdiler; böylece sürüklenip gittiler.

18 Korkunç fırtına üzerimize saldırıyordu. Ertesi gün gemideki yükü denize boşaltmaya
başladılar. 19 Üçüncü gün de kendi elleriyle geminin takımlarını attılar. 20 Günlerce ne güneşi,
ne de yıldızları gördüler. Fırtına tüm hızıyla direnişi sürdürdü. Sonunda bizim için kurtulma
umudu tümden yitirildi.

21 Uzun süre ağızlarına hiçbir şey koymamışlardı. Bunun üzerine Pavlos ortalarında
durup, “Arkadaşlar” dedi. “Beni dinlemeliydiniz; bu yıkımı, bu zararı başınıza getirmemek
için Girit’ten açılmamalıydınız. 22 Ama şu anda yürekli olmanızı öğütlerim. İçinizden
hiçbirinin canına bir zarar gelmeyecek; yalnız gemi kaybolacak. 23 Çünkü bu gece, bağlı
olduğum ve kendisine ruhsal hizmet sunduğum Tanrı’nın bir meleği yanımda durup,
24 ‘Korkma Pavlos’ dedi. ‘Senin Kayser’in karşısında durman gerekiyor. İşte onun için Tanrı
seninle gemi yolculuğunda bulunanların tümünü sana bağışladı.’ 25 Bu nedenle yüreklenin
arkadaşlar. Çünkü benim Tanrı’ya imanım vardır; her şey bana bildirdiği gibi olacaktır.
26 Ancak bir adaya bindirmemiz gerekiyor.”

Kara Görünüyor 27-32

---

280 Yazar Luka Pavlos’la birlikte yola çıkıyor. (Bakınız, 16:10; 20:5)
281 Güneyini

27 Adriyatik Denizi'nde sürüklenmemizin on dördüncü gecesi, gece yarısı sularında,
gemiciler bir karaya yaklaştıklarını anladılar. 28 Denizin derinliğini ölçtüler ve yirmi kulaç[282]
olduğunu gördüler. Biraz daha ilerledikten sonra yeniden denizin derinliğini ölçtüler; on beş
kulaç olduğunu gördüler. 29 Kayalıklara bindirmekten korkuyorduk. Bu nedenle kıçtan dört
demir attılar ve günün doğması için dua ettiler. 30 Gemiden ayrılmak amacıyla filikayı denize
indiren gemiciler, baş taraftan demir atacak gibi davrandılar. 31 Pavlos yüzbaşıya ve askerlere,
"Bu adamlar gemide kalmazsa siz kurtulamazsınız" dedi. 32 Bunun üzerine askerler filikanın
iplerini kesip onu salıverdiler.

Kurtuluş Kesinleşiyor 33-44

33 Günün doğuşundan önce Pavlos herkese yemek yemelerini öğütledi. "Bugün on
dördüncü gündür" dedi, "Ağzınıza bir lokma ekmek koymadan, sinirleriniz gergin,
bekliyorsunuz. Tümden besinsiz kaldınız. 34 Bu nedenle yemek yemenizi öğütlerim. Çünkü
kurtuluşunuz için gereklidir bu. Hiç kimsenin başından bir tek kıl yitirilmeyecektir."
35 Pavlos bunları söyledikten sonra ekmek aldı; herkesin önünde Tanrı'ya şükran
sunmanın ardından parçalayarak böldü ve yemeye başladı. 36 Hepsi de yüreklendi ve yemeye
katıldı. 37 Bizler –gemideki canların toplamı– iki yüz yetmiş altı kişiydik. 38 Gönüllerinin
özlediği kapsamda yemek yedikten sonra buğdayı denize boşaltıp gemiyi hafiflettiler.
39 Gün doğunca karayı tanıyamadılar. Kumsallı bir koy gördüler; gemiyi oraya
yanaştırıp yanaştıramayacaklarını düşünüyorlardı. 40 Demirleri toplayıp denize salıverdiler. Bu
arada dümenlerin bağlarını gevşettiler; gabya yelkenini rüzgâra açıp kumsala doğrulttular.
41 Ama gemi karşıt akımlı* bir yere düştü ve baştan kara ettiler. Geminin baş tarafı saplanıp
kımıldanmaz oldu, kıçı ise dalgaların gücünden parçalanmaya başladı.
42 Hiçbiri yüzerek kaçamasın diye, askerlerin amacı tutukluları öldürmekti. 43 Öncelikle
Pavlos'u kurtarmak isteyen yüzbaşı onların bu amacına engel oldu. İlkin yüzebilenlerin
gemiden atlayıp karaya çıkmaları için buyruk verdi. 44 Geriye kalanlara gelince kiminin bir
tahta parçasına, kimisinin de geminin başka bir parçasına sarılmasını önerdi. Böylece herkes
sağ salim karaya çıktı.

Pavlos'un İmanı Kanıtlanıyor 1-6

28 Kurtulduktan sonra, adanın Malta olduğunu öğrendik. 2 Yerliler bize görülmemiş
insanlık gösterdi. Ateş yaktılar, hepimizi ağırladılar. Çünkü yağmur yağıyordu, hava
da soğuktu. 3 Pavlos bir deste çalı çırpı toplayıp ateşe attı. Sıcaktan kaçan bir engerek yılanı
onun eline sarıldı. 4 Pavlos'un elinden zehirli yılanın sarkıldığını gören yerliler birbirlerine,
"Kuşku yok, bu adam bir katil!" dediler. "Denizden kurtulmasına karşın Hak onun
yaşamasına izin vermedi." 5 Ama Pavlos zehirli yılanı ateşe attı ve başına hiçbir kötülük
gelmedi. 6 Yerliler Pavlos'un şişmesini ya da bir anda düşüp ölmesini beklediler. Ne var ki,
uzun süre bekledikten sonra ona hiçbir şey olmadığını görünce, düşüncelerini değiştirip onun
bir tanrı olduğunu zannettiler.

Pavlos Hastaları Sağaltıyor 7-10

7 Bu yörede ada başkanının çiftlikleri vardı. Adı Publius olan bu adam bizleri kabul etti
ve üç gün süreyle konukseverlik göstererek ağırladı. 8 Publius'un babası yüksek ateşten
yanıyordu. Dizanteriye tutulmuş, yatağa düşmüştü. Pavlos onu görmeye gitti. Sağlığı için dua
yükseltti, ellerini üstüne koyarak onu iyi etti. 9 Bundan sonra adadaki başka hastalar da
Pavlos'a gelip sağlığa kavuştu. 10 Bu insanlar bizlere armağanlar sunarak saygı gösterdi,
denize açıldığımızda da tüm gereksinimlerimizi karşıladılar.

Pavlos Roma'ya Ulaşıyor 11-31

---

282 Bir kulaç: 1.78 metre.

[11]Aradan üç ay geçti. Adada kışlamış –İkiz Oğullar armasıyla donatılmış*– İskenderiye'ye bağlı bir gemiyle denize açıldık. [12]Sirakuza'ya uğradık, orada üç gün geçirdik. [13]Buradan sonra dolaşarak Regium'a ulaştık. Ertesi gün bir güney rüzgârı esti, ikinci gün Puteoli'ye vardık. [14]Orada kardeşler bulduk. Aralarında yedi gün geçirmemiz için yalvardılar. En sonunda Roma'ya vardık. [15]Oradaki kardeşler bizlere ilişkin bilgi alınca, bizi karşılamak için Appius Forumu'na* ve Üç Taverna'ya* kadar geldiler. Pavlos onları görünce Tanrı'ya şükranlarını sundu, yüreklendi. [16]Roma'ya girdiğimizde Pavlos'a kendisini gözaltında bulunduran askerle birlikte kalması için özel izin verildi.

[17]Aradan üç gün geçince Pavlos Yahudiler'in ileri gelenlerini çağırdı. Onlar toplanınca, "Kardeşlerim" dedi. "Ben ne halka, ne de atalarımızın törelerine karşı bir suç işledim. Yeruşalim'den tutuklu olarak Romalılar'ın eline teslim edildim. [18]Onlar soruşturmayı yaptıktan sonra beni özgür bırakmak istediler. Çünkü ölümü gerektirecek hiçbir davranışım olmadı. [19]Ama Yahudiler karşı çıkınca, Kayser'e başvurmak zorunda kaldım. Yoksa kendi ulusuma karşı hiçbir suçlamada bulunmuş değilim. [20]Bu nedenle sizleri görmek ve sizinle görüşmek istedim. Çünkü İsrail'in umudu yüzünden ben şu zincirle bağlıyım*."

[21]Onlar şöyle yanıtladı: "Biz Yahudiye'den seninle ilgili ne bir mektup aldık, ne kardeşler arasından buraya gelen biri bizlere herhangi bir şey anlattı, ne de sana karşı kötü bir söz konuştu. [22]Kaldı ki, biz senin düşünceni öğrenmeyi uygun görüyoruz. Bu partiye gelince, her yerde ona karşı konuşulduğunu biliyoruz."

[23]Pavlos'a bir gün ayırdılar. Büyük bir topluluk onun konuk kaldığı yere geldi. Pavlos onlara Tanrı hükümranlığını anlattı ve sabahtan akşama dek İsa'ya ilişkin tanıklıkta bulunarak Musa'nın ruhsal yasasından, peygamberlerden kendilerine kanıtlar gösterdi. [24]Söylenenlere kimi inandı, kimi imansızlık gösterdi.

[25]Birbirleriyle anlaşmazlığa düşünce ayrıldılar. Pavlos onlara son bir söz söyledi: "Kutsal Ruh Yeşaya peygamber aracılığıyla atalarınıza çok doğru söylemiştir:

[26]"'Git bu halka bildir,
Çok dinleyeceksiniz ama bir şey anlamayacaksınız.
Çok göreceksiniz ama bir şey kavramayacaksınız.
[27]Çünkü bu halkın yüreği yağ tuttu,
Kulakları iyi duymaz oldu.
Gözlerini yumdular;
Gözleriyle görmesinler
Kulaklarıyla duymasınlar,
Yürekleriyle anlamasınlar diye.
Dönmesinler de ben kendilerini iyi etmeyeyim diye.'

[28]"Sizlerce bilinsin ki, Tanrı'nın bu kurtarışı uluslara gönderilmiştir. Onlar dinleyecek." [29][283]

[30]Pavlos'a gelince, tam iki yıl kiraladığı evde yaşadı ve yanına gelen herkesi kabul etti. [31]Tanrı hükümranlığını yayıyor ve önlenmeden, yüreklilikle Rab İsa Mesih'e ilişkin konuları öğretiyordu.

[283] **29** [Pavlos bunları söyleyince Yahudiler ayrıldı, kendi aralarında yoğun tartışmaya giriştiler.]

ROMALILARA MEKTUP
(Tanrı'nın Kayra İlkesi)

Önsöz

Birinci yüzyılda her yere dağılmış inanlılar topluluklarını ve topluluk liderlerini eğitmek, yüreklendirmek ve Mesih bağlılığında bağdaştırmak için genç kilise topluluklarına Tanrı esinlemesiyle yazılan mektupları okuruz İncil'de. Toplamı yirmi bir olan bu mektupların ana konusu Tanrı katında kişinin nasıl doğruluğa erişebileceği, bağlıların nasıl eğitileceği, toplulukların ne yolda yönetileceğidir. Bunlardan on üçünü yazmak için Tanrı haberci Pavlos'u seçti ve esinledi.

Önemi çok yüksek olan Romalılar Mektubu 58 yılında Pavlos'un üçüncü haber gezisi sırasında Korintos kentinden yazıldı. Mektup iki önemli kesime ayrılır: ÖĞRETİ (Bölüm 1-11), UYGULAMA (Bölüm 12-16). Ana konu insanın günahlılığıdır; İsa Mesih'e iman ederek doğrulukla donatılmak, Kutsal Ruh'la dolup Tanrı'yı hoşnut eden yaşamı yaşamaktır.

İlk kesimde karşımıza insanla ilgili üç konu çıkıyor: 1- Evrensel Suçluluk (1-3), 2- Kişisel Günahlılık (7:15-24); 3- Tanrısal Egemenlik (9:7-18). Mektubun ana konusu 1:16-17'de açıklanmaktadır. Eski Antlaşma'dan gelen bu köklü gerçek (bkz. Habakkuk 2:4). Galatyalılar'a Mektup 3:11 ve İbraniler'e Mektup 10:38'de de konu edilmekte, tanrıbilim öğretisinin temeli olarak belirtilmektedir.

Bu yazı şöylece özetlenebilir:

12. *Herkes doğrulukla donatılmaya gereksinimli 1:1-3:20.*
13. *Suçluluk kesindir, doğruluk kayrayladır 3:21-5:11.*
14. *Adem'le birlik, Mesih'le birlik 5:12-7:25.*
15. *Tanrı tasarılarının bütünlenmesi 8:1-9:5.*
16. *Egemen Tanrı isteği uyarınca seçilenler 9:6-11:36.*
17. *Mesih'e imanın uygulanışı 12:1-16:27.*

Özel Açıklama 1-7

1 Mesih İsa'nın uşağı, haberci[284] olmaya çağrılan, Tanrı'nın Sevinç Getirici Haberi'ni
yaymaya atanan Pavlos'tan. 2Tanrı'nın peygamberleri aracılığıyla Kutsal Yazılar'da
önceden vaat ettiği Sevinç Getirici Haber. 3Bu Haber O'nun Oğlu Mesih'e ilişkindir. O,
beden açısından Davut soyundan doğan, 4kutsallık ruhu açısından ölüler arasından dirilerek
güçlülükle Tanrı Oğlu belirlenen Rabbimiz İsa Mesih'tir.
5O'nun aracılığıyla kayra ve habercilik görevini aldık. O'nun adının yayılması için
bütün uluslar arasında iman buyruğuna uymayı tanıtalım diye.. 6Sizler de bunların arasında
İsa Mesih'in çağrılılarısınız. 7Roma'da bulunan hepiniz, Tanrı'nın sevdikleri, kutsal yaşam
çağrılıları.. Sizlere Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten kayra ve esenlik gelsin.

Dua ve Teşekkür 8-12

8En başta, hepiniz için İsa Mesih aracılığıyla Tanrıma teşekkür sunarım. Çünkü
imanınız tüm dünyada yayılıyor. 9Oğlu'nun Sevinç Getirici Haberi'nde canla başla kendisine
ruhsal hizmet sunduğum Tanrı tanığımdır: Hiç ara vermeden sizleri anıyorum. 10Tanrı
isteğiyle yakın dönemde bir yoldan yanınıza gelebilmek için sürekli dua ediyorum. 11Bu
isteğimin nedeni sizleri özlemiş olmamdır. Destek bulasınız diye sizlere ruhsal bir bağış
sağlamak istiyorum. 12Öyle ki, siz de ben de imanımızda birbirimizi karşılıklı
yüreklendirelim.

---

284 Bakınız, Matta 5:1; Habercilerin İşleri 1:2

Özel Bilgi 13-15

[13]Kardeşlerim, sizleri bilgisiz bırakmak istemem. Kaç kez yanınıza gelmeyi tasarladım ama şu ana dek engellendim. Öteki uluslar arasında olduğu gibi sizin aranızda da ürün toplamayı amaçladım. [14]Yunanlılar'a* da Barbarlar'a da, akıllılara da aklı kıt olanlara da borçluyum. [15]Bu nedenle Roma'da bulunan sizlere de Sevinç Getirici Haber'i müjdelemek için sabırsızlanıyorum.

Sevinç Getirici Haber'in Yeterliliği 16,17

[16]Çünkü, Sevinç Getirici Haber'e bağlılığımdan utanç duymuyorum. Çünkü her iman edene kurtuluş sağlayan Tanrı gücüdür; ilkin Yahudi'ye hem de Yunanlı'ya. [17]Çünkü Tanrı'nın insanı doğruluğa iletmesi Sevinç Getirici Haber'de açıklanır. İmana dayanan, imana ulaştıran doğruluktur bu. Tıpkı yazılı olduğu gibi, 'Doğru kişi imanla yaşayacaktır.'

DOĞRULUĞA GENEL GEREKSİNİM

İnsanlığın Suçluluğu 18-32

[18]Kötü tutumlarıyla gerçeğe set çeken insanların tüm tanrısaymazlığına ve kötülüğüne karşı Tanrı'nın öfkesi gökten açıklanır. [19]Çünkü Tanrı'ya ilişkin ne varsa onlara belirgindir; Tanrı bunu onlara açıklamıştır.

[20]O'nun göze görünmeyen nitelikleri –başlangıcı sonu olmayan gücü ve tanrılığı– dünyanın yaratılmasından bu yana yapılan işlerden anlaşılmakta ve açık açık görülmektedir. Öyle ki, hiç özürleri olmasın. [21]Çünkü Tanrı'yı bilmelerine karşın, O'nu ne Tanrı olarak yücelttiler, ne de teşekkür sundular. Tam tersine, tasarılarında boş savlara kapıldılar ve anlayıştan yoksun akılları kapkaranlık oldu. [22]Bilgelik taslarken akılsızlığa sürüklendiler. [23]Ölümsüz Tanrı'nın yüceliğini ölümlü insanla, kuşlarla, dört ayaklı yaratıklarla ve sürüngenlere benzer canlılarla değiştirdiler.

[24]Bu nedenle, Tanrı onları yüreklerinin tutkusunda iğrençliğe teslim etti. Bu işlerle kendi aralarında bedenleri aşağılansın diye. [25]Onlar Tanrı'nın gerçeğini yalanla değiştirdiler; Yaratan'dan çok yaratılana tapındılar, hizmeti bu doğrultuya yönelttiler. Kutluluk çağlar boyunca Tanrı'ya özgüdür. Amin.

[26]Bunun için Tanrı onları edepsizlikle ilgili utandırıcı isteklere teslim etti. Kadınları, doğal ilişkiyi doğala ters düşen ilişkiye dönüştürdüler. [27]Bunun gibi erkekleri de kadınla doğal ilişkiyi bırakıp isteklenmelerinde birbirlerini özleyerek yanıp tutuştular. Erkekler erkeklerle utanmazlık ettiler ve sapıklıklarına yaraşan karşılığı kendi varlıklarında buldular.

[28]Tanrı'yı bilme aşamasına gelmeyi onaylamadıklarından, Tanrı onları uygunsuz işler yapmaları için onaylanmayan düşünceye teslim etti. [29]Onların varlığında her tür bozukluk, aşağılık, açgözlülük, kötülük doldu taştı. Kincilik, adam öldürücülük, kavgacılık, düzenbazlık, bayağılık onları tepeden tırnağa dek sardı. Dedikoducular, [30]başkalarını çekiştirenler, Tanrı'yı yerden yere vuranlar, onu bunu aşağı görenler, büyüklenenler, övünenler, uygunsuz işler düzenleyenler, ana baba sözü dinlemeyenler, [31]düşüncesizler, sözünde durmayanlar, sevgi nedir bilmeyenler, sevecenlikten yoksun kişiler. [32]Bu işleri yapanlara ölüm yaraşır diyen Tanrı'nın hak yargısını bilmelerine karşın, bunları salt yapmakla yetinmezler, üstelik yapanları da onaylarlar.

Tanrı'nın Yansız Yargılaması 1-11

2 Bu nedenle ey yargı yürüten insan! Kim olursan ol hiç özrün yok. Çünkü başkasına yargı yürüttüğün konuda kendine karşı yargı yürütmektesin. Çünkü yargı yürüten sen, aynı işleri uygulamaktasın. [2]Bunları yapanlara karşı Tanrı yargılamasının gerçek kapsamında uygulandığını biliyoruz. [3]Bunları yapanlara karşı yargı yürüten, öte yandan aynısını kendisi

yapan insan! Tanrı yargılamasından kaçıp kurtulacağını mı sanıyorsun sen? [4]O'nun iyi yürekliliğinin, cezayı erteleyişinin, katlanışının ululuğunu mu küçümsüyorsun? Tanrı'nın iyi yürekliliğinin seni günahtan dönmeye yönelttiğini bilmezlikten mi geliyorsun?

[5]Doğruluğa dayanan Tanrı yargılamasının evrene açıklanacağı öfkeli yargılama gününde, katılığına ve günahtan dönmeye yanaşmayan yüreğine yaraşır biçimde, kendine karşı öfke biriktiriyorsun sen. [6]Tanrı herkese işlerine göre karşılık verecektir. [7]Sabırla, yararlı işlerle yücelik, onur ve kalıcılık arayanlara sonsuz yaşam; [8]öte yandan sürtüşmecilere, gerçeğe sırt çevirip düşüklüğü kucaklayanlara öfke ve kızgınlık uygulanacak. [9]Kötülük işleyen herkes acı ve üzüntü çekecek: İlkin Yahudi hem de Yunanlı. [10]Öte yandan yararlı işler yapan herkese yücelik, onur ve esenlik gelecek; ilkin Yahudi'ye, hem de Yunanlı'ya. [11]Çünkü Tanrı insanlar arasında ayrım gözetmez.

Tanrı Yargılaması Saptanacaktır 12-16

[12]Ruhsal yasayı bilmeden günah işleyenlerin tümü* ruhsal yasa öneme alınmaksızın mahvolacak. Ruhsal yasa kapsamında günah işleyenlerin tümü de ruhsal yasa yoluyla yargılanacak. [13]Çünkü Tanrı katında doğru kişiler ruhsal yasanın duyucuları değildir. Tersine, doğrulukla donatılanlar ruhsal yasanın uygulayıcılarıdır. [14]Çünkü ruhsal yasaya sahip olmayan uluslar[285], ruhsal yasaya ilişkin gerekleri kendiliklerinden uyguladıklarında, ruhsal yasaya sahip olmamalarına karşın, kendi kendilerine yasa görevi görürler. [15]Bu insanlar tutumlarıyla, ruhsal yasaca[286] buyrulanların öz yüreklerinde yazılı olduğunu gösterirler. Vicdanları kendileriyle birlikte tanıklık eder. Birbiriyle çelişen düşünceleriyse onları ya suçlar, ya da savunur. [16]Tanrı insanların yaşamındaki gizli kapaklı sorunları O Gün İsa Mesih aracılığıyla yargılar. Benim Sevinç Getirici Haberim uyarınca uygular bunu.

Ruhsal Yasayı Bilenlerin Yargılanması 17-24

[17]Gelelim sana Yahudi adını taşıyana, ruhsal yasaya güvenene, Tanrı'yı bilmekle övünene, [18]ruhsal yasanın ışığında eğitildiğinden O'nun isteğini tanıyana, üstün değerleri onaylayana. [19]Görmeyenlerin yöneticisi olduğuna güven besleyene, karanlıkta yürüyenlere ışık verene, [20]akılsızların eğitmenine, bilgisizlerin öğretmenine. Ruhsal yasada bilgi ve gerçeğin özüne sahip olana. [21]Başkasına öğreten sen, kendine öğretmez misin? Çalmamak konusunda sözü yayan sen, kendin çalar mısın? [22]Evlilik dışı cinsel bağlantıya girme diyen sen, evlilik dışı cinsel bağlantıya girer misin? Yalancı tanrılardan iğrenen sen, tapınak yağmacılığı eder misin*? [23]Ruhsal yasayla övünen sen, ruhsal yasaya karşı suç işleyerek Tanrı'yı yermektesin. [24]Kitap'ta yazılı olduğu gibi, 'Çünkü Tanrı'nın adı uluslar arasında sizin yüzünüzden kötülenmektedir.'

Yüzeysel Bilgi mi, Yüreksel Uygulama mı? 25-29

[25]Eğer ruhsal yasayı uyguluyorsan, sünnet gerçekten yararlıdır. Ama ruhsal yasaya karşı suç işleyen biriysen, sünnetli olman sünnetsizlikle eşit tutulur. [26]Çünkü ruhsal yasanın kurallarını uygulayan sünnetsiz kişinin sünnetsizliği sünnetlilik sayılmaz mı?

[27]Öyleyse, bedence sünnetsiz olan ama ruhsal yasayı uygulayan birey, Kitap'ta yazılanları bilmene ve sünnetli olmana karşın, ruhsal yasa önünde suç işleyen seni yargılayacaktır. [28]Çünkü kişi ne dıştan öyle görünmekle Yahudi olabilir, ne de bedence dıştan sünnetli görünmekle sünnetli olabilir. [29]Tam tersine, gerçek Yahudi iç yaşamda böyle davranan, yüreği sünnet edilmiş insandır. Yasa'da yazılanlarla değil, ruhla yöneltilendir. Onun övgüsü insanlardan değil, Tanrı'dandır.

---

[285] **Yahudiler** dışında kalan ve ruhsal yasası olmayan **uluslar.**

[286] Eski Antlaşma'da Musa peygamber aracılığıyla verilen şeriat. İncil'in sayfalarında buna ilk kez İsa Mesih tarafından değiniliyor (bkz. Matta 5:17). Bu çeviride (İbranice tora: öğreti, yön) baştanbaşa 'Ruhsal Yasa' olarak geçer.

Her Durumda Doğru Olan Tanrı 1-8

3 Öyleyse, Yahudiler'in taşıdığı özellik nedir? Ya da sünnetliliğin yararı ne olabilir? [2]Her bakımdan çoktur. Her şeyden önce, Tanrı sözleri Yahudiler'e emanet edilmiştir. [3]İçlerinden bazıları güvenilmezliğe kaydıysa ne olmuş? Onların güvenilmezliği Tanrı'nın güvenilirliğini geçersiz mi kılar? Hiçbir zaman! [4]Herkes yalancı olsa bile, Tanrı gerçek olmalı. Kitap'ta yazılı olduğu gibi:

"Böylece sözlerinde doğru çıkasın.
Yargıya oturduğunda üstünlüğünü kanıtlayasın."

[5]Ama eğer kötülüğümüz Tanrı adaletini tanıtlıyorsa, buna ne demeli? Yoksa öfkeli yargısını uygulayan Tanrı adaletsiz mi davranıyor? (İnsansal görüşle söz söylüyorum.) [6]Hiçbir zaman! Böyle olsaydı, Tanrı dünyayı nasıl yargılayabilirdi?

[7]Ama eğer benim yalancılığımdan ötürü, Tanrı'nın gerçekliği O'nun yüceliği yararına bollukla artıyorsa, niçin şu ana dek bir günahlı durumunda yargılanıyorum? [8]Buna göre, "Kötülük yapalım ki bundan iyilik çıksın" diye mi sav yürüteceğiz? Bazı kimseler böyle asılsız sözler ettiğimizi ileri sürerek bize kara çalıyor. Bunları yayanlar hak ettikleri kapsamda yargılanacaktır.

Her Can Doğruluktan Yoksundur 9-20

[9]Öyleyse, biz Yahudiler ötekilerden üstün kişiler miyiz? Kesinlikle hayır! Çünkü bütün insanların –Yahudiler'in de, ulusların da– günah egemenliğinde bulunduğunu daha önce kanıtladık.

[10]Kitap'ta yazılı olduğu gibi:

"Doğru olan yok, tek kişi bile..
[11]Anlayışla davranan yok,
Tanrı'yı arayan yok.
[12]Tümü yolu sapıttı, toplamı yararsız oldu.
İyilik yapan yok, tek kişi bile.
[13]Boğazları açık gömüttür,
Dilleriyle kandırırlar.
Dudaklarının altında engerek zehiri var.
[14]Ağızları ilenme ve acı sözle taşar.
[15]Ayakları kan dökmeye koşar.
[16]Geçtikleri yollar yıkım ve dert dolu.
[17]Bilmezler barış yolunu.
[18]Yok gözlerinde Tanrı korkusu."

[19]Şimdi biliyoruz ki, ruhsal yasada söylenen her şey yasa altında bulunan kişilere söylenmiştir; her ağız kapansın ve tüm dünya Tanrı önünde suçlansın diye. [20]Çünkü hiçbir insan ruhsal yasada sıralanan uygulamalarla Tanrı katında doğrulukla donatılmayacaktır. Çünkü ruhsal yasa bireyi ancak günahı bilme kavramına getirir.

Doğruluk Yolu Tektir 21-31

[21]Ama şimdi ruhsal yasa olmaksızın Tanrı'nın insanı doğruluğa eriştirmesi gün ışığına çıkmıştır; hem ruhsal yasanın hem de peygamberlerin tanıklığı budur. [22]İsa Mesih'e iman yoluyla iman aşamasına varanların tümünü Tanrı'nın doğruluğa eriştirmesidir bu. Çünkü hiçbir ayrım yoktur. [23]Çünkü tümü günah işledi ve Tanrı'nın yüceliğinden yoksun kalmaktadır. [24]Onlar karşılık ödemeksizin Tanrı'nın kayrasından yararlanarak, Mesih İsa'da sağlanan kurtulmalık aracılığıyla doğrulukla donatılırlar. [25]Tanrı İsa'yı –kanına iman edenlerin benimsemesi için– günahları gideren bağışlamalık olarak sundu. Bu, Tanrı adaletinin kesinlikle açıklanması içindi. Çünkü daha önce işlenmiş günahlara göz yumarak

cezayı ertelemişti. [26]Böyle davranmasının nedeni, adaletinin şimdiki dönemde açıklanması içindir: Hem kendi doğruluğu, hem de İsa'ya iman edeni doğrulukla donattığı kanıtlansın diye..

[27]Öyleyse övünmek nerede kalıyor? Dışlanıyor. Hangi ilke uyarınca oluyor bu dışlama? Yasa'da buyrulan işler nedeniyle mi? Hayır, iman ilkesi uyarınca. [28]Çünkü insan ruhsal yasada sıralanan işler olmaksızın, salt iman ederek doğrulukla donatılır düşüncesi üzerinde duruyoruz.

[29]Yoksa Tanrı yalnız Yahudiler'in Tanrısı mı? Ulusların da Tanrısı değil mi? Hiç kuşkusuz ulusların da Tanrısı'dır. [30]Tanrı bir olduğuna göre sünnetlileri de, sünnetsizleri de imanlarından ötürü doğrulukla donatacak. [31]Bu ne demektir? İman yoluyla ruhsal yasayı geçersiz mi kılıyoruz? Hiçbir zaman! Tam tersine, ruhsal yasayı pekiştiriyoruz.

İbrahim Doğruluğunu Nasıl Sağlayabildi? 1-8

4 Öyleyse, atamız İbrahim'in beden açısından yararı ne olmuştur? diye sorabiliriz. [2]Eğer İbrahim yaptığı işlerden ötürü doğrulukla donatıldıysa, övünmek için bir dayanağı vardır; ama Tanrı doğrultusunda değil. [3]Çünkü Kutsal Yazı ne buyuruyor?

"İbrahim Tanrı'ya iman etti
ve bu ona doğruluk sayıldı."

[4]İş yapana yaraşan karşılık armağan niteliğinde değil, ücret yükümlülüğünde hesaplanır. [5]Buna karşı, tanrısaymazı doğrulukla donatan Tanrı'ya iman edenin imanı doğruluk yerine sayılır; yaptığı işler değil. [6]Nasıl ki Davut da, Tanrı'nın işler olmaksızın doğru saydığı insana özgü mutluluğu şöyle anlatır:

[7]"Ne mutlu kötülükleri bağışlanan, günahları örtülen kişilere!
[8]Ne mutlu Rab'bin kendisine günah saymadığı insana!"

İbrahim'in Doğruluğu: Sünnetsiz Durumdayken 9-12

[9]Öyleyse bu mutluluk yalnız sünnetlileri mi, yoksa sünneti olmayanları da mı kapsar? Çünkü İbrahim'in imanı kendisine doğruluk yerine sayıldı diyoruz. [10]Nasıl oldu da bu böyle sayıldı? Sünnet olduktan sonra mı, yoksa sünnetsiz durumdayken mi? Hayır. Sünnet olduktan sonra değil tam tersine, sünnetsiz durumdayken sayıldı. [11]İbrahim daha sünnetsizken, sünnet simgesini imandan doğan doğruluğun mührü olarak aldı; sünnetsiz olmalarına karşın iman edenlerin tümüne ruhsal baba olsun diye. Böylelikle onlara da doğruluk sayılması amaçlandı. [12]Bunun yanı sıra sünnetlilere de baba oldu o. Salt sünnetli oldukları için değil, babamız İbrahim'in sünnetsizken taşımakta olduğu imanın izlerinde yürüdükleri için.

İbrahim'in Doğruluğu: Ruhsal Yasadan Önce 13-17

[13]İbrahim'e ya da soyuna, dünyanın mirasçıları olma vaadi ruhsal yasa aracılığıyla değil, imandan doğan doğruluk aracılığıyla sağlandı. [14]Çünkü ruhsal yasa uyarınca yaşayanlar Tanrı'dan miras alsaydı iman boşa çıkar, vaat da geçersiz olurdu. [15]Çünkü ruhsal yasa tanrısal öfkeye neden olur. Oysa ruhsal yasanın olmadığı yerde suç da yoktur.

[16]Bu nedenle tüm İbrahim soyuna kayra aracılığıyla sağlanması için, vaat imana dayanmaktadır; yalnız ruhsal yasaya bağlı olanlara değil, İbrahim'in imanına bağlı olanlara da. Çünkü o hepimizin ruhsal babasıdır. [17]Kitap'ta yazılmış olduğu gibi: "Seni birçok ulusun babası kıldım." İbrahim ölüleri yaşama kavuşturan, var olmayanı var eden Tanrı'nın önünde iman etti.

İman Edenlerin Parlak Örneği: İbrahim 18-25

[18]İbrahim umutsuzluğa karşın umutla birçok ulusun babası olacağına iman etti. Yazılı olduğu gibi: "Senin soyun böyle olacaktır." [19]Bedeninin ölü denebilecek durumunu –yaklaşık yüz yaşındaydı– ve Sarah'nın çocuk doğuramayacak durumda olduğunu düşündüğünde imanı

sarsılmadı. [20]Tanrı'nın vaadi konusunda imansızlık edip kuşkuya düşmedi. Tam tersine, imanda güçlenerek Tanrı'ya yücelik sundu. [21]O'nun vaat ettiğini uygulamaya da gücü yettiğine kesinlikle güvendi. [22]Bu nedenle, imanı kendisine doğruluk olarak sayıldı.

[23]Kaldı ki, 'kendisine sayıldı' sözleri yalnız İbrahim için yazılmış değildir. [24]Bu sözler bizler için de yazılmıştır. Rabbimiz İsa'yı ölüler arasından diriltene iman eden bizler için de iman doğruluk sayılacaktır. [25]İsa, bizim suçlarımız için ölüme teslim edildi ve doğruluğumuz için ölümden dirildi.

Mesih'e İman Edenin Doğruluğu 1-11

5 Bu nedenle, iman sonucu doğrulukla donatılmış olarak, Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla Tanrı'nın önünde barış gönencindeyiz. [2]İman ederek içinde bulunduğumuz bu kayraya O'nun aracılığıyla girme hakkına kavuştuk. Kavuşacağımız Tanrı yüceliğinin umuduyla da övünç duyuyoruz. [3]Üstelik acılarımızda bile övünç duyuyoruz. Çünkü acının sabrı oluşturduğunu biliyoruz. [4]Sabır, denenmeden geçildiğini gösterir, denenme de umudu oluşturur. [5]Bu umut utanç getirmez. Çünkü Tanrı'nın sevgisi bizlere verilen Kutsal Ruh aracılığıyla yüreklerimizde dolup taşmaktadır.

[6]Çünkü biz daha güçten yoksunken, gerekli dönemde Mesih tanrısaymazlar yerine öldü. [7]Doğru kişi yerine başka birinin ölmesini düşünmek güçtür. Yararlı insanın yerine belki başka biri ölme yürekliliğini gösterebilir. [8]Ama biz daha günahlıyken Mesih bizim yerimize öldü. Tanrı bize sevgisini bununla kanıtlıyor. [9]İsa'nın kanı aracılığıyla şu anda doğrulukla donatılmışsak, O'nun aracılığıyla Tanrı'nın gelecek olan öfkeli yargısından kurtuluş bulacağımız daha da kesindir. [10]Biz düşmanken Oğlu'nun ölümü aracılığıyla Tanrı'yla barıştırıldığımız göz önünde tutulsun. Ama barıştırılmış ortamda Mesih'in yaşamı aracılığıyla kurtuluş bulacağımız daha da kesindir. [11]Hem yalnız bu kadar da değil. Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla Tanrı bağlılığında övünç duymaktayız. O'nun aracılığıyla şimdi barışsal kayrayla donatıldık.

Günahın Sonucu, Tanrı'nın Armağanı 12-19

[12]Bu nedenle bir tek insan yüzünden günah nasıl dünyaya girdiyse, günah yüzünden de ölüm dünyaya girdi. Böylece bütün insanları ölüm biçip geçti. Çünkü tümü günah işledi. [13]Ruhsal yasa verilmeden önce de günah dünyadaydı. Ne var ki, ruhsal yasanın bulunmadığı yerde günah öneme alınmaz. [14]Ama ölüm Adem'in gününden Musa'nın gününe dek egemenliğini sürdürmüştür. Adem benzeri suçluluk sınırını aşarak günah işlememiş olanlar üzerinde de..

Adem gelişi beklenen kişinin bir betimidir. [15]Ne var ki, tanrısal bağış Adem'in suç işlemesine benzemez. Çünkü eğer bir tek kişinin suç işlemesiyle bunca insana ölüm yargısı geldiyse, Tanrı kayrasının ve armağanının bunca kişi yararına bollukla dağıtılması daha da kesindir. Buysa bir tek insanın –İsa Mesih'in– kayrasıyla oldu.

[16]Tanrısal armağan o tek kişinin günahına koşut değildir. Çünkü bir tek insanın suçu sonucunda saptanan yargı suçlu çıkarılma oldu. Tanrısal bağış ise bunun tersine, bir sürü suçtan sonra doğru çıkarılmayı sağladı. [17]Suçun bir tek insan tarafından işlenerek ölüm egemenliğini getirdiği ve bunun o tek kişi aracılığıyla bütünlendiği önümüzdedir. Ama kayra bolluğunu ve doğruluk armağanını alanların, bir tek kişi –İsa Mesih– aracılığıyla yaşamda egemenlik sürecekleri daha da kesindir.

[18]Demek ki, bir tek insanın suçluluğu yüzünden suçlu çıkarılma nasıl bütün insanları içerdiyse, buna koşut olarak bir tek insanın doğru çıkarma eylemiyle yaşam doğruluğu bütün insanları kapsamıştır. [19]Çünkü bir tek insanın buyruğa uymazlığıyla nasıl birçokları günahlı kılınmışsa, buna koşut olarak bir tek insanın buyruğa uymasıyla da birçokları doğru kılınacaktır.

5:1 Yeşaya 53:4,5 **5:5** 22:5; 25:20

Kayranın Ruhsal Yasaya Üstünlüğü 20,21

[20]Ruhsal yasa suçluluğun artması için araya girdi. Ama günahın arttığı yerde kayra da her ölçüyü aşan bir artışla çoğaldı. [21]Öyle ki, günah nasıl ölüm yoluyla egemenlik sürdüyse, Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla sonsuz yaşamı getiren kayra da doğrulukla egemenlik sürsün.

GÜNAH SORUNU

Mesih'in Ölümüyle Sağlanan Üstünlük 1-11

6 Öyleyse ne diyeceğiz? Kayra çoğalsın diye günah işlemeyi sürdürecek miyiz? [2]Hiçbir zaman! Günaha karşı ölmüş olan bizler bundan böyle nasıl günah içinde yaşayabiliriz? [3]Yoksa Mesih İsa'yla bir olmaya vaftiz edilen bizlerin, O'nun ölümüyle bir olmaya vaftiz edildiğimizi bilmiyor musunuz? [4]Çünkü vaftiz yoluyla O'nunla birlikte ölüme gömüldük. Öyle ki, Baba'nın görkemli gücüyle Mesih nasıl ölüler arasından dirildiyse, biz de günlerimizi yepyeni bir yaşamda geçirebilelim.

[5]Çünkü ölümünün benzerliğinde O'nunla birleştiysek, dirilişinin benzerliğinde de birleşmemiz doğaldır. [6]Eski insan benliğimizin O'nunla birlikte çarmıha çakıldığını biliyoruz; günah tutsaklığındaki beden ortadan kaldırılsın, bundan böyle günaha tutsaklık etmeyelim diye. [7]Çünkü ölmüş kişi günahtan özgür kılınmıştır. [8]Eğer Mesih'le birlikte öldüysek, O'nunla birlikte yaşayacağımıza da imanımız vardır.

[9]Mesih'in ölüler arasından dirilmiş olduğunu ve yeniden ölmeyeceğini biliyoruz. Artık O'nun üzerinde ölümün egemenliği kalmamıştır. [10]Öldüğü ölüm, sadece bir kez olmak üzere günaha karşı ölümdü; şimdi yaşadığı yaşamı ise Tanrı için yaşıyor. [11]Tıpkı bunun gibi, sizler de kendinizi günah karşısında ölü, Mesih İsa bağlılığında Tanrı karşısında diri kişiler sayın.

Mesih'in Dirilişi: Özgürlüğün Kanıtı 12-14

[12]Bundan böyle günah ölümlü bedeninizde egemenlik kurmasın; öyle ki, bedenin tutkularına uymayasınız. [13]Ne de bedeninizin parçalarını kötülük araçları olarak günaha sunun. Bunun yerine, ölüler arasından yaşama kavuşmuş kişiler olarak kendinizi Tanrı'ya sunun. Bedeninizin parçalarını da doğruluk araçları niteliğinde Tanrı'ya yararlı kılın. [14]Çünkü günah sizlere egemen kesilmeyecektir. Çünkü ruhsal yasa altında değil, kayra altındasınız.

Mesih İnanlısı: Doğruluk Tutsağı 15-23

[15]Öyleyse, ruhsal yasa altında olmayıp kayra altında olduğumuz için günah mı işleyelim? Hiçbir zaman! [16]Bilmiyor musunuz ki, kimin buyruğuna uymak amacıyla kendinizi uşak olarak sunarsanız, buyruğuna uyduğunuz efendinin uşağı olursunuz; ya ölüme sürükleyen günahın, ya da doğruluğa ulaştıran söz dinleyiciliğin.. [17]Ama Tanrı'ya şükürler olsun. Çünkü bir vakitler günahın uşağı olan sizler, artık teslim olduğunuz öğretiye gönülden boyun eğmiş bulunuyorsunuz.

[18]Günahtan özgür kılınarak doğruluğun uşakları oldunuz. [19]Doğal yapınızın güçsüzlüğü yüzünden, insansal ölçüler uyarınca konuşuyorum: Bir vakitler bedeninizin parçalarını nasıl iğrençliğe, bir kötülükten öbür kötülüğe uşak olarak sunduysanız, şimdi de kutsallığa yükselten doğruluğun uşakları olarak sunun. [20]Çünkü günahın uşağıyken, doğruluktan özgürdünüz.

[21]Şu anda utanç duyduğunuz işlerden o dönemde sanki ne ürün topladınız? Onların sonucu ölümdür. [22]Ama şimdi günahtan özgür kılındınız. Tanrı'nın uşağı oldunuz. Bundan topladığınız ürün yaşam kutsallığıdır; sonucu ise sonsuz yaşamdır. [23]Çünkü günahın karşılığı ölümdür. Tanrı'nın bağışı ise Rabbimiz Mesih İsa aracılığıyla sonsuz yaşamdır.

RUHSAL YASA – YAŞAM RUHUNUN YASASI

Ruhsal Yasa Belirli Bir Süre İçindir 1-6

7 Ruhsal yasayı tanıyanlara söylüyorum kardeşlerim: Ruhsal yasanın insan üzerindeki
egemenliğinin, insanın yaşam süresiyle kısıtlı olduğunu bilmiyor musunuz? [2]Örneğin,
evli bir kadın kocası yaşadığı sürece ona yasayla bağlıdır. Ama kocası ölürse, onu kocasına
bağlayan yasadan özgür kılınır. [3]Şöyle ki, kocası yaşarken başka bir erkeğe varırsa evlilik dışı
cinsel bağlantıya girmiş sayılır. Oysa kocası ölürse bu yasadan özgürdür; başka bir erkeğe
varsa da evlilik dışı cinsel bağlantıya girmiş olmaz.

[4]Kardeşlerim! Tıpkı bunun gibi, ölen Mesih'in bedeni aracılığıyla sizler de ruhsal yasa
karşısında öldünüz. Artık başkasına –ölüler arasından dirilene– varmakta özgürsünüz.
Bundaki amaç Tanrı'ya ürün getirenler olmamızdır. [5]Bizler bedenin utandırıcı istekleri
uyarınca yaşamaktayken, ruhsal yasanın etkilediği günahtan doğan utandırıcı istekler
bedenimizin parçalarında ölüme yaraşan ürünü oluşturuyordu. [6]Ama şimdi tutsak kılındığımız
bağ karşısında ölmüş olduğumuzdan, ruhsal yasadan özgür kılındık; yazılı yasanın eski
yolunda değil, Ruh'un yeni yolunda hizmet sunalım diye.

Ruhsal Yasa: Günahın Aynası 7,8

[7]Bundan nasıl bir sonuç çıkaracağız? Ruhsal yasanın günahlı olduğunu mu? Hiçbir
zaman! Ne var ki, ruhsal yasa olmadan günahın ne olduğunu bilemezdim. Eğer ruhsal yasa,
göz dikmeyeceksin dememiş olsaydı, göz dikmenin kötü bir eylem olduğunu bilmeyecektim.
[8]Günah buyruk aracılığıyla elverişli ortamı buldu ve içimde göz dikmenin her çeşidini
oluşturdu. Çünkü ruhsal yasa olmadıkça günah ölüdür.

Günahı Ölüme Götüren Ruhsal Yasa 9-13

[9]Bir zamanlar ruhsal yasasız yaşıyordum. Ama buyruk gelince günah canlılık buldu,
[10]ben de öldüm. Böylece yaşama götürmesi gereken buyruk beni ölüme sürükledi. [11]Çünkü
günah buyruk aracılığıyla elverişli ortamı bularak beni kandırdı ve buyruk aracılığıyla beni
öldürdü.

[12]Bu durumda ruhsal yasanın kutsal olduğu bir gerçektir. Buyruk da kutsal, doğru ve
yararlıdır. [13]Öyleyse gerçekte yararlı olan, bana ölüm mü getirdi? Hiçbir zaman! Tam tersine,
varlığımda ölümü oluşturan etken günahtı. Böylelikle günahın gerçek niteliği –yararlı olan
aracılığıyla içimde ölümü oluşturduğu– ortaya çıkmalıydı. Buyruğun ışığı altında günahın
aşırı günahlılığı belirgin olmalıydı.

Günahı Kaçınılmaz Kılan Ruhsal Yasa 14-25

[14]Yasanın ruhsal olduğunu biliriz. Ne var ki, ben bedenin gereksiz isteklerine
bağlıyım. Günaha satılmış bir tutsağım. [15]Ne yaptığımı kendim de bilmiyorum. Çünkü
yapmak istediğimi yapmıyorum; tersine, iğrendiğim neyse onu yapıyorum. [16]Yapmak
istemediğimi yapıyorsam; bu, ruhsal yasanın doğruluğunu onayladığımı belgeler.

[17]Öyle ki, gerçekte bu işi yapan ben değilim; içimde konut kurmuş olan günahtır.
[18]Çünkü içimde, yani bedenimin gereksiz isteklerinde yararlı bir şeyin konut kurmadığını
biliyorum. İçimde istek varsa da, iyilik yapma gücü yok. [19]İstediğim yararlı işi yapmıyorum;
tersine, istemediğim kötü şey neyse onu yapıyorum. [20]İstemediğim işi yapıyorsam, gerçekte o
işi yapan ben değilim, içimde konut kurmuş olan günahtır.

[21]Sonunda şu yasanın işlerlikte olduğunu görüyorum: Ben iyi işi yapmak isterken
kötülük karşımda sırıtıyor. [22]Çünkü varlığımın derininde Tanrı yasasını tam gönülle
onaylıyorum. [23]Gelgelelim, bedenimin parçalarında bambaşka bir yasa görüyorum.
Sağduyumun yasasına karşı savaşan ve beni bedenimin parçalarında işlerlikte olan günah

yasasına tutsak kılan bir yasa. 24Ne düşkün bir insanım ben! Ölüme götüren bu bedenden beni kim kurtaracak? 25Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla Tanrı'ya şükürler olsun!

Sonuç şudur: Sağduyumla Tanrı'nın yasasına, bedenimin gereksiz istekleriyle ise günah yasasına uşaklık ediyorum ben.

Günahın Alt Edicisi 1-11

8 Öyleyse bundan böyle Mesih İsa bağlılığında olanlara suçlu çıkarılma yoktur. 2Çünkü Mesih İsa bağlılığında yaşam veren Ruh'un yasası beni günah ve ölüm yasasından özgür kıldı. 3Çünkü bedenin gereksiz istekleri nedeniyle güçsüz kalan ruhsal yasanın yapamadığını Tanrı yaptı. Günahlı insan bedeni benzerliğinde ve günaha ilişkin sunu niteliğinde kendi Oğlu'nu göndererek insan bedeninde günahı yargıladı. 4Öyle ki, bedenin gereksiz istekleri uyarınca değil, Ruh'un isteği uyarınca yaşayan bizlerde ruhsal yasa her ne diliyorsa bunu hakça alsın.

5Çünkü bedenin gereksiz isteklerine göre yaşayanlar bedenin gereksiz isteklerini düşünür. Oysa Ruh'un isteğine göre yaşayanlar Ruh'a ilişkin konuları düşünür. 6Çünkü bedenin gereksiz isteklerine bağlı düşünce ölüme götürür. Ruh'a bağlı düşünce ise yaşama ve esenliğe götürür. 7Çünkü bedenin gereksiz isteklerine bağlı düşünce Tanrı'ya düşmanlıktır; çünkü Tanrı'nın yasasına boyun eğmez; eğemez de. 8Bedenin gereksiz isteklerine uyanlar Tanrı'yı hoşnut edemez.

9Ama Tanrı'nın Ruhu gerçekten sizlerde konut kurmuş bulunuyorsa, bedeninizin gereksiz isteklerine uyarak yaşamıyorsunuz. Tersine, Ruh bağlılığındasınız. Mesih'in Ruhu'nu taşımayan kişi O'nun sayılamaz. 10Ama eğer Mesih sizde yaşıyorsa günahlı olan beden ölü, doğrulukla donatıldığınızdan ruh da diridir. 11İsa'yı ölüler arasından diriltenin Ruhu sizlerde konut kurduysa, Mesih'i ölüler arasından dirilten, içinizde konut kuran Ruhu aracılığıyla[287] sizin ölümlü bedenlerinize de yaşam sağlayacaktır.

Kayra Sağlayışı: Tanrı Babamızdır 12-17

12Öyleyse kardeşlerim, bedenin gereksiz isteklerine uyarak yaşamak için bedene borçlu değiliz. 13Çünkü eğer bedenin gereksiz isteklerine uyarak yaşarsanız öleceksiniz. Ama Ruh aracılığıyla bedenin işlerini öldürürseniz yaşayacaksınız. 14Çünkü Tanrı Ruhu'yla yöneltilenler Tanrı'nın çocuklarıdır.

15Sizleri yeni baştan korkuya sürükleyecek olan uşaklık ruhunu almadınız; sizi evlatlığa yükselten Ruh'u aldınız. Bu Ruh'la, "Abba Baba*!" diye sesleniriz. 16Ruh kendisi bizim ruhumuzla birlikte, Tanrı çocukları olduğumuza ilişkin tanıklık eder. 17Eğer Tanrı'nın çocuklarıysak mirasçılarız da. Tanrı'nın mirasçıları, Mesih'in de miras ortaklarıyız. Madem Mesih'in çektiği sıkıntıları paylaşıyoruz, O'nunla birlikte yüceltilmemiz de gerekir.

Açıklanan Görkem 18-25

18Öyle sanıyorum ki, içinde bulunduğumuz şu dönemin sıkıntıları bize açıklanacak olan yücelikle karşılaştırılamaz bile. 19Çünkü yaratılış Tanrı çocuklarının açıklanışını büyük özlemle gözlüyor. 20Çünkü yaratılış kendi isteğiyle değil, Tanrı'nın isteğiyle yozlaşmaya bağımlı kılındı. Ama yine de umut vardır. 21Çünkü yaratılış çürüyüş boyunduruğundan kurtarılıp Tanrı çocuklarının yüce özgürlüğüne kavuşturulacaktır.

22Tüm yaratılışın şu ana dek birlikte inlediğini ve doğum sancısı çekercesine bir arada kıvrandığını biliyoruz. 23Hem de sadece bu değil; Ruh'un ilk ürününe sahip olan bizler de evlatlığa alınmayı ve bedenimizin kurtuluş bulmasını büyük özlemle bekleyerek içimizden inliyoruz. 24Çünkü bu umutla kurtuluş bulduk. Ama umut bağlanan şey görülseydi ona umut denemezdi. Çünkü gördüğü şeye kim umut bağlar? 25Ama görmediğimiz şeye umut bağlarsak onu sabırla gözleriz.

---

287 Bazı metinlerde: nedeniyle

Egemen Tanrı'nın Şaşılacak Kayrası 26-30

[26]Tıpkı bunun gibi, Ruh da biz güçsüzken yardım elini uzatır. Çünkü nasıl dua etmemiz gerektiğini bilmeyiz. Ama Ruh kendisi sözle anlatılamaz iniltilerle bizim için Tanrı'ya yakarır. [27]Yürekleri araştıran Tanrı, Ruh'un düşüncesini bilir. Çünkü Ruh kutsal yaşamlılar yararına, Tanrı isteği uyarınca yakarmaktadır.

[28]Tanrı'nın kendisini sevenlerle, ereği uyarınca çağrılanlarla birlikte her durumu yararlı yönde işlediğini biliriz. [29]Çünkü Tanrı önceden bildiği kişileri, Oğlu'nun benzerliğinde olsunlar diye önceden kararlaştırdı. Öyle ki, Oğul birçok öbür kardeşin arasında ilk-doğan* olsun. [30]Tanrı önceden kararlaştırdıklarını çağırdı. Çağırdığı kişileri doğrulukla donattı. Doğrulukla donattıklarını yüceliğe kavuşturdu.

Mesih Bağlılığında Açıklanan Tanrısal Sevgi 31-39

[31]Bunlarla yüzleştiğimizde ne dememiz gerekir? Tanrı bizimle birlikte olunca, kim bize karşı çıkabilir? [32]O Tanrı ki öz Oğlu'nu esirgemeyip O'nu hepimizin yararına sundu. O'nunla birlikte bize her şeyi bağışlaması beklenmez mi?

[33] Tanrı'nın seçilmişlerini kim suçlayabilir? Onları doğrulukla donatan Tanrı'dır. [34]Öyleyse suçlu çıkaran kimdir? Ölen, daha güzeli dirilen Mesih İsa. Tanrı'nın sağında bulunan, bizim için yakaran..

[35]Mesih'in sevgisinden bizleri kim ayırabilir? Acı mı, üzüntü mü, baskı mı, açlık mı, çıplaklık mı, tehlike mi, kılıç mı? [36]Tıpkı Kitap'ta yazılı olduğu gibi:

"Gün boyunca senin için öldürülüyoruz,
Boğazlanacak koyun gibi görüyorlar bizi."

[37]Ama bizleri sevenin aracılığıyla bütün bunlarda kesin yengi bizimdir. [38]Şuna kesin kanışım var: Ne ölüm, ne yaşam, ne melekler, ne başkanlıklar, ne şimdiki ne gelecek durumlar, ne dünya yetkileri, [39]ne üzerimizdeki ne altımızdaki dünyanın güçleri, ne de kurulu düzende başka bir etken bizleri Rabbimiz Mesih İsa'daki Tanrı sevgisinden ayırabilir.

TANRI'NIN SEÇİLMİŞ HALKI

Seçilmiş Halkın İmansızlığı 1-5

9 Mesih bağlılığında gerçeği söylüyorum, yalan konuşmuyorum. Kutsal Ruh'un aydınlattığı vicdanım benimle bir arada tanıklık ediyor: [2]Çünkü derin üzüntü içindeyim, yüreğimdeki acı dinmek nedir bilmiyor. [3]Kardeşlerim ve soydaşlarım için ben kendim lanetle Mesih'ten koparılıp atılmayı dileyecek hale geldim. [4]Onlar İsrailliler'dir. Onlara her şey verilmiştir: Tanrı çocukları olma yetkisi, yücelik, antlaşmalar, ruhsal yasa, tapınışla ilgili kurallar, vaatler. [5]Üstelik onlar ataların soyundandır[288]. Beden açısından Mesih de onlardan geldi. O her şeyin üzerinde olan, sonsuz çağlar boyunca kutluluk taşıyan Tanrı'dır. Amin.

Tanrı Vaadi Etkisiz Bırakılamaz 6-13

[6]Tanrı Sözü boşa çıktı demek değildir bu. Çünkü İsrail soyundan gelenlerin tümü İsrailli[289] sayılmaz. [7]Ne de İbrahim soyundan olanların tümü İbrahim'in çocuklarıdır. Tanrı ona, "İshak'ın soyundan gelenler senin soyun sayılacak" demişti. [8]Diyecek odur ki, Tanrı çocukları sayılanlar insansal bağdan doğmuş olanlar değil; tam tersine tanrısal vaatten doğanlardır soydan sayılanlar. [9]Çünkü tanrısal vaat bildirisi şöyledir: "Kararlaştırılmış dönemde geleceğim ve Sarah'nın bir oğlu olacak."

8:33 Yeşaya 50:8 **8:36** Memur 44:22

288 İbrahim, İshak, Yakup.

289 Tanrı'nın seçilmiş halkı.

[10]Hem de durum bununla kapanmıyor. Rebekah tek erkekten –atamız İshak'tan– hamile kaldı. [11]İkizler daha doğmamış, iyi ya da kötü bir iş yapmamışlardı. Bununla, seçimde Tanrı ereğinin kalımlı olduğu kanıtlanacaktı. [12]Bunun, başarılan işler uyarınca değil, tanrısal çağrı uyarınca saptandığı görülsün diye Tanrı Rebekah'ya, "Büyüğü küçüğüne uşaklık edecek" dedi. [13]Kitap'ta yazılmış olduğu gibi: "Ben Yakup'u[290] sevdim, Esav'dan ise tiksinti duydum."

Tanrı'nın Egemen Amacı 14-18

[14]Buna ne diyeceğiz? Tanrı adaletsizlik mi ediyor? Hiçbir zaman! [15]Çünkü Musa'ya şöyle demişti: "Ben dilediğime acıyacağım, dilediğime de sevecenlikle davranacağım." [16]Demek oluyor ki, insanın kendi isteğine ya da çabasına değil, Tanrı'nın acımasına bağlıdır bu.

[17]Kutsal Yazı'da Firavun'a şu söz bildiriliyor: "Bu amaçla seni başa geçirdim; senin üzerinde kendi gücümü göstereyim, böylelikle adım tüm yeryüzünde yayılsın diye.." [18]Demek oluyor ki O dilediğine acır, dilediğinin de yüreğini katılaştırır.

Tanrı'nın Acıması ve Öfkesi 19-29

[19]Şimdi bana, "Şu ana dek Tanrı niçin insanda kusur bulmakta; çünkü Tanrı isteğine kim karşı çıkabilmiştir?" diyeceksin. [20]Ey ademoğlu! Sen kim oluyorsun da Tanrı'yı sorguya çekiyorsun? Kendisine biçim verilen biçim verene, "Beni niçin böyle yaptın" diyebilir mi? [21]Öte yanı, çömlekçinin kili dilediği gibi kullanmaya hakkı yok mu? Aynı topraktan biri özel kullanış, öbürüyse sıradan kullanış için iki çömlek yapamaz mı o?

[22]Tanrı da buna koşullukta öfkesini göstermek ve gücünü tanıtmak isterken, kendilerine öfke yaraşanlara –mahva hazırlananlara– karşı aşırı katlanış gösteremez mi? [23]Öte yandan acıma gösterdiklerine –onları önceden yüceliğe hazırladıklarına– kendi yüceliğinin zenginliğini belirgin edemez mi? [24]Yalnız Yahudiler arasından değil, uluslar arasından da çağırdığı bizler değil miyiz? [25]Nasıl ki Hoşea peygamber aracılığıyla O şöyle diyor:

"Halkım olmayana 'halkım' diyeceğim,
Sevgili olmayana 'sevgilim' diyeceğim.
[26]Kendilerine, 'Benim halkım değilsiniz'
denilen yerde –tam bu yerde– diri Tanrı'nın
çocukları diye adlandırılacaklar."

[27]Yeşaya da İsrail'e ilişkin şöyle bağırıyor:

"İsrailoğullarının sayısı
denizin kumu kadar olsa bile,
ancak bir azınlık kurtulacak.
[28]Çünkü Rab yeryüzünde yargısını kesinlikle uygulayacak
ve ivedilikle sonuçlayacak."

[29]Yeşaya daha önce şöyle demişti:

"Orduların Rabbi* bizlere
bir soy bırakmamış olsaydı,
Sodom gibi olur, Gomorra'ya dönüşürdük."

İmanla Doğruluğa Kavuşanlar 30-33

[30]Şimdi bu işe ne dememiz gerekir? Doğruluğu aramayan uluslar doğruluğa kavuştu. Bu doğruluğaysa iman yoluyla ulaştılar. [31]Oysa ruhsal yasa aracılığıyla doğruluğu arayan İsrail bu doğruluk yasasına erişemedi. [32]Acaba neden? Çünkü doğruluğu imana dayanarak değil, başardıkları işlere bel bağlayarak kovaladılar. Bunun sonucunda, Sendeleme Taşı'na takılıp sendelediler. [33]Kitap'ta yazılmış olduğu gibi:

---

[290] Bakınız, Luka 1:33

“İşte Sion’a[291] Sendeleme Taşı’nı,
Engelleyen Kaya’yı koyuyorum.
O’na iman eden hiçbir vakit utandırılmayacaktır.”

Seçilmiş Halkın Yitirdiği Elverişli Durum 1-4

10 Kardeşler, İsrailliler için yüreğimin özlemi ve Tanrı’ya yakarım kurtuluş bulmaları
içindir. 2Kendilerine ilişkin tanıklık ederim ki, Tanrı önünde çabadan geri durmazlar.
Ne var ki bu çaba gerçek bilgiye dayanmıyor. 3Sonuçta Tanrı’nın insanı doğruluğa
eriştirdiğini kavramadan kendi elleriyle doğruluklarını saptama kovalayışındalar. Tanrı’nın
insanı doğruluğa erdirme ilkesine boyun eğmediler. 4Oysa Mesih ruhsal yasanın son
bulmasıdır; iman eden herkes doğrulukla donatılsın diye.

Herkesi Kapsayan Kurtuluş 5-13

5Ruhsal Yasa ilkesinden çıkan doğruluğa ilişkin Musa şunları yazar: “Bunları yapan
insan onlarla yaşayacaktır.” 6Buna karşı iman ilkesinden doğan doğruluk şöyle der:
“Yüreğinin içinden, göğe kim çıkacak demeyesin.” Mesih’i yere indirmeye dercesine. 7Ne de,
kim derinlere inecek diyesin yani, “Mesih’i ölüler arasından yukarı getirmeye..” 8Bununla ne
demek istiyor? “Tanrı sözü sana yakındır; ağzında ve yüreğinde.” Bu, yaydığımız iman
sözüdür.

9Eğer İSA RAB’tir diye ağzınla açıkça söyler, yüreğinle de Tanrı’nın O’nu ölüler
arasından dirilttiğine iman edersen kurtulacaksın. 10Çünkü doğrulukla donatılmak için yürekle
iman edilir, kurtuluş için de ağızla açıklama yapılır. 11Kutsal Yazı şöyle der: “Her kim O’na
iman ederse hiçbir vakit utandırılmayacaktır.”

12Çünkü Yahudiler’le uluslar arasında bir ayrım yoktur. Çünkü O tümünün Rabbi’dir.
Kendisini çağıranların toplamını bollukla kutlar. 13Bunun için, her kim Rab’bin adını çağırırsa
kurtulacaktır.

İsrailliler’in İmansızlık Nedeni 14-21

14Ama iman etmedikleri kişiyi nasıl çağıracaklar? O’na ilişkin hiç işitmedikleri kişiye
nasıl iman edecekler? Sözü yayan olmazsa nasıl işitecekler? 15Gönderilmezlerse sözü nasıl
yayacaklar? Kitap’ta yazılmış olduğu gibi:

“Gönül açan haberler duyuranların
Ayakları ne güzeldir!”

16Ama yine de Sevinç Getirici Haber’in buyruğunu herkes dinlemedi. Yeşaya buna
ilişkin şöyle der:

“Ya Rab, duyurduklarımıza kim inandı?”

17Demek ki, iman Haber’i duymakla, Haber’i duymak da Mesih’in sözü aracılığıyla
gerçekleşir. 18Ama soruyorum: Gerçekten Haber’i duymadılar mı? Hiç kuşkusuz duydular:

“Onların sesi tüm yeryüzüne yayıldı.
Sözleri de dünyanın her ucuna ulaştı.”

19Yeniden soruyorum: İsrail bunu bilmedi mi? İlkin Musa şöyle diyor:

“Sizleri ulus özelliği taşımayan bir ulus aracılığıyla imrendireceğim.
Anlayışsız bir ulus aracılığıyla sizleri kızdıracağım.”

20Yeşaya da korkmazlıkla şunu bildiriyor:

“Beni araştırmayanlarca bulundum,
Beni soruşturmayanlara açıklandım.”

21Öte yandan İsrail için de şöyle diyor:

“Tüm gün söz dinlemez, baş kaldırıcı bir halka ellerimi uzattım.”

---

291 Bakınız, Matta 21:5

Tanrısal Kayraya İman Eden İsrailliler 1-12

11 Öyleyse soruyorum: "Tanrı öz halkından yüz mü çevirdi?" Hiçbir zaman! Ben de bir İsrailli'yim: İbrahim soyundan, Benyamin kuşağından, [2]Tanrı önceden bildiği öz halkından yüz çevirmedi. Yoksa, İsrail'e karşı Tanrı'ya yakaran İlyas'a ilişkin Kutsal Yazı'nın ne dediğini bilmiyor musunuz?

[3]"Ya Rab, peygamberlerinin canına kıydılar,
Sunaklarını yerle bir ettiler,
Bir ben kaldım geriye.
Beni de öldürmeye çalışıyorlar."

[4]Tanrı'nın İlyas'a verdiği yanıt nedir? "Baal'a* diz çökmemiş yedi bin insanı ben kendime sakladım." [5]Tıpkı bunun gibi şimdiki dönemde de Tanrı'nın kayrasıyla seçilmiş bir azınlık vardır. [6]Eğer bu azınlık kayrayla seçilmişse, demek ki başarılan işler uyarınca seçilmemiştir. Yoksa kayra kayra olmaktan çıkar.

[7]Öyleyse sonuç nedir? İsrail aradığını bulamadı. Onun bulamadığını seçilmiş azınlık buldu. Geriye kalanlar ise dikbaşlı oldu. [8]Kutsal Kitap'ta dendiği gibi:

"Tanrı onlara uyuşukluk ruhu verdi;
Görmeyen gözler,
İşitmeyen kulaklar.." Bugünkü güne dek durum bu..

[9]Davut da şöyle der:

"Öz sofraları kendilerine tuzak ve ağ olsun:
Hem engelleyen köstek, hem de yaraşıklı ceza.
[10]Gözleri görmemek üzere kararsın.
Bellerini sonsuza dek iki büklüm et*!"

[11]Şimdi soruyorum: "Düşmek için mi yanlış adım attılar?" Hiçbir zaman! Tersine, İsrailliler'in suç işlemesiyle uluslara kurtuluş geldi. Öyle ki, imrenti gelsin onlara. [12]Eğer İsrailliler'in suç işlemesi dünyanın bollukla kutlanmasına, ruhsal yenilgisi de ulusların bollukla kutlanmasına dönüştüyse, onların bütünlük bulması ne denli kutluluk getirecektir!

Kayradan Yararlananlara Uyarı 13-24

[13]Şimdi siz uluslara söylüyorum: Mademki, ben uluslara gönderilen bir haberciyim, bunu yüce bir hizmet sayarım. [14]Belki bir yoldan soyumdan olanları imrendirip aralarından bazılarını kurtarırım. [15]Eğer onların yoksun bırakılması dünyanın Tanrı'yla barışmasına yol açtıysa, kabul edilmeleri ölülerin yaşam bulması değil de nedir?

[16]Eğer ilk hamur kutsalsa tüm hamur kutsaldır. Eğer kök kutsalsa dallar da kutsaldır. [17]Ama eğer iyi cins zeytin ağacının[292] kimi dalları budandıysa ve sen bir yaban zeytiniyken[293] onların arasına aşılanıp onlarla birlikte ağacın yaşam sağlayan özüne ortak olduysan, [18]sakın önceki dallara karşı böbürlenme. Eğer böbürleniyorsan, unutma ki kökü destekleyen sen değilsin; tam tersine köktür seni destekleyen.

[19]Belki de, "Dallar ben oraya aşılanayım diye budandı" diyeceksin. [20]Bu doğru. Onlar imansızlık nedeniyle budandı, sen ise iman nedeniyle durmaktasın. Yüksekten uçma; tersine kork! [21]Çünkü, Tanrı eğer iyi cins ağacın dallarını esirgemediyse, seni de esirgemeyecektir. [22]Bu nedenle Tanrı'nın iyiliğine de sertliğine de dikkat et. Düşenlere karşı sert, sana karşıysa tanrısal iyilikle davranandır O. Bu iyiliğe bağlı kalman gereğini de unutma. Yoksa sen de kesilip atılırsın.

[23]Eğer imansızlıkta direnmezlerse, İsrailliler de aşılanacak. Çünkü Tanrı'nın gücü onları yeniden aşılamaya yeter. [24]Sen yabanıl zeytin ağacından kesilip doğa yasasına ters

---

11:4 I.Krallar 19:18 **11:8** Yeşaya 29:10; Yasanın Tekrarı 29:4 **11:9** Mezmur 69:22,23; 35:8 **11:11** Yasanın Tekrarı 32:21 **11:25** Süleyman'ın Özdeyişleri 3:7; Yeşaya 5:21

292 **İyi cins zeytin** tanımıyla Tanrı'yı bilen İsrailliler anlatılıyor.

293 **Yaban zeytini** tanımıyla Tanrı'yı bilmeyen uluslar anlatılıyor.

düşercesine iyi cins zeytin ağacına aşılandıysan, iyi cins ağaçtan kesilen dallar ne denli kolaylıkla kendi ağaçlarına aşılanacak!

Tanrı Kayrası Herkesi Kapsar 25-29

25 Bu nedenle kardeşlerim, sizlere bu giz üzerinde bilgi vermek isterim. Öyle ki,
'bilgiçlik taslamayasınız'. Yürek katılığı İsrail'e geçici bir süre için geldi; ulusların tümü
Mesih'e bağlanıncaya dek. 26 Böylelikle tüm İsrail kurtulacaktır. Kitap'ta yazılmış olduğu
gibi:

"Kurtarıcı Sion'dan[294] gelecek,
Yakup'un soyundan[295] tanrısaymazlığı kaldıracak.
27 Onların günahlarını kaldırdığımda,
kendileriyle yapacağım antlaşma budur."

28 Onlar Sevinç Getirici Haber'i yadsıdıklarından siz uluslar çıkarına Tanrı'ya düşman
oldular. Ama tanrısal seçim açısından ataların hatırına sevgilidirler. 29 Çünkü Tanrı'nın
bağışları ve çağrısı geri alınmaz.

Kayra Tanrı Bilgisinin Ürünüdür 30-36

30 Size gelince, siz uluslar bir vakitler Tanrı'ya söz dinlemezlikte bulundunuz. Ama
şimdi İsrailliler'in söz dinlemezliği yüzünden Tanrı'nın acımasına kavuştunuz. 31 Tıpkı bunun
gibi onlar da şimdi söz dinlemezliktedirler; sizin Tanrı'nın acımasına kavuştuğunuz gibi onlar
da şimdi acınmaya kavuşsun diye. 32 Çünkü Tanrı tüm insanlığı söz dinlemezliğe tutsak
kılmıştır. Öyle ki, tüm insanlığa acısın.

33 Tanrı'nın zenginliği ne denli yücedir! Bilgeliği bilgisi ne derindir! O'nun
yargılarına akıl eremez. O'nun yolları araştırılamaz. 34 Çünkü,
"Rab'bin düşüncesini kim bilebildi?
Kim O'nun öğütçüsü olabildi?
35 Kim O'na bir şey verebildi de karşılığını alabildi?"
36 Çünkü her şey O'ndan, O'nun aracılığıyla ve O'nun içindir. Yücelik çağlar boyunca
O'na özgüdür. Amin.

İMAN YAŞAMININ SERGİLENİŞİ

Kayra ile Uyumlu Yaşam 1,2

12 Öyleyse kardeşlerim, Tanrı'nın sevecenliği adına size yalvarırım: Bedenlerinizi diri,
kutsal, beğenilir sunu niteliğinde Tanrı'ya sunun. İşte budur akla yatkın ruhsal
uğraşınız. 2 Şimdiki çağın gidişine uymayın. Tam tersine, anlayışınızın taze aşamaya
gelmesiyle büsbütün değiştirilmiş insanlar olun. Öyle ki Tanrı'nın isteğini, neyin yararlı,
beğenilir, yetkin olduğunu öğrenesiniz.

Tanrı Bağlılığının Özellikleri 3-21

3 Tanrı'nın bana sağladığı kayra aracılığıyla hepinize söylüyorum: Hiç kimse kendini
olduğundan daha akıllı saymasın. Bunun yerine, Tanrı'nın size verdiği iman ölçüsünü
kullanarak aklı başında kişiler olun. 4 Nasıl ki, bir bedende birçok parçamız vardır ve hiç
kuşkusuz, bütün parçaların görevi eşit değildir. 5 Tıpkı bunun gibi, pek çok kişi olan bizler de
Mesih bağlılığında tek bedeniz; hem de birbirimizin parçalarıyız.

6 Bize verilen kayra oranında çeşitli ruhsal bağışlarımız vardır: Peygamberlik etmek
için bağış verildiyse, bunu imanımız oranında yapmalıyız. 7 Başkalarına hizmet etmemiz için

---

294 Bakınız, 9:33; Matta 21:5
295 Bakınız, 9:13; Luka 1:33
11:34 Yeşaya 40:13; Eyub 15:8; Yeremya 23:18

bağış verildiyse, hizmet etmeliyiz. Öğretmek içinse, öğretmeliyiz. [8]Öğüt vermek içinse, öğüt vermeliyiz. Bağışta bulunan bunu eliaçıklıkla yapsın. Yöneticilik eden çabasını yönetmeye versin. Acıma gösteren bunu sevinçle yerine getirsin.

[9]Sevgi ikiyüzlülükten ırak olmalı. Kötüden iğrenin, iyiye sarılın. [10]Kardeşlik sevgisinde birbirinize içtenlikle bağlanın. Birbirinizle yarışırcasına karşılıklı saygı gösterin. [11]Çabada aylak olmayın, ruhta ateşli olun, Rab'be hizmet edin. [12]Taşıdığınız umut sizlere sevinç versin. Çektiğiniz acıda sabır gösterin, dualarınızı bağlılıkla sürdürün. [13]Gereksinimi olan kutsal yaşamlılara yardım elini uzatın, konukseverlik gösterin. [14]Sizlere saldırıda bulunanlara iyilik dileyin. Evet iyilik dileyin, lanet etmeyin. [15]Sevinenlerle birlikte siz de sevinin, ağlayanlarla birlikte siz de ağlayın. [16]Birbirinize karşı aynı düşüncede olun. Kurumlanmayın; tersine, aşağı tutulanlar sırasına katılın.

'Bilgiçlik taslamayın.'

[17]Size kötülük edene kötülükle karşılıkta bulunmayın. Herkesin gözünde iyi olanı yapmaya çalışın. [18]Herkesle barış içinde yaşamak için elinizden geleni yapın. [19]Ey sevgililer, hiçbir zaman öç almayın. Bırakın, Tanrı'nın öfkesi alsın öcünüzü. Çünkü Kutsal Kitap'ta şöyle yazılmıştır:

"Rab, 'Öç alma hakkı benimdir,
Karşılığını ben vereceğim' buyuruyor.
[20]Ama 'Düşmanın acıkmışsa onu doyur,
Susamışsa ona içecek ver.
Çünkü bunu yapmakla, onun başı üstüne
Kızgın korlar yığmış olursun.'"

[21]Kötülük seni alt etmesin; kötülüğü iyilikle alt et.

Başta Bulunanlara Bağımlılık 1-7

13 Herkes başta bulunan yetkililere bağımlı olsun. Çünkü Tanrı'dan olmayan yetki yoktur. Var olanları Tanrı atamıştır. [2]Bu nedenle, yetkiye karşı direnen, Tanrı'nın düzenine karşı direnmiş olur. Direnenler kendilerine yaraşan yargıyı giyeceklerdir. [3]Çünkü iyi iş yapanların yöneticilerden korkusu yoktur; kötü iş yapanlar korkar. Yetkili kişiden korkmamak ister misin? Öyleyse iyi işi yap, onun övgüsünü kazanırsın. [4]Çünkü o senin yararına Tanrı'ya hizmet etmektedir. Ama kötü işi yaparsan kork! Çünkü yetkili kişi kılıcı boş yere kuşanmaz. Kötü işi yapana gerekli yargıyı saptamak için Tanrı'ya hizmet eder. [5]Bu nedenle, baştaki yetkililere bağımlılık zorunluluğundasınız; salt yargılanma korkusundan değil, vicdan açısından da.

[6]Vergi ödemenizin nedeni de budur. Çünkü yöneticiler atandıkları işi yerine getirirken, Tanrı'nın görevlileri olarak çalışırlar. [7]Herkese ne gerekiyorsa onu verin: Vergi toplayana vergi, gümrük kesene gümrük, saygı gösterilmesi gerekene saygı, onur yaraşana onur..

Yaşamda Temel Yükümlülük 8-14

[8]Birbirinizi sevmekten başka hiç kimseye herhangi bir ilişkide borçlu olmayın. Çünkü insan kardeşini seven, ruhsal yasayı yerine getirmiştir. [9]Çünkü, "Evlilik dışı cinsel bağlantıya girmeyeceksin, öldürmeyeceksin, çalmayacaksın, göz dikmeyeceksin" ve bundan başka her ne buyruk varsa, tümü şu kuralda bütünlenmiştir: "İnsan kardeşini kendin gibi seveceksin." [10]Seven kişi insan kardeşine kötülük etmez. Öyleyse sevmek ruhsal yasayı yerine getirmektir.

[11]Vaktin önemini bilin. Artık sizin için uykudan uyanma saati gelmiştir. Çünkü şu anda kurtuluşumuz iman ettiğimiz o ilk günkünden daha yakındır. [12]Gece ilerledi, gün yaklaştı. Bu nedenle, karanlığın işlerini üzerimizden atalım, ışığın silahlarını kuşanalım. [13]Güne yaraşır biçimde günlerimizi saygıdeğer tutumla geçirelim; içkili gürültülü eğlence alemleriyle, sarhoşlukla, rasgele yatak arkadaşlıklarıyla, soysuzlukla, kavgacılıkla,

kıskançlıkla değil. 14Tam tersine, Rab İsa Mesih'i kuşanın ve bedenin gereksiz tutkularını karşılamayı bırakın.

Niçin Kardeşini Yargılıyorsun? 1-4

14 İmanı zayıf olan kişiyi aranıza kabul edin, ama kişisel görüşlere dayanan tartışmalara yer vermeyin. 2Örneğin, birinin inancı her tür yiyeceği yemesine izin verir. Öte yandan imanı zayıf birisiyse yalnız sebze yer. 3Her şeyi yiyen yemeyeni aşağı görmesin. Ne de salt sebze yiyen, yiyecek sorununda sakıncası olmayanı yargılasın. Çünkü Tanrı onu içten kabul etmiştir. 4Başka birinin ev uşağını yargılamaya sen kim oluyorsun? Onun başarılı olup olmadığına ancak efendisi karar verir. Kaldı ki başarılı olacaktır. Çünkü Rab'bin onu başarılı kılmaya gücü kesindir.

İnanlıların Ayrımları, Benzerlikleri 5-12

5Biri şu günü öteki günden üstün tutar, öbürü ise günlerin tümünü eşit tutar. Herkes kendi sağduyusuna güvensin. 6Belirli bir güne saygısı olanın bu saygısı Rab'bedir. Yemek yiyen de Rab'bi yüceltmek için yer. Çünkü Tanrı'ya teşekkür sunar. Öte yandan, yiyecek sorununda çekingen davranan, Rab'bi düşünerek çekingen davranır. Bunun için de Tanrı'ya teşekkür sunar. 7İçimizden hiç kimse kendisi için yaşamaz, kendisi için ölmez.

8Çünkü yaşıyorsak Rab için yaşıyoruz. Ölüyorsak Rab için ölüyoruz. Öyleyse yaşasak da ölsek de Rabbin'iz. 9Mesih'in ölmesi sonra da dirilmesi bunun içindir; hem yaşayanların hem de ölenlerin Rab'bi olsun diye.

10Öyleyse niçin kardeşini yargılıyorsun? Sen de niçin kardeşini aşağı görüyorsun? Çünkü hepimiz Tanrı'nın yargı kürsüsü önünde dikileceğiz. 11Çünkü Tanrı Sözü şudur:

"Rab buyuruyor: 'Benim diri olduğum gibi,
Her diz önümde çökecek ve
Her dil belirginlikle Tanrı'yı açıklayacak.'"

12Demek ki, her birimiz Tanrı'ya kendisine ilişkin hesap verecek.

Göz Önünde Tutulacak Gerekler 13-23

13Bu nedenle, bundan böyle birbirimizi yargılamayı bırakalım. Tersine, yargılarken tutumunuz şu olsun: Bir kardeşin suça sürüklenmesine ya da kösteklenmesine yol açacak bir şey yapmayalım. 14Rab İsa bağlılığında kesinlikle biliyorum ki, hiçbir şey kendiliğinden kirli değildir. Ama bir şeyin kirli olduğuna inanan için o şey kirli olmuştur. 15Eğer yediğin bir yiyecekten ötürü kardeşin üzüntüye düşmüşse, artık sevgi ilkesi uyarınca yaşamıyorsun. Mesih'in onun yararına canını verdiği kardeşine yiyecek yüzünden yıkım getirme. 16Sizlerce yararlı sayılan tutum, sonunda kötülenmesin. 17Çünkü Tanrı'nın hükümranlığı yiyecek içecek sorunu değildir. Kutsal Ruh bağlılığında gerçekleşen doğruluk, barış ve sevinçtir. 18Bu yolda Mesih'e hizmet eden birey Tanrı tarafından beğenilir, insanlarca onaylanır.

19Öyleyse barışın ardından koşalım ve birbirimize karşı yapıcılıkla davranalım. 20Yiyecek yüzünden Tanrı'nın işini baltalama. Gerçekte her yiyecek yenebilir. Ama yediğiyle başkasını suça sürükleyen birey kötülük işler. 21Et yememek, şarap içmemek ve kardeşini suça sürükleyecek herhangi bir şey yapmamak yerinde tutumdur. 22Bu konudaki inancın neyse, bunu Tanrı önünde kendine sakla. Onayladığı işi yapıp da kendi kendini yargılamayan insan mutludur. 23Ama yediğinden kuşkulanırken yiyen yargılanır. Çünkü tutumu imana dayanmamakta. İmana dayanmayan her tutum ise günahtır[296].

Kendinizi Değil, Başkalarını Hoşnut Edin 1-7

15 İmanda güçlü olan bizler, güçsüzlerin zayıflıklarını yüklenmek zorundayız. Amacımız kendimizi hoşnut etmek değildir. 2Her birimiz insan kardeşinin iyiliğini

[296] Bazı eski metinler 16:25-27'i bu kesimin sonunda gösterir.

kovalayarak onu hoşnut etsin, böylece yapıcılığa katkıda bulunsun. [3]Çünkü Mesih de kendini hoşnut etmeyi düşünmedi. Kitap'ta yazılı olduğu gibi:

"Seni aşağılayanların
Aşağılamaları üstüme çöktü."

[4]Önceden yazılan her söz bizi eğitmek için yazıldı. Öyle ki, Kutsal Yazı'nın sağladığı sabırla ve yüreklendirmeyle umudumuz olsun. [5]Sabır ve yüreklendirme kaynağı Tanrı, Mesih İsa'ya benzerlikte birbirinize karşı aynı düşüncede olmayı size sağlasın. [6]Öyle ki hep birlikte, bir ağızdan Rabbimiz İsa Mesih'in Tanrısı'nı ve Babası'nı yüceltesiniz. [7]Bu nedenle birbirinizi içten kabul edin; tıpkı Mesih'in Tanrı yüceliği için sizleri içten kabul ettiği gibi..

Mesih'in Ulu Hizmeti 8-13

[8]Şunu bildireyim: Mesih sünnetli Yahudi soyuna Tanrı gerçeği yararına hizmet görücü oldu; atalara duyurulan sözlerin onaylanması için.. [9]Hem de uluslar kendilerine yöneltilen acıyışı anarak Tanrı'yı yüceltsin diye.. Kitap'ta yazılmış olduğu gibi:

"Bu nedenle, uluslar arasında
Sana şükür sunacağım ve adına ilahiler söyleyeceğim."

[10]Üstelik şöyle diyor:

"Ey uluslar,
O'nun halkıyla birlikte mutluluk bulun."

[11]Ve yine,

"Bütün uluslar, Rab'bi övün;
Tüm halk toplulukları O'nu övsün."

[12]Yeşaya yeni baştan şöyle diyor:

"Yesse'nin* kökünden biri gelecek.
Uluslara başkanlık etmek üzere yükselecek
ve uluslar O'na umut bağlayacak."

[13]Umut kaynağı Tanrı sizleri imanınız aracılığıyla her tür sevinçle ve esenlikle doldursun. Öyle ki, Kutsal Ruh'un gücüyle umudunuz gitgide artsın.

Evrensel Kayra Yayılıyor 14-21

[14]Kardeşlerim, sizlerin iyilikle dolmuş, her tür bilgiyle tümlenmiş, birbirinize öğüt vermeye güçlenmiş olduğunuza kesin güvenim vardır. [15]Yine de belirli konulara ilişkin size yazma atılganlığında bulundum. Bununla, Tanrı'ca bana verilen kayraya ilişkin anınızı tazelemek amacını güttüm. [16]Uluslar yararına beni Mesih İsa'nın ruhsal görevlisi kılmıştır bu. Tanrı'nın Sevinç Getirici Haberi'ni duyurmakta sunu sunmayı betimleyen uğraşımı sürdürmekteyim. Öyle ki, ulusların sunulması beğeni verici, Kutsal Ruh etkilemesiyle kutsama getirici olsun.

[17]Bu nedenle, Mesih İsa'da Tanrı'ya hizmetimden övünç duyabilirim. [18]Ulusların tanrısal buyruğa uyması için, Mesih'in sözle ve eylemle benim aracılığımla gerçekleştirdiği işlerden başka hiçbir konuda konuşma atılganlığını göstermeyeceğim. [19]Böylece, belirtiler ve göz kamaştırıcı eylemler gücüyle, Kutsal Ruh yetkisiyle Yeruşalim'den İllirya[297] dolaylarına dek bir eğmeçi içerircesine Mesih'in Sevinç Getirici Haberi'ni baştan başa yaydım. [20]Bunu yapmaktayken, Mesih adının bilindiği yerlerde Sevinç Getirici Haber'i yaymayı üstlenmekten kaçındım; bunu onursal saygı gereği saydım. Olmaya ki başka birinin attığı temel üzerine bina kurmaya çalışayım. [21]Kitap'ta yazılmış olanı uyguladım:

'Kendilerine haber verilmemiş olanlar görecek;
O'na ilişkin bir şey duymamış olanlar bilecek.'

Evrensel Kayra Yayılacak 22-33

[297] **İllirya:** Bugünkü Hırvatistan kıyıları. Adriyatik denizinin kıyı boyu.

22 Bu yüzden size gelmem kaç kez engellendi. 23 Ama artık bu bölgelerde hizmet
yükümlülüğüm kalmadığından ve yıllardır size gelmeyi özlediğimden, 24 İspanya'ya giderken
size uğramayı umuyorum. İlkin sizlere bir süre doyduktan sonra tarafınızdan oraya yolcu
edilirim. 25 Ama şu anda, kutsal yaşamlılara hizmette bulunmaya Yeruşalim'e gidiyorum.
26 Çünkü Makedonya ve Ahaya'daki topluluklar, Yeruşalim'de kutsal yaşamlılar arasındaki
yoksullar için yardım toplayarak paydaşlık göstermekten kıvanç duydu. 27 Bundan kıvanç
duydular, çünkü onlara karşı gerçekten yükümlülük altındadırlar. Madem ki uluslar
İsrailliler'in ruhsal gerçeklerine paydaş oldu, maddesel konularda onlara etkin biçimde
hizmet etmeye de yükümlüdür.
28 Bu işi sonuçlayıp sağlanan yardımı kendilerine sunduktan sonra sizlere uğrayacağım,
ardından da İspanya'ya gideceğim. 29 Sizlere geldiğimde Mesih kutluluğunun tüm doluluğuyla
geleceğime inanıyorum.
30 Sizlere yalvarırım kardeşlerim. Rabbimiz İsa Mesih adına ve Ruh'un esinlediği sevgi
hatırına, benimle birlikte çabaya koyulun, benim için Tanrı'ya dua edin. 31 Öyle ki,
Yahudiye'deki imansızlardan kurtulayım ve Yeruşalim'deki hizmetim kutsal yaşamlılarca
kabul edilsin. 32 Böylece, Tanrı istiyorsa sevinçle size geleyim ve aranızda rahatlığa
kavuşayım.
33 Barış Tanrısı hepinizle birlikte olsun. Amin.

Kardeşlere Selam 1-16

16 Kız kardeşim* Fibi'yi sizlere tanıtırım. Kendisi Kenhrea'daki kilise topluluğunun
hizmet görücü bir üyesidir. 2 Onu kutsal yaşamlılara yaraşır tutumla Rab bağlılığında
kabul edin. Sizlerden herhangi bir gereksinimi olursa bunu karşılayın. Çünkü o birçoklarına
yardımcı olmuştur; başkalarının yanı sıra bana da.
3 Mesih İsa bağlılığında iş ortaklarım Priska ile Akila'ya selamlarımı bildirin. 4 Onlar
benim için kendilerini ölüm tehlikesine attı. Yalnız ben değil, uluslardan oluşan tüm kilise
toplulukları da onlara teşekkür borçludur. 5 Onların evinde bir araya gelen kilise topluluğuna
da selamlarımı iletin. Sevgili arkadaşım Epenetos'a selam edin. O, Asya eyaletinde Mesih'e
iman edenlerin ilkidir. 6 Sizler için çok çabaya katlanan Meryem'i selamlayın. 7 Haberciler
arasında ün yapmış olan soydaşım ve cezaevi arkadaşlarım Andronikos'la Yunia'ya[298]
selamlarımı bildirin. Mesih bağlılığında benden daha öncedir onlar.
8 Rab bağlılığında sevgili arkadaşım Ampliatos'a selamlarımı bildirin. 9 Mesih
bağlılığında iş arkadaşımız Urbanos'a selam edin. Sevgili arkadaşım Stahis'e de selamlarımı
iletin. 10 Mesih bağlılığında onaylanmış olan Apellis'e selamlarımı bildirin. Aristovulos'un ev
halkından olanlara selam edin.
11 Soydaşım Herodias'a selamlarımı iletin. Narkissos'un ailesinden Rab bağlılığında
olanlara selam edin. 12 Rab hizmetinde çalışan Trifena ile Trifosa'yı selamlayın. Rab
hizmetinde çok emek çekmiş olan sevgili Persis'e selam edin. 13 Rab'bin seçilmişi Rufus'a ve
bana da analık etmiş olan anasına selam edin. 14 Asinkritos'a, Flegon'a, Hermes'e, Patrovas'a,
Hermas'a ve onlarla bir arada olan kardeşlere selamlarımı iletin. 15 Filologos'a, Yulia'ya,
Nereos'a ve kız kardeşine, Olimpas'a ve onlarla bir arada olan bütün kutsal yaşamlılara
selamlarımı iletin.
16 Birbirinizi kutsal öpüşle selamlayın. Mesih'in bütün kilise toplulukları sizlere selam
eder.

Son Uyarı 17-24

17 Kardeşlerim, size yalvarırım: Eğitildiğiniz öğretiye ters düşen, bölücülüğe yol açan
ve suça sürükleyen kişilere karşı gözünüzü açın; onlardan sakının. 18 Çünkü bu insanlar

---

298 Yunia kadın adıysa, haberciler arasında bir kadının bulunduğunu da anımsatır bu.

Rabbimiz İsa Mesih'e değil, kendi midelerine uşaklık ediyorlar. Pohpohlayıcı, okşayıcı sözlerle saf insanların yüreğini aldatıyorlar.

19 Ama sizin buyruğa uyduğunuzu herkes duydu. Bu nedenle sizin için seviniyorum.
Bunun yanı sıra yararlı işlerde bilge, kötü işlerdeyse günahtan arı olmanızı dilerim. 20 Barış
Tanrısı yakında şeytanı ayaklarınız altında ezecektir. Rabbimiz İsa Mesih'in kayrası sizlerle
birlikte olsun.

21 İş ortağım Timoteos ve soydaşlarım Lukios, Yason ve Sosipatros sizlere selam
gönderir. 22 Bu mektubu kaleme alan ben Tertios*, Rab bağlılığında sizlere selam ederim.
23 Beni ve tüm kilise topluluğunu evinde konuk eden Gaios sizlere selam eder. Bu kentin*
haznedarı Erastos sizlere selam eder. Kuartos kardeş de selam eder. 24[299]

Dua ve Teşekkür 25-27

[25 Yaymakta olduğum Sevinç Getirici Haber'in ve İsa Mesih'in Sözü uyarınca sizi
sarsılmaz yeterlilikle destekleyebilen Tanrı'ya.. Bu giz öncesiz çağlarda üstü örtülüyken, şu
dönemde gün ışığına çıkmıştır. 26 Peygamberlerin yazıları ve öncesiz çağlar Tanrısı'nın
buyruğu uyarınca açıklanmıştır bu. Uluslar topluluğunun duyma ve inanma buyruğuna
uyması tanıtlanıyor. 27 İsa Mesih aracılığıyla tek bilge Tanrı'ya çağlar boyunca yücelik olsun.
Amin.]

[299] **24** [Rabbimiz İsa Mesih'in kayrası hepinizle olsun. Amin.] Bazı eski metinler 25-27 ayetleri 14. bölümün sonunda gösterir.

KORİNTOSLULARA I. MEKTUP
(Ruh Temizliğinin Yöntemi)

Önsöz

Haberci Pavlos Korintos kentine ilk kez 50 yıllarında geldi ve orada bir buçuk yıl geçirdi (Habercilerin İşleri 18:11,18). Bu önemli kent kuzey Yunanistan'ı güneye bağlayan dar kara parçasının altındaydı. Önemli bir liman merkezi olduğundan ticaret, zevk u sefa ve her çeşit uçarılık bu kentin özelliklerindendi. Korintos'taki putatapıcılık her tür çirkinliğe olanak tanırdı. Pavlos bu kente 55 ya da 56 yıllarında yeniden geldi (H.İ. 20:3). Ayrıca kısa bir ziyaretine de değiniyor (II.Korintoslular 2:1). Bu ziyaretler sarsıntılarla çalkalanan inanlılar topluluğunun desteklenmeye ne denli gereksinimi olduğunu açıklıyor. Korintoslular Pavlos'a mektup yazarak kendilerini aydınlatmasını istediler (I.Korintoslular 1:1; 16:7).

Pavlos üç ziyaretinin yanı sıra, bu topluluğa Tanrı esinlemesiyle mektuplar da yazdı. Bunlar inanlılar topluluklarının çeşitli sorunlarına Tanrı'nın yanıtını oluşturur: Örneğin evlilik, boşanma, seks ilişkilerinde Tanrı ne buyurur? Putlara kesilen sunular yenir mi? Toplulukta kadınların yeri ya da durumu nedir? Kutsal Ruh'un verdiği bağışlar konusuna nasıl yaklaşmalı? Ölüler nasıl dirilir? vb. 54 yılında yazılan bu mektup şöyle özetlenebilir:

21. *Giriş 1:1-9*
22. *Toplulukta görülen ayrılıklar 1:10-4:21*
23. *Saygın yaşamı bırakanlar 5:1-6:20*
24. *Evlilik konusu 7:1-40*
25. *İnanlıların özgürlüğü neyi içerir? 8:1-11:1*
26. *Sağlıklı tapınış 11:2-14:40*
27. *Ölülerin dirilişi 15:1-58*
28. *Çeşitli sorunlar 16:1-24*

Başlangıç ve Selam 1-3

1 Tanrı isteği uyarınca Mesih İsa'nın habercisi olmaya çağrılan Pavlos'tan, yanı başında
da Sostenes kardeşten [2]Korintos'taki Tanrı kilisesi topluluğuna, Mesih İsa bağlılığında
kutsananlara[300], kutsal yaşam çağrılılarına, hem onların hem de bizim Rabbimiz İsa Mesih'in
adını dört bir tarafta çağıranların toplamına. [3]Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten sizlere
kayra ve esenlik olsun.

Mesih İsa Bağlılığında Sağlanan Kayra 4-9

[4]Tanrı'nın Mesih İsa'da sizlere sağlanan kayrasından ötürü sizin için Tanrı'ya her
zaman teşekkür ediyorum. [5]Çünkü Mesih bağlılığında her bakımdan –gerek söz, gerek bilgi
bakımından– zenginleştiniz. [6]Öyle ki, Mesih'in tanıklığı sizlerde pekiştirilmiş bulunuyor.
[7]Böylelikle, Rabbimiz İsa Mesih'in açıklanışını gözlediğiniz şu dönemde, hiçbir ruhsal
bağıştan yoksun kalmış değilsiniz. [8]Rabbimiz İsa Mesih'in Günü'nde[301] kınanmamanız için,
kendisi sonuna dek sizi pekiştirecektir. [9]Tanrı kendisine güvenilendir. O'nun tarafından Oğlu
Rabbimiz İsa Mesih'in ruhsal paydaşlığına çağrıldınız.

ANLAŞMAZLIK VE ÇEKEMEMEZLİK

Kilise Topluluğunda Ayrılıklar 10-17

[10]Kardeşlerim, Rabbimiz İsa Mesih'in adıyla sizleri öğütlerim: Hepiniz aynı görüşte
olun. Aranızda ayrılıklar olmasın. Tam tersine düşünce birliği, akıl birliği içinde olasınız.

---

[300] Tanrı'ya ayrılanlara.
[301] İsa Mesih'in herkesi yargılayacağı Gün.

[11]Çünkü kardeşlerim, Kloi'nin* yakınları aranızda kavgalar olduğuna ilişkin bana haber iletti.
[12]Demek istediğim şudur: Her biriniz, "Ben Pavlos'a bağlıyım" ya da, "Ben Apollos'a
bağlıyım" ya da, "Ben Kifas'a[302] bağlıyım" üstelik, "Ben Mesih'e bağlıyım" yolunda
konuşuyormuşsunuz. [13]Ne oldu? Mesih bölündü mü? Yoksa yerinize Pavlos mu çarmıha
çakıldı? Ya da Pavlos'un adıyla mı vaftiz edildiniz? [14]Çok şükür, Krispos'la Gaios'tan başka
hiçbirinizi vaftiz etmedim. [15]Öyle ki, hiçbiriniz adımla vaftiz edildiğinizi öne sürmesin. [16]Evet,
Stefanos'un ev halkını da vaftiz ettim. Bu kadar! Bunlardan başkasını vaftiz ettiğimi
bilmiyorum. [17]Çünkü Mesih beni insanları vaftiz etmeye değil, Sevinç Getirici Haber'i
yaymaya gönderdi. Bunu söz ustalığından kaynaklanan bilgelikle yapmadım. Öyle ki,
Mesih'in haç ölümü gücünü yitirmesin.

Haçın Öz Anlamı 18-31

[18]Çünkü haçın bildirisi kaybolanlar için akılsızlık, biz kurtulanlar içinse Tanrı
gücüdür. [19]Çünkü Kutsal Söz'de yazılmıştır:

"Bilgelerin bilgeliğini yok edeceğim,
Anlayışlıların anlayışını bozacağım."

[20]Bilge kişi nerede kaldı? Okumuş kişi nerede kaldı? İçinde bulunduğumuz çağın
başarılı tartışmacısı nerede kaldı? Tanrı dünya bilgeliğini akılsızlığa dönüştürmedi mi?
[21]Çünkü Tanrı bilgeliği karşısında dünya insan bilgeliğiyle Tanrı'yı bilemedi. Yayılan sözün
akılsızlığı aracılığıyla Tanrı iman edenleri kurtarmaktan hoşnut oldu. [22]Çünkü Yahudiler
belirti ister, Yunanlılar da bilgi arar. [23]Ama biz çarmıha çakılan Mesih'i yayıyoruz. O Mesih
ki, Yahudiler için köstek, uluslar içinse akılsızlıktır. [24]Ama Yahudi olsun, Yunanlı olsun Tanrı
çağrılıları için Mesih Tanrı'nın gücü, Tanrı'nın bilgeliğidir. [25]Çünkü tanrısal akılsızlık
insansal bilgelikten, tanrısal güçsüzlük de insansal yeterlilikten üstündür.

[26]Kardeşlerim, çağrınızı göz önünde tutun. Dünya ölçüsüyle bilge olanlarınız çokluk
değil. Güçlü olanlarınız çokluk değil. Soylu olanlarınız çokluk değil. [27]Ne var ki, Tanrı
bilgeleri utandırmak için, dünya açısından akılsız olanları seçti. Güçlüleri utandırmak için,
dünya açısından güçsüz olanları seçti. [28]Tanrı dünya açısından insan yerine konulmayanları ve
aşağı görülenleri seçti. Bir hiç olanları seçti; böylece, bir şey sayılanları ortadan kaldırmayı
amaçladı. [29]Öyle ki, Tanrı katında hiç kimsenin büyüklenmesine olanak kalmasın.

[30]Mesih İsa bağlılığınız Tanrı'dandır. Mesih Tanrı tarafından bizler için bilgelik
kılındı: Doğruluğumuz, kutsanışımız, kurtuluşumuz O'dur. [31]Tıpkı Kutsal Söz'de yazıldığı
gibi,

"Övünen Rab'le övünsün."

İnsan Gücüyle Değil, Tanrı Gücüyle 1-5

2 Kardeşlerim, size Tanrı gizini söz ustalığı ya da üstün bilgelik kapsamında bildirerek
gelmedim. [2]Çünkü aranızdayken, çarmıha çakılan İsa Mesih'ten başka hiçbir şeyi
bilmemeye kararlıydım. [3]Sizlerle birlikteyken zayıftım, korkuyordum, tir tir titriyordum.
[4]Sözüm ve vaazım bilgeliğin inandırıcı sözleriyle değil, Ruh'un belgelemesi ve
güçlendirmesiyle sunuldu. [5]Öyle ki, imanınız insan bilgeliğine değil, Tanrı'nın gücüne
dayansın.

Gerçek Bilgelik 6-12

[6]Kaldı ki, ruhsal yetkinlikte olanlara bilgelikten söz ediyoruz. Ne bu çağa, ne de
ortadan kaldırılacak olan şimdiki çağ başkanlarına özgü bilgeliktir bu. [7]Bunun tersine, saklı
bulunan Tanrı bilgeliğinden gizemlilikte söz ediyoruz. Başlangıcı olmayan çağlar öncesi,
Tanrı'nın bizim yüceltilmemiz için öncelerden kararlaştırdığı bilgeliktir bu. [8]Bu çağın

---

[302] Haberci Petros'un öbür adı. Anlamı için bakınız, Yuhanna 1:42

başkanlarından hiçbiri bunu bilmedi. Bilmiş olsalardı Yücelik Rabbi'ni çarmıha çakmazlardı.
9Hayır. Tıpkı Kutsal Söz'de yazıldığı gibi,

"Tanrı'nın kendisini sevenlere hazırladıklarını
Ne göz gördü, ne kulak duydu, ne de yürek kavradı."

10Ama Tanrı Ruh aracılığıyla bunları bize açıkladı. Çünkü Ruh her şeyi araştırır. Evet, Tanrı'ya ilişkin derinlikleri de araştırır. 11İnsanlar arasında insana ilişkin konuları, insanın varlığında bulunan kendi ruhundan başka kim bilebilir? Tıpkı bunun gibi, Tanrı'ya ilişkin konuları da Tanrı Ruhu'ndan başka kimse bilemez. 12Biz dünyanın ruhunu almadık. Tam tersine, Tanrı'dan gelen Ruh'u aldık. Öyle ki, Tanrı tarafından bizlere bağışlanan armağanları bilebilelim.

Cansal, Ruhsal, Bedensel İnsan 13-16; 3:1,2

13Konuştuğumuz konular insansal bilgelik düzeyinde öğretilir sözler değildir. Tam tersine, Ruh açısından öğretilir sözlerdir. Ruhsal gerçekleri ruhsal anlamlılarla karşılaştırıyoruz.

14Cansal insan* Tanrı Ruhu'na özgü konuları ağırlayamaz. Çünkü bunlar ona akılsızlık gibi gelir. Onları bilmesi de olanaksızdır. Çünkü bunlar ruhsal yolla kavranır.

15Ruhsal insana* gelince, o her konuya anlam verebilir; öte yandan kimse ona yaraşan anlamı veremez. 16Çünkü, "Kim Rab'bin aklını anlayabildi de O'na öğretebilen olsun?" Ne var ki, bizler Mesih'in aklıyla donatılmış bulunuyoruz.

3 Ama ben kardeşlerim, sizlere ruhsal insanlarla konuşur gibi konuşamadım. Tersine, bedensel insanlarla*, Mesih bağlılığında çocuklarla konuşur gibi konuştum. 2Sizleri sütle besledim, etle değil! Çünkü yeteneğiniz yoktu; bunun yanı sıra şu ana dek bu yetenek yoktur sizde.

Bedensel İnsan 3-9

3Bunun nedeni bedensel bireyler olmanızdır. Çünkü aranızda kıskançlık, kavgacılık sürüp giderken bedensel olduğunuzu tartışmaya gerek mi var? İnsana özgü davranışla gün geçirmiyor musunuz?

4Niçin? Biri çıkıp da, "Ben Pavlos'a bağlıyım" öbürü, "Ben Apollos'a bağlıyım" yolunda söz edince, insansal yöntemle davranmıyor musunuz? 5Apollos kim, Pavlos kim? Kendileri aracılığıyla imana kavuştuğunuz hizmet görücüler.. Her birine Rab'bin sağlayışı belirli orandadır. 6Ben ektim, Apollos suladı, ama Tanrı geliştirdi. 7Öyle ki, ne ekenin ne de sulayanın önemi var. Tanrı'dır gelişmeyi sağlayan. Önemli olan bu. 8Eken de sulayan da eşittir. Her biri emeğine yaraşır biçimde karşılığını alacaktır. 9Çünkü bizler Tanrı'nın iş ortaklarıyız. Sizlerse Tanrı'nın çiftliği, Tanrı'nın yapısı..

Herkes Bir Şey Kuruyor 10-15

10Tanrı'nın bana verilen kayrası uyarınca uzman bir mimar gibi temeli attım, başka birisi de yapıyı kuruyor. Bu kavramla herkes yapıyı nasıl kurduğuna dikkat etsin. 11Çünkü hiç kimse kurulandan başka temel atamaz. Bu temel İsa Mesih'tir. 12Bu temel üzerine yapı kuran kim olursa olsun; altın, gümüş, değerli taş, odun, saman, anız kullanabilir. 13Herkesin yaptığı iş belirgin olacak. Çünkü O Gün[303] bunu açıkça gösterecek. Çünkü ateş aracılığıyla açıklanacak bu. Herkesin ne tür iş yaptığını ateş deneyecek. 14Her kimin kurduğu yapı kalımlıysa o kişi karşılığını alacak. 15Öte yandan, her kimin yaptığı iş tutuşup giderse, o kişi zararını yüklenecek. Ama kendisi kurtulacak. Ne var ki, bu kurtuluş ateşten geçercesine olacak.

---

303 İsa Mesih'in gelişinde her şey olduğu gibi açığa çıkarılacak (Bakınız, 5:5).

Tanrı'nın Kutsal Tapınağı 16-23

[16]Tanrı'nın tapınağı olduğunuzu ve Tanrı Ruhu'nun sizde konut kurduğunu bilmiyor
musunuz? [17]Her kim Tanrı tapınağını mahvederse Tanrı da onu mahvedecek. Çünkü Tanrı
tapınağı kutsaldır. Sizler bu tapınaksınız.

[18]Hiç kimse kendini kandırmasın. Aranızdan biri içinde bulunduğumuz çağın
ölçüleriyle bilgelik taslıyorsa, akılsızlığı benimsesin ki bilge olabilsin. [19]Çünkü bu dünyanın
bilgeliği Tanrı katında akılsızlıktır. Çünkü Kutsal Söz'de şöyle yazılmıştır:

"Bilgeleri kendi kurnazlıklarında yakalar O."

[20]Yine şu yazılmıştır:

"Rab bilgelerce taşınan tasarıların boş olduğunu bilir."

[21]Bu nedenle, hiç kimse insanlarla övünmesin. Çünkü her şey sizindir; [22]Pavlos olsun,
Apollos olsun, Kifas olsun, dünya olsun, yaşam olsun, ölüm olsun, şimdiki yaşam olsun,
gelecek zaman olsun, tümü de sizindir. [23]Siz ise Mesih'insiniz, Mesih de Tanrı'nındır.

İsa Mesih'in Hizmetinde 1-5

4 Herkes bizi Mesih'in hizmet görücüleri ve Tanrı gizlerinin yöneticileri saysın. [2]Bu
durumda ev yöneticilerinden istenen koşul, bireyin güvenilir biri olmasıdır. [3]Sizler ya da
herhangi bir insan kurulu tarafından yargılanışım benim için pek önemli değil. Ne de ben
kendimi yargılıyorum; [4]çünkü vicdanımda hiçbir yolsuzluk görmüyorum. Ne var ki, bu beni
doğru bir insan kılmaz. Benim yargıcım Rab'tir.

[5]Bu nedenle vaktinden önce hiçbir konuda yargı yürütmeyin; Rab'bin gelişine dek
bekleyin. O, karanlığın gizli kapaklı yönlerini aydınlığa çıkaracak ve yüreklerin ereğini
belirgin edecek. İşte o zaman herkes kendisine yaraşan övgüyü Tanrı'dan alacak.

Sahibi Olduğun Ne Var Ki Tanrı'dan Almadın? 6-13

[6]Kardeşlerim, size örnek olsun diye bütün bunları kendime ve Apollos'a uyguladım.
Öyle ki, bize bakarak yazılı olandan öteye gitmemeyi, birini öbürüne karşı benimseyip
böbürlenmemeyi öğrenesiniz. [7]Çünkü kim seni başkasından üstün kılabilir? Sahibi olduğun
neyin var ki onu almamış bulunuyorsun? Madem aldın, öyleyse sahip olduğun şeyi almamış
biri gibi bu övünüşün neye?

[8]Gönlünüzün özlediğine kavuşmuş, varlığa konmuş bulunuyorsunuz. Bizim
yokluğumuzda kral oldunuz. Ne iyi olurdu krallığa konsaydınız! Biz de sizinle birlikte krallık
sürerdik.

[9]Çünkü bana öyle geliyor ki, Tanrı biz habercileri ölüme götürülen insanlar gibi en
geri sırada sergiledi*. Dünyaya tiyatro kılındık; meleklere de insanlara da. [10]Bizler Mesih
yararına aklı kıt kişileriz, ama sizler Mesih bağlılığında anlayışlısınız. Biz zayıfız, ama siz
güçlüsünüz. Siz onurlusunuz, ama biz aşağı sırada sayılanlarız. [11]Şu ana dek açız, susuzuz,
çıplağız, itilip kakılmaktayız, evsiz barksızız. [12]Kendi ellerimizle çalışan emekçileriz.
Sövülürken kutlu kılıyoruz, saldırıya uğrarken katlanıyoruz, [13]yerden yere vurulurken
tatlılıkla karşılık veriyoruz. Dünyanın döküntüsü olduk. Şu ana dek her şeyin tortusuyuz.

Ruhsal Doğuşun Gerekli Kıldığı Yöntem 14-21

[14]Bunları sizi utandırmak için yazmıyorum. Sevgili çocuklarım olan sizlere öğüt
vermek için yazıyorum. [15]Mesih ilişkisinde on bin eğitmeniniz bile olsa, birçok babanız
olamaz. Çünkü Mesih İsa bağlılığında, Sevinç Getirici Haber aracılığıyla sizlere ben baba
oldum. [16]Onun için, sizi öğütlerim; benim gibi olun. [17]İşte bu yüzden Timoteos'u size
gönderdim. O, Rab bağlılığında sevilen ve kendisine güvenilen çocuğumdur. Mesih İsa'ya
bağlılık kurallarımı –her yerde, her kilise topluluğunda öğrettiğim ilkeleri– Timoteos size
anımsatacaktır.

[18]Kimileri yanınıza gelmeyecekmişim gibi böbürlendi. [19]Hayır. Rab isterse, yakında yanınıza varacağım ve böbürlenenlerin lafları değil, güçleri ne olduğunu göreceğim. [20]Tanrı hükümranlığı lafla değil, güçle belirir. [21]Ne istiyorsunuz? Size elimde değnekle mi, yoksa sevgi ve yumuşak huylulukla mı geleyim?

Ruhsal Yaşamın Yargıladığı Tutumlar 1-13

5 Aranızda rasgele cinsel ilişki olduğu açık açık duyuluyor. Hem de öylesine rasgele cinsel ilişki ki, uluslar arasında bile böylesine rastlanamaz. Adam babasının karısıyla yaşıyor. [2]Siz de yas tutacak yerde bununla böbürleniyorsunuz. Bu işi yapanın içinizden sökülüp atılması gerekmez miydi?

[3]Bana gelince, bedenimle olmasa bile ruhumla aranızda olduğumdan, aranızdaymışım gibi bu işi yapanı yargıladım. [4]Rab İsa adıyla toplandığınızda, ruhum da sizlerle birlikteyken, Rabbimiz İsa'nın gücüyle [5]bu adam şeytana verilsin. Onun bedenine yıkım gerekir. Öyle ki, Rab'bin Günü'nde ruhu kurtulabilsin.

[6]Övüncünüz gereksizdir. Azıcık mayanın tüm hamuru mayaladığını bilmiyor musunuz? [7]Eski mayayı kaldırıp atın ki, yepyeni bir hamur olasınız. Doğrusunu isterseniz, siz mayadan arısınız. Çünkü Passahımız Mesih kurban edildi. [8]Öyleyse, şöleni ne eski mayayla kutlamaya çalışalım, ne de kötülük ve kurnazlık mayasıyla. Tersine, temiz yürekle ve gerçeğin mayasız ekmeğiyle şöleni kutlayalım.

[9]Mektubumda size rasgele cinsel ilişki kuranlarla yakınlık kurmamanızı yazdım. [10]Ancak bu dünyada yaşamakta olan rasgele cinsel ilişkiye sürüklenenlerden, açgözlülerden, kapkaççılardan ya da yalancı tanrılara tapanlardan söz etmiyorum. Öyle olsaydı, dünyadan el etek çekmeniz gerekirdi. [11]Hayır. Size kendisiyle yakınlık kurmamanızı yazdığım kişi, kardeş diye bilinirken rasgele cinsel ilişkiye verilen, açgözlülüğüyle bilinen, yalancı tanrılara eğilen, sövücü, ayyaş ya da kapkaççı kişidir. Böyle biriyle yemek bile yemeyin. [12]İnanlılar topluluğunun dışındakileri yargılamak bana mı düştü? Ama topluluğun içindekileri yargılama görevi size düşmez mi? [13]Topluluk dışındakileri Tanrı yargılayacak. Siz kendi içinizden kötü kişiyi atın.

Günahlılar Önünde Yargılanmak Size Yaraşmaz 1-11

6 İçinizden birinin öbürüne karşı bir davası olursa, kutsal yaşamlıları bir yana itip günahlılar önünde yargılanmak ataklığını gösterir mi o? [2]Kutsal yaşamlıların dünyayı yargılayacağını bilmiyor musunuz? Ve eğer dünya sizin tarafınızdan yargılanacaksa, böyle ufak tefek sorunlarda yargı vermeye yetersiz misiniz?

[3]Melekleri yargılayacağımızı bilmiyor musunuz? Nerede kaldı bu yaşamla ilgili sorunlar! [4]Bu yaşamla ilgili sorunlara ilişkin yargı vermeniz gerektiğinde, nasıl olur da kilise topluluğunun gözünde aşağı sayılanları yargılamaya oturtursunuz? [5]Utanasınız diye söylüyorum bunu. Kardeşle kardeşi arasında yargı saptamaya yeterli bir tek bilge insan kalmadı mı aranızda? [6]Gelgelelim, kardeş kardeşe karşı dava açıyor. Ve bu, inansızlar önünde oluyor.

[7]Kaldı ki, birbirinizden davacı olmanız sizin için düpedüz yenilgidir. Hakkınıza el uzatsalar daha iyi olmaz mıydı? Hakkınızı çiğneseler daha iyi olmaz mıydı? [8]Ama siz bunun tam tersini yapıyorsunuz: Kendiniz hakka el uzatıyorsunuz ve hak çiğniyorsunuz. Hem de bunu kardeşlere karşı yapıyorsunuz.

[9]Hak çiğneyenlerin Tanrı hükümranlığını miras almayacaklarını bilmiyor musunuz? Kandırılmayın. Rasgele cinsel ilişkiye girişenler, yalancı tanrılara tapanlar, evlilik dışı cinsel bağlantıya verilenler, oğlanlar, oğlancılar, [10]hırsızlar, açgözlüler, ayyaşlar, sövücüler, kapkaççılar Tanrı hükümranlığını miras almayacak. [11]Bazılarınız bu durumdaydınız. Ama Rab İsa Mesih'in adıyla, Tanrımız'ın Ruhu aracılığıyla yıkanıp arıtıldınız, kutsandınız, doğrulukla donatıldınız.

Cinsel İlişki Konusunda Yepyeni Aşama 12-20

[12]Benim için her şey yasaldır, ama her şey yararlı değil. Kuşkusuz, her şey yasaldır;
ama hiçbirinin buyruğu altına girmeyeceğim. [13]Yemekler mide içindir, mide de yemekler için.
Tanrı onu da, ötekini de ortadan kaldıracak. Beden de rasgele cinsel ilişki için değil Rab
içindir. Rab da beden içindir. [14]Rab'bi dirilten Tanrı, kendi gücüyle bizleri de diriltecektir.

[15]Bilmiyor musunuz ki, bedenleriniz Mesih'in parçalarıdır. Öyleyse, Mesih'in
parçalarını alıp bir genel kadının parçaları mı kılayım? Hiçbir zaman! [16]Yoksa bir genel
kadınla bağlantı kuranın, onunla tek beden olduğunu bilmiyor musunuz? Çünkü Kutsal
Söz'de şöyle yazılıdır:

"İkisi bir tek beden olacak."

[17]Rab'le bağlantı kuran da O'nunla tek ruh olmuştur. [18]Rasgele cinsel ilişkiden kaçın.
İnsanın işlediği başka her günah beden dışıdır. Ama rasgele cinsel ilişkiye giren öz bedenine
karşı günah işler. [19]Hem bedeninizin sizlerde bulunan Kutsal Ruh'un tapınağı olduğunu
bilmiyor musunuz? Bu Ruh size Tanrı tarafından verilmiştir. Kendi kendinizin değilsiniz.
[20]Çünkü bir değer karşılığı satın alındınız. Öyleyse Tanrı'yı bedeninizde yüceltin.

EVLENMEK-EVLENMEMEK

Evlilik İlişkisi 1-11

7 Şimdi gelelim bana yazdığınız sorunlara: Erkeğin kadınla ilişki kurmaması iyidir. [2]Ama
rasgele cinsel ilişkiden sakınmak için her erkeğin kendi karısı, her kadının da kendi
kocası olsun. [3]Erkek kadına erkeklik görevini uygulamalı, kadın da erkeğe kadınlık görevini
uygulamalı. [4]Kadın kendi bedenine egemen değildir, erkek o bedene egemendir. Tıpkı bunun
gibi, erkek de kendi bedenine egemen değildir, kadın o bedene egemendir. [5]Birbirinize
gerekeni vermemezlik etmeyin. Kendinizi duaya adamak için anlaşmaya varıp bir süre ara
verirseniz o başka. Ama sonra yeniden bir araya gelin ki, tutkunuzu denetleyememeniz
yüzünden şeytan sizi denemesin. [6]Bu sözü bir buyruk olarak değil, ayrıcalık olarak
söylüyorum. [7]Herkesin benim gibi olmasını isterdim. Ama herkes Tanrı tarafından kendine
özgü bir bağışla donatılmıştır; kimisi bir tür, kimisi başka tür.

[8]Evli olmayanlara ve dullara şunu belirteyim: Onların benim durumumda kalmaları
pek iyi olurdu. [9]Ama tutkularını alt edemeyenler evlensin. Çünkü evlenmek, için için
yanmaktan yeğdir.

[10]Evli olanlara buyruk veriyorum: Kadın kocasından ayrılmasın. Bu buyruğu veren
ben değilim, Rab'tir. [11]Ayrılırsa da başkasıyla evlenmesin, ya da kocasıyla barışsın. Erkek de
karısını boşamasın.

İnanlının İnanlı Olmayanla Evliliği 12-16

[12]Geriye kalanlara Rab değil, ben söylüyorum: Eğer bir kardeşin iman etmeyen karısı
varsa ve kadın onunla yaşamayı uygun buluyorsa, kardeş onu boşamasın. [13]Bunun gibi, bir
kadının iman etmeyen kocası varsa ve bu erkek onunla yaşamayı uygun buluyorsa, kadın
kocasını boşamasın. [14]Çünkü iman etmeyen erkek karısı nedeniyle kutsanır. Bunun gibi, iman
etmeyen kadın da o kardeş nedeniyle kutsanır. Ters durumda, çocuklarınız kutsanmış
olmazdı. Ama şimdi kutsaldırlar. [15]İman etmeyen kişi boşanmayı yeğliyorsa boşansın. Böyle
durumlarda kardeşin ya da kız kardeşin yükümlülüğü yoktur. Çünkü Tanrı sizi barış içinde
yaşamaya çağırdı. [16]Ey kadın! Kocanı kurtaracağını nasıl bilebilirsin? Ya da, ey koca! Karını
kurtaracağını nasıl bilebilirsin?

Tanrı'nın Çağrısı Uyarınca Yaşayın 17-24

17Ancak herkes Rab'bin kendisine sağlayışı oranında ve Tanrı'nın çağırdığı koşullar
altında yaşasın. Tüm kilise topluluklarında verdiğim yönerge budur. 18Örneğin, biri
çağrıldığında sünnetli miydi? Bunu gidermeye çalışmasın. Başkası sünnetsizken mi çağrıldı?
O da sünnet edilmeyi dilemesin. 19Sünnet nedir, sünnetsizlik nedir? Bunların önemi yoktur.
Önemli olan, Tanrı buyruklarını tutmaktır. 20Herkes çağrıldığı ortam neyse orada dursun.
21Çağrıldığında köle miydin? Zararı yok. Ama özgürlüğünü elde edebilirsen, bundan yararlan.
22Çünkü Rab bağlılığında köle olarak çağrılan kişi Rab'bin özgür kıldığı köledir. Bunun gibi,
özgür olarak çağrılan kişi de Mesih'in kölesidir. 23Değer karşılığında satın alındınız; insanlara
köle olmayın. 24Kardeşlerim, herkes çağrıldığı ortam neyse Tanrı katında öyle dursun.

Evliliğin Yükümlülükleri 25-35

25Erden[304] olanlara gelince, Rab'ten onlara ilişkin buyruğum yoktur. Ama Rab'bin
acıdığı biri olarak, verdiğim yargıya güvenebilirsiniz. 26Bence şu sıkıntılı döneme yaraşan
tutum insanın olduğu durumda kalmasıdır. 27Kadına bağlı mısın? Bu bağı çözme. Kadından
çözülmüş müsün? Evliliği dileme. 28Ama evlenirsen günah işlemiş olmazsın. Erden kız
evlenirse günah işlemiş olmaz. Ne var ki, evlenenler yaşamsal acılarla karşılaşacak. Amacım
sizleri esirgemektir.

29Kardeşlerim, diyeceğim şudur: Kalan zaman kısadır. Bundan böyle karısı olanlar
yokmuş gibi yaşasın; 30yas tutanlar yas tutmuyormuş gibi, sevinenler sevinmiyormuş gibi,
satın alanlar bir şeyleri yokmuş gibi, 31dünya varlığını kullananlar tepe tepe kullanmıyormuş
gibi yaşasın. Çünkü bu dünyanın biçimi yozlaşıp geçmektedir.

32Sizin kaygıdan ırak olmanızı istiyorum. Evli olmayan kişi Rab'bin işleriyle
kaygılanır; Rab'be kendini nasıl beğendireceğini düşünür. 33Evli kişiyse dünya işleriyle
kaygılanır: Karısına kendini nasıl beğendireceğini düşünür. 34İlgisi çift uğraşa yöneliktir. Evli
olmayan kadın ya da erden kız ise Rab'bin işleriyle kaygılanır: Gerek bedence, gerek ruhça
kutsal olmakla. Oysa evli kadın dünya işleriyle kaygılanır: Kocasına kendini nasıl
beğendireceğini düşünür. 35Bu sözü yararınız için söylüyorum, elinizi kolunuzu bağlamak için
değil. Rab katında sizleri düzenli, hizmeti onaylanan, ilgisi başka yönlere kaymayan kişiler
kılmak için.

Evlilik Yasaldır 36-40

36Eğer bir kimse kendisini ilgilendiren erden kız sorununda haksız davrandığını
düşünüyorsa, eğer kız da yetişkinliğin doruğuna gelmişse ve sorunun çözümü gerekiyorsa,
istediğini yapsın. Günah işlemiş olmaz; evlensinler. 37Öte yandan, yüreği kararlı olan kişi
zorunluluk duymuyorsa, tutkusunu denetleyebiliyorsa ve sorunu yüreğinde karara bağlamış
bulunuyorsa, kendisini ilgilendiren kızı erden olarak saklasın. Çok iyi eder. 38Bu durumda her
iki çözüm de yerindedir. Yani kendisini ilgilendiren erden kızı evermek iyidir; evermemek
ise çok daha iyidir*.

39Kadın kocasına onun yaşamı süresince bağlıdır. Koca ölürse, dilediği kişiyle
evlenmekte özgürdür. Ancak Rab'be bağlı biri olsun. 40Ama kadın olduğu durumda kalırsa
daha mutludur. Yargım budur ve bende Tanrı Ruhu bulunduğunu düşünerek yazıyorum.

YALANCI TANRILARA KESİLEN SUNULAR

Bilgi mi, Sevgi mi? 1-13

8 Şimdi de yalancı tanrılara kesilen sunular sorununa geçelim: Dediğimiz gibi, hepimizin
bilgisi yerindedir. Bilgi böbürlendirici, sevgi ise yapıcıdır. 2Her kim bir şey bildiğini
sanıyorsa, nasıl bilmesi gerektiğini bilmediğinden, daha hiçbir şey bilmiyor demektir. 3Ama
kim Tanrı'yı severse, Tanrı onun içini dışını bilir.

---

304 Bekar, bakire. Evlenmemiş kimse.

[4]Yalancı tanrılara kesilen sunuları yemek sorununa gelince: “Bu dünyada yalancı tanrının bir hiç olduğunu” ve, “Tek Tanrı’dan başka Tanrı olmadığını” biliriz. [5]Çünkü her ne kadar gökte ya da yerde kendilerine tanrı denenler varsa da –gerçekten de pek çok tanrı, pek çok egemen güç bulunmaktadır– [6]ama bizim için tek Tanrı vardır: Her şeyin kendisinden oluştuğu Baba. Bizler de O’nun için yaşamaktayız. Ve tek Rab olarak İsa Mesih vardır. Her şey O’nun aracılığıyla oluştu; bizim varlığımız da O’nun aracılığıyladır.

[7]Ne var ki, bu bilgi herkese özgü değildir. Bazıları şu ana dek yalancı tanrılara alışkanlıkları nedeniyle, eti yalancı tanrılara kesilen bir sunuyu yercesine yemekteler. Vicdanları da zayıf olduğundan, lekelenmektedir. [8]Kuşkusuz, yenilen nesne bizi Tanrı’ya beğenilir kılamaz. Yemezsek bir şey yitirmiş olmayız, yersek de hiçbir şey kazanmış olmayız. [9]Yalnız dikkat edin, bu özgürlüğünüz zayıf kişilerin günaha sürüklenmesine yol açmasın. [10]Çünkü biri, bilgili sayılan seni bir yalancı tanrının tapınağında sofraya kurulmuş görürse, vicdanı da zayıfsa, kesilen sunuları yemeye isteklendirilmiş olmaz mı o? [11]Ne oldu? Sen ki bilgilisin, bilgin Mesih’in onun için öldüğü zayıf bir kardeşin mahvına yol açmıştır. [12]Kardeşlere karşı bu yolda günah işleyerek, zayıf vicdanlarını da zedeleyerek Mesih’e karşı günah işlemiş olursunuz. [13]Onun için önümdeki yiyecek kardeşimi suç işlemeye sürüklüyorsa, bir daha hiçbir koşul altında et yemeyeceğim. Olmaya ki, kardeşimi suç işlemeye sürükleyeyim.

Habercilerin Doğal Yetkileri 1-12a

9 Özgür değil miyim? Haberci değil miyim? Rabbimiz İsa’yı görmüş değil miyim? Sizler Rab bağlılığında emeklerimin ürünü değil misiniz? [2]Başkaları için haberci değilsem bile sizler için haberciyim. Çünkü haberci oluşumun mührü Rab bağlılığında sizlersiniz. [3]Beni sorguya çekmek isteyenlere karşı savunmam budur: [4]Yediklerimiz ve içtiklerimiz konusunda yetkimiz yok mu? [5]Öbür habercilerin, Rab’bin kardeşlerinin ve Kifas’ın yaptığı gibi, bir kız kardeşi eş olarak alıp birlikte yolculuk etmeye bizim de yetkimiz yok mu? [6]Yoksa sadece benle Barnabas mı geçimimiz için çalışmak zorunluluğundayız? [7]Kim kendi parasıyla askerlik yapar? Kim bağ dikip de ürününü yemez? Ya da kim sürüyü güder de sürünün sütünden yararlanmaz?

[8]Bunları insansal açıdan mı söylediğimi sanıyorsunuz? Ruhsal yasa da aynı konulardan söz etmiyor mu? [9]Musa’nın yasasında yazılıdır:

“Döven süren öküzün ağzını bağlamayacaksın.”

Bu neyi betimler? Tanrı’nın ilgisi öküze mi doğrultulmakta? [10]Yoksa doğrudan doğruya bizlere ilişkin mi konuşmakta? Evet, yazılan söz bizlerle ilgilidir. Bu demektir ki, çift süren de umutla çift sürmeli, öteki de üründen pay almak umuduyla döven sürmeli. [11]Eğer biz size ruhsal değerleri ektiysek, sizden maddesel değerleri biçmemiz çok mu sayılır? [12]Eğer başkaları sizlerden yararlanmaya yetkili sayılıyorsa, bizim yetkimiz daha önde gelmez mi?

Mesih Habercisinin Erdemli Davranışı 12b-14

Ne var ki, biz bu yetkiyi kullanmadık; tersine her güçlüğe katlanmaktayız. Yeter ki, bir yolla Mesih’in Sevinç Getirici Haberi’ne çelme atmayalım.

[13]Tapınakta hizmet edenlerin tapınaktan yiyecek sağladıklarını, sunakta görev yapanların sunaktan pay aldıklarını bilmez misiniz? [14]Tıpkı bunun gibi, Rab de Sevinç Getirici Haber’i bildirenlerin Sevinç Getirici Haber’den geçinmelerini buyurmuştur.

Ödülüm Sevinç Getirici Haber’i Yaymaktır 15-23

[15]Ama ben bu hakların hiçbirini kullanmadım; onlardan yararlanmak için de yazmıyorum bunları. Sözün kısası, biri beni övüncümden edeceğine, ölmeyi yeğlerim.

[16]Eğer Sevinç Getirici Haber’i yayıyorsam, bu benim için övünç nedeni değildir. Bunu yapmak zorundayım. Sevinç Getirici Haber’i yaymazsam yazıklar olsun bana! [17]Çünkü eğer

bunu kendi kararımla yapıyorsam, doğallıkla karşılığım olur. Ama kendi kararımla yapmıyorsam, demek ki bana ev yöneticiliği güvenilmiştir. 18Öyleyse karşılığım ne? Sevinç Getirici Haber'i yayarken bu sevindirici bildiriyi karşılıksız sağlamak, böylece Sevinç Getirici Haber'le ilgili belirgin yetkimi kullanmaktan vazgeçmek.

19Özgür olmama ve hiç kimsenin uşağı sayılmamama karşın, kendimi herkese uşak kıldım. Amacım daha çok kişiyi Mesih'e kazanmaktır. 20Yahudiler'le Yahudi gibi oldum. Amacım Yahudiler'i Mesih'e kazanmaktır. Kendim bir ruhsal yasa bağımlısı olmamama karşın, ruhsal yasa bağımlılarıyla ruhsal yasa bağımlısı gibi oldum. Amacım ruhsal yasa bağımlılarını Mesih'e kazanmaktır. 21Ruhsal yasa bağımlısı olmayanlarla ben de ruhsal yasa bağımlısı değilmişim gibi davrandım. Amacım ruhsal yasa bağımlısı olmayanları Mesih'e kazanmaktır. Oysa Tanrı doğrultusunda ruhsal yasadan bağımsız biri değilim; Mesih yasasının bağımlısıyım. 22Bağlılığı sağlıksız olanlarla ben de sağlıksız biri oldum. Amacım bağlılıkta sağlıksızları Mesih'e kazanmaktır. Herkesle her şey oldum. Amacım her yola başvurarak insanların bir kesimini kurtarmaktır. 23Sevinç Getirici Haber yararına bunların tümünü üstleniyorum. Amacım Sevinç Getirici Haber'in kutluluğuna paydaş olmaktır.

Yarışan Sporcu Gibi 24-27

24Bilmez misiniz? Koşu alanında yarışanların tümü koşuya katılır, ama ödülü tek kişi alır. Sizler de ödülü elde etmek amacıyla koşun. 25Didinen her atlet her konuda tutkularına üstün gelmek zorundadır. Bunu, solup giden bir çelengi başlarına taktırabilmek için yaparlar. Ama bizim didinmemiz hiç solmayan içindir. 26Bu nedenle ben gelişigüzel koşmuyorum. Havayı yumruklarcasına boks yapmıyorum. 27Tam tersine, bedenimi eziyorum ve onu tutsak kılıyorum. Olmaya ki, başkalarına sözü bildirdikten sonra, kendim onaylanmayan biri durumuna düşeyim.

Tanrı'nın Vurguladığı Uyarılar Zinciri 1-13

10 Kardeşlerim, şunu bilmelisiniz ki, atalarımızın tümü bulutun altında korunarak hep birlikte Kızıl Deniz'i aştı. 2Bulutta ve denizde tümü Musa'ya vaftiz edildi, 3tümü aynı doğaüstü yiyeceği yedi, 4tümü aynı doğaüstü içeceği içti. Çünkü kendilerini izleyen doğaüstü Kaya'dan içiyorlardı. Bu Kaya Mesih'ti. 5Ne var ki, Tanrı onların çoğundan hoşnut olmadı. Sonunda ölü bedenleri hasır gibi çöle serildi. 6Bu olaylar bize uyarı niteliğini taşır; biz de onlar gibi kötülüğe özlem çekenler olmayalım diye. 7Onlardan bazısına benzercesine yalancı tanrılara da tapmayın*. Kutsal Söz'de yazılı olduğu gibi:

"Halk yemeye içmeye oturdu,
Ardından da çirkin oyunlara kalktı."

8Yine onlardan bazılarının cinsel ilişkiyle yozlaştığı gibi, biz de rasgele cinsel ilişkiye verilmeyelim. Sonunda yirmi üç bin kişi kırıldı bir günde. 9Onlardan bazıları denemeye özne oldğu gibi, biz de Mesih'i denemeyelim. Bu olayda da yılanlar tarafından yok edildiler. 10Onlardan bazıları mırıldandığı gibi siz de mırıldanmayasınız. Bu olayda yok edici[305] tarafından mahvedildiler.

11Bunların tümü birer örnek olarak bu insanların başına geldi. Bizlere de öğüt olsun diye yazıldı. Karşımızda çağların sonu dikilmekte.. 12Bu nedenle ben dayanıklıyım diyen, düşmemeye dikkat etsin. 13İnsansal olanın dışında hiçbir denenmeye yakalanmadınız. Ama Tanrı kendisine güvenilendir. Katlanabileceğinizden daha çetin denenmeye düşmenize izin vermeyecek. Tersine, denenmeyle birlikte çıkış yolunu da sağlayacak; öyle ki katlanabilesiniz.

Ruhsal Yetkilerimiz 14-22

---

305 Ölüm meleği.

14 Sevgili kardeşlerim, bunları gözönünde tutarak yalancı tanrılardan beri durun. 15 Aklı
başında insanlara konuşuyorum; söylediklerimi ölçüye vurun. 16 Kutsadığımız kutluluk
bardağı, Mesih'in kanının paydaşlığı değil midir? Parçaladığımız ekmek Mesih'in bedeninin
paydaşlığı değil midir? 17 Çünkü ekmek birdir. Çokluk olan bizler de tek bedeniz. Çünkü
hepimiz tek ekmekten pay alıyoruz.
18 Bakın İsrailliler'e. Sunuları yiyenler sunağa paydaş olanlar değil mi? 19 Öyleyse ne
söylemek istiyorum? Yalancı tanrılara kesilen sununun ya da yalancı tanrının bir önemi var
mı? 20 Elbette hayır! Demek istiyorum ki, uluslar sunduklarını Tanrı'ya değil, cinlere
sunuyorlar. Sizin cinlerle paydaşlık etmenizi istemem. 21 Hem Rab'bin bardağından, hem de
cinlerin bardağından içemezsiniz. Hem Rab'bin sofrasına, hem de cinlerin sofrasına paydaş
olamazsınız. 22 Bu ne? Rab'bi öfkelendirecek miyiz? Yoksa O'ndan daha güçlü müyüz biz?

Mesih İnanlısının Belirgin Gücü: Sevgi 23-33; 11:1

23 Her şey yasaldır; ama her şey yararlı değildir. Evet, her şey yasaldır, ama her şeyin
yapıcılığa katkısı yoktur. 24 Hiç kimse kendi yararını aramasın, tersine başkasının yararını
arasın. 25 Et pazarında satılan her şeyi vicdanınız rahatsız olmadan yiyin. 26 "Çünkü yeryüzü de,
onu dolduran şeyler de Rabbin'dir." 27 İnanlı olmayan biri sizi evine çağırır, siz de gitmeye
karar verirsiniz, önünüze konulan her şeyi vicdanınız rahatsız olmadan yiyin. 28 Ama biri çıkar
da size, "Bu yalancı tanrılara kesilmiştir" derse, bu bilgiyi verenin yararına ve vicdan
sağlığına onu yemeyin. 29 Vicdan sağlığı diyorum. Bu kendi vicdanınız değil, karşınızdakinin
vicdanıdır. Yine biri, "Başka birinin vicdanı elvermiyor diye neden benim özgürlüğüm
kısıtlansın?" diyebilir. 30 "Teşekkür ederek, Tanrı'ya şükür sunarak yediğim şey için ben niçin
kötüleneyim?"
31 Ne yerseniz yiyin ne içerseniz için ne yaparsanız yapın; tümünü Tanrı'nın yüceliği
için yapın. 32 Ne Yahudiler'i, ne Yunanlılar'ı,* ne de Tanrı'nın kilise topluluğunu köstekleyin.
33 Bakın bana, her zaman herkesi hoşnut etmeyi ilke ediniyorum. Kendi yararımı
kovalamıyorum, kurtuluş bulmaları için başkalarının yararını arıyorum.

11 Ben nasıl Mesih'i örnek aldıysam, siz de beni örnek alın.

TANRI'YA TAPINMA

Ruhsal Toplantılarda Erkeklerle Kadınlar 2-16

2 Her konuda beni anımsadığınız ve size ilettiğim gelenekleri tuttuğunuz için sizleri
överim.
3 Şunu bilmenizi istiyorum: Her erkeğin başı Mesih'tir. Kadının başı erkektir. Mesih'in
başı da Tanrı'dır. 4 Başı örtülü olarak dua ya da peygamberlik eden her erkek, başının
saygınlığını hiçe indirir. 5 Öte yandan, başı örtülmemiş olarak dua ya da peygamberlik eden
her kadın başının saygınlığını hiçe indirir. Böyle davrananla başını tıraş eden arasında hiçbir
ayrım yoktur. 6 Kadın başını örtmeyecekse, saçlarını da kessin. Madem kadının saçlarını
kesmesi ya da tıraş etmesi saygınlığını hiçe indiriyor, başını örtmesi zorunludur. 7 Ama erkek
başını örtmemeli. Çünkü o, Tanrı'nın benzeri ve yüceliğidir. Oysa kadın erkeğin yüceliğidir.
8 Çünkü erkek kadından oluşmadı, ama kadın erkekten oluştu. 9 Üstelik erkek kadın için
yaratılmadı, ama kadın erkek için yaratıldı. 10 İşte bu nedenle, kadının başı üzerinde bir yetki
bulunduğunu belgeleyen bu simgeye gerekçe vardır. Melekler hatırına oluyor bu. 11 Kaldı ki,
Rab bağlılığında kadın erkekten, erkek de kadından ayrı sırada düşünülemez. 12 Çünkü kadın
erkekten oluştuğu gibi, erkek de kadından doğar. Ama her şey Tanrı'dan oluşur.
13 Sorunu siz kendiniz ölçüye vurun: Kadının başı örtülmemiş durumda Tanrı'ya dua
etmesi hiç yakışık alır mı? 14 Erkeğin uzun saçlı olmasının onu gözden düşürdüğünü, doğanın
kendisi bize öğretmez mi? 15 Oysa kadının uzun saçlı olması onun onuru sayılmaz mı? Çünkü

uzun saç kendisine doğal bir örtü olarak verilmiştir. [16]Bu konuda sürtüşmek isteyen olursa, ne bizim böyle bir alışkanlığımız vardır, ne de Tanrı kiliselerinin.

Rab'bin Sofrası: En Kutsal Anı 17-34

[17]Ama şimdi değineceğim konuda sizleri övemem; çünkü ruhsal toplantılarınız yüce amaca değil düşük uğraşa yöneliktir. [18]Her şeyden önce, kilise olarak toplandığınızda aranızda ayrılıklar bulunduğunu öğreniyorum. Bunda gerçek payı olduğuna da inanıyorum. [19]Aranızda ayrılık bulunması zorunludur. Öyle ki, onaylananlarınız gün ışığına gelsin. [20]Durum şu; toplandığınızda Rab'bin yemeğini yemek için buluşmuyorsunuz. [21]Her biriniz öbüründen önce yemeği kapışıyorsunuz. Biri aç kalıyor, öbürü de sarhoş oluyor. [22]Yemek içmek için evinize ne oldu? Yoksa Tanrı kilisesini küçümsüyor musunuz? Yiyeceği olmayanları küçük düşürmek mi istiyorsunuz? Sizlere ne söyleyeyim? Sizi öveyim mi? Hayır, bu konuda övemem. [23]Ben Rab'ten aldığımı size ilettim. Rab İsa ele verildiği gece ekmek aldı, [24]teşekkür ettikten sonra onu parçaladı ve, "Bu sizler için verilen bedenimdir" dedi. "Bunu anılmam amacıyla uygulayın." [25]Aynı kapsamda, akşam yemeğinden sonra bardağı aldı ve, "Bu bardak kanımda yeni antlaşmadır" dedi. "İçtiğiniz her kez beni anmak için bunu uygulayın." [26]Bu nedenle, ekmeği yediğiniz ve bardaktan içtiğiniz her kez Rab'bin ölümünü açıklamaktasınız. Rab gelinceye dek.. [27]İşte bunun için, yaraşıksız durumda her kim ekmeği yer, Rab'bin bardağından içerse Rab'bin bedenine ve kanına karşı suçlu olur.

[28]Kişi ilkin kendini sınasın sonra ekmekten yesin, bardaktan içsin. [29]Çünkü o bedeni ayırt etmeksizin yiyip içen kendine karşı yargı yer, yargı içer. [30]İşte bu nedenledir ki, içinizden birçoğu hastadır, sağlığını yitirmiştir, epey kişiler de ölmüştür. [31]Kuşkusuz kendimizi yargılasaydık Tanrı tarafından yargılanmayacaktık. [32]Ama Rab tarafından yargılanırken sıkıdüzene sokuluyoruz. Öyle ki, dünyayla bir arada yargılanmayalım.

[33]Bu durumda kardeşlerim, yemek için toplandığınızda biri öbürünü beklesin*. [34]Aç olan evinde yesin. Bu ilkeye uyun, ruhsal toplantılarınızın tanrısal yargıya dönüşmesine meydan vermeyin. Öbür konulara ilişkin oraya geldiğimde yönerge vereceğim.

Kutsal Ruh İmanı Esinler 1-11

12 Kardeşlerim, ruhsal bağışlara gelince, bu konuda bilgisiz kalmanızı istemem. [2]Biliyorsunuz, uluslara bağımlıyken, dürtülerinizin sürükleyişiyle dilsiz yalancı tanrılara yöneltildiniz. [3]Bu nedenle bilmenizi isterim ki, Tanrı Ruhu'yla yöneltilen hiç kimse, İSA LANETLENSİN demez. Kutsal Ruh'la yöneltilmeyen de İSA RAB'tir diyemez.

[4]Ruhsal bağışlar çeşit çeşittir, ama onları sağlayan Ruh aynıdır. [5]Bunun gibi hizmet görücülük de çeşit çeşittir, ama bunu sağlayan Rab aynıdır. [6]Güçlü işlerin uygulanması da çeşit çeşittir; ama her insanda her işi uygulayan Tanrı aynıdır. [7]Genel yarar için herkese Ruh'un kendine özgü açıklanışı verilir.

[8]Ruh aracılığıyla birine bilgece konuşma yeteneği verilir, aynı Ruh aracılığıyla başka birine bilgili dille konuşma yeteneği verilir. [9]Yine aynı Ruh aracılığıyla birine iman, o tek Ruh'la başkasına hastaları iyi etmek için ruhsal bağışlar verilir. [10]Birine mucizeler oluşturan güçlü işler, başkasına peygamberlik, başkasına ruhları ayırt edebilme yeteneği, başkasına çeşitli diller, başkasına da yabansı dilleri çevirme yeteneği verilir. [11]Bunların tümünü tek ve aynı Ruh etkiler; isteği uyarınca herkese ayrı ayrı dağıtır.

Beden, Ruhsal Paydaşlığa Canlı Örnek 12-31

[12]Nasıl ki beden de tektir ama birçok parçası vardır. Çok sayıda parçası olmasına karşın beden tektir. Mesih de böyledir. [13]Çünkü tek Ruh'ta hepimiz –ister Yahudi, ister Yunanlı, ister köle, ister özgür olalım– bir tek bedene vaftiz edildik. Ve hepimiz tek Ruh'la doldurulduk.

14 Beden tek parçadan değil, birçok parçadan oluşur. 15 Ayak, “Ben el değilim, onun için
bedene bağlı sayılmam” dese bile, bu onun bedenle ilişkisini kesemez. 16 Kulak, “Ben göz
değilim, onun için bedene bağlı sayılmam” dese bile, bu onun bedenle ilişkisini kesemez.
17 Tüm beden bir göz olsaydı, nasıl duyardık? Ya da tüm beden bir kulak olsaydı, nasıl
koklardık? 18 Ama gerçek şudur ki, Tanrı kendi isteği uyarınca parçalardan her birini bedenin
gerekli yerine koymuştur.
19 Tümü bir tek beden parçası olsaydı, beden diye bir şey kalmazdı. 20 Ama gerçek şudur
ki, birçok parça olmakla birlikte tek beden vardır. 21 Göz ele, “Sana gereksinimim yok!”
diyemez. Bunun gibi baş ayaklara, “Size gereksinimim yok” diyemez. 22 Tam tersine, bedenin
daha zayıf görünen parçalarına duyulan gereksinim en önde gelir[306]. 23 Bedenin en az
saygıdeğer saydığımız parçalarına daha üstün saygı gösteririz. Güzel olmayan parçalarımız
düzenli bakımı gerektirir. 24 Oysa düzeni yerinde olan parçaların buna gereksinimi yoktur.
Ama Tanrı bedeni birleştirirken, geri sırada kalan parçaya daha üstün onur ayırmıştır. 25 Öyle
ki, bedende ikilik olmasın; parçalar birbiri için aynı kaygıyı taşısın. 26 Bir parça acı çekerse,
parçaların tümü birlikte acı çeker. Bir parça yücelirse, parçaların tümü birlikte sevinir.
27 Sizlere gelince, Mesih’in bedeni ve teker teker O’nun parçalarısınız. 28 Tanrı kilise
topluluğunda ilkin bazılarını haberci atadı; ikinci olarak peygamberleri, üçüncü olarak
öğretmenleri atadı. Sonra mucize yapanları, sonra hastaları iyi etmek için ruhsal bağışla
donatılanları, başkalarına yardım edenleri, yöneticileri, çeşitli diller konuşanları atadı. 29 Tümü
haberci mi? Tümü peygamber mi? Tümü öğretmen mi? Tümü mucize mi yapıyor? 30 Tümü
hastaları iyi etmek için ruhsal bağışlarla mı donatıldı? Tümü çeşitli diller mi konuşuyor?
Tümü yabansı dilleri mi çeviriyor? 31 Üstün ruhsal bağışları özleyin.
Ama ben size daha da üstün bir yol göstereceğim.

En Üstün Yol: Sevgi 1-13

13 İnsanların ve meleklerin dilleriyle konuşsam ama sevgim olmasa, ses veren bir
pirinç çalgı ya da gürültü oluşturan bir zil durumuna düşerim. 2 Peygamberlik etme
yeteneğim olsa, tüm gizleri ve bilgileri bilsem, üstelik dağları yerinden oynatabilecek iman
bütünlüğüne sahip olsam, ama sevgim olmasa bir hiçim. 3 Sahip olduğum her şeyi yardım
niteliğinde sunsam, bedenimi de yakılan sunu kılsam, ama sevgim olmasa bana hiçbir yararı
olmaz.
4 Sevgi katlanır, iyilikle davranır, kıskançlık bilmez. Sevgi büyüklenmez,
böbürlenmez, 5 utandırıcı bir şey yapmaz, kendi çıkarını kovalamaz, içerlemez, kötülüğün
hesabını tutmaz. 6 Haksızlık karşısında sevinmez, gerçek karşısında sevinir. 7 Sevgi her
güçlüğe dayanır, her şeye inanır, her şeyden umutlanır, her duruma sabreder.
8 Sevgi yozlaşmaz. Peygamberliklere gelince geçip gidecekler. Diller susacak, bilgi de
yok olacak. 9 Çünkü bilgimiz de, peygamberliğimiz de tam değil, sınırlıdır. 10 Ama Yetkin Olan
geldiğinde, sınırlı olan ortadan kalkacak. 11 Çocukken çocuk gibi konuşur, çocuk gibi düşünür,
çocuk gibi kafa yorardım. Olgunluk döneminde çocukluğa özgü davranışları geride bıraktım.
12 Çünkü şimdi aynada bir bilmeceye bakarcasına görüyoruz; ama o zaman yüz yüze
göreceğiz. Şimdi kısıtlı kapsamda biliyorum; ama Tanrı’nın beni tam olarak bildiği gibi o
zaman ben de tam olarak bileceğim.
13 Şimdi kalıcı olan iman, umut ve sevgidir; bunların üçü. İçlerinden en üstünüyse
sevgidir.

Ruhsal Bağışların Kullanımı 1-19

14 Sevgiyi kovalayın; ruhsal bağışları, özellikle peygamberlik etmeyi özleyin. 2 Çünkü
yabansı dil konuşan*, insanlarla değil Tanrı’yla konuşur. Çünkü kimse onu anlamaz;
yalnızca ruhta gizler konuşur. 3 Öte yandan peygamberlik eden yapıcı, yüreklendirici, avutucu

306 Örneğin, gözlere.

sözlerle insanlara konuşur. [4]Yabansı dil konuşanın yapıcılığı kendine, peygamberlik edenin yapıcılığı ise kilise topluluğunadır. [5]Hepinizin yabansı dillerle konuşmanızı isterdim; ama daha önemlisi, peygamberlik etmenizi isterdim. Peygamberlik eden kişi yabansı dillerle konuşandan daha üstün önem taşır. Ama kilise topluluğunun yapıcılık bulması için, yabansı diller konuşan çeviri yapabiliyorsa o başka. [6]Kardeşlerim, şimdi varsayalım ki, yabansı diller konuşarak yanınıza geldim. Size tanrısal bir açıklama, bir bilgi, bir peygamberlik, ya da bir öğreti getirmedikçe yanınıza gelişimin yararı ne?

[7]Kaval olsun, saz olsun cansız çalgılar bile belirgin, ayrı ayrı sesler çıkartır. Öyle olmasa, kaval mı, saz mı çalındığı nasıl anlaşılır? [8]Borazan açık-seçik bir ses vermezse, savaşa kim hazırlanır? [9]Bunun gibi siz de yabansı dille kolayca anlaşılabilen bir söz söylemezseniz, ne dendiğini kim anlayabilir? Bu durumda havaya konuşmuş olursunuz. [10]Yeryüzünde her çeşidinden bir sürü dil vardır. Hiçbiri de anlamsız değildir. [11]Bu nedenle, sesin anlamını bilmiyorsam konuşana bir yabancı olurum; konuşan da bana yabancı olur. [12]İşte bunun gibi siz de ruhsal bağışlara derinden istekli olduğunuza göre, kilise topluluğunun yapıcılığı doğrultusunda bollukla artmanıza yardım edici özellikleri arayın.

[13]Bu nedenle yabansı dil konuşan, çeviri yapabilmek için dua etsin. [14]Çünkü eğer yabansı dille dua ediyorsam, ruhum dua etmekte ama aklım buna katılmamaktadır. [15]Öyleyse bundan nasıl bir sonuç çıkarılabilir? Ruhumla dua edeceğim, bunun yanı sıra aklımla da dua edeceğim. Ruhumla ilahi söyleyeceğim, bunun yanı sıra aklımla da ilahi söyleyeceğim. [16]Böyle olmasaydı, sen ruhunla Tanrı'yı kutsarken, ruhsal bağışı almayanlardan biri senin teşekkür sunmana nasıl, "Amin" diyebilir? Çünkü o senin ne dediğini bilmiyor. [17]Gerçi teşekkür sunman yerinde; gelgelelim karşındaki yapıcılık bulmuyor. [18]Hepinizden daha çok yabansı dil konuşabildiğim için Tanrı'ya teşekkürler olsun! [19]Ne var ki, kilise toplantısında başkalarını da eğitmek için, aklımın erdiği beş kelime söylemeyi yabansı bir dille on bin kelime söylemeye yeğ tutarım.

Anlayışla Davranmanın Önemi 20-25

[20]Kardeşlerim, düşüncede çocukça davranmayın. Kötülük karşısında bebek gibi, buna karşı düşüncede yetkin olun. [21]Ruhsal yasada yazılıdır:

"Bu halkla alışılmamış diller konuşan kişiler aracılığıyla, alışılmamış kişilerin dudaklarıyla konuşacağım. O zaman bile beni dinlemeyecekler. Rab böyle buyuruyor."

[22]Yani yabansı diller bağışı inananlar için değil, inanmayanlar için bir belirtidir. Peygamberlik ise inanmayanlar için değil, inananlar için bir belirtidir. [23]Bu nedenle, tüm kilise bir yerde toplansa ve herkes yabansı diller konuşsa, bu arada ruhsal bağışı almayanlar ya da inanmayanlar içeri girse, çıldırmış olduğunuzu söylemezler mi? [24]Ama herkes peygamberlik etse, bu arada inanmayan ya da ruhsal bağışı almayan biri içeri girse, herkesçe eleştirilir, herkesçe yargılanır. [25]Yüreğinin gizli-kapaklı yönleri sergilenir. Öyle ki, yüzüstü düşüp Tanrı'ya tapınır, "Tanrı gerçekten aranızdadır"der.

Yabansı Diller Konuşmanın, Peygamberlik Etmenin Kuralı 26-33a

[26]Öyleyse nasıl olmalı kardeşlerim? Ruhsal toplantılarınız sürerken herkesin bir katkısı –bir ilahisi, bir öğretisi, tanrısal bir açıklaması, bir yabansı dili, bir çevirisi– var. Bunların tümü yapıcılık doğrultusunda işlemeli. [27]Biri yabansı bir dil konuşuyorsa, iki ya da en çok üç kişi sırayla konuşsun, bir kişi de çeviri yapsın. [28]Ama çevirmen yoksa o kişi kilise toplantısında ağzını açmasın; içinden kendi kendine ve Tanrı'ya seslensin. [29]Peygamberlerden iki ya da üç kişi konuşsun; öbürleri söylenenleri tartsın. [30]Orada oturanlardan birine tanrısal bir açıklama gelecek olursa, ilk konuşan ağzını kapasın. [31]Çünkü her biriniz teker teker peygamberlik edebilirsiniz. Öyle ki tümü öğrensin, tümü öğüt alsın. [32]Peygamberlerin ruhu peygamberlere bağımlı olur. [33]Çünkü Tanrı kargaşalığın değil, esenliğin Tanrısı'dır.

Kilise Toplantılarında Kadın Konuşmacılar 33b-40

Kutsal yaşamlıların tüm kilise toplantılarında olduğu gibi, [34]kadınlar kilise toplantılarında ağızlarını kapasın*. Çünkü onların lafa karışmalarına izin verilmemiştir. Yasanın bildirdiği gibi bağımlı olsunlar. [35]Öğrenmek istedikleri bir konu varsa, evde kocalarından sorabilirler. Kadının kilise toplantısında lafa karışması saygınlığı hiçe indirir.

[36]Ne oluyor? Yoksa Tanrı Sözü sizden mi çıktı, ya da salt sizlere mi erişti? [37]İçinizde peygamber olduğunu ya da ruhsal bağışlarla donatıldığını düşünen varsa, size yazdıklarımın Rab buyruğu olduğunu bilsin. [38]Her kim bunu tanımazsa, kendisi de tanınmayacaktır.

[39]Özet olarak kardeşlerim, peygamberlik etmeyi özleyin ve yabansı diller konuşulmasına engel olmayın. [40] Her şey düzenli ve uyumlu olsun.

ÖLÜLERİN DİRİLİŞİ

Mesih'in Dirilişi: İnancın Ana Temeli 1-11

15 Şimdi kardeşlerim, sizlere müjdelediğim Sevinç Getirici Haber'den söz etmek istiyorum. Almış olduğunuz ve onda durduğunuz haberden.. [2]Bu haber aracılığıyla kurtuluyorsunuz. Sizleri nasıl müjdeledim? Eğer onu benimsemiş bulunuyorsanız. Yoksa boşuna iman etmiş oluyorsunuz.

[3]İlk ağızda almış olduğumu verdim sizlere: Kutsal Yazılar'ın çok önceden bildirdiği gibi Mesih günahlarımız için öldü. [4]Sonra gömüldü. Yine Kutsal Yazılar'ın çok önceden bildirdiği gibi üçüncü gün dirildi. [5]Bundan sonra Petros'a[307], ardından On İkiler'e göründü. [6]Daha sonra, bir kezinde beş yüzü aşkın kardeşe göründü. Bunların çoğu şu ana dek yaşamaktadır; bazıları ise uyumuştur*. [7]Sonra Yakup'a göründü, ardındansa habercilerin tümüne.

[8]En sonundaysa, tümünün ardından vakitsiz doğan bir çocuğa benzeyen bana da göründü. [9]Çünkü ben habercilerin en önemsiziyim. Haberci adını taşımaya bile yaraşık değilim. Çünkü Tanrı'nın kilise topluluğuna saldırdım. [10]Tanrı'nın kayrasıyla şimdi neysem oyum. Tanrı'nın bana uzatılan kayrası boşa gitmiş değil. Tam tersine, öbür habercilerin tümünden daha çok emek harcadım. Ama bunu başaran ben değilim, benimle birlikte giden Tanrı kayrasıdır. [11]Bu nedenle, ister ben olayım ister onlar olsun, yaymakta olduğumuz söz budur; siz de böyle iman ettiniz.

Ölülerin Dirilişi Nasıl Yadsınabilir? 12-19

[12]Mesih'in ölüler arasından dirildiğine ilişkin sözün yayılmasına karşın, aranızdan bazıları nasıl, "Ölüler dirilmez" diyebiliyor? [13]Eğer ölüler dirilmezse, Mesih de dirilmemiştir. [14]Mesih dirilmemişse sözü yaymamız boş çabadır, imanınız da boştur. [15]Üstelik, bizler de Tanrı'nın yalancı tanıkları durumuna düşmüş oluyoruz. Çünkü Mesih'i diriltti diye Tanrı'ya ilişkin tanıklık ettik. Ölülerin dirilmediğini varsayarsak Tanrı O'nu diriltmemiştir. [16]Çünkü ölüler dirilmiyorsa Mesih de dirilmedi. [17]Eğer Mesih dirilmemişse imanınız boştur; şu ana dek günahlarınızın içinde bocalıyorsunuz. [18]Bu durumda, Mesih bağlılığında uyuyanlar da mahvolmuştur. [19]Yalnızca şimdiki yaşamda Mesih'e umut bağlamışsak tüm insanlar arasında en önde acınılmaya yaraşanlar bizleriz.

Mesih'in Dirilişi: İmanın Gücü, Güvenliği 20-28

[20]Ama gerçekte Mesih ölüler arasından dirilmiştir. Uyuyanların ilk ürünüdür O. [21]Çünkü ölüm insan aracılığıyla geldi, ölülerin dirilmesi de insan aracılığıyla oldu. [22]Çünkü nasıl tümü Adem'de ölüyorsa, tümü de Mesih'te yaşama getirilecektir. [23]Ama her biri kendine özgü sırada: İlk-ürün Mesih, sonra O geldiğinde Mesih bağlıları. [24]Mesih her ruhsal başkanlığı, her yetkiyi, her gücü ortadan kaldırdıktan sonra hükümranlığı Tanrı'ya ve

---

[307] Kifas'a.

Baba'ya verecek; böylece her şeyin sonu gelecek. [25]Çünkü tüm düşmanlarını ayakları altına serinceye dek Mesih'in hükümranlık etmesi gerekir. [26]Ezilecek son düşman ölümdür. [27]Çünkü Tanrı her şeyi Mesih'in ayaklarına bağımlı kıldı. "Her şeyin ayaklarına bağımlı kılındığı" bildirilirken, her şeyi O'nun ayaklarına bağımlı kılan Tanrı'nın bunların dışında olduğu açıkça bellidir. [28]Her şey O'na bağımlı kılınınca, bu kez Oğul da her şeyi kendisine bağımlı kılana bağımlı olacak. Öyle ki, Tanrı tümünü yöneten, tümünü dolduran olsun.

Ölülerin Dirilişini Yadsımak Akılsızlıktır 29-34

[29]Yoksa, ölüler için vaftiz edilenler bunu niçin yapsın? Eğer ölüler gerçekten dirilmiyorsa, onlar için vaftiz edilmek de ne oluyor? [30]Neden her saat tehlikeyle burun burunayız? [31]Kardeşlerim, Rabbimiz İsa Mesih bağlılığında sizler için duyduğum övünç adına ant içerim ki, ben her gün ölüyorum. [32]Eğer insan deyişiyle, "Efesos'ta canavarlarla boğuştumsa", bunun yararı ne? Eğer ölüler dirilmiyorsa yiyelim içelim; nasıl olsa yarın ölüp gideceğiz. [33]Kandırılmayın,

"Kötü ilişkiler erdemli töreleri çürütür*."

[34]Doğruluğa ayılın ve günahla oynamayın. Çünkü bazıları Tanrı bilgisinden yoksundur. Bunları utanasınız diye söylüyorum.

Ölülerin Dirilişini Doğa da Kanıtlamakta 35-50

[35]Biri soracak olur: "Ölüler nasıl dirilir? Acaba ne tür bedenle gelirler?" [36]Akılsız insan! Yere ektiğin ölmedikçe, ona yaşam sağlanmaz. [37]Ektiğin ilerde oluşacak beden değil, belki çıplak bir buğday, ya da öbür tohumlardan birinin tanesidir. [38]Ama Tanrı ona dilediği bedeni –tohumlardan her birine kendine özgü bedeni– verir.

[39]Her et aynı değil. Elbette insan eti başkadır, hayvanların eti başka, kuşların eti başka, balıklarınkiyse başka. [40]Bunların yanı sıra göksel bedenler var, dünyasal bedenler var. Göksel olanların görkemi başkadır, dünyasal olanlarınkiyse başka. [41]Güneşin görkemi bir tür, ayın görkemi başka tür, yıldızların görkemi başka türdür. Görkem bakımından bir yıldız öteki yıldızdan farklıdır.

[42]Ölülerin dirilişi de tıpkı böyledir. Çürüme kapsamında ekilir, çürümez durumda dirilir. [43]Gözden düşmüş durumda ekilir, görkem içinde dirilir. Zayıflık kapsamında ekilir, güçlü durumda dirilir. [44]Cansal beden* olarak ekilir, ruhsal beden olarak dirilir. Cansal beden varsa, ruhsal beden de vardır. [45]Yazılı olan da budur:

"İlk insan Adem yaşayan can oldu,
Son Adem yaşam sağlayan ruh oldu."

[46]Ama dikkat edilsin, önde gelen ruhsal olan değil; cansal olan öndedir. Ruhsal olan daha sonradır. [47]İlk insan yerdendir, yerseldir. İkinci insan göktendir. [48]Yersel insan nasılsa, yersel olanlar da öyledir. Göksel olan nasılsa, göksel olanlar da öyledir. [49]Yersel insana benzerliği nasıl kuşandıksa, göksel olana benzerliği de kuşanacağız. [50]Kardeşlerim, şunu belirteyim: Etle kan Tanrı hükümranlığını miras alamaz. Ne de çürümüşlük çürümezliği miras alabilir.

Ölüler de Diriler de Yenilenecek 51-58

[51]Bakınız, size bir giz bildiriyorum. Hepimiz uyumayacağız. Ama hepimiz değiştirileceğiz. [52]Bir anda, göz açıp kapayıncaya dek, son boru öttüğünde. Çünkü boru ötecek ve ölüler çürümez durumda dirilecek; biz de değiştirileceğiz. [53]Çünkü bu çürüyen bedenin çürümezliği ve bu ölümlü bedenin ölümsüzlüğü kuşanması gerekir. [54]Bu çürüyen beden çürümezliği ve bu ölümlü beden ölümsüzlüğü kuşanınca yazılı söz yerine gelecek:

[55]"Ölüm yengide yutuldu.
Ey ölüm, yengin nerede?
Ey ölüm, kargın nerede?"

[56]Ölümün kargısı günahtır, günahın gücüyse ruhsal yasadır. [57]Ama Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla bizlere yengiyi sağlayan Tanrı'ya şükür!

[58]Sevgili kardeşlerim, işte bunun için kararlı olun, durağan olun. Rab için her zaman bol uğraşa verilin; Rab bağlılığında emeğinizin boşa gitmediğini bilin.

SONUÇ

Mesih Bağlılarının Armağanları 1-9

16 Kutsal yaşamlılar için para toplama konusuna gelince, siz de Galatya kiliselerine vermiş olduğum buyruğu uygulayın. [2]Haftanın ilk günü herkes kazancına göre belirli bir parayı ayırsın ve bunu yanında bulundursun. Öyle ki, geldiğimde para toplama işiyle uğraşılmasın. [3]Oraya vardığımda, tanıtıcı mektuplar yazarak onayladığınız kişileri armağanınızı alıp götürsünler diye Yeruşalim'e göndereceğim. [4]Benim de gitmem uygunsa benimle birlikte gidecekler.

[5]Makedonya'ya uğradıktan sonra size geleceğim. Çünkü Makedonya'ya uğruyorum. [6]Sanırım bir süre yanınızda kalacağım. Belki kışı da orada geçiririm. Öyle ki, her nereye gidersem beni yolcu edesiniz. [7]Şu ara ayak üstü uğramak istemiyorum size. Çünkü Rab izin verirse, bir süre aranızda kalmayı umuyorum. [8]Ama Pentekost'a[308] dek Efesos'ta kalacağım. [9]Çünkü önümde etkin biçimde çalışabileceğim geniş bir kapı açıldı. Buna karşı direnenler çoktur.

İş Arkadaşları 10-13

[10]Timoteos gelirse, aranızda korkusuzca kalmasını sağlayın. Çünkü benim gibi o da Rab'bin işinde çalışmaktadır. [11]Bu nedenle, kimse onu aşağı görmesin. Kendisini esenlikle yolcu edin ki yanıma gelebilsin. Çünkü kardeşlerle birlikte onun gelmesini beklemekteyim.

[12]Kardeşimiz Apollos'a gelince, öbür kardeşlerle birlikte yanınıza uğrasın diye çok üsteledim. Ama şu ara uğramaya pek istekli değil. Uygun zamanı bulduğunda gelecek.

[13]Uyanık olun, imanda sıkı durun, erkekçe davranın, güçlenin.

Dilek ve Selam 14-24

[14]Her yaptığınızı sevgiyle yapın. [15]Kardeşlerim, sizden bir dileğim var. Biliyorsunuz, Stefanos'un ev halkı Ahaya bölgesindeki ilk inanlılardır. Üstelik, kendilerini kutsal yaşamlılara hizmet etmeye adamış bulunuyorlar. [16]Bu tür insanlara, tüm iş arkadaşlarımıza ve emek harcayan herkese bağımlı olun. [17]Stefanos, Fortunatos ve Ahaikos'un gelişine çok sevindim. Çünkü sizin yokluğunuzu giderdiler. [18]Çünkü hem benim ruhumu, hem de sizinkini dinlendirdiler. Böylelerin değerini bilesiniz.

[19]Asya bölgesindeki kilise toplulukları size selam eder. Akila ile Priska ve onların evindeki kilise topluluğu Rab bağlılığında size çok selam eder. [20]Tüm kardeşler sizi selamlar. Kutsal öpüşle birbirinizi selamlayın.

[21]Ben Pavlos, elimle bu selamı yazıyorum. [22]Rab'bi sevmeyenler lanetlensin. Maranata*.

[23]Rab İsa'nın kayrası sizlerle olsun. [24]Mesih İsa bağlılığında sevgim hepinizle kalsın. Amin.

---

[308] Bakınız, Habercilerin İşleri 2:1

KORİNTOSLULARA II. MEKTUP
(Habercilik Yetkisi)

Önsöz

Haberci Pavlos ilk ziyaretinden 5-6 yıl sonra Korintos yörelerini bir kez daha ziyaret etti ve orada üç ay geçirdi (Habercilerin İşleri 20:2,3). Sonra Makedonya'ya geçti. Korintos'taki ruhsal çalkantılar yatışacağına yoğunlaşmıştı. Daha önce Pavlos bu topluluğa başka bir mektup yazmıştı (2:3,4). Mektubu götüren Titos Korintoslular'ın duyduğu acıyı ve derin üzüntüyü Pavlos'a bildirdi (2:13; 7:5-7). Bunun üzerine Pavlos Tanrı esinlemesiyle onlara bu mektubu yazdı (7:5-16).

Birinci mektuptan yaklaşık bir yıl sonra (56 ya da 57 yılında) yazılan bu mektup, Tanrı habercisinin duygularını açığa vurmaktadır. Öbür mektupta olduğu gibi burada da ölülerin dirilişine değiniliyor (5:1-10), parasal armağanların niçin ve nasıl verileceği anlatılıyor (8. ve 9. bölümler). Pavlos böylece Korintos'taki topluluğu Yeruşalim'deki yoksul inanlılara yardım etme yolunda isteklendiriyor (8:4,19,20; 9:1,12,13). Tanrı habercisinin haberi yayarken karşılaştığı çeşitli saldırıları ve baskıları dile getiriyor (11 ve 12 bölümler).

Bu arada kendilerine haberci süsü vererek bildiriye ve gerçek haberciye direnenlerin sahte davranışlarını sergiliyor (11:13), kendisinin ön sıradaki habercilerden geri kalmadığını belirtiyor (11:5; 12:11), Tanrı'dan aldığı habercilik yetkisini kanıtlıyor (3:1; 5:12; 7:2; 10:2,3; 11:5,6; 12:11; 13:3), hizmet sunucusunun etkin bir resmini çiziyor, Tanrı için çalışanın öz yapısını canlandırıyor (13:4).

Bu mektup şöylece özetlenebilir:

29. *Haberci Pavlos'un deneyimleri 1:1-2:17*
30. *Haberci Pavlos'un sınavlanan hizmeti 3:1-7:16*
31. *Ruhsal armağanlar 8:1-9:15*
32. *Habercilik yetkisi 10:1-13:14*

HABERCİNİN ÇETİN DENEYİMLERİ

Başlangıç ve Selam 1,2

1 Tanrı isteği uyarınca Mesih İsa'nın habercisi Pavlos'tan ve Timoteos kardeşten:
Korintos'taki Tanrı kilisesi topluluğuna ve onlarla birlikte bütün Ahaya bölgesindeki
kutsal yaşamlıların toplamına. 2 Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten sizlere kayra ve
esenlik olsun.

Tanrı Desteği Her Bunalıma Yeterlidir 3-11

3 Rabbimiz İsa Mesih'in Tanrısı ve Babası kutlansın. Sevecenlik Babası, her
avuntunun Tanrısı'dır O. 4 Acılarımızın tümünde bizi avutur. Öyle ki, Tanrı tarafından
avutulan bizler, aynı avuntuyla tüm acı çekenleri avutabilelim. 5 Çünkü Mesih'in çektiği
işkencelere katılışımız nasıl artıyorsa, Mesih aracılığıyla sağlanan avuntumuz da o oranda
artıyor. 6 Acı çekiyorsak, bu sizin avutulmanız ve kurtulmanız yararınadır. Avutuluyorsak, bu
da sizin avutulmanız yararınadır. Bizim çektiğimiz işkencelere benzer işkenceleri sabırla
karşılamak için gerekli gücü oluşturan avuntu.. 7 Size karşı sarsılmaz umut besliyoruz. Çünkü
işkencelerimize paydaş olduğunuz gibi, avuntumuza da paydaş olduğunuzu biliyoruz.

8 Kardeşlerim, Asya bölgesinde çektiğimiz acıdan habersiz kalmanızı istemiyoruz.
Aşırı oranda –gücümüzün üstünde– sıkıntıya düştük. Öylesine ki, yaşamaktan da umudu
kestik. 9 Gerçekten ölüm yargısının üzerimizde olduğunu düşündük. Ama kendimize değil,

ölüleri dirilten Tanrı'ya güvenelim diye oldu bu. [10]O bizleri böylesi ölümcül bir deneyimden kurtardı; kurtaracaktır da.. Evet, kendisine umut besliyoruz, bizi yine kurtaracaktır. [11]Sizler de bizim için dua ederek hizmetimize katılın. Öyle ki, birçok kişinin yakarışıyla Tanrı'nın bize sağladığı ruhsal bağış için pek çok kişi yararımıza teşekkür sunsun.

OLAYLAR GÖZDEN GEÇİRİLİYOR

İlişkilerimiz Açıksözlü Oldu 12-14

[12]Övünç duyduğumuz, vicdanımızın da tanıklık ederek onayladığı şudur: Dünyada ve özellikle sizlerin önünde kutsallıkla ve tanrısal içtenlikle davrandık; bedensel bilgelikle değil, tersine Tanrı kayrasıyla.

[13]Size okuyup anlayabileceğinizden başka bir şey yazmadık. Bunları tam olarak anlayacağınızı umarım; [14]nasıl ki, bir yere kadar bizi de anlamış bulunuyorsunuz. Rabbimiz İsa'nın Günü'nde bizim övüncümüz siz olduğunuz gibi, sizin övüncünüz de biz olalım.

Tasarının Değişmesi Kararsızlık Değildir 15-24; 2:1-4

[15]Buna güvenerek, çift yönlü yararınız olsun diye, önce yanınıza gelmeyi tasarladım. [16]Makedonya'ya giderken de, oradan dönerken de size uğrayayım dedim. Öyle ki, beni Yahudiye'ye yolcu edebilesiniz. [17]Bunu tasarlarken acaba kararsızlık mı gösteriyordum? Yoksa tasarladıklarımı bencilce mi tasarlıyordum? Bir yandan "evet, evet" derken, öte yandan "hayır, hayır" mı demekteydim? [18]Tanrı güvenilir olduğu gibi, size söylediğimiz söz de "evet"le bileşik "hayır" değildir. [19]Çünkü bizler –ben, Silvanos ve Timoteos– tarafından aranızda yayılan Tanrı Oğlu Mesih İsa da "evet"le karışık "hayır" değildir. Tam tersine, O "evet"i yerine getirendir. [20]Çünkü Tanrı'nın tüm vaatleri O'nda "evet"ini bulmuştur. Bu nedenle Tanrı'nın yüceliği için Mesih aracılığıyla "Amin" deriz. [21]Bizleri sizinle birlikte Mesih bağlılığında pekiştiren ve mesheden[309] Tanrı'dır. [22]Bize mührünü basan da, güvence olarak yüreklerimize Ruh'u veren de O'dur.

[23]Canıma tanık olarak Tanrı'yı çağırırım ki, sizleri esirgemek istediğimden Korintos'a gelmeyi doğru bulmadım. [24]Bu, imanınıza egemen kesildiğimizden değil, sevinciniz için çalışan iş ortakları olmak istediğimizdendir. Çünkü imanınızda sıkı duruyorsunuz.

2 Kaldı ki, içimden karar verdim, sizi üzecek başka bir ziyaret yapmayacağım. [2]Çünkü sizi üzersem, üzdüğümden başka kim var beni mutlu edecek olan? [3]Önceki mektubumu bunun için yazdım. Öyle ki, geldiğimde beni sevindirmesi gereken kişilere bakarak üzülmeyeyim. Tümünüze güvenim tamdır. Sevincim hepinizin sevincidir. [4]Önceki mektubumu size derin acıyla, yüreğim parçalanarak, çok gözyaşı dökerek yazdım. Amacım sizi üzmek değildi. Tam tersine, size beslediğim sevgiyi –aşkın sevgiyi– bilmenizi sağlamaktı.

Suçundan Acı Duyanı Bağışlayın 5-11

[5]Her kim üzüntü nedeni olduysa, üzüntüyü bana değil, bir bakıma –sorunu gereğinden çok büyütmeyeyim– hepinize çektirdi. [6]Böyle birine çoğunlukça uygulanan bu ceza yeterlidir. [7]Şimdi ise tam tersini yapın; onu bağışlayıp avutun. Böylece aşırı üzüntüye kapılıp çökmesin o kişi. [8]Bunun için size öğütlerim: Ona karşı sevginizi açıkça gösterin. [9]Önceki mektubu yazmamın nedeni buydu. Öyle ki, sizleri deneyeyim, her konuda söz dinleyip dinlemediğinizi bileyim. [10]Her kimi bağışladıysanız, ben de bağışlarım. Her neyi bağışlarsam –eğer bir şeyi bağışlamışsam– Mesih'in önünde sizin için yapıyorum bunu. [11]Gözlenen amaç, şeytanın bize karşı işine yarayan ortamı elde etmemesidir. Kuşkusuz, onun düzenlerinden bilgisiz değiliz.

---

[309] Hizmetine ayıran. Bakınız, Luka 4:18

Mesih Bilgisinin Güzel Kokusunu Saçanlar 12-17

12 Mesih'in Sevinç Getirici Haberi'ni yaymak için Troas'a geldiğimde, Rab tarafından
bana bir kapı açıldı. 13 Kardeşim Titos'u bulamayınca, ruhum tedirgin oldu. Bu nedenle,
onlardan ayrılıp Makedonya'ya doğru yola çıktım.
14 Mesih bağlılığında bizi her zaman yenginin geçit töreninde ilerleten ve O'nun
bilgisinin güzel kokusunu aracılığımızla her yerde yayan Tanrı'ya şükürler olsun. 15 Çünkü
gerçekten, kurtulanlar arasında da mahvolanlar arasında da Mesih'in güzel kokusunu
Tanrı'ya saçanlar bizleriz. 16 Mahvolanlara ölümün öldürücü kokusu, kurtulanlara yaşamın
yaşatıcı kokusu.. Böylesi bir yükümlülüğe kim yeterlidir? 17 Birçokları gibi, Tanrı Sözü'nü
pazara çıkarmadık biz. Tam tersine, Tanrı'nın gönderdiği bireyler olarak Tanrı önünde Mesih
bağlılığında temiz yürekle konuşuyoruz.

Tanrısal Bilgeliğin Canlı Örnekleri 1-6

3 Yeni baştan kişisel değerimizi saptamaya mı çalışalım? Ya da bazıları gibi size tanıtma
mektupları mı sunalım? Yoksa sizlerden tanıtma mektupları mı isteyelim? 2 Sizsiniz
mektubumuz; yüreklerimize yazılı, tüm insanlarca bilinip okunan. 3 Hizmetimiz sonucunda
oluşan bir Mesih mektubu olduğunuzu sergilemektesiniz. Kalemle değil, diri Tanrı'nın
Ruhu'yla yazılan bu mektup taş levhalara yazılmadı; yüreğin etten levhalarına yazıldı.
4 Tanrı doğrultusunda Mesih aracılığıyla duyduğumuz güven böyledir. 5 Kendi başımıza
yeterlilik taslayacak kadar yeterli saymıyoruz kendimizi. Yeterliliğimiz Tanrı'dandır. 6 Yeni
Antlaşma'nın hizmet görücüleri olmamız için Tanrı bize yeterlilik verdi. Bu Antlaşma yazılı
bir belgeyle değil, Ruh'la ilgilidir. Çünkü yazılı belge ölüme yol açar, oysa Ruh yaşam verir.

Bu Hizmetin Görkemi Musa'nınkinden Üstündür 7-11

7 Taşlar üzerine işlenen ölüm oluşturucusunun[310] gördüğü hizmet yücelikle geldi. Yok
olan bu yücelik Musa'nın yüzünü öylesine parlattı ki, İsrailoğulları O'nun yüzüne bakamaz
oldu. 8 Buna karşı Ruh'un gördüğü hizmet ne denli üstün yücelikle belirir! 9 Çünkü eğer kişiyi
suçlu çıkarmaya hizmet eden yasa yücelikle geldiyse, doğruluğa hizmet edenin yüceliği
bundan kat kat aşkındır. 10 Gerçekten bu olayda üstün yüceliği olanın önünde, bir vakitler
yücelik taşıyan yüceliğini yitirmiştir. 11 Geçici olan yücelikle geldiyse, kalıcının yüceliği
ondan kat kat üstündür.

Hizmetimiz Belirgindir 12-18

12 Böylesi bir umudumuz olduğu içindir ki, çok atılgan davranmaktayız. 13 Yüzüne örtü
örten Musa'nın durumu gibi değildir durumumuz. İsrailoğulları geçici parlaklığın son
bulmasını görmesin diye Musa yüzünü örttü. 14 Kaldı ki, onların anlayışı katılaşmıştır. Çünkü
bugüne dek, Eski Antlaşma okunurken aynı örtü akıllarından kaldırılmamaktadır. Çünkü bu
örtü ancak Mesih aracılığıyla giderilir. 15 Oysa bugüne dek Musa'nın yazıları her ne vakit
okunacak olsa, onların yüreği üzerine örtü çekilmiştir. 16 Ama birey Rab'be dönünce örtü
kaldırılır.
17 Rab Ruh demektir. Rab'bin Ruhu'nun bulunduğu yerde özgürlük vardır. 18 Hepimiz
açılmış yüzle, Rab'bin yüceliğini aynada yansıtırcasına, bir yücelikten bir yüceliğe geçerek,
aynı görünüme dönüştürülüyoruz. Ruh olan Rab'bin etkisidir bu.

Ruhsal Hizmetimiz Karanlıkta Işığı Yansıtmaktır 1-14

4 İşte bu nedenledir ki, Tanrı'nın acıdıkları durumunda, bu ruhsal hizmeti görürken
bezginliğe düşmüyoruz. 2 Utanç verici gizli kapaklı davranışları kaldırıp atmış
bulunuyoruz. Ne kurnazlıkla beliriyoruz, ne de Tanrı Sözü'nü kandırıcılıkla lekeliyoruz. Tam
tersine, gerçeği sergileyerek Tanrı önünde kendimizi her insanın vicdanına tanıtıyoruz. 3 Eğer

---

310 Şeriat.

yaydığımız Sevinç Getirici Haber'in üstü örtülüyse, mahva gidenler için üstü örtülü kalmaktadır. [4]Tanrı'nın görünen kişiliği[311] olan Mesih'in yüceliğiyle ilgili Sevinç Getirici Haber'in ışığı onların üzerine doğmasın diye, bu çağın tanrısı[312] imanı olmayanların akıllarını körleştirdi. [5]Çünkü biz kendi kendimizi değil, Rab olarak Mesih İsa'yı yayıyoruz. Kendimize gelince İsa adına sizin uşaklarınızız. [6]Çünkü, "Karanlıkta ışık parlasın" diyen Tanrı yüreklerimizde parladı. Mesih'in kişiliğinde, Tanrı bilgisinin yüceliğini içeren ışıkla bizi aydınlatmayı gerçekleştirdi.

[7]Bu gömüyü toprak kaplarda taşıyoruz. Öyle ki, aşırı oranda açıklanan güç bize değil, Tanrı'ya özgü olsun. [8]Her yönden acı çekiyor ama ezilmiyoruz. Şaşkınlıktan sarsılıyor ama umudumuzu yitirmiyoruz. [9]Saldırılar altındayız ama yalnız bırakılmıyoruz. Yere seriliyor ama mahvolmuyoruz. [10]İsa'nın ölümünü her an bedenimizde taşıyoruz. Öyle ki, İsa'nın yaşamı da bedenimizde açıklansın. [11]Çünkü biz yaşayanlar her zaman İsa için ölüme sunuluyoruz. Öyle ki, İsa'nın yaşamı da ölümlü bedenimizde açıklansın. [12]Ve ölüm bizde, yaşamsa sizlerde yetkiyle iş görsün. [13]Kutsal Söz'de yazılı olduğu gibi aynı iman ruhuyla donatıldık:

"İman ettim, bu nedenle konuştum."

Biz de iman ediyoruz ve bu nedenle konuşuyoruz. [14]Rab İsa'yı dirilten Tanrı'nın bizleri de İsa'yla birlikte diriltip sizlerle bir arada kendi önünde durduracağını biliyoruz.

Geçici Yaşamda Gözlerimiz Sonsuz Olana Dönük 15-18; 5:1-5

[15]Çünkü her şey yararınızadır. Öyle ki, kayra daha bol sayıda insana ulaştıkça, Tanrı yüceliği yararına sunulan teşekkürü de artırsın. [16]İşte bunun içindir ki, bezginliğe düşmüyoruz. Her ne kadar dıştan görünen varlığımız yıpranmaktaysa da, içteki varlığımız gün günden tazelenmektedir. [17]Çünkü şu gelip geçici hafif acılar, bizde ne sınırı ne de kısıtlaması olan sonsuz yücelik doluluğunu oluşturmaktadır. [18]Gözlerimizi görülenlere değil, görülmeyenlere dikiyoruz. Çünkü görülenler geçicidir; görülmeyenlerse sonsuzdur.

5 Bizi bir çadır gibi içinde barındıran bu yersel evimiz yıkılacak olursa, Tanrı'dan sağlanan bir yapımız –elle kurulmamış, göklerde hiç sonu olmayan evimiz– bulunduğunu biliyoruz. [2]Gerçekten, göksel konutumuzla kuşatılmayı özleyerek buradaki evde inleyip duruyoruz. [3]Öyle ki, bu konutu kuşandığımızda çıplak kalmış olmayalım[313]. [4]Çünkü şimdiki çadırda barınan bizler sıkıntı içinde inleyip duruyoruz; bedenden soyunmak istediğimizden değil, yeni beden kuşanmak istediğimizden. Öyle ki ölümlü olan, yaşam tarafından yutulsun. [5]Bizleri öngörülen bu duruma hazırlayan Tanrı'dır. O bize güvence olarak Ruh'u verdi.

Ölümün Sonucu, Rab ile Olmak 6-10

[6]Bu nedenle, her an güven duyuyoruz ve bedende barındığımız sürece Rab'ten ırak olduğumuzu biliyoruz. [7]Çünkü gözün gördüğüyle değil, imanla yaşıyoruz. [8]Bunun yanı sıra güven duyuyoruz; bedenden ırakta bulunmayı, Rab'bin yanında barınmayı yeğliyoruz. [9]Böylece, ister barınağımızda olalım, ister ırakta bulunalım Rab tarafından beğenilmeyi amaçlıyoruz. [10]Çünkü hepimiz Mesih'in yargı kürsüsü önüne çıkmak zorundayız. Öyle ki, herkes bedendeyken yaptığı iyi ya da kötü işlerin karşılığını alsın.

Barıştırma Görevi 11-21

[11]Rab korkusunun ne olduğunu bildiğimizden, insanları inandırmaya çalışıyoruz. Ama ne olduğumuzu Tanrı bilir. Umarım vicdanınız da biliyordur bunu. [12]Sizlere kendimizi yeni

---

311 Grekçe'de **ikon**.
312 şeytan, iblis.
313 Öyle ki, soyunduğumuzda çıplak kalmayalım.

baştan beğendirmeye çalışmıyoruz. Tam tersine, bizlerle övünebilesiniz diye size elverişli ortamı hazırlıyoruz. Öyle ki, övünmelerinin nedeni erdemli yürek değil, yüzeysel görünüş olanları yanıtlayabilesiniz. 13Kendimizden geçmişsek, Tanrı'nın yüceliği içindir bu. Aklımız başımızdaysa, bu da yararınızadır. 14Mesih'in sevgisi bizi dürterek etkiliyor. Çünkü şu yargıya varıyoruz: Biri herkesin yararına öldüyse tümü ölmüştür. 15O herkesin yararına öldü. Öyle ki, yaşayanlar bundan böyle kendileri için değil, onlar yararına ölüp dirilen için yaşasın.

16İşte onun için, bundan böyle hiç kimseyi insansal açıdan tanımıyoruz. Her ne kadar Mesih'i insan görünüşüyle tanıdıysak da, bundan böyle bu açıdan tanımıyoruz. 17Çünkü her kim Mesih bağlılığındaysa yeni bir yaratıktır. Eskisi geçip gitti, işte yepyeni oldu. 18Bunların tümü Tanrı'dandır; Mesih aracılığıyla bizi kendisiyle barıştıran ve bizlere barıştırıcılık hizmetini veren Tanrı'dan. 19Denecek olan şudur: Tanrı Mesih'in kişiliğinde insanların suçlarını saymayarak dünyayı kendisiyle barıştırıyordu. Bize de barıştırıcılık sözünü verdi. 20Bu nedenle Mesih adına elçilik ediyoruz. Tanrı bizim aracılığımızla yakarırcasına dileğini duyuruyor; biz de Mesih adına yalvarıyoruz: Tanrı'yla barışın. 21Tanrı günah nedir bilmeyeni yerimize günah kıldı. Öyle ki, Mesih bağlılığında Tanrı'nın doğruluğu olalım.

Bu Hizmet Çetin Ama Görkemlidir 1-13

6 Tanrı'yla iş ortaklığı yapan bizler sizlere öğütleriz: Tanrı kayrasını boşu boşuna kabul etmiş olmayın. 2Çünkü O şöyle der:

"Kabul ettiğim zaman seni işittim,
Kurtuluş gününde sana yardım ettim."

İşte kabul edilen zaman şimdidir; işte kurtuluş günü bugündür.

3Hizmetimiz kınanmasın diye hiçbir konuda, hiç kimsenin yoluna engel koymuyoruz. 4Tam tersine, Tanrı'nın hizmet görücüleri olarak kendimizi her bakımdan beğeninize sunuyoruz: Sabır bolluğunda, acılarda, sıkıntılarda, üzüntülerde, 5itilip kakılmalarda, cezaevlerinde, kargaşalıklarda, emeklerde, uykusuzluk, açlık durumlarında, 6suçsuzlukta, gerçeği kavramakta, katlanışta, iyi yüreklilikte, Kutsal Ruh'ta, ikiyüzlülükten arı sevgide, 7gerçek sözünü bildirmekte, Tanrı gücünde, sağ elde sol elde* doğruluğun silahlarıyla. 8Onurla ve onursuzlukla, iyi ya da kötü ünle, aldatıcı sanılırken gerçeğe bağlılıkla, 9bilinmeyen ama çok iyi bilinen, ölmekte sayılan ve işte yaşayan, sıkıdüzene sokulan ama ölüm yargısının altından kalkan, 10üzgün ama her an sevinçli, yoksul ama niceleri varlıklı kılan, hiçbir şeyi olmayan yine de her şeye sahip olan.

11Ey Korintoslular, sizlerle açık konuşuyoruz, yürek açıklığıyla sesleniyoruz. 12Sizleri çember içine alan biz değiliz, siz kendinizi çembere alıyorsunuz. 13Kurala yaraşır biçimde oynayalım. Çocuklarla konuşur gibi konuşuyorum: Kendi tutumunuz da yürek açıklığıyla olsun.

İnanlı Olmayanlarla Evlenmeyin 14-18; 7:1

14İnanlı olmayanlarla aynı boyunduruk altına girmeyin. Çünkü doğruluk kötülükle ne paylaşabilir? Ya da ışık karanlıkla nasıl paydaş olabilir? 15Mesih Belial[314] ile bağdaşabilir mi hiç? Ya da inanlı inansızla anlaşabilir mi? 16Tanrı tapınağı yalancı tanrılarla uyuşabilir mi? Çünkü biz diri Tanrı'nın tapınağıyız. Tanrı'nın bildirdiği gibi:

"Onların arasında konut kuracağım hem de aralarında yürüyeceğim.
17Onların Tanrısı olacağım, onlar da halkım olacak.
Onun için Rab, 'Aralarından çekilin ve ayrılın' diye buyuruyor.
18'Kirli olana dokunmayın, ben de sizi kabul edeceğim.
Size Baba olacağım, siz de bana oğullar kızlar olacaksınız.'
Evrensel Egemen Rab buyuruyor."

---

314 iblis, şeytan için kullanılan adlardan biri. (Bakınız, Mezmur 18:4)

7 Bu vaatler bizlerle ilgili olduğu içindir ki sevgili arkadaşlar, kendimizi her tür beden ve ruh kirliliğinden arıtalım; Tanrı korkusuyla kutsallığı yetkinliğe eriştirelim.

Önceki Mektubun Acısı Unutulsun 2-16

[2]Yüreğinizi açın bize. Kimseye haksızlık etmedik, kimseyi ayartmadık, kimseden çıkarımız için yararlanmadık. [3]Bunu sizi yargılamak için söylemiyorum. Çünkü daha önce dediğim gibi, birlikte ölmek ve birlikte yaşamak için yüreklerimizdesiniz. [4]Size sınırsız güvenim var. Sizlere ilişkin övüncüm coşkundur, avuncum taşkındır. Tüm acılarımız içinde büyük sevinç duymaktayım.

[5]Makedonya'ya vardığımızda bedenimiz rahatlık nedir bilmedi. Tersine, her yönden acı çekiyorduk: Dışta çatışmalar, yürekte korkular. [6]Ama engin yüreklileri avutan Tanrı, Titos'un gelmesiyle bizleri avuttu. [7]Salt onun gelişiyle değil, sizde bulduğu avuntuyla da avunduk. Bizi özlediğinizi, yas tutup dövündüğünüzü, bana ilişkin çabanızı bildirdiğinde sevincim kat kat arttı. [8]Bu nedenle mektubumla sizi üzdüysem de pişmanlık duymuyorum. Gerçi o mektubun bir süre için sizleri üzdüğünü görerek pişmanlık duymadım da değil. [9]Ama şimdi sevinçliyim; üzüldüğünüz için değil, üzüntünüzün günahtan dönmenize yol açtığı için. Çünkü Tanrı'nın özlediği ölçüde üzüldünüz. Öyle ki, bizden ötürü hiçbir zarara uğramadınız. [10]Çünkü Tanrı'nın özlediği ölçüde üzülmek günahtan dönmeyi sağlar. Bu da pişmanlığa düşürmeyen kurtuluşa yöneltir. Oysa dünyasal üzüntü ölüme yol açar. [11]Şimdi görünüz, Tanrı'nın özlediği kapsamda üzülmek derininizde ne denli çaba oluşturdu. Kendinizi arıtmak için nasıl canla başla didindiniz, nasıl öfkelendiniz, nasıl korktunuz, nasıl özlem duydunuz, nasıl gerçeğin saptanışını kovaladınız, nasıl adaletin hakkını aradınız. Karşınızdaki sorunda her bakımdan suçsuzluğunuzu kanıtladınız. [12]Şunu bildireyim; sizlere yazdıysam bunu ne haksızlık işleyeni, ne de haksızlığa uğrayanı gözönünde tutarak yaptım. Bizleri kapsayan çabanızın Tanrı katında kendinize belirgin olması için böyle davrandım. [13]Avuntumuzun nedeni budur.

Avuntumuzun yanı sıra, Titos'un sevinci bizi daha da çok sevindirdi. Çünkü hepiniz de onun ruhunu dinlendirdiniz. [14]Eğer bu konuda sizlerle övündüysem onun karşısında utanç duymuş değilim. Hayır. Sizlere söylediğimiz her şey nasıl gerçekse, bu ilişkide Titos'a övünmemizin gerçekliği de kanıtlanmıştır. [15]Hepinizin buyruğa uyduğunu, kendisini korkuyla ve titreyişle kabul ettiğinizi anımsadığında, bağrının derininde size ayırdığı yer daha da genişledi. [16]Seviniyorum. Çünkü her konuda size ilişkin büyük güvenim var.

RAB'BE SUNULAN ARMAĞANLAR

Mesih Bağlısının Özelliği: Vericilik 1-9

8 Kardeşlerim, Makedonya'daki kilise topluluklarına uzatılan Tanrı kayrasını size bildirmemiz gerekir. [2]Denenmelerin yol açtığı acıların ortasında hem sevinçlerinin bolluğu hem de yoksulluklarının aşırılığı, bu insanların engin yürekli eliaçıklığında dolup taştı. [3]Tanıklık ediyorum: Kutsal yaşamlılara yalnız güçleri yettiğince değil güçlerinin çok üstünde, gönül hoşluğuyla [4]hizmet etmek için bize içtenlikle yalvardılar. Onlara bağış göndermek ve paydaşlık etmek için dilekte bulundular. [5]Umduğumuzdan da ileri gittiler: Kendilerini ilkin Rab'be, sonra da Tanrı isteği uyarınca bize adadılar. [6]Öyle ki, Titos'u öğütlememiz gerekti. Aranızda başladığı bağış hizmetini, sizi bu bağışta bulunmaya isteklendirerek doruğuna eriştirsin diye..

[7]Her bakımdan –imanda, sözde, bilgide, her tür çabada ve bize beslediğiniz sevgide– gelişmektesiniz. Bunların yanı sıra, bağış konusunda da gelişin. [8]Sizlere buyruk vereyim diye söylemiyorum bunu, ama başkalarının çabası aracılığıyla sevginizin katışıksızlığını sınamak için söylüyorum.

9Çünkü Rabbimiz İsa Mesih'in kayrasını biliyorsunuz. O zenginken sizin yararınıza
yoksul oldu. Öyle ki, O'nun yoksulluğuyla siz zengin olasınız.

Başladığınız İşi Sonuçlayın 10-15

10Bu konuda sizi öğütlerim. Çünkü bunun size yararı vardır. Bir yıl önce başlayıp
yalnız yapmayı değil, vaktinden önce bitirmeyi de özlediğiniz işi 11şimdi sonuca bağlayın.
Böylece içtenlikle yapmayı tasarladığınız işi olanağınız oranında sona erdirin. 12Çünkü
içtenlikle hazır olmak, olanaklar dışında değil olanaklar sınırında kabul edilir. 13Başkalarını
rahat bırakmak, öte yandan sizleri rahatsız etmek gözetilmiyor. Tam tersine eşitlik
gözetiliyor. 14Şu dönemde sizdeki doluluk onların yoksunluğunu karşılamalı. Öyle ki, onların
doluluğu da sizin yoksunluğunuzu karşılasın. Böylelikle eşitlik sağlansın. 15Kutsal Söz'de
yazılı olduğu gibi:

"Çok toplayanınki aşırı oranda bollaşmadı,
Az toplayanınkiyse bundan geride kalmadı."

Titos'la İki Kardeş Mektubu Getiriyor 16-24

16Titos'un yüreğine sizler için gösterdiğimiz çabanın aynısını koyan Tanrı'ya şükürler
olsun. 17Çünkü Titos yalnız öğüdümüzü dinlemekle kalmadı, çabasını daha da ileri götürerek
kendi isteğiyle yanınıza gelmek için bizden ayrıldı. 18Sevinç Getirici Haber'e ilişkin yararlı
tutumuyla tüm kilise topluluklarınca övünç kazanan kardeşi de kendisiyle birlikte
gönderiyoruz. 19Yalnız bu kadar da değil. Hizmetimizi kapsayan bu bağış gönderme
eyleminde, bu kardeş kilise topluluklarınca bize yol arkadaşı olarak atanmıştır. Öyle ki Rab
yüceltilsin, bizim de içtenliğimiz belirgin olsun. 20Tarafımızdan yönetilen bu kabarık bağış
yüzünden kimsenin bizi kınamaması için önlem alıyoruz. 21Çünkü yalnız Rab önünde değil,
insanlar önünde de erdemli olanı düşünmekteyiz.

22Bu iki kişiyle birlikte öbür kardeşimizi gönderiyoruz. Onu defalarca denedik, pek
çok konuda çabasının yoğunlaştığını gördük. Şimdiyse çabası daha da çoğaldı; çünkü size
tam güveni vardır.

23Titos'a gelince ruhsal paydaşlıkta ve sizlere hizmetimde iş arkadaşımdır. Öbür iki
kardeşimiz ise kilise topluluklarının habercileri, Mesih'in onurudurlar. 24Bu nedenle, kilise
toplulukları önünde kendilerine sevginizi ve bizim sizler doğrultusunda duyduğumuz övüncü
onlara kanıtlayın.

Vermeye Hazır Bulunun 1-5

9 Size, kutsal yaşamlılara sunulan bu hizmete ilişkin yazmam gereksizdir. 2Çünkü
içtenliğinizi biliyorum. Bununla Makedonyalılar'a övünüyor, "Ahaya bölgesi bir yıldır
bu işe hazırdır" diyorum. Çabanız onların çoğunu ateşlendirdi. 3Kardeşleri göndermemin
nedeni, bu konuda size ilişkin övüncümüzün boşa çıkmaması içindir. Öyle ki, daha önce
kendilerine bildirdiğim gibi hazır bulunasınız. 4Olmaya ki Makedonyalılar benimle birlikte
gelir de sizi hazırlıksız bulur ve bu güvenimiz yüzünden utançtan yerin dibine geçeriz.
Üstelik, payınıza düşecek utancı da bir düşünün. 5Bu nedenle bu üç kardeşimize ilkin
yanınıza gelmelerini ve önceden vaat ettiğiniz kutluluk bağışını hazırlamalarını öğütlemeye
gerek duydum. Öyle ki, bu bağış bir açgözlülük sızdırması değil, gönülden kopan kutluluk
bağışı olarak hazırlansın.

Tanrı Şen Gönülle Vereni Sever 6-15

6Denecek şudur: Esirgeyerek eken esirgeyerek biçer; bollukla eken bollukla biçer.
7Herkes yüreğinde tasarladığı gibi versin. İsteksizce ya da zorunluluk altında verir gibi değil.
Çünkü Tanrı şen gönülden vereni sever. 8Tanrı size her kayrayı artırabilecek güçtedir. Öyle ki

her bakımdan, her zaman tüm yeterliliğe sahip olan sizler her iyi işi uygulamakta gelişesiniz.
9Kutsal Söz'de yazıldığı gibi:

"Her yana saçtı, yoksullara dağıttı.
İyilikseverliği çağlar boyu kalacaktır."

10Ekene tohum ve yemek için ekmek sağlayan Tanrı, gerekli tohumunuzu sağlayacak ve çoğaltacak, iyilikseverliğinizin ürünlerini de geliştirecek. 11Her şeyde zengin kılınıp eliaçıklığı doruğuna eriştireceksiniz. Bu da aracılığımızla Tanrı'ya teşekkür sunulmasını sağlayacak. 12Böylesi bir hizmetin yerine getirilmesi yalnız kutsal yaşamlıların yoksunluğunu gidermekle kalmıyor, Tanrı'ya sunulan yoğun teşekkürle de bollaşıyor. 13Bu hizmetin onaylanmasıyla, Mesih'in Sevinç Getirici Haberi'ne bağımlılığınızı belgeleyerek ruhsal tanıklıkta bulunuyorsunuz. Bunun yanı sıra, kendilerine ve herkese eliaçıklıkla paydaşlık ediyorsunuz. Böylece Tanrı yüceltiliyor. 14Sizin için dua ediyorlar ve Tanrı'nın üzerinizdeki üstün kayrası nedeniyle sizleri özlüyorlar. 15Dille anlatılamaz armağanı için Tanrı'ya şükürler olsun.

HABERCİ PAVLOS HEM KİŞİLİĞİNİ, HEM HİZMETİNİ TANITIYOR

Sıradan Bireyler Değil, Tanrı'ya Hizmet Edenler Olun 1-6

10 Ben Pavlos, Mesih'in yumuşak huyluluğu ve iyi yürekliliğinden esinlenerek size yalvarıyorum: Ben ki yüz yüze geldiğimizde alçakgönüllü, ama sizden ıraktayken atılganmışım! 2Dilerim sizlerden, yanınıza geldiğimde bazılarına karşı duyduğum güven doluluğundan kaynaklanan atılganlığı göstermek zorunda kalmayayım. Bunlar bizim dünyasal tutumla davrandığımızı düşünenlerdir. 3Dünyada yaşamamıza karşın, savaşımızı dünyasal gereçlerle sürdürmüyoruz. 4Çünkü savaşımızın silahları dünyasal silahlar değil, Tanrı gücüyle kaleleri yerle bir edebilen, boş tartışmaları yıkabilendir. 5Üstelik Tanrı bilgisine karşı caka satan her büyüklenme duvarını deviren, her tür savlama kurnazlığını tutsak edip Mesih'in buyruğuna bağımlı kılandır. 6Buyruğa uymanız gerçekleştiğinde, buyruğa uymazlığın her çeşidine karşı gerekli cezayı vermeye hazırız.

Yericilerin Haberciyi Bayağılaştırma Çabası 7-11

7Yüzeysel görünüşe bakıyorsunuz. Her kim Mesih bağlısı olduğuna güveniyorsa, bunu yeni baştan düşünsün. O nasıl Mesih bağlısıysa biz de Mesih bağlısıyız. 8Yetkimizle övünmekte biraz ileri gitsem bile bundan utanç duymuyorum. Sizleri yıkalım diye değil, size karşı yapıcı olalım diye Rab'bin bize verdiği yetkidir bu. 9Mektuplarla beni sizlere korku saçan biri gibi görmenizi istemem. 10Söyledikleri neymiş? "Gerçi, mektupları anlamlı ve güçlü; gelgelelim beden yapısı cıpcılız, konuşması ise aşağı görülmeye bile değmez!" 11Böyleleri, mektuplarla uzaktan neysek geldiğimizde de aynı yolda davranacağımızı bilsin.

Sevinç Getirici Haber Yayılıyor 12-18

12Biz bizi, kendilerini değerli diye tanıtan bazılarıyla bir saymak ya da karşılaştırmak ataklığını göstermiyoruz. Onlar aralarında kendilerini ölçüye vururken ve birbirleriyle karşılaştırırken akılsızlığa sürükleniyorlar. 13Ama biz ölçüsüzce övünmeyeceğiz. Tam tersine, Tanrı'nın bizlere bölüştürdüğü ölçü uyarınca, bu çalışma alanının ölçüsü içinde kalacağız. Böylelikle sizlere dek ulaşmış olacağız. 14Korintos sanki ulaşacağımız çizginin ötesindeymiş! Kendimizi bu düşünceyle oyalamıyoruz. Çünkü Mesih'in Sevinç Getirici Haberi'yle sizlere biz ulaştık. 15Başka birinin emeğiyle ölçüsüzce övünmüyoruz. Ama imanınız geliştikçe aranızda çalışma alanımızın daha da geniş çapta gelişeceğini umuyoruz. 16Öyle ki, Sevinç Getirici Haber'i sizden ötelere dek yayabilelim, başkalarının çalışma alanında yapılmış bir işle övünmeyelim. 17Övünen Rab'le övünsün. 18Kendi kendini değerli diye tanıtan değil, Rab'bin değerli diye tanıttığı insandır onaylanan.

Haberci Pavlos ve Yalancı Haberciler 1-15

11 Ne iyi olurdu, akılsızlığıma azıcık katlansaydınız. Gelin, bana katlanın. [2]Sizi
Tanrı'ya özgü kıskançlıkla kıskanıyorum, çünkü sizi tek erkeğe nişanladım; suçsuz
bir erden kız olarak sizleri Mesih'e sunayım diye. [3]Ama korkuyorum; olmaya ki yılan
Havva'yı hileyle nasıl kandırdıysa, kavram yeteneğiniz de, Mesih'e canı yürekten gelen
bağlılığınız da yozlaşsın! [4]Çünkü rasgele biri çıkıp yaydığımızdan ayrı bir İsa'yı yaydığında
veya aldığınızdan başka bir ruhu aldığınızda, ya da benimsemiş olmadığınız başka bir haberi
kabul ettiğinizde gönül hoşluğuyla buna katlanıyorsunuz.

[5]Hiçbir bakımdan bu üstün habercilerin gerisinde olduğumu sanmıyorum. [6]Söz
söyleme açısından yeteneğim çarpıcı olmayabilir, ama bilgi açısından durum bu değil. Her
yönden, her konudan bunu size belgeledik. [7]Siz yükselesiniz diye kendimi alçaltmakla, yani
Tanrı'nın Sevinç Getirici Haberi'ni size parasız sunmakla günah mı işledim yoksa? [8]Başka
kilise topluluklarını yağma ettim, size hizmetimin karşılığını onlardan topladım.
[9]Aranızdayken gereksinimde olduğum halde kimseye yük olmadım. Çünkü gereksinimimi
Makedonya'dan gelen kardeşler karşıladı. Her konuda kendimi size yük olmaktan beri
tuttum, beri tutacağım da. [10]İçimdeki Mesih gerçeği adına konuşuyorum: Ahaya bölgelerinde
bu övüncüme kimse set çekemez. [11]Bu sizi sevmiyorum mu demektir? Tanrı bilir ki
seviyorum.

[12]Yapmakta olduğumu yapmayı sürdüreceğim. Öyle ki, elverişli ortamı kollayanlara
böyle bir ortam sağlamayayım. Onlar övündükleri konularda bizimle aynı düzeyde sayılmayı
kovalıyorlar. [13]Bunlar yalancı haberciler, aldatıcı işçilerdir. Mesih habercilerinin görünüşüne
bürünenler.. [14]Buna şaşmamalı. Şeytan da nur meleğinin görünümüne bürünür. [15]Onun için,
şeytana hizmet edenlerin de doğruluğa hizmet edenler görünüşüne bürünmelerinde şaşılacak
bir şey yok. Onların sonu kendi eylemlerine yaraşır olacak.

Haberci Pavlos'un Katlandığı Acılar 16-33

[16]Sözümü yineliyorum. Kimse beni akılsız yerine koymasın. Koysa bile, beni akılsız
sayıp azıcık olsun övünmeme olanak bırakın. [17]Şu dediklerimi Rab'bin diyeceği biçimde
söylemiyorum; övünmenin verdiği güvenle konuşan bir akılsız olarak söylüyorum.
[18]Mademki birçokları dünyasal değerlerle övünüyor, ben de övüneceğim. [19]Çünkü öylesi
akıllısınız ki, akılsızlara seve seve katlanırsınız. [20]Biri sizi uşak durumuna mı sokuyor, sizden
çimleniyor mu, sizi sömürüyor mu, size gösteriş mi yapıyor, yüzünüze tokat mı atıyor? Ona
katlanırsınız. [21]Kendimi aşağı görerek söylüyorum: Biz bunları yapamayacak kadar güçsüzüz.

Ama herhangi bir konuda biri övünmeye kalkarsa –akılsız biri gibi konuşuyorum– ben
de övünmeye kalkıyorum: [22]Onlar İbrani mi? Ben de. İsrailli mi? Ben de. İbrahim'in
soyundan mı? Ben de. [23]Mesih'e hizmet mi ediyorlar? Çılgın biri gibi konuşuyorum: Ben en
öndeyim. Emekte tümünden ilerideyim. Cezaevine girmekte en ön sıradayım. Sayılamayacak
kadar çok dayak yedim. Kaç kez ölümle yüz yüze geldim. [24]Beş kez Yahudiler'den otuz
dokuz kırbaç[315] yedim. [25]Üç kez değnekle dövüldüm, bir kez taşa tutuldum, üç kez deniz
kazası geçirdim, bir gün bir gece açık denizde kaldım. [26]Sık sık katlandığım yolculuklar..
Irmakların, hırsızların oluşturduğu tehlikeler.. Halkımdan, uluslardan gelen tehlikeler, kentte
tehlike, ıssız yerde tehlike, denizde tehlike, düzmece kardeşler arasında tehlike.. [27]Çabalara
girdim, dertler çektim. Kaç kez uykusuz, aç susuz kaldım. Kaç kez yoksulluk çektim, soğuğa
katlandım, çıplak kaldım. [28]Bütün bunlardan başka, gün günden üzerime çöken yükler: Tüm
kilise topluluklarının kaygısı. [29]Kim zayıf da ben değilim? Kim suç işlemeye sürüklendi de
ben yanıp tutuşmadım?

---

[315] Musa'nın yasasına göre yalnız kırk kırbaç atılabilirdi. Atanlar sağlam tahtaya basmak için bunu otuz dokuza kısıtlarlardı. (Bakınız, Yasanın Tekrarı 25:3).

30Övünmem gerekiyorsa, zayıflığıma ilişkin konularla övüneceğim. 31Rab İsa'nın
sonsuz çağlar boyunca kutlu olan Tanrısı ve Babası biliyor ki yalan konuşmuyorum. 32Şam'da
Kral Aretas'ın atadığı vali beni ele geçirmek için tüm Şam kentini gözaltına aldı. 33Bir
çamaşır sepetinde pencerenin eşiğinden çıkarılıp kale duvarından aşağı indirilerek onun
elinden kaçtım.

Asıl Övünülecek Ortam 1-10

12 Evet, övünmem gerekiyor. Ne var ki, bundan bir yarar gelmez. Ama Rab'ten gelen
görmelere[316] ve açıklamalara değinmek isterim: 2Mesih bağlılığında birini
tanıyorum. Bu insan –bedende miydi bedenden ayrılmış durumda mıydı bilmiyorum, Tanrı
bilir– bundan on dört yıl önce yerden alınıp göğün üçüncü katına çıkarıldı. 3Biliyorum ki bu
insan –bedende mi beden dışında mı bilmiyorum; Tanrı bilir– 4yerden alınıp cennete
götürüldü ve hiç söylenmemesi, insanın konuşmaması gereken sözler işitti. 5İşte bu kişinin
hesabına övüneceğim. Ama kendi hesabıma övünmeyeceğim. Yalnızca zayıflıklarıma
değineceğim. 6Bununla birlikte övünmek isteseydim, akılsız sayılmayacaktım. Çünkü gerçeği
söylüyorum. Gelgelelim, bundan kaçınıyorum. Olmaya ki, hiç kimse benim için bende
gördüğünden ya da ağzımdan duyduğundan öte düşüncelere kapılsın. 7Üstün göksel
açıklamalar yüzünden gereksiz büyüklenmeye kapılmayayım diye, bedenimde diken gibi
batan bir dert verildi bana: Şeytanın beni yumruklamaya atadığı bir ulak. Olmaya ki, gereksiz
büyüklenmeye kapılayım. 8Beni bıraksın diye üç kez buna ilişkin Rab'ten dilekte bulundum.
9O bana, "Kayram sana yeter" dedi. "Çünkü gücüm zayıflık ortamında yetkinlik bulur." Bu
nedenle, zayıflıklarım için coşkun sevinç duyarak övüneceğim. Öyle ki, Mesih'in gücü
üzerimde konut kursun. 10İşte bu yüzden, Mesih için katlanılan zayıflıklar, aşağılanmalar,
sıkıntılar, baskılar, üzüntüler beni hoşnut ediyor. Çünkü zayıfken güçleniyorum.

Gerçek Haberciye Özgü Eylemler 11-18

11Övgü beni delirtti. Ama buna kendiniz sürüklediniz beni. Bunu yapacağınıza bana
ilişkin olumlu tanıklık etmeniz ne iyi olurdu! Çünkü önemli biri olmasam bile, hiçbir
bakımdan bu üstün habercilerden geri değilim. 12Gerçek haberciye özgü eylemler sabır
tümlüğüyle sizin aranızda bulunurken belgelendi: Belirtiler, göz kamaştırıcı ve güçlü işler.
13Size yük olmamam bir yana, öbür kilise topluluklarından hangi konuda aşağı tutuldunuz?
Ağırlık olmamamın haksızlığını bana bağışlayın.

14İşte üçüncü kez yanınıza gelmeye hazırım. Sizlere ağırlık olmayacağım. Çünkü
malınızı paranızı değil, sizi istiyorum. Çocuklar ana baba yararına mal biriktirmek zorunda
değiller. Tam tersine, ana baba çocuklar yararına mal biriktirmek zorundadır. 15Canlarınız
yararına kendimi seve seve harcayacağım ve harcanacağım. Sizleri böylesi sevmeme karşın
benim sevilmem daha aşağı oranda mı olsun?

16Denenlere bakılırsa, size ağırlık olmamışım ama sizi kurnazca tuzağa düşürmüşüm.
17Size gönderdiğim arkadaşlardan herhangi biri aracılığıyla sizleri kendi yararıma sömürdüm
mü? 18Titos'tan size gelmesini istedim, onunla birlikte öbür kardeşi de gönderdim. Yoksa
Titos kendi çıkarı için sizden yararlandı mı? Aynı ruhtan yöneltilerek çabalamadık mı? Aynı
adımları izlemedik mi?

Sizleri Yeni Yaşama Yaraşır Bulayım 19-21; 13:1-4

19Bütün bu söylenenlerle önünüzde kendimizi savunduğumuzu mu düşünüyorsunuz?
Hayır. Tanrı karşısında Mesih bağlıları gibi konuşuyoruz. Sevgili kardeşlerim, bu sözlerin
toplamı sizlere karşı yapıcı olabilmeye yöneliktir. 20Çünkü gelip de sizleri özlediğim gibi
bulamamanın korkusu içindeyim. Sizler de beni özlediğiniz gibi bulamayabilirsiniz. Aranızda
kavga, kıskançlık, öfke, sürtüşme, çekiştirme, dedikodu, böbürlenme, kargaşalık olabilir diye

316 Bakınız, Matta 17:9

korkuyorum. [21]Yeni baştan aranıza geldiğimde Tanrım beni karşınızda alçaltmasın. Daha önce günah işleyip yaptıkları iğrençliklerden, rasgele cinsel ilişkilerden, soysuzluklardan dönmeyen birçokları için yas tutma tasasına düşmeyeyim.

13 Bu size üçüncü ziyaretim olacak. ‘İki ya da üç tanık ağzından her sorun saptanacaktır.’ [2]Daha önce günah işleyenleri de bütün ötekileri de önceden, ikinci ziyaretimde oradayken uyardım. Daha önce uyardıklarımı şu anda orada değilsem de yeni baştan uyarıyorum: Bu kez gelişimde hiç kimseyi esirgemeyeceğim. [3]Değil mi ki, Mesih’in aracılığımla konuştuğunu kanıtlamak istiyorsunuz; O sizlere karşı zayıflıkla davranmıyor; tersine, gücünü sizde kanıtlıyor. [4]Zayıf biri gibi çarmıha çakıldıysa da Tanrı’nın gücüyle yaşamaktadır. Çünkü biz de O’nun zayıflığını paylaşıyoruz, ama sizlerle ilişkimizde Tanrı gücünden desteklenerek Mesih’le birlikte yaşayacağız.

Kendinizi Sınayın, İnceleyin 5-10

[5]İmanda sıkı duruyor musunuz diye kendinizi sınayın, araştırın. Yoksa İsa Mesih’in varlığınızda olduğunu bilmiyor musunuz? Bilmiyorsanız, onaylanmayan kişiler durumuna düşersiniz. [6]Bizlerin onaylanmayan kişiler olmadığımızı anlayacağınızı umuyorum. [7]Hiçbir kötülük yapmamanız için Tanrı’ya yakarıyoruz. Amaç bizim onaylanmamız değil, sizin iyi olanı yapmanızdır. Biz onaylanmayanlar yerine konsak da önemi yok.

[8]Çünkü gerçeğe karşı koyabilecek hiçbir gücümüz yoktur. Tersine, yalnız gerçek yararına iş görebiliriz. [9]Bizim zayıf, sizinse güçlü olduğunuz durumlardan hoşnuduz. Tüm yakarımız sizin düzelmeniz doğrultusundadır. [10]Bu nedenle bunları orada değilken yazıyorum. Olmaya ki, oraya geldiğimde Rab’bin bana verdiği yetkiyi sertlikle kullanayım. Gerçekte bu yetki yıkıcılık için değil, yapıcılık için sağlanmıştır.

Hoşça kalın 11-13

[11]Kardeşlerim, sonuç olarak sizlere hoşça kalın derim. Yaşamınızı doğrultun, öğüdüme kulak verin, birbirinizle hemfikir olun, barış ortamında yaşayın. Sevgi ve barış kaynağı Tanrı da sizinle birlikte olacaktır. [12]Kutsal öpüşle birbirinizi selamlayın. Kutsal yaşamlıların tümü sizleri selamlar.

[13]Rab İsa Mesih’in kayrası, Tanrı’nın sevgisi ve Kutsal Ruh’un paydaşlığı hepinizle birlikte olsun.

13:1 Yasanın tekrarı 19:15

GALATYALILARA MEKTUP
(İnsan Çabası mı, Tanrı Kayrası mı?)

Önsöz

Mektubun yazarı Tanrı'dan esinlenen haberci Pavlos'tur. Bu önemli yazının 55-60 yılları arasında kaleme alındığı varsayılıyor. Nereden yazıldığına gelince, yorum ve görüşler değişiyor. Galatya Orta Anadolu'yu kapsayan geniş bir bölgeydi.

*Bu mektup Mesih bağlısının **Özgürlük Belgesi** olarak anılır. Mesih'e iman edip Tanrı tarafından doğrulukla donatılmak insanın temel gereksinimidir (3:11). Sağlanan kayranın kabulü bireyi her tür yasasal, töresel, biçimsel bağlantıdan özgür kılar. Burada **iman, kayra, özgürlük, haç** sözlerine sık sık rastlanır: (1:6; 2:11; 3:1-11; 4:9-11; 5:1-7; 6:15). Ruhsal yasanın (şeriat) hiçbir kurtarma yeteneği yoktur. Tersine, ruhsal yasa bireyin günahlılığını göstererek herkesi suçlar. Atamız İbrahim ruhsal yasa olmadan, iman ilkesi uyarınca doğrulukla donatıldı (2:15-5:6).*

Haberci Pavlos Sevinç Getirici Haber'in insan buluşu bir varsayım olmadığını, tersine Tanrı'dan kaynaklandığını vurguluyor, kendisine verilen habercilik çağrısının doğruluğunu kanıtlıyor (1:10-16; 1:17-2:14). Galatya'daki topluluk töreci, yasayı vurgulayıcı öğretmenlerin hedefi olmuştu. Yazar Pavlos onların uğraşlarına ödün vermeksizin kayra ilkesinin biricik tanrısal yön olduğunu arasız üstelemeyle vurguluyor. İnanlıları çaptan düşmenin yıkıcılığına ilişkin enikonu uyarıyor.

Pavlos kendilerine haberci süsü verenlerin inanlıları kandırıcı öğretilere sürüklediğini anımsatarak, bunlara karşı sözünü hiç esirgemeden uyarıda bulunuyor, onları geniş kapsamda kınıyor (1:8,9; 2:4; 3:1,10; 5:17,18, vb). Ruhsal yaşam yönteminin bedensel yaşama üstünlüğünü kanıtlıyor (5:19-26). İman yaşamının ürünlerini kayra bildirisinin belgesi olarak tanıtıyor (6. bölüm).

Mektup şöylece özetlenebilir:

***33.** Tanrı habercisinin savunması 1:1,2-2:21*
***34.** İmanla ilgili gerçekler 3:1-4:31*
***35.** Özgürlük Ruh'tan kaynaklanır 5:1-6:10*
***36.** Sonuç 6:11-18*

Başlangıç ve Selam 1-5

1 İnsanlarca ya da insan aracılığıyla değil, İsa Mesih ve O'nu ölüler arasından dirilten
Baba Tanrı tarafından haberci atanan ben Pavlos'tan. [2]Ben ve benimle birlikte bulunan
tüm kardeşlerden Galatya'daki kilise topluluklarına selam!

[3]Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten sizlere kayra ve esenlik olsun. [4]Bizi şimdiki
kötü çağdan kurtarmak için, Tanrımız'ın ve Babamız'ın isteği uyarınca, Mesih günahlarımıza
karşı kendisini sundu. [5]Tanrı'ya çağlar çağı yücelik olsun. Amin.

Uyarı 6-10

[6]Sizleri Mesih'in kayrası aracılığıyla çağıranı böyle kısa bir zamanda bırakıp
bambaşka bir habere kayıvermenize şaşıyorum. [7]Gerçekte başka haber yoktur. Ama sizleri
altüst edenler, Mesih'in Sevinç Getirici Haberi'ni taklitleştirmeye özenenler var. [8]Kaldı ki,
size müjdelediğimiz Sevinç Getirici Haber'le çelişkiye düşen bir haberi size kim bildirirse
bildirsin –bu ister biz olalım, isterse gökten bir melek– lanete uğrasın. [9]Daha önce söyledik,

şimdi yine bildiriyorum: Almış olduğunuz Haber'le çelişkiye düşen bir haberi size kim bildirirse lanetlensin.

[10]Şu anda insanların onayını mı, yoksa Tanrı'nın onayını mı kazanmaya çalışıyorum? Ya da insanların gözüne mi girmeye uğraşıyorum? Eğer şimdiye dek insanları hoşnut etmeye çalışsaydım doğal kapsamda Mesih uşağı olmazdım.

TANRI HABERCİSİNİN SAVUNMASI

Tanrı'nın Çağrısı 11-24

[11]Sizlere belirtirim ki kardeşler, bildirdiğim Sevinç Getirici Haber insandan kaynaklanmamıştır. [12]Çünkü ben onu ne herhangi bir insandan aldım ne de insandan öğretildim. İsa Mesih'in açıklamasıyla verildi bana. [13]Bir vakitler Yahudiliğe bağlıyken benim nasıl yaşadığımı duydunuz; Tanrı'nın kilisesine karşı haddi hesabı olmayan ne çeşit saldırıda bulunduğumu ve onu nasıl kırıp geçirdiğimi.. [14]Soydaşlarım arasında yaşıtlarımın birçoğunu Yahudiliğe ilişkin konularda ne denli gerilerde bıraktığımı, atalarımın törelerine herkesinkinden aşkın bağlılıkla nasıl yapıştığımı duydunuz.

[15]Ne var ki, doğuşumdan önce beni kendisine ayıran ve kayrasıyla çağıran Tanrı hoşnut olunca, [16]Sevinç Getirici Haberi'ni uluslara müjdelemem için bende kendi Oğlu'nu açıkladı. O anda ne kimseye danıştım, [17]ne de benden önce haberci olanları görmek üzere Yeruşalim'e gittim. Bunun yerine Arabistan'a gittim, sonra yine Şam'a[317] döndüm.

[18]Aradan üç yıl geçtikten sonra Petros'la[318] söyleşide bulunmak için Yeruşalim'e çıktım; on beş gün onun yanında kaldım. [19]Rab'bin kardeşi Yakup dışında öbür habercilerden hiçbirini görmedim. [20]Sizlere yazdıklarımı Tanrı önünde yalan konuşmaksızın bildiriyorum. [21]Bunun ardından Suriye ve Kilikya bölgelerine gittim. [22]Yahudiye'deki Mesih kilisesi toplulukları beni hiç görmemişti. [23]Sadece, "Bir vakitler bize saldıran kişi daha önce kırıp geçirdiği imanı şimdi müjdeliyor" dendiğini duyuyor, [24]benden ötürü Tanrı'yı yüceltiyorlardı.

Yeruşalim'deki Toplantı 1-10

2 On dört yıl sonra, Titos'u da yanıma alarak, Barnabas'la birlikte yine Yeruşalim'e çıktım. [2]Bu ziyaretim tanrısal aydınlatmayla oldu. Uluslar arasında yaydığım Sevinç Getirici Haber'i onlara –başta sayılanlara– özel bir toplantıda açıkladım; boşa koşmayayım ya da koşmuş olmayayım diye. [3]Benimle birlikte bulunan Titos bir Yunanlı olmaya karşın, sünnet edilmeye zorunlu tutulmadı. [4]Aramıza sokulan bazı yalancı kardeşler yüzünden oldu bunlar. Onlar Mesih İsa bağlılığında sahip olduğumuz özgürlüğü hiç sezdirmeden gözetlemeyi ve bizi tutsaklığa sürüklemeyi amaçlıyorlardı. [5]Ama Sevinç Getirici Haber'le ilgili gerçek sizin yararınıza korunsun diye bir an için bile onlara boyun eğmedik.

[6]Öte yandan, başta sayılanlar –kim oldukları beni ilgilendirmez; Tanrı insanlar arasında ayrım gözetmez– evet, başta sayılanlar bana hiçbir öğreti katkısında bulunmadı. [7]Tam tersine, Petros'un sünnetli olanlara[319] yöneldiği gibi benim de sünnetli olmayanlara[320] Sevinç Getirici Haber'i müjdelemekte güvenilen kişi olduğumu gördüler. [8]Çünkü Petros'un Yahudiler'e habercilik hizmetinde ona güç sağlayan Tanrı, bana da uluslara habercilik hizmetimde güç sağladı.

[9]Bana verilen habercilik kayrasını kavrayan Yakup, Petros ve Yuhanna –topluluğun direği sayılanlar– ruhsal paydaşlığı belgelemek üzere benimle ve Barnabas'la el sıkıştılar; biz

---

[317] **Şam:** Damaskos.

1:15 Yeremya 1:5; Yeşaya 49:1; Mezmur 139:13-16.

[318] **Petros** adının Aramice karşılığı Kifas'tır (Bakınız, Yuhanna 1:42).

[319] Yahudi halkına.

[320] Yahudiler dışında olan herkese: Uluslara.

uluslara gidelim, kendileri de Yahudiler'e gitsin diye.. [10]Tek önerileri yoksulları anımsamamıza ilişkindi. Bunu da gönül hoşluğuyla yapmaya çaba gösterdim.

Sevinç Getirici Haber Petros'un Önünde Savunuluyor 11-14

[11]Ne var ki, Petros Antakya'ya geldiğinde yüzüne karşı ona direndim. Çünkü o suçluydu. [12]Olay şuydu: Yakup'un yanından bazı kişiler gelmeden önce, Petros uluslardan oluşanlarla birlikte yemek yiyordu. Ama onlar gelince çekiliverdi ve kendisini uluslar kesiminden ayırdı. Çünkü sünneti önemseyen Yahudi soyundan korkuyordu. [13]Petros'la birlikte Yahudiler'in geri kalanları da ikiyüzlülük gösterdi. Barnabas bile kendilerinin ikiyüzlülüğüne kapıldı. [14]Onların Sevinç Getirici Haber'in doğruluğuna ayak uydurmadıklarını görünce, herkesin önünde Petros'a şunları söyledim: "Sen Yahudi'yken, Yahudi gibi değil de uluslar gibi yaşıyorsun. Öyleyse ulusları nasıl Yahudi gibi yaşamaya zorlayabilirsin?"

Tanrı Kayrası Herkesi Kapsar 15-21

[15]Doğuştan Yahudi olan bizler uluslardan oluşan günahlılardan değiliz. [16]Ama kişinin ruhsal yasada sıralanan işlerle değil, Mesih İsa'ya iman ederek doğrulukla donatıldığını bildiğimizden biz de Mesih İsa'ya iman ettik. Ruhsal yasada sıralanan işlerle değil, Mesih'e iman ederek doğrulukla donatılalım diye.. Çünkü ruhsal yasada sıralanan işlerle hiçbir insan doğrulukla donatılmayacaktır.

[17]Ama eğer Mesih bağlılığında doğrulukla donatılmayı kovalayan bizler de günahlı durumuna düşersek, Mesih günaha hizmet edici mi oluyor? Hiçbir zaman! [18]Eğer yıktığım şeyleri yeniden kurmaya kalkışırsam kendi suçluluğumu tanıtlamış olurum. [19]Çünkü ben ruhsal yasa yoluyla ruhsal yasa karşısında öldüm. Öyle ki, Tanrı için yaşayabileyim. Mesih'le birlikte çarmıha çakıldım. [20]Artık yaşayan ben değilim; bende yaşayan Mesih'tir. Şimdi bedende yaşadığım yaşamı beni seven ve benim için canını veren Tanrı Oğlu'na imanla yaşamaktayım. [21]Tanrı'nın kayrasını hiçe saymıyorum. Çünkü doğruluk ruhsal yasa yoluyla sağlanıyorsa, Mesih boşu boşuna öldü demektir.

İMANLA İLGİLİ GERÇEKLER

İman Yaşamınıza Ne Oldu? 1-5

3 Ey aklı kıt Galatyalılar! Kim sizlere büyü yaptı? Gözlerinizin önünde Mesih'in çarmıha mıhlandığı açıklıkla belirtilen sizlere.. [2]Sizden sadece şunu öğrenmek isterim: Ruhsal yasada sıralanan işlerle mi yoksa işitip iman etmekle mi Ruh'u aldınız? [3]Böylesi kıt akıllı mısınız? Ruh bağlılığında başlayıp şimdi bedende mi sonuca ermek çabasındasınız? [4]Bunca görgü boşa mı gitti? İnanılacak şey değil! [5]Sizlere Ruh'u sağlayan ve aranızda güçlü işler yapan Tanrı bunları ruhsal yasada sıralanan işleri yerine getirdiğiniz için mi, yoksa Sevinç Getirici Haber'i işitip iman ettiğiniz için mi yapıyor?

İman Eden İnsan Örneği 6-14

[6]İbrahim, Tanrı'ya iman etti ve bu ona doğruluk diye sayıldı. [7]Demek ki, iman kuralına bağlı olanlar İbrahim'in gerçek çocuklarıdır. [8]Tanrı'nın ulusları iman kuralı uyarınca doğrulukla donattığını öngören Kutsal Yazı, Sevinç Getirici Haber'i İbrahim'e önceden müjdeledi: "Tüm uluslar sende kutlu kılınacak." [9]Böylelikle iman kuralına bağlı olanlar, iman edip kutlu kılınan İbrahim'le birlikte kutlu kılınırlar.

[10]Ruhsal yasada sıralanan işlere bel bağlayanlar lanet altındadır. Çünkü Kutsal Söz'de şöyle yazılmıştır: "Ruhsal yasa kitabında yazılanların tümünü yerine getirme doğrultusunda süreklilik göstermeyen herkes lanet altındadır." [11]Tanrı önünde bir kimsenin ruhsal yasa uyarınca doğrulukla donatılmadığı belirgindir. Çünkü "Doğru kişi imanla yaşayacaktır."

[12]Ama ruhsal yasanın imanla ilgisi yoktur. Tam tersine, “Yasanın buyruklarını yerine getiren onlarla yaşayacaktır.”

[13]Mesih bizim için lanetlenerek, ruhsal yasanın lanetinden bizleri özgür kıldı. Çünkü Kutsal Söz’de şöyle yazılmıştır: “Tahtaya asılan herkes lanetlenmiştir.” [14]İbrahim’in kutluluğu İsa Mesih bağlılığında uluslara ulaşsın diye oldu bu. Öyle ki, vaat edilen Ruh’u iman aracılığıyla alabilelim.

Ruhsal Yasa, Vaadi Ortadan Kaldıramaz 15-22

[15]Kardeşlerim, insan açısından konuşuyorum: İnsanın onayladığı vasiyeti[321] bile ne kimse ortadan kaldırabilir ne de yeni baştan düzenleyebilir. [16]Vaatler İbrahim’e ‘ve onun soyuna’ verildi. Birçok kişiyi kapsıyormuşcasına ‘soylarına’ denmiyor. Tam tersine, tek kişiyi içerir nitelikte tekil olarak ‘ve senin soyuna’ deniyor ki, bu Mesih’tir.

[17]Şunu demek istiyorum: Tanrı’nın önceden onayladığı antlaşmayı, ondan dört yüz otuz yıl sonra beliren ruhsal yasa ortadan kaldıramaz. Böylelikle vaadi geçersiz kılamaz. [18]Çünkü miras ruhsal yasadan geliyorsa, artık vaat uyarınca değildir. Ama Tanrı, vaadi uyarınca bunu İbrahim’e sağladı.

[19]Öyleyse, ruhsal yasanın amacı nedir? Bu, suçun ne olduğunu göstermek için eklenmiştir. Meleklerce açıklanan, bir aracı eliyle verilen ruhsal yasa, vaat edilen soy gelinceye dek sürecekti. [20]Ancak bir kişi söz konusu edilince aracıya gerek yoktur. Ve Tanrı birdir.

[21]Öyleyse, ruhsal yasa Tanrı’nın vaatleriyle çelişkiye mi düşüyor? Hiçbir zaman. Çünkü yaşam sağlayabilen bir ruhsal yasa verilmiş olsaydı, kuşkusuz o zaman doğrulukla donatılma doğal kavramla ruhsal yasadan kaynaklanırdı. [22]Ne var ki, Kutsal Söz tüm kurulu düzeni günah altında tutuklamış bulunuyor. Öyle ki, İsa Mesih’e imandan gelen vaat iman edenlere verilebilsin.

Yasadan Özgürlük, Tanrı’ya Bağlılık 23-29; 4:1-7

[23]Bu iman gelmeden önce ruhsal yasa altında içeri girmiştik. Açıklanacak olan imanı bekleyen tutuklulardık. [24]Demek ki, ruhsal yasa Mesih’in gelişine dek bizlere eğitmenlik etti; imandan gelen doğrulukla donatılalım diye. [25]Ama şimdi iman geldiğine göre, bundan böyle ruhsal yasanın eğitmenliği altında değiliz.

[26]Çünkü Mesih İsa’ya iman yoluyla hepiniz Tanrı’nın çocuklarısınız[322]. [27]Çünkü Mesih’le birleşmek üzere vaftiz edilenleriniz Mesih’i kuşandınız. [28]Öyle ki Yahudi ile Yunanlı, köle ile özgür, erkek ile kadın arasında hiçbir ayrım yoktur[323]. Çünkü hepiniz de Mesih İsa bağlılığında birsiniz. [29]Eğer siz Mesih’in iseniz, bu durumda İbrahim’in soyusunuz. Vaat uyarınca mirasçılar..

4 Şunu demek istiyorum: Her şeyin sahibi olmaya karşın, mirasçı çocukluğu süresince bir köleden ayrımlı değildir. [2]Ama babasının saptadığı güne dek görevlilerin ve ev yöneticilerinin elindedir. [3]Bunun gibi bizler de ruhsal yönden çocukken, dünyanın ilkel öğelerince[324] tutsak edilmiştik.

[4]Ama vakit dolunca, Tanrı öz Oğlu’nu gönderdi. O bir anadan doğdu, doğumu da ruhsal yasa altındaydı. [5]Öyle ki, ruhsal yasa altında bulunanları özgür kılsın ve bizler evlatlığa alınabilelim. [6]Evlatlar olduğumuz için, Tanrı öz Oğlu’nun Ruhu’nu bizim yüreklerimize

---

[321] antlaşmayı

3:10 Yasanın Tekrarı 27:26 **3:11** Habakkuk 2:4; Romalılar 1:17; İbraniler 10:38 **3:12** Levililer 18:5 **3:13** Yasanın Tekrarı 21:23 **3:16** Yaratılış 12:7; 13:15; 17:7; 22:18; 24:7

[322] Bakınız, Matta 5:9

[323] Mesih inancının temel ilkelerinden.

[324] Göze görünmeyen evrensel güçler (Bakınız, Efesoslular 6:12; Koloseliler 2:8)

gönderdi. “Abba Baba[325]” diye seslenmektedir O. 7Demek ki bundan böyle sen bir köle değil, tam tersine evlatsın. Ve evlat olduğundan Tanrı sağlayışıyla mirasçısın.

Gerisin Geriye mi Gideceğiz? 8-11

8Tanrı’yı tanımadığınız günlerde gerçek olmayan tanrılara kölelik ettiniz. 9Ama şimdi Tanrı’yı tanıdınız, daha doğrusu O sizleri tanıdı. Öyleyse nasıl olur da yeni baştan ilkel öğelerin cılızlığına ve yoksulluğuna dönersiniz? Nasıl yeni baştan onlara uşak olmak istersiniz? 10Özel günlere, aylara, mevsimlere, yıllara önem veriyorsunuz. 11Sizin için kaygılanıyorum. Yoksa, size harcadığım bunca emek boşa mı gitti?

Dikkat Edin, Yoldan Şaşmayın 12-20

12Kardeşlerim, size yalvarırım benim gibi olun; çünkü ben de önceden sizin gibiydim. Bana hiçbir haksızlıkta bulunmadınız. 13Anımsarsınız, Sevinç Getirici Haber’i sizlere ilk gelişimde bedensel hastalığım nedeniyle müjdelemiştim. 14Bedensel durumum sizler için kötü bir deneyimdi. Öyleyken beni ne aşağı gördünüz, ne de bir yana ittiniz. Tam tersine, beni Tanrı’nın bir meleği imişim gibi karşıladınız. Mesih İsa’yı karşılarcasına.. 15Nerede kaldı o mutluluğunuz? Sizin için tanıklık ederim ki, olanağı olsaydı gözlerinizi çıkarıp bana verirdiniz. 16Size gerçeği bildirdiğim için şimdi düşmanınız mı oldum?

17Bu insanlar[326] sizi elde etmek için didiniyorlar. Ama amaçları iyi değil. Sizi bizden ayırmayı amaçlıyorlar. Öyle ki, didinmeniz kendi yararlarına olsun. 18Amaç iyiyse, bireylerin her durumda birbiri için didinmeleri yaraşıklı tutumdur; yalnız ben sizin aranızdayken değil.

19Sevgili çocuklarım, Mesih varlığınızda biçimleninceye dek yeni baştan sizinle birlikte bir ana gibi doğum sancıları çeken ben, 20şu anda yanınızda bulunmayı ve sesimin tonunu değiştirmeyi nasıl isterdim! Çünkü sizlere ilişkin şaşkınlık içindeyim.

Köle Kadının Oğlu, Özgür Kadının Oğlu 21-31

21Ruhsal yasa altında yaşamayı özleyen sizler, söyleyin bana ruhsal yasanın ne dediğini duymuyor musunuz? 22İbrahim’in iki oğlu olduğu yazılıdır; biri köle kızdan öbürüyse özgür kadından. 23Köle kızdan olan, doğal yolla doğdu; özgür kadından olansa tanrısal vaat uyarınca doğdu.

24Bunlar dolaylı anlatımlardır. Bu iki kadın iki antlaşmayı betimlemektedir. Biri kölelik için çocuk doğuran Hacer’dir. Sina Dağı’ndan. 25Hacer, Arabistan’daki Sina Dağı’nı simgeler. Bugünkü Yeruşalim onun başka bir göstergesidir. Çünkü o da çocuklarıyla birlikte kölelik etmektedir. 26Öte yandan göksel Yeruşalim özgürdür ve bizim anamızdır. 27Çünkü Kutsal Söz’de yazılmıştır:

“Çocuk doğurmayan ürünsüz kadın, mutlu ol!
Sen ki, doğum sancısı nedir bilmedin,
Coş ve sesini yükselt,
Çünkü perişan kadının,
Kocalı kadından daha çok çocuğu vardır.”

28Sizlere gelince kardeşlerim, siz de İshak gibi vaat çocuklarısınız. 29Ama o dönemde doğal ilişkiden doğan oğul, Ruh kapsamında doğana nasıl baskı uyguladıysa durum şimdi de böyledir. 30Ama ne der Kutsal Söz?

“Köle kızla oğlunu dışarı at.
Çünkü köle kızın oğlu özgür kadının
Oğluyla birlikte miras almayacak.”

31Öyleyse, köle kızın çocukları değiliz kardeşlerim. Özgür kadının çocuklarıyız.

---

325 Bakınız, Romalılara 8:15

326 Çıkarları için Sevinç Getirici Haber’i yozlaştıranlar.

4:27 Yeşaya 54:1

İMAN YAŞAMINDA YÜREKLENDİRME

Özgürlüğünüzü Yitirmeyin 1-15

5 Mesih bizi özgür olalım diye özgürlüğe kavuşturdu. Öyleyse özgür kişiler gibi dimdik
durun ve yeniden uşaklık boyunduruğuna girmeyin.

[2]Dinleyin; ben Pavlos sizlere diyorum ki, sünnet edilirseniz Mesih'in sizlere hiçbir yararı olmaz. [3]Sünnet edilen herkese bir kez daha vurguluyorum: O kişi tüm ruhsal yasayı tutmak zorundadır. [4]Ruhsal yasa aracılığıyla doğrulukla donatılmak isteyen sizlerin Mesih'le ilişkisi kopmuştur. Tanrısal kayradan ayrı düşmüş bulunuyorsunuz. [5]Bize gelince Ruh bağlılığında, imandan oluşan umutla doğruluğu gözlemekteyiz. [6]Çünkü Mesih İsa bağlılığında olana ne sünnet edilmenin, ne de edilmemenin bir yararı vardır. Önemli olan, sevgi yoluyla etkisini belirten imandır.

[7]Ne güzel koşuyordunuz! Gerçeği dinlemeyesiniz diye kim engel oldu sizlere? [8]Kuşkusuz, bu kandırıcılık sizi çağırandan değil. [9]Azıcık maya tüm hamuru kabartır. [10]Rab bağlılığında sizlere güvenim var; başka bir akla hizmet etmeyeceğinize inanıyorum. Sizi altüst edene gelince, o kim olursa olsun yargısını taşıyacaktır. [11]Bana gelince kardeşlerim, sünnet gereğini yaymayı sürdürseydim bu güne dek katlandığım saldırıların bir anlamı olabilir miydi? Öyle olsaydı, haçın kösteklemesi sorunu da ortadan kalkmış olurdu. [12]Dilerim, sizi tedirgin edenler sonuna kadar gitsin ve kendilerini enesinler[327]!

[13]Kardeşlerim, sizler özgürlüğe çağrıldınız. Ancak özgürlüğü bedenin gereksiz istekleri doğrultusunda kullanmayın. Tam tersine, sevgi yoluyla birbirinizin uşağı olun. [14]Çünkü tüm ruhsal yasa tek sözde özetlenir: "İnsan kardeşini kendin gibi seveceksin." [15]Ama birbirinizi ısırıp yerseniz dikkat edin, birbirinizi yok etmeyesiniz.

Özgür Yaşam Ruh'tan Esinlenir 16-26

[16]Şunu demek istiyorum: Vaktinizi Ruh yönetiminde geçirin; böylece bedenin gereksiz isteklerini doyurmakla uğraşmazsınız. [17]Çünkü bedenin istekleri Ruh'a, Ruh'un istekleri de bedene karşı çıkar. Bunlar birbirine karşı direnir. Öyle ki, özlediğiniz işleri yapamayasınız. [18]Ama eğer Ruh'la yöneltiliyorsanız, ruhsal yasa altında değilsiniz.

[19]Bedenin gereksiz isteklerine gelince bunlar belirgindir: Rasgele cinsel ilişki, iğrençlik, soysuzluk, [20]yalancı tanrılara tapıcılık, büyücülük, düşmanlık, kavgacılık, kıskançlık, öfke, sürtüşme, bölücülük, ikilik, [21]çekememezlik, sarhoşluk, içkili-gürültülü eğlence alemleri ve bunlara benzer işler. Daha önce uyardığım gibi sizleri yeniden uyarıyorum: Bunları yapanlar Tanrı hükümranlığını miras almayacaklar.

[22]Bunlara karşı Ruh'un ürünü sevgi, sevinç, esenlik, katlanış, iyi yüreklilik, iyilik, içten bağlılık, [23]yumuşak huyluluk, tutkulara üstünlüktür. Bunlarla ilgili ruhsal yasa kısıtlaması yoktur. [24]Mesih İsa'ya bağlı olanlar, utandırıcı tutkuları ve istekleriyle birlikte bedeni çarmıha mıhlamış bulunuyorlar. [25]Eğer Ruh uyarınca yaşıyorsak, yaşam yolunda yürüyüşümüz de Ruh uyarınca olsun. [26]Böbürlenmeyelim, birbirimizi kışkırtmayalım, birbirimizi kıskanmayalım.

Birbirimizin Yükünü Taşıyalım 1-6

6 Kardeşlerim! Eğer biri suçüstü yakalansa da siz ruhsal olanlar yumuşak huylulukla onu
doğruluğa getirin. Kendi durumunuzu da göz önünde bulundurun; olmaya ki, sen de günahla denenesin. [2]Birbirinizin yükünü taşıyın, böylelikle Mesih'in yasasını uygulayın.

[3]Çünkü eğer biri önemli bir kişi değilken kendini bir şey sanıyorsa, kendi gözüne kül atıyor. [4]Herkes kişisel işini denetlesin. Bu durumda başkasıyla bir karşılaştırmaya kalkmadan salt kendi başarısıyla övünebilir. [5]Çünkü herkes kendisiyle ilgili yükü taşımak zorundadır.

---

[327] Aynı konuyla ilgili olarak, bakınız, Filippililere 3:2

[6]Tanrı Sözü'yle eğitilen, kendindeki yararlı şeylerin tümünü eğitmeniyle paylaşsın.

Yaşamın Kaçınılmaz Ürünü 7-10

[7]Kandırılmayın! Tanrı'yla eğlenilmez. Herkes ne ekerse onu biçecektir. [8]Bedeninin gereksiz isteklerini hoşnut etmek için eken, bedenden çürüme biçecek. Buna karşı Ruh'u hoşnut etmek için eken, Ruh'tan sonsuz yaşam biçecek. [9]Öyleyse iyilikten bezmeyelim. Usanmazsak, vakti gelince ürünü biçeceğiz. [10]Söylenecek söz şudur ki, vaktimiz varken herkese, özellikle de iman evinden olanlara yararlı iş yapalım.

Son Uyarı 11-18

[11]Elimle size yazdığım şu iri harflere bakın. [12]Sizleri sünnet olmaya zorlayanlar, dıştan takındıkları parlak görünüşü çevreye sergilemeyi tasarlayanlardır. Bunu salt Mesih'in haçı yüzünden saldırıya uğramamak için yapıyorlar.

[13]Sünnet edilenlerin kendileri bile ruhsal yasayı uygulamıyor. Sünnet edilmenizi istemelerinin nedeni, sizin bedensel sünnetinizle övünmektir. [14]Ama Rabbimiz İsa Mesih'in haçından başka bir şeyle övünmek benden ırak olsun. O haç aracılığıyla dünya benim gözümde çarmıha çakıldı, ben de dünyanın gözünde. [15]Çünkü ne sünnet edilmenin önemi vardır ne de sünnet edilmemenin. Ağırlıklı gerek yeni yaratık olmaktır. [16]Bu kural uyarınca yaşam yolunda yürüyen herkese ve Tanrı'nın İsraili'ne esenlik ve acıma yağsın.

[17]Bundan böyle kimse beni tedirgin etmesin. Çünkü İsa'nın yaraları benim bedenime işlenmiş bulunuyor. [18]Rabbimiz İsa Mesih'in kayrası ruhunuzla birlikte olsun, kardeşlerim. Amin.

EFESOSLULARA MEKTUP
(Kilise Topluluğu Birliği)

Önsöz

Mektubu Tanrı esinlemesiyle kaleme alan haberci Pavlos'tur. Roma'da tutukluyken bu İncil parçasını yazan Pavlos, oradan Koloseliler'e, Filippililer'e, Filimon'a da mektuplar yazdı. Bu mektubun yazılış tarihi 60-64 yılları arasına rastlar. Pavlos'un Efesos'u ilk ziyareti Habercilerin İşleri 18:18-21'de, ikinci ziyaretiyse 19:2-7'de anlatılır. Buradaki hizmet birçok parlak olguyu içerir (Habercilerin İşleri 19:9-20, 23-41; 20:17-35).

Kilise topluluğunun başlangıç döneminde Yahudilik'ten gelen inanlılar, uluslardan gelen inanlılarla Mesih bağlılığındaki birliğin gereğini kavramakta güçlük çektiklerinden, bu mektubun yazılması zorunluluğu belirdi. Mektubun ana konusu 4:13'te belirgin oluyor: Tanrı bireyi yaşam özgürlüğüne kayrayla kavuşturur (1:7, 2:5, 7-10). Amacı tüm kurulu düzeni Mesih bütünlüğünün olgunluğunda birliğe eriştirmektir.

Bu gerçeğin sürekli yinelenişiyle ilgili olarak 1:1,3,6,12,15,20; 2:10,13; 3:11; 4:21'e bakınız. Tanrı vaatlerini Kutsal Ruh aracılığıyla mühürlemiştir (1:13; 2:18,22; 3:16; 4:3,4). 'Göksel yerlerde' deyimi için bakınız, 1:3,20; 2:6; 3:10.

İnanlının benimseyeceği yaşamsal, aktöresel tutumla ilgili öğütler için bakınız, 1:17-21. Evlilik yaşamıyla ilgili tutum için bakınız, 5:22-33. İnanlının sürdürdüğü ruhsal savaşla ilgili konular için bakınız, 6:10-18.

Bu mektup şöylece özetlenebilir:

***37.** Önsöz 1:1-14*
***38.** Topluluğun yaşamsal bağlılığı Mesih'te 1:15-3:21*
***39.** Topluluğun çevresiyle ilişkileri 4:1-6:9*
***40.** İsteklendirme 6:10-24*

Başlangıç ve Selam 1,2

1 Tanrı isteğiyle Mesih İsa'nın habercisi olan Pavlos'tan, [Efesos'taki][328] kutsal
yaşamlılara ve Mesih İsa bağlılığında güvenilir kişilere. 2Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa
Mesih'ten sizlere kayra ve esenlik olsun.

GÜNAHTAN KURTULUŞ – KİLİSE TOPLULUĞUYLA İLGİLİ GİZ

Tanrı'nın Sağlayışı İçin Şükran 3-14

3Rabbimiz İsa Mesih'in Babası ve Tanrısı kutlu olsun. Göksel yerlerde bizleri her tür
ruhsal kutlulukla Mesih bağlılığında kutlu kılan Tanrı O'dur. 4Nasıl ki, bizleri dünyanın
kuruluşundan önce Mesih bağlılığında seçti. Kendi katında kutsal yaşamlılar ve suçsuz kişiler
olmamızı sevgiyle sonuçladı. 5İsteğinin kıvancı uyarınca İsa Mesih aracılığıyla öz çocukları
olmamızı önceden kararlaştırdı. 6Çok sevgili Kişi aracılığıyla karşılıksız olarak bizlere
bağışladığı kayrasının yüceliği övülsün diye yaptı bunu.

7Mesih bağlılığında O'nun kanı aracılığıyla, kayrasının zenginliğine yaraşan kurtuluşa
–suçlarımızın bağışlanmasına– eriştik. 8Bu O'nun bizlere bollukla artırdığı öz kayrasıdır. Her
tür bilgelik ve anlayışla 9Tanrı, Mesih'in kişiliğinde kıvançla tasarladığı kendi isteğinin gizini

---

328 Efesos adı en eski metinlerde bulunmuyor. Mektubun Asya eyaletindeki kiliselere yazılmış genel bir mektup olduğu düşünülüyor (bkz. Koloseliler 4:16).

bizlere belirgin etti. [10]Bu giz çağların tümlüğe ermesiyle, Mesih'in kişiliğinde göklerdeki ve yerdeki her şeyin O'nda bütünlüğe getirilişini içeren yönetim konusudur.

[11]Öncelerden kararlaştırdığı gibi, Mesih bağlılığında mirasçılar atandık. Her şeyi kendi isteğinin onayı uyarınca işleyenin ereği buydu. [12]Mesih'e ilkin umut bağlayan bizler Tanrı'nın yüceliğini övelim diye.. [13]Sizler de gerçeğin sözünü –kurtuluşunuzla ilgili Sevinç Getirici Haber'i– duyunca buna iman ederek Mesih bağlılığına alındınız. Tanrı'nın vaat ettiği Kutsal Ruh'la mühürlendiniz. [14]Tanrı yüceliğini övmeyi amaçlayan iyelik yetkimiz kesinleşinceye dek Kutsal Ruh mirasımızın güvencesidir.

Şükran Dolu Dua 15-23

[15]Bu nedenle ben de Rab İsa'ya imanınızı ve kutsal yaşamlıların tümüne sevginizi duymamdan bu yana [16]sizler için aralıksız teşekkür ediyor, dualarımda sizleri anımsıyorum. [17]Öyle ki, Rabbimiz İsa Mesih'in Tanrısı ve Yüceliğin Babası kendisini bilesiniz diye sizlere bilgelik ve açıklama ruhunu versin. [18]Yüreklerinizin gözleri ışığa kavuşsun. Böylece O'nun çağrısında beliren umudun niteliğini, kutsal yaşamlılardaki yüce mirasının zenginliğini kavrayasınız. [19]Bunun yanı sıra da iman eden bizlerde O'nun gücünün aşkın görkemini tanıyasınız. Bu, O'nun güçlülüğünün egemenliği uyarınca işlemektedir.

[20]Mesih'i ölüler arasından dirilterek göksel yerlerde kendi sağında oturtana özgü güçtür bu. [21]Her başkanlığın, her yetkinin, gücün ve egemenliğin, ayrıca ün taşıyan –yalnız şimdiki çağda değil, gelecekte de ün taşıyacak olan– her adın üstüne oturttu O'nu. [22]Her şeyi O'nun ayakları altına bağımlı kıldı ve O'nu her şeyin başı olarak kilise topluluğuna verdi. [23]Her ilişkide tüm evreni dolduranın doluluğu olan bu topluluk O'nun bedenidir.

Kayra Aracılığıyla Ölümden Yaşama Geçiş 1-10

2 Sizler de suçlarınızdan ve günahlarınızdan ötürü ölü kişilerdiniz. [2]Bir vakitler siz de bu işleri yaparken, bu dünyanın çağdaş gidişine ayak uydurarak yaşadınız. Yetkisi yerle gök arasını kapsayan öndere * uydunuz. Şimdi de söz dinlemezlik kuşaklarında işleyen şeytansal ruh budur. [3]Bir zamanlar hepimiz onlar gibiydik; bedenimizin tutkuları uyarınca davrandık. Bedenin ve düşük aklın istekleri neyse onları uyguladık. Bütün ötekiler gibi biz de doğal yapımız gereği tanrısal öfkenin çocuklarıydık.

[4]Ama Tanrı, acımasının zenginliğiyle, bizlere karşı sevgisinin sınırsızlığıyla, [5]suçlarımızın içinde ölü olan bizleri Mesih'le birlikte yaşama getirdi. Kayrayla kurtulmuş bulunuyorsunuz. [6]Tanrı, Mesih İsa bağlılığında bizleri O'nunla birlikte diriltti, O'nunla birlikte göksel yerlerde oturttu. [7]Öyle ki, gelecek çağlarda kayrasının aşkın zenginliğini Mesih İsa bağlılığında bizlere sağlanan iyi yüreklilikle belgelesin.

[8]Çünkü iman ederek kayrayla kurtulmuş bulunuyorsunuz. Bu kendi başarınız değil, Tanrı armağanıdır. [9]Kişinin yaptığı işler nedeniyle değildir. Olmaya ki, bir kimse övünsün. [10]Çünkü bizler O'nun yapıtıyız. Mesih İsa bağlılığında iyi işler için yaratılmış bulunuyoruz. Tanrı günlerimizi bunlarla geçirmemizi amaçlayarak onları önceden hazırladı.

Uluslarla İsrailliler Mesih Bağlılığında Bir Kılındı 11-22

[11]Bu nedenle, bir vakitler beden açısından uluslar olduğunuzu anımsayın. İnsan eliyle bedeni sünnet edilenlerce sünnetsizler diye nitelendirildiniz. [12]Yine anımsayınız: O dönemde Mesih'ten yoksundunuz. İsrail topluluğunun dışındaydınız, antlaşmaya ilişkin vaatlere yabancıydınız. Bu dünyada ne umudunuz vardı ne de Tanrınız. [13]Ama işte bir vakitler uzakta bulunan sizler, şimdi Mesih İsa bağlılığında, Mesih'in kanı aracılığıyla yakın kılındınız. [14]Çünkü O bizim barışımızdır; Yahudiler'le ulusları O bir kılmıştır. İkisini birbirine düşman eden, orta yerde dikili engel duvarını* öz bedeninde yıktı. [15]Buyruklarla, tüzüklerle ilgili yasayı ortadan kaldırdı*. Öyle ki ikisini kendinde bir tek yeni insan olarak yaratsın,

böylelikle barışı sağlasın. [16]Bunun yanı sıra Yahudiler'le ulusları tek bedende haç aracılığıyla Tanrı'yla barıştırsın, düşmanlığı paramparça etsin.

[17]İşte böylece geldi; hem uzakta duran siz uluslara, hem de yakında duran Yahudiler'e Sevinç Getirici Haber'le ilgili barışı müjdeledi. [18]Çünkü her ikimiz de Mesih aracılığıyla tek Ruh bağlılığında Baba katına kabul ediliriz.

[19]Öyleyse bundan böyle ne yabancısınız ne de uyruksuz. Tam tersine, kutsal yaşamlıların yurttaşları Tanrı'nın da ev halkısınız. [20]Haberciler ve peygamberler temeli üzerine kurulmuş yapısınız. Köşe taşı Mesih İsa'nın kendisidir. [21]O'nda tüm yapı uyumunu bulmuş durumda, Rab bağlılığında kutsal bir tapınağı oluşturmak üzere gelişiyor. [22]Mesih bağlılığında sizler de Ruh aracılığıyla Tanrı'nın konutu olmakta, hep bir arada bir yapı gibi kurulmaktasınız.

Tanrısal Gizi Uluslara Açıklayan Haberci 1-13

3 Bu nedenledir ki ben Pavlos, siz uluslar yararına Mesih İsa'nın tutuklusu kılındım. [2]Sizleri kapsayan Tanrı kayrasının yönetimiyle görevlendirildiğimi hiç kuşkusuz duydunuz: [3]Az önce kısaca yazdığım gibi, bu giz bana özel açıklamayla bildirildi. [4]Bunu okursanız, Mesih'in gizini benim nasıl anlamış olduğumu kavrayabilirsiniz. [5]Söz konusu giz daha önceki kuşaklardan gelen ademoğullarına şimdiki dönemde olduğu gibi açıklanmamıştı. Oysa bu dönemde Ruh aracılığıyla Tanrı'nın kutsal habercilerine ve peygamberlerine açıklandı. [6]Sevinç Getirici Haber yoluyla uluslar Mesih İsa bağlılığında tanrısal vaadin miras ortakları, tek bedenin parçaları, vaadin paydaşlarıdır.

[7]Tanrı gücünün etkili işleyişiyle, O'nun kayrasının sağladığı armağan uyarınca Sevinç Getirici Haber'in hizmet görücüsü kılındım. [8]Kutsal yaşamlıların tümünden gerilerde olmama karşın, bu kayra bana verildi; Mesih'in araştırılamayan zenginliğiyle ilgili Sevinç Getirici Haber'i uluslara yayayım diye. [9]Üstelik her şeyi yaratan Tanrı tarafından çağlarca saklı tutulan gizin yönetimine bağlı özelliği aydınlığa çıkarayım diye. [10]Öyle ki, şimdiki dönemde, göksel yerlerde dolaşan başkanlıklara ve yetkilere*, Tanrı'nın çok yönlü bilgeliği kilise topluluğu aracılığıyla sergilensin. [11]Öncesiz çağlar boyu Rabbimiz Mesih İsa'nın kişiliğinde Tanrı'nın saptadığı erek uyarınca oldu bu iş. [12]O'na imanımız ve güvenimizden ötürü, Mesih bağlılığında yüce kata kabul edilme güvencesini taşıyoruz. [13]Öyleyse dileğim şudur: Yararınız için çektiğim acılar sizi bezdirmesin. Bunlar sizlere yücelik sağlıyor.

Duam: Tanrı'nın Gücünü Bilesiniz 14-21

[14]Bu nedenle diz çökerek Baba'ya dua ediyorum: [15]Göklerde ve yerde her başkanlık adını O'ndan almıştır. [16]Babamız öz yüceliğinin zenginliği oranında, Ruh'u aracılığıyla sizleri iç yaşamınızda egemen kılacak güçle donatsın. [17]İman yoluyla Mesih yüreklerinizde konut kursun. Sevgide kök salasınız ve temel atasınız. [18]Kutsal yaşamlıların tümüyle birlikte bu sevginin genişliğini, uzunluğunu, yüksekliğini ve derinliğini kavramaya güçlü kılınasınız. [19]Evet, Mesih'in bilgiyi aşan sevgisini tanıyasınız. Böylece Tanrı'nın tüm doluluğuyla dolasınız.

[20]Bizlerde işleyen güç oranınca, dileyebileceğimizden ya da düşünebileceğimizden çok daha üstün olanı yapabilen Tanrı'ya, [21]tüm kuşaklar boyunca, çağlar çağınca kilise topluluğunda ve Mesih İsa'da yücelik verilsin, amin.

İSTEKLENDİRME

Birliğe Çağrı 1-6

4 Rab'bin tutuklusu ben Pavlos sizlere yalvarırım: Günlerinizi çağrıldığınız çağrıya yaraşır biçimde geçirin: [2]Her bakımdan alçakgönüllü, yumuşak huylu, katlanışlı olun; sevgiden kaynaklanan tutumu üstlenerek birbirinize karşı anlayışla davranın. [3]Ruh'un

sağladığı birliği barış bağında korumaya çalışın. [4]Tek beden vardır, tek Ruh vardır. Nasıl ki, aldığınız çağrı da bir tek umuda çağrıdır. [5]Tek Rab, tek iman, tek vaftiz vardır. [6]Hepimizin tek Tanrısı ve Babası vardır. O hepsinin üstünde, hepsini yöneten, hepsini doldurandır.

Ruhsal Armağanlar Tek Tanrı'nın Sağlayışıdır 7-13

[7]İçimizden her birine Mesih'in armağan ölçüsü uyarınca kayra verilmiştir. [8]Çünkü Kitap'ta yazılı olduğu gibi,

"Yücelere çıktığında tutsakları ardından çekti,
İnsanlara armağanlar verdi."

[9]Çıktı sözünün anlamı ne olabilir? Şu: O, yerin en derin bölgelerine de inmiştir[329]. [10]İnen de O'dur, tüm göklerin en yükseğine çıkan da O. Amaç, O'nun tüm evreni doldurmasıdır*.

[11]Kendisinin insanlara verdiği armağanlar şunlardır: Bazılarını haberci[330] kıldı, bazılarını peygamber, bazılarını Sevinç Getirici Haber'in müjdecisi[331]. Bazılarını da topluluğa çoban* ve öğretmen kıldı. [12]Bunu kutsal yaşamlıların hizmet görmek için gerekli donatımı almaları, Mesih'in bedeni yararına kuruculukta bulunmaları için yaptı. [13]Öyle ki, hepimiz imanda birliğe ve Tanrı Oğlu'nu bilme aşamasına erişelim, yetkin insanlar olalım, Mesih bütünlüğünün olgunluğuna ulaşalım.

Olgunluk Mesih'e Bağlılıkla Gelişir 14-16

[14]Bundan böyle, insanların ustalıkla düzenlediği aldatılara kanan, her öğreti rüzgârının etkisiyle çalkalanıp sürüklenen çocuklar olmayalım. [15]Tersine, sevgide gerçeği sürdürerek, baş olan Mesih'e doğru her yönden gelişelim. [16]O'nun sağlayışıyla bedenin değişik parçaları birbirine uymakta ve tüm beden eklemlerle bağlantıda tutulmaktadır. Böylece her değişik parça kendine düşen işi yaparken bedenin büyüyüp gelişmesine ve bir yapı gibi kendisini kurmasına sevgi aracılığıyla katkıda bulunmaktadır.

Eski Yaşamı Atın, Yenisini Kuşanın 17-27

[17]Bu nedenle, Rab bağlılığında tanıklık eder ve doğrularım: Bundan böyle ulusların kafasızca vakit geçirdikleri gibi geçirmeyin vaktinizi. [18]Onların anlayışı kapkaranlık olmuştur. Bilgisizlikleri ve yüreklerindeki katılık yüzünden Tanrı yaşamının dışında kalmıştır onlar.

[19]Bu insanlar duygularını uyuşturarak, her tür iğrençliği yapmak için kendilerini açgözlülükle soysuzluğa bıraktılar. [20]Ama sizler Mesih'i bu yolda öğrenmediniz. [21]Eğer O'nun sözünü duydunuz, O'nun bağlıları olarak gerçeğin İsa'da olduğu doğrultusunda eğitildiyseniz, [22]aldanış tutkularının ardı sıra koştuktan sonra çürüyüşle noktalanan, geçmiş yaşantı zinciriyle bağlı önceki insanı atın üzerinizden. [23]Bunun yerine, kavramınız ruhsal yöntemle yeniliğe kavuşsun. [24]Öte yandansa, gerçeğe bağlı doğrulukla ve kutsallıkla belirgin olan, Tanrı uyarınca yaratılan yeni insanı kuşanın. [25]Bu nedenle, yalanı üzerinizden atıp hepiniz soydaşlarınızla gerçeği konuşun; çünkü birbirimizin parçalarıyız. [26]Öfkeye kapılınca bunu günaha dönüştürmeyin. Öfkenizin üzerine güneş batmasın. [27]İblise fırsat vermeyin.

Yeni Yaşamın Özellikleri 28-32

[28]Çalan bundan böyle çalmasın. Tam tersine, kendi elleriyle çalışarak yararlı işlere emek versin; öyle ki, gereksinimi olana yardım edebilsin. [29]Ağzınızdan hiçbir yararsız söz çıkmasın. Tam tersine, yapıcılığa katkıda bulunabilen, dinleyicilerin canına can katan yararlı söz neyse o konuşulsun. [30]Kurtuluş günü için kendisiyle mühürlendiğiniz Tanrı'nın Kutsal Ruhu'nu üzmeyin. [31]Her tür acı söz, öfke, kızgınlık, gürültücülük, sövücülük ve bunların yanı

---

329 Bakınız, I.Petros 3:19-22.
330 Gönderilen, *Kyriks* (Vaaz eden), Apostolos.
331 Mübeşşir, mübeşşire, Evangelist.
4:8 Mezmur 68:18

sıra her tür kötülük üzerinizden atılsın. 32Birbirinize karşı iyi yürekli, sevecen olun. Tanrı'nın Mesih'te sizleri bağışladığı gibi, siz de birbirinizi bağışlayın.

Kötülüğü İyilikten Ayırt Edin 1-14

5 Öyleyse, sevgili çocuklar gibi Tanrı'ya benzer olun. 2Mesih'in bizleri sevdiği ve bizim için kendisini güzel kokulu beğenilir sunu olarak Tanrı'ya kurban verdiği gibi, sizler de sevgi içinde yaşayın. 3Aranızda rasgele cinsel ilişkinin, her tür iğrençliğin ya da açgözlülüğün sözü bile edilmesin. Kutsal yaşamlılara özgü tutuma ters düşer bunlar. 4Kirli davranış, saçma sapan ya da kaba söz hiç yakışık almayan biçimsizliklerdir. Bu tür işlere gireceğinize Tanrı'ya şükran sunun.

5Kesinlikle bilesiniz ki rasgele cinsel ilişkide bulunan, iğrençlik yapan, yalancı tanrılara tapıcılığın eşiti olan açgözlülüğe kenetlenen bireyin Mesih ve Tanrı hükümranlığında mirası yoktur. 6Hiç kimsenin sizleri boş sözlerle kandırmasına göz yummayın. Bu tür davranışlar yüzünden Tanrı'nın öfkesi söz dinlemez insanların üzerine iniyor. 7Bunu göz önünde tutarak, bu sıradan insanlarla paydaş olmayın. 8Çünkü bir vakitler siz karanlığın taa kendisiydiniz. Ama şimdi Rab bağlılığında ışıksınız. Işığın çocukları gibi yaşayın. 9Çünkü ışığın ürünü her iyilikte, doğrulukta, gerçekte belirir. 10Rab'bin beğendiği şeyin ne olduğunu deneyin. 11Karanlıktan kaynaklanan verimsiz işlerle paydaşlık etmeyin. Tam tersine, kınayın onları. 12Çünkü bu insanların gizlilikte sürdürdüğü uğraşların sözünü etmek bile utanç vericidir. 13Ama ışığın altında beliren her davranış açıklıkla belirgin olur. 14Çünkü açıklanan her tutum ışığın altındadır. Çünkü şöyle yazılmıştır:

"Uyan ey uykucu,
Ölüler arasından diril,
Mesih sana ışıldayacaktır[332]."

Yaşamınız Bildiğiniz Gerçeği Yansıtsın 15-20

15Bu nedenle, günlerinizi nasıl geçirdiğinize tüm inceliğiyle dikkat edin. Bilge olmayan kişiler gibi değil, bilgeler gibi davranın. 16Elinizdeki vakti en yararlı biçimde değerlendirin. Çünkü bunlar kötülük günleridir. 17O halde akılsız kişiler olmayın; ama Rab isteğinin ne olduğunu anlayın. 18İçkiyle sarhoş olmayın; bu aşağılık bir şeydir. Tersine, Ruh'la dolun: 19Birbirinizle mezmurlarla, ilahilerle, ruhsal ezgilerle konuşun; yüreğinizden Rab'be ezgi ve ilahiler yükseltin. 20Her durumda, her konuda Tanrı'ya ve Baba'ya, Rabbimiz İsa Mesih'in adıyla şükran sunun.

Kilise Topluluğunun Mesih'le İlişkisi 21-33

21Mesih'e saygı nedeniyle birbirinize bağımlı olun. 22Kadınlar, Rab'be bağımlı olur gibi kocalarınıza bağımlı olun. 23Çünkü Mesih nasıl kilise topluluğunun başı ise, erkek de kadının başıdır. Mesih bedenin[333] kurtarıcısıdır. 24Kilise topluluğu Mesih'e bağımlı olduğu gibi, kadınlar da kocalarına her konuda bağımlı olsun.

25Mesih'in kilise topluluğunu sevdiği ve kendisini onun yararına verdiği gibi, siz kocalar da karılarınızı sevin. 26Mesih'in amacı kilise topluluğunu suyla –bu Kutsal Söz demektir– yıkayıp arıtmak, kutsal kılmaktır. 27Öyle ki, kilise topluluğunu parlak, kutsal ve suçsuz durumda kendi katına eriştirsin. Ne kiri, ne buruşuğu, ne de sıradan hiçbir bozukluğu olmaksızın..

---

[332] Bakınız, Yeşaya 60:1; Romalılar 13:11

5:2 Mezmur 40:6; Mısır'dan Çıkış 29:18; Hezekiel 20:41 **4:25** Zekarya 8:16 **4:26** Mezmur 4:4

[333] Beden sözüyle kilise topluluğu anlatılmak istenmiştir.

5:31 Yaratılış 2:24 **6:2** Mısır'dan Çıkış 20:12 **6:3** Yasanın Tekrarı 5:16 **6:4** Süleyman'ın Özdeyişleri 2:2; 3:11; 19:18; Yeşaya 50:5; Yasanın Tekrarı 6:7,20-25; Mezmur 78:4

[28]Erkekler de karılarını tıpkı bunun gibi –kendi bedenleri gibi– sevmekle yükümlüdürler. Karısını seven kendisini sever. [29]Çünkü hiçbir vakit, hiç kimse öz bedenine kin beslemez. Tam tersine, onu besler ve korur; tıpkı Mesih'in kilise topluluğunu beslediği ve koruduğu gibi.. [30]Çünkü bizler O'nun bedeninin parçalarıyız.

[31]"Bu nedenle, insan babayı ve anneyi bırakıp
Karısına bağlanacak,
İkisi bir tek beden olacak."

[32]Bu giz çok derindir. Ama ben Mesih'e ve kilise topluluğuna ilişkin söz ediyorum. [33]Ancak her biriniz karınızı kendiniz gibi sevin. Kadın da kocasına saygıyla davransın.

Çeşitli İnsan İlişkileri 1-9

6 Çocuklar, Rab bağlılığında ana babanızın buyruklarına uyun. Çünkü doğru tutum budur. [2]"Anana babana saygı göster." Vaat ilişiğinde duyurulan ilk buyruk budur:

[3]"Öyle ki, üzerine iyilik gelsin
Ve yeryüzünde yaşamın uzun sürsün."

[4]Ve siz babalar, çocuklarınızı kızdırmayın. Tam tersine, onları Rab'bin eğitimi ve öğüdüyle yetiştirin.

[5]Uşaklar, Mesih'e uyuyormuş gibi, korku ve titremeyle, gönül hoşluğuyla dünyasal efendilerinizin buyruğuna uyun. [6]İnsanların gözüne girmek için değil, Tanrı isteğini yürekten yerine getiren Mesih uşakları gibi yapın bunu. [7]İnsanlara hizmet eder gibi değil, iyi niyetle Rab'be uşaklık eder gibi davranın.

[8]Bilirsiniz ki ister köle, ister özgür olsun, herkes yaptığı yararlı işe yaraşan karşılığı Rab'ten alacaktır. [9]Siz efendiler de onlara eşit tutumla davranın, gözdağı vermeyi bırakın. Hem onların, hem sizin Efendiniz'in göklerde olduğunu ve O'nun katında adam kayırıcılığı bulunmadığını bilirsiniz.

Ruhsal Savaşa Gerekli Donatım 10-20

[10]Özet olarak, Rab bağlılığında –O'nun egemenliğinin güçlülüğünde– pekişin. [11]İblisin yöntemlerine karşı durabilmek için, Tanrı'nın tüm donatımıyla kuşanın. [12]Çünkü bizim kavgamız kana ve ete karşı değildir. Ama başkanlıklara, yetkilere, şu karanlığın evrensel çapta eylem yapan egemen güçlerine*, göksel yerlerdeki ruhsal kötülük kuvvetlerine karşıdır. [13]Bu nedenle, kötü günde bu güçlere karşı durabilmek ve gerekli direnişi gösterdikten sonra dimdik kalabilmek için Tanrı donatımını takının. [14]Belinize gerçek kuşağını bağlamış, göğsünüze doğruluğun savaş giysisini kuşanmış olarak dimdik durun. [15]Ayaklarınıza barışla ilgili Sevinç Getirici Haber'in çeviklik ayakkabılarını takın. [16]Hepsinden önemlisi, iman kalkanını alın. Bununla kötünün[334] tüm ateşli oklarını etkisiz kılacaksınız. [17]Kurtuluşun çelik başlığını takın ve Ruh'un kılıcını kuşanın; buysa Tanrı'nın Sözü'dür.

[18]Her tür dua ve dilekle, Ruh bağlılığında her vakit dua edin. Kutsal yaşamlıların tümü yararına sürekli bağlılık ve yakarışla bu uygulamada uyanık durun. [19]Ağzımı açtığımda bana etkin söz verilsin diye, benim için de dua edin: Sevinç Getirici Haber'in gizini yüreklilikle tanımlayabileyim. [20]Bunun için zincirle bağlanmış durumda elçilik ediyorum. Dua edin ki, gerektiği gibi yüreklilikle konuşayım.

Özel Bilgi ve Son Selam 21-24

[21]Benimle ilgili olayları ve ne yaptığımı bilmeniz için, sevgili kardeşimiz ve Rab bağlılığında kendisine güvenilen hizmet görücü Tihikos her konuyu sizlere bildirecektir. [22]Kendisini bunun için size gönderdim; hem bizimle ilgili olayları bilesiniz, hem de yüreklerinizi desteklesin diye.

---

[334] Kötü: Şeytanın birçok sıfatından biri.

6:14 Yeşaya 11:5; 59:17 **6:15** Yeşaya 52:7; 40:3,9 **6:17** Yeşaya 59:17; 11:4; 49:2; 51:16; Hoşea 6:5.

[23]Baba Tanrı’dan ve Rab İsa Mesih’ten kardeşlere esenlik ve imanla bileşik sevgi sağlansın. [24]Rab’bimiz İsa Mesih’i yozlaşmaz sevgiyle seven herkesin içinde kayra huzurunu kursun.

FİLİPPİLİLERE MEKTUP
(Sevinç Oluşturan İman)

Önsöz

Mektubu Tanrı esinlemesiyle yazan haberci Pavlos'tur. Roma'da kaleme alınan bu İncil parçasının yazılış tarihi 60-64 yılları arasına rastlar.

Makedonya'nın Filippi kentindeki inanlılar topluluğu, Pavlos'un ikinci habercilik gezisinde, bu kenti ziyaret etmesiyle çok çetin koşullar altında kuruldu (Habercilerin İşleri 16:11-40). Filippi kenti Roma İmparatorluğu tarafından kurulan bir koloniydi. Roma yetkilileri buraya kendi insanlarını yerleştirdi. Bu yerde Yahudi sinagogu yoktu; Yahudi varsa, herhalde sayıları çok azdı. Bu toplulukta Mesih inanlılarının başlıca özelliği sevgi ve eliaçıklıktı (4:15,16; II.Korintoslulara 8:2).

Mektubu yazan Pavlos Roma'da cezaevindedir. Bu sırada ona bir armağan gönderen Filippililer'e teşekkür sunmakta, oradaki inanlılar topluluğuyla ilgili pek çok duygulandırıcı anıyla avunmaktadır. Bu yazıda Mesih inanlısının güven, sevinç, sevgi, yengi gönencinde yaşayan biri olduğu belirtiliyor (1:4,18; 2:1,2,17,18; 3:1; 4:4,10). Mektubun ana konusu, insanlık için kendisini alçaltan kurtarıcı İsa Mesih'tir (1:11,18,20,21; 2:5-11; 3:7-14,20,21; 4:7,13,19,23).

Haberci Pavlos inanlılar topluluğunu aldatıcı öğreticilere karşı uyarıyor (3:4-9,18,19), Mesih'i bilmenin ve O'nunla özdeşleşmenin temel amaç olduğunu belirtiyor (3:10-14), yurdu göklerde olan Mesih bağlısının oradan bir kurtarıcı beklediğini anımsatıyor (3:20,21).
Bu mektup şöyle özetlenebilir:

18. *Önsöz 1:1-11*
19. *Haberci Pavlos'un durumu 1:12-26*
20. *Mesih bağlısının yaşamı ve paydaşlığı 1:27-2:18*
21. *Mesih bağlılığında insan ilişkileri 2:19-3:21*
22. *Yüreklendirme ve selam 4:1-23*

Selam 1,2

1 Mesih İsa'nın uşakları, Pavlos ve Timoteos'tan Filippi'de Mesih İsa bağlılığındaki
kutsal yaşamlıların toplamına ve onların yanı sıra Gözeticiler'le[335] Hizmet Görücüler'e*.
2 Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten sizlere kayra ve esenlik olsun.

Teşekkür ve Dua 3-11

3 Sizleri her anımsadığımda Tanrıma teşekkür sunuyorum. 4 Ne zaman dua etsem
hepiniz için sevinçle dilekte bulunuyorum. 5 Çünkü Sevinç Getirici Haber'le ilgili hizmette ilk
günden şu ana dek benimle ruhsal paydaşlık ediyorsunuz. 6 Onun için, şuna kesinlikle
inanıyorum ki sizlerde yararlı bir iş başlatan Tanrı, Mesih İsa'nın Günü'ne varıldığında onu
sonuçlandıracaktır.
7 Sizler için böyle düşünmem doğrudur. Çünkü yüreğimde geniş yer tutuyorsunuz.
Çünkü cezaevinde bulunduğum ve Sevinç Getirici Haber'i savunup doğruladığım şu
dönemde, hepiniz bana verilen kayranın paydaşlarısınız. 8 Tanrı da tanığımdır ki, tüm olarak
sizlere beslediğim derin özlem Mesih İsa bağlılığından kaynaklanıyor.
9 Sevginizin gerçek bilgi ve eksiksiz anlayışla birlikte giderek gelişmesi için dua
ediyorum. 10 Öyle ki, en üstün değerlerin ne olduğunu anlayabilesiniz. Ve böylece Mesih'in

---

[335] Bakınız, Habercilerin İşleri 1:20.

Günü'nde lekesiz ve suçsuz olasınız. [11]Tanrı'nın yüceltilmesi ve övülmesi için, İsa Mesih'in sağlayabileceği doğruluk ürünleriyle donatılasınız.

Pavlos Cezaevinde Tanrı'yı Yüceltiyor 12-26

[12]Kardeşlerim, benimle ilgili olayların Sevinç Getirici Haber'in ilerlemesine gerçekten yardım ettiğini bilmenizi isterim. [13]Öyle ki, Mesih'e bağlılığımdan ötürü cezaevinde bulunduğum tüm saray koruyucularına ve geriye kalan herkese belirgin oluyor. [14]Üstelik, cezaevinde bulunuşum Rab bağlılığındaki kardeşlerin çoğuna daha da derin güven sağlıyor. Öyle ki, Tanrı Sözü'nü korkusuzca bildirmek için giderek yürekleniyorlar.

[15]Kuşkusuz, bazıları çekememezlikle, kavgacılıkla bazıları ise iyi niyetle Mesih'i yayıyor. [16]Bu sonuncular sevgilerinden ötürü böyle yapıyor. Çünkü Sevinç Getirici Haber'i savunduğum için cezaevinde bulunduğumu biliyorlar. [17]Öncekilere gelince, bunlar Mesih'i pak yürekle değil, bencil bir hırsla bildiriyorlar. Böylelikle cezaevinde bulunmamın acılarını çoğaltacaklarını sanıyorlar.

[18]Ne zararı var! Ben bundan sevinç duyuyorum. Çünkü hangi açıdan bakılırsa bakılsın –ister gösteriş için, ister canı gönülden olsun– Mesih bildiriliyor. Buna seviniyorum, hem de sürekli sevineceğim. [19]Çünkü dualarınızla ve İsa Mesih Ruhu'nun sağladığı yardımla içinde bulunduğum durumun kurtuluşla sonuçlanacağını biliyorum. [20]Sürekli gözlediğim ve umduğum gibi, hiçbir konuda utanca düşmeyeceğim. Tam tersine, her zaman olduğu gibi, hem de şimdi yüreklilikle davranacağım. Öyle ki, yaşasam da ölsem de Mesih benim varlığımda yüceltilecek.

[21]Benim için yaşamın anlamı Mesih'tir, ölümün anlamı ise kazanç. [22]Ama bedence yaşamayı sürdürmekle daha değerli işler yapabileceksem, doğrusu hangisini seçeceğimi bilmiyorum. [23]İki yöne doğru çekiliyorum: Bu yaşamı bırakıp Mesih'le birlikte olmayı özlüyorum. Çünkü bu çok daha iyidir. [24]Ne var ki, bedende kalmam sizler için daha gereklidir. [25]Buna inanıyorum; aranızda kalacağım. Sizlerle birlikte bir süre geçireceğimi de biliyorum. Öyle ki, imanda ilerleyesiniz ve sevinç duyasınız. [26]Böylece sizlerle konuştuğumda, Mesih İsa bağlılığında benimle övünç duymak için daha çok neden bulasınız.

Sevinç Getirici Haber'e İnanmak Bir Yarış Gibidir 27-30

[27]Önemli olan, yaşam yönteminizin Mesih'in Sevinç Getirici Haberi'ne yaraşır olmasıdır. Öyle ki gelip sizi görebilsem de, göremesem de aynı ortak amaçla dimdik durduğunuzu duyayım ve Sevinç Getirici Haber'e iman için tek canla, hep birlikte yarıştığınızı bileyim. [28]Sizlere karşı direnenlerden hiçbir yolla korkmayın. Bu, onların mahva gideceğinin, sizinse Tanrı'dan kurtuluş bulacağınızın kanıtıdır. [29]Çünkü sadece Mesih'e iman etmek değil, O'nun için işkence çekmek de Mesih yararına bir bağış olarak sizlere verilmiştir. [30]Sizler de benim uğraşımda paydaşsınız. Bu uğraşta olduğumu daha önce gördünüz şimdi ise duymaktasınız.

Alçakgönüllülük Ortamında Birlik 1-4

2 Mesih bağlılığında bir yüreklendirme, sevgide bir avuntu, Ruh'ta bir paydaşlık, acıyan bir yürek ve sevecenlik duygusu konu edilecekse, [2]düşünce birliğiyle davranarak sevincimi doruğuna ulaştırın. Aynı sevgiyi paylaşın. Akıllarınız uyumda, düşünceniz tek doğrultuda olsun. [3]Hiçbir şeyi sürtüşme ya da boş böbürlenme duygusuyla yapmayın. Tam tersine, alçakgönüllülükle başkalarını kendinizden daha önemli tutun. [4]Her biriniz salt kendi yararını değil, başkalarının yararını da gözetsin.

Mesih'in Alçakgönüllülük Örneği 5-11

· **1:19** Eyub 13:16

[5]Birinizin öbürüne karşı düşüncesi Mesih İsa'nın düşüncesine benzer olsun. [6]O Tanrı
özdeşliğinde olmakla birlikte, Tanrı'ya eşit olmayı zorla elde edilmiş bir hak saymadı. [7]Tam
tersine, kendine özgü yücelikten soyunarak uşak özdeşliğini aldı. İnsanlarla eşitliğe girerek
insan biçiminde belirdi. [8]Kendisini alçaltıp söz dinlerlik yolunda ölüme dek yürüdü; hem de
haç ölümüne. [9]Bu nedenle, Tanrı O'nu pek çok yüceltti ve O'na her adtan üstün olan Ad'ı
bağışladı. [10]Öyle ki İsa adına göklerde, tüm yeryüzünde ve yer altındaki her varlık diz çöksün
[11]ve her dil İSA MESİH RAB'tir diyerek, Baba Tanrı'nın yüceliği için tanıklıkta bulunsun.

Yıldızlar Gibi Işık Saçın 12-18

[12]Bu nedenle sevgili kardeşlerim, her vakit nasıl sözümü dinlediyseniz şimdi yine
dinleyin; salt ben orada yanınızdayken değil, yanınızda olmadığım şu dönemde daha derin
ilgiyle dinleyin. Korkuyla, titremeyle kurtuluşunuzu etkin kılın. [13]Çünkü Tanrı'dır kendisini
hoşnut edeni bütünlemenize içinizde isteklilik ve etkinlik oluşturan. [14]Yaptığınız her işi hiç
mırıldanmadan, çekişmeden yapın. [15]Öyle ki, kusursuz ve aldatmasız olasınız. Şu eğri ve
sapmış kuşağın içinde, dünyaya ışık saçan yıldızlar gibi Tanrı'nın suçsuz çocukları
durumunda olun ve [16]yaşam sözüne sarılın. Öyle ki, Mesih'in Günü'nde bununla övünç
duyayım. Çünkü bu, boşa koşmadığımı boş yere emek harcamadığımı gösterecektir.
[17]Yaşamımı besleyen kan imanınızı simgeleyen kurbanın ve hizmetin üzerine bir sunu gibi
dökülecek olsa bile sevinç duyarım ve sevincimi hepinizle paylaşırım. [18]Öte yandan, siz de
sevinmeli ve sevincinizi benimle paylaşmalısınız.

Size Gönderdiğim Kişiye Değer Verin 19-30; 3:1

[19]Rab İsa isterse, Timoteos'u tez elden sizlere göndermeyi umuyorum. Öyle ki,
haberlerinizi alıp sevineyim. [20]Çünkü sizi ilgilendiren konularda onun gibi içtenlikle kaygı
duyan başka kimsem yoktur. [21]Nedeni, ötekilerin tümü Mesih İsa'nın değil, salt kendi yararını
gözetiyor. [22]Ama Timoteos'un denenmiş biri olduğunu bilirsiniz: Baba-oğul gibi, benimle
birlikte Sevinç Getirici Haber'in yayılması için çalıştı. [23]Bundan ötürü, işlerimin nasıl
gelişeceğini gördükten sonra onu size göndermeyi umuyorum. [24]Bu arada kendim de tez elden
gelme tasarımda Rab'be güveniyorum.

[25]Gereksinimimi karşılamak için görevlendirip gönderdiğiniz kardeşim, iş ortağım ve
ruhsal savaş paydaşım Epafroditos'u yine size göndermeyi gerekli gördüm. [26]Çünkü hepinizi
özledi. Üstelik hasta olduğunu duyduğunuz için çok da üzüldü. [27]Evet, ölümle burun buruna
gelmişcesine hasta düştü. Ama Tanrı ona acıdı. Yalnız ona değil, bana da acıdı. Bunun
sonucunda daha derin üzüntüye düşmeyeyim diye.. [28]Bu nedenle Epafroditos'u size özellikle
göndermiş bulunuyorum. Böylece hem siz kendisini yeniden görmekle sevinç duyasınız, hem
de benim üzüntüm dinsin. [29]Rab bağlılığında kendisini sevinç doluluğuyla kabul edin. Onun
gibilerin tümüne de saygı gösterin. [30]Çünkü sizin sunamayacağınız hizmeti bana
sağlayabilmek için, Mesih'in işi yararına yaşamını tehlikeye atarak ölümü göze aldı.

3 Özetle, kardeşlerim, Rab bağlılığında sevinçli olasınız. Size yazdıklarımı yinelemek
beni usandırmıyor. Üstelik bu sizlere güven sağlıyor.

Gerçek Doğruluk 2-11

[2]Köpeklerden, kötülük işçilerinden, beden kesenlerden[336] sakının. [3]Gerçek sünnetliler
bizleriz. Çünkü Tanrı'nın Ruhu aracılığıyla tapınıyor, Mesih İsa'yla kıvanç duyuyoruz,
bedensel başarılara güvenmiyoruz.

[4]Oysa kendim de bedensel başarılara bel bağlayabilirdim. Herhangi biri bedensel
başarılara güvenebileceğini sanıyorsa, benim de bu tutumu benimsemeye daha çok nedenim

---

[336] Bu konuya ilişkin bakınız, Galatyalılara 5:12

2:10 Yeşaya 45:23 **2:15** Yasanın Tekrarı 32:5 **2:16** Yeşaya 49:4; 65:23

var: [5]Sekiz günlükken sünnet edildim. İsrail soyundan, Benyamin kuşağından, İbrani atalardan doğmuş gerçek bir İbrani. İbraniler'in ruhsal yasasını tutmak yönündense bir Ferisi'yim. [6]Öylesine bol çaba döktüm ki, kilise topluluğuna saldırıda bulundum. Ruhsal yasanın dilediği doğruluk açısından kusursuz biriydim.

[7]Ne var ki, kazanç saydığım her şeyi Mesih yararı açısından zarar getirici saydım. [8]Dahası var: Rabbim Mesih İsa'nın üstün bilgisi yararına, her şeyi olduğu gibi zarar getirici saydım. O'nun yararına her şeyi fırlatıp attım. Ve Mesih'i kazanmak için bunları pislik saydım. [9]Öyle ki, O'nunla tam birleşeyim. Ruhsal yasaya uymakla kazanılan kişisel doğruluğa artık bel bağlamayayım. Tersine Mesih'e imanla Tanrı'dan gelen ve imana dayanan doğrulukla donatılmış bulunayım. [10]Tüm isteğim, Mesih'i ve dirilişinin gücünü bilmek, O'nun çekmiş olduğu işkenceleri paylaşmak, O'nun ölümüyle O'nun gibi olmaktır. [11]Umudum ölüler arasından dirilişe erişmektir*.

Amaç: Ruhsal Yetkinlik 12-21; 4:1

[12]Beklenen amaca şimdiden vardığımı savunmuyorum, ne de yetkinliğe şimdiden erdiğimi bildiriyorum. Ama erişebilmek için bunu kovalıyorum. Mesih İsa beni kendisine bu amaçla kazandı. [13]Kendimi ödülü kazanmış biri yerine koymuyorum kardeşlerim. Ancak yaptığım tek şey şu: Geridekilere aldırış etmeksizin ileridekilere uzanıyorum. [14]Yücelik çağrısıyla ilgili ödülün ardından dosdoğru amaca koşuyorum. Mesih İsa bağlılığında Tanrı'nın çağrısıdır bu.

[15]Ruhsal yönden yetkin olanlarımızın düşüncesi bu olmalı. Ama başka düşüncedeyseniz, Tanrı size gerekeni açıklayacaktır. [16]Önemli olan şu ki, ulaştığımız aşama neyse bu aşama uyarınca ilerleyelim.

[17]Kardeşlerim, benim gibi yapın. Bizleri örnek alın, yaşamlarını bu yolda geçirenleri göz önünde tutun. [18]Çok kez size söylemiş olduğum gibi, şimdi de gözyaşı dökerek kendilerine ilişkin söylüyorum: Yaşamlarını Mesih'in haç ölümüne düşman kesilerek geçiren çok kişi vardır. [19]Bunların sonu mahvolmaktır. Onların tanrıları mideleridir, kurumları ayıplarındadır. Yalnız bu dünyayla ilgili şeyleri düşünürler.

[20]Oysa biz gökler ülkesindeniz. Oradan kurtarıcımız Rab İsa Mesih'in gelişini bekliyoruz. [21]O bu düşkün bedenimizi değiştirip kendi yüce bedenine benzer kılacak. O, her şeyi kendine bağımlı kılma gücü uyarınca bunu kesinleştirecek.

4 Kardeşlerim, canı gönülden sevdiklerim, sevgim ve özlemim, sevincim ve tacım! Sizlere diyeceğim şudur: Rab bağlılığında kararlılıkla dimdik dikilin.

Birleşin, Sevinin, Esen Olun 2-9

[2]Evodiya'ya da, Sintiki'ye de öğütlerim: Rab bağlılığında düşünce birliğine varsınlar. [3]Ve sen, güvenilir yoldaşım, senden de dileğim şudur: Bu kadınlara yardım et. Onlar Sevinç Getirici Haber'i yaymak için Klement'le ve öbür iş ortaklarımla birlikte yarıştılar. Onların adları yaşam kitabındadır.

[4]Rab bağlılığında her vakit sevinçli olun. Bir kez daha söylüyorum: Sevinçli olun. [5]İyi yürekliliğiniz herkesçe bilinsin. Rab yakındadır. [6]Hiçbir şey için kaygılanmayın. Ama her konuda dua ve dilekle, şükran dolu bir yürekle isteklerinizi Tanrı'ya bildirin. [7]Tanrı'nın insan kavrayışını aşan esenliği, Mesih İsa bağlılığında yüreklerinizi ve akıllarınızı kale gibi savunacaktır.

[8]Konuyu bağlayalım kardeşlerim: Özde sözde bir, övülmeye yaraşır her ne varsa aklınızı bunlara yorun. Türeye saygılı, yürekte temiz, her yanda sevilen, iyi nam veren,

---

·**4:3** Mezmur 69:28

erdemiyle bilinen, onur getiren değerlere.. [9]Benden öğrendiğiniz, aldığınız, duyduğunuz ve gördüğünüz değerleri uygulayın. Bu durumda barış Tanrısı sizlerle birlikte olacaktır.

Eliaçıklık Sevinç Kaynağıdır 10-23

[10]Bana karşı beslediğiniz ilgiyi bunca vakit sonra bu dönemde yeniden göstermeniz, Rab bağlılığında beni pek çok sevindirdi. Gerçekte, her zaman ilginiz vardı; ama buna fırsat bulamıyordunuz. [11]Gereksinimde olduğumdan konu etmiyorum bunları. Çünkü elimde olanla yetinmeyi öğrendim. [12]Gereksinimli olmayı da, gereğinden çoğuna sahip olmayı da öğrendim. Her duruma, her ortama yaraşan gizi anladım; ister toklukta ister açlıkta, ister bollukta ister yoklukta olsun. [13]Beni güçlendiren Mesih aracılığıyla her duruma göğüs gerebilecek güce sahibim. [14]Yine de, acımın ortasında bana ortaklık etmekle istençli eylemde bulundunuz. [15]Kendiniz de biliyorsunuz, ey Filippililer, Sevinç Getirici Haber'in başlangıcında Makedonya'dan ayrıldığım sırada vermek almak konusunda benimle paydaşlıkta bulunan tek kilise topluluğu sizdiniz. [16]Selanik'te de birden çok kez yardıma gereksinimim belirdiğinde desteğe koşanlar siz oldunuz.

[17]Armağan aradığımı sanmayasınız. Tersine, sizin hesabınıza ürün bollaştığını görmek istiyorum. [18]Her tür gereksinimim karşılanmış, hem de dolmuş taşmış bulunuyor. Epafroditos'un eliyle sizlerden gelen armağanları alarak bolluğa kavuştum. Eliaçıklığınız güzel kokulu bir sunu, Tanrı tarafından kabul edilip beğenilen bir kurbandır.

[19]Tanrım yücelerdeki zenginlikleriyle Mesih İsa bağlılığında gereksinimlerinizi bol bol karşılayacaktır. [20]Tanrımız'a ve Babamız'a çağlar çağı yücelik olsun. Amin.

[21]Mesih İsa bağlılığında kutsal yaşamlıların tümüne selam iletin. Benimle birlikte bulunan kardeşler sizleri selamlar. [22]Kutsal yaşamlıların tümü, özellikle de Kayser'in evinden olanlar* sizleri selamlar. [23]Rabbimiz Mesih İsa'nın kayrası ruhunuzla birlikte olsun.

·**4:18** Mısır'dan Çıkış 29:18; Hezekiel 20:41

KOLOSELİLERE MEKTUP
(Kilise Topluluğunun Başı)

Önsöz

Tanrı esinlemesiyle yazan haberci Pavlos, Roma'dan bu mektubu 60-64 yılları arasında kaleme aldı. Denizli'nin doğusunda, Honaz yakınlarında bulunan yıkıntılar Kolose kentiydi. Roma'da tutuklu bulunan Pavlos Kolose*'de, Laodikya*'da ve Hierapolis*'teki (Pamukkale) inanlılara hem Tanrı'nın gerekli öğretisini belirtmek, hem de onları yüreklendirmek için bu mektubu yazdı (4:13,15,17).*

Ortalıkta bir sürü yıkıcı öğreti dolaşmaktaydı. Bu çelişkili öğretiler Mesih'in tanrısal özelliğini ve yüceliğini gölgelemeyi, inanlıların kutsal yaşamını yozlaştırmayı amaçlıyordu (2:8,16,19). Bunların amacı Tanrı bağlılığını biçime sokmak, felsefeye dönüştürmekti. Mesih'in kişiyi kurtarışı ve yaşamı yenileyişi bu varsayımların yararsızlığını ortaya koymuştur (2:4-15).

Koloseliler'e ve Efesoslular'a yazılan mektuplarda bazı benzerlikler olmakla birlikte, ana konu ayrımlıdır. Efesoslular'a mektupta kilise topluluğu Mesih'in diri bedeni olarak, Koloseliler'e mektupta ise Mesih, topluluğun başı olarak tanımlanmaktadır.
Mektuptaki konular şöylece sıralanabilir:

***41.** Selam ve teşekkür 1:1-8*
***42.** Dua 1:9-14*
***43.** Mesih'in sonsuzluğu öncesizliği 1:15-23*
***44.** Haberci Pavlos'un hizmeti 1:24-2:3*
***45.** Yıkıcı öğretilere verilen yanıt 2:4-15*
***46.** Sağlıklı yaşam ve tapınış 2:16-3:4*
***47.** Sağlıklı yaşam ilkeleri 3:5-17*
***48.** Sağlıklı ev ilişkileri 3:18-4:1*
***49.** Dua ve yaşam düzeni 4:2-6*
***50.** Kişisel haberler 4:7-18*

Başlangıç ve Selam 1,2

1 Tanrı isteğiyle Mesih İsa'nın habercisi Pavlos'tan ve kardeşimiz Timoteos'tan: [2]Kutsal yaşamlılara ve Mesih'te güvenilir kardeşlere. Kolose'de* bulunan sizlere Babamız Tanrı'dan kayra ve esenlik olsun.

Şükran ve Dua 3-14

[3]Sizler için dua ettiğimizde, Rabbimiz İsa Mesih'in Babası'na her zaman şükran sunuyoruz. [4]Çünkü Mesih İsa'ya imanınızı ve kutsal yaşamlıların tümüne beslediğiniz sevgiyi duyduk. [5]Bunlar göklerde sizi bekleyen umuttan doğuyor. Bu umudu ilk kez Sevinç Getirici Haber'le ilgili gerçek bildirisinde duydunuz. [6]Sizlere ulaşan bu Haber, Tanrı kayrasını gerçek kapsamında duyup bilgi aşamasına geldiğiniz günden bu yana, aranızda olduğu gibi tüm dünyada ürün vermekte ve gelişmektedir. [7]Bu kayrayı sevgili hizmet arkadaşımız Epafras'tan öğrenmiş bulunuyorsunuz. Kendisi Mesih'in sizler için çalışan güvenilir bir hizmet görücüsüdür. [8]Ruh'taki sevginizi o bize bildirdi.

[9]Bu nedenle, bunu duyduğumuz günden bu yana durmadan sizler için dua ediyor ve dilek sunuyoruz. Öyle ki, bilgelik doluluğunda ve ruhsal anlayış bütünlüğünde Tanrı isteğini bilme aşamasının doruğuna ulaşasınız. [10]Vaktinizi Rab'be yaraşır yolda geçiresiniz ve her bakımdan beğenilir olasınız. Her tür iyi işe özgü ürünü veresiniz ve Tanrı'yı bilme doğrultusunda gelişesiniz. [11]O'nun yücelikle beliren egemenliğinden kaynaklanan tüm güçle

güçlenesiniz. Her tür sabır ve katlanış olgunluğuna sevinçle varasınız. 12Işıkta olan kutsal yaşamlıların mirasını paylaşmanıza olanak veren Baba'ya şükran sunasınız.

13Bizleri karanlığın egemenliğinden O kurtardı ve çok sevgili Oğlu'nun hükümranlığına aktardı. 14Kurtuluşumuz ve günahların bağışlanması O'ndadır.

ÖĞRETİ

Mesih Bütün Yaratılışın Başıdır 15-20

15Bu Oğul görünmeyen Tanrı'nın görünen kişiliği[337], tüm yaratılışın ilk-doğanıdır. 16Çünkü göklerde ve yerde, göze görünen ve görünmeyen her şey Mesih'te yaratıldı: Tahtlar, egemenlikler, başkanlıklar, yetkiler, topu toplamı O'nun aracılığıyla ve O'nun için yaratıldı. 17O her şeyden öncedir ve her şey O'nda birbirine bağlı durmaktadır. 18Ve O, bedenin –kilise topluluğunun– başıdır. Her şeyin başlangıcıdır, ölüler arasından ilk-doğandır. Öyle ki, her şeyin en önde bulunanı O olsun. 19Çünkü tüm tanrısal doluluk O'nda konut kurmaktan hoşnut oldu. 20Tanrı O'nun aracılığıyla her şeyi kendisiyle barıştırdı; ister yerdekileri ister göktekileri olsun. Çarmıhta akan kanı aracılığıyla barışı bütünledi.

Bu Barış Sizleri de Kapsar 21-23

21Bir vakitler düşüncenizdeki kötü işlerin etkisiyle dışarıda kalmış kişiler ve düşmanlar olan sizleri 22şimdi kendi insan bedeninde ölüm yoluyla barıştırdı. Sizleri kutsal, suçsuz, kınanmasız durumda kendi katına eriştirmeyi amaçladı. 23Yeter ki temel atmış, karar vermiş tutumla imanda süreklilik gösteresiniz. Duyduğunuz Sevinç Getirici Haber'in içerdiği umuttan ayrılmayasınız. Gök altında her yaratığa yayılan bu Haber'e ben Pavlos hizmet görücü kılındım.

Uluslara Açıklanan Giz: Mesih 24-29

24Şu anda sizler yararına katlandığım işkenceler içinde sevinç duymaktayım. Üstelik Mesih'in bedeni olan kilise topluluğu yararına O'nun eksik kalan acılarını kendi etimde ve kanımda bütünlemekteyim. 25Bana verilen tanrısal görev uyarınca, Tanrı Sözü'nü baştanbaşa yayayım diye, sizin yararınız için bu kilise topluluğunun hizmet görücüsü kılındım. 26Öncesiz çağlar ve insan kuşakları süresince saklı bulunan gizdir bu. Ama şu anda Tanrı bağlısı kutsal yaşamlılara açıklanmış bulunuyor. 27Tanrı uluslar doğrultusundaki bu gize ilişkin yüceliğin zenginliğini kutsal yaşamlılara tanıtmak istedi. Bu giz Mesih'in içinizde olmasıdır; gelecek olan yücelikle ilgili umuttur. 28Biz O'nu bildiriyor, herkese öğüt veriyor, tüm bilgelikle her insana öğretiyoruz. Öyle ki, Mesih bağlılığında her insanı yetkin olarak sunabilelim. 29Bu sonucu kovalayarak emek çekiyor, O'nun bende etkin iş gören gücünün işlerliğiyle çabamı sürdürüyorum.

İnanlılara Gösterilen İlgi 1-5

2 Sizlerin yanı sıra, Laodikya'dakiler[338], hatta benimle yüzyüze tanışmamış olanlar için ne denli yoğun çabada bulunduğumu bilmenizi isterim. 2Dilerim, bu kardeşlerin yürekleri destek bulsun, sevgide bağdaşsınlar, yetkin anlayışın tüm zenginliğine kavuşsunlar, Tanrı'nın gizi olan Mesih'i bilme aşamasına erişsinler. 3Bilgeliğin ve bilginin tüm gömüleri Mesih'te saklanmış duruyor. 4Bunu vurgulamamın nedeni, hiç kimsenin kandırıcı varsayımlarla sizleri yanlış yola sürüklememesi içindir. 5Çünkü bedence orada değilsem de, ruhça sizlerle bir aradayım. Düzeninizi ve Mesih'e imanınızın sağlamlığını görerek sevinç duyuyorum.

---

337 Grekçe'de **ikon**.

338 Kolose'nin komşu kentindeki inanlılar topluluğu (Bakınız, 1:2).

2:3 Yeşaya 45:3; Süleyman'ın Özdeyişleri 2:3,4.

YANLIŞ ÖĞRETİLERE KARŞI UYARI

Mesih Bağlılığında Sağlanan Yaşamın Doluluğu 6-10

[6]Rab İsa Mesih'i varlığınıza nasıl aldıysanız, günlerinizi O'nda yaşayın. [7]Mesih bağlılığında kök salın ve bir yapı gibi yükselin. Eğitildiğiniz düzeyde imanı kesinleştirin, teşekkürde gitgide gelişin.

[8]Dikkat edin, hiç kimse sizleri felsefeyle, insansal göreneklerden esinlenen temelsiz laflarla tutsaklığa sürüklemesin. Dünyanın ilkel öğeleriyle* desteklenen, Mesih'ten beslenmeyen görüşlerdir bunlar. [9]Çünkü Tanrı'nın öz kişiliği tüm doluluğuyla Mesih'in insan bedeninde konut kurmuştur.

[10]Çünkü sizler de yaşama gerekli doluluğu O'nda buldunuz. O her başkanlığın ve yetkinin Başı'dır.

Mesih'le Birlikte Dirildiniz 11-15

[11]Mesih bağlılığında insan eliyle yapılmayan sünnetten geçerek sünnet edildiniz: Mesih'e özgü sünnetle insan bedeninde beliren tutkular kesilip atıldı*. [12]Çünkü vaftizde O'nunla birlikte gömüldünüz. Mesih'i ölüler arasından dirilten Tanrı'nın etkin gücüne iman ederek, yine vaftizde Mesih'le birlikte dirildiniz.

[13]Suçlarınızda ve bedensel tutkularınızın sünnetsizliğinde ölü bulunan sizleri Tanrı O'nunla birlikte yaşam paydaşlığına diriltti. Suçlarımızın tümünü bize bağışladı. [14]Bizlere karşı dikili duran ve bizi suçlu çıkaran borçluluk senedini içerdiği buyruklarla birlikte sildi. Onu çarmıha çakarak ortadan kaldırdı. [15]Başkanlıkları ve yetkileri O'nun aracılığıyla soyup soğana çevirdi, onları apaçık sergiledi, Mesih'te yengi kazanarak onlara üstün geldi.

Fiziksel Değil, Ruhsal Kavram 16-23

[16]Bu nedenle hiç kimse yiyecek içecek, dinsel gün, yeni ay, ya da Şabat günü gibi sorunlarda size yargıç kesilmesin. [17]Bunlar ileride beklenenlerin gölgesinden başka bir şey değil. Somut gerçek Mesih'tir. [18]Hiç kimse sizleri ödülünüzden yoksun bırakmasın. Sözde doğaüstü görmeleri öne sürerek yersiz alçalmaya, meleklere tapınmaya sürüklemesin sizi. Böyleleri kendi kafalarından doğan duygusal gösterişçilikle boş yere böbürlenir. [19]Baş'a bağlılığa önem vermezler. Oysa eklemler ve bağlantılar aracılığıyla tüm Beden'e Baş'tan besin sağlanmakta, onların arasında bağlantı kurulmakta ve Beden Tanrı'nın sağladığı gelişmeyle gelişmektedir.

[20]Madem Mesih'le birlikte dünyanın ilkel öğeleri karşısında öldünüz, öyleyse niçin dünyada yaşıyormuş gibi dinsel kurallar ardından gidersiniz? [21]Şunu elleme, şunu ağzına koyma, buna dokunma! [22]Bunların tümü kullanışla çürüyen nesnelerdir. İnsanların yönergelerine ve öğretilerine dayanan kuramlar. [23]Görünüşte bunlar bilgelikle cilalanmıştır: Kişiye hoş gelen dinsellik, yersiz alçalma, bedene hesapsızca eziyet çektirme.. Ne var ki, bu şeyler bedenin iştahlarına set çekemez.

Yücelerdeki Diri Mesih'le Yaşamsal Bağlantı 1-4

3 Eğer Mesih'le birlikte dirildiyseniz, yücelerde olan değerleri arayın. Tanrı'nın sağında, Mesih'in oturduğu yerde olanları. [2]Yerdekileri değil, yücelerdekileri düşünün. [3]Çünkü siz öldünüz ve yaşamınız Mesih'le bir arada Tanrı bağlılığında saklanmaktadır. [4]Yaşamınız olan Mesih belirince, sizler de O'nunla birlikte yücelikte belireceksiniz.

İSTEKLENDİRME

Mesih İnanlısına Gerekli Genel Kurallar 5-17

· **2:22** Yeşaya 29:13 **3:1** Mezmur 110:1

[5]Bu nedenle, bedeninizin salt yersel varlığa ilişkin eğilimlerini öldürün: Rasgele cinsel ilişkiyi, iğrençliği, düşük isteği, uygunsuz tutkuyu ve yalancı tanrılara tapıcılıkla eşdeğer olan açgözlülüğü.. [6]Bunlar yüzünden Tanrı'nın öfkesi [söz dinlemez insanların üzerine] iniyor. [7]Bir zamanlar böyle yaşarken, siz de günlerinizi bunlarla geçiriyordunuz.

[8]Şimdiyse bunların tümünü üzerinizden atın: Kızgınlığı, öfkeyi, kötülüğü, sövücülüğü, ağzınızdan çıkabilecek kirli sözleri. [9]Mademki eski insanı eylemleriyle birlikte kesip attınız, gayrı birbirinize yalan söylemeyin. [10]Bunun yerine bilgide yenilenen, kendisini yaratana benzeyen yeni insanı kuşandınız. [11]Burada ne Yunanlı var ne Yahudi, ne sünnetli ne de sünnetsiz. Barbar, İskit, köle, özgür yok. Burada Mesih her şeydir, her şeyi kapsayandır.

[12]Öyleyse Tanrı'nın seçilmişleri, kutsal yaşamlılar ve sevilenler olarak, sevecenlikle dolu bir bağır, iyi yüreklilik, alçakgönüllülük, yumuşak huyluluk ve katlanışla kuşanın. [13]Birbirinize karşı anlayışla davranın; birinin öbürüne karşı bir yakınması varsa, birbirinizi bağışlayın. Tıpkı Rab'bin sizleri bağışladığı gibi, siz de bağışlayın. [14]Bunların tümü üzerine, yetkinlik yaşamının bağı olan sevgiyi kuşanın. [15]Öyle ki, Mesih'in esenliği yüreklerinizde son söz sahibi olsun. Bir tek bedenin parçaları olarak bu esenliğe çağrılmış bulunuyorsunuz. Her zaman teşekkür edenler olun.

[16]Mesih'in Sözü içinizde zenginlikle konut kursun. Tüm bilgelikle birbirinize öğretin ve öğütleyin. Bunu mezmurlarla, ilahilerle, ruhsal ezgilerle yapın. Yüreğiniz şükranla dolu olarak Tanrı'ya ezgi yükseltin. [17]Sözle ya da eylemle her ne yaparsanız Rab İsa'nın adıyla, O'nun aracılığıyla Baba Tanrı'ya şükran sunarak yapın.

Mesih Bağlılarının Karşılıklı İlişkisi 3:18-4:1

[18]Kadınlar, Rab bağımlılığına yaraşır tutumla kocalarınıza bağımlı olun. [19]Kocalar, karılarınızı sevin ve onlara karşı sert davranmayın.

[20]Çocuklar, her konuda ana babalarınızın buyruklarına uyun. Çünkü Rab'bin beğendiği tutum budur. [21]Babalar, çocuklarınızı sinirlendirmeyin ki çöküntüye uğramasınlar. [22]Uşaklar, her konuda dünyasal efendilerinizin buyruğuna uyun. Bunu insanların gözüne hoş görünmek için yapmayın; tersine, gönül hoşluğuyla ve Rab'be saygı göstererek yapın. [23]Yaptığınız iş her ne olursa olsun, tüm yürekle, insanlar için değil Rab için iş yapar gibi çalışın. [24]Mirasınıza düşen ödülü Rab'ten alacağınızı bilirsiniz. Çünkü hizmet ettiğiniz efendi Rab Mesih'tir. [25]Haksızlık yapan kişi haksızlığının karşılığını alacak ve kayırıcılık olmayacak.

4 Siz, efendiler uşaklarınıza adalet ve eşitlikle davranın. Unutmayın ki göklerde sizin de efendiniz vardır.

Dua, Müjde, Davranış 4:2-6

[2]Sürekli bağlılıkla dua edin ve şükran sunarak bunda uyanıklığınızı sürdürün. [3]Bu arada bizim için de dua edin. Mesih'e ilişkin gizin bildirilmesi için Tanrı bize bir kapı açsın ve sözü yayalım. Cezaevinde yatmamın nedeni budur. [4]Sözü nasıl bildirmem gerekiyorsa, öyle açıklayabilmem için dua edin.

[5]İnançları sizinki gibi olmayanlara karşı bilgece davranın. Elinizdeki vakti en yararlı biçimde değerlendirin. [6]Sözünüz her zaman cana can katar nitelikte, tuzla tatlandırılmış olsun[339]; öyle ki, herkesi nasıl yanıtlamanız gerektiğini bilesiniz.

Selam ve Vedalaşma 7-18

[7]Benimle ilgili olayların tümünü sevgili kardeşim Tihikos –Rab bağlılığında güvenilir hizmet görücü ve hizmet arkadaşımız– sizlere bildirecektir. [8]Bizimle ilgili olayları bilesiniz

---

[339] Bakınız, Markos 9:50

3:10 Yaratılış 1:27

ve yüreklerinizi desteklesin diye onu aranıza gönderdim. [9]Ayrıca sizden biri olan güvenilir sevgili kardeş Onisimos da onunla birlikte geliyor. Onlar burada* geçen olayların tümünü size bildirecekler.

[10]Cezaevi arkadaşım Aristarhos sizlere selamlarını iletir. Onunla birlikte Barnabas'ın yeğeni Markos da selam eder. (Ona ilişkin bilgi almış bulunuyorsunuz. Yanınıza geldiğinde kendisini kabul edesiniz.) [11]Yustos diye tanınan İsus da selam gönderir. Yahudi soyundan sadece bu üç inanlı Tanrı hükümranlığı için benimle iş ortaklığı yapmaktadır. Bunlar bana avuntu kaynağı oldu. [12]İçinizden biri olan Epafras –Mesih İsa'nın uşağı– sizlere selamlarını iletir. Yetkin kalasınız ve Tanrı'nın her isteğinde sarsılmaz güvenle durasınız diye her zaman dualarında sizler için çabalamaktadır. [13]Kendisine ilişkin tanıklıkta bulunurum ki, sizler için*, Laodikya'da ve Hierapolis'te bulunanlar için canla başla çalışmaktadır. [14]Sevgili doktor Luka'yla Dimas sizlere selamlarını iletir.

[15]Laodikya'daki kardeşlere, Nimfa'ya[340] ve evindeki kilise topluluğuna selamlarımı iletin. [16]Bu mektup aranızda okunduktan sonra, Laodikya'daki kilise topluluğunun da onu okumasına önem verin. Bunun yanı sıra sizler de Laodikya'dan verilecek mektubu okuyun. [17]Arhippos'a şunu iletin: Rab bağlılığında aldığın hizmeti gerektiği biçimde yerine getirmeye dikkat edesin.

[18]Ben Pavlos, elimle yazarak selam ederim. Cezaevinde bulunduğumu unutmayın. Kayra sizinle olsun.

[340] **Nimfa** Mesih bağlısı bir kadının adıdır.

SELANİKLİLERE 1. MEKTUP
(Mesih'in Yeniden Gelişi)

Önsöz

Pavlos ikinci haber gezisinde Makedonya'nın merkezi Selanik kentine uğradı. Tanrı haberini yayarken ağır saldırıyla karşılaştığından kentten ayrılma zorunda kaldı (Habercilerin İşleri 17:1-10). Kısa sürede Selanik'te bir topluluk oluşmuştu. Yeni inanlılar daha başlangıçta ruhsal bir yöneticiden yoksundur. Duruma çok üzülen Pavlos Atina'dayken, öğrenci Timoteos'u oraya gönderdi (I.Selanikliler 3:1,2; Habercilerin İşleri 17:15,16). Timoteos yolculuğunu bitirip Korintos'a döndüğünde, Selanik topluluğuna ilişkin sevinçli haberler iletti Pavlos'a (I.Selanikliler 3:6; Habercilerin İşleri 18:5).

Oradaki inanlılar baskı ve saldırı karşısında gevşeyecek yerde dinçleşmişler, zorluklarını metinleşmeye ileten bir basamak kılmışlar. Mesih'e bağlılıklarında güçlenmiş, sağlam bir kilise topluluğu olarak Sevinç Getirici Haber'i başkalarıyla paylaşmaya koyulmuşlar. Sadece, haberci Pavlos'tan öğrenmek istedikleri belirli incelikler çıkmış karşılarına. Özellikle İsa Mesih'in ikinci gelişi ve Pavlos'un ayrılışından bu yana ölenlerin durumu kendilerini ilgilendiriyor. Pavlos Tanrı esinlemesiyle Korintos'tan Selanik topluluğuna ilk mektubu başlıca bu konulara eğilerek yazdı (Habercilerin İşleri 18:1).

Başlangıç ve Selam 1

1 Pavlos, Silvanos ve Timoteos'tan Baba Tanrı ve Rab İsa Mesih bağlılığındaki Selanik
kilise topluluğuna: Kayra ve esenlik olsun üzerinize.

Yaşam ve İman 2-10

2 Tanrı'ya hepiniz için her vakit teşekkür sunuyoruz. Hiç ara vermeksizin dualarımızda
sizleri anıyoruz. 3 Tanrımız'ın ve Babamız'ın önünde imandan kaynaklanan çalışmanız,
sevgiden kaynaklanan çabanız, Rabbimiz İsa Mesih'e umuttan kaynaklanan sabrınız için
sizleri anmaktayız. 4 Kardeşlerim, Tanrı'nın sizi sevdiğini ve seçtiğini biliyoruz. 5 Çünkü
getirdiğimiz Sevinç Getirici Haber size salt sözle gelmedi; bunun yanı sıra güçle, Kutsal
Ruh'la ve bol kanıtla geldi. Sizlerin yararına aranızda nasıl yaşadığımızı biliyorsunuz.
6 Siz de bizi ve Rab'bi örnek aldınız. Karşılaştığınız yoğun acıya karşın, Kutsal
Ruh'tan kaynaklanan sevinçle sözü kabul ettiniz. 7 Böylece Makedonya ve Ahaya
yörelerindeki tüm inanlılara örnek oldunuz. 8 Çünkü Rab'bin bildirisi yalnız Makedonya ve
Ahaya yörelerinde sizlerden yayılmakla kalmadı, Tanrı'ya imanınızla ilgili bilgi de her yana
erişti. Öyle ki, bizim bir söz eklememize gerek kalmıyor. 9 Çünkü bu insanlar sizlere
geldiğimizde bizi nasıl karşıladığınızdan söz etmekteler. Yalancı tanrılardan Tanrı'ya nasıl
döndüğünüzü, diri ve gerçek Tanrı'ya hizmet etmeyi amaçladığınızı, 10 göklerden O'nun
Oğlu'nu beklemekte olduğunuzu hep anlatıyorlar. Tanrı'nın ölüler arasından dirilttiği bu İsa
bizleri ilerideki öfkeli yargıdan kurtarandır..

Selanik'teki İşin Önemi 1-12

2 Kardeşlerim, size gelişimizin boş bir çaba olmadığını biliyorsunuz. 2 Yine bildiğiniz gibi,
ilkin Filippi kentinde eziyetler çektik, aşağılandık. Bunlara karşın, Tanrımız'dan
kaynaklanan yüreklilikle çetin direniş karşısında Tanrı'nın Sevinç Getirici Haberi'ni sizlere
bildirdik. 3 Çünkü öğüdümüz ne aldatıştan, ne çirkin kovalayıştan, ne de kurnazlıkla
tuzaklamaktan doğuyor. 4 Tam tersine, Tanrı'nın Sevinç Getirici Haber'i yaymaya uygun
gördüğü bireyler olarak, O'nun buyurduğu kapsamda konuşuyoruz. İnsanların değil,
yüreklerimizi deneyen Tanrı'nın beğenisini kazanmaya çalışıyoruz.

· **2:4** Yeremya 11:20

5Bildiğiniz gibi, hiçbir zaman yaltakçı söz kullanmadık, ne de aldatıcılık maskesi
altında açgözlülük güttük. Tanrı tanığımızdır: 6Ne insanlardan, ne sizden, ne de başkalarından
yücelik aradık. 7Mesih'in habercileri olmamız nedeniyle kendimizi öne sürebilirdik. Ama
aranızdayken tatlılıkla davrandık; tıpkı çocuklarını koruyan bir anne gibi. 8Size böylesi içten
sevgiyle bağlandığımızdan, yalnız Tanrı'nın Sevinç Getirici Haberi'ni değil, kendi
canlarımızı da seve seve sizler için verdik. Çünkü çok derin sevgi beslediğimiz kişiler
oldunuz.
9Kardeşlerim, hiç kuşkusuz, emeğimizi ve çabamızı anımsarsınız. Hiçbirinize yük
olmamak amacıyla gece gündüz geçimimiz için çalışarak size Tanrı'nın Sevinç Getirici
Haberi'ni yaydık. 10Siz iman edenlere nasıl kutsal, doğru, kusursuz tutumla davrandığımıza
hem kendiniz tanıksınız hem de Tanrı. 11Bildiğiniz gibi, her birinize bir babanın çocuklarına
gösterebileceği ilgiyi gösterdik. 12Sizleri hükümranlığına ve yüceliğine çağıran Tanrı'ya
yaraşır biçimde yaşamanız için sizi öğütledik, yüreklendirdik, sağduyunuza seslendik.

İnanlıların İmanı ve Dayanıklılığı 13-16

13Bundan ötürü biz de durmadan Tanrı'ya teşekkür ediyoruz. Çünkü bizden
duyduğunuz Tanrı sözünü insan sözü olarak değil, Tanrı sözü olarak kabul ettiniz ki,
gerçekten öyledir. İman eden sizlerde de bu söz etkinliktedir. 14Çünkü kardeşlerim, siz de
Tanrı'nın Yahudiye'de Mesih İsa bağlılığındaki kiliseleri gibi oldunuz. Çünkü siz de onların
Yahudiler'den çekmiş olduğu işkencelerin aynısını soydaşlarınızdan çektiniz. 15Bu insanlar
Rab İsa'yı da peygamberleri de öldürdüler, bizi de kovdular. Onlar Tanrı'ya beğenilmeyen
kişilerdir. Tüm insanlara da karşıdırlar. 16Kurtulmaları için uluslara söz söylememizi
engelliyorlar. Böylece işledikleri günahların ölçüsünü her an taşırıyorlar. Ve şimdi Tanrı'nın
öfkeli yargısı onların üzerine çöktü.

Yeni Bir Ziyaret Gözleniyor 17-20; 3:1-5

17Bizse kardeşlerim, kısa bir süre için sizden yoksun bırakıldığımızda –gözden ırak
ama gönülden ırak değil– sizleri ne denli özledik, yeniden yüzünüzü görebilmek için ne denli
çaba harcadık. 18Bundan ötürü size dönmek istedik; ben Pavlos kaç kez gelmeye çalıştım; ama
şeytan bize engel oldu. 19Çünkü Rabbimiz İsa geldiğinde, O'nun önünde umudumuz da,
sevincimiz de, övünç tacımız da sizsiniz. Başka kim olabilir ki! 20Çünkü yüceliğimiz ve
sevincimiz sizsiniz.

3 Sonunda artık dayanamaz olduk. Bu yüzden Atina'da tek başımıza kalmayı yeğledik.
2Mesih'in Sevinç Getirici Haberi'nde bizimle birlikte Tanrı yararına çalışan kardeşimiz
ve iş ortağımız Timoteos'u yanınıza gönderdik; sizi desteklesin, iman ilişkisinde öğütte
bulunsun diye. 3Öyle ki, bu acılar içinde hiçbiriniz sarsılmayasınız. Biliyorsunuz, bizler için
saptanan görgü budur. 4Nasıl ki, sizinle birlikteyken, acı çekeceğimize ilişkin sizi önceden
uyarmıştık. Bildiğiniz gibi, öyle de oldu. 5İşte bunun için Timoteos'u gönderdim. Artık daha
fazla dayanamadığımdan, imanınızı bilmek için onu gönderdim. Olmaya ki, Ayartıcı[341] sizi
ayartsın, bizim emeğimiz de boşa gitsin.

Kardeşlerin Sürekli Bağlılığı 6-10

6Ama şimdi Timoteos yanınızdan döndü, imanınızı ve sevginizi bize müjdeledi. Bizi
her zaman içtenlikle andığınızı, tıpkı bizim sizi görmeyi özlediğimiz gibi, sizin de bizi
görmeyi özlediğinizi anlattı. 7Bundan ötürü kardeşlerim, tüm sıkıntı ve acımızın içinde
imanınıza bakarak size ilişkin avuntu bulduk. 8Çünkü siz Rab bağlılığında dimdik durursanız,
bizler kıvançta yaşarız. 9Tanrımız'ın önünde sizden ötürü duyduğumuz sevinç taşkındır. Buna

[341] İblis, şeytan. Bakınız: Matta 4:3

karşılık sizler için Tanrı'ya ne denli teşekkür etsek azdır. [10]Yüzünüzü görelim ve imanınızın eksikliklerini onaralım diye gece gündüz durup dinlenmeden içtenlikle dilekte bulunuyoruz.

Kardeşlerin Desteği İçin Dua 11-13

[11]Tanrımız ve Babamız da, Rabbimiz İsa da yolumuzu size yöneltsin. [12]Size karşı bizim sevgimiz nasılsa, Rab sizi de birbirinize ve herkese karşı aynı sevgide artırsın, geliştirsin. [13]Böylece kutsallık ortamında yüreklerinizi kusursuz kılıp desteklesin. Rabbimiz İsa'nın bütün kutsal yaşamlılarıyla birlikte gelişinde, Tanrımız ve Babamız önünde durumunuz bu olsun. [Amin.]

Tanrı'nın Beğendiği Yaşam 1-12

4 Özet olarak kardeşlerim, Tanrı'yı hoşnut etmek için nasıl yaşamanız gerektiğini bizden öğrenmiş bulunuyorsunuz. Zaten yaşamınızı bu kapsamda geçirmektesiniz. Rab İsa bağlılığında bunda daha da çok gelişmenizi diler, bu doğrultuda sizleri öğütleriz. [2]Rab İsa'nın yetkisiyle size ne tür buyruklar verdiğimizi biliyorsunuz.

[3]Tanrı'nın isteği şudur: Kutsal kılınasınız, böylece rasgele cinsel ilişkiden ırak durasınız. [4]Öyle ki, her biriniz kendi bedenine kutsallık ve onurla egemen olsun. [5]'Tanrı'yı bilmeyen uluslar gibi' tutkunun utandırıcı isteklerinde çalkalanmayın. [6]Bu konuda hiç kimse kardeşine kötülük yapmasın, onun hakkına el uzatmasın. Çünkü Rab bütün bu işlerde öç alıcıdır; tıpkı size önceden söylediğimiz, sağduyunuza seslendiğimiz gibi. [7]Çünkü Tanrı bizi iğrençliğe değil kutsallığa çağırdı. [8]Bu nedenle bu ilkeleri hiçe sayan, insanı değil bize Kutsal Ruhu'nu veren Tanrı'yı hiçe saymış olur.

[9]Kardeşlik sevgisine gelince, bu konuda size yazmama gerek yok. Çünkü birbirinizi sevmek için Tanrı tarafından eğitilmiş bireylersiniz. [10]Gerçekten de tüm Makedonya bölgesindeki kardeşlerin toplamına davranışınız bu kapsamdadır. Birbirinizi sevmekte daha da gelişmenizi öğütleriz, kardeşlerim. [11]Sizlere vurgulamış olduğumuz gibi serinkanlı olmayı, kendi işinizle uğraşmayı, elinizle çalışmayı onurlu amaç edinin. [12]Öyle ki, inanlılar topluluğu dışında kalanların önünde saygı uyandıracak biçimde yaşayasınız ve hiç kimseye avuç açmayasınız.

Rab Geldiğinde Ölüler ve Diriler 13-18

[13]Kardeşlerim, 'uyuyanlar'[342] konusunda bilgisiz kalmanızı istemiyoruz. Öyle ki, umudu olmayanlar gibi üzülmeyesiniz. [14]Madem İsa'nın ölüp dirildiğine iman ediyoruz, Tanrı 'uyuyanlar'ı da İsa aracılığıyla, O'nunla birlikte geri getirecektir.

[15]Bunu size Rab'bin bildirisi olarak söylüyoruz: Biz yaşamakta olanlar, Rab'bin gelişine dek bırakılanlar, 'uyuyanlar'ın önüne geçmeyeceğiz. [16]Çünkü Rab kendisi buyruk çağrısıyla, başmeleğin seslenmesiyle, Tanrı'nın borusuyla gökten inecek ve ilk dirilenler Mesih bağlılığında ölenler olacak. [17]Ardından biz yaşamakta olanlar –bırakılanlar– Rab'bi havada karşılamak için onlarla birlikte alınıp bulutlarda götürüleceğiz. Böylece hep Rab'le birlikte olacağız. [18]Onun için, bu sözlerle birbirinizi avutun.

Rab'bin Ansızın Gelişine Hazırlanın 1-11

5 Kardeşlerim, vakitler ve dönemler konusunda size yazmamıza gerek yok. [2]Çünkü kendiniz de kesenkes biliyorsunuz ki, Rab'bin Günü gece hırsızın gelmesi gibi gelecektir. [3]İnsanlar tam barış ve güvenlikten söz ederken, onlara ansızın yıkım gelecek –tıpkı çocuk bekleyen kadının sancılanıvermesi gibi– ve kaçıp kurtulamayacaklar. [4]Ama siz kardeşlerim, karanlıkta değilsiniz ki, O Gün sizi hırsız gibi bastırsın. [5]Çünkü hepiniz ışık çocukları, gün çocuklarısınız. Bağlılığımız ne geceyedir, ne de karanlığa. [6]Öyleyse öbürleri

[342] Ölüm uyku olarak anlatılır. Bakınız: Matta 27:52

gibi uykuya dalmayalım; tersine, uyanık olalım ayık duralım. [7]Çünkü uyuyanlar gece uyur, sarhoş olanlarsa gece sarhoş olur. [8]Ama biz gündüze bağlı olduğumuza göre, ayık duralım. İmanın, sevginin savaş giysisini kuşanalım, kurtuluş umudunun demir başlığını takalım.

[9]Çünkü Tanrı bizi öfkeli yargıya atamadı, Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla kurtuluşa erişmek için seçti. [10]O bizler için öldü. Öyle ki ister uyanık, ister uykuda olalım, O'nunla birlikte yaşayalım. [11]Bu nedenle birbirinizi avutun, birbirinize karşı yapıcı olun; tıpkı şimdi yapmakta olduğunuz gibi.

Öğütçülere Saygı, Düzenli Yaşama Özlem 12-22

[12]Kardeşlerim, sizden şunu dileriz: Aranızda emek verenlere, Rab bağlılığındaki yöneticilerinize ve öğütçülerinize saygıyla davranın. [13]Üstlendikleri işten ötürü onları sevgi çerçevesinde çok üstün tutun.

Birbirinizle barış içinde yaşayın. [14]Sizi öğütleriz kardeşlerim:
Düzensizlere öğüt verin,
Yüreksizleri yüreklendirin,
Güçsüzleri pekiştirin,
Herkese karşı katlanışla davranın.

[15]Dikkat edin, hiçbiriniz kötülüğe kötülükle karşılık vermesin. Tersine, birbirinize ve herkese karşı her zaman iyiliği kovalayın.

[16]Her zaman sevinçli olun,
[17]Durmadan dua edin,
[18]Her durumda şükredin.
Çünkü Tanrı'nın Mesih bağlılığında sizin için isteği budur.
[19]Ruh'u söndürmeyin,
[20]Peygamberlikleri aşağı görmeyin,
[21]Her şeyi deneyin, iyi olana sarılın,
[22]Her tür kötülükten uzak durun.

Hoşça Kalın 23-28

[23]Esenlik kaynağı Tanrı sizi tümden kutsasın. Rabbimiz İsa Mesih'in gelişinde tüm ruhunuz, canınız, bedeniniz kusursuz saklansın. [24]Sizi çağıran kendisine güvenilendir. Başladığı işi bütünleyecektir.

[25]Kardeşlerim, bizim için dua edin.

[26]Tüm kardeşleri kutsal öpüşle selamlayın. [27]Rab'bin adıyla sizleri sorumlu tutuyorum; bu mektup kardeşlerin tümüne okunsun.

[28]Rabbimiz İsa Mesih'in kayrası sizinle olsun.

· **5:8** Yeşaya 59:17 **5:22** Eyub 1:1,8; 2:3

SELANİKLİLERE II. MEKTUP
(Mesih'in Gelişiyle Sağlanan Avuntu ve Umut)

Önsöz

Haberci Pavlos'un bu topluluğa yazdığı ilk mektubun ardından buradaki inanlıların yeniden bilgi istemesi üzerine Pavlos Tanrı esinlemesiyle ikinci mektubu kaleme aldı. 53-54 yıllarında yazılan bu iki mektup Pavlos'un kilise topluluklarına yazmış olduğu on üç mektubun ilk ikisidir. Her iki mektubun ana konusu, kilise topluluklarını yakından ilgilendiren eskatologya (çağın sonu) konusudur. Bu parlak olayın ışığında Mesih bağlısına düşen sorumluluk, yaşam kutsallığında, çalışkanlıkta ve sağlıklı ilişkilerde imanın kanıtını çevredeki insanlara göstermektir.

Başlangıç ve Selam 1,2

1 Pavlos, Silvanos ve Timoteos'tan Babamız Tanrı ve Rab İsa Mesih bağlılığında
Selanik'teki kilise topluluğuna: [2]Sizlere Baba Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten kayra ve
esenlik olsun.

Gelecek Sevinç ve Yargı 3-12

[3]Kardeşlerim, sizler için Tanrı'ya her vakit teşekkür etmek boynumuzun borcudur.
Bunu yapmalıyız, çünkü imanınız hızla gelişiyor ve her birinizin karşılıklı sevgisi çoğalıyor.
[4]İşte bunun içindir ki, bütün saldırıları ve acıları sabırla imanla göğüslemeniz, Tanrı'nın kilise
toplulukları arasında sizlerle övünmemize neden oluyor.

[5]Bu görgüler Tanrı'nın hak yargısının kanıtıdır. Öyle ki, adına işkenceler çektiğiniz
Tanrı hükümranlığına yaraşasınız. [6]Size acı çektirenlere acı çektirerek karşılık vermek
Tanrı'ya özgü hak tutumdur. [7]Rab İsa kendi gücüne bağlı meleklerle gökten geldiğinde, acı
çeken sizleri bizlerle birlikte sıkıntıdan kurtarıp rahata kavuşturacak. [8]Bu geliş alevli ateşle
olacak. Tanrı'yı tanımayanlardan ve Rabbimiz İsa'nın Sevinç Getirici Haberi'ne
uymayanlardan öç alacak.

[9]Onlar Rab'bin katından ve O'nun güç dolu yüceliğinden gelen yıkım cezasına
çarptırılacaklar ki, bunun sonu yoktur. [10]O geldiğinde, kutsal yaşamlıları arasında yüceltilmek
ve tüm inanlılarda hayranlık uyandırmak üzere o günde gerçekleşecek bu. Çünkü size
bildirdiğimiz tanıklığa iman edildi.

[11]Bu doğrultuda sizler için hep dua etmekteyiz. Öyle ki, Tanrımız sizi çağrısına
yaraştırsın. Her iyilikten hoşnut olmanızı ve imandan esinlenen işi uygulamanızı gücüyle
doruğa eriştirsin. [12]Böylece Rabbimiz İsa'nın adı sizde yüceltilsin, siz de O'nda yüceltilesiniz.
Tanrımız ve Rabbimiz İsa Mesih'in kayrası uyarınca olsun bu.

Mesih'in Gelişinden Önceki Belirtiler 1-12

2 Kardeşlerim, Rabbimiz İsa Mesih'in gelişi ve kendisini karşılamak için toplanmamızla
ilgili olarak sizlerden dileğimiz şudur: [2]Rab'bin Günü ulaştı türünden söylentilerle tez
elden sarsılmayın, aklınız başınızdan gitmesin, dehşete düşmeyin. Bir kâhinlik ruhu, bir vaaz
sözü, ya da sanki tarafımızdan gönderilmiş bir mektupla yayılmaktadır bu söylentiler.

[3]Hiç kimse herhangi bir yolla sizi kandırmasın. Çünkü ilkin imanı bırakma eylemi
gelmedikçe ve yasasızlık adamı –mahva sürükleyen oğul– açıklanmadıkça O Gün
gelmeyecek. [4]Tanrı adıyla anılan ya da tapınılan her ne varsa, tümüne direnip büyüklenen
kişidir bu. O denli ki, Tanrı'nın tapınağına kurulacak, Tanrı olduğunu ileri sürecek.

· **1:8** Yeşaya 11:4, 66:15; Yeremya 10:25; Mezmur 79:6 **1:9** Yeşaya 2:10,19,20 **1:10** Mezmur 89:7; 68:35; Yeşaya 49:3; 2:11-17 **1:12** Yeşaya 24:15; 66:5; Malakya 1:11

[5]Daha yanınızdayken bunları size bildirdiğimi anımsamıyor musunuz? [6]Şimdi onun vaktinden önce açıklanmasını sınırlayanın ne olduğunu biliyorsunuz. [7]*Çünkü gizemli yasasızlık şimdiden var gücüyle işlerliktedir. Ancak, şu anda sınır koyan kişi ortadan çekilinceye dek o açıklanmayacak. [8]İşte o zaman yasasız kişi açıklanacak. Rab İsa onu ağzının soluğuyla ortadan kaldıracak ve gelişinin görkemiyle ezecek. [9]Yasasız kişinin gelişi şeytanın etkinliğiyle –tüm güçlü eylemlerle, yalan belirtilerle, göz kamaştırıcı işlerle [10]ve mahva gidenlerde haksızlığın bütün aldatıcılığıyla– olacak. Bunlardan ötürü, kurtulmaları için gereken gerçeği sevmeye yanaşmadı onlar. [11]Bu yüzdendir ki, yalana inansınlar diye Tanrı onlara etkin aldatıcılık salıyor. [12]Öyle ki gerçeğe inanmayan, tam tersine kötülükten hoşlananların tümü yargılansın.

Tanrı Sizi Kurtuluş İçin Seçti 13-17

[13]Rab'bin sevdiği kardeşler, sizin için Tanrı'ya her zaman teşekkür etmek boynumuzun borcudur. Çünkü Ruh'un kutsamasıyla ve gerçeğe inanmak bağlılığınızla Tanrı sizi taa başlangıçtan kurtuluş için seçti. [14]Yaydığımız Sevinç Getirici Haber aracılığıyla sizi bu kurtuluşa çağırdı, Rabbimiz İsa Mesih'in yüceliğine erişmenizi amaçladı.

[15]Öyleyse kardeşlerim, sıkı durun ve sözle olsun mektupla olsun size sunduğumuz öğretileri tutun. [16]Rabbimiz İsa Mesih'in kendisi ve bizleri seven, sonsuz avuntu ve kayra çerçevesinde parlak umut veren Babamız Tanrı [17]yüreklerinizi avutsun, her iyi işte ve sözde sizi desteklesin.

Dua Edin, Tanrı'nın Sözü İlerlesin 1-5

3 Özet olarak kardeşlerimiz, bizim için dua edin. Rab'bin Sözü tıpkı size eriştiği gibi, hızla yayılsın, yüceltilsin. [2]Bizler de ipsiz sapsız, yolsuz insanlardan kurtulalım. Çünkü herkes imanlı değil. [3]Ama Rab kendisine güvenilendir. O sizi destekleyecek ve kötü olandan koruyacak. [4]Rab bağlılığında sizlere ilişkin kanıtımız var; size her ne buyursak onu yapıyorsunuz hem de yapacaksınız. [5]Rab yüreklerinizi Tanrı sevgisine ve Mesih'in sabrına doğrultsun.

Herkes Yükümlülüğünü Bilsin 6-15

[6]Kardeşlerim, size Rab İsa Mesih'in adıyla buyuruyoruz: Günlerini bizden aldığınız öğretilere göre değil, düzensizlikle geçiren her kardeşten uzak durun. [7]Çünkü bize benzemeniz gerektiğini biliyorsunuz. Sizlerle birlikteyken düzensiz biçimde davranmadık, [8]ne de hiç kimseden hazır ekmek yedik. Tam tersine, aranızdan hiçbirine yük olmamak için emek ve çaba harcayarak gece gündüz çalıştık. [9]Gereksinimimizin karşılanmasına hakkımız olmadığından değil. Hayır, size örnek olalım diye yaptık bunu. Öyle ki, bize benzeyesiniz. [10]Birlikteyken de size aynı şeyi vurgulamıştık: Çalışmak istemeyen yemek de yemesin. [11]İçinizden bazılarının vakitlerini düzensizlikle geçirdiğini duyuyoruz. Bunlar çalışmamak bir yana herkesin işine de burunlarını sokmakta. [12]Rab İsa Mesih'in yetkisiyle onları öğütler ve dileriz: Serinkanlılıkla çalışıp ekmek paralarını sağlasınlar. [13]Siz ise kardeşlerim, iyilik yapmaktan bezmeyin.

[14]Bu mektupla belirttiklerimize uymayan olursa onu mimleyin. Onunla yakınlık kurmayın ki utansın. [15]Ona düşman gözüyle bakmayın. Tersine, bir kardeş gibi kendisini öğütleyin.

Tanrı'nın Kutlaması 16-18

[16]Esenlik kaynağı Tanrı size her zaman, her yolla esenlik sağlasın. Rab hepinizle birlikte olsun.

[17]Ben Pavlos, bu selamı elimle size yazıyorum. Bu simge her mektubumda belirgindir.
Benim yazmamın özelliği her durumda böyledir[343]. [18]Rabbimiz İsa Mesih'in kayrası hepinizle
birlikte olsun.

[343] Bazı yalancı öğreticiler Pavlos'un adını kullanarak bu topluluğa uydurma bir mektup salmıştı (bkz. 2:2).

TİMOTEOS'A I. MEKTUP
(Genç Öğütçüye Öğütler)

Önsöz

Tanrı esinlemesiyle Timoteos'a yazılan iki, Titos'a yazılan bir mektup daha önceki mektuplardan ayrı özellik taşır. Haberci Pavlos'un yaşlılığını kapsayan bu dönemle ilgili tarihsel bilgimiz yoktur. Habercilerin İşleri Pavlos'un daha önceki hizmet süresine ilişkin geniş bilgi sağlarken sonraki dönemden hiç söz etmez.

Habercilerin İşleri son bulurken Pavlos Roma'da, kendi kiraladığı bir evde tutukludur (28:30,31). Aradan iki yıl geçtikten sonra özgürlüğüne kavuşup yeniden gezilere çıktığı varsayılıyor. Sözü edilen mektuplardaki olaylar bu dönemi kapsar.

Timoteos'a yazdığı birinci mektuptan anlaşılacağı gibi, haberci Pavlos bir süre önce Efesos dolaylarını ziyaret etmiş. Makedonya'ya giderken Timoteos'a belirli görevler vererek onu Efesos'ta bırakmış (1:3). Timoteos'un çağrısı bazı kişilerin gerçeğe aykırı öğretiler yaymasını önlemeyedir. Bunun yanı sıra başka konulara da yer veriliyor bu mektupta:

Haberci Pavlos Mesih'in kendisini nasıl kurtardığını anlatıyor, duanın ön sırada yer tutan önemini belirtiyor. Kilise topluluğunda yöneticilerin ne tür insanlardan oluşması gerektiğini, topluluk içinde sıkıdüzenin (disiplin) nasıl uygulanacağını bildiriyor. Her çağda inanlıyı uğraştıran maddecilik (materyalizm) bunalımının göğüslenmesi gerektiğini vurguluyor. 65-67 yılları arasında yazılan bu mektup şöyle özetlenebilir:

51. *Pavlos'la Timoteos'un bağlantısı 1:1-20*
52. *Toplantıda tapınış ve düzen 2:1-4:16*
53. *Toplantıda sıkıdüzen 5:1-25*
54. *Çeşitli sorunlar 6:1-21*

Başlangıç ve Selam 1,2

1 Kurtarıcımız Tanrı'nın ve umudumuz Mesih İsa'nın buyruğu uyarınca, Mesih İsa'nın habercisi Pavlos'tan 2 iman ilişkisinde gerçek çocuğum Timoteos'a: Baba Tanrı'dan ve Rabbimiz Mesih İsa'dan kayra, acıma, esenlik olsun.

Yalancı Öğütçülere Karşı Uyarı 3-7

3 Ben Makedonya'ya giderken, sana Efesos'ta kalmanı öğütlemiştim. Öyle ki, aykırı öğretiler yaymasınlar diye belirli kişilere buyruk verebilesin. 4 Bundan başka, masallara, bitmez tükenmez soyağaçlarına dalmalarını önleyesin. Bunlar iman aracılığıyla etkinliğini gösteren Tanrı yönetimini oluşturmaz. Tersine, tartışmalara yol açar.

5 Verdiğimiz buyruğun amacı nedir? Temiz yürekten, vicdan doğruluğundan, ikiyüzlülüğü atmış katıksız imandan kaynaklanan sevgi. 6 Belirli kişiler bunlardan saparak boş laflara kapıldılar. 7 Ruhsal yasa konusunda öğretmen olmayı özlemelerine karşın, ne söylediklerinden haberleri var ne de ileri sürdükleri savlardan.

Ruhsal Yasanın Amacı 8-11

8 Ruhsal yasanın iyi olduğunu biliyoruz; yeter ki, kişi onu yasal biçimde kullansın. 9 Yasanın doğru bireye değil, yasasızlara ve başkaldıranlara yönelik olduğunu kesinlikle biliyoruz: Tanrısaymazlara ve günahlılara, kutsallığa önem vermeyenlere, ruhsallığa saygısı olmayanlara, anne babanın canına kıyanlara, adam öldürenlere, 10 rasgele cinsel ilişkiye girenlere, oğlancılara, adam kaçıranlara, yalancılara, yalancı tanıklara ve sağlıklı öğretiye

karşı çıkan daha ne varsa hepsine. [11]Bu öğreti kutlu Tanrı'nın yüceliğine özgü Sevinç Getirici Haber'dedir. Bu Sevinç Getirici Haber güvençle bana teslim edilmiştir.

Pavlos Haberci Olmaya Nasıl Çağrıldı? 12-17

[12]Beni bu hizmette güçlendiren Rabbimiz Mesih İsa'ya teşekkür ederim. Çünkü beni güvenilir sayarak bu hizmete atadı. [13]Daha önce O'na sövmeme, saldırıda bulunmama, O'nu aşağı görmeme karşın bugün kendisine acıma gösterilen bir insanım. Çünkü her ne yaptıysam, imansızlık ortamında bilgisizlikten yaptım. [14]Rabbimiz'in kayrası bana bolluk içinde erişti, Mesih İsa bağlılığında iman ve sevgi sağladı. [15]Bu güvenilir Söz'dür ve her bakımdan değerlendirilmeye yaraşır: Mesih İsa dünyaya günahlıları kurtarmaya geldi. Bu günahlıların en ön sırada bulunanı da benim.

[16]Ama bu nedenledir ki acıma gösterildi bana. Bununla, sonsuz yaşama kavuşmak için daha sonra O'na iman edeceklere, Mesih İsa ön sırada beni tüm katlanışının sınırsızlığını tanıtlayan örnek kılsın. [17]Sonsuz çağların hükümranı, ölümsüz, göze görünmez tek Tanrı'ya çağlar çağı onur ve yücelik olsun. Amin.

Timoteos'un Yükümlülüğü 18-20

[18]Oğlum Timoteos, daha önce gelen, seninle ilgili peygamberlikler uyarınca bu buyruğu sana veriyorum. Öyle ki, bunların yardımıyla etkin savaşı sürdürebilesin, [19]imana ve doğru vicdana sarılasın. Bazıları vicdanın sesini dinlemediklerinden imandan yana batıp gittiler. [20]Himeneos'la Aleksander bunlardandır. Sövmemeyi öğrensinler diye onları şeytana teslim ettim.

Toplumun Esenliği İçin Dua 1-7

2 Öyleyse her şeyden önce şunu öğütlerim: Tanrı'ya tüm insanları kapsayan dilekler, dualar, içtenlikli yakarılar, teşekkürler edilsin. [2]Bunlar hükümranları ve tüm başta bulunanları da içersin. Böylece tanrısayarlığa ve saygınlığa yaraşır gürültüsüz patırtısız, sessiz sedasız bir yaşam sürelim. [3]Kurtarıcımız Tanrı'nın önünde erdemli davranış, beğenilir tutum budur. [4]O tüm insanların kurtulmasını ve gerçeği bilme aşamasına gelmesini ister. [5]Çünkü tek Tanrı vardır; Tanrı'yla insanlar arasında da tek arabulucu: İnsan olan Mesih İsa. [6]O kendisini herkes için kurtulmalık olarak verdi; bu tanıklık özel bir zamanda geldi. [7]Ben bu olaya bildirici ve haberci atandım –gerçeği söylüyorum, yalan konuşmuyorum– uluslara imanı ve gerçeği tanıtan öğretmen oldum.

Kadınların Yeri 8-15

[8]Bu nedenle, erkeklerin öfkeye ya da sürtüşmeye kapılmaksızın, günahtan arı eller yükselterek her yerde dua etmelerini belirtirim. [9]Kadınlara gelince saygın, gösterişsiz kuşansınlar. Utanç getirmeyen kapsamda, akıllıca süslensinler. En son saç modasıyla, altınla, incilerle ya da pahalı giysilerle değil, [10]tanrısayarlığı savunan kadınlara yaraşır biçimde iyi işlerle donansınlar. [11]Kadın kesin bağımlılıkla, sessizce öğrenmeyi sürdürsün. [12]Kadının öğretmesine ya da erkeğe egemen kesilmesine izin vermem. Kadın sessiz kalmalı. [13]Çünkü önce Adem yaratıldı, sonra Havva. [14]Üstelik Adem kandırılmadı, ama kadın kandırılarak suç işledi. [15]Ne var ki, dünyaya çocuk getirmekle kurtulacaktır; ağırbaşlılıkla imanı, sevgiyi ve kutsallığı sürdürürse[344].

Kilise Topluluğunda Yöneticiler 1-7

3 Bu güvenilir sözdür: Eğer biri kilise topluluğuna gözetici[345] olmayı özlüyorsa değerli bir iş istiyor demektir. [2]Bu durumda gözeticinin anlatılan nitelikleri taşıması gerekir:

[344] Sürdürürlerse.
[345] Bakınız, Habercilerin İşleri 1:20

Yaşamı suçsuz, bir tek kadının kocası[346], davranışında ölçülü, ağırbaşlı, saygın, konuksever, öğretmeye yetenekli, 3içki tutkusundan ırak, kaba kuvvetten arı, tersine iyi yürekli, kavgacılıktan, paraya tutsaklıktan iğrenen, 4evini sağlıklı yöneten, çocuklarını bağımlı ve her bakımdan saygılı yetiştiren biri. 5Çünkü kendi evini yönetebilme inceliğini bilemeyen, Tanrı'nın kilise topluluğuyla nasıl ilgilenebilir?

6Yeni iman etmiş biri gözetici olmasın. Olmaya ki, böbürlenerek iblis gibi yargılanmaya düşsün. 7Bundan başka, topluluk dışındakilerden de iyi tanıklık alması gerekir. Olmaya ki, iblisin aşağılamasına ve tuzağına düşsün.

Kilise Topluluğunda Hizmet Görücüler 8-13

8Tıpkı bunun gibi, Hizmet Görücüler[347] de saygın kişiler olmalı. Lastikli konuşan, bol şaraba tutsak olan, yolsuzlukla para kazanan kişiler değil. 9İmanın gizini tertemiz bir vicdanla korumalılar. 10Bunlar da önce denensin, kusursuz oldukları kanıtlandıktan sonra hizmet görücülük etsinler. 11Hizmet görücülerin kadınları da kocaları gibi saygın olmalı; kara çalıcı değil, ilişkilerinde ölçülü, her bakımdan güvenilir.

12Hizmet görücüler bir tek kadının kocası olmalı. Çocuklarını ve evlerini sağlıklı ortamda yönetmeli. 13Çünkü sağlıklı hizmet görenler kendilerine saygınlık sağlar ve Mesih İsa'ya imanda bol bol güven bulurlar.

Mesih İnancıyla İlgili Gerçek 14-16

14Bunları sana, tez zamanda yanına gelmeyi umarak yazıyorum. 15Ama gecikirsem, Tanrı Evi'nde nasıl davranılması gerektiğini bu yazı sana açıklıyor. Tanrı Evi diri Tanrı'nın kilise topluluğu, gerçeğin direği ve desteğidir. 16Tartışmasız, tanrısayarlığımızın gizi büyüktür:

O, bedende açıklandı,
Ruh'ta doğrulandı,
Meleklere göründü,
Uluslar arasında adı bildirildi,
Dünyada O'na iman edildi;
Yücelikle yukarı alındı.

Uyarı: Yalancı Öğretmenlerden Sakının 1-5

4 Ruh açıkça bildiriyor ki, son zamanlarda bazıları imanı bırakacak, aldatıcı ruhlara ve cinlerin öğretisine kulak verecekler. 2Bu öğretiler yüksekten atan, özü sözü bir olmayan, vicdanları kızgın demirle dağlanmış kişilerden kaynaklanacak. 3Bunlar evliliği önleyen, belirli yiyeceklerden geriye çekilenlerdir. Tanrı bu yiyecekleri inanlılar ve gerçeği bilenler teşekkür ederek gönençle pay alsın diye yarattı. 4Çünkü Tanrı'nın yarattığı her şey iyidir ve teşekkürle alındığında hiçbir şey geri itilmek için değildir. 5Çünkü Tanrı'nın Sözü'yle ve dileklerle kutsal kılınmıştır.

Mesih'e Yaraşır Hizmet Görücü 6-10

6Bu konuları kardeşlerin önüne serersen, Mesih İsa'nın hizmet görücülüğünü yapmaya yaraşır biri –iman sözlerinden ve izlediğin doğru öğretiden beslenen biri– olursun. 7Öte yandan, ruhsallıktan ırak saçma sapan masallardan yüz çevir. Kendini tanrısayar yaşama eğit. 8Beden eğitiminin yararı sınırlıdır. Tanrısayarlığın yararı ise sınırsızdır. Çünkü sağladığı vaat hem şimdiki, hem de gelecek yaşamı içerir. 9Bu güvenilir sözdür ve her bakımdan değer verilmeye yaraşır. 10Çünkü emek çekiyoruz didiniyoruz; sonunda umudumuz diri Tanrı'yadır. O bütün insanların, özellikle inanlıların kurtarıcısıdır.

---

346 Bir kez evlenmiş.
347 Bakınız, Filippililere Mektup 1:1

Kişisel Öneriler 11-16

[11]Buyruk olarak bunları bildir ve öğret. [12]Gençliğinden ötürü kimsenin seni küçümsemesine izin verme. Tersine kendini inanlılara örnek kıl: Konuşmada ve davranışta, sevgide, imanda, ruhsal paklıkta.. [13]Ben gelinceye dek okumaya[348], öğütlemeye ve öğretiye önem ver. [14]Peygamberlik sağlayışıyla, İhtiyarlar Kurulu'nun ellerini koymasıyla* sana verilen o ruhsal bağışı umursamazlık etme. [15]Bunları işin edin, kendini onlara ver. Böylece ilerlemen herkesçe bilinsin. [16]Kendine de öğretine de dikkat et. Bunlarda süreklilik göster. Çünkü böyle davranarak hem kendini kurtaracaksın, hem de dinleyicilerini.

Topluluktaki İnanlılara Yükümlülükler 1-16

5 Kendinden yaşlı olana çıkışma, onu babanmış gibi öğütle. Gençlere kardeşin gibi, [2]yaşlı kadınlara annen gibi, genç kadınlara her bakımdan tam bir ruhsal paklıkla kız kardeşin gibi davran.

[3]Gerçek anlamda kimsesiz dullara dula yaraşır saygıyı göster. [4]Ama dul bir kadının çocukları ya da torunları varsa, bunlar ilkin kendi ev halkına tanrısayar tutumla davranmayı ve büyüklerine borçlu oldukları karşılığı vermeyi öğrensinler. Çünkü Tanrı'nın önünde beğenilir tutum budur. [5]Gerçek anlamda dul olan kimsesiz bir kadın umudunu Tanrı'ya bağlamıştır, gece gündüz dileklerde bulunur, sürekli dua eder. [6]Zevki için kendini harcayan dul kadın ise yaşarken ölüdür. [7]Suçlanmamaları için bunları buyruk niteliğinde bildir. [8]Hısımlarının, özellikle de ev halkının gereksinimlerini karşılamayan, imanı yadsımış olur. Bir imansızdan da beterdir o.

[9]Adı deftere geçirilecek dul kadının altmış yaşını aşmış olması gerekir*. Bunun yanı sıra, bir tek erkekle evlilik yaşamı geçirmiş biri olmalı. [10]İyi işler yaptığı başkalarınca tanıtlanmalı: Çocuklar yetiştirmiş mi, konukseverlik etmiş mi, kutsal yaşamlıların ayaklarını yıkamış mı*, acı çekenlerin derdini hafifletmiş mi, kısacası iyilik etmek için elinden gelen her şeyi yapmış mı?

[11]Genç dulların adını deftere geçirme. Çünkü doğal istekleri Mesih'e bağlılıklarına baskın çıkınca evlenmek isterler. [12]Böylelikle önceki bağlılığı boşa çıkardıklarından, yargılanmaya düşerler. [13]Öte yandan kendilerini aylaklığa da alıştırır, ev ev dolaşırlar. Yalnız aylak değil, boşboğaz olurlar; herkesin işine burnunu sokar, kendilerine düşmeyen sözler söylerler.

[14]Bundan ötürü, genç dulların evlenip çocuk yetiştirmelerini, evlerini yönetmelerini belirtirim. İmana karşı direnenlerin kötülemelerine olanak bırakmamalarını önemle öğütlerim. [15]Çünkü bazı dullar şeytanın ardı sıra gitti bile..

[16]İnanlı birinin dul kalmış yakınları varsa, onlara yardım elini uzatsın. Kilise topluluğuna yük olunmasın. Öyle ki, kilise topluluğu gerçek anlamda dul olanlara yardım edebilsin.

Ruhsal Yöneticiler 17-25

[17]Yöneticilik görevini gerektiği gibi yürüten İhtiyarlar'a çifte onur yaraşır; özellikle de tanrısal sözü bildirip öğretmeye emek verenlere. [18]Çünkü Kutsal Yazı şöyle diyor: "Harman döven öküzün ağzını bağlamayacaksın!" Bunun yanı sıra da şunu buyuruyor: "Emekçiye karşılığı yaraşır."

[19]İki ya da üç tanık ağzından kanıtlanmadıkça, bir İhtiyar'a karşı hiçbir suçlamayı kabul etmeyesin. [20]Günah işleyenlere gelince, onları herkesin önünde payla. Öyle ki, öbürlerinin de gözü korksun.

[21]Tanrı'nın, Mesih İsa'nın ve seçilmiş meleklerin önünde seni öğütlerim; hiçbir önyargıya, hiçbir yan tutuculuğa kapılmadan bu kuralları uygulayasın. [22]Hiç kimsenin üstüne

---

[348] Kilise topluluğunda Kutsal Yazılar'ın okunması.

ivedilikle ellerini koymayasın[349], ne de başkalarının günahlarına paydaş olasın. Kendini suçsuz sakla.

[23]Bundan böyle yalnızca su içme; midene ve ikide bir tutan hastalıklarına yararlı olması için biraz şarap kullan.

[24]Bazı kişilerin günahları belirgindir; kendilerinden önce yargılanmaya gider. Kimilerinkiyse geriden izler. [25]Tıpkı bunun gibi, iyi işler de belirgindir; belirgin olmasa bile gizli kalmaları olanaksızdır.

Uşak-Efendi İlişkileri 1,2

6 Boyunduruk altındaki uşaklar efendilerini tüm onura yaraşır saysınlar. Öyle ki, Tanrı'nın adı ve Mesih öğretisi kötülenmesin. [2]Efendileri inanlıysa, uşaklar onlara önemsemezlik etmesin. Çünkü kardeştirler. Tersine, daha sağlam hizmet sunsunlar. Çünkü olumlu hizmetten yararlananlar inanlıdır ve sevilen kişilerdir. Bunları öğret ve öğütle.

Aykırı Öğretiler, Para Sevgisi 3-10

[3]Eğer biri aykırı öğretiler yayıyor, Rabbimiz İsa Mesih'in sağlıklı sözlerine ve tanrısayarlığa uygun öğretiye yanaşmıyorsa, [4]böbürleniyor ve hiçbir şey anlamıyor. Tutulduğu hastalık kendini tartışmalarla, sözler üzerinde çatışmalarla belli eder. Bunların getirdiği sonuç kıskançlık, kavgacılık, sövücülük, sağlıksız kuşkular, [5]aklı bozuk, gerçeğe saygısı olmayan insanların sürtüşmeleridir. Bunlar tanrısayarlığı bir çıkar zannediyor. [6]Kuşkusuz, tanrısayarlık çok büyük kazançtır, ama eldekiyle yetinme ruhuyla atbaşı beraber giderse.

[7]Çünkü dünyaya hiçbir şey getirmedik, ne de herhangi bir şey götürebiliriz. [8]Ama yiyeceğimiz giyeceğimiz varsa bunlarla yetinelim. [9]Varlıklı olmaya özenenler ise denenmeye düşer, bir sürü akılsız yararsız tutku tuzağında yakalanır. Bunlar insanları yıkıma ve mahva batırır. [10]Çünkü tüm kötülük köklerinden biri de para sevgisidir. Kimileri buna imrenip imandan saptı ve pek çok üzüntüyle kendilerini yürekler acısı duruma düşürdü.

Tanıklığını Son Güne dek Koru 11-16

[11]Ama sen, ey Tanrı insanı! Bunlardan kaç. Doğruluğun, tanrısayarlığın, imanın, sevginin, sabrın, yumuşak huyluluğun ardına düş. [12]İmanın sağlıklı yarışını yarış, çağrıldığın sonsuz yaşama sarıl. Birçok tanık önünde sağlam tanıklığı açıkça kanıtladın.

[13]Pontios Pilatus karşısında sağlam tanıklıkta bulunan Mesih İsa'nın ve her varlığa yaşam veren Tanrı'nın önünde sana buyuruyorum: [14]Sana bildirileni Rabbimiz İsa Mesih görkemle belirinceye dek lekesiz kusursuz saklayasın. [15]Tanrı kendine özgü dönemde İsa'nın belirişini açıklığa getirecek. O kutsanandır, her güce sahip tek egemen, hükümranların hükümranı, rablerin Rabbi'dir. [16]Öz varlığında ölümsüzlük taşıyan tek kişi O'dur. Hiç kimsenin yaklaşamadığı ışıkta oturan.. İnsanlardan O'nu ne gören var, ne de görebilen. O'na onur ve sonsuz çağlara uzanan güçlü egemenlik yaraşır. Amin.

Varlıklılara Uyarı 17-21

[17]Şimdiki çağda varlıklı olanlara buyruğun şu olsun: Kimseye yüksekten bakmasınlar, güvenilmez zenginliklere bel bağlamasınlar. Gönenç bulmamız için her şeyi bize bollukla sağlayan Tanrı'ya umut bağlasınlar. [18]Söyle onlara, yararlı işlerle uğraşsınlar, zenginliği verimli eylemlerde bilsinler, geçerli ürün versinler, sosyal yükümlülüklere eğilsinler. [19]İlerisi için kendilerine sağlam temeli atsınlar. Böylece, doğru anlamda yaşamı oluşturan değere sarılsınlar.

---

[349] Bakınız, 4:14

[20]Ey Timoteos! Güvenle sana emanet edileni sakla. Ruhsallıktan yoksun boş konuşmalara ve sözümona bilgi direnişlerine hiç aldırış etme. [21]Bazıları bunları ön sıraya koyarak imandan saptı.

Tanrı kayrası sizinle olsun!

TİMOTEOS'A II. MEKTUP
(Genç Öğütçüyü Yüreklendirme)

Önsöz

Tanrı esinlemesiyle yazılan bu mektup haberci Pavlos'un en son yazısıdır. Yazar Pavlos bu İncil parçasını, idamını beklerken Roma'dan yazıyor (4:6). Mektubu alan Timoteos Efesos'tadır. Pavlos geniş bir alanı kapsayan gezilerinin sonunda yeniden tutuklanmış, Roma'da cezaevine atılmıştır. Bu dönem 'Pavlos'un ikinci tutukluluğu' diye bilinir. Pavlos gezisi sırasında Troas'ta bulunmuş, orada bazı eşyalar bırakmış. Timoteos'un bunları alıp Roma'ya getirmesini istiyor. Onun ivedilikle gelmesini üsteleyerek gözü yolda bekliyor (4:9,11,13,21).

Pavlos daha önce Miletos'a da uğramış, hizmet arkadaşlarından Trofimos'u orada hasta bırakmış. Korintos'a da uğramış olabilir (4:20). Girit'te bulunmuş (Titos'a Mektup 1:5). Bu açıklamalardan anlaşılacağı gibi, Pavlos Roma'da ikinci tutuklanışından önce birçok yere uğrayıp kilise topluluklarının sağlığıyla, yöneticilerin etkinliğiyle yakından ilgilenmiş. Saygın bir öndere yaraşan tutumu ve yükümlülük duygusunu genç öğütçülere örnek olarak sergiliyor.

I. Timoteos'ta olduğu gibi, bu mektupta da aykırı öğreticilere karşı uyarılar var (2:14,16,17,18,23; 3:8,13; 4:3,4). Bunlardan ikisi adlarıyla bildiriliyor (2:17), Firavun'un önünde Musa'ya direnen iki sihirbaza benzetiliyor (3:8). Olumsuz davranışlarıyla anılanlar da yazıda eksik değil. Yüzeysel dinselliği sergilerken iç yaşamı uygunsuzlukta bocalayanlardan yüz çevirmenin gereği belirtiliyor (3:1-5). Tanrı'ya hizmet sunanın lekesiz yaşam tutumu vurgulanıyor (2:22). Bu son mektup 65-67 yılları arasında yazılmıştır.

Başlangıç ve Selam 1,2

1 Tanrı isteğiyle Mesih İsa bağlılığında gerçekleşen yaşam vaadi uyarınca, Mesih İsa'nın
habercisi Pavlos'tan [2]sevgili oğlum Timoteos'a: Baba Tanrı'dan ve Rabbimiz Mesih
İsa'dan sana kayra, lütuf, esenlik olsun.

Timoteos'a Verilen Tanrısal Bağış 3-14

[3]Atalarımızın yaptığı gibi tertemiz vicdanla ruhsal hizmette bulunduğum Tanrı'ya gece gündüz durmadan sunduğum dualarda seni andıkça teşekkür etmekteyim. [4]Döktüğün gözyaşlarını anımsadıkça seni görmeyi özlüyorum. Öyle ki, sevinçle dolayım. [5]Sendeki katıksız imanı anımsıyorum; ilkin anneannen Lois'te, sonra annen Evniki'de konut kuran, sende de bulunduğuna inandığım imandır bu. [6]Onun için, ellerimi üzerine koymamla Tanrı'dan sana verilen ruhsal bağışı canlandırmanı anımsatmak isterim. [7]Çünkü Tanrı bize korkaklık ruhunu vermedi; tersine güç, sevgi, ağırbaşlılık esinleyen ruhu verdi.

[8]Öyleyse, Rabbimiz için tanıklık etmekten utanç duyma. Ne de O'nun tutuklusu benden ötürü utanca düş. Tanrı'dan gelen güçle Sevinç Getirici Haber yararına benimle birlikte sıkıntılara katıl. [9]Tanrı bizleri yaptığımız işlere bakarak değil, kendi ereği ve kayrası uyarınca kurtarıp kutsal çağrıyla çağırdı. Bu kayra zamanın başlangıcından önceki çağlarda Mesih İsa aracılığıyla bize verildi. [10]Kurtarıcımız Mesih İsa'nın belirmesiyle de şimdi açıklandı. Kendisi bir yandan ölümün gücünü kırdı, bir yandan da yaşamı ve ölümsüzlüğü Sevinç Getirici Haber aracılığıyla aydınlığa çıkardı.

[11]Ben bu Sevinç Getirici Haber'e bildirici, haberci ve öğretici atandım. [12]İşte onun için bu işkenceleri çekmekteyim. Ama utanç duymuyorum. Çünkü kime iman ettiğimi biliyorum. Ona güvenle emanet ettiğimi[350] O Gün'e dek saklayabilecek güçte olduğuna güvenim var.

[350] Ya da , Bana emanet edileni.

[13]Mesih İsa bağlılığında imanı ve sevgiyi kapsayan, benden duymuş olduğun sağlıklı sözleri
örnek tut. [14]Sana güvenle emanet edilen o üstün payı bizlerde konut kuran Kutsal Ruh'un
desteğiyle sakla.

Geri Dönenler, Bağlılık Gösterenler 15-18

[15]İyi biliyorsun ki, Asya'dakilerin tümü beni bırakıp geriye döndü. Fiyelos'la
Ermoyenis bunlardandır. [16]Rab Onisiforos'un ev halkına acısın. Çünkü o defalarca canımı
tazeledi. Tutukluluğumdan hiç utanç duymadı. [17]Tam tersine, Roma'ya varınca beni içtenlikle
arayıp buldu. [18]O Gün'de Rab onu Rab'ten sağlanan acımaya kavuştursun. Efesos'ta bana
hesaba gelmez hizmetler sunduğunu çok iyi biliyorsun.

Temel Erdem: Güvenilir Bağlılık 1-13

2 Bu nedenle, oğlum Timoteos, Mesih İsa bağlılığında gerçekleşen kayrada güçlen.
[2]Birçok tanığın önünde benden işittiğin bu öğretileri bellemeleri için güvenilir insanlara
ver. Bunlar başkalarına da öğretebilecek yetenekte olsun.

[3]Mesih İsa'nın iyi bir eri olarak sıkıntıları paylaş. [4]Erlik görevini yapan kişi güncel
yaşam sorunlarıyla sarmaş dolaş olmaz. Öyle ki, onu askere çağıran tarafından
onaylanabilsin. [5]Bunun gibi, spor karşılaşmasına katılan biri de kurallar uyarınca yarışmazsa
çelenk alamaz. [6]İlk ürünü toplamak, emeğini esirgemeyen çiftçiye yaraşır. [7]Söylediğimi iyice
kavrayasın. Rab her konuda sana anlayış sağlayacaktır.

[8]Sevinç Getirici Haberim'de bildirildiği gibi, ölüler arasından dirilen, Davut soyundan
İsa Mesih'i anımsa. [9]Bu Haber yüzünden bir katilmişim gibi cezaevinde acı çekmekteyim. Ne
var ki, Tanrı Sözü zincire vurulmuş değildir. [10]Bunun içindir ki, seçilmişler yararına her
durumda sabrediyorum. Böylece onlar da Mesih İsa aracılığıyla verilen ve sonsuz yücelikle
beliren kurtuluşa kavuşsun. [11]Bu güvenilir Söz'dür:

"O'nunla birlikte öldüysek,
O'nunla birlikte yaşayacağız da.
[12]Sabırla gün geçirirsek O'nunla birlikte hükümranlık da süreceğiz.
O'nu yadsırsak O da bizi yadsıyacak,
[13]Güvenimiz sarsılırsa, O güvenilendir.
Çünkü kendisini yadsıması olanak dışıdır."

Gerçeğe Sarıl, Yanlış Öğretilerden Sakın 14-21

[14]Bunları topluluğuna anımsat ve Tanrı önünde onları öğütle ki, sözler üzerinde
çatışmasınlar. Bunun hiçbir yararı yoktur, işitenler üzerindeki etkisiyse yıkıcıdır. [15]Onay
kazanmış biri olarak kendini Tanrı'ya sunmak için çaba göster. Utanç duyacak hiçbir sorunu
olmayan, tanrısal gerçekle ilgili sözü doğru biçimde ele alan bir işçi olmayı amaçla. [16]Öte
yandan, ruhsallıktan uzak boş konuşmalardan sakın. Çünkü bunlara kapılanlar
tanrısaymazlıkta gitgide ilerleyecek. [17]Onların öğretileri de kangren gibi dal budak salacak.
Himeneos'la Filitos bunlardandır. [18]Onlar ölülerin dirilmesi olmuş bitmiş bir iştir diyerek,
gerçek öğretiden saptılar. Üstelik bazılarının imanını da altüst etmekteler. [19]Buna karşın
Tanrı'nın temeli sapasağlam duruyor, üzerinde de şu damga bulunuyor:

"Rab kendisinin olanları bilir." Ve,
"Rab'bin adını ağzına alan herkes kötülüğü bıraksın."

[20]Büyük bir evde sadece altın ve gümüş kaplar değil, bunların yanı sıra tahtadan
topraktan kaplar da bulunur. Kimi özel kullanış kimisiyse sıradan kullanış içindir. [21]Bunun
gibi, birey kendisini onursuz işlerden arıtırsa özel kullanışa elverişli, kutsanmış, bağlı olduğu
efendiye yararlı, her tür sağlıklı işe hazır bir araç olacaktır.

Arayacağın Erdemler, Benimseyeceğin Özellikler 22-26

[22]Gençliğe özgü tutkuları dizginle. Temiz yürekle Rab'be seslenenlerle birlikte doğruluğu, imanı, sevgiyi, barışı amaçla. [23]Akılsız asılsız tartışmalardan yüz çevir. Bunların sürtüşme doğurduğunu bilirsin.

[24]Rab'bin uşağı sürtüşmeye kapılmamalı; herkese karşı uysal davranmalı. Öğretebilmeli, kötülüğe katlanabilmeli, [25]direnenleri yumuşak huylulukla düzeltebilmeli. Olabilir ki, Tanrı bunlara günahtan dönüş sağlayarak gerçeği bilme yolunu açar. [26]Böylece, isteğini uygulasınlar diye iblisin kendilerini düşürmüş olduğu tuzaktan kaçıp sağduyuya kavuşurlar.

Son Günlerin Üzücü Görünümü 1-9

3 Şunu bil ki, son günlerde kudurganlık dönemleri bastıracak. [2]Çünkü insanlar kendi kendilerine vurgun, paraya tutkun olacaklar; övünecek, büyüklenecek, sövecek, ana baba sözü dinlemeyecek, iyilik tanımayacaklar; kutsallığa önem vermeyecek, [3]doğal sevgi nedir bilmeyecek, uzlaşmaya yanaşmayacak, kara çalıcı olacaklar, bencil isteklerini durduramayacaklar; acımasız, iyilik düşmanı, [4]hain, dengesiz olacaklar; böbürlenecekler, Tanrı'yı değil zevk u sefayı sevecekler; [5]tanrısayar görünmeye karşın tanrısayarlığın gücünü yadsıyacaklar. Bu insanlardan yüz çevir.

[6]Bunların arasında kurnazlıkla evlere sokulanlar var. Aşırı günahtan beli bükülen, çeşitli isteklerle etkilenen zavallı kadınları tutsak edenler bunlardır. [7]O kadıncağızlar ki, hep öğrenmek ister ama gerçeği bilme aşamasına gelmeyi hiçbir zaman başaramazlar.

[8]Yannis'le Yambris'in Musa'ya direndiği gibi, bu kişiler de gerçeğe karşı direnir. Aklı bozuk, imanda onaysız kişilerdir bunlar. [9]Ne var ki, daha ileri gidemeyecekler. Çünkü akılsızlıkları herkese sergilenecek. Musa'ya direnenlere ne olduysa onlara da aynısı olacak.

Gerçeği Bilmek En Etkin Savunmadır 10-17

[10]Ama sen benim öğretimi izledin; yaşam biçimimi, ereğimi, imanımı, katlanışımı, sevgimi, sabrımı gördün. [11]Uğradığım saldırıları, işkenceleri duydun. Antakya'da, Konya'da, Listra'da bana neler neler olduğunu, ne tür saldırılara uğradığımı. Yine de Rab beni bunların tümünden kurtardı. [12]Öyledir, Mesih İsa bağlılığında tanrısayarlıkla yaşamak isteyenlerin tümü saldırıya uğrayacak. [13]Öte yandan bozuk insanlar, düzmeciler ise başkalarını aldatarak, kendileri de aldanarak kötüden betere doğru gidecek.

[14]Ama sen kimlerden öğrendiğini bilerek, öğrendiğin ve kanıtlandığın gerçeklerde kal. [15]Çocukluğundan bu yana Kutsal Yazılar'ı biliyorsun. Mesih İsa'ya iman yoluyla seni kurtuluş için bilgili kılmaya yeterlidir bunlar. [16]Tüm Kutsal Yazı Tanrı esinlemesidir. Öğretiye, yüreği eleştirmeye, yaşamı düzeltmeye ve doğruluk yolunda eğitmeye yarar. [17]Öyle ki, Tanrı bağlısı insan yetkin olsun, her iyi iş için donatılsın.

Yaşamın İlkyazı - Güzü 1-8

4 Tanrı'nın ve dirilerle ölüleri yargılayacak olan Mesih İsa'nın –görkemle belirip hükümranlığını kuracak olanın– önünde seni öğütlerim. [2]Tanrı Sözü'nü yay; vakitli vakitsiz demeden onu vurgula. Hiç yozlaşmaz katlanışla öğretirken payla, kına, öğütle. [3]Çünkü sağlıklı öğretiyi dinlemek istemeyecekleri dönem gelecek. Bunun yerine, tutkularına uygun bir sürü öğretmen bulup buluşturacaklar. Bu öğretmenler insanların kulağını gıdıklarcasına konuşacak. [4]Gerçeğe kulaklarını tıkayacaklar, buna karşı masallara kapılacaklar. [5]Ama sen her vakit serinkanlı ol, acıya katlan, Sevinç Getirici Haber'in yayıcılığını yap, hizmetini bütünle.

[6]Bana gelince, dökülen bir sunu gibi sunulmak üzereyim. Zamanım geldi. [7]Sağlıklı yarışı yarıştım, koşu alanının sonuna ulaştım, imanı korudum. [8]Bundan böyle benim için doğruluk tacı hazır bekliyor. Hak Yargıç Rab O Gün onu bana verecek; hem de sadece bana değil, O'nun görkemli gelişini sevgiyle bekleyen herkese.

En Son Görünüm 9-22

9 Tez zamanda yanıma gelmek için elinden geleni yap. 10 Çünkü Dimas sevgisini
şimdiki çağa kaptırarak beni bıraktı, Selanik'e gitti. Kriskis Galatya'ya, Titos Dalmaçya'ya
gitti. 11 Sadece Luka benimle birliktedir. Markos'u yanına al, beraberinde getir. Çünkü hizmet
görmekte bana yararlıdır. 12 Tihikos'u Efesos'a gönderdim. 13 Troas'ta, Karpos'un yanında
bıraktığım abayı, kitapları, özellikle de yazı derilerini gelirken getir.

14 Bakırcı Aleksander bana pek çok kötülük yaptı. Rab ona yaptıklarının karşılığını
verecektir. 15 Bu adamdan sen de sakın. Çünkü bildirimize aşırı direniş gösterdi.

16 İlk savunmamda hiç kimse yanımda durmadı. Tersine, tümü beni bıraktı. Kendilerine
karşı sayılmasın bu. 17 Ama Rab yanımda durup bana güç verdi. Öyle ki, Tanrı Sözü'nün
aracılığımla yayılması bütünlensin ve ulusların tümü onu işitsin.. İşte bu nedenle aslanın
ağzından kurtarıldım*. 18 Rab beni çevrilen her dolaptan kurtaracak ve göksel hükümranlığına
güvenle iletecek. Çağlar çağı yücelik O'nundur. Amin.

19 Priska ile Akila'yı ve Onisiforos'un ev halkını selamla. 20 Erastos Korintos'ta kaldı.
Trofimos'u Miletos'ta hasta bıraktım. 21 Kış bastırmadan önce gelmek için elinden geleni yap.
Evvulos, Pudens, Linos ve Klavdia ile tüm kardeşler sana selam eder. 22 Rab ruhunla birlikte
olsun. Tanrı'nın kayrası üzerinizde olsun.

TİTOS'A MEKTUP
(Genç Öğütçünün Yükümlülükleri)

Önsöz

Haberci Pavlos'un Tanrı esinlemesiyle genç öğütçü Titos'a yazdığı bu mektup, Girit'te kilise topluluğuna yönetici atanan bir çalışma arkadaşına gönderiliyor (1:5). Bu genç, Pavlos'un iş arkadaşlarındandır (II.Korintoslulara Mektup 2:13; 7:6,13; 8:23), her bakımdan güvenilir, özverisiyle tanınan bir hizmet sunucudur (2:12-18; 8:16-18). Pavlos'un ikinci Roma tutukluluğu sırasında adı geçmekte (II.Timoteos'a Mektup 4:10). I. ve II. Timoteos mektupları arasında belirli bir tarihte yazılan bu mektup Dalmaçya kıyılarında Nikopolis'te kaleme alınmıştır. Pavlos bu mektupta Titos'u yanına çağırıyor. Pavlos bir Yahudi, Titos ise uluslardan gelme bir inanlıdır (Galatyalılara Mektup 2:3). Mesih'e ortak imanları bu iki kişi arasında sağlam bir bağ oluşturmuş (1:4), onları Tanrı tarafından beğenilir emek arkadaşları kılmış (II.Korintoslulara Mektup 8:6,16,17).

Mektuptan anlaşıldığı gibi, Pavlos Titos'la birlikte Girit'e gitmiş. Girit'teki kilise topluluklarına İhtiyarlar ataması için onu orada bırakmış. (Yeni kurulan kilise topluluklarına İhtiyarlar atamaya ilişkin bakınız, Habercilerin İşleri 14:23.)

Pavlos genç öğütçü Titos'a, atanacak kişilerin (bunlar İhtiyarlar, Gözeticiler, Hizmet Görücüler diye bilinir) özel yaşamını ve bu yaşamın sağlıklı ayrıntılarını dikkatle anımsatıyor (1:6-9). Aynı konuyla ilgili olarak, Pavlos'un öbür genç öğütçü Timoteos'a yazdıklarına bakınız (I.Timoteos Mektup 3:1-15; II.Timoteos Mektup 2:24,25). Pavlos'a diri sözünü açıklayan Tanrı Kutsal Söz'ün kimlerce ve nasıl yayılması gerektiğini belirtiyor (II.Timoteos Mektup 2:2).

Başlangıç ve Selam 1-4

1 Tanrı'nın uşağı, İsa Mesih'in habercisi Pavlos'tan: Tanrı tarafından seçilenleri
tanrısayarlığın gerektirdiği imana ve gerçeği bilme aşamasına eriştirmek için çağrıldım.
2 Bunlar sonsuz yaşam umuduna dayanmaktadır. Hiç yalan söylemeyen Tanrı sonsuz yaşamı
başlangıcı olmayan çağlar öncesinden vaat etti. 3 Ve özel zamanda bildirinin yayılmasıyla
sözünü açıkladı. Kurtarıcımız Tanrı'nın buyruğu uyarınca bana bu bildiriyi yayma hizmeti
güvenç kapsamında verildi.

4 Titos'a –ortak olduğumuz iman ilişkisinde öz çocuğuma– Baba Tanrı'dan ve
kurtarıcımız Mesih İsa'dan kayra ve esenlik olsun.

Tanrı Hizmetine Atananların Görünümü 5-9

5 Eksikleri düzene sokman ve sana verdiğim yönerge uyarınca her kentte İhtiyarlar
ataman için seni Girit'te bıraktım. 6 Ancak atayacağın İhtiyar kusursuz biri, tek kadının kocası
olmalı; aşağılık tutumla suçlanmayan ya da başkaldırmayan inanlı çocuklar babası olsun.
7 Çünkü Tanrı işlerinin yöneticisi niteliğinde, gözeticinin[351] kusursuz olması gerekir. Kendisini
öne sürmemeli, kanı başına sıçramamalı, içkiye düşkün olmamalı, kaba kuvvetten kaçınmalı,
paracanlılıktan ırak durmalı. 8 Bunların tersine konuksever, iyiliksever, ağırbaşlı, adaletli,
kutsal, tutkularını yenebilen, 9 öğretinin güvenilir sözüne candan sarılan biri olmalı. Öyle ki,
hem sağlıklı öğretide yüreklendirme yeteneği olsun, hem de karşı çıkanların savlarını
çürütebilsin.

Düzmece İnanlılardan Kendini Koru 10-16

[351] Bakınız, Habercilerin İşleri 1:2

10 Bilesin ki başkaldıranlar, boş yere çene yoranlar, kandırıcılar pek çoktur. Bunlar
özellikle Yahudiler arasındadır. 11 Ağızlarının payı verilmeli. Çünkü paracanlılıktan
esinlenerek yaraşık olmayanları öğretiyorlar, aileleri hepten altüst ediyorlar. 12 İçlerinden biri,
kendi peygamberleri[352] şöyle demiştir:

"Giritliler her zaman yalancıdır,
Kötü canavarlar, tembel pisboğazlar!"

13 Bu tanıklık gerçektir. Bu nedenle, onları sert dille payla. Öyle ki, imanda sağlıklı
olsunlar. 14 Yahudi masallarına, gerçeği bırakıp sapanların buyruklarına kulak asmasınlar.

15 Temizlere her şey temizdir. Ama bozuk olanlar ve imansızlar için hiçbir şey temiz
değildir; onların aklı da, vicdanı da bozuktur. 16 Tanrı'yı bildiklerine tanıklık ederler, ama
işleriyle O'nu yadsırlar. İğrenç kişiler, söz dinlemeyenler ve her tür iyi iş karşısında
yararsızlar.

Sağlıklı Öğreti Sağlıklı Özyapıyla Desteklenir 1-8

2 Sana gelince, sağlıklı öğretiye yaraşık neyse onu öğret. 2 Yaşlılara ölçülü, saygıya
yaraşır, ağırbaşlı olmalarını öğütle. İmanları, sevgileri, sabırları yerinde olsun. 3 Bunun
gibi, yaşlı kadınlara saygıdeğer olmalarını öğütle. Ne kara çalsınlar, ne de bol içkiye tutsak
olsunlar. Erdemli tutumu öğretsinler. 4 Böylece genç kadınlara kocalarını, çocuklarını sevmeyi
öğretsinler. 5 Genç kadınlar ağırbaşlı, suçsuz, evcimen, iyi huylu, kocalarına bağımlı olsun.
Öyle ki, Tanrı'nın Sözü kötülenmesin. 6 Bunun gibi, genç erkeklere de tutkuları
yenebilmelerini öğütle. 7 Her konuda yararlı işler için kendini örnek göster: Öğretide lekesiz,
saygın, 8 sağlıklı sözü kınanamaz biri ol. Öyle ki, direnişte bulunan insan bize karşı hiçbir
kötü söz söyleyemez duruma düşüp utanca gelsin.

Uşaklara Düşen Görev 9-15

9 Uşaklara her konuda efendilerine bağımlı olmayı bildir. Beğenilir hizmet sunsunlar,
direşken olmasınlar, 10 hiçbir şey aşırmasınlar. Tam tersine her bakımdan kusursuz bağlılık
göstersinler. Böylece, kurtarıcımız Tanrı'nın öğretisini her yönden çekici kılsınlar.

11 Çünkü Tanrı'nın tüm insanları kapsayan kurtarma kayrası belirdi. 12 Bu kayra
tanrısaymazlığı ve dünyasal istekleri bırakıp şimdiki çağda ağırbaşlı, adaletli, tanrısayar bir
yaşam sürmemiz yolunda bizi eğitiyor. 13 Kutlu umudu, ulu Tanrımız ve kurtarıcımız Mesih
İsa'nın yüceliğinin belirmesini bekleyedurmamızı buyuruyor. 14 O kendisini bizim için verdi.
Öyle ki, bizi her tür yasasızlıktan kurtarsın ve pak kılınmış, O'na atanmış, çabası sağlıklı
işlerde odaklanmış bir halka sahip olsun.

15 Bunları vurgula, insanları öğütle, kesin yetkiyle payla. Hiç kimse seni aşağı
görmesin.

Mesih Bağlılarının Tutumu 1-11

3 Başkanlara ve yetkililere bağımlı olmalarını, onları dinlemelerini, her iyi işe hazır
olmalarını topluluğa anımsat. 2 Kimseyi kötülemesinler, kavgadan kaçınsınlar, iyi yürekli
olsunlar, herkese karşı yumuşak huylulukla davransınlar.

3 Çünkü bir vakitler biz de aklı kıt, söz dinlemez, aldanış içinde bocalayan kişilerdik.
Çeşitli isteklere ve hazcı tutkulara uşaklık etmekteydik. Yaşamımızı kötülükle ve kıskançlıkla
geçiriyorduk. Kinciydik. Birbirimizden tiksinen varlıklardık. 4 Ama kurtarıcımız Tanrı'nın iyi
yürekliliği ve insanlığa sevgisi belirdiğinde, 5 doğruluk kapsamında yaptığımız işlere karşılık
değil, ama kendi lütfu uyarınca yeniden doğuş yıkamasıyla ve Kutsal Ruh'un yenilemesiyle
bizi kurtardı. 6 Tanrı Kutsal Ruh'u kurtarıcımız Mesih İsa aracılığıyla bollukla üzerimize
döktü. 7 Öyle ki, O'nun kayrasında doğrulukla donatılmış olarak, sonsuz yaşam umudu içinde
mirasçılar olalım. 8 Güvenilir sözdür bu.

---

352 Giritli Epimenides (Bakınız, Habercilerin İşleri 17:28)

Bu konular üzerinde durmanı istiyorum. Böylece Tanrı'ya iman edenler sağlıklı işlerle uğraşmaya önem versin. Bunlar insanlara elverişli ve yararlıdır. [9]Ama akılsız tartışmalardan, soyağaçlarından, kavgacılıktan ve yasaya ilişkin çatışmalardan sakınasın. Çünkü bunlar yararsız ve boştur. [10]Bir iki kez öğütledikten sonra inanç konusunda karıştırıcı[353] insandan yüz çevir. [11]Böyle birinin doğru yoldan sapmış olduğunu bilesin. O günah işlemektedir, üstelik kendi gözünde de suçludur.

Son Yönerge 12-15

[12]Sana Artemas'ı ya da Tihikos'u gönderdiğimde Nikopolis'e, yanıma gelmek için elinden geleni yap. Kışı burada geçirmeye karar verdim. [13]Yasa uzmanı Zenas ile Apollos'u içtenlikle yolcu et. Öyle ki, hiçbir eksiklik çekmesinler. [14]Topluluğumuzdan olanlar da yararlı işlerle uğraşmayı öğrensin, evgin gereksinimleri karşılasınlar; böylece ürünsüz kalmasınlar.

[15]Benimle birlikte olanların tümü seni selamlar. Bizi iman ilişkisinde sevenleri selamla. Kayra hepinizle olsun.

[353] Edimci (bkz. II.Yuhanna 10:11; I.Korintoslular 11:18,19)

FİLİMON'A MEKTUP
(Suçlunun Bağışlanması İçin Dilek)

Önsöz

Haberci Pavlos Roma'dan Kolose'de yaşayan Filimon'a 60-64 yılları arasında yazdığı bu özel mektupta, efendisinden kaçtığı anlaşılan Onisimos'un bağışlanmasını duygusallıkla diliyor (bkz. Koloseliler 4:7-9).

Kolose'deki inanlılar Filimon'un evinde buluşurdu (2). Filimon'un inanlılara yardım ettiği, destek sunduğu biliniyordu (5-7,22). Kölelik ettiği evden kaçıp nefesi günün büyük kenti Roma'da alan Onisimos orada cezalı bulunan Pavlos'la karşılaştı, onun etkisiyle Mesih inanlısı oldu (10; bkz. Koloseliler 4:9). Onisimos evden kaçarken efendisine haksızlık etmiş, belirli bir parayı aşırmış (18). Filimon'un bu kaçak uşağı affetmesini, onu kucaklamasını isteyen Pavlos, kurtarıcı Mesih'in günahlıyı bağışlatmak için Baba Tanrı'yla günahlı insan arasında nasıl aracılık ettiğini anlamlı ve duygulu dille betimliyor (12-14).

Bu suçluluk olayı ve suçlunun affı için, onu seven bir yakını sevgiyle aracılık etmekte. Aracı Mesih'in kurtarmalığıyla affetme eylemini tanrısal esinle betimleyen aydınlatıcı bir olgudur bu. Mesih bağlılığında efendiyle kölenin kesin eşitliğini belgeleyen bu içtenlikli mektup çağlar boyu düşkünü, umutsuzu, günahlıyı yüreklendirmiştir. Kurtarıcı Mesih'e iman edeni umut ve güven kapısına ileten duygulandırıcı bir betimdir bu yazı (16).

Başlangıç 1-3

Mesih İsa için tutuklanmış Pavlos'tan ve Timoteos kardeşten, sevgili hizmet
arkadaşımız Filimon'a, [2]kız kardeşimiz Apfia'ya, ruhsal savaş arkadaşımız Arhippos'a ve
Filimon'un evindeki kilise topluluğuna: [3]Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten sizlere
kayra ve esenlik olsun.

Efendisinden Kaçan Köle İçin Kişisel Dilek 4-25

[4]Tanrım'a şükrederek seni her an dualarımda anımsıyorum. [5]Çünkü Rab İsa'ya ve
bütün kutsal yaşamlılara sevgini, bunun yanı sıra da imanını duyuyorum. [6]Duam, imanının
paydaşlığı etkin olsun doğrultusundadır. Mesih'e bağlılığımız her bakımdan iyiyi işleme
bilgisini versin size. [7]Gerçi, senin sevginde aşırı sevinç ve avuntu buldum, sevgili kardeşim.
Çünkü aracılığınla kutsal yaşamlıların ruhu dinlendirildi.

[8]Bu nedenle, Mesih bağlılığındaki güven doluluğum, gerekeni yapman için sana bir
buyruk vermeme yeterlidir. [9]Şu anda Mesih İsa için tutuklu bulunan ben elçi Pavlos, sevgi
adına sana dilekle yaklaşmayı yerinde buluyorum. [10]Senden çocuğum Onisimos'a[354] ilişkin bir
dileğim var. Tutukluluğumda o benim ruhsal oğlum oldu. [11]Bir zamanlar sana yararsızdı; ama
şimdi hem sana, hem de bana yararlıdır.

[12]Kendisini –bağrıma bastığım bu kişiyi– sana salıyorum. [13]Sevinç Getirici Haber'den
ötürü tutuklu bulunduğum şu anda senin yerine bana hizmette bulunsun diye onu yanımda
tutmayı çok isterdim.

[14]Ama senin onayın olmaksızın hiçbir işe atılmayı doğru görmedim. Öyle ki baskıyla
değil, gönlünün isteğiyle bu iyiliği yapasın.

[15]Belki de bir süre için senden ayrılmasının nedeni kendisini sonsuza dek geri
alabilmen içindi. [16]Bundan böyle o bir köle değil, köleden ötedir; özellikle benim için sevgili
bir kardeştir. Senin için daha da önemli; hem bedende hem de Rab'te..

---

[354] **Onisimos, yararlı** anlamındadır. Koloselilere yazılan mektupta (4:9) bu inanlıdan söz edilmektedir.

[17]Bu nedenle, beni kendine ruhsal paydaş sayıyorsan, beni kabul edercesine kendisini kabul et. [18]Eğer herhangi bir konuda sana haksızlık etmiş ya da borca düşmüşse, bunu benim hesabıma sayasın. [19]Ben, Pavlos kendi elimle yazıyorum; sana ben ödeyeceğim. Kaldı ki, kendin için bile bana borçlu olduğundan söz etmiyorum.

[20]Evet, kardeşim, Rab bağlılığında senden bir yarar bekliyorum. Mesih bağlılığında ruhumu dinlendir.

[21]Buyruğa uyan bir kişi olduğuna güvenerek sana bu mektubu yazıyorum. Dilediğimden daha da çoğunu yapacağını biliyorum.

[22]Bu arada, kalabileceğim bir konuk odasını da hazırla. Çünkü dualarınız aracılığıyla sizlere bağışlanacağımı umuyorum.

[23]Epafras –Mesih İsa bağlılığında cezaevi arkadaşım– sana selam eder. [24]Hizmet ortaklarım Markos, Aristarhos, Dimas, Luka da selam ederler.

[25]Rab İsa Mesih'in kayrası ruhunuzla birlikte olsun.

İBRANİLERE MEKTUP
(Üstün Kurucu)

Önsöz

Bu mektup Tanrı'nın kendisine bağlı olanlarla çok önemli konularda konuşmasıdır. İlginçtir; esinlenen yazarın adı bile bilinmiyor. Mektubu alanların Mesih'e bağlılıkları yüzünden daha önce ağır baskılardan geçtiği belirtiliyor (10:32,34). Bunlar epeyi bir süre önce Yahudilik'ten Mesih bağlılığına geçmiş. Yeryüzünde yerleri yoksa da (6:11-12; 11:8-10) betim diliyle diri Tanrı'nın yücelerdeki kentine varmış bulunuyorlar (12:22). Yöneticilerinden bazıları yaşamdan ayrılmış (13:7). Mektup Tanrı esinlemesiyle 60-70 yılları arasında yazılmıştır.

Mektubu alanlar eğitilmiş, akıllı kişilerdir. Ne var ki, başlangıçta içtenlikle sarıldıkları imanda gevşekliğe sürüklenmişler (5:11; 6:12). Önceki içtenliği bırakmışlar (3:6,14; 10:23,35), ruhsal gelişmenin gereğini unutmuşlar (5:12-14), toplantılara katılmayı savsaklamışlar (10:25). Kısacası, Yahudiliğe, töreciliğe dönme tehlikesiyle karşı karşıyalar.

İnanlıların geriye dönme tehlikesine karşı uyarılarak yüreklendirilmesi mektubun ağırlık noktasıdır. Eski Antlaşma'nın dinsel uygulamalarla ilgili bütün koşulları Yeni Antlaşma'da İsa Mesih'in bağışlamalık sunusuyla bütünlüğe ermiştir. Bunu bırakıp yeni baştan Yahudiliğin sonuç sağlayamayan törelerine dönüş, doruktan aşağı yuvarlanıştır. Onların geride bıraktığı törecilik hem yetkinlikten ırak, hem de zamana kısıtlıdır. Mesih inancı ise yetkinlik (7:9) ve sonsuzluk sağlayıcıdır (5:9; 9:12,15; 13:20), vaktin zamanın ötesindedir (13:8; 1:12b; 7:25b).

İsa Mesih'in yücelerdeki etkin başrahipliği ve sağladığı kurtarış her yetkiden üstündür, kalıcılığıysa sonsuzları kucaklamaktadır (5:9; 9:12,15; 13:20; 9:14; 10:14).

Bu mektup şöyle özetlenebilir:

- I. *Mesih'in öncesizliği, 1. ve 2. bölümler*
- ***II.*** *Mesih başrahipliğinin öncesizliği, 3:1-10:18*
- III. *Mesih'in sunusu Tanrı katına girişimizi sonsuzlar sonsuzu sağlamıştır, 10:19-12:29*
- ***IV.*** *İsteklendirme, 13. bölüm.*

Başlangıç 1-4

1 Tanrı önceki çağlarda çeşitli biçimlerde, ayrımlı yollardan atalarımıza peygamberler
aracılığıyla konuştu. [2]Ama şu son günlerde Oğul aracılığıyla bizimle konuştu. O'nu her
şeye mirasçı atadı. O'nun aracılığıyla evrenleri yarattı. [3]Tanrı yüceliğinin parıltısı, Tanrı'nın
öz varlığı niteliğinde olan bu kişi, gücünü belgeleyen sözüyle var olan her şeyi uyumda
tutmaktadır.

Günahların arıtılmasını tümledikten sonra, yücelerde ululuğun sağında oturdu.
[4]Meleklerden çok aşkın üstünlükte olduğunu gösterdi. Nasıl ki, onlarınkinden kat kat yüksek
adı miras aldı.

OĞUL'UN MELEKLERE ÜSTÜNLÜĞÜ

Kutsal Yazı'dan Kanıtlar 5-14

[5]Çünkü Tanrı meleklerden hangisine, hangi dönemde şu yolda söz söylemiştir?
"Sen benim Oğlum'sun,

Baba oldum sana bugün.”
Ve yine,
“O’na Baba olacağım,
O da bana Oğul olacak.”
[6]Tanrı ilk-doğanı dünyaya[355] sunduğunda ise yine şöyle der:
“Tanrı’nın tüm melekleri O’na tapınsın.”
[7]Öte yandan melekler için şunları bildirir:
“O ki, meleklerini rüzgâra dönüştürür,
Görevlilerini de ateş alevine.“
[8]Ama Oğul için şöyle der:
“Senin tahtın Tanrı, çağlar çağıncadır,
Doğruluk asası da hükümranlığının asasıdır.
[9]Doğruluğu sevdin, kötülüğe kinle baktın.
Bu nedenle Tanrı, senin Tanrın,
Seni kıvanç yağıyla meshederek[356]
Paydaşlarından üstün kıldı.”
[10]“Ve yine,
“Sen ya Rab, başlangıçta yeryüzünün temelini kurdun.
Gökler de senin ellerinin yapıtıdır.
[11]Onlar gelip geçecek, ama sen kalacaksın.
Tümü birden giysi gibi eskiyecek.
[12]Harmani gibi düreceksin onları.
Evet, bir giysi gibi değiştirilecekler.
Ama sen hep aynısın.
Yıllarının da sonu yoktur.”
[13]Kaldı ki, Tanrı meleklerden hangisine, hangi dönemde,
“Düşmanlarını ayaklarının altına
Basamak yapıncaya dek sağımda otur” demiştir?
[14]Tüm melekler kurtuluş mirasını alanlara hizmet etmek için gönderilen görevli ruhlar değil de nedir?

SON VE YETKİN BAŞRAHİP

Savsaklanamayan Kurtuluş 1-9

2 İşte bunun için, akıntıya kapılıp sürüklenmeyelim diye, işittiklerimize çok dikkat etmemiz gerekir. [2]Çünkü madem melekler aracılığıyla bildirilen Yasa Sözü doğrulandı, her suç ve buyruğa uymazlık hak ettiği karşılığı aldı, [3]böylesi yüce bir kurtuluşu savsaklarsak biz nasıl kaçıp kurtulabiliriz? Başlangıçta Rab’bin kendisi bu kurtuluşu bildirdi; işitenler de onu bizlere doğruladı. [4]Bunun yanı sıra belirtiler, göz kamaştırıcı eylemler, çeşitli güçlü işlerle kendi isteği uyarınca Kutsal Ruh’un dağıttığı armağanlar Tanrı’nın kullandığı tanıklardır.

[5]Çünkü sözünü ettiğimiz, o ileride yaşanılacak dünyayı Tanrı meleklere bağımlı kılmadı. [6]Tersine, Kutsal Söz’ün bir yerinde şu tanıklığa rastlanır:
“İnsan nedir ki onu anımsarsın?
Ya da insanoğlu ne ki, onu düşünürsün!
[7]Onu bir süre meleklerden biraz geri kıldın.
Ona yücelik ve onur tacını taktın.
[8]Her varlığı onun ayakları altına bağımlı kıldın.”

---

[355] Oikoumeni
[356] Mesih adının açıklanışı için bakınız, Matta 1:1

Her şeyi ona bağımlı kıldı; bu durumda ona bağımlı kılınmayan hiçbir şey bırakmamış oldu. Ancak görüyoruz ki, daha her şey ona bağımlı kılınmamıştır.

9Bununla birlikte, bir süre meleklerden biraz geri kılınan İsa'yı görüyoruz. Çektiği ölüm işkencelerinden ötürü yücelik ve onur tacını taşımaktadır. Tanrı kayrasıyla herkesin yararına ölümü tatması için oldu bu.

Oğul İnsan Doğasıyla Özdeş Oldu 10-18

10Her şey Tanrı yararınadır ve her şey Tanrı aracılığıyla var olmuştur. Tanrı birçok evladı yüceliğe kavuştururken, onların kurtuluş başkanını işkenceler yoluyla yetkinliğe erdirmesi gerekiyordu. 11Çünkü kutsal kılan da, kutsal kılınanlar da hep aynı özdendir*. İşte bunun içindir ki, Oğul onlara "kardeşlerim" demekten utanç duymuyor. 12O şöyle diyor:

"Adını kardeşlerime bildireceğim.
Topluluğun içinde sana övgü yükselteceğim."

13Bunun yanı sıra şunu söylüyor:

"O'na güveneceğim."

Ve ardından şöyle konuşuyor:

"İşte ben ve Tanrı'nın bana verdiği çocuklar!"

14Bu nedenle, çocuklar nasıl etle kana paydaş olduysa, O kendisi de bu doğayla özdeş oldu. Öyle ki, ölümün güçlü egemenliğini kendinde bulunduranı, yani iblisi ölümüyle ezsin. 15Ve ölüm korkusu yüzünden yaşam boyu tutsak olanları özgürlüğe kavuştursun.
16Hem de göz önünde tutulmalı ki, meleklerle özdeşleşmeyi üstlenmedi O. Bunun yerine İbrahim soyuyla özdeşleşmeyi üstlendi. 17Bu nedenle her bakımdan kardeşleri gibi olması gerekti. Öyle ki, Tanrı doğrultusunda acımayla dolu, güvenilir bir başrahip olsun; halkın günahlarını gideren bağışlamalığı sunsun. 18Çünkü kendisi işkenceler çekerek denendiğinden, denenenlere yardım edebilecek güçtedir.

Musa Hizmet Edendir, Mesih Oğul'dur 1-6

3 Kutsal yaşamlı kardeşlerim, göksel çağrının paydaşları! Bu nedenle, ruhsal tanıklığımızın habercisi ve Başrahibi İsa'yı aklınızdan çıkarmayın.

2O kendisini atayan Tanrı'ya sadıktı. Musa da Tanrı Evi'nin tümüne sadıktı. 3Ama İsa, Musa'dan daha üstün yüceliğe yaraşır sayıldı. Nasıl ki, evi yapana verilen onur evinkinden üstündür. 4Çünkü her evin bir yapıcısı vardır. Her şeyin yapıcısı ise Tanrı'dır. 5Musa sonradan açıklanacak konularda tanıklık etmek için bir hizmet görücü olarak, Tanrı Evi'nin tümüne sadık davrandı. 6Ama Mesih Oğul olarak Tanrı Evi'nin üzerindedir. O'nun Evi bizleriz; yeter ki güvencimizi ve umudun doğurduğu övüncü sonuna dek sürdürelim.

İman Eksikliği Yıkıma Götürür 7-19

7Bu nedenle Kutsal Ruh şöyle diyor:

"Bugün Tanrı'nın sesini duyarsanız,
8Gücendirme olayında,
Çöldeki denenme gününde olduğu gibi*
Yüreklerinizi katılaştırmayın.
9Atalarınız orada beni sınayıp denedi
Ve kırk yıl süreyle yaptığım işleri gördüler.
10İşte bunun için o kuşağa öfkelendim
Ve, 'Bunların yüreği hep yanılır' dedim;
'Onlar benim yollarımı bilmedi.
11Öfkeliyken ant içtiğim gibi,
Dinginliğime* hiç girmeyecekler.'"

12 Dikkat edin kardeşlerim, hiçbirinizde size diri Tanrı'yı bıraktıracak kötü, imansız bir
yürek barınmasın. 13 Bugün diye bilinen günler sürdükçe birbirinize öğüt verin. Böylece,
hiçbiriniz günah aldatıcılığıyla yüreğini katılaştırmasın. 14 Çünkü biz Mesih'e paydaş olduk;
eğer başlangıçtaki güvencimizi sonuna dek sürdürürsek.. 15 Kutsal Söz bu dönemde de şöyle
buyuruyor:

"Bugün Tanrı'nın sesini duyarsanız,
Gücendirme olayında yaptıkları gibi
Yüreklerinizi katılaştırmayın."

16 Kimdi işitmişken gücendirenler? Musa'nın yönetiminde Mısır'dan çıkanların tümü
değil mi? 17 Kimdi Tanrı'nın kırk yıl boyunca öfkelendiği kişiler? Günah işlediklerinden
cesetleri çölde düşenler değil mi? 18 Dinginliğine girmeyeceklerine ilişkin ant içtiği kişiler söz
dinlemeyenler değildi de kimdi? 19 Görüyoruz ki, imansızlıkları onların girişini önledi.

Tanrı Dinginliğine Giremeyenlere Benzemeyelim 1-13

4 Tanrı dinginliğine girmekle ilgili vaat daha geçerliyken, içinizden birinin fırsatı
kaçırdığına karar verilmesinden korkalım. 2 Sevinç Getirici Haber onlara olduğu gibi bize
de bildirildi. Ne var ki, işittikleri söz onlara yaramadı. Çünkü işitenlerin içinde imanla
kaynaşmadı. 3 Biz iman edenlerse,

O'nun dediği gibi dinginliğe giriyoruz:
"Öfkeliyken ant içtiğim gibi,
Dinginliğime hiç girmeyecekler."

Oysa Tanrı'nın 'işleri' dünyanın kuruluşundan bu yana sonuçlanmış bulunuyordu.
4 Çünkü Kitap'ın başka bir yerinde yedinci günden şöyle söz ediyor:

"Tanrı yedinci gün tüm işlerini noktalayıp dinlendi."

5 Yine bu konuda şöyle konuşuyor:

"Dinginliğime hiç girmeyecekler."

6 Sevinç Getirici Haber'i önceden duyanlar söz dinlemediklerinden dinginliğe
giremedi. Öyleyse bu dinginliğe girme hakkı bazıları için saklı duruyor. 7 Aradan uzun süre
geçtikten sonra Tanrı Davut'un ağzından bugün diye kesinleştirdiği güne ilişkin yine
konuşuyor. Tıpkı belirtilen sözdeki gibi:

"Bugün Tanrı'nın sesini duyarsanız,
Yüreklerinizi katılaştırmayın."

8 Yeşu* onları dinginliğe kavuşturmuş olsaydı, Tanrı sonradan başka bir günden söz
etmeyecekti. 9 Demek ki, Tanrı halkına O'nun yedinci gün dinlendiği gibi bir dinginlik saklı
duruyor. 10 Çünkü O'nun dinginliğine giren kişi de işlerini bırakıp dinginliğe kavuşmuştur.
Tıpkı Tanrı'nın kendi işlerini bütünleyip dinlendiği gibi.

11 Bu yüzden bizler de o dinginliğe girmek için çaba gösterelim. Böylece kimse aynı
sıradan söz dinlemezliğe sürüklenmesin. 12 Çünkü Tanrı'nın Sözü diridir, etkindir. İki ağızlı
her kılıçtan daha keskindir. Can ile ruhun ayrıldığı yere dek –eklemlere iliklere varıncaya
dek– delip böler, yüreğin düşüncelerini tasarılarını eleştirir. 13 Tanrı'nın önünde hiçbir yaratık
gizlenemez. Kendisine hesap vermekle sorumlu olduğumuz kişinin gözünde her şey tüm
çıplaklığıyla belirgindir.

Yardımcımız: Göklerden Geçen Başrahip 14-16

14 Göklerden geçen yüce bir başrahibe, Tanrı Oğlu İsa'ya sahip olduğumuzu göz
önünde tutarak, tanıklığımıza sımsıkı sarılalım. 15 Çünkü başrahibimiz zayıflıklarımıza
yakınlık duyamayan bir başrahip değildir. Tersine, her bakımdan bizim gibi denenmiş, ama
günahsız kalmıştır. 16 Onun için, kayra tahtına tam güvenle yaklaşalım. Öyle ki, yardıma
gereksinim duyulan dönemde lütuf bulalım ve kayraya kavuşalım.

Başrahip Bu Hakkı Tanrı'dan Aldı 1-6

5 Çünkü her başrahip insanlar arasından seçilir. Tanrı doğrultusunda insanlar yararına
günahlara karşı armağanlar, sunular getirmekle ilgili işlere atanır. [2]Bilgisizlere, yoldan
sapanlara karşı anlayışla davranabilir. Çünkü kendisi de insansal zayıflıkla kuşatılmıştır. [3]Bu
nedenle halk için olduğu gibi, kendisi için de günaha karşı sunu getirmek zorundadır. [4]Hiç
kimse başrahip olma onurunu kendi kendine almaz. Tıpkı Harun gibi, bu hizmete Tanrı
tarafından çağrılır. [5]Mesih de başrahip olmak için kendi kendini yüceltmedi. Bunu O'na
kendisiyle konuşan Tanrı verdi:

"Sen benim Oğlum'sun,
Baba oldum sana bugün."

[6]Başka bir yerde de şöyle der:

"Melkisedek düzenine göre*
Sonsuzluk boyunca rahipsin sen."

Yetkin Oğul, Yetkin Başrahip 7-10

[7]İnsan bedenindeyken, İsa kendisini ölümden kurtarmaya gücü olan Tanrı'ya yüksek
sesle bağırarak, gözyaşlarıyla dualar dilekler sundu. Tanrısayarlığı nedeniyle işitildi. [8]Oğul
olmasına karşın, çektiği işkencelerle buyruğa uymayı öğrendi. [9]Yetkinliğe erdiğinde,
buyruğuna uyan herkese sonsuz kurtuluş kaynağı oldu. [10]Tanrı tarafından Melkisedek
düzenine göre başrahip olarak adlandırıldı.

İSA MESİH'İN GÜVENİLİR BAŞRAHİPLİĞİ

Kulağı Ağır İşitenler 11-14

[11]Bu konuda size söylenecek çok sözümüz var. Ama kulaklarınız işitmekte
tembelleştiğinden, anlatabilmek güçtür. [12]Şimdiye dek öğretmen olmanız gerekirdi.
Gelgelelim Tanrı bildirilerinin ön saftaki öğelerini size yeniden öğretecek birine
gereksiniminiz var. Katı yiyeceğe değil, süte gereksinim duyar oldunuz. [13]Oysa sütle
beslenen, doğruluk sözü konusunda görgüsüzdür. Çünkü çocuktur. [14]Katı yiyecekse yetkinlere
özgüdür. Onların anlayışı iyiyi kötüyü ayırt edebilme doğrultusunda eğitilmiştir.

İmandan Ayrılmaya Karşı Uyarı 1-12

6 Öyleyse, Mesih öğretiminin başlangıç ilkelerini bırakıp yetkinliğe erdirilelim. Ölü
işlerden dönmekle, Tanrı'ya inanmakla ilgili temel konuları yeni baştan kurmaya
koyulmayalım: [2]Yıkanma töreleriyle ilgili öğretiyi, üzerine eller koyarak kutlu kılmayı,
ölülerin dirilişi konusunu, sonsuz yargılamayı.. [3]Tanrı izin verirse bunu da yapmaya hazırız.

[4]Çünkü bir kez aydınlananları, göksel armağanı tadanları, Kutsal Ruh'a paydaş
olanları, [5]Tanrı Sözü'nün yararını, gelecek çağın güçlerini tadanları, [6]sonra da düşüşe
gidenleri yine günahtan dönme yenilenmesine eriştirmek olanaksızdır. Çünkü onlar Tanrı
Oğlu'nu kendileri için yeniden çarmıha çakıyor, aşağılıyorlar. [7]Toprak ardı ardına üzerine
yağan yağmuru emer. Bundan sonra kimlerin yararına işlenmişse, onlara verimli ürünü
sunarak Tanrı'dan kutluluk alır. [8]Ama diken ve kengel verirse onaylanmaz. Onun
lanetlenmesi yakındır, sonu ateşte yanmaktır.

[9]Sevgili kardeşlerim, bunları söylememize karşın, kurtuluşu içeren konularda
durumunuzun bundan daha üstün olduğuna kesinlikle inanıyoruz. [10]Çünkü Tanrı adaletsiz
değildir. Adı yararına gösterdiğiniz çalışmayı ve sevgiyi aldırmazlıkla karşılamaz. Sizler
kutsal yaşamlılara hizmet sundunuz, yine de sunmaktasınız. [11]Her birinizin sonuna dek aynı
çabayı göstermenizi özlüyoruz. Böylece umutta tümlüğünüz gerçekleşsin. [12]Öyle ki,
tembelliğe düşmeyesiniz; tersine, imanla ve katlanışla vaatleri miras alanlara benzer olasınız.

Tanrı'nın Kesin Vaadi 13-20

13 Tanrı İbrahim'e vaatte bulunduğu zaman, ant içilecek daha üstün biri olmadığından,
kendisi üzerine ant içerek 14 şunu bildirdi:
"Gerçekten seni kutladıkça kutlayacağım
Ve soyunu çoğalttıkça çoğaltacağım."
15 İbrahim katlanış göstererek bekledi, vaade erişti.
16 İnsanlar kendilerinden üstün biri üzerine ant içer. Ve her tartışmalarında ant son
doğrulamadır. 17 Tanrı da vaadin mirasçılarına kararının kesin değişmezliğini daha etkin
biçimde kanıtlamak isteyince araya andı koydu. 18 Böylece, değişmezliği kesinlikle bilinen iki
kanıtla[357] Tanrı'nın yalan söyleyemeyeceği belgeleniyor. Kendisine sığınmış bulunan bizlerin
bunlarda sağlam avuntu bularak, önümüzdeki umuda sarılmamız amaçlanıyor. 19 Gemi demiri
gibi, cana güvenlik ve sarsılmazlık sağlayan bir umuda sahibiz. Göklere, perdenin iç
bölümüne atılan demirdir bu. 20 Mesih önderimiz olarak oraya gitmiş, Melkisedek düzenine
göre sonsuzluk boyunca başrahip niteliğini almıştır.

A. ÜSTÜN BAŞRAHİPLİK

Soyu Bilinmeyen Melkisedek'in Üstünlüğü 1-10

7 Melkisedek'e gelince, Salem kralı, Ulu Tanrı'nın rahibiydi o. İbrahim krallara karşı
yengi kazandıktan sonra geri dönerken, bu Melkisedek onu karşıladı ve kutlu kıldı.
2 İbrahim ele geçirdiği tüm malların onda birini ona verdi. Melkisedek adının çevirisi ilkin
DOĞRULUK KRALI, sonra Salem Kralı, yani ESENLİK KRALI'dır.
3 Onun ne babası ne anası ne de soyu var. Doğduğu gün bilinmiyor. Ne de öldüğü gün
biliniyor! Ama Tanrı Oğlu gibi, sürekli olarak rahip kalır o. 4 Onun ne denli yücelik taşıdığını
bir düşünün. Atamız İbrahim elde ettiği değerlerin en güzellerinden onda birini ona verdi.
5 Levioğulları'ndan rahiplik görevini alanlar ruhsal yasa uyarınca halktan –yani kendi
kardeşlerinden– ondalık toplamak için buyruk almışlardır. Onların da İbrahim soyundan
geldiği unutulmasın.
6 Öte yandan, Levililer'in soyundan gelmeyen Melkisedek İbrahim'den ondalık aldı ve
vaatlere sahip olan İbrahim'i kutlu kıldı. 7 Büyüğün küçüğü kutlu kıldığı hiçbir durumda
tartışılamaz. 8 Birinde ölümlü insanlar ondalık alıyor; öbüründeyse, yaşadığına tanıklık edilen
kişi ondalık alıyor*. 9 Bu ortamda halktan ondalık alan Levioğulları ataları İbrahim
aracılığıyla ondalık ödemiştir diyebiliriz. 10 Çünkü Melkisedek onunla karşılaştığında Levi
daha atası İbrahim'in bedenindeydi.

Birinci Rahiplik Sonrakini Gereksiz Kıldı 11-19

11 Ruhsal yasa halka Levililer'in rahiplik ettiği düzende verildi. Eğer Levililer
soyundan rahiplikle yetkinliğe ermek olanağı bulunsaydı, Melkisedek düzeni uyarınca
bambaşka bir rahip çıkmasına ne gerek kalırdı? Niçin Harun düzeni uyarınca bir rahip
atanmasın? 12 Bu durumda, rahiplik düzeni değişince ruhsal yasanın da değişmesi zorunludur.
13 Çünkü kendisi için bunlar söylenen kişi bambaşka bir soydandır. Bu soydan hiç kimse sunak
hizmetinde bulunmadı. 14 Rabbimiz'in Yahuda soyundan geldiği belirgindir. Musa bu soydan
rahipler yetişeceğine ilişkin hiçbir söz söylememiştir.
15 Melkisedek'e benzer başka bir rahibin ortaya çıkmasıyla konu daha da açıklığa
kavuşuyor. 16 Bu kişi yersel yasa kuralları uyarınca değil, yok edilemeyen yaşam gücüyle
yetişti. 17 Çünkü Kutsal Söz'de kendisine şöyle tanıklık edildi:
"Melkisedek düzenine göre
Sonsuzluk boyunca rahipsin sen."

---

357 İki kanıt: Vaat 13, ant 17'de.

[18]Güçsüzlüğü ve yararsızlığı nedeniyle, daha önce gelen buyruk boşa çıkarılıyor. [19]Çünkü ruhsal yasa hiçbir şeyi yetkinliğe erdiremedi. Bunun yerine üstün bir umut getiriliyor. İşte bununla Tanrı'ya yaklaşıyoruz.

Tanrı Mesih'ini Antla Atadı 20-25

[20]Üstün bir umut, çünkü araya ant girmeksizin verilmedi. Önceki rahipler ant içilmeden rahipliğe getirildi. [21]Ama İsa kendisine şu sözü bildirenin andıyla geldi:

"Rab ant içti ve kararından dönmeyecek.
Sonsuzluk boyunca rahipsin sen."

[22]Bununla İsa üstün bir antlaşmanın güvencesi oldu. [23]Öncekiler sayıca çoktu, birbiri ardından rahiplik ederlerdi. Çünkü ölüm onların sürekliliğini önlerdi. [24]Ama İsa sonsuzluk boyunca sürekliliği nedeniyle, hiçbir zaman değişmeyen rahipliği varlığında taşıyor. [25]İşte bunun içindir ki O'nun kişiliğinde Tanrı'ya gelenleri, bütünlüğü kapsayan sonuçlamayla kurtarmaya güçlüdür. Çünkü onlar adına yakarmak için zaman ötesi kesinlikle yaşıyor.

Tüm Gereksinimlerimizi Mesih Karşılayabilir 26-28

[26]Bize böyle bir başrahip gerekirdi: Kutsal, kusursuz, lekesiz, günahlılardan apayrı, göklerden daha yücelere yükselmiş. [27]Başrahipler gibi her gün önce kendi günahları, sonra da halkın günahları için sunular sunmak zorunluluğunda olmayan başrahip. O yalnız bir tek kez kendini sunduğunda bunu yaptı. [28]Çünkü ruhsal yasaca atanan başrahipler yetkinlikten yoksun insanlardır. Ruhsal yasadan sonra gelen ant sözüyse, sonsuzluk boyunca yetkinlik taşıyan Oğul'u atadı.

B. ÜSTÜN TAPINMA

Yücelerdeki Başrahip Yeni Antlaşma Başrahibi 1-13

8 Söylenenlerin özü şudur: Göklerde ululuk tahtının sağında oturmuş böyle bir başrahibimiz var. [2]İnsanın değil, Rab'bin kurduğu kutsal yerin ve gerçek çadırın görevlisi. [3]Çünkü her başrahip armağanlar, sunular getirmek üzere atanır. Bu nedenle İsa'nın da bir sunu getirmesi gerekir. [4]Kendisi yeryüzünde olsaydı, hiç rahip olamazdı. Çünkü ruhsal yasa gereğince armağanları sunan rahipler var. [5]Bunlar göklerdekilerin ancak bir benzeri, bir gölgesi olana ruhsal hizmette bulunuyor. Nasıl ki, Musa çadırı kurmak üzereyken uyarıldı. Tanrı ona şunu buyurdu:

"Her şeyi sana dağda gösterilen örnek uyarınca
Yapmaya özen göster."

[6]Ama gerçekte Mesih'e onlarınkinden daha yüksek görev düştü. Nasıl ki O, üstün antlaşmanın aracısıdır. Bu antlaşma üstün vaatlere dayanarak saptanmıştır. [7]Çünkü o ilk antlaşma kusursuz olsaydı, ikincisine gerek kalmayacaktı. [8]Ne var ki, Tanrı onlarda kusur bularak şöyle diyor:

"Rab, 'İşte günler gelmekte' diye buyuruyor,
'İsrail halkıyla ve Yahuda halkıyla yeni antlaşmayı sonuçlayacağım.
[9]Onları Mısır ülkesinden çıkarmak için
Ellerinden tuttuğum gün
Atalarıyla yaptığım antlaşma gibi değil;
Çünkü onlar yaptığım antlaşmada süreklilik göstermedi,
Ben de onlara karşı ilgimi yitirdim.'
Rab buyuruyor.
[10]Rab, 'O günlerden sonra İsrail halkıyla girişeceğim antlaşma budur' diyor,
'Yasalarımı akıllarının içine yerleştireceğim,
Onları yüreklerine yazacağım.

Onların Tanrısı olacağım,
Onlar da halkım olacak.
[11]Yurttaş yurttaşa kardeş kardeşe, ‘Rab’bi bil!’ diye öğretmeyecek.
Çünkü en küçüğünden en büyüğüne dek tümü beni bilecek.
[12]Çünkü kuralları çiğnemelerine karşın onlara sevecen olacağım
Ve günahlarını artık anımsamayacağım.’”
[13]Tanrı yeni antlaşmayı bildirmekle, öncekinin süresini tüketmiştir. Süresi tükenip eskiyen ise ortadan kalkmanın eşiğindedir.

Eski Antlaşma’da Tapınak 1-7

9 Önceki antlaşmanın da ruhsal hizmete özgü kuralları ve yeryüzünde bir tapınağı vardı.
[2]Bir çadır kuruldu. Dış bölümdeki eşyalar şunlardı: Şamdan, sofra, kutsal sunu ekmekleri. Bu bölüme ‘Kutsal Yer’ denir.
[3]İkinci perdenin gerisinde ‘Kutsallar Kutsalı’ denen iç çadır bulunuyordu. [4]Bu yerin günlük yakılan altın sunağı vardı. Orada bulunan ‘Antlaşma Sandığı’ baştan başa altınla kaplıydı. İçinde manna bulunan altın testi, Harun’un filizlenen asası ve Antlaşma levhaları saklanırdı. [5]Sandığın üzerinde ‘Yücelik Kerubimi’* günahları gideren bağışlamalık yerine gölge salardı. Şu anda bunları ayrıntılarıyla konu edemeyiz.
[6]Bunların böylece kurulmasıyla, rahipler her zaman dış bölüme girip ruhsal hizmetlerini uygularlar. [7]Ama ‘İç Çadır’a yılda ancak bir kez, yalnız başrahip girer. O da, hem kendisinin hem de halkın düşüncesizce işlediği günahlara karşı sunmak üzere, kan getirmeden giremez.

Önceki Düzenleme Gerçek Olan’ın Gelişini Simgeliyordu 8-14

[8]Kutsal Ruh bununla, dış bölüm durdukça ‘Kutsallar Kutsalı’na giden yolun daha açıklanmadığını belirtiyor. [9]Bu, şimdiki zamana ilişkin bir simgedir. Buna göre, ruhsal hizmet sunanın vicdanını yetkinliğe erdiremeyen armağanlar ve sunular getirilir. [10]Yalnızca yiyecekleri, içecekleri, ayrımlı yıkanmaları ve bedene ilişkin buyrukları kapsayan uygulamalar.. Bunların ancak tanrısal düzen gelinceye dek geçerliliği vardır.
[11]Ama Mesih, gelmiş iyi şeylerin başrahibi olarak belirince, elle kurulmamış daha yüce ve yetkin çadırdan –bu yersel yaratılışla hiçbir ilgisi olmayan yerden– geçti. [12]Erkeçlerin danaların kanıyla değil, kendi kanıyla sonsuz kurtulmalığı sağlayarak bir tek kez ‘Kutsal Yer’e girdi. [13]Çünkü erkeçlerle boğaların kanı ve yakılan genç ineklerin külü kirli sayılanlara serpildiğinde beden temizliği açısından onları kutsal kılarsa, [14]suçsuz olarak sonsuz Ruh aracılığıyla kendisini Tanrı’ya sunan Mesih’in kanı, vicdanımızı ölü işlerden ne denli daha üstün kapsamda arıtabilir! Böylelikle diri Tanrı’ya hizmet sunabiliriz.

Ölen Mesih Yeni Antlaşma’nın Uygulayıcısı 15-22

[15]Bu nedenle, Mesih Yeni Antlaşma’nın aracısıdır. Öyle ki, sonsuz mirasa çağrılanlar verilen vaadi alsın. Çünkü ilk antlaşmayla ilgili suçlara kurtulmalık olarak bir ölüm uygulandı. [16]Herhangi bir yerde bir vasiyetin[358] uygulanması için vasiyet edenin ölümü zorunludur. [17]Çünkü vasiyet ancak ölümden sonra uygulanır. Vasiyet eden sağ kaldıkça vasiyetin hükmü yoktur. [18]Nasıl ki, ilk antlaşma da kansız yürürlüğe konulmadı. [19]Çünkü ruhsal yasanın her buyruğu Musa’nın ağzından tüm halka bildirilince, Musa danalarla erkeçlerin kanını ve suyu alıp kırmızı yün ve zufa otuyla hem Kitap’a, hem de tüm halka serpti. [20]“Tanrı’nın size buyurduğu antlaşma kanıdır bu” dedi. [21]Aynı biçimde Çadır’a ve ruhsal görevle ilgili tüm kaplara kan serpti. [22]Ruhsal yasa uyarınca hemen her şey kanla arıtılır. Kan dökülmeden günah bağışlanması yoktur.

---

[358] Antlaşmanın.

9:20 Mısır’dan Çıkış 24:6-8 **9:28** Yeşaya 53:12

Mesih'in Kurtarmalığı Günahları Arıtır 23-28

[23]Göksel gerçeklerin yersel örnekleri bu tür sunularla arıtılma zorunluluğundadır. Ne var ki göksel olanlar bunlardan üstün sunuları gerektirir. [24]Çünkü Mesih elle kurulan kutsal yere girmedi. Bunlar gerçek olanın simgeleridir. Oysa O bizim adımıza Tanrı'nın önünde şimdi belirmek için doğrudan doğruya göğe girdi. [25]Başrahibin kendisinin olmayan kanla yıldan yıla 'Kutsallar Kutsalı'na girdiği gibi, İsa'nın kendisini birçok kez sunması söz konusu edilemez. [26]Böyle olsaydı, dünyanın kuruluşundan bu yana O'nun birçok kez işkence çekmesi gerekirdi. Ama gerçekte çağların kapanışında bedeninin sunulmasıyla günahın ortadan kaldırılması için bir tek kez göründü. [27]İnsanları nasıl bir kez ölmek, ardından da yargılanmak bekliyorsa, [28]Mesih de nicelerin günahını taşımak için bir tek kez sunuldu. İkinci kezinde, günah sorunu tümden çözüm bulmuş olarak, Mesih tüm kurtuluşu getirmek için kendisini gözleyenlere görünecek.

23. ÜSTÜN BAĞIŞLAMALIK

Hayvan Sunuları Simgeseldir 1-4

10 Ruhsal yasa gelecek iyi şeylerin sadece bir gölgesidir; onların somut görünüşü değildir. Yıldan yıla sürekli olarak hep aynı sunular sunulduğundan, ruhsal yasa bunlarla yaklaşanları hiçbir zaman yetkinliğe erdiremez. [2]Yetkinliğe erdirebilseydi, hiç kuşkusuz bu sunular durdurulacaktı. Çünkü ruhsal hizmet sunanların bir kezde arıtılmasıyla, vicdanlarında artık hiçbir günah suçlaması kalmazdı. [3]Tersine, bu sunular aracılığıyla günahlar yıldan yıla anımsatılır. [4]Çünkü boğaların, erkeçlerin kanıyla günahların kaldırılması olanaksızdır.

Etkin Kurban Önceki Kurbanları Ortadan Kaldırdı 5-18

[5]İşte bunun içindir ki, Mesih dünyaya gelirken şunları söyler:
"Kurban ve sunu istemedin,
Ama bana bir beden hazırladın.
[6]Ateşte yakılan sunulardan hoşnut olmadın,
Ne de günaha karşı sunulardan..
[7]Bunun üzerine,
'Kitap tomarında bana ilişkin yazıldığı gibi,
İşte isteğini uygulamaya geldim, ya Tanrı' dedim."
[8]Daha önce şunu bildiriyor: "Kurbanlar, sunular, ateşte yakılanlar, günaha karşı sunular istemedin; ne de onlardan hoşlandın." Bunlar ruhsal yasa uyarınca sunulur. [9]Ardından şöyle diyor: "İşte isteğini uygulamaya geldim." İlkini ortadan kaldırıyor ki, ikincisini kesinleştirsin. [10]İsa Mesih'in bedeninin bir tek kez sunulmasıyla, Tanrı isteği uyarınca kutsal kılındık.

[11]Her rahip her gün görevini yapar, ardı ardına hep aynı sunuları sunar. Bunlar hiçbir zaman günahları ortadan kaldıramaz. [12]Oysa Mesih günahlara karşı sürekli etkisi olan tek sunuyu sunduktan sonra Tanrı'nın sağında oturdu. [13]Orada düşmanlarının ayakları altına basamak edilmesini beklemektedir. [14]Çünkü tek sunuyla kutsal kılınanları sürekli yetkinliğe erdirdi. [15]Bu konuda Kutsal Ruh da bize tanıklık ederek önce söylenenden sonra şunu bildiriyor:
[16]"Rab, 'Onlarla girişeceğim antlaşma budur' diyor,
'O günlerin ardından yasalarımı yüreklerine yerleştireceğim
Ve akıllarının içine yazacağım.'"
[17]Sonra konuyu sürdürerek,
"'Günahlarını ve yasaları çiğnemelerini artık

anımsamayacağım’” diyor.
[18]Her nerede bunlar bağışlanmışsa, artık günaha karşı sunuya gereksinim kalmaz.

D. HİÇ SARSILMAYAN İMAN

Mesih Aracılığıyla Tanrı’ya Yaklaşalım 19-25

[19]Kardeşlerim, İsa’nın kanı aracılığıyla ‘Kutsallar Kutsalı’na girme konusunda kesin güvenimiz var. [20]O’nun bizim için açtığı yeni ve diri yol olan perdeden, yani O’nun bedeninden girelim. [21]Tanrı Evi’nde ulu bir rahibimiz var. [22]Öyleyse gerçeğe bağlı yürekle, tam imanla, yüreklerimiz serpmeyle* kötü vicdandan arıtılmış, bedenimiz de tertemiz suyla paklanmış olarak Tanrı’ya yaklaşalım.
[23]Umudumuzla ilgili ruhsal tanıklığa sımsıkı sarılalım. Çünkü vaat eden kendisine güvenilendir. [24]Sevgide, yararlı işlerde birbirimizi nasıl isteklendireceğimizi akılda tutalım. [25]Bazılarının alışkısı olduğu gibi, ruhsal toplantılarımızı bırakmayalım. Bunun yerine birbirimizi öğütleyelim. Özellikle, Son Gün’ün yaklaştığını gördükçe çabanızı artırın.

Göksel Sunuyu Küçümsemeyelim 26-31

[26]Çünkü gerçeği bilme aşamasına geldikten sonra bile bile günah işlersek, artık günahlara karşı sunu diye bir şey kalmaz. [27]Geriye yalnız korkunç yargılama ve Tanrı’ya direnenleri yiyip tüketecek olan öfke ateşini bekleme kalır.
[28]Musa’nın yasasını hiçe sayan, iki ya da üç tanığın tanıklığıyla acımasızca öldürülür. [29]Tanrı Oğlu’nu ayakları altında çiğneyene, aracılığıyla kutsal kılındığı antlaşma kanını bayağılaştırana, kayra Ruhu’nu aşağılayana ne denli daha ağır ceza yaraşacağını bir düşünün! [30]Çünkü şu sözü söyleyeni biliriz:
“Öç alma hakkı benimdir. Karşılığını ben vereceğim.”
Ve yine,
“Rab kendi halkını yargılayacak.”
[31]Diri Tanrı’nın ellerine düşmek korkutucudur.

İmanın Başlangıç Dönemini Anımsayın 32-39

[32]Aydınlandıktan sonra uğradığınız çok ağır baskıları, işkenceleri sabırla göğüslediğiniz geçmiş günleri anımsayın. [33]Kimi vakit aşağılanarak, acılara itilerek sergilendiniz. Kimi vakit de böyle davranışlara uğrayanlarla ruhsal paydaş oldunuz. [34]Çünkü cezaevinde yatanlara dert ortaklığı ettiniz. Mallarınızın yağma edilmesine sevinçle boyun eğdiniz. Çünkü çok daha üstün ve kalımlı bir değere sahip olduğunuzu biliyordunuz.
[35]Öyleyse güvencinizi kaldırıp atmayın. Bunun ödülü yücedir. [36]Sabırlı olmaya gereksiniminiz var. Öyle ki, Tanrı’nın isteğini uygulayıp vaat ettiği gönence kavuşasınız:
[37]“Çünkü gelmekte olan, çok kısa zamanda gelecek ve gecikmeyecek.
[38]Doğru insanım imanla yaşayacak,
Ama geri çekilirse, canım ondan hoşnut olmayacak.”
[39]Kuşkusuz, biz geri çekilip mahva gidenlerden değiliz. Tersine, imanı koruyup canı güvenliğe alanlarız.

İman: Eski Antlaşma Yiğitlerinin Özelliği 1-3

11 İman nedir? Umulanların güvencesi, gözle görülmeyenlerin kanıtı. [2]Çünkü bizden önceki insanlar imanla onandı. [3]Tüm gök varlıklarının Tanrı Sözü’yle düzenlendiğini, görülen şeylerin görülmeyenlerce oluşturulduğunu imanla anlamaktayız.

[4]İmanla Habil Tanrı'ya Kain'inkinden daha üstün kurban getirdi ve bununla doğru kişi olduğu onandı. Tanrı onun armağanlarına ilişkin tanıklıkta bulundu. O öldürüldü ama imanı nedeniyle bugüne dek konuşmaktadır.

Hanok 5,6

[5]İmanla Hanok ölümü tatmamak için göklere götürüldü. Bu dünyada gözden kayboldu; çünkü Tanrı onu göklere almıştı. Yukarıya alınmadan önce, Tanrı'yı hoşnut ettiğine ilişkin tanıklık yaygındı. [6]İman dışında Tanrı'yı hoşnut etmek olanaksızdır. Çünkü Tanrı'ya yaklaşanın ilkin O'nun var olduğuna ve kendisini arayanları ödüllendirdiğine iman etmesi gerekir.

Nuh 7

[7]İmanla Nuh görünürde olmayan olaylara ilişkin Tanrı'ca uyarıldı. Tanrısayar tutumla ev halkının kurtulmasını öngörerek gemiyi kurdu. Bunu yapmakla dünyayı yargıladı ve imanının getirdiği doğruluğun mirasçısı oldu.

İbrahim 8-10

[8]İbrahim çağrıldığında miras alacağı yere gitmek için imanla Tanrı buyruğuna uydu ve nereye gittiğini bilmeden ülkesinden ayrıldı. [9]İmanla, vaat edilen toprakta yabancı bir ülkede uyruksuz biriymiş gibi konukladı. Aynı vaadin miras ortakları olan İshak ve Yakup'la birlikte çadırlarda yaşadı. [10]Çünkü mimarı ve kurucusu Tanrı olan sağlam temelli kenti gözlemekteydi.

Sarah 11,12

[11]İmanla Sarah da, vaatte bulunanın sözüne güvenilir olduğunu göz önünde tutarak, yaşı geçmişken çocuk doğurma gücünü buldu. [12]Bu nedenle, bedeni ölü sayılabilecek yaşta bir eşten, göğün yıldızları kadar niceliği bilinmez, deniz kıyısındaki kumlar kadar hesaba gelmez bir soy yetişti.

İman Yiğitlerinin Özlediği Ülke 13-16

[13]Bu insanların tümü iman ortamında öldü. Vaatlere kavuşamadılar, ama onları uzaktan görüp selamladılar. Yeryüzünde yabancı ve göçmen olduklarına açıkça tanıklık ettiler. [14]Bunları söyleyenler bir yurt aradıklarını açıklıyor. [15]Eğer ayrıldıkları yeri anımsasalardı, geri dönmek için vakitleri boldu. [16]Ama onlar daha üstün bir yeri –yani göksel yurdu– özlüyorlar. Bu nedenle Tanrı onların Tanrısı diye anılmaktan utanç duymuyor. Çünkü onlar için bir kent hazırlamış bulunuyor.

İmanla İbrahim İshak'ı Sunmaya Gitti 17-19

[17]İbrahim denendiği zaman imanla İshak'ı sundu. Tanrı vaatlerini almış biri olarak tek oğlunu sunmaya hazırlandı. [18]Ona, "Soyun İshak'ta anılacak" yolunda vaat verilmişti. [19]Bunun için, Tanrı'nın ölüler arasından diriltmeye bile gücü yeter olduğunu düşündü. Böylece İshak'ı simgesel anlamda ölümden geri aldı.

İshak'ın, Yakup'un, Yusuf'un İmanı 20-22

[20]İmanla İshak Yakup'la Esav'ı gelecek olaylara ilişkin kutlu kıldı. [21]Yakup ölürken imanla Yusuf'un oğullarından her birini kutlu kıldı ve asasının başına yaslanarak Tanrı'ya tapındı. [22]Gözlerini yaşama yumarken, imanla Yusuf İsrailoğulları'nın Mısır'dan çıkacağına değindi ve kemiklerini ne yapacaklarına ilişkin onlara kesin buyruk verdi.

Musa 23-29

[23]Musa doğunca annesi babası imanla onu üç ay gizledi. Çünkü çocuğun çok yakışıklı olduğunu gördüler ve Kral'ın buyruğundan korkmadılar. [24]Musa büyüyünce imanından destek alarak Firavun'un kızına oğul olmayı kabul etmedi. [25]Geçici bir süre için günahın sunduğu zevk u sefaya dalmaktansa, Tanrı halkıyla birlikte kötü davranışa katlanmayı yeğledi. [26]Mesih için yüklenilen aşağılanmayı Mısır'ın zenginliklerine üstün tuttu. Çünkü gözlerini gelecek ödüle doğrultmuştu. [27]Musa Kral'ın öfkesinden korkmayarak imanla Mısır'dan ayrıldı. Çünkü göze görünmeyeni görüyormuş gibi beli bükülmez tutum takınmıştı. [28]İmanla ilk Passah'ı[359] kutladı ve kan serpmesini uyguladı. Öyle ki, ilk-doğan çocukları yok eden melek İsrail çocuklarına ilişemesin*. [29]Karadan geçercesine, imanla Kızıl Deniz'i aştılar. Mısırlılar aynı atılıma koyulunca sularda boğuldu.

Rahab 30,31

[30]Yeriha kentinin kale duvarları imanla yedi gün süreyle İsrailliler'ce kuşatıldıktan sonra yıkıldı. [31]İmanla genel kadın Rahab söz dinlemezlerle birlikte mahvolmadı. Çünkü casusları esenlik belirtisiyle karşıladı.

Eski Antlaşma İman Yiğitleriyle Doludur 32-40

[32]Daha başka hangi örneklere değineyim? Gideon, Barak, Şimşon, Yafta, Davut, Samuel ve peygamberlerden söz etmeme vakit yetmeyecek. [33]Bu insanlar imanla krallıkları alt ettiler, adaleti uyguladılar, vaatleri aldılar, aslanların ağzını bağladılar, [34]ateşin gücünü giderdiler, kılıcın ağzından kaçtılar, zayıflıktan dinçlik buldular, savaşta güçlü kılındılar, yabancı orduları dağıttılar.

[35]Kadınlar ölülerini dirilmiş olarak geri aldı. Bazıları serbest bırakılmaya yanaşmayarak, ölümle sonuçlanan işkenceler çekti. Öyle ki, daha üstün bir dirilişe kavuşsunlar. [36]Kimisi de alaya alınarak, kamçılanarak denendi. Zincire de vuruldular cezaevine de atıldılar. [37]Taşa tutularak öldürüldüler, testereyle biçildiler, kılıçtan geçirildiler. Koyun postu keçi derisi giyerek sağda solda dolaştılar. Yoksunluk içinde, acılar ortasında, düşmanca davranışlara katlandılar. [38]Dünya onlara yaraşıklı değildi. Çöllerde, dağlarda, mağaralarda, yerin yarıklarında göçebe gibi dolaşıp durdular.

[39]Bu insanların tümü, imanla ilgili parlak tanıklığa sahip olmalarına karşın, vaadi alamadı. [40]Çünkü Tanrı bizler için daha üstün bir sağlayışı öngörmekteydi. Öyle ki, biz olmadan onlar yetkinliğe erdirilmesin.

İSA MESİH: Yüce Örneğimiz 1-3

12 Gelelim kendimize. Çevremizi böylesi yoğun bir tanıklar bulutu sardığına göre her tür ağırlığı ve kolaylıkla kuşatabilen günahı üzerimizden atalım. Önümüzdeki koşuyu sabırla koşalım. [2]Gözlerimiz imanın önderi ve bütünleyicisi İsa'ya baksın. O önündeki sevinç karşılığı sabırla haç ölümünü üstlendi, utancı önemsemedi, Tanrı tahtının sağında oturdu.

[3]Bu nedenle, günahlıların kendisine yönelttikleri böylesi tutumu sabırla karşılayanı gözönüne getirin. Öyle ki, canlarınız bezginliğe verilmesin, kötümserlik sizleri yenmesin.

Denenmeler Yola Getirilmek İçindir 4-13

[4]Günaha karşı sürdürdüğünüz savaşta kanınızı akıtacak direniş noktasına varmadınız. [5]Size "çocuklarım" diyen yüreklendirici Tanrı Sözü'nü olabilir ki unuttunuz:

"Evladım, Rab'bin sıkıdüzenine aldırmazlık etme,
O'nun paylaması karşısında da kötümserliğe düşme.
[6]Çünkü Rab sevdiği kişiyi sıkıdüzene sokar
Ve kabul ettiği her evladı cezalandırır."

---

[359] Bakınız, Matta 26:2.

[7]Sıkıdüzeni sabırla karşılamanız gerekir. Tanrı sizi çocukları olarak görüyor. Hangi
çocuğu babası sıkıdüzene sokmaz ki? [8]Herkesin paylaştığı sıkıdüzen size de uygulanmazsa
evlat değil, soysuz kişiler olursunuz. [9]Kaldı ki, beden açısından bizi sıkıdüzene sokan
babalarımız vardı; onlara saygı gösterdik. Ruhların Babası'na bağımlılık göstererek yaşam
bulmamız bundan çok daha önemli sayılmaz mı?
[10]Babalarımız kendilerine doğru görünen yolda kısa bir süre için bizi sıkıdüzene
soktular. Ama Tanrı kendisine özgü kutsallığı paylaşmamızı amaçlayarak, bu işi yararımıza
uygular. [11]Hiçbir sıkıdüzen o anda sevindirici görünmez; tersine, üzücüdür. Ne var ki, onunla
eğitilenlerde sonradan doğruluğun esenlik ürününü yetiştirir.
[12]"Öyleyse, sarkık ellerinizle cansız dizlerinizi doğrultun,
[13]Ayaklarınız için doğru yollar oluşturun."
Öyle ki, kötürüm olan parça eklemden çıkmasın; tersine, sağlık bulsun.

Denenirken Günah İşlememeye Dikkat Edin 14-17

[14]Bütün insanlarla barışı kovalayın ve kutsallığı amaçlayın. Bunlar dışında hiç kimse
Rab'bi görmeyecek. [15]Dikkat edin, kimse Tanrı kayrasına kavuşmaktan geride kalmasın.
'Hiçbir acılık kökü büyüyüp kargaşalığa yol açmasın' ve bununla sayısız insan etkilenip
yozlaşmasın. [16]Esav gibi erdemsiz ya da ruhsallığa saygısız biri türemesin. Bu adam
kendisinin olan ilk-oğulluk hakkını bir öğün yemeğe karşılık sattı. [17]Biliyorsunuz, sonradan
kutsanma mirasını almak isteyince geri çevrildi. Gözyaşları dökerek onu aramasına karşın,
yaptığı işten dönme olanağını bulamadı.

Eski ve Yeni Antlaşma'nın Görünüşü 18-29

[18]Yaklaştığınız dağ[360] elle tutulur türden ateşin kavurduğu, karanlığın boğduğu, zifir
gibi siyah fırtınanın sardığı, [19]boru sesinin duyulduğu, işitenlerin kendilerine başka bir söz
söylenmemesini diledikleri, göksel seslerle titreşen dağ değildir. [20]Çünkü verilen buyruğa
katlanamadılar: "Dağa bir hayvan bile dokunsa taşa tutulacak." [21]Gerçekten, görünüm o denli
ürkütücüydü ki, Musa, "Titriyorum" dedi. "Korkuyorum."
[22]Hayır, yaklaştığınız dağ Sion Dağı, diri Tanrı'nın kenti, göksel Yeruşalim, sayısız
meleğin sevinçle kutlamaya katıldığı yerdir. [23]Göklerde adı yazılı ilk-doğanların kilise
topluluğuna, herkesin yargıcı olan Tanrı'ya ve yetkinliğe erdirilen doğru kişilerin ruhlarına
yaklaştınız. [24]Yeni Antlaşma'nın aracısı İsa'ya ve Habil'inkinden daha üstün gerçeği bildiren
serpilmiş kana yaklaştınız.
[25]Dikkat edin, konuşanı geri çevirmeyin. Çünkü yeryüzünde kendilerini uyaranı geri
çevirenler kaçamadıysa, gökten konuşana yüz çeviren bizler nasıl kaçabileceğiz? [26]O zaman
O'nun sesi yeri sarstı; şimdi ise şu sözleri söyleyerek vaadini açıklıyor:
"Bir kez daha sarsacağım;
Yalnız yeri değil, hem de yanı sıra göğü.."
[27]"Bir kez daha" demekle, sarsılanların, yani yaratılanların ortadan kaldırılacağı
belirtiliyor. Öyle ki, sarsılmayan ne varsa kalımlı olsun. [28]Bize sarsılmaz bir hükümranlık
sağlandığı için şükranla dolalım. Bunu bilerek Tanrı'yı hoşnut eder kapsamda tapınalım:
Tanrısayarlıkla ve tanrısal korkuyla. [29]Çünkü Tanrımız tüketen ateştir.

E. İMANLA KOŞUT UYGULAMALAR

Tanrı Önünde İnanlının Özel Yaşamı 1-6

13 Kardeşlik sevgisi kalıcı olsun. [2]Yabancılara konukseverlik göstermeyi unutmayın.
Bunu yapmakla bazıları bilmeden melekleri ağırladı. [3]Sanki kendiniz de onlarla

[360] Tanrı'nın Musa'ya On Buyruğu verdiği Sina Dağı'nın ürkütücü görünümü.

içerdeymiş gibi, cezaevinde bulunanları anımsayın. Kendinizin de bu dünyada yaşadığınızı düşünerek, düşmanca davranışa uğrayanları anımsayın.

4Herkes evliliğe saygıyla baksın, evlilik yatağını da lekesiz tutsun. Rasgele cinsel ilişkiye ve evlilik dışı cinsel bağlantıya girenleri Tanrı yargılayacaktır.

5Tutumunuz para sevgisinden ırak olsun; elinizdekiyle yetinin. Çünkü Tanrı şöyle demiştir:

"Hiçbir koşul altında seni bırakmayacağım.
Ne de herhangi bir durumda senden el çekeceğim."

6Öyleyse tam güvenle şunu diyebiliriz:

"Rab yardımcımdır, korkmayacağım.
İnsan bana ne yapabilir ki?"

Mesih'e ve Sözü'nü Bildirenlere Bağlılık 7-17

7Tanrı Sözü'nü size bildiren önderlerinizi anın. Yaşamları nasıl başladı nasıl sona erdi; bunları düşünerek onların imanını örnek tutun. 8İsa Mesih dün, bugün ve sonsuzlara dek O'dur. 9Çeşitli ve yabancı öğretilerin etkisiyle çalkalanmayın. Çünkü yüreğin yiyecek, içecekle değil, tanrısal kayrayla pekiştirilmesi yararlıdır. Yiyecek, içecekle gününü gün edenlere hiçbir yarar sağlanmadı. 10Öyle bir sunağımız var ki, Çadır'da[361] ruhsal hizmet sunanların o sunaktan yemeye yetkileri yoktur.

11Çünkü başrahip tarafından kanı günah bağışlamalığı olarak 'Kutsal Yer'e getirilen hayvanların bedenleri, toplumun konut kurduğu yer dışında yakılır. 12Bunun içindir ki, İsa da kendi kanı aracılığıyla halkı kutsal kılsın diye, kent kapısının dışında işkence çekti. 13Bu nedenle, O'nun aşağılanmasını yüklenerek toplumun konut kurduğu yer dışında O'na gidelim. 14Çünkü burada kalımlı bir kentimiz yok. Tersine, gelecek olanı aramaktayız. 15Öyleyse, Tanrı'ya İsa aracılığıyla her an övgü sunusu yükseltelim; yani O'nun adını kutsayan dudakların ürününü belirtelim. 16İyilik etmeyi, sahip olduklarınızı başkalarıyla paylaşmayı savsaklamayın. Çünkü Tanrı bu tür kurbanlardan hoşnut olur.

17Önderlerinizi dinleyin, onlara bağımlı olun. Bunlar hesap verecek kişiler olarak, canınızın yararı için uyanık duruyorlar. Bu durumda yaptıkları işi inleyerek değil, sevinerek yapabilsinler. Yoksa kendiniz zararlı çıkarsınız.

Selam ve Esenlik Dileği 18-25

18Bizler için dua edin. Temiz vicdanlı olduğumuza güvenimiz var. Her ilişkide erdemli davranışı özlemekteyiz. 19Sizi öğütlerim; duanızın ağırlığı tezinden sizlere kavuşmama yönelik olsun.

20Koyunların Yüce Çobanı'nı, Rabbimiz İsa'yı, sonsuzu kapsayan antlaşma kanıyla[362] ölüler arasından geri getiren esenlik kaynağı Tanrı, 21isteğini uygulamanız için sizi her çeşit iyilikle donatsın. Kendisini hoşnut eden tutumu İsa Mesih aracılığıyla sizde oluştursun. Yücelik çağlar çağı O'nundur. Amin.

22Kardeşlerim, sizleri öğütlerim: Size ilettiğim şu kısa, yüreklendirici sözü katlanışla değerlendirin. 23Bilmenizi isterim ki, kardeşimiz Timoteos serbest bırakıldı. Yakında gelebilirse, kendisiyle birlikte sizleri göreceğim.

24Önderlerinize ve kutsal yaşamlıların tümüne selam. İtalya kökenliler size selam eder.

25Kayra hepinizle olsun. Amin.

---

361 Bakınız, 8:4,5

362 İsa'nın çarmıhta akan kanı.

YAKUP'UN MEKTUBU
(Yaşama Uygulanan İnanç)

Önsöz

Bu mektup kişisel yaşamda uygulamaya yönelik inancın, sağtöre ilkeleriyle denkleşen Tanrı bağlılığının işlerlikli göstergesidir. Tanrı esinlemesiyle mektubu yazan Yakup'tur. Yazılış tarihi 50'li yıllar dolayındadır. Yakup Yeruşalim'de inanlılar topluluğunun ileri gelenlerindendi (Habercilerin İşleri 15:19-23). Mektup Yahudiye bölgesi dışında yaşayan tüm inanlılara yazıldı. Ana konusu 1:27 ve 2:26'da vurgulanmıştır. Mektup doğadan alınan tanımlarla, benzetilerle, sağtöre ve aktöre örnekleriyle doludur. Birçok öğüdü içeren bu mektubun tezi, sevgiyle kanıtlanmayan inancın boşluğu ve geçersizliğidir. Yazar bu gereği önemsememeye karşın inançlarına toz kondurmayanları sert dille kınıyor.

Mektup kişinin göze çarpmayan günahlarını açığa çıkarmakta, Tanrı bilgeliğiyle donatılmanın gereğini belirtmektedir. Bu günahlar şöyle sıralanır: Para sevgisi, muhtaca ilgisizlik, varlığın yol açtığı kendini beğenme (2:2-4), büyüklenme (4:4-6), dünya ile dostluk, sabırsızlık, dille yakınma (5:7-11), karaçalma, huysuzluk (3:1-12; 4:11,12), sömürücülük, çıkarcılık (5:1-6). Bu mektubun teziyle koşut sayılabilecek bir Eski Antlaşma parçası, Amos peygamberin sosyal adalet uygulamalarına eğilerek bunları koşullandırmasıdır. E.A.'da gür ve korkusuz dille konuşan Amos muhtaca, ezilene, dışlanana karşı kayıtsız kalan egemen kuşakları dokunaklı sözlerle adamakıllı kınayan bir yazar niteliğiyle tanınır. Yakup da aynı dille, sosyal adalet konularına eğiliyor. Bu mektup çağdaş insana sesleniyor; güncel bunalımlara, sağlıksız ilişkilere parmağını basıyor.

Sağduyulu, işlerlikli incelikle, sosyal yükümlülüklerle, ödünsüz ilkelerle yüklü olan bu yazı şöyle geliştirilmekte:

24. *Gerçek inancın özellikleri 1. bölüm*
25. *Sınavı veremeyen inancın görünümü 3. ve 4. bölümler*
26. *Uyarı, öğüt, öğretim 5. bölüm.*

1 Tanrı'nın ve Rab İsa Mesih'in uşağı Yakup, her yere dağılmış on iki soyu selamlar.

GERÇEK İNANCIN ÖZELLİKLERİ

Denenmelerin İnanlıya Önemi 2-8

2 Kardeşlerim, çeşitli denenmelerle karşılaştığınızda kendinizi çok sevinçli sayasınız.
3 Biliyorsunuz ki, imanınızın sınanması sabrı oluşturur. 4 Bu sabır yetkin sonucunu göstersin.
Öyle ki, hem yetkin olasınız hem de bütünlüğe eresiniz. Hiçbir konuda eksiğiniz kalmasın.
5 Sizlerden birinin bilgeliği eksikse eliaçıklıkla, kınamazlıkla herkese veren Tanrı'dan istesin
ve kendisine verilecektir. 6 Ama hiçbir kuşkuya düşmeden, imanla istesin. Çünkü kuşkuya
düşen birey, rüzgârın çalkaladığı ve sağa sola savurduğu denizin kabarmasına benzer. 7 Böyle
bir durumda bocalayan insan Rab'ten bir şey alacağını düşünmesin. 8 Dengesiz insan tuttuğu
yolların tümünde kararsız biridir.

Yoksul ile Varlıklı 9-11

9 Alt sırada bulunan kardeş yükseltilmesiyle övünsün; 10 varlıklı sayılansa alt sıraya
düşürülmesiyle. Çünkü 'otun çiçeği gibi' geçip gidecektir o. 11 Çevreyi yakarak yükselen
güneş 'otu kurutur', 'çiçeğin yerinde yeller eser', dış görünüşünün güzelliğiyse kaybolup
gider. Tıpkı bunun gibi varlıklı kişi de kendi uğraşları ortasında solup geçecektir.

Tanrı Kimseyi Denemez, Ne De Denenir 12-18

[12]Denenme ortasında ‘sabreden insan mutludur’. Çünkü onaylandığında, Tanrı’nın kendisini sevenlere vaat ettiği yaşam tacını alacak. [13]Denenen kişi kim olursa olsun, “Ben Tanrı tarafından deneniyorum” demesin. Çünkü Tanrı’nın kötülüklerle denenmesi olamayacak iştir; ne de herhangi bir kişiyi dener O. [14]Tam tersine, herkes kendi tutkusunun ayartması ve kandırması sonucu denenmeye sürüklenir. [15]Ardındansa tutku gebe kalır ve günahı oluşturur. Günahın olgunlaşması ise ölümü doğurur.

[16]Sevgili kardeşlerim, yanılmayın. [17]Her yararlı bağış ve yetkin armağan yücelerdendir; göksel ışıklar Babası’ndan gelir. O’nda ne değişiklik var, ne de değişken açılardan gölge salıcılık. [18]Kendi isteği uyarınca, gerçek sözünün etkisiyle bizlere doğuş sağladı ve yaratıkları arasında ilk-ürün özelliğini taşımamızı amaçladı.

Gerçek İnanlı Kutsal Söz’ü Uygulayan 19-27

[19]Sevgili kardeşlerim, şunu bilmelisiniz: Her insan işitmekte ivedi, öte yandan konuşmakta ve kızgınlıkta ağır davransın. [20]Çünkü insanın kızgınlığı Tanrı’nın doğruluğuna işlerlik katmaz.

[21]Bu nedenle, her tür iğrençliği ve ardı alınmamış kötülüğü üzerinizden atın. İçinizde etkin olan, canlarınızı kurtarmaya yeterli güç taşıyan tanrısal sözü yumuşak huylulukla kabul edin. [22]Tanrısal sözün uygulayıcıları olun; kendi kendini aldatan kupkuru dinleyicileri değil. [23]Çünkü bir kimse tanrısal sözün uygulayıcısı değil de sadece dinleyicisi ise, aynada doğal yüzüne bakan insan gibidir. [24]Kendi yüzüne baktıktan sonra gider, ardından da görünüşünün nasıl olduğunu unutuverir. [25]Oysa özgürlüğün yetkin yasasına yaklaşıp onda sürekli kalan kişi, dinlediğini unutuveren birisi değil, tam tersine gerekli eylemi bütünleyendir. Bu insan kendi işinde mutluluk bulur. [26]Ben dinselim yolunda kurama kapılırken, dilini gemlemeyen, bunun tersine yüreğini oyuna getiren bireyin dinselliği boştur. [27]Göksel Tanrı’nın ve Baba’nın önünde pak ve lekesiz dinsellik şudur: Yetimleri dulları acılarında görmeye gitmek; kendisini de dünyasal çürüklükten korumak.

SINAVI VEREMEYEN İNANÇ

Yoksulu Desteklemek Evrensel Kural 1-13

2 Kardeşlerim, yüce Rabbimiz İsa Mesih’e ilişkin imanı, insan kayırıcılığıyla bağdaştırma oyununa gelmeyin. [2]Örneğin, toplantınıza parmaklarında altın yüzük, üstünde parlak giysiler taşıyan birisi gelir. Öte yandan da sırtında eski püskü giysilerle bir başkası gelir. [3]Giyimi kuşamı yerinde olana özel önem vererek, “Şurada, şu güzel yerde otur” derseniz, buna karşı da yoksula, “Sen orada dikil” ya da, “Yerde ayağımın dibine çök” derseniz, [4]yüreğinizde ayrım gözeterek kötü düşünceli yargılayıcılar durumuna düşmez misiniz?

[5]Kulak verin sevgili kardeşlerim: Tanrı vaat ettiği hükümranlığın mirasçıları olmaya dünya gözünde yoksul, ama imanda zengin ve O’nu seven bireyleri seçmedi mi? Elbette. [6]Ama sizler yoksulu aşağıladınız. Üzerinize egemen güç kesilenler, varlıklılar değil mi? Sizleri yargıçların önüne sürükleyenler de bunlar değil mi? [7]Sizler o yüce Ad’la tanınmaktayken bu Ad’a sövenler de kendileri değil mi?

[8]Siz eğer Kutsal Yazı’daki egemen yasayı tümlerseniz sağlam tahtaya basarsınız: “İnsan kardeşini kendin gibi seveceksin.” [9]Ama adam kayırıyorsanız günah işliyorsunuz. Suç işleyen kişiler olarak ruhsal yasa tarafından suçlu çıkarılmaktasınız. [10]Çünkü bir kimse ruhsal yasanın tümünü uygulayıp da tek konuda sendelerse, bütününe karşı suçlu olur. [11]Çünkü, “Evlilik dışı cinsel bağlantıya girmeyeceksin” diyen, bunun yanı sıra, “Adam öldürmeyeceksin” de demiştir. Şöyle ki, evlilik dışı cinsel bağlantıya girmez ama adam öldürürsen, ruhsal yasayı çiğneyen biri oldun demektir. [12]Özgürlük yasası uyarınca yargılanacak kişiler olarak konuşun, bunu düşünerek uğraşınızı sürdürün. [13]Acıma

göstermeyenlere karşı tanrısal yargılama da acıma tanımayacak. Ama yargılama karşısında acıma üstün çıkar.

İman Davranışlarla Belirgin Olur, İşlerle Kanıtlanır 14-26

14 Kardeşlerim, birisi, "Benim imanım var" deyip de sözünü işleriyle kanıtlamazsa bu
neye yarar? Bu tür iman onu kurtarabilir mi? 15 Eğer bir kardeş ya da kız kardeş çıplaksa, o
gün için gerekli yiyecekten yoksunsa, 16 bu kişilere sizlerden biri, "Esenlikle gidin; ısınmanız,
doyurulmanız için her ne gerekiyorsa size bol bol sağlansın" dileğinde bulunur da, onların
bedenine gerekli yardımı sunmazsa, bu neye yarar? 17 İman konusuna şu açıdan bakılsın:
Yapılan işlerle kanıtlanmayan iman kendi başına ölüdür.

18 Birisi çıkıp şöyle diyebilir: "Senin imanın varsa, benim de işlerim var." Verilecek
yanıt şudur: "İşlerle kanıtlanmayan o imanı sen bana göster; ben de sana işlerimle kanıtlanan
imanı göstereceğim." 19 Sen Tanrı'nın birliğine inanıyor musun? Çok iyi ediyorsun. Buna
cinler de inanıyor, hem de titriyorlar. 20 Bilmek ister misin, ey boş insan? Yapılan işlerle
kanıtlanmayan iman yararsızdır. 21 Atamız İbrahim, 'oğlu İshak'ı sunak üstünde sunmakla'
yapılan işler sonucunda doğrulukla donatılmadı mı? 22 Onda imanın, işlerle atbaşı beraber
gittiğini görüyorsun. Böylece iman, yapılan işler sonucunda yetkinliğe erdi. 23 Bu gelişimde
Kutsal Yazı'daki şu söz yerine geldi: 'İbrahim Tanrı'ya iman etti ve bu ona doğruluk sayıldı.'
Ve İbrahim'e 'Tanrı'nın dostu' dendi.

24 İnsanın salt iman sonucunda değil, yapılan işler sonucunda doğrulukla donatıldığını
görüyorsunuz. 25 Aynı durumda genel kadın Rahap da, soruşturucuları kabul edip onları
bambaşka bir yoldan göndermekle, işler sonucunda doğrulukla donatılmadı mı? 26 Ruhsuz
beden ölü olduğu gibi, yapılan işlerle desteklenmeyen iman da ölüdür.

Öğretmenin Sorumluluğu, Dilin Yakıcılığı 1-12

3 Kardeşlerim bilirsiniz ki, biz öğretmenler daha kesin yargı giyeceğiz. Bu nedenle bir
sürü öğretmen kesilmeyin. 2 Hepimiz de birçok bakımdan suç işliyoruz. Ağzının
sözüyle suça düşmeyen kişi tüm bedenini gemleyebilendir. Yetkin kişi odur.

3 Dileğimiz uyarınca davransınlar diye atların ağızlarına gem vururuz, böylece onların
tüm bedenini gemleriz. 4 Bir de gemileri göz önüne getirin. Koskocaman olmalarına ve sert
rüzgârların etkisiyle sürüklenmelerine karşın, dümencinin gönlü nereyi dilerse küçücük bir
dümenle oraya yönlendirilirler. 5 Dil de tıpkı bu kapsamdadır. Bedenin küçücük bir parçası
olmaya karşın çok büyük işlerle övünür dil. Bakın! Küçücük bir kıvılcım koca bir ormanı
tutuşturmaya yetmez mi? 6 Dil de bir ateştir. Tüm bedeni lekeleyen ve cehennemden aldığı
kıvılcımlarla doğanın çemberini alevlere boğan kötülük evreni.. Beden parçalarımız arasında
dildir böyle davranan.

7 Tüm yabanıl hayvanlar, kuşlar, sürüngenler ve denizdeki yaratıklar denetim altına
alınabilir. Nitekim insanlarca denetim altına alınabilmişlerdir. 8 Ama dili denetleyebilecek
insan yoktur. Öldürücü zehirle dolu, uslanmak bilmez kötülük kaynağıdır o. 9 Rab'bi ve
Baba'yı dille kutsadığımız gibi, yine aynı dille 'Tanrı benzerliğinde' yaratılan insanları
lanetleriz. 10 Kutsama ve lanetleme aynı ağızdan çıkar. Bu böyle olmamalı kardeşlerim. 11 Bir
pınar aynı gözden hem tatlı hem de acı su akıtır mı? 12 Kardeşlerim, incir ağacı zeytin, ya da
üzüm asması incir verebilir mi? Tıpkı bunun gibi, tuzlu pınar tatlı su veremez.

Ruhsal Akıllılık Alçakgönüllülüktür 13-18

13 Aranızda bilge ve akıllı olan kimdir? Bilgeliğe özgü yumuşak huylulukla iyi
yaşayıştan oluşan işlerini göstersin. 14 Ama yüreğinizde kıskançlık ve sürtüşme zehiri varsa,
sakın övünmeyin ve gerçeğe karşı yalancılığa düşmeyin. 15 Böylesi bilgelik yukarıdan
kaynaklanmaz. Tam tersine yersel, cansal, şeytansaldır o. 16 Çünkü her nerede kıskançlık ve
sürtüşme varsa, orada kargaşa ve her tür kötülük egemendir. 17 Yukarıdan gelen bilgelik ise

her şeyden önce kusursuzdur; ondan sonra barışçıdır, iyi yüreklidir, uysaldır, acımayla ve yararlı ürünlerle doludur. Kararsızlıktan ve ikiyüzlülükten arınmıştır. [18]Kaldı ki, doğruluk ürünü barışçılar tarafından barış ortamında ekilir.

Kıskançlığın Kaynağı Dünya ile Dostluktur 1-6

4 Aranızdaki savaşlar çatışmalar nereden kaynaklanıyor? Bunlar içinizde, bedeninizin parçalarında silaha sarılan kendi tutkularınızdan doğmuyor mu? [2]Elde etmeyi istersiniz ama isteğinize ulaşamazsınız. Adam öldürürsünüz, kıskançlık beslersiniz, buna karşın başarı sağlayamazsınız. Çatışırsınız savaşırsınız, yine de aradığınızı bulamazsınız. Çünkü Tanrı'dan istemiyorsunuz. [3]İsteyince alamıyorsunuz; çünkü istemenizin amacı kötüdür. Tutkularınıza harcama kovalayışındasınız.

[4]Tanrısaymazlar! Dünya ile dostluğun Tanrı'ya düşmanlık olduğunu bilmez misiniz? Bu durumda dünya ile dost olmak isteyen kişi kendini Tanrı'nın düşmanı kılar. [5]Yoksa Kutsal Kitap'ta şu sözün boş yere yazıldığını mı sanıyorsunuz? O, bizde konut kuran ruha kıskançlıkla özlem çeker. [6]'Kayra vermesi' de bollukladır. Bu nedenle Kutsal Yazı'da şöyle deniyor: "Tanrı büyüklenenlere karşı çıkar, alçakgönüllülere ise kayra sağlar."

Alçakgönüllülüğe Çağrı 7-10

[7]Bu nedenle, Tanrı'ya bağımlı olun. Öte yandan iblise direnin, o da sizden kaçacaktır. [8]Tanrı'ya yaklaşın, O da size yaklaşacaktır. Ellerinizi temizleyin, ey günahlılar! Yüreklerinizi de suçtan arıtın, ey dengesizler!

[9]Dertlenin, yas tutun, ağlayın. Gülüşünüz yasa dönüşsün, sevinciniz de kaygıya.. [10]Rab'bin önünde alçalın, O ise sizleri yükseltecektir.

Yargıç Sen Değilsin, Tanrı'dır 11,12

[11]Birbirinizi yermeyin, kardeşlerim. Kardeşini yeren ya da kardeşini yargılayan, gerçekte ruhsal yasayı yermekte, ruhsal yasayı yargılamaktadır. Eğer sen ruhsal yasayı yargılıyorsan ruhsal yasanın uygulayıcısı değilsin; tam tersine yargıcısın. [12]Yasa koyucu ve Yargıç tektir. Kurtarmaya da mahvetmeye de yeterli olan O'dur. Öte yandan insan kardeşini yargılayan sen kim oluyorsun?

İnsan Tasarlar, Tanrı Kararlaştırır 13-17

[13]Gelin, şimdi bol keseden konuşanlar: "Bugün ya da yarın şu kente gideceğiz, orada bir yıl geçireceğiz, alışverişle uğraşacağız, para kazanacağız" diyenler. [14]Gelgelelim, yarına ilişkin bilginiz yok. Yaşamınız nedir ki? Çünkü bir süre görünen, az sonra görünmez olan buharsınız.

[15]Bu durumda şöyle konuşmanız gerekmez mi? "Rab isterse ve yaşarsak; şu işi, öteki işi yapacağız." [16]Ama siz şimdiki durumunuzla, gösterişçiliğinizle övünüyorsunuz. Bu tür övüncün tümü kötüdür. [17]Bu nedenle iyi olanı bilip de yapmamak bireye günahtır.

UYARI, ÖĞÜT, ÖĞRETİM

Haksızlıkla Varlığını Artıranın Yargılanması 1-6

5 Gelin varlıklı kişiler! Şu anda üzerinize inmekte olan dertler için hüngür hüngür ağlayın. [2]Varlığınız çürüdü, giysileriniz güve yeniği oldu. [3]Altınınız, gümüşünüz pas tuttu. Onların pası sizlere karşı tanıklıkta bulunacak ve etinizi ateş gibi yiyecek. Çağın sonunu belgeleyen şu günlerde varlık biriktirdiniz. [4]Bakın, tarlalarınızdan ürün devşiren emekçilerden ustalıkla alıkoyduğunuz emeğin karşılığı haykırıyor. Biçicilerin çığlığı 'Ordular Rabbi'nin[363] kulaklarına ulaştı. [5]Şu dünyada yaşamın tadını çıkardınız ve zevk u sefaya daldınız. 'Kesim

[363] Bakınız, Romalılar 9:29

gününe' hazırlanıyormuş gibi yüreklerinizi semirttiniz. [6]Doğru kişiyi suçlu çıkardınız, sonra da öldürdünüz. O sizlere hiçbir direniş göstermiyor.

Kesin Yargı Yakındır; Katlanış Gösterin 7-11

[7]Bu nedenle kardeşlerim, Rab'bin gelişine dek katlanmayı bilin. Bakın çiftçiye. Toprağın değerli ürününü bekler. 'Önceki ve sonraki yağmur' onun üzerine düşünceye, ürünü elde edinceye dek katlanmasını bilir. [8]Sizler de katlanış gösterin. Yüreklerinizi pekiştirin, çünkü Rab'bin gelişi yakındır. [9]Kardeşlerim, birbirinize karşı mırıltıya katılmayın ki yargılanmayasınız. İşte Yargıç kapıda beklemekte. [10]Kardeşlerim, acı çekmekte ve katlanmakta Rab'bin adıyla konuşan peygamberleri kendinize örnek tutun. [11]Bakın, 'sabredenleri mutlu saymaktayız'. Eyub'un sabrını duydunuz, durumunu Rab'bin nasıl sonuçlandırdığını da gördünüz. 'Rab'bin çok acıyan ve sevecenlikle davranan olduğunu bildiniz.'

Ant İçmeyin, Gerçeği Konuşun 12

[12]Kardeşlerim, en önemli konu, ant içmeyi bırakın: Ne göğü ne yeri ne de başka bir şeyi amaçlayarak ant için. 'Evet'iniz evet olsun, 'Hayır'ınız da hayır. Öyle ki, yargıya düşmeyesiniz.

Dua En Etkin Destek 13-18

[13]İçinizden biri acı mı çekiyor? Dua etsin. Birinin yüreği sevinçli mi? Şükür ilahisi söylesin. [14]İçinizden biri hasta mı? Kilise topluluğunun İhtiyarları'nı[364] çağırsın. Rab'bin adıyla yağ sürerek onun için dua etsinler. [15]İmanla sunulan dua hastayı kurtaracak ve Rab onu ayağa kaldıracak. Eğer günah işlemişse kendisine bağışlanacaktır.

[16]Bu nedenle, birbirinize günahlarınızı açıkça söyleyin ve birbiriniz için dua edin ki iyi olasınız. Doğru kişinin dileği çok güçlü etkiyle iş görür. [17]İlyas peygamber bize benzer bir insandı. Yağmur yağmasın diye üsteleyerek dua etti ve üç yıl altı ay süreyle ülkeye yağmur düşmedi. [18]Yeniden dua etti; gök yağmur verdi ve ülke ürününü yetiştirdi.

Son Söz 19-20

[19]Kardeşlerim, eğer aranızdan biri gerçekten sapar, başka biri de onu geri getirirse [20]bilinsin ki, sapmış olduğu aldatı yolundan günahlıyı geri getiren onun canını[365] ölümden kurtaracak ve sayısız günahları örtmüş olacak.

---

[364] Bakınız, Habercilerin İşleri 11:30
[365] Süleyman'ın Özdeyişleri 10:12

PETROS'UN I. MEKTUBU
(Sınanmalarda Üstünlük)

Önsöz

Öğrenci Petros'un ilerlemiş yaşta Tanrı esinlemesiyle Roma'dan yazdığı bu mektup, Anadolu'daki dağınık inanlıların tümüne yöneltilmiştir (5:13; 1:1,2). Petros bu mektupla kardeşleri desteklemeyi (Luka 22:32) ve Rab'bin sürüsünü gütmeyi amaçlar (Yuhanna 21:15-17). Genel konu işkenceler ortasında parlayan yengiyle ilgilidir. İşkence çeken İsa Mesih yetkin örneğimizdir (4:1). İşkence konusu mektupta yaklaşık on beş kez geçmekte. Mesih bağlısının gücü ve desteği diri imanıdır; kıvancı ise sevgisi ve yengisidir (1:5-8). Tanrı'nın inanlılara ilişkin tasarısı peygamberleri, hatta melekleri bile imrendirir (1:10-12).

İnanlının yaşamı bu kurtuluş ilişkisinde belirmeli (1:13-25; 2:18). Tanrı'yı yücelterek açıklanmalı (2:9-17). İnsan ilişkilerinin bütünü Mesih'in örnek tutumundan etkilenmeli (2:18-3:1-12). İşkenceler Mesih'in çektiği işkencelerle uygunlukta olmalı (3:13-19), tanrısal ziyaret gününün yakınlığına tanıklık etmeli (2:12).

Mektupta Mesih'in kişiliğiyle ilgili yüreklendirici özellikler inanlıya cesarettir. Mesih umut kaynağıdır (1:3), kurban olarak sunulan Kuzu'dur (1:19), Köşe Taşı'dır (2:6), örneğimizdir (2:21). İşkenceleri büyük yüreklilikle karşılayandır O (2:23), günahlarımızı taşıyandır (2:24), canın Çobanı'dır (2:25), yücelenen Rab'tir (3:22). Mektup şu başlıklar altında özetlenebilir:

55. *Görkemli kurtuluş 1:1-21*
56. *Kurtulanın çarpıcı yaşamı 1:22-2:8*
57. *Kurtulanın görevleri 2:9-3:13*
58. *Yoğun acılarda dayanak 3:14-4:19*
59. *Uyarı ve isteklendirme 5. bölüm*

Başlangıç ve Selam 1,2

1 İsa Mesih'in habercisi Petros'tan, her yere –Pontos'a, Galatya'ya, Kapadokya'ya, Asya'ya, Bitinya'ya– dağılmış olan seçkin göçmenlere. [2]Babamız Tanrı'nın öncebilimi uyarınca Ruh'un kutsamasıyla, İsa Mesih'in buyruğuna uymak ve O'nun kanı üzerinize serpilmek için* seçilmiş olan sizlere kayra ve esenlik çoğalsın.

İmanın Sınanması - Geleceğin Güvencesi 3-12

[3]Rabbimiz İsa Mesih'in Tanrısı ve Babası kutlu olsun. Sınırsız acıması uyarınca yeniden doğmamızı sağladı; İsa Mesih'in ölüler arasından dirilişiyle bizleri canlı umuda atadı; [4]göklerde sizin için saklanan bozulmaz, yozlaşmaz, solmaz mirasa kavuşturdu.

[5]Çağın sonunda açıklanmaya hazır kurtuluş için, Tanrı'nın gücüyle bir kaledeymiş gibi imanla korunmaktasınız. [6]Bundan kıvanç duyasınız. Gerçi şimdi çeşitli sınanmalarla bir süre üzüntü çekmeniz gerekiyor. [7]Bunlar imanınızın sınavdan geçmesi içindir. Yok olucu bir nesne olmasına karşın, altın bile ateşle sınanır. Altından daha değerli olan imanınız, İsa Mesih'in açıklanışında övünçle, yücelikle, onurla belirsin.

[8]Kendisini görmemişken seviyorsunuz. Şu anda O'nu görmediğiniz halde iman ediyorsunuz. Sözle anlatılamayan bir sevinçle ve yücelikle kıvanç duyuyorsunuz. [9]İmanınızın sonucunu, canlarınızın kurtuluşunu alıyorsunuz.

[10]Sizlere sağlanan kayraya ilişkin bildiride bulunan peygamberler kurtuluş konusunda araştırıp soruşturdular. [11]Kendilerinde bulunan ve önceden tanıklık eden Mesih Ruhu'nun kimi ya da hangi çağı belirttiğini, Mesih'in çekeceği işkenceleri ve bu işkenceler ardından gelecek yüceliği araştırdılar. [12]Bu konularda kendilerine değil, sizlere hizmet sundukları

onlara açıklandı. Bunlar gökten gönderilen Kutsal Ruh aracılığıyla Sevinç Getirici Haber'i yayanlarca şimdiki dönemde sizlere bildirildi. Melekler bunlara yaklaşıp bakmayı özlerler.

Kutsal Olun 13-21

13Bu nedenle, aklınızın anlayış yeteneğini sıkı tutun ve ayık durun. Tüm umudunuzu
İsa Mesih'in açıklanışında size gelecek kayraya bağlayın. 14Buyruğa uyan çocuklara benzer
olun, geçmiş günlerdeki bilgisizlik tutkularının kalıbında biçimlenmeyin. 15Tam tersine,
sizleri çağıran kutsal olduğu gibi, siz de yaşayışınızın her ayrıntısında kutsal olun. 16Çünkü
Kitap'ta şöyle yazılmıştır:

"Kutsal olacaksınız, çünkü ben kutsalım."

17Herkesi işine göre, kayırıcılık gözetmeksizin yargılayan Tanrı'yı Baba diye
anıyorsanız, buradaki göçmenlik sürenizde O'nun korkusuyla yaşayın. 18Çünkü atalardan
kalma boş yaşayışınızdan, yozlaşan gümüşle ya da altınla kurtulmadığınızı biliyorsunuz.
19Tersine, suçsuz ve lekesiz kuzuyu andıran Mesih'in değerli kanıyla kurtuldunuz. 20O,
dünyanın kuruluşundan önce bilinmişti, ama çağların sonunda sizin yararınıza açıklandı.
21Sizler Mesih aracılığıyla Tanrı bağlılarısınız. Tanrı O'nu ölüler arasından diriltti ve
kendisine yücelik verdi. Onun için, imanınız umudunuz Tanrı'dadır.

Tanrı'ya Bağlılığınızı Yeni Yaşamınızla Kanıtlayın 22-25

22Gerçeğe boyun eğerek canlarınızı suçtan arıttınız, kendinizi ikiyüzlülükten arınmış
kardeşlik sevgisine verdiniz. Birbirinizi yürekten ve içten sevesiniz. 23Tanrı'nın diri ve kalıcı
sözü aracılığıyla yeniden doğdunuz. Bozulan tohumdan değil, hiç bozulmayandan doğdunuz.

24Çünkü,

"Her canlı varlık tıpkı ot gibidir
Ve tüm yüceliği otun çiçeği gibidir.
Ot kurur, çiçeği yere düşer.
25Ama Rab'bin Sözü sonsuz çağlar boyunca kalır."

Bu söz sizlere müjdelenen Sevinç Getirici Haber'dir.

Yetkinizi Değerlendirin 1-12

2 Öyleyse her tür kötülüğü, düzenbazlığı, ikiyüzlülüğü, kıskançlığı, çekiştirmeyi
üzerinizden atın. 2Yeni doğmuş bebeklere benzer durumda sağduyuyla uyumlu, katkısız
sütü özleyin. Öyle ki, bununla kurtuluşta gelişesiniz.

3"Çünkü Rab'bin iyi yürekliliğini tattınız."

4O'na gelin. İnsanlarca yadsınan ama Tanrı yanında 'seçilmiş, diri, değerli Taş'a.'
5Sizler de diri taşlar gibi ruhsal konutu oluşturun. Kutsal rahiplik yapısı olarak yükselin.
Tanrı'ya İsa Mesih aracılığıyla ruhsal, kıvanç verici sunular getirmeniz gerekir. 6Çünkü
Kutsal Kitap şunu içerir:

"İşte Sion'da Köşe Taşım'ı dikiyorum;
Seçkin, değerli..
O'na iman eden hiçbir vakit utandırılmayacak."

7İman eden sizler için bu Taş değerlidir. Ama iman etmeyenler için 'yapıcıların
kaldırıp attığı Taş'tır. Oysa baş köşeye konulan Taş olmuştur O. 8Sendeleme Taşı, sürçtürüp
düşüren Kaya oldu. Söze iman etmeyenler O'nda sendeler.' Nasıl ki onlar buna atanmıştır.

9Ama siz 'seçilmiş kuşaksınız, soylu rahiplik, kutsal ulus, gözbebeği sayılan halk[366]..'
Tanrı sizleri karanlıktan şaşırtıcı ışığına çağırmış bulunuyor. Öyle ki, O'nun erdemli işlerini
ilan edesiniz. 10Bir zamanlar 'Halk' değildiniz, ama şimdi 'Tanrı'nın Halkı'sınız; bir zamanlar
'acınılmayanlar'dınız, şimdi ise 'acınılanlar'sınız.

---

366 Mesih bağlılığında her inanlı 'Tanrı Halkı' sayılır (Bakınız, Matta 1:21)

[11]Sevgili kardeşlerim, sizleri öğütlerim: Cana karşı savaşan bedenin tutkularından, uyruksuzlar ve göçmenler olarak uzak durasınız.
[12]Uluslar arasında yararlı yaşayışınızla beliresiniz. Öyle ki, sizleri kötülük yapıyor diye yerenler, yararlı işlerinize bakarak tanrısal ziyaret gününde Tanrı'yı yüceltsin.

Başta Bulunanlara Bağımlılık 13-17

[13]Rab saygısı adına, insanlar tarafından oluşmuş her kurula bağımlı olun: Başta bulunan kişi olması nedeniyle devlet yöneticisine, [14]suçluları adalet karşısına çıkarmak ve iyilik yapanları övmek için onun tarafından görevlendirilen yetkililer olmaları nedeniyle valilere. [15]Çünkü Tanrı'nın isteği şudur: Akılsız kişilerin bilgisizliğini iyilik yaparak susturun. [16]Özgür kişiler gibi yaşayın. Özgürlüğü kötülük örtüsüne dönüştürmeyin. Bunun yerine Tanrı uşakları gibi davranın. [17]Herkese değer verin. Kardeşlik birliğini sevin. 'Tanrı'dan korkun. Devletin başında olana onur sunun.'

Başkaları İçin Çalışanların Sorumluluğu 18-25

[18]Başkaların yanında çalışanlar! Bağlı bulunduğunuz iş sahiplerine kesin saygıyla bağımlı olun; sadece eliaçıklara ve iyi yüreklilere değil, suratsızlara da. [19]Çünkü Tanrı'ya bilinçli bağlılığı yüzünden haksız yere işkence çekerek üzüntüye düşen, Tanrı tarafından onaylanır. [20]Yaptığınız kötülük yüzünden dayak yer ve bunu sabırla karşılarsanız, bu işten ne övüncünüz olabilir? Oysa iyilik yapmanıza karşın işkence çekip bunu sabırla karşılarsanız, bu Tanrı katında onaylanır.
[21]Böyle bir yaşama çağrıldınız. Çünkü Mesih de sizin için işkence çekti. İzinden gidesiniz diye sizlere bir örnek bıraktı. [22]O hiç günah işlemedi, ne de aldatıcı bir laf çıktı ağzından. [23]Ne yerilirken yerdi, ne de işkence çekerken gözdağı verdi. Tersine, hakça yargılayanın eline bıraktı kendisini. [24]Haç üzerinde günahlarımızı öz bedeninde taşıdı. Öyle ki, günah yönünden ölüp doğruluğa bağlılıkta yaşayalım. O'nun 'yaraları ile siz iyi oldunuz. [25]Çünkü koyunlar gibi yolu şaşırmıştınız.' Ama şimdi canlarınızın çobanına ve gözeticisine döndünüz.

Evliler İçin 1-7

3 Bunun gibi kadınlar, siz de kocalarınıza bağımlı olun. Öyle ki, bazıları Kutsal Söz'e iman etmese bile, karılarının yaşayışından etkilenerek söze gerek kalmaksızın kazanılsınlar. [2]Kocalarınız saygıyla beliren suçsuz yaşayışınıza bakarak etkilensinler. [3]Çekiciliğiniz dıştan olmasın: En son saç modasıyla bezenmek, altınlarla süslü püslü görünmek ya da çarpıcı giysilere bürünmek.. [4]Tersine, içeride saklı kişilikle ilgili, bozulmayan yumuşak huy ve dingin ruhla belirsin. Tanrı katında bunun değeri yüksektir. [5]Önceki dönemde umutları Tanrı'da olan kutsal kadınlar da kendilerini böyle donatırdı. Onların bağımlılıkları kocalarınaydı. [6]Örneğin Sarah İbrahim'e 'efendi' diyerek onun buyruğuna uydu. Sizler onun kızlarısınız. Yeter ki, iyilik yapasınız ve hiçbir yılgının etkisiyle korkuya kapılmayasınız.
[7]Bunun gibi siz kocalar da karılarınızla birlikte geçirdiğiniz yaşamı bilgiyle, kendinizden daha güçsüz cinsten olanlara davranırcasına sürdürün. Ayrıca, yaşam kayrasının ortak mirasçıları olarak onlara değer verin. Öyle ki dualarınız engelle karşılaşmasın.

İyilikle Davranın, Kötülüğü Kötülükle Denklemeyin 8-12

[8]Özetle, düşünceniz uyumlu olsun, birbirinizin sıkıntısını paylaşın, kardeşleri sevin, sevecen ve alçakgönüllü olun. [9]Kötülüğü kötülükle, yergiyi yergiyle ödemeyin. Tersine, kutluluk dileyin. Çünkü kutluluk mirasını almak için çağrıldınız. [10]Bu nedenle,
"Yaşamı sevmekle ilgilenen
ve parlak günler görmek isteyen,

dilini kötülükten sakınsın;
dudaklarını da aldatıcı sözler söylemekten..
11 Kötülükten kaçınsın, iyilik yapsın;
barışı arasın ve kovalasın.
12 Çünkü Rab'bin gözleri doğru kişilerin üzerindedir,
kulakları da onların dileklerinde.
Ama Rab'bin yüzü kötülük yapanlara karşıdır."

Mesih Baskıya Uğrayanlara Örnektir 13-22

13 Eğer iyiliği içtenlikle kovalıyorsanız, size karşı kaba kuvvet kullanacak kim var? 14 Doğruluk yolunda işkence çekiyorsanız mutlusunuz. 'Onların gözdağı vermesinden ne korkun, ne de dehşete düşün.' 15 Tam tersine, Mesih'i Rab olarak yüreklerinizde yüceltin. İçinizdeki umut konusunda sizlerden hesap soran herkese her zaman savunuda bulunmaya hazır olun.

16 Ancak bunu yumuşak huylulukla ve saygıyla yapın. Vicdanınız temiz olsun ki, Mesih bağlılığındaki iyi yaşayışınızı kötüleyenler söylediklerinden ar etsin. 17 Eğer Tanrı'nın isteği bu ise, iyilikten ötürü işkence çekmek kötülükten ötürü işkence çekmekten kat kat yararlıdır.

18 Çünkü Mesih de bizleri Tanrı'ya kavuştursun diye günahlara karşı bir kez öldü. Doğru kişi doğru olmayanlar için öldü. Bedence öldürüldü ama, ruhça kendisine yaşam sağlandı. 19 Bu ruhun etkisiyle gidip tutuklu ruhlara sözü yaydı. 20 Bunlar bir zamanlar söz dinlemezlik edenlerdi. Nuh'un günlerinde gemi kurulmaktayken, Tanrı'nın katlanışı bekledikçe bekledi. O gemide sudan kurtulanların sayısı az oldu: Topu topu sekiz kişi. 21 Bunun simgesel karşılığı olan vaftiz bugün sizleri kurtarıyor. Vaftiz bedenin kirini gidermek değil, Tanrı'ya temiz vicdan sunmaktır. Bu, İsa Mesih'in dirilmesiyle sağlandı.

22 O göğe yükselmiştir ve Tanrı'nın sağındadır. Melekleri, yetkileri ve evrenin güçlerini kendisine bağımlı kılmıştır.

Günahtan Ayrılın 1-6

4 Mesih bedence işkence çektiğine göre, sizler de aynı düşünceyle donatılın. Çünkü bedence işkence çeken, günahla ilişkisini kesmiştir. 2 Öyle ki, bundan sonra bedende geriye kalan vaktini insanlara özgü tutkulara bağlılıkla değil, Tanrı isteği uyarınca geçirsin. 3 Çünkü ulusların doğru sandığı eylemlere verilerek ömür tüketmeniz gayrı yetti. Soysuzlukla, tutkularla, içkiye düşkünlükle, içkili-gürültülü eğlence alemleriyle, akşamcılıkla, yasayı hiçe sayan yalancı tanrılara tapıcılıkla yaşamaya yeterinden fazla vakit ayırdınız.

4 Bu tür aşağılık gidişte kendilerine canla başla yol arkadaşı olmamanızı yadırgıyor ve sizlere sövüyorlar. 5 Ne var ki, ölüleri de dirileri de yargılamaya hazır olana hesap verecekler. 6 Sevinç Getirici Haber bu nedenle ölülere de müjdelendi. Öyle ki, bedence insan gibi yargılansınlar, öte yandan ruhça Tanrı gibi yaşasınlar.

Sonun Yaklaştığı Dönemdeki Tutumunuz 7-11

7 Her şeyin sonu yakındır; bu nedenle, tutkuları yenerek ve ayık durarak dualara verilesiniz. 8 Özellikle birbirinizi içtenlikle sevin. Çünkü sevgi sayısız günahı örter. 9 Mırıldanmaksızın birbirinize konukseverlik gösterin. 10 Her biriniz almış olduğunuz ruhsal bağış kapsamında Tanrı'ca sağlanan çeşit çeşit kayranın iyi yöneticileri olun, birbirinize hizmet sunun. 11 Konuşan, Tanrı bildirileri uyarınca konuşsun. Hizmet sunan, Tanrı'nın sağladığı yeteneğe göre hizmet sunsun. Böylece Tanrı her konuda İsa Mesih aracılığıyla yüceltilsin. Yücelik ve güçlü egemenlik çağlar çağı O'nundur. Amin.

Saldırılar Önünde Tutumunuz 12-19

12 Sevgili kardeşlerim, sınanasınız diye üzerinize gelen ve ateşten geçirircesine sizleri
eriten çileleri hiç olamayacak bir gelişim sırasındanmış gibi yadırgamayın. 13 Tam tersine,
Mesih'in çektiği işkencelere paydaş olduğunuz için sevinin. Öyle ki, O'nun yüceliği
açıklandığında kıvanç bulup sevinesiniz. 14 Eğer Mesih adına bağlılık yüzünden
aşağılanırsanız mutlusunuz. Çünkü yüceliğin Ruhu –Tanrı'nın öz Ruhu– üzerinizde
dinleniyor. 15 Ama sakın sizlerden biri adam öldürmekten, hırsızlık etmekten, kötülük
yapmaktan, başkalarının işine burnunu sokmaktan işkenceye düşmesin.
16 Öte yandan, Mesih inanlısı[367] olduğu için işkenceye düşen, bundan hiç utanç
duymasın; tersine, bu Ad'a bağlılıkla Tanrı'yı yüceltsin. 17 Çünkü yargının başlama vakti
geldi. İlk yargılanacaklar Tanrı'nın halkıdır. Eğer yargı ilkin bizlerden başlayacaksa,
Tanrı'nın Sevinç Getirici Haberi'ne boyun eğmeyenlerin sonu nice olur?
18 Eğer 'doğru kişi güçlükle kurtuluyorsa, tanrısaymazın, günahlı bireyin durumu ne
olacak?' 19 Öyleyse, Tanrı isteği uyarınca işkenceye düşenler, erdemli işler kapsamında
canlarını kendisine güvenilir Yaratan'ın ellerine bıraksın.

Ruhsal Yöneticilere Öğüt 1-4

5 Ben ki Mesih'in çektiği işkencelerin bir tanığı, ileride açıklanacak olan yüceliğin
paydaşı ve İhtiyarlar'dan biriyim, aranızdaki İhtiyarlar'a öğütlerim: 2 Bakımınız altındaki
Tanrı sürüsüne çobanlık edin. Bunu zorunluluk nedeniyle değil, Tanrı'nın karşısında canı
gönülden yapın. Paracanlılıktan etkilenmeyin. Bunun yerine, hizmete içtenlikle sarılın.
3 Yönetiminize verilenlere egemen kesilmeyin, tersine sürüye örnek olun. 4 Baş Çoban
belirdiğinde hiç solmayan yücelik tacını alacaksınız.

Alçakgönüllü Olun 5-7

5 Bunun gibi yaşça gençler, İhtiyarlar'a bağımlı olun. Hepiniz birbiriniz doğrultusunda
alçakgönüllülükle kuşanın. Çünkü 'Tanrı büyüklenenlere karşı çıkar, alçakgönüllülere ise
kayra sağlar.' 6 Öyleyse vakti gelince sizleri yüceltmesi için, Tanrı'nın güçlü eli altında
kendinizi alçaltın. 7 Tüm kaygınızı O'na bırakın, çünkü O sizi düşünür.

Gerçek Tanrı'dandır; Şeytana Direnin 8-14

8 Ayık durun, uyanık olun. Düşmanınız iblis kükreyen aslan gibi dolaşarak,
yutabileceği birini arıyor. 9 Ona karşı direnin, imanda sapasağlam durun. Bilin ki,
yeryüzündeki kardeşleriniz de aynı işkencelere uğruyor. 10 Tüm kayranın kendisinden
kaynaklandığı Tanrı, Mesih İsa bağlılığında sizleri sonsuz çağları kapsayan yüceliğine
çağırmıştır. Bir süre işkence çektikten sonra Tanrı sizleri doğruluğa eriştirecek,
destekleyecek, güçlendirecek ve sağlam temele koyacak. 11 Güçlü egemenlik çağlar çağı
O'nundur. Amin.
12 Kanışıma göre, güvenilir bir kardeş olan Silvanos aracılığıyla sizlere kısaca yazdım.
Size öğütte bulunuyorum ve tanıklık ediyorum ki, Tanrı'nın gerçek kayrasıdır bu. Onda
durasınız.
13 Sizin gibi seçilmiş olan Babil'deki kız kardeşiniz[368] selam eder. Oğlum Markos da
sizleri selamlar. 14 Sevgi öpüşüyle birbirinizi selamlayın.
Mesih bağlılığında hepinize esenlik olsun.

---

367 Hristiyan
368 Kardeş kilise topluluğunu Petros böyle adlandırıyor.

PETROS'UN II. MEKTUBU
(Kötü Öğrencilere Karşı Uyarı)

Önsöz

Öğrenci Petros'un ilerlemiş yaşta, kapsamı çok geniş olan inanlılar topluluğuna Tanrı esinlemesiyle yazdığı bu mektup, inanlıları yıkıcı öğreticilere karşı uyarmakta, bunların öğretisinden kaynaklanan yaşamsal biçimsizliği sert dille kınamakta, alaycıları da sergilemektedir (2. ve 3. bölümler). Bu yazının II.Timoteos mektubuna ve özellikle Yahuda'nın yazdığı kısa ve özlü mektuba benzerliği belirgindir.

Sağlıklı iman yaşamı yedi önemli aşamayla bütünlüğe ulaşır (1:5-8). Mesih'e ilişkin öğreti somut kanıtlardan, Kutsal Yazılar ise Tanrı'dan kaynaklanmıştır (1:16-21).

Kafayı zehirleyen öğreticiler daha önceki kandırıcıların örneği uyarınca bir yandan eylemlerini sürdürüyor, öte yandan da kendi yıkımını hazırlıyor (2. bölüm). Alaycıların tutumu Tanrı düzenini ve tasarısını sarsamayacak. İsa Mesih'in yeniden gelişiyle ilgili gelişimler bunun kanıtıdır. Hiç kimsenin mahvolmasını istemeyen Tanrı katlanış gösteriyor (3. bölüm). İnanlıların isteklendirilmesi, yüreklendirilmesi mektupta temel konudur (3:17,18). Bu yazı şu başlıklar altında özetlenebilir:

60. *Ruhsal yaşam 1. bölüm*
61. *Yalancı öğretmenler, bozuk özyapı 2. bölüm*
62. *Alaycıların sonu 3. bölüm*

RUHSAL YAŞAM

Başlangıç ve Selam 1,2

1 İsa Mesih'in uşağı ve habercisi Simon Petros'tan, Tanrımız'ın ve kurtarıcımız İsa
Mesih'in sağladığı doğrulukta eşdeğer iman ortağı sayılanlara: [2]Tanrı'yı ve Rabbimiz
İsa'yı bilme aşamasında kayra ve esenlik sizlere çoğalsın.

İnanlıya Özgü Yetkiler 3-11

[3]Kendisine özgü tanrısal güçle, yaşama ve tanrısayarlığa ilişkin her hakkı bize armağan etti. Bizleri kendi yüceliğine ve erdemine çağıranı bilme aşamasına gelmemizle bunu gerçekleştirdi.

[4]Yüceliği ve erdemiyle bizlere değerli ve görkemli vaatler bahşetti. Verdikleriyle tanrısal özelliğe paydaş olmanızı amaçladı. Öyle ki, tutkunun oluşturduğu dünyasal çürüklükten kaçıp kurtulasınız.

[5]Bunu göz önünde tutarak her tür çabaya önem verin: İmanınızı erdemle bütünleyin; erdemi bilgiyle, [6]bilgiyi tutkulara üstünlükle, tutkulara üstünlüğü sabırla, sabrı tanrısayarlıkla, [7]tanrısayarlığı kardeş sevgisiyle, kardeş sevgisini de tümel sevgiyle.

[8]Bu özellikler varlığa mal edilince ve bollukla belirince, Rabbimiz İsa Mesih'i bilme aşamasına gelmekte ne aylaklık çekersiniz, ne de ürünsüzlük. [9]Çünkü bu özellikleri taşımayan bireyin gözü görmez, ne de uzağı seçebilir o. Geçmiş günahlarından arıtıldığını unutmuştur. [10]Bu nedenle kardeşlerim, çağrınızı ve seçiminizi kesinleştirmeye çabada bulunun. Çünkü bunları yaparsanız hiçbir zaman düşmeyeceksiniz. [11]Böylece Rabbimiz ve kurtarıcımız İsa Mesih'in sonsuz hükümranlığına girişiniz bollukla sağlanacaktır.

Haberci Petros'un Yaklaşan Ölümü 12-15

12 Sahibi bulunduğunuz gerçeği bilmenize ve onda desteklenmenize karşın, bu konuları
sizlere her zaman anımsatacağım. 13 Kendim bu barınakta durdukça[369] anınızı canlandırmayı
gerekli görüyorum. 14 Çünkü barınağımı bırakma gününün yakın olduğunu biliyorum. Nitekim
Rabbimiz İsa Mesih bunu bana gösterdi. 15 Ben ayrıldıktan sonra bunları her vakit anıda
tutmanız için çaba göstereceğim.

İsa Mesih'e Erişen Sesi Duyduk 16-21

16 Sizlere Rabbimiz İsa Mesih'in gücünü ve gelişini bildirirken ustalıkla düzenlenmiş
masalları izlemedik. Tersine O'nun yüceliğini gözümüzle gören kişiler niteliğinde konuştuk.
17 Çünkü O, Baba Tanrı'dan onur ve yücelik aldı. Görkemli yücelik katından kendisine şöyle
bir ses erişti:

"Sevgili Oğlum budur,
O'ndan hoşnudum."

18 O'nunla birlikte kutsal dağdayken gökten erişen bu sesi duyanlar bizlerdik. 19 Böylece
peygamberlik sözü önümüzde saptandı. Gün ağarıncaya, Çobanyıldızı yüreklerinizde
doğuncaya dek, ışıksız yerde aydınlık veren şamdan gibi peygamberlik sözüne kulak
verirseniz çok iyi edersiniz.

20 İlkin şunu bilmelisiniz: Kutsal Kitap'taki hiçbir peygamberlik sözü özel bir kişinin
yorumu değildir. 21 Çünkü peygamberlik sözü hiçbir zaman insan isteğiyle ortaya çıkmamıştır.
Tersine, Kutsal Ruh'un güdüsüyle insanlar Tanrı'dan konuşmuştur.

YALANCI ÖĞRETMENLER, BOZUK ÖZYAPI

Yalancı Peygamberler 1-10

2 İsrailliler arasında yalancı peygamberler türediği gibi, sizin aranızda da yalancı
öğretmenler bulunacak. Bunlar kişiyi mahva sürükleyen karşıt görüşleri topluluğa
sokacaklar. Onları satın alan egemen Rab'bi bile yadsıyacak, kendi kendilerini ivedilikle
mahva sürükleyecekler. 2 Onların soysuzluğunu birçokları izleyecek; onlar yüzünden gerçek
yolu kötülenecek. 3 Bu yalancı öğretmenler açgözlülükle düzenledikleri sözlerle sizleri
sömürecekler. Onların çok önceden saptanan yargılanması gecikmiyor, kendilerini bekleyen
mahvolma uyuklamıyor.

4 Çünkü Tanrı günah işleyen melekleri bile esirgemedi. Yargılanıncaya dek
saklansınlar diye onları cehennemin en alt katında, zifirin zincirleriyle tutukladı. 5 Tanrı
önceki dünyayı esirgemedi. Ama tanrısaymazların dünyasını su baskınına uğrattığında,
doğruluk sözünü yayan Nuh'la ailesinden yedi kişiyi korudu.

6 Tanrı Sodom ve Gomorra kentlerini yargıladı; onları küle dönüştürüp yerle bir
etmekle gelecek kuşakların tanrısaymazlığına örnek yaptı. 7 Öte yandan, soysuzluk ortamında
yasasız yaşayan insanları görerek canı yanan doğru birey Lut'u da kurtardı. 8 Çünkü onların
arasında yaşayan bu doğru kişinin doğruluğa bağlı canı, görüp duyduğu yasasız işler
yüzünden işkence çekiyordu. 9 Rab tanrısayar kişileri sınanmaktan kurtarmayı da, haksızlık
yapanları yargı gününde cezalandırmak üzere saklamayı da bilir. 10 Özellikle bedenin kirli
tutkuları ardından gidenleri ve yetki sahiplerini hiçe sayanları yargıya saklar. Bu yalancı
öğretmenler kendilerini öne sürme ataklığını gösterirler, yüceliklere sövmekten hiç
çekinmezler.

Yalancı Öğretmenler Neye Benzer? 11-22

11 Oysa güçlülükte ve güçte onlardan üstün olan melekler bile Rab'bin katında onlara
karşı sövücü yargılamada bulunmazlar. 12 Ne var ki, bunlar kendi içgüdülerinden etkilenen,
yakalanıp öldürülmek için doğan akılsız hayvanlar gibidir. Hiç anlamadıkları konularda

[369] Bedende kaldıkça.

sövgüyle konuşurlar. Bunlar da onların akıbetiyle mahvedilecek. [13]Gün ortasında yaşamın tadını çıkarıp bunu eğlence diye nitelerken, yaptıkları haksızlığa karşılık haksızlık alacaklar. Sizlerle birlikte yiyip içerken kendi aldanışlarında cümbüş eden leke ve utançtır bu insanlar. [14]Gözleri evlilik dışı cinsel ilişkiyle ve ardı arası kesilmeyen günahla doludur. Kararsız canları kandıranlardır bunlar. Yüreklerini açgözlülüğe eğitmiş lanet çocukları..

[15]Doğru yolu bırakıp aldanışa sürüklendiler. Beor oğlu Balaam'ın yolunda yürüdüler. Bu adam haksızlık karşılığında ödenen paraya özendi, [16]öte yandan da suçluluğu yüzünden kınandı. Konuşmak nedir bilmeyen bir eşek, insan diliyle söz söyleyerek peygamberin çılgınlığını önledi.

[17]Bunlar kurumuş su kaynaklarıdır. Boranın etkisiyle sağa sola sürüklenen sistirler. Kendilerine katı karanlık saklanıyor. [18]Büyük büyük konuşurlar, boş laflar ederler. Aldanışla davrananların gidişinden dara dar kaçıp kurtulanları bedene ilişkin soysuzluk tutkularıyla tuzağa düşürürler. [19]Onlara özgürlük vaat ederler, ama kendileri çürüklüğün uşağıdır. Çünkü insan her neye yenik düşerse onun uşağı olur.

[20]Rabbimiz ve kurtarıcımız İsa Mesih'i bilme aşamasında dünyaya özgü ruhsal kirlilikten kaçıp kurtulanlar, yeni baştan aynı işlerle sarmaş dolaş olup yenik düşerlerse, onların son durumu ilkinkinden beter olur. [21]Çünkü doğruluk yolunu bilme aşamasına ulaştıktan sonra kendilerine verilen kutsal buyruktan sapmak yerine, bu bilgi aşamasına hiç ulaşmamış bulunmak onlar hesabına daha elverişli olurdu. [22]Kendilerine yaraşık atasözü uygulanmış oldu: 'Köpek kusmuğuna geri gider', domuz da yıkandıktan sonra çamurda ağınır.

ALAYCILARIN SONU

Mesih'in Geleceği Gün 1-10

3 Şimdi sevgili kardeşlerim, size bu ikinci mektubu yazıyorum. Her iki mektubumda da anınızı canlandırarak lekesiz aklınızı eyleme çağırıyorum. [2]Öyle ki, kutsal peygamberlerin önceden belirttiği sözleri ve habercileriniz aracılığıyla Rab'bin ve Kurtarıcı'nın verdiği buyruğu anımsayasınız.

[3]İlkin şunu bilmelisiniz: Son günlerde tutkuları uyarınca yürüyen, alaylı havayla yöneltilen tiye alıcı kişiler türeyecek. [4]Soracaklar: "Hani vaat edilmişti, gelecekti! Ne oldu? Atalar uyuyalı, yaratılışın başından bu yana her şey olduğu gibi sürüp gitmekte.."

[5]Ne var ki[370], şu gerçek bencil onaylarıyla dikkatlerinden kaçıyor: Gökler öncelerden vardı. Yeryüzü de Tanrı Sözü aracılığıyla suların içinden su ile oluşmuştu: [6]Öncelerin dünyası bu suların baskınıyla mahvoldu. [7]Bugünkü gökler ve yeryüzü ise aynı söz aracılığıyla olduğu gibi korunarak ateşi bekliyor. Bunlar tanrısaymazların yargılanacağı ve mahvedileceği güne saklanıyor.

[8]Bir nokta dikkatinizden kaçmasın sevgili kardeşlerim: Rab'bin katında bir gün bin yıl, 'bin yıl da bir gün gibidir.' [9]Bazılarının sandığı gibi, Rab vaadinde gecikmez. Ama sizlere karşı katlanışla davranır. Hiç kimsenin mahvolmasını istemez O. Tersine, herkesin günahtan dönmesini özler. [10]Ne var ki, Rab'bin Günü hırsız gibi gelecek. O gün gökler büyük gürültüyle geçip gidecek, doğa öğeleri ise kavrularak dağılacak, hem yeryüzü hem de oradaki yapıtlar yanarak yok olacak.

Sonsuzla Uyumlu Yaşam Ortamı 11-18

[11]Bütün bunlar böylece dağılacağına göre, sizler ne tür bireyler olmalısınız? Kutsal yaşayışa ve tanrısayarlığa bağlı insanlar.. [12]Tanrı Günü'nün gelişini bekleyen, onu ivedilikle

---

[370] **ya da:** Ne var ki, şu gerçek bencil onaylarıyla dikkatlerinden kaçıyor. Gökler Tanrı Sözü aracılığıyla çok öncelerden vardı. Yeryüzü de suların içinden su ile oluşmuştu.

3:12 Yeşaya 34:4 **3:13** Yeşaya 65:17; 66:22

özleyen kişiler.. O gün gökler yanarak dağılacak, doğa öğeleri kavrulup eriyecek. [13]Tanrı'nın vaadi uyarınca biz doğruluğun konut kurduğu 'yeni göklerle yeni bir yeryüzü' bekliyoruz.

[14]Öyleyse sevgili kardeşlerim, bunları beklediğinize göre, O'nun katında lekesiz ve suçsuz olmaya özenin, barış ortamında yaşayın. [15]Rabbimiz'in katlanışını kurtuluş sayın. Nitekim sevgili kardeşimiz Pavlos da kendisine sağlanan bilgelikle sizlere yazmış bulunuyor. [16]O bütün mektuplarında bu konulardan söz eder. Bunlarda anlaşılması güç bazı yerler vardır. Eğitimsiz ve kararsız insanlar, Kutsal Yazılar'ın öbür parçalarına yaptıkları gibi, bunlara da ters anlam verirler. Bu yöntemi mahvolmaları pahasına yeğlemekteler.

[17]Ama siz sevgili kardeşlerim, önceden uyarıldığınız gibi bunlardan korunun. Yasasız insanların aldanışıyla sürüklenerek desteğinizden olmayın. [18]Rabbimiz ve kurtarıcımız İsa Mesih'in kayrasında ve bilgisinde gelişin. Şu anda ve sonsuza dek yücelik O'na özgü olsun. Amin.

YUHANNA'NIN I. MEKTUBU
(Sevgide Ruhsal Paydaşlık)

Önsöz

İsa Mesih'in en yakın öğrencisi Yuhanna'nın birinci yüzyıl sonlarında, ileri yaşlarda Tanrı esinlemesiyle yazdığı mektuplar Efesos'ta kaleme alınmış olabilir. Bu genel mektupta özellikle şu kullanımlar göze çarpıyor: Çocuklarım (2:1,18,28; 3:7,18; 4:4; 5:21), sevgili kardeşlerim (3:2,21; 4:1,7,11). Mektubun yazılmasını gerektiren dört neden dikkati çekiyor:
1- İnanlılara özgü ortak sevgiyi doruğuna erdirmek (1:4),
2- İnanlıları günahtan beri tutmak (2:1),
3- İnanlıları yalancı öğreticilere (Gnostikler) karşı uyarmak (2:26),
4- İnanlıların Mesih'e imanını güçlendirmek ve sonsuz yaşam güvenliğini vurgulamak (5:13).

Mektupta en çok rastlanan sözler şunlardır: Ruhsal paydaşlık, bilgi, sevgi, kalmak, durmak, barınmak, Tanrı yaşamdır, Tanrı sevgidir, Tanrı ışıktır. Tanrı'nın öz nitelikleri inanlının kutsallığa ve sevgiye özlemini, bağlılığını gerektirir.

İnanlının kurtuluşu, güncel Tanrı bağlılığı, sonsuz yaşam güvenliği ruhsal bilgiden esinlenir. Bilgi, bilmek sözleri otuzu aşkın kez geçmektedir (2:29; 5:18; 3:2,5,14,24; 5:13,15,vb.). Bu mektup şu başlıklar altında özetlenebilir:

63. *Tanrı yaşamdır, ışıktır 1. ve 2. bölümler*
64. *Tanrı gerçektir, sevgidir 3. ve 4. bölümler*
65. *Kötülüğe üstün gelmenin ön ilkesi imandır, sevgidir 5. bölüm.*

TANRI YAŞAMDIR, IŞIKTIR

Yaşam Sözü 1-4

1 Başlangıçtan bu yana var olan yaşam sözü. İşittiğimiz, gözlerimizle gördüğümüz,
baktığımız, ellerimizle dokunduğumuz yaşam sözüne ilişkin yazıyoruz. 2Yaşam belirgin
oldu, bizler O'nu gördük ve tanıklık ediyoruz. Size sonsuz yaşamı müjdeliyoruz. Bu yaşam
Baba ile birlikteydi ve bize belirgin oldu. 3Gördüğümüzü ve işittiğimizi size de müjdeliyoruz.
Öyle ki, sizin de bizimle ruhsal paydaşlığınız olsun. Bizim paydaşlığımız ise Baba ile ve
Oğlu İsa Mesih iledir. 4Bunları size yazmamızın nedeni, sevincimizin doruğa ermesi içindir.

Tanrı Işıktır 5-10

5Oğul'dan işittiğimiz ve size bildirdiğimiz haber şudur: Tanrı ışıktır ve O'nda
karanlığın izi yoktur. 6O'nunla ruhsal paydaşlıktayız derken vaktimizi karanlıkta geçiriyorsak,
yalan söylüyoruz ve gerçeği uygulamıyoruz demektir. 7O ışıkta olduğu gibi biz de vaktimizi
ışıkta geçiriyorsak, karşılıklı ruhsal paydaşlıktayız demektir. Oğlu İsa'nın kanı da bizleri her
günahtan arıtır. 8Günahımız yoktur dersek kendi kendimizi kandırırız ve gerçek bizde
barınmaz. 9Günahlarımızı açıkça söylersek güvenilir olan ve hakça davranandır O; öyle ki,
günahlarımızı bağışlar ve bizi her kötülükten arıtır. 10Günah işlemedik dersek Tanrı'yı yalancı
çıkarırız ve O'nun sözü bizde barınmaz.

Savunucumuz Mesih 1-6

2 Çocuklarım bunları sizlere yazmamın nedeni günah işlememeniz içindir. Ama biri
günah işlerse, Baba ile birlikte bir savunucumuz[371] vardır. Doğru kişi İsa Mesih'tir bu.
2O, günahlarımızın giderilmesini sağlayan bağışlamalıktır; yalnız bizim günahlarımız için

[371] Paraklitos

değil, tüm dünyanın günahları için. [3]Mesih'i bildiğimizi şuradan kesin olarak anlarız: Eğer buyruklarını tutuyorsak O'nu biliyoruz. [4]O'nu biliyorum deyip de, öte yandan buyruklarını tutmayan yalancıdır ve kendisinde gerçek yoktur.

[5]Ama O'nun sözünü tutanın içinde Tanrı sevgisi gerçekten yetkinliğe ermiştir. Mesih bağlılığında olduğumuzu şuradan biliriz: [6]O'nun bağlılığında durduğunu söyleyen birey tıpkı O'nun yaşadığı gibi yaşamalı.

Yeni Buyruk 7-17

[7]Sevgili kardeşler, sizlere yeni bir buyruk yazmıyorum; başlangıçtan bu yana sizde olan eski buyruğu yazıyorum. Bu eski buyruk, işitmiş olduğunuz sözdür. [8]Ama yine de size yeni bir buyruk yazıyorum. Bu buyruk hem Mesih'e, hem de sizlere ilişkin gerçektir. Çünkü karanlık geçiyor ve gerçek ışık şimdiden aydınlık veriyor.

[9]Işıkta olduğunu söylerken, öte yandan da insan kardeşine karşı kin besleyen birey şu ana dek karanlıktadır. [10]İnsan kardeşini seven ışıkta durur. O insanın suçta kösteklenmesi olanaksızdır. [11]Oysa insan kardeşine karşı kin besleyen birey karanlıktadır; karanlıkta yaşar ve nereye gittiğini bilmez. Çünkü karanlık onun gözlerini görmez etmiştir. [12]Çocuklarım, sizlere yazıyorum. Çünkü O'nun adındaki yeterlikle günahlarınız bağışlanmıştır. [13]Babalar, sizlere yazıyorum. Çünkü başlangıçtan beri Var Olan'ı tanıdınız. Gençler, sizlere yazıyorum. Çünkü kötü olanı yendiniz. [14]Siz, çocuklara yazdım. Çünkü Baba'yı bildiniz. Siz, babalara yazdım. Çünkü başlangıçtan beri Var Olan'ı tanıdınız. Siz, gençlere yazdım. Çünkü güçlüsünüz ve Tanrı'nın Sözü sizlerde duruyor; hem de kötü olanı yendiniz.

[15]Dünyayı sevmeyin ne de dünyaya özgü özellikleri.. Eğer bir kimse dünyayı severse, onda Baba'nın sevgisi yoktur. [16]Çünkü dünyadaki şeylerin tümü –bedenin tutkuları, gözün tutkuları, yaşamın gösterişçiliği– Baba'dan değil, dünyadandır. [17]Dünya da, tutkuları da geçip gitmektedir. Öte yandan Tanrı'nın isteğini yerine getiren, sonsuz çağlar boyunca kalır.

Mesih Düşmanları 18-29

[18]Çocuklar, çağın sonundayız. Mesih düşmanı[372] gelecektir diye duydunuz. Şu anda birçok Mesih düşmanı belirmiştir. Çağın sonunda bulunduğumuzu bundan biliyoruz.

[19]Bizlerden ayrıldılar. Ne var ki, bizden değildiler. Bizden olsalardı, bizimle kalırlardı. Ama ayrıldılar; tümünün bizden olmadığı açığa çıksın diye.. [20]Oysa siz Kutsal Olan tarafından kutsandınız ve hepiniz bilgi sahibisiniz. [21]Sizlere gerçeği bilmediğiniz için yazmıyorum. Tam tersine, gerçeği bildiğiniz için yazıyorum. Bunun yanı sıra, her tür yalanın gerçekle ilişkisi olmadığını da biliyorsunuz. [22]Yalancı kimdir? İsa'nın Mesih olduğunu yadsıyandan başka kim olabilir? Mesih düşmanı odur. Hem Baba'yı, hem de Oğul'u yadsıyandır o. [23]Oğul'u yadsıyan herkes Baba'dan yoksundur. Oğul'u açıkça benimseyen Baba'ya da sahiptir. [24]Başlangıçtan beri ne duyduysanız, bu sizlerde dursun. Başlangıçtan beri duyduğunuz söz sizde durursa, siz de Oğul ve Baba bağlılığında durursunuz. [25]O'nun bizlere verdiği vaat şudur: Sonsuz yaşam.

[26]Sizleri kandıranlara ilişkin yazdım bunları. [27]Bilin ki, O'ndan almış olduğunuz kutsama sizde kalmaktadır. Bu bakımdan kimsenin sizleri öğretmesine gereksiniminiz yoktur. Tersine, O'nun kutsaması sizlere her şeyi öğretmektedir. Öğrettikleri gerçektir ve yalandan arıdır. Öyleyse, sizlere öğrettiği gibi Mesih bağlılığında kalasınız. [28]Şimdi de çocuklar, Mesih bağlılığında kalasınız. Öyle ki, O belirdiğinde güvenle dolu olalım ve geldiğinde kendisinden utanmayalım. [29]O'nun doğru olduğunu bilirseniz, doğruluk yapan herkesin O'ndan doğduğunu da bilirsiniz.

TANRI SEVGİDİR

Tanrı'nın Çocukları 1-10

[372] Antikrist, Deccal.

3 Bakın, Tanrı çocukları olarak bilinelim diye, Baba bizlere nasıl bir sevgi gösterdi. Gerçekten de öyleyiz. Dünya bizi bunun için anlamıyor. Çünkü O'nu anlamadı. 2Sevgili kardeşlerim, şu anda Tanrı çocuklarıyız. İleride ne olacağımız daha belirgin değil. Ama Mesih belirgin olduğunda, O'na benzer olacağımızı biliyoruz. Çünkü O'nu olduğu gibi göreceğiz. 3Bu umudu taşıyan herkes, Mesih'in suçsuz olduğu gibi kendini suçtan arıtır. 4Günah işleyen herkes yasasızlıktan suçludur. Günah yasasızlıktır. 5Mesih'in günahları kaldırmak için belirgin olduğunu biliyorsunuz. O'nda günah yoktur. 6Mesih bağlılığında duran insan günah işlemez. Günah işleyen kişi O'nu ne gördü, ne de bildi.

7Çocuklar, kimse sizleri kandırmasın. Doğruluk yapan doğru kişidir. Tıpkı O'nun doğru olduğu gibi. 8Günah işleyen iblistendir. Çünkü iblis başlangıçtan bu yana günah işliyor. Tanrı'nın Oğlu iblisin işlerini dağıtmak için açıklandı.

9Tanrı'dan doğan kişi günah işlemez. Çünkü onun içinde tanrısal tohum kalır. Günah işleyemez, çünkü Tanrı'dan doğmuştur. 10Kimin Tanrı'nın çocuğu, kimin de iblisin çocuğu olduğu bundan belli olur: Doğruluk yapmayan kişi Tanrı'dan değildir. İnsan kardeşini sevmeyen kişi de Tanrı'dan değildir.

Sevgi ile Yaşamsal İlkenin Bağımlılığı 11-18

11Başlangıçtan bu yana işitmiş olduğunuz bildiri şudur: Birbirimizi sevelim. 12Kötünün soyundan olan ve kardeşini boğazlayan Kain[373] gibi olmayalım. Neden boğazladı onu? Çünkü kendi işleri kötüydü, kardeşinin işleri ise doğru. 13Kardeşler, dünyanın sizlere kin beslemesine şaşmayın. 14Bizler ölümden yaşama geçtiğimizi biliyoruz; çünkü kardeşleri seviyoruz. Sevmeyen insan ölümde kalır. 15İnsan kardeşine kin besleyen birey adam öldürendir. Adam öldürenin varlığında ise sonsuz yaşamın barınmadığını bilirsiniz.

16Sevgiyi İsa Mesih'in bizim için canını vermesinden biliriz. Bizim de kardeşler yararına canımızı vermemiz zorunludur. 17Ama dünyasal varlığı olup da insan kardeşini gereksinim içinde gören ve ona karşı acıma duygusunu susturan kişide Tanrı sevgisi nasıl barınabilir? 18Çocuklar, sözle ya da dil ustalığıyla sevenler olmayalım. Eylemle belirlenen gerçek sevgiyle sevenler olalım.

Tanrı Katında Güvenlik 19-24

19Gerçek bağlıları olduğumuzu bundan anlayabilir ve Tanrı katında yüreğimizi kanıtlayabiliriz. 20Çünkü eğer yüreğimiz bizi suçluyorsa, Tanrı yüreğimizden üstündür ve her şeyi bilendir. 21Sevgili kardeşler, eğer yüreğimiz bizi suçlu çıkarmıyorsa, Tanrı doğrultusunda güven doluluğuna sahibiz 22ve her ne dilersek O'ndan alırız. Çünkü O'nun buyruklarını tutuyoruz ve önünde beğenilen işleri yapıyoruz. 23Tanrı buyruğu şudur: Oğlu İsa Mesih'in adına iman edelim ve bize verdiği buyruk uyarınca birbirimizi sevelim. 24O'nun buyruklarını tutan O'nda kalır, Mesih de o kişide kalır. O'nun bizde kaldığını bize verdiği Ruh aracılığıyla biliriz.

Gerçek ile Yalan Arasında Sürtüşme 1-6

4 Sevgili kardeşler, her ruha inanmayın. Bunun yerine, Tanrı'dan olup olmadığını anlamak için ruhları deneyin. Çünkü dünya sahnesine pek çok yalancı peygamber çıkmış bulunuyor. 2Tanrı'nın Ruhu'nu şuradan bilebilirsiniz: İsa Mesih'in beden içinde geldiğini açıkça benimseyen her ruh Tanrı'dandır. 3İsa'yı açıkça benimsemeyen bir ruh ise Tanrı'dan değildir. Bu ruh Mesih düşmanındandır. Onun geleceğini duydunuz; şu anda zaten dünyadadır o. 4Çocuklar, siz Tanrı'dansınız ve bu yalancı peygamberleri yendiniz. Çünkü içinizde duran kişi dünyada durandan üstündür. 5Bunlar dünyadandır. Bu nedenle dünya açısından konuşurlar, dünya da kendilerini dinler. 6Biz Tanrı'danız. Tanrı'yı bilen bizi dinler. Tanrı'dan olmayan bizi dinlemez. Gerçek ruhunu ve aldatı ruhunu buradan anlarız.

---

373 Kabil.

Tanrı Sevgidir 7-21

[7]Sevgili kardeşler, birbirimizi sevelim. Çünkü sevgi Tanrı'dandır ve seven kişi
Tanrı'dan doğmuştur. Tanrı'yı bilendir. [8]Sevmeyen kişi Tanrı'yı bilmeyendir. Çünkü Tanrı
sevgidir. [9]Tanrı'nın bizlere sevgisi şununla açıklandı: Biricik Oğlu'nu dünyaya gönderdi;
O'nun aracılığıyla yaşayalım diye.. [10]Sevgi bundadır. Biz Tanrı'yı sevmedik. Doğrusu, O
bizleri sevdi ve günahlarımızı gidermesi için bağışlamalık olarak Öz Oğlu'nu gönderdi.
[11]Sevgili kardeşler, eğer Tanrı bizleri böylesine sevdiyse, biz de birbirimizi sevmek
zorundayız. [12]Hiçbir vakit hiç kimse Tanrı'yı görmüş değildir. Birbirimizi seversek Tanrı
bizde kalır ve O'nun sevgisi bizlerde yetkinliğe erer. [13]Bizim O'nda kaldığımızı, O'nun da
bizde kaldığını şundan bilebiliriz: O bize Öz Ruhu'ndan verdi. [14]Bizse Baba'nın Oğul'u
dünyanın kurtarıcısı olarak gönderdiğini gördük ve buna tanıklık ediyoruz. [15]Her kim İsa
Tanrı'nın Oğlu'dur diye açıkça söylerse, Tanrı o kişide kalır o da Tanrı'da kalır. [16]Tanrı'nın
bizlere beslediği sevgiyi biz böyle bildik ve O'na iman ettik. Tanrı sevgidir. Sevgide kalan,
Tanrı'da kalır; Tanrı da o kişide kalır. [17]Sevgi bizlerde bununla yetkinliğe ermiştir. Böylece
yargı gününde tam bir güvene sahip olalım. Çünkü bu dünyada O'nun yaşadığı gibi
yaşıyoruz.

[18]Sevgide korku yoktur. Yetkin sevgi korkuyu dışlar. Çünkü korkuda işkence vardır.
Korkuya kapılan kişi sevgide yetkinliğe ermemiştir. [19]Biz seviyoruz, çünkü ilkin O bizleri
sevdi. [20]"Ben Tanrı'yı seviyorum" deyip de insan kardeşine kin besleyen yalancıdır. Gözüyle
gördüğü insan kardeşini sevmeyen, görmediği Tanrı'yı sevemez. [21]Mesih'ten bize gelen
buyruk şudur: Tanrı'yı seven, insan kardeşini de sevsin.

İMANLA SEVGİ ÜSTÜNLÜK SAĞLAR

Dünyaya Karşı Üstünlüğümüz 1-5

5 İsa'nın Mesih olduğuna iman eden herkes Tanrı'dan doğmuştur. Baba'yı seven herkes
Baba'nın çocuğunu da sever. [2]Tanrı'nın çocuklarını sevdiğimizi şuradan biliriz: Tanrı'yı
sevmekle ve O'nun buyruklarını yapmakla. [3]Çünkü Tanrı'yı sevmek O'nun buyruklarını
tutmaktır. Hem de O'nun buyrukları güç değildir. [4]Çünkü Tanrı'dan her doğan dünyaya üstün
gelir. Dünyaya üstün gelen yengi ise imanımızdır. [5]İsa'nın Tanrı'nın Oğlu olduğuna iman
edenden başka kim dünyaya üstün gelebilir?

İsa Mesih'e İlişkin Tanıklık 6-12

[6]Suyla ve kanla gelen O'dur. Yalnız suyla değil, suyla ve kanla gelen İsa Mesih. Buna
Ruh da tanıklık eder. Çünkü Ruh gerçektir. [7]Tanıklık eden üçtür: [8]Ruh, su ve kan. Üçü de
uyumdadır. [9]Eğer insanların tanıklığını kabul edersek, Tanrı'nın tanıklığı bundan üstündür.
Tanrı'nın tanıklığı Oğlu'na ilişkin ettiği tanıklıktır. [10]Tanrı'nın Oğlu'na iman eden, bu
tanıklığı varlığında taşır. Tanrı'ya iman etmeyen O'nu yalancı çıkarmış olur. Çünkü
Tanrı'nın Öz Oğlu'na ilişkin ettiği tanıklığa iman etmemiştir. [11]Tanıklık şudur: Tanrı bize
sonsuz yaşam verdi; bu yaşam da O'nun Oğlu'ndadır. [12]Oğul'u varlığında bulunduran yaşama
sahiptir. Tanrı'nın Oğlu'nu varlığında bulundurmayan yaşama sahip değildir.

Sonsuz Yaşam Bilgisi 13-21

[13]Sonsuz yaşamınız olduğunu bilesiniz diye Tanrı'nın Oğlu'nun adına iman eden
sizlere bunları yazdım. [14]O'nun katında sahip olduğumuz güven şudur: O'nun isteği uyarınca
her ne dilersek, bizi dinler. [15]Öyleyse dilediğimiz her şeye ilişkin bizi dinlediğini bilirsek,
O'ndan dilediklerimize sahip olduğumuzu da biliriz. [16]Eğer biri kardeşini ölüme götürmeyen
bir günah işlerken görürse, Tanrı'dan dilekte bulunsun; Tanrı ona yaşam verecektir. Ölüme
götürmeyen günah işleyenler içindir bu. Bir de ölüme götüren günah vardır. Buna ilişkin

istekte bulunsun demiyorum. [17]Her tür haksızlık günahtır. Ama ölüme götürmeyen günah da vardır.

[18]Tanrı'dan doğan kişinin günah işlemediğini biliriz. Tanrı'nın öz Oğlu onu esirger ve kötü olan ona dokunmaz. [19]Tanrı'dan olduğumuzu biliyoruz. Tüm dünyanın kötü olana tutsaklık ettiğini biliyoruz. [20]Tanrı Oğlu'nun geldiğini ve Gerçek Olan'ı bilmemiz için bize kavram verdiğini biliyoruz. Biz Gerçek Olan'ın bağlılığındayız: O'nun Oğlu İsa Mesih bağlılığında. Bu, gerçek Tanrı'dır ve sonsuz yaşamdır. [21]Çocuklar, kendinizi yalancı tanrılardan koruyun.

YUHANNA'NIN II. MEKTUBU
(Sevgi ve Gerçek)

Önsöz

Öğrenci Yuhanna'nın ilk mektubuyla aynı dönemde kaleme aldığı ikinci mektup, seçilmiş bayanla çocukları diye tanımlanan inanlılara yazılmıştır. Sevgi sözü dört, gerçek sözüyse beş kez geçer. Bu mektubun esinlenişinde beliren neden, inanlıları kandırıcı öğretilere karşı uyarmak, onlara bu tür öğreticilerden sakınmalarını anımsatmaktır (7,11). Mektup şöylece özetlenebilir:

27. *Tanrı gerçeğinin inanlılara etkisi 1-6*
28. *Dünyadaki aldatı 7-11*
29. *Ruhsal paydaşlığa duyulan özlem 12,13.*

Ben İhtiyar'dan,

Gerçek bağlılığında sevdiğim, hem yalnız benim değil, gerçeği bilen herkesin sevdiği seçilmiş bayanla çocuklarına[374]. [2]Size sevgimiz, bizde kalan ve sonsuzluk boyunca bizde duracak olan gerçek nedeniyledir. [3]Baba Tanrı'dan ve Baba'nın Oğlu İsa Mesih'ten gerçek ve sevgi bağlılığında kayra, acıma ve esenlik bizimle olacak.

[4]Baba'dan aldığımız buyruk uyarınca, çocuklarından bir kesiminin günlerini gerçekte geçirdiklerini görerek sevinç duydum. [5]Şimdi de sen, bayandan dilekte bulunuyorum. Yeni bir buyruk yazıyormuş gibi değil, başlangıçtan bu yana sahip olduğumuz buyruk uyarınca, birbirimizi sevelim. [6]Sevgi şudur: Günlerimizi O'nun buyrukları uyarınca geçirelim. Başlangıçtan bu yana duymuş olduğunuz gibi, günlerinizi bu buyruk uyarınca geçirin.

[7]Çünkü dünyaya birçok kandırıcı çıktı. İsa Mesih'in beden içinde geldiğini benimsemeyenlerdir bunlar. Böyle biri kandırıcıdır ve Mesih düşmanıdır. [8]Kendinize dikkat edin. Emek verdiğimiz şeyleri yitirmeyesiniz; tam tersine, tüm karşılığını alasınız. [9]Ön sırada olmaya didinen ve Mesih'in öğretisinde kalmayan herkes Tanrı'dan yoksundur. Öğretide duran birey Baba'ya da sahiptir Oğul'a da. [10]Size gelip de bu öğretiyi getirmeyen kişiyi eve sokmayın; ona selam bile vermeyin. [11]Çünkü onu selamla karşılayan, kötü işlerine de ortaklık eder.

[12]Size yazacaklarım pek çok, ama bunları kâğıt kalemle iletmek istemedim. Yanınıza gelmeyi, sizlerle yüzyüze görüşmeyi umuyorum. Öyle ki, sevincimiz tam olsun. [13]Seçilmiş kız kardeşinin çocukları seni selamlar.

---

[374] Seçilmiş bayanla çocukları: Kilise topluluğu. Yunanca'da **kilise** dişil (müennes) adıl (zamir) alır: **hi ekklesia.**

YUHANNA'NIN III. MEKTUBU
(Mesih Bağlısının Konukseverliği)

Önsöz

Öğrenci Yuhanna'nın Tanrı'dan esinlenerek yazdığı üçüncü mektup daha öncekinin yazıldığı dönemde iletildi. Bu özlü mektup Gaios'a doğrultuluyor. Ayrıca Dimitrios ve Diotrifos adlarına da rastlanılıyor. Gaios Romalılara mektupta adı geçen kişi olabilir (16:23). Kendisi çok sevgili bir kardeş (1,2), gerçek bağlısı (3,4), konukseverliğe önem veren bir inanlı (5,6). Kilise topluluğunda önderliği dikkati çekici..

Diotrifos üstünlük taslayan (9), habercileri çekemeyen, dedikodu çıkaran, toplulukta derebeyi kesilen biri. Haberci Yuhanna'dan sert bir azarı hak ediyor (10). Öte yandan Dimitrios adında ona ilişkin herkesçe iyi tanıklık edilen, gerçeğe bağlılığıyla bilinen bir kişiden de söz edilir (12).

Mesih'in Sevinç Getirici Haberi'ni yaymak için yola çıkanlara kolları açmak, gerçeğe hizmet etmektir (7,8). Onları sevgiyle karşılamak Tanrı'yı sevindirmektir. Diotrifos bu insanları yalnız kabul etmemekle kalmıyor, onları kabul etmek isteyenlere de engel oluyor. Yazar ruhsal paydaşlık için taşıdığı özlemi belirterek, bu kısa mektubu doruğa getiriyor (13,14).

Ben, İhtiyar'dan,

Gerçek bağlılığında sevilen, sevgili Gaios'a: [2]Sevgili kardeş, canının başarılı olduğu gibi, her bakımdan başarılı ve sağlıklı olmanı dilerim. [3]Kardeşler gelip de senin gerçeğe bağlılığına ilişkin tanıklık ettiklerinde nasıl sevindim! Günlerini gerçeğe bağlılıkla geçiriyormuşsun. [4]Çocuklarımın günlerini gerçeğe bağlılıkla geçirdiğini duymaktan daha üstün sevinç bilmiyorum.

[5]Sevgili kardeş, kardeşlere, özellikle de yabancılara her ne iyilik ediyorsan bağlılığını kanıtlıyorsun. [6]Bunlar kilise topluluğu önünde sevgine tanıklık ettiler. Kendilerini Tanrı bağlılığına yaraşır biçimde salarsan çok iyi edersin. [7]Çünkü O'nun adı yararına yola çıktılar, uluslara bağlı olanlardan hiçbir şey almadılar. [8]Böyle insanlara kollarımızı açmamız gerekir. Öyle ki, gerçeğin iş ortakları olalım.

[9]Bazı konularda kilise topluluğuna yazdım. Ama onların arasında üstünlük taslayan Diotrifos bizi kabul etmiyor. [10]Bu nedenle, geldiğimde onun yaptıklarını anımsatacağım. Bizim için çirkin dedikodular yayıyor. Üstelik bununla da yetinmiyor. Ne kardeşleri kabul ediyor, ne de onları kabul etmek isteyenlere özgürlük hakkı tanıyor. Onları kilise topluluğundan kovuyor.

[11]Sevgili kardeş, kötü işten değil, iyi işten örnek al. İyilik yapan kişi Tanrı'dandır. Kötülük işleyen, Tanrı'yı görmemiştir. [12]Dimitrios için herkes iyi tanıklık ediyor, gerçeğin kendisi de bu tanıklığa katılıyor. Biz de tanıklık ediyoruz. Tanıklığımızın gerçek olduğunu bilirsin.

[13]Sana yazacaklarım pek çok, ama kalemle kâğıtla yazmak istemedim. [14]Umarım, yakında seni görürüm ve yüz yüze görüşürüz. [15]Esenlik içinde olasın. Arkadaşlar selam ediyor. Adlarını anarak sen de arkadaşları selamlayasın.

YAHUDA'NIN MEKTUBU
(Kötü Öğreticilere Karşı Uyarı)

Önsöz

Tanrı esinlemesiyle gelen mektubun yazarı Yakup'un kardeşi Yahuda'dır (bkz, Markos 6:3; Galatyalılara Mektup 1:19; Habercilerin İşleri 1:14). Mektubun içeriği Petros'un II. mektubuyla koşuttur.

İnanlılar topluluğunu kandırıcı ve yıkıcı öğreticilere, onların öğretisinden kaynaklanan kargaşalıklar zincirine karşı uyaran bu mektupta, içeriye dalan soysuzların zehirleyici tutumu sergilenmekte (3,4), geçmişteki soysuzlardan birçok örnekle söz edilmekte (5-7).

Bu pervasızların taşıdığı özellikler, daha önceki soysuzlarınki gibidir (8-16). Bunların gelişi önceden bildirilmişti (17-19). Bu tuzaklara karşı Mesih inanlısının tutumu ne olmalı? Mesih inancı salt şuna inanırım buna inanırım konusu değil, Tanrı kutsallığına uyan, kutsallığı benimseyen, yaşamın her ayrıntısında içten oluşan dıştan açıklanan sağlam özyapıyla (karakter) kanıtlanır (20-23). Mektup inanlılara doğrultulan içtenlikli bir kutluluk dileğiyle doruklanır (24,25).

Başlangıç ve Selam 1,2

İsa Mesih'in uşağı, Yakup'un kardeşi Yahuda'dan Baba Tanrı tarafından sevilen, İsa Mesih bağlılığında korunan çağrılılara. [2]Sizlere lütuf, esenlik ve sevgi bollukla sağlansın.

Aktöreyi Hiçe İndiren Yalancı Öğreticiler 3-16

[3]Sevgili kardeşler, ortak bulunduğumuz kurtuluş ilişkisinde sizlere yazmaya var gücümle çalışıyordum ki, kutsal yaşamlılara bir kez verilmiş olan iman yararına direniş gösteresiniz diye, sizleri öğütlemek amacıyla yazma gerekçesini duydum. [4]Çünkü bu yargılanmaya atandıkları önceden yazılmış bazı kişiler topluluğa sokuldu. Tanrısaymazlar, Tanrı'nın kayrasını soysuzlukla değiştirenler, tek egemen Rab'bi ve Rabbimiz İsa Mesih'i yadsıyanlardır bunlar.

[5]Her konuyu kesenkes biliyorsanız da sizlere kesinlikle anımsatmak isterim ki, Rab bir kez İsrailliler'i Mısır'dan kurtardı, ama bunun ardından iman etmeyenleri mahvetti. [6]Kendilerine özgü başkanlığı korumayıp özel konutlarını bırakan melekleri de o Büyük Gün'ün yargılaması için sakladı. Onları zifiri karanlıkta sonsuz zincirlere vurdu. [7]Bunun gibi, rasgele cinsel ilişkiye verilen, doğal ilişki dışında sapıklık işleyen* Sodom ile Gomorra ve çevrelerinde bulunan kentler aynı yola saptıklarında, sonsuz ateş örneği olarak yargılandılar.

[8]Durum buyken, tıpkı onlar gibi rüyalara kapılan bu kişiler de bir yandan bedeni kirletiyorlar, öte yandansa Tanrı hükümranlığını hiçe sayarak yüceliklere sövüyorlar.

[9]Ama Musa'nın bedeni konusunda iblisle çekişip tartışan baş melek Mikael, ona söverek yargılama ataklığında bulunmadı. Ancak, "Rab seni paylasın" dedi.

[10]Ne var ki, bu insanlar hiç anlamadıkları konularda sövüp sayarlar ve akılsız hayvanlar gibi salt içgüdüyle bilebildikleri şeyler tarafından çürüyüp giderler. [11]Vay onların başına geleceklere! Çünkü Kain'in[375] gittiği yolu tuttular, Balaam'ın aldatıcı kazancını kovaladılar ve başkaldırıcı Korah gibi mahvoldular.

[12]Sevgi şölenlerinizde hiç çekinmeden sizlerle birlikte yiyip içen bu insanlar birer kirdir. 'Salt kendilerini besleyen çobanlar.' Rüzgârın etkisiyle sürüklenen yağmursuz bulutlar, güz vaktinde iki kez ölmüş, kökünden sökülmüş ürünsüz ağaçlardır onlar. [13]Kudurgan denizin utancını saçan köpürmüş dalgalar, serseri yıldızlar. Onlara sonsuz çağlar boyunca katı bir karanlık saklanıyor.

---

[375] Kabil.

[14]Adem'den yedi kuşak sonra yaşayan Hanok onlara ilişkin peygamberlikte bulundu: "İşte Rab kutsal on binleriyle birlikte geldi. [15]O'nun gelişi herkesi yargılamaya ve tanrısaymazların toplamını suçlu çıkarmayadır. Tüm tanrısaymazlık eylemlerini kapsar bu. Tanrısaymaz günahlıların O'na karşı konuştukları bütün zehirli sözleri de içerir." [16]Bunlar mırıldanmayı sürdürenler, talihlerine küsüp lanetleyenler, tutkuları ardından gidenler, ağızlarından büyük büyük sözler gelenler, çıkarları hatırına başkalarının yüzüne gülenlerdir.

Önceki Uyarıyı Anımsayın, Ne Yapacağınızı Kavrayın 17-23

[17]Ama siz kardeşler, Rabbimiz İsa Mesih'in habercilerinin önceden belirttiği sözleri anımsayın. [18]Çünkü onlar, son zamanda tanrısaymazların tutkuları uyarınca yaşayan alaycılar türeyeceğini sizlere bildirdiler. [19]Bunlar bölücülük sınırları biçimlendiren, cansal[376] isteklerle yönetilen, Ruh'un yöneltimini bilmeyenlerdir.

[20]Ama siz kardeşler, temel özelliği kutsallık olan imanınız üzerinde kendinizi bir yapı gibi yükseltin. Kutsal Ruh bağlılığında dua edin. [21]Kendinizi Tanrı'nın sevgisinde saklayın. Rabbimiz İsa Mesih'in sonsuz yaşama ileten lütfunu bekleyin. [22]Duraksayan bazılarına lütuf gösterin; [23]bazılarını da ateşten kapıp kurtarın. Yine başkalarına korkuyla acıyın; bedenin lekelediği giysiye bile buğz haset edin.

Kutlama[377] 24,25

[24]Sizleri düşmekten korumaya ve yüceliğinin katında kıvançla suçsuzlukta durdurmaya gücü yetene, [25]Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla kurtarıcımız tek Tanrı'ya, başlangıcı olmayan çağlardan bu yana, hem şimdi hem de sonsuz çağlar boyunca yücelik, ululuk, güçlü egemenlik ve yetki yaraşır. Amin.

---

[376] Bakınız, I.Korintoslular 2:14

23 Amos 4:11; Zekarya 3:2; **Ayet 11** Yaratılış 4:8; Çölde Sayım 16. bölüm; Hezekiel

[377] Bu sıradan kutlama duaları için, bkz: Romalılar 16:25-27; İbraniler 13:20,21; Efesoslular 6:23,24; I.Petros 1:8,9

VAHİY (GÖKSEL AÇIKLAMA)
(Kuzu'nun Yengisi)

Önsöz

Kutsal Kitap'ın son yazısı (Apokalypsis: Açıklama, gösterme, bildirme) eskatologya ile ilgilidir. Çağdaş okuyucuyu uğraştıran betimlemeler, simgeler, tanımlarla doludur. Bugün anlaşılması güç olan bu soyut açıklamalar, Vahiy'in yazıldığı dönemde okuyucunun kolaylıkla anlayabileceği bir yazı biçimidir.*

Tanrı esinlemesiyle birinci yüzyılın sonlarında bu parçayı yazan kişi kendini Yuhanna diye tanıtır. Bu göksel açıklamanın içeriğini Tanrı İsa Mesih'e verdi. O da gönderdiği bir melek aracılığıyla uşağı Yuhanna'ya bildirdi (1:1,2). Konu kısa zamanda olacak olayları kapsamaktadır. Çağların sonuyla ilgili olduğundan, buna eskatologya yazısı denir.*

Bu yazı dirilip göklere yükselen Mesih'in Anadolu'daki yedi kilise topluluğunun meleğine (vaizine) gönderdiği yedi bildiriyle başlar (beşi uyarı, ikisi övgü). Okuyucu bundan sonra Tanrı'ya ve Kuzu'ya ilişkin görmelerle (4:1-5:14), ardından yedi mühürle, bunların açılmasında da yedi görmeyle karşılaşır (6:1-8:1).

Bunları yedi boru sesi ve boruların ötüşünde yedi görme izler (8:2-9:21; 11:15-19). Altıncıyla yedinci mühür ve boru sesi arasında olayların gelişimi anlatılırken değişik bir durumla yüz yüze geliriz (7:1-17; 10:1-11:14). Daha sonra Yuhanna gökte ulu bir görmeyle karşılaşır (12:1-8). Tanrı'ya karşı çıkan üç canavar (12:9-13:1-18), Sion Dağı'nda Kuzu'yla bağlıları (14:1-20), yedi altın tasta yedi büyük sıkıntıyı taşıyan yedi melek görür (15:1-16:21).

Ardından başka yargılamalar gelir (17:1-19:21). Kitap Kuzu'nun kesin yengisiyle son bulurken, bin yıllık Mesih hükümranlığı ve yeni gök, yeni yer, yeni Yeruşalim belirir (20:1-22:21). Kurulu düzende eşi benzeri görülmemiş, yüceden inen kendine özgü görkemli bir kent.

Giriş 1-3

1 İsa Mesih'in açıklayışı[378]. Tanrı kısa zamanda olması gereken olayları uşaklarına göstersin diye bunu Mesih'e verdi. O da gönderdiği meleği aracılığıyla uşağı
Yuhanna'ya bildirdi bunu. [2]Yuhanna Tanrı Sözü'ne tanıklıkta bulundu. Ve İsa Mesih
tanıklığına ilişkin gördüğü her şeye.. [3]Bu peygamberlik sözlerini yüksek sesle okuyan, onda
yazılı olanları dinleyenler hem de tutanlar mutludur. Çünkü vakit yakındır.

ASYA EYALETİNDEKİ YEDİ KİLİSE TOPLULUĞUNA YEDİ MEKTUP

Yazının Konusu 4-20

[4]Yuhanna'dan Asya eyaletindeki yedi kilise topluluğuna: Şimdi Var Olan'dan,
önceden Var Olan'dan, gelecek Olan'dan sizlere kayra ve esenlik olsun. Hem de, O'nun tahtı
önündeki yedi Ruh'tan [5]ve güvenilir tanık, ölülerin ilk-doğanı, yeryüzü hükümranlarının
başkanı İsa Mesih'ten..

Bizleri sevene, kanıyla günahlarımızdan özgür kılana.. [6]Bizleri bir krallık yaptı O.
Tanrı'sına ve Baba'sına rahipler oluşturdu. O'na çağlar [çağınca] yücelik ve güçlü egemenlik
yaraşır. Amin.

· **1:1** Daniel 2:28,29 **1:4** Mısır'dan Çıkış 3:14,15; Yeşaya 41:4 **1:5** Mezmur 89:27,37; 130:8; Yeşaya 40:2

[378] *Apokalypsis: Açıklama.*

7İşte bulutlarla geliyor. Her göz O'nu görecek; bedenini delenler de O'nu görecek.
Evet, yeryüzündeki tüm ırklar O'nun için dövünecek. Amin.
8"'Alfa ve Omega* Ben'im" diyor Rab Tanrı, Şimdi Var Olan,
önceden Var Olan ve gelecek Olan Evrensel Egemen[379].
9Ben Yuhanna, İsa'yla ilgili acıda, O'nun hükümranlığında ve sabrında sizlerle ortak
olan kardeşiniz, Tanrı Sözü'ne ve İsa'nın tanıklığına bağlılığım nedeniyle Patmos denen
adadaydım. 10Rab'bin Günü* Ruh yönetiminde dalınca geldim ve gerimden boru sesi gibi
güçlü bir ses duydum. 11Şöyle diyordu: "Gördüklerini kitaba yaz ve yedi kentteki kilise
topluluklarına gönder: Efesos'a, İzmir'e, Bergama'ya, Tiyatira'ya, Sardis'e, Filadelfiya'ya,
Laodikya'ya."
12Benimle konuşanın kim olduğunu görmek için arkaya döndüğümde, yedi altın
şamdan gördüm. 13Şamdanların orta yerinde İnsanoğlu'na benzeyen biri duruyordu.
Ayaklarına dek uzanan bir giysi giymişti. Göğsüne altın bir kuşak sarılıydı.
14Başı, saçları yün gibi ak, kar gibi bembeyazdı. Gözleri ateş alevine benziyordu.
15Ayakları ocakta ateşle arıtılmış tunç-gümüş alaşımı gibiydi. Sesi çağlayan suların sesini
anımsatıyordu. 16Sağ elinde yedi yıldız tutuyordu. Ağzından iki ağızlı keskin bir kılıç
çıkıyordu. Yüzü, tüm etkinliğiyle parlayan güneş gibiydi.
17O'nu görünce ölü gibi ayaklarının dibine serildim. Sağ elini üstüme koyarak,
"Korkma, İlk ve Son Ben'im" dedi. 18"'Diri Olan da Ben'im. Öldüm ve işte çağlar çağı
diriyim. Ölümün ve ölüler ülkesinin[380] anahtarları benim elimdedir. 19Şimdi gördüklerini,
olanları ve bundan sonra olacakları yaz. 20Sağ elimde gördüğün yedi yıldızla yedi altın
şamdanın gizi şudur: Yedi yıldız yedi kilise topluluğunun melekleridir[381]. Yedi şamdan da
yedi kilise topluluğudur."

Sevgisi Azalan Kilise Topluluğuna 1-7

2 "Efesos'taki kilise topluluğunun meleğine yaz. Yedi yıldızı sağ elinde tutan, yedi altın
şamdanın ortasında yürüyen şu sözleri bildiriyor: 2'Yaptıklarını, emeğini, sabrını ve kötü
kişilere göz yummadığını biliyorum. Kendilerine haberci süsü vermelerine karşın haberci
olmayanları sınayıp onları yalancı bulduğunu biliyorum. 3Sabrın bütündür; adıma bağlılığın
nedeniyle gösterdiğin dayanıklığı, yorulmazlığı da biliyorum.
4"'Ama senden yakındığım bir sorun var: Başlangıçtaki sevginden ayrıldın. 5Onun
için, nerelerden düştüğünü anımsa, günahından dön ve başlangıçta yaptığın işleri yap. Ters
durumda günahından dönmezsen sana geleceğim ve şamdanını yerinden kaldıracağım.
6"'Ama sağlıklı bir özelliğin belirgindir: Nikolacılar'ın* işlerinden iğreniyorsun. Ben
de onlardan iğreniyorum. 7Kulağı olan, Ruh'un kilise topluluklarına ne dediğini işitsin.Yengi
kazanana Tanrı'nın cennetindeki yaşam ağacının ürününden yeme yetkisini vereceğim.'"

Baskı Altında Yıpranan Kilise Topluluğuna 8-11

8"'İzmir'deki kilise topluluğunun meleğine yaz. İlk ve Son Olan, ölüp dirilen şu sözleri
bildiriyor:
9"'Çektiğin acıyı ve yoksulluğu biliyorum. Yine de zenginsin. Kendilerine Yahudi
süsü verenlerin sana sövüp saydığını da biliyorum. Oysa Yahudi olmamaları bir yana, onlar
şeytanın sinagogudur[382]. 10Çekeceğin işkencelerden korkma. Bak, denenesiniz diye şeytan
aranızdan bazılarını cezaevine atacak. On gün süreyle acı çekeceksiniz. Ölüme dek güvenilir

---

379 Evrensel Egemen: **Pantokrator:** Mesih'in en güzel ve içerikli adlarından. Bkz. Vahiy 4:8; 11:17; 15:3; 16:7; 16:14; 19:6,15; 21:22; II.Kor.6:18
380 Hades: Bakınız, Matta 11:23.
381 Kilise topluluğunun melekleri: Ruhsal öğüt veren vaizler.
382 Mesih'e ve inanlılarına sövüp sayanlara yaraşan anlatı.

ol, sana yaşam tacını vereceğim. 11Kulağı olan, Ruh'un kilise topluluklarına ne dediğini duysun. Yengi kazanan ikinci ölümden zarar görmeyecek.'"

Ödün Veren Kilise Topluluğuna 12-17

12"'Bergama'daki kilise topluluğunun meleğine yaz. İki ağızlı keskin kılıcı olan şu sözleri bildiriyor:

13"'"'Nerede oturduğunu biliyorum. Şeytanın tahtı olan yerdesin. Adıma sımsıkı bağlısın. Tanığım, güvenilir inanlım Antipas'ın, şeytanın oturduğu yerde, aranızda öldürüldüğü günlerde bile bana imanını yadsımadın.

14"'"'Ama senden yakındığım birkaç sorun var. Orada Balaam'ın öğretisini tutan bazı kişilere yataklık etmektesin. O Balaam ki, yalancı tanrılara kesilen sunuları yesinler, rasgele cinsel ilişkiye girsinler diye İsrailoğulları'nı nasıl suç işlemeye sürükleyeceğini Balak'a öğretti. 15Tıpkı bunun gibi, senin aranda da Nikolacılar'ın öğretisini tutanlar var. 16Bunun için, günahından dön. Yoksa, tez elden sana geleceğim ve ağzımın kılıcıyla onlara karşı savaşacağım. 17Kulağı olan, Ruh'un kilise topluluklarına ne dediğini duysun. Yengi kazanana saklı manna'*dan vereceğim. Ona beyaz bir taş da vereceğim. Bu taşın üzerinde, onu alandan başka hiç kimsenin bilmediği yeni bir ad yazılıdır.'"

Bir Yandan Düzenli, Öte Yandan Düzensiz Kilise Topluluğuna 18-29

18"'Tiyatira'daki kilise topluluğunun meleğine yaz. Gözleri ateşin alevi, ayakları tunç-gümüş alaşımı gibi olan Tanrı Oğlu şu sözleri bildiriyor: 19'Yaptıklarını, sevgini, imanını, hizmetini ve sabrını biliyorum.

"'Üstelik sonraki işlerin öncekilerden üstün. 20Ama senden yakındığım bir sorun var. Çünkü, kendisine peygamber süsü verip uşaklarıma rasgele cinsel ilişkiye girmeyi ve yalancı tanrılara kesilen sunuları yemeyi öğreterek onları kandıran Yezebel adlı kadını hoş görüyorsun. 21Günahından dönsün diye kendisine bir süre tanıdım; ama o rasgele cinsel ilişkilerinden dönmek istemiyor. 22Bak, onun yaptığı işlerden dönmezlerse ona yatakta acı çektireceğim[383]; kendisiyle cinsel uygunsuzluk yapanları da çok büyük acıya düşüreceğim. 23Bu kadının çocuklarını[384] ise kırıp geçireceğim. O zaman tüm kilise toplulukları yüreğin isteklerini ve aklın düşüncelerini araştıran ben olduğumu ve her birinize yaptıklarınıza yaraşır karşılığı vereceğimi anlayacak.

24"'Öte yandan, 'Tiyatira'da geriye kalanlarınıza, bu öğretiyi benimsemeyenlere konuşuyorum. Onların, şeytanın derin gizleri dediği öğretiye sırt çeviren sizlere bildiriyorum: Üzerinize başka yük yüklemiyorum.

25"'"'Yalnız, sizlerde olanı ben gelinceye dek sıkı tutun. 26Yengi kazanana ve sonuna dek işlerimi benimseyene uluslar üzerinde yetki vereceğim. 27Toprak kapları kırarcasına, demir asayla güdecek onları. 28Bu yetki Babam'dan benim aldığım yetki gibidir. Üstelik Çobanyıldızı'nı da vereceğim o insana. 29Kulağı olan, Ruh'un kilise topluluklarına ne dediğini işitsin.'"

Ölü Kilise Topluluğuna 1-6

3 "Sardis'teki kilise topluluğunun meleğine yaz. Tanrı'nın yedi Ruhu'nu ve yedi yıldızı kendinde bulunduran şu sözleri bildiriyor:

"'Yaptıklarını biliyorum. Sanki yaşıyormuşsun gibi bir adın var, oysa ölüsün.

2"'"'Uyan. Geriye kalmış ve ölmeye yüz tutmuş her ne varsa onları güçlendirmeye bak. Çünkü Tanrım'ın önünde yaptıklarını doruğa ermiş bulmadım. 3Bu nedenle, aldığın öğretiyi

---

383 *Klini*, yatak için kullanılan sözdür. *Klino* yaslanmak fiilinden türevdir. Yezebel'e ve bağlılarına doğrultulan uyarı şöyle yorumlanabilir: Zevk yaptığı aynı yatakta ona acı çektireceğim.

384 Yalancı kadın peygamberin öğretisini benimseyenler.

nasıl duyduğunu anımsa. Onu benimse ve günahından dön. Eğer uyanmazsan, hırsız gibi geleceğim. Ve hangi saatte üzerine geleceğimi bilmeyeceksin.

4"'Ama Sardis'te giysilerini kirletmemiş birkaç insanın var. Onlar benimle birlikte ak giysilerle dolaşacak. Çünkü yaraşıklı kişilerdir. 5Yengi kazanan böyle ak giysiler kuşanacak. Adını yaşam kitabından silmeyeceğim. Onun adına Babam'ın ve meleklerinin önünde açıkça tanıklık edeceğim. 6Kulağı olan, Ruh'un kilise topluluklarına ne dediğini duysun.'"

Önünde Açık Kapı Bulunan Kilise Topluluğuna 7-13

7"Filadelfiya'daki kilise topluluğunun meleğine yaz. Kutsal olan, gerçek olan, Davut'un anahtarını kendinde bulunduran şu sözleri bildiriyor: O'nun açtığını kimse kapatamaz, kapadığını da kimse açamaz.

8"'Yaptıklarını biliyorum. İşte önüne açık bir kapı koydum. Onu kimse kapatamaz. Gücünün az olduğunu biliyorum. Buna karşın, sözümü sıkı tuttun ve adımı yadsımadın. 9Şeytanın sinagoguna bağlıyken kendilerine Yahudi süsü verenlere bak gör, ne edeceğim. Onlar Yahudi değiller; dedikleri yalan. Gör bak, onları ayaklarının dibine gelip eğilme ve seni sevdiğimi anlama zorunda bırakacağım. 10Çünkü sabra ilişkin sözümü tuttun. Yeryüzünde yaşayanları denemek için tüm dünyaya gelecek olan denenme saatinde ben de seni koruyacağım.

11"'Tez geliyorum. Sende bulunanı sıkı tut, kimse tacını almasın. 12Yengi kazananı Tanrım'ın tapınağında direk yapacağım, gayrı yerinden hiç oynamayacak. Tanrım'ın adıyla Tanrım'ın kentinin adını yazacağım onun üzerine. Gökten, Tanrım'dan inen yeni Yeruşalim kentinin adıdır bu. Bunun yanı sıra, benim yeni adımı da yazacağım. 13Kulağı olan, Ruh'un kilise topluluklarına ne dediğini duysun.'"

Kendini Beğenmiş Kilise Topluluğuna 14-22

14"Laodikya'daki kilise topluluğunun meleğine yaz. Güvenilir ve gerçek tanık, Tanrı yaratışının başı ve Amin şu sözleri bildiriyor:

15'Yaptıklarını biliyorum. Ne soğuksun, ne sıcak. Keşke ya soğuk, ya da sıcak olsaydın. 16Ama ne soğuk ne sıcak, sadece ılık olduğundan seni ağzımdan kusacağım. 17Çünkü şöyle diyorsun: «Zenginim, zenginleştim, hiçbir şeye gereksinimim yok.» Ama düşkün, acınılacak durumda, yoksul, gözü görmez, çıplak olduğunu bilmiyorsun. 18Seni öğütlerim: Benden ateşte denenmiş altın satın al ki zenginleşesin. Benden ak giysiler satın al ki kuşanasın. Öyle ki, çıplaklığının utancı görünmesin. Benden göz merhemi satın al ki, gözüne sürüp göresin. 19Sevdiklerimi paylar, sıkıdüzene koyarım. Bu nedenle çok çaba göster, günahından dön. 20İşte bak, kapıda durup çalıyorum. Her kim sesimi duyup kapıyı açarsa, onun yanına gireceğim. Ben onunla, o da benimle birlikte akşam yemeği yiyeceğiz.

21"'Yengi kazanana benimle birlikte tahtımda oturma hakkı vereceğim. Tıpkı benim de yengi kazanıp Babam'la birlikte O'nun tahtında oturduğum gibi. 22Kulağı olan, Ruh'un kilise topluluklarına ne dediğini duysun.'"

BÜYÜK GÜN AÇIKLANIYOR

Gökte Beliren Görme 1-11

4 Bundan sonra baktım ve işte gökte açık bir kapı gördüm. Benimle konuşan, boru sesine benzeyen ilk sesi duydum. "Buraya gel!" dedi. "Bundan sonra olması gerekenleri göstereceğim sana." 2Hemen Ruh yönetiminde dalınca geldim. Gökte duran bir taht ve tahtta oturan birini gördüm. 3Tahtta oturan yeşime, kırmızımsı akik taşına benziyordu. Tahtın

---

·**3:5** Mısır'dan Çıkış 32:32,33; Mezmur 69:28 **3:7** Yeşaya 22:22; Eyub 12:14 **3:9** Yeşaya 60:14; 49:23; 45:14; 66:23; 43:4 **3:12** Hezekiel 48:35; Yeşaya 62:2; 65:15 **3:14** Mezmur 89:37; Süleyman'ın Özdeyişleri 8:22 **3:17** Hoşea 12:8; Yeşaya 47:8 **3:19** Süleyman'ın Özdeyişleri 3:12

çevresinde zümrüt gibi bir gökkuşağı vardı. [4]Bu tahtı yirmi dört başka taht kuşatıyordu. Tahtlarda ak giysiler kuşanmış yirmi dört İhtiyar oturuyordu. Başlarında altın taçlar vardı. [5]Tahttan şimşek parıltıları, sesler, gök gürlemeleri çıkıyordu; önünde alev saçan yedi meşale yanıyordu. Bunlar Tanrı'nın yedi ruhudur. [6]Tahtın önündeki billur gibi deniz sanki camdandı.

Tahtın önünde ve çevresinde, önleri arkaları gözlerle dolu dört yaratık duruyordu. [7]İlk yaratık aslana benziyordu, ikinci yaratık danaya. Üçüncü yaratığın insan yüzüne benzer bir yüzü vardı. Dördüncü yaratık ise uçan bir kartala benziyordu. [8]Dört yaratıktan her birinin altışar kanadı vardı; içleri de dışları da gözlerle doluydu. Gece gündüz durmak dinlenmek bilmeden sesleniyorlardı:

"Kutsal, kutsal, kutsal Rab Tanrı, Evrensel Egemen.
Önceden Var Olan, şimdi Var Olan ve gelecek Olan."

[9]Dört yaratık tahtta oturana, çağlar çağı diri Olan'a yücelik, onur ve teşekkür sununca, [10]yirmi dört İhtiyar tahtta oturanın önünde yere kapanır, çağlar çağı diri Olan'a tapınırlar. Taçlarını tahtın önünde bırakarak şu ezgiyi söylerler:

[11]"Rabbimiz ve Tanrımız!
Yüceliği, onuru, gücü almak sana yaraşır.
Çünkü her şeyi sen yarattın.
Her şey senin isteğin uyarınca var oldu ve yaratıldı."

Gelecek Olayların Mühürlü Kitabı ve Kuzu 1-10

5 Tahtta oturanın sağ elinde bir kitap gördüm. İçi, arkası yazılıydı ve yedi mühürle mühürlenmişti. [2]Güçlü bir melek gördüm. Yüksek sesle ilan ediyordu:

"Kitabı açmaya ve mühürlerini çözmeye yaraşan kimdir?" [3]Ne gökte, ne yeryüzünde, ne de yeraltında kitabı kimse açamadı, içine bakamadı. [4]Acı acı ağladım. Çünkü kitabı açmaya da, içine bakmaya da yaraşan biri bulunamamıştı. [5]İhtiyarlar'dan biri bana, "Ağlama!" dedi. "Bak, Yahuda soyunun aslanı, Davut'un kökü, kitabı ve yedi mührünü açmak için yengi kazandı."

[6]Tahtın ve dört yaratığın ortasında dikilen, çevresi İhtiyarlar'la kuşatılmış bir Kuzu gördüm. Boğazlanmış izlenimini veriyordu. Yedi boynuzu yedi gözü vardı. Bunlar Tanrı'nın tüm yeryüzüne gönderilen yedi ruhudur. [7]Kuzu geldi, tahtta oturanın sağ elinden kitabı aldı. [8]Kuzu kitabı alınca, dört yaratıkla yirmi dört İhtiyar O'nun önünde yere kapandı. Her birinde birer harp vardı; aynı zamanda buhur dolu altın taslar vardı.. Buhurlar kutsal yaşamlıların dualarıdır. [9]İhtiyarlar yeni bir ezgi söylüyordu:

"Kitabı almaya, mühürlerini açmaya yaraşan sensin.
Çünkü boğazlandın ve kanınla Tanrı'ya
Her soydan, her dilden, her halktan, her ulustan insanlar satın aldın.
[10]Onları Tanrımız'a bir krallık yaptın, rahipler kıldın.
Onlar yeryüzünde hükümranlık sürecek."

Gökteki Topluluğun Ezgisi 11-14

[11]Bir baktım; tahtın, yaratıkların ve İhtiyarlar'ın çevresinde pek çok meleğin sesini duydum. Sayıları milyonları buluyordu. Binlerce ve binlerce. [12]Yüksek sesle şöyle diyorlardı:

"Boğazlanan Kuzu gücü, zenginliği, bilgeliği, güçlülüğü,
onuru, yüceliği, kutluluğu almaya yaraşandır."

[13]Gökteki, yeryüzündeki, yeraltındaki ve denizdeki her yaratığın ve bunlardaki her varlığın dediğini duydum:

"Tahtta oturana ve Kuzu'ya çağlar çağı kutluluk, onur,
yücelik ve güçlü egemenlik olsun."

[14]Dört yaratık, "Amin" dedi. İhtiyarlar yere kapanıp tapındı.

KUZU YEDİ MÜHRÜ ÇÖZÜYOR

Birinci Mühür: Yengi Kazanan Atlı 1,2

6 Kuzu yedi mühürden birini açınca baktım, dört yaratıktan birinin gök gürlemesini ansıtan bir sesle, “Gel!” dediğini duydum.

2Baktım, beyaz bir at belirdi. Binicisinin elinde bir yay vardı. Kendisine bir taç verildi. Yengi ardına yengi kazanmaya gitti.

İkinci Mühür: Savaşan Atlı 3,4

3Kuzu ikinci mührü açınca ikinci yaratığın, “Gel!” dediğini duydum. 4Al renkte başka bir at çıkageldi. Binicisine yeryüzünden barışı kaldırma ve birbirlerini boğazlasınlar diye insanları ayartma yetkisi verildi. Kendisine bir de büyük kılıç verildi.

Üçüncü Mühür: Kıtlık, Pahalılık Getiren Atlı 5,6

5Kuzu üçüncü mührü açınca, üçüncü yaratığın, “Gel!” dediğini duydum.

Baktım, kara yağız bir at belirdi. Binicisinin elinde bir terazi vardı. 6Dört yaratığın ortasında sese benzer bir açıklama duydum: “Bir günlük yiyeceğe yeter buğday bir dinara*, üç günlük yiyeceğe yeter arpa bir dinara. Ama zeytinyağına, şaraba el sürme.”

Dördüncü Mühür: Ölüm Getiren Atlı 7,8

7Kuzu dördüncü mührü açınca, dördüncü yaratığın, “Gel!” dediğini duydum.

8Baktım, solgun bir at belirdi. Binicisinin adı ‘Ölüm’dü. Ölüler ülkesi de onu izliyordu. Onlara yeryüzünün dörtte biri üzerine yetki verildi; insanları kılıçla, kıtlıkla, salgınla ve yerin yırtıcı hayvanlarıyla öldürsünler diye..

Beşinci Mühür: Ruhsal Tanıklıkları İçin Ölenlerin İniltisi 9-11

9Kuzu beşinci mührü açınca, Tanrı Sözü ve ruhsal tanıklıkları için ölenlerin canlarını sunağın altında gördüm. 10Yüksek sesle bağırdılar: “Ey egemen Rab! Kutsal ve gerçeksin sen. Yeryüzünde yaşayanları ne zaman yargılayacak, onlardan kanımızın öcünü ne zaman alacaksın?”

11Onların her birine ak giysiler verildi ve kendilerine kısa bir süre daha dinlenmeleri bildirildi: Onlar gibi öldürülecek olan hizmet arkadaşlarının ve kardeşlerinin sayısı tümleninceye dek..

Altıncı Mühür: Tanrı’nın Korkutucu Öfkesi 12-17

12Kuzu altıncı mührü açınca baktım, güçlü bir deprem oldu. Güneş kara kıldan dokunmuş bir torbaya dönüştü. Dolunay da kan kırmızısı oldu. 13Göğün yıldızları yeryüzüne saçıldı. Bu, güçlü rüzgârla sarsılan incir ağacının üzerindeki ham incirleri fırlatması gibiydi. 14Gökler dürülen bir kitap tomarı gibi kayboldu. Her dağ her ada yerinden kaldırıldı.

15Yeryüzünün hükümranları, ileri gelenleri, komutanları, zenginleri, güçlüleri, kölesi özgürü mağaralara ve dağların kovuklarına saklandı. 16Dağlara kayalara, “Üzerimize yıkılın” dediler. “Tahtta oturanın yüzünden ve Kuzu’nun öfkesinden bizi gizleyin. 17Çünkü onların öfkesinin büyük günü geldi. Kim buna dayanabilir?”

İsrailoğulları’ndan 144.000 Kişi Mühürleniyor 1-8

7 Bundan sonra yeryüzünün dört köşesinde duran dört melek gördüm. Bunlar yere, denize, ağaca rüzgâr esmesin diye, yeryüzünün dört yönüne doğru esen rüzgârları zorla tutuyorlardı. 2Sonra Gündoğusu’ndan çıkan başka bir melek gördüm. Diri Tanrı’nın mührünü taşıyordu. Kendilerine yeri ve denizi kırıp geçirme yetkisi verilen dört meleğe yüksek sesle bağırdı: 3“Tanrımız’ın uşaklarının alnına mühür vurmamızı bekleyin. O vakte dek yeri,

denizi, ağaçları kırıp geçirmeyin.” [4]Alınlarına mühür vurulanların sayısını duydum. İsrailoğulları’nın tüm soylarından yüz kırk dört bin kişiydi:

[5]Yahuda soyundan on iki bin kişi mühürlendi.
Ruben soyundan on iki bin kişi,
Gad soyundan on iki bin kişi,
[6]Aşer soyundan on iki bin kişi,
Naftali soyundan on iki bin kişi,
Manasse soyundan on iki bin kişi,
[7]Simeon soyundan on iki bin kişi,
Levi soyundan on iki bin kişi,
İssakar soyundan on iki bin kişi,
[8]Zebulun soyundan on iki bin kişi,
Yusuf soyundan on iki bin kişi,
Benyamin soyundan on iki bin kişi mühürlendi.

Kurtulanların Sayısı Hesaba Gelmez 9-17

[9]Bu olaylardan sonra baktım, kimsenin sayamayacağı oranda büyük bir topluluk gördüm: Her ulustan, her soydan, her halktan, her dilden.. Tahtın ve Kuzu’nun önünde duruyorlardı. Ak giysiler kuşanmışlardı. Ellerinde hurma dalları tutuyor [10]ve yüksek sesle bağırıyorlardı:

“Kurtarış tahtta oturan Tanrımız’a
ve Kuzu’ya özgüdür.”

[11]Bütün melekler tahtın, İhtiyarlar’ın, dört yaratığın çevresinde duruyordu. Tahtın önünde yüzüstü yere kapanıp Tanrı’ya tapındılar.

[12]“Amin, kutluluk, yücelik, bilgelik, şükür, onur, güç ve güçlülük çağlar çağı Tanrımız’ındır” diyorlardı.

[13]Sonra, İhtiyarlar’dan biri bana dönerek, “Kimdir bu ak giysiler kuşanmış bireyler?” diye sordu. “Nereden geldiler?” [14]“Efendim, sen bilirsin” diye yanıtladım. İhtiyar, “Bunlar büyük acıdan gelenlerdir” dedi. “Giysilerini yıkayıp Kuzu’nun kanında ağarttılar. [15]Bu nedenle, Tanrı tahtının önünde duruyorlar, gece gündüz O’nun tapınağında O’na ruhsal hizmet sunuyorlar. Tahtta oturan onların barınağı olacak. [16]Bundan böyle ne acıkacaklar, ne susayacaklar, ne güneş çarpacak onları, ne de herhangi bir kızgın ateş.. [17]Çünkü tahtın ortasındaki Kuzu onların Çobanı olacak ve onları yaşam sağlayan suyun pınarlarına yöneltecek. Tanrı gözlerinden tüm gözyaşlarını silecek.”

Yedinci Mühür: Sessizlik 1-5

8 Kuzu yedinci mührü açınca, gökte yaklaşık yarım saat sessizlik oldu. [2]Ve Tanrı’nın önünde duran yedi meleği gördüm. Kendilerine yedi boru verildi. [3]Başka bir melek geldi, elinde altın buhurdanla sunağa yakın durdu.

Tüm kutsal yaşamlıların dualarıyla birlikte tahtın önündeki altın sunakta sunsun diye kendisine bol buhur verildi. [4]Buhurdan çıkan duman, kutsal yaşamlıların dualarıyla birlikte, meleğin elinden Tanrı’nın katına erişti. [5]Bunun ardından, melek buhurdanı alıp içine sunaktaki ateşten doldurdu ve yeryüzüne fırlattı. Gök gürlemeleri, sesler, şimşek parıltıları ve deprem oldu.

Yedi Boru Sesinin İlki: Dolu, Kan, Ateş 6,7

[6]Ardından, ellerinde yedi boru bulunan yedi melek bunları öttürmeye hazırlandı. [7]İlk melek boruyu öttürdü: Kanla karışık dolu ve ateş oluştu, yeryüzüne fırlatıldı. Yeryüzünün üçte biri yandı, ağaçların üçte biri yandı, yeşil otun tümü yandı.

İkinci Boru Sesi: Alev Saçan Dağ 8,9

[8]İkinci melek boruyu öttürdü. Alev saçan, koskocaman dağa benzer bir külçe denize
fırlatıldı. Denizin üçte biri kana dönüştü. [9]Denizdeki canlı yaratıkların üçte biri öldü.
Gemilerin de üçte biri yok edildi.

Üçüncü Boru Sesi: Zehir Taşıyan Yıldız 10,11

[10]Üçüncü melek boruyu öttürdü. Meşale gibi yanan büyük bir yıldız düştü gökten.
Irmakların üçte birine ve suların pınarlarına düştü bu. [11]Yıldızın adı Pelin'dir[385]. Suların üçte
biri peline dönüştü ve pek çok insan suların etkisiyle öldü. Çünkü sular acılaşmıştı.

Dördüncü Boru Sesi: Göğün Işığı Sönüyor 12,13

[12]Dördüncü melek boruyu öttürdü. Güneşin üçte biri, ayın üçte biri, yıldızların üçte
biri çarpıldı. Öyle ki, onların üçte biri kararsın, günün üçte biri karanlığa gömülsün, bunun
gibi gecenin üçte biri de tümden ışıksız kalsın.

[13]Göğün ortasında bir kartal gördüm; uçmaktayken onun yüksek sesle bağırdığını
duydum: "Üç melek borularını çaldığında geriye kalan boru seslerinden yeryüzünde
oturanların vay başına, vay başına, vay başına!"

Beşinci Boru Sesi: Çekirgeler 1-12

9 Beşinci melek boruyu öttürdü. Gökyüzünden yeryüzüne düşen bir yıldız gördüm. Ona
Derinler Kuyusu'nun[386] anahtarı verildi. [2]Derinler Kuyusu'nu açtı. Kuyu'dan büyük bir
ocaktan çıkarcasına duman çıktı. Kuyu'nun dumanından güneş ve hava karardı.

[3]Dumanın içinden çekirgeler çıktı, yeryüzüne üşüştü. Yeryüzü akreplerinin yetkisine
benzer yetki verildi bunlara. [4]Kendilerine yeryüzünün otuna, hiçbir yeşilliğine, hiçbir ağacına
dokunmamaları bildirildi. Yalnız, alınlarında Tanrı'nın mührü olmayan insanlara
dokunmaları buyruldu. [5]Çekirgelere onları öldürmek için değil, beş ay süreyle işkence
çektirmek için yetki verildi. Tıpkı akrebin iğnesini insana batırdığı zaman çekilen işkence
türünden bir işkenceydi bu. [6]Bu beş ay içinde insanlar ölümü arayacak ama bulamayacaklar.
Ölmek isteyecekler ama ölüm onlardan kaçacak.

[7]Bu çekirgelerin görünüşü savaşa hazırlanan atlarınki gibiydi. Başlarında altına benzer
bir çeşit taç vardı. Yüzleri insan yüzüne benziyordu. [8]Kadın saçı gibi saçları vardı. Dişleri
aslan dişi gibiydi. [9]Demir savaş giysisi kuşanmış gibi göğüsleri vardı. Kanatlarının
oluşturduğu ses savaşa seğirten pek çok atın çektiği savaş arabalarının sesi gibiydi. [10]Akrebi
andıran kuyrukları ve iğneleri var. İnsanlara beş ay acı çektirme yetkisi kuyruklarındadır.
[11]Kral olarak başlarında Derinler'in Meleği bulunuyor. Adı İbranice'de Abaddon, Yunanca'da
Apolyon'dur[387].

[12]İlk "Vay başına!"yı dedirten durum geçti. Bundan sonra daha iki "Vay başına!"
dedirtecek durum var.

Altıncı Boru Sesi: Atlı Ordular 13-21

[13]Altıncı melek boruyu öttürdü. Tanrı'nın önündeki altın sunağın dört boynuzundan
gelen bir ses duydum. [14]Elinde boru tutan altıncı meleğe, "Büyük Fırat Irmağı yanında bağlı
duran dört meleği çöz" dedi. [15]İnsanların üçte birini öldürmek amacıyla bu saat, bu gün, bu
ay, bu yıl için hazırlanmış bulunan dört melek çözüldü. [16]Atlı orduların sayısı iki yüz
milyondu. Onların sayısını işittim.

---

[385] Pelin: Çok acı bir ot **(Apsintos).**

[386] **Abis:** Uçurum, tamu.

[387] **Abaddon, Apolyon**: Mahvedici.

17 Görmemde[388] atları ve binicilerini işte böyle gördüm. Savaş giysileri ateş, gökyakut
ve kükürt rengindeydi. Atların başları aslanların başı gibiydi. Ağızlarından da ateş, duman ve
kükürt çıkıyordu. 18 Bu üç büyük sıkıntı yüzünden insanların üçte biri öldürüldü. Atların
ağzından çıkan ateşten, dumandan, kükürtten öldüler. 19 Çünkü atların yetkisi ağızlarında ve
kuyruklarındadır. Çünkü kuyrukları yılan gibidir; başları vardır ve bunlarla acı çektirirler.
20 Artakalan insanlar – bu büyük sıkıntılarla öldürülmeyenler – elleriyle yaptıkları kötü
işlerden dönmediler. Cinlere ve göremeyen, duyamayan, yürüyemeyen altın, gümüş, bakır,
taş ve tahtadan yapılmış yalancı tanrılara tapmaktan ayrılmadılar. 21 Öldürme eylemlerinden,
büyücülüklerinden, rasgele cinsel ilişkilerinden, hırsızlıklarından dönmediler.

Melek, Kitapçık, Peygamberlik 1-11

10 Sonra gökten inmekte olan, güçlü başka bir melek gördüm. Bir buluta bürünmüştü.
Başının üzerinde gökkuşağı vardı. Yüzü güneşe benziyordu, ayakları da ateş
direkleri gibiydi. 2 Elinde açık bir kitapçık tutuyordu. Sağ ayağıyla denize, sol ayağıyla karaya
bastı. 3 Aslan kükremesini andıran yüksek bir sesle bağırdı. O bağırınca, yedi gök gürlemesi
kendine özgü seslerle konuştu. 4 Yedi gök gürlemesi konuşunca yazmaya hazırlanıyordum ki,
gökten gelen bir sesin şunları bildirdiğini duydum: "Yedi gök gürlemesinin konuştuklarını
mühürle. Onları yazma." 5 Denizde ve karada durduğunu gördüğüm melek, sağ elini göğe
doğru kaldırdı. 6 Göğü ve göktekileri, yeri ve yerdekileri, denizi ve denizdekileri yaratanın,
çağlar çağı diri Olan'ın adıyla, "Artık erteleme olmayacak" diye ant içti. 7 "Ama yedinci
meleğin sesini duyuracağı günlerde, melek boruyu öttürdüğünde Tanrı'nın gizemli tasarısı
sonuçlanacak; tıpkı uşakları peygamberlerin ağzından bildirdiği gibi."
8 Ardından, gökten duyduğum ses yine benimle konuştu: "Git, denizde ve yerde duran
meleğin elindeki açık kitabı al!" 9 Bunun üzerine meleğe gittim, kitapçığı bana vermesini
istedim. O bana, "Al ye onu" dedi. "Midende acılık oluşturacak, ama ağzına bal gibi tatlı
gelecek." 10 Meleğin elinden kitapçığı alıp yedim. Ağzımda bal gibi tatlıydı. Ama yiyince
midem apacı oldu. 11 Bana, "Sen yine halklar, uluslar, diller ve sayısız hükümran ilişkisinde
peygamberlik etmelisin" dediler.

Peygamberlik Eden İki Tanık 1-6

11 Bana değneğe benzer bir kamış verildi, "Kalk, Tanrı'nın tapınağını, sunağı ölç,
orada tapınanları say" dedi. 2 "Tapınağın dışındaki avluyu ölçme, onu ayrı tut. Çünkü
bu uluslara verilmiştir. Onlar kutsal kenti kırk iki ay ayakları altında çiğneyecek. 3 İki
tanığıma yetki vereceğim, bin iki yüz altmış gün çul kuşanarak peygamberlik edecekler."
4 Bu iki tanık yeryüzünün Rab'bi önünde duran iki zeytin ağacı ile iki şamdandır. 5 Biri
onlara zarar vermeye kalkarsa, ağızlarından ateş fışkırır ve düşmanlarını yer tüketir. Ve eğer
biri onlara haksızlık etmeye kalkarsa kendisinin de aynı yolda öldürülmesi kararlaştırılmıştır.
6 Onların gökyüzünü kapatmaya yetkisi vardır. Öyle ki, peygamberlik ettikleri günler boyunca
yağmur yağmasın. Bunun yanı sıra suları kana dönüştürmeye de yetkileri vardır. Üstelik,
istedikleri zaman yeryüzünü her tür sıkıntıya çarptırabilirler.

Derinler'den Çıkan Canavar 7-10

7 Tanıklıklarını sona erdirdiklerinde, Derinler'den çıkan canavar onlarla savaşacak,
onları yenip öldürecek. 8 Cesetleri büyük kentin caddesine serilecek. Kendi Rab'leri de orada
çarmıha çakıldı. Oranın simgesel adı Sodom ve Mısır'dır. 9 Her soydan her soptan halklar,
boylar, diller ve uluslar üç buçuk gün cesetlerini seyredecek, mezara gömülmelerine izin
vermeyecekler. 10 Yeryüzünde yaşayanlar onların bu durumundan sevinç duyacak, mutlu
olacaklar. Birbirlerine armağanlar gönderecekler. Çünkü bu iki peygamber yeryüzünde
yaşayanlar için bir işkenceydi.

---

[388] Görme: Rüyet, (Habercilerin İşleri 2:17'deki açıklamaya bakınız.)

İki Tanık Dirilip Göğe Çıkıyor 11-14

[11]Ama aradan üç buçuk gün geçince, iki peygambere Tanrı'dan yaşam soluğu geldi,
ayağa kalktılar. Kendilerini görenler büyük korkuya kapıldı. [12]Gökten yüksek bir ses işittiler.
Onlara, "Buraya çıkın" diyordu. Bunun üzerine bir bulutta göğe çıktılar; düşmanları onlara
bakakaldı. [13]O saatte güçlü bir deprem oldu. Kentin onda biri yıkıldı. Depremde yedi bin kişi
öldü. Geriye kalanlar korkuyla doldu ve göğün Tanrı'sına yücelik verdi. [14]İkinci "Vay başına"
dedirten durum geçti. Üçüncü "Vay başına" dedirtecek durumun ivedilikle gelmekte
olduğunu gördüm.

Yedinci Boru Sesi:
A. Gökteki Tapınma 15-19

[15]Yedinci melek boruyu öttürdü. Gökte gür sesler duyuldu. Şöyle diyordu:
"Dünyanın hükümranlığı Rabbimiz'e ve O'nun
Mesihi'ne geçti.
O, çağlar çağı hükümranlık sürecek."
[16]Tanrı'nın katında tahtlarında oturan yirmi dört İhtiyar yüzüstü yere kapanarak
Tanrı'ya tapındı. [17]Şöyle diyorlardı:
"Sana teşekkür sunarız Rab Tanrı, Evrensel Egemen.
Şimdi Var Olan, Önceden Var Olan.
Çünkü yüce gücünü eline aldın, hükümranlığına başladın.
[18]Uluslar kızgınlıkla doldu ve senin öfken erişti. Ölülerin yargılanacağı vakit geldi.
Uşağın olan peygamberlere, kutsal yaşamlılara,
adından korkan küçüklere ve büyüklere ödül vermenin zamanı geldi.
Hem de yeryüzüne yıkım getirenleri yıkıma dönüştürmenin vakti.."
[19]Ardından, gökte Tanrı'nın tapınağı açıldı. Tapınağının içinde O'nun Antlaşma Sandığı
görüldü. Şimşekler çaktı; sesler ve gök gürlemeleri duyuldu; deprem oldu, yoğun dolu düştü.

B. Çocuk Doğuran Kadınla Düşmanı 1-6

12 Gökte ulu bir belirti göründü. Güneşi kuşanmış bir kadın, ayaklarının altında ay.
Başında on iki yıldızdan bir taç. [2]Karnında çocuk taşıyor, doğum sancılarıyla
kıvranarak bağırıyor.
[3]Sonra gökte başka bir belirti göründü. Baktım, kocaman bir ejder; al renkli, yedi
başlı, on boynuzlu. Yedi başında krallık simgesi yedi bağ var. [4]Kuyruğu gökteki yıldızların
üçte birini ardından sürükleyerek yeryüzüne fırlattı. Ejder, doğurması yakın olan kadının
yanına dikildi. Amacı çocuk doğar doğmaz onu yutmaktı. [5]Kadın bir erkek çocuk doğurdu;
tüm ulusları demir asayla güdecek olan bir oğul. Kadının çocuğu Tanrı'ya ve O'nun tahtına
götürüldü. [6]Kadın çöle kaçtı. Orada Tanrı tarafından ona bir yer hazırlanmıştır. Kendisini bin
iki yüz altmış gün orada besleyecekler.

Gökteki Savaş ve Yengi 7-12

[7]Ardından gökte savaş oldu. Mikael ile melekleri ejdere karşı savaştı. Ejder de
melekleriyle birarada savaştı. [8]Ama ejder üstün gelemedi. Artık gökte barınabilecekleri bir
yer kalmadı. [9]Koca ejder aşağı fırlatıldı. Tüm yeryüzünü kandıran, adı iblis ve şeytan olan şu
eski zamanın yılanı yeryüzüne fırlatıldı. Melekleri de kendisiyle birlikte fırlatıldı. [10]Gökte gür
bir ses duydum. Şöyle diyordu:
"Artık kurtarış, güç ve hükümranlığın Tanrımız'a geçtiği an geldi. Yetki de
Mesih'inin oldu. Çünkü kardeşlerimizin suçlayıcısı aşağı fırlatıldı. Tanrımız'ın katında gece
gündüz onları suçlayan.. [11]Kuzu'nun kanıyla ve tanıklık ettikleri sözle onu yendiler, çünkü
ölüme dek canlarını sevmediler. [12]Öyleyse, ey gökler ve orada yaşayanlar, mutlu olun.

Yeryüzünün de, denizlerin de vay başına! Çünkü iblis, vaktinin kısıtlı olduğunu bilerek kudurgan öfkeyle sizlere geldi.”

Kadının Düşmanı Ejder 13-18

13 Ejder yeryüzüne fırlatıldığını görünce, oğul doğuran kadına saldırıya kalktı. 14 Ama
çölde kendisi için atanan yere uçsun diye kadına büyük kartalın iki kanadı verildi. Orada
ejderden uzak, üç buçuk yıl beslenecek.
15 O koca yılan kadını su taşkınında boğmak için onun ardından ağzını açtı, ırmak gibi
su fışkırttı. 16 Ama yer kadının yardımına koştu. Toprak ağzını açtı, ejderin ağzından fışkırttığı
ırmağı yutuverdi. 17 Ejder kadına karşı öfkeyle doldu, onun geri kalan soyuyla savaşmak için
çıktı. Bunlar Tanrı buyruklarını tutan ve İsa’nın tanıklığını taşıyanlardır. 18 Ejder denizin
kıyısında, kumun üstünde dikildi.

Denizden Çıkan Canavar 1-10

13 Sonra denizden bir canavar çıktığını gördüm; on boynuzlu, yedi başlı. Boynuzlarının
her birinde krallık simgesi on bağ, başlarında da sövgü adları. 2 Gördüğüm canavar
pars gibiydi. Ayakları ayı ayağına, ağzı da aslan ağzına benziyordu. Ejder hem gücünü hem
de tahtını ona verdi. Bunun yanı sıra geniş ölçüde yetki verdi ona. 3 Canavarın başlarından
birinde ölümcül gibi görünen bir yara vardı. Ama bu ölümcül gibi görünen yara sağaldı. Tüm
yeryüzü şaşırıp canavarın ardı sıra gitti. 4 İnsanlar ejdere taptı; çünkü yetkiyi canavara
vermişti. Şu sözlerle canavara taptılar: “Canavar gibisi var mı? Kimin gücü yeter onunla
savaşmaya?”
5 Canavarın ağzı abartmak ve sövmek için serbest bırakıldı. Bunun yanı sıra kendisine
kırk iki ay tanındı; bu süre içinde dilediği gibi davranma yetkisi verildi ona. 6 Canavar
Tanrı’ya sövmek için ağzını açtı. Ve O’nun adına, konutuna –göklerde yaşayanlara– sövdü.
7 Kendisine kutsal yaşamlılarla savaşma ve onları yenme yetkisi de verildi. Üstelik her soy,
her halk, her dil, her ulus üzerinde yetki de verildi ona. 8 Yeryüzünde yaşayanların tümü
kendisine tapacak. Bunlar boğazlanan Kuzu’nun yaşam kitabında dünyanın kuruluşundan bu
yana adı yazılmamış olanlardır. 9 Kulağı olan işitsin: 10 Her kim tutsak düşecekse tutsaklığa
gider, her kim kılıçla öldürürse kılıçla öldürülmeli. İşte kutsal yaşamlılara gereken sabır ve
iman!

Karadan Çıkan Canavar 11-18

11 Sonra karadan çıkan başka bir canavar gördüm. Kuzu boynuzuna benzer iki boynuzu
vardı, bir ejder gibi konuşuyordu. 12 İlk canavarın tüm yetkisini onun önünde kullanıyor.
Yeryüzünü ve orada yaşayanları, ölümcül yarası sağalan ilk canavara tapmaya zorunlu
kılıyor. 13 Güçlü belirtiler gösteriyor. İnsanların önünde gökten yere ateş bile indirebiliyor.
14 İlk canavarın önünde belirtiler göstermek için kendisine verilen yetkiyi kullanarak,
yeryüzünde yaşayanları kandırıyor. Kılıç yarası aldıktan sonra yine yaşayan canavarın bir
benzerini yapmaları için yeryüzünde yaşayanlara buyruk veriyor. 15 İlk canavarın benzerine
soluk vermesi için kendisine yetki sağlandı. Öyle ki, canavarın benzeri konuşabilsin ve
kendisine[389] tapmayan herkesi ölüme çarptırabilsin.
16 Bunun yanı sıra ikinci canavar büyük-küçük, varlıklı-varlıksız, özgür-uşak herkesin
sağ eline ve alnına nişan konmasını zorunlu tutuyor. 17 Öyle ki, kendisinde nişan – yani
canavarın adı ya da adının sayısı – bulunmayan, ne bir şey satın alabilsin ne de bir şey
satabilsin. 18 İşte bilgeliğe çağrı. Aklı olan hesap etsin canavarın sayısını: Çünkü bu sayı insanı
simgeler. Sayısı ise altı yüz altmış altıdır[390].

---

389 Canavarın benzerine: **ikon**, bkz. Bu söz 14. 15. ayetlerde üç kez daha kullanılıyor. Aynı zamanda bkz. 14:9; 15:2; 16:2; 19:20; 20:4

390 Ya da altı yüz on altı.

Kuzu ve Kurtulanlar 1-5

14 Sonra Sion Dağı'nda Kuzu'yu ve O'nunla birlikte yüz kırk dört bin kişinin
durduğunu gördüm. Alınlarında Kuzu'nun ve Babası'nın adı yazılıdır. [2]Ardından,
çağlayan suların ve güçlü gök gürlemesinin sesini anımsatan bir ses duydum gökten.
Duyduğum ses harp çalan çalgıcıların çalgı sesini andırıyordu. [3]Tahtın, dört yaratığın ve
İhtiyarlar'ın önünde yeni bir ezgi söylüyorlardı. Yeryüzünden kurtulmalık karşılığında
sağlanan yüz kırk dört bin kişiden başka hiç kimse bu ezgiyi öğrenemiyordu. [4]Bunlar
kadınlarla ilişki sonucu lekelenmeyenlerdir. Çünkü kız-oğlan-kızdırlar. Kuzu her nereye
giderse O'nun ardı sıra gidenlerdir. İnsanlık içinden Tanrı'ya ve Kuzu'ya kurtulmalık
karşılığında sağlanan ilk-üründürler. [5]Ağızlarında hiçbir yalan bulunmadı. Suçsuzdurlar.

Üç Melek 6-13

[6]Sonra göğün ortasında uçan başka bir melek gördüm. Yeryüzünde yaşayanlara müjde
vermek için, sonsuz çağları kapsayan Sevinç Getirici Haber'i taşıyordu. Her ulusa, her soya,
her dile, her halka [7]yüksek sesle, "Tanrı'dan korkun, O'na yücelik verin" diyordu.
"Çünkü O'nun yargı saati geldi. Göğü, yeri, denizi, su pınarlarını yaratana tapın."

[8]Onu ikinci bir melek izledi. Şöyle diyordu: "Yıkıldı. Rasgele cinsel ilişki hırsının
şarabından tüm uluslara içirten koca Babil yıkıldı."

[9]Onu üçüncü bir melek izledi. Gür sesle şöyle diyordu: "Her kim canavara ve
benzerine tapar, nişanını alnına ya da eline koydurursa, [10]o da Tanrı'nın kızgınlık bardağına
katışıksız olarak boşaltılan öfke şarabından içecek, kutsal meleklerin ve Kuzu'nun önünde
ateşle ve kükürtle işkence çekecek. [11]Onlara işkence çektiren ateşin dumanı çağlar çağı
yükselecek. Canavara ve benzerine tapanlar, adının nişanını koyduranlar gece gündüz
dinginlik nedir bilmeyecek."

[12]İşte Tanrı'nın buyruklarını ve İsa'ya imanı koruyan kutsal yaşamlıların sabırla
davranmaya çağrılışı. [13]Gökten konuşan bir ses duydum: "Yaz! Bundan böyle Rab
bağlılığında ölenlere ne mutlu!" Ruh, "Evet, emeklerinden böylece dinginliğe kavuşsunlar"
diyor. "Çünkü yaptıkları kendileriyle birlikte adımlarını izliyor."

Tanrı Öfkesinin Bağ Bozumu 14-20

[14]Sonra baktım, beyaz bir bulut göründü. Bulutun üzerinde İnsanoğlu'nu andıran biri
oturuyor. Başında altın bir taç var, elinde de keskin bir orak. [15]Tapınaktan başka bir melek
çıktı, bulutun üzerinde oturana gür sesle bağırdı: "Orağını sal ve biç! Çünkü biçim vakti
geldi, yeryüzünün biçilecek ürünü de olgunluğa erdi." [16]Bulutun üzerinde oturan, orağını
yeryüzüne salladı ve yeryüzünün ürünü biçildi.

[17]Gökteki tapınaktan başka bir melek çıktı. Onun elinde de keskin bir orak var. [18]Bu
kez sunaktan başka bir melek çıktı; onun da ateş üzerinde yetkisi var. Elinde keskin orak
bulunana gür sesle bağırdı: "Keskin orağını sal ve yeryüzünün üzüm salkımlarını topla.
Çünkü üzümleri olgunlaştı." [19]Melek orağını yeryüzüne salladı, yeryüzünün üzümlerini
topladı. Bunları Tanrı kızgınlığının kocaman cenderesine koydu. [20]Cendere kent dışında
çiğnendi. Cendereden kan aktı, üç yüz yirmi kilometrelik[391] bir alanı kapladı, atların
gemlerine dek yükseldi.

Kurtulanların İlahisi 1-4

13:15 Daniel 3:5,6 **14:1** Hezekiel 9:4 **14:2** Hezekiel 1:24; 43:2 **14:3** Mezmur 33:3; 40:3; 96:1; 98:1; 144:9; 149:1; Yeşaya 42:10. **14:5** Mezmur 32:2; Yeşaya 53:9; Zefanya 3:13 **14:7** Mısır'dan Çıkış 20:11; Mezmur 146:6 **14:8** Daniel 4:30; Yeşaya 21:9; Yeremya 51:7,8 **14:10** Yeşaya 51:17; Mezmur 75:8; Yaratılış 19:24; Hezekiel 38:22; Yeremya 25:15 **14:11** Yeşaya 34:9,10

[391] 320 kilometre: 1600 stadia.

15 Sonra gökte görkemli, olağanüstü başka bir belirti gördüm: Ellerinde en son yedi büyük sıkıntıyı taşıyan yedi melek. Çünkü Tanrı'nın kızgınlığı bunlarla sona ermekte. [2]Sonra cam gibi, ateşle karışık bir deniz gördüm. Cam denizin üstünde, ellerinde Tanrı'nın harplarını tutanlar duruyor. Bunlar canavara, benzerine ve adını simgeleyen sayıya karşı yengi kazananlardır. [3]Tanrı uşağı Musa'nın ve Kuzu'nun ezgisini söylüyorlardı:

"Yaptıkların görkemli ve olağanüstü,
Rab Tanrı, Evrensel Egemen.
Yolların hak ve gerçek,
Ulusların Hükümranı.
[4]Adından kim korkmaz?
O'nu kim yüceltmez, ya Rab!
Çünkü kutsal Olan bir tek sensin.
Çünkü tüm uluslar gelip önünde tapınacak;
Çünkü suçları yargılayışın belirlendi."

Tapınaktan Çıkan Yedi Melek 5-8

[5]Bu olaylardan sonra gökteki tanıklık çadırı tapınağının açıldığını gördüm. [6]Tapınaktan yedi büyük sıkıntıyı taşıyan yedi melek çıktı. Tertemiz, parlak keten kuşanmışlardı. Göğüsleri altın kuşaklarla sarılıydı. [7]Dört yaratıktan biri yedi meleğe, çağlar çağı diri olan Tanrı'nın kızgınlığıyla dolu yedi altın tas verdi. [8]Tapınak Tanrı'nın yüceliğinden ve gücünden oluşan dumanla doldu. Yedi meleğin yedi büyük sıkıntısı sonuçlanıncaya dek hiç kimse tapınağa giremiyordu.

Meleklerin Boşalttığı Taslar 1-21

16 Tapınaktan gür bir ses duydum. Yedi meleğe, "Gidin, Tanrı kızgınlığının yedi tasını yeryüzüne boşaltın" diyordu.

Yeryüzüne Boşaltılan Tas 2

[2]Birinci melek gitti, tasını yeryüzüne boşalttı. Canavarın nişanını taşıyan ve benzerine tapan insanlarda iğrenç, kötücül yaralar açıldı.

Denize Boşaltılan Tas 3

[3]İkinci melek tasını denize boşalttı. Deniz bir ölünün kanına dönüştü. Denizdeki canlı varlıkların tümü öldü.

Irmaklara Boşaltılan Tas 4-7

[4]Üçüncü melek tasını ırmaklara ve su pınarlarına boşalttı. Bunlar kana dönüştü. [5]Sular meleğinin dediğini duydum: "Var Olan, önceden Var Olan, kutsal Olan. Çünkü bunları yargılamakta haklısın sen. [6]Çünkü kutsal yaşamlıların ve peygamberlerin kanını akıttılar. Bu nedenle içsinler diye onlara kan verdin. Onlara böylesi yaraşır."

[7]Ve tapınaktan gelen sesi duydum. "Evet, Rab Tanrı, Evrensel Egemen! Çünkü senin yargıların gerçektir, hakçadır" diyordu.

Güneşe Boşaltılan Tas 8,9

·**14:14** Daniel 7:13; 10:16 **14:15** Yoel 3:13 **14:18** Yoel 3:13 **14:20** Yoel 3:13; Yeşaya 63:3 **15:1** Levililer 26:21. 15:3 Yasanın Tekrarı 32:4; Yeşu 14:7; Amos 4:13; Mısır'dan Çıkış 15:1,11; 34:10; Mezmur 112:2; 139:14; 145:17; Yeremya 10:6,7 **15:4** Mezmur 86:9; Malakya 1:11 **15:5** Mısır'dan Çıkış 40:34 **15:6** Levililer 26:21; Hezekiel 28:13 **15:8** Levililer 26:21; Mısır'dan Çıkış 40:34; I. Krallar 8:10; Yeşaya 6:4; Hezekiel 44:4 **16:1** Yeşaya 66:6; Mezmur 69:24; Yeremya 10:25; Zefanya 3:8

[8]Dördüncü melek tasını güneşe boşalttı; insanları ateşle kavurmak için güneşe yetki verildi. [9]İnsanlar cayır cayır yanıp kavruldu. Ve bu büyük sıkıntılar üzerinde yetkisi olan Tanrı'nın adına sövdüler. Günahlarından dönmediler, O'na yücelik vermediler.

Canavarın Tahtına Boşaltılan Tas 10,11

[10]Beşinci melek tasını canavarın tahtına boşalttı. Canavarın hükümranlığı karanlığa gömüldü. İnsanlar acıdan dillerini çiğnedi; [11]çektikleri acı ve açık yaraları yüzünden göklerin Tanrısı'na sövdüler; eylemlerinden dönmediler.

Fırat Irmağı'na Boşaltılan Tas 12-16

[12]Altıncı melek tasını büyük Fırat Irmağı'na boşalttı. Doğu hükümranlarının yolu hazırlansın diye, Fırat'ın suları kurudu.

[13]Sonra baktım; ejderin canavarın ve yalancı peygamberin her birinin ağzından kurbağaya benzer üç kötü ruh çıktığını gördüm. [14]Bunlar belirtiler yapan cinlerin ruhlarıdır. Evrensel Egemen Tanrı'nın büyük gününde kopacak savaş için, tüm yeryüzü hükümranlarını bir araya toplamak amacıyla onlara gitmekteler.

[15]Yeryüzü hükümranlarını İbranice Armagedon* denen yerde bir araya topladı.[392]

[16]"İşte hırsız gibi geliyorum. Çıplak dolaşmasın, utancını görmesinler diye uyanık olana, giysilerini saklayıp koruyana ne mutlu!"

Havaya Boşaltılan Tas 17-21

[17]Yedinci melek tasını havaya boşalttı. Gökteki tapınağın tahtından gür bir ses yükseldi; "Sonuçlandı" diyordu. [18]Ardından şimşek parıltıları oldu. Sesler, gök gürlemeleri duyuldu ve güçlü bir deprem oldu. Öylesine güçlüydü ki o, yeryüzünde ademoğlu var olalı buna eşit olan bir deprem hiç görülmemişti. [19]Büyük kent üç kesime ayrıldı. Ulusların kentleri yıkıldı. Kızgınlığıyla dolu bardaktaki öfke şarabından kendisine verilsin diye Tanrı koca Babil'i anımsadı. [20]Tüm adalar ortadan çekildi, dağlar gözden kayboldu. [21]İnsanların üzerine gökten talant* ağırlığında iri dolu düştü. İnsanlar sıkıntıdan ötürü Tanrı'ya sövdüler. Çünkü dolunun yol açtığı sıkıntı korkunçtu.

KOCA BABİL CEZALANDIRILIYOR

Kötülüklerin Anası ve Onun Sonu 1-18

17 Yedi tası taşıyan yedi melekten biri gelip benimle konuştu. "Gel!" dedi. "Bol sular üstünde oturan büyük genel kadının yargılanışını göstereceğim sana. [2]Yeryüzü hükümranları onunla rasgele cinsel ilişki işledi ve yeryüzünde yaşayanlar onun verdiği rasgele cinsel ilişki şarabıyla sarhoş oldu."

[3]Melek beni Ruh'un yönetiminde çöle götürdü. Kızıl bir canavarın üstünde oturan bir kadın gördüm. Canavar baştanbaşa sövgü adlarıyla doluydu. Yedi başı on boynuzu vardı. [4]Kadın ise erguvani ve kırmızı giysiler kuşanmıştı. Altınla, değerli taşlarla, incilerle bezenmişti. Elinde altın bir bardak tutuyordu. Bu bardak rasgele cinsel ilişkilerinin iğrenç, kirli eylemleriyle doluydu. [5]Alnında gizemli anlam taşıyan bir ad yazılıydı: KOCA BABİL, GENEL KADINLARIN VE YERYÜZÜNDEKİ İĞRENÇLİKLERİN ANASI. [6]Kadını kutsal yaşamlıların ve İsa tanıklığı için ölenlerin kanıyla sarhoş gördüm.

---

[392] Metinlerin incelemesiyle uğraşanlar 16'ıncı ayetin 14'üncüyü izleyişini olasılı buluyor. 15 ile 16 ayetler yer değiştirmiş olabilir. Bu düzenlemede herhangi bir zorlama olmaksızın metnin akımı belirgin bir süreklilik buluyor.

·**17:1** Yeremya 51:13 **17:2** Yeşaya 23:17 **17:3** Daniel 7:7 **17:4** Hezekiel 28:13,16; Yeremya 51:7 **17:5** Daniel 4:30

Onu gördüğümde şaşkınlığımın sonu yoktu. [7]Melek bana, “Niye şaşıyorsun?” dedi. “Kadının ve onu taşıyan yedi başlı, on boynuzlu canavarın gizini sana bildireceğim. [8]Gördüğün canavar önceden vardı, şimdi yoktur. Derinler’den çıkıp mahva gidecektir. Yeryüzünde yaşayanlar –dünyanın başlangıcından bu yana adları yaşam kitabında yazılmamış olanlar– canavarı görünce şaşacaklar. Çünkü o önceden vardı, şimdi yok, ama yeniden belirecek.

[9]“İşte bilge akla çağrı: Yedi baş, kadının oturmakta olduğu yedi tepedir. Bunlar aynı zamanda yedi hükümrandır. [10]Beşi devrilmiştir, biri duruyor, öbürüyse daha gelmemiştir. O geldiğinde kısa bir süre kalması gerekir. [11]Önceden var olan, şimdi olmayan canavara gelince, bu sekizinci hükümrandır. O da yedilerdendir ve mahva gitmektedir.

[12]“Gördüğün on boynuza gelince, bunlar on hükümrandır; daha hükümranlık almadılar. Ama canavarla birlikte bir saatliğine hükümranlık yetkisini alacaklar. [13]Onlar aynı akla hizmet ederler. Güçlerini ve yetkilerini canavara verirler. [14]Kuzu’yla savaşacaklar ve Kuzu onları yenecek. Çünkü O rablerin Rabbi, hükümranların Hükümranı’dır. O’nunla birlikte olanlar çağrılanlardır, seçilenlerdir, kendilerine güvenilenlerdir.”

[15]Melek sözlerini sürdürdü: “Gördüğün o sular –genel kadının oturmakta olduğu sular– birçok halk, toplum, ulus ve dildir. [16]Gördüğün on boynuza gelince, canavarla birlikte genel kadına kin besleyecekler, onu yıkıma sürükleyecekler. Çırılçıplak edecekler, etini yiyecekler, yakıp küle dönüştürecekler. [17]Çünkü Tanrı kendi ereği uyarınca davranmalarını onların yüreğine koymuştur; Tanrı’nın sözleri sonuçlanıncaya dek aynı akla hizmet etsinler, hükümranlıklarını da canavara versinler diye.. [18]Gördüğün kadın yeryüzü hükümranları üzerinde yetkisi olan o koca kenttir.”

Babil’in Kesin Yıkımı 1-8

18 Bundan sonra gökten başka bir meleğin indiğini gördüm. Geniş yetkisi vardı. Yüceliği nedeniyle yeryüzü aydınlığa boğuldu. [2]Gür sesle bağırarak ilan etti:

“Yıkıldı; koca Babil yıkıldı.
Cinlerin konutu oldu.
Her kötü ruhun sığınağı oldu.
Her kötü, tiksindirici kuşun barınağı oldu.
[3]Çünkü rasgele cinsel ilişki hırsının kızgın şarabından tüm uluslar içti.
Yeryüzü hükümranları da onunla rasgele cinsel ilişkiye girdi.
Yeryüzü işadamları onun uçarı yaşayışından sağlanan gelirle zengin oldu.”
[4]Ardından gökten başka bir ses duydum. Bildiriyordu:
“Onun günahlarına paydaşlık etmemek,
Onun büyük sıkıntılarını çekmemek için
Ondan çekil, ey halkım!
[5]Çünkü günahları göğe dek yığıldı.
Ve yolsuzluklarını Tanrı anımsadı.
[6]Başkalarına ne çektirdiyse, aynısını ona çektirin,
Yaptıklarını ona iki kat ödeyin.
İçirdiği bardaktaki içkinin iki katını ona içirin.
[7]Kendini yücelttiği, uçarı yaşama verdiği ölçüde
İşkence ve yas çektirin ona.
Çünkü yüreğinin içinden,
‘Tahtımda bir kraliçeyim, dul değilim, hiç yas görmeyeceğim’ diyor.
[8]İşte bunun içindir ki, büyük sıkıntıları bir günde gelecek.
Ölüm, yas, kıtlık! Onu ateşte yanmak bekliyor.
Çünkü onu yargılayan Tanrı güçlü olan Rab’tir.”

Babil İçin Tutulan Yas 9-20

[9]Onunla rasgele cinsel ilişkiye giren, uçarı yaşayışıyla sevinen yeryüzü hükümranları
onun yanışından çıkan dumanı görünce ağlayıp dövünecekler. [10]Çektiği işkencenin verdiği
korkuyla uzakta durup seslenecekler:
"Vay başına o koca kentin.
Vay başına, güçlü kent Babil'in.
Çünkü yargın bir saatte geliverdi."
[11]Yeryüzünün işadamları onun için ağlayıp yas tutuyor. Çünkü bundan böyle mallarını
satın alan yok. [12]Her çeşit mal: Altın, gümüş, değerli taşlar, inciler, ince keten, erguvan çiçeği
rengi kumaşlar, ipek, al kumaşlar, her tür kokulu ağaç, fildişinden yapılmış çeşitli nesneler,
en değerli ağaçlardan, bakırdan, demirden, mermerden yapılmış çeşitli eşya, [13]tarçın, baharat,
buhur, sümbül kokuları, günlük, şarap, zeytinyağı, irmik, buğday, büyük baş hayvan, koyun,
at, taşıt araçları, köleler ve insan canları..
[14]"Canının özlediği meyveler senden ayrılıp gitti,
Tantana ve parlaklık, hepsi yok olup gitti senden;
Artık bunları bulabilen olmayacak."
[15]Sayılan bu malların alım satımıyla uğraşanlar, bu kadından zengin olanlar, çektiği
işkenceden korktukları için uzakta durup ağlayacaklar ve yas tutacaklar.
[16]"Vay başına" diyecekler,
"İnce keten, erguvan çiçeği rengi kumaş, al kumaş kuşanmış,
altınla, değerli taşlarla, incilerle bezenmiş koca kentin vay başına!
[17]"Çünkü böylesi zenginlik bir saatte çöle dönüştü."
Tüm kaptanlar, deniz yolculuğuna çıkanlar, gemiciler, tüm denizcilik personeli uzakta
durdu. [18]Onun yanışından çıkan dumana bakarak,
"Şu koca kent gibi bir kent daha var mıydı?" diyerek ağıt tutturdular.
[19]Sonra başlarına toprak serptiler. Ağlayıp yas tutarak ağıt yaktılar ve,
"Vay başına koca kentin, vay başına onun!" dediler,
"Denizde gemisi olanların tümü onun varlığından zenginleşti.
Çünkü o bir saatte çöle dönüştü.
[20]Onun başına gelenlerle mutlu olun, ey gökler!
Kutsal yaşamlılar, haberciler, peygamberler..
Çünkü Tanrı ondan hakkınızı aldı ve kendisini yargıladı."

Babil'in Son Yargısı Açıklanıyor 21-24

[21]Ardından güçlü bir melek, değirmen taşına benzer büyük bir taş aldı. Bağırarak onu
denize fırlattı:
"Koca kent Babil de işte böyle dehşetli saldırıyla fırlatılacak.
Bundan böyle izi bile kalmayacak.
[22]Artık sende ne harp çalanların, ne çalgıcıların, ne neyzenlerin,
Ne de borazancıların sesi duyulacak.
Artık sende hiçbir sanat kolunun sanatçısı da kalmayacak.
Artık sende değirmen sesi duyulmayacak.
[23]Artık sende şamdan ışığı yanmayacak,
Artık sende gelin-güvey sesi de duyulmayacak.
Çünkü senin işadamların yeryüzünün ileri gelenleriydi,
Çünkü büyücülüğünle tüm uluslar kandırıldı.
[24]Ve peygamberlerin, kutsal yaşamlıların,
Yeryüzünde boğazlanan herkesin kanı Babil'de bulundu."

Gökte Sevinç 1-10

19 Bundan sonra gökte büyük bir topluluğun güçlü sesine benzer bir ses duydum. Şöyle diyordu:
“Halleluya*; kurtarış, yücelik ve güç Tanrımız’ındır,
2 Çünkü O’nun yargıları gerçek ve haktır.
Çünkü, rasgele cinsel ilişkisiyle yeryüzünü çürüten büyük genel kadını yargıladı.
Ve uşaklarının kanına karşı kendisinden öç aldı.”
3 Sonra yine,
“Halleluya, onun dumanı çağlar çağı yükselir” diye bağırdılar.
4 Yirmi dört İhtiyar ile dört yaratık yere kapanarak tahtta oturan Tanrı’ya tapındı: “Amin. Halleluya!” diyorlardı. 5 Ve tahttan bir ses yükseldi;
“O’ndan korkanlar, küçükler-büyükler, O’nun tüm uşakları,
Tanrımız’a övgü sunun” diyordu.
6 Ardından, büyük bir topluluğun sesine benzeyen, çağlayan suların sesini anımsatan, güçlü gök gürlemeleri gibi sesler duydum.
“Halleluya! Çünkü Evrensel Egemen,
Rab Tanrımız hükümranlık ediyor” diyorlardı,
7 “Sevinelim ve kıvanç duyalım. Yüceliği O’na verelim.
Çünkü Kuzu’nun düğün günü geldi. Gelini de kendisini hazırladı.
8 Ona ince, pırıl pırıl tertemiz keten kuşanma yetkisi verildi,
Çünkü keten kutsal yaşamlıların yaşam doğruluğunu betimler.”
9 Sonra melek bana, “Yaz!” dedi. “Kuzu’nun düğün şölenine çağrılanlara ne mutlu!” Yine bana, “Bunlar Tanrı’nın gerçek sözleridir” dedi. 10 Bunun üzerine, ona tapınmak için ayaklarına kapandım. Ama o, “Sakın böyle bir şey yapmayasın” dedi. “Ben İsa’nın tanıklığını taşıyanların hizmet arkadaşıyım. Senin de hizmet arkadaşınım. Tanrı’ya tap.” İsa’nın tanıklığı peygamberliği esinleyen Ruh’tur.

ULUSLAR CEZALANDIRILIYOR

Tanrı Sözü’nün Yengisi 11-16

11 Sonra göğün açıldığını gördüm. Baktım, beyaz bir at. Binicisinin adı da ‘Güvenilir’ ve ‘Gerçek’ [adıyla anılıyor]. Doğruluk kapsamında yargılıyor, savaşıyor. 12 Gözleri ateş alevi [gibi]. Başında krallık simgesi pek çok bağ var. Üzerine bir ad yazılmış. Bunu kendisinden başka hiç kimse bilmiyor. 13 Kana batmış bir giysi kuşanmış. Adı ‘Tanrı Sözü’ diye biliniyor. 14 Göğün orduları beyaz atlar üstünde kendisini izliyor. Apak, tertemiz, ince keten kuşanmışlar. 15 Ağzından keskin bir kılıç çıkmakta. Bununla ulusları vuracak. Onları demir bir asayla güdecek. Evrensel Egemen Tanrı’nın kızgınlığının öfkesiyle taşan şarap cenderesini kendisi çiğneyecek. 16 Giysisinin ve kalçasının üzerinde şu ad yazılı: hükümranların HÜKÜMRANI, rablerin RAB’Bİ.

Savaş Sonrası 17-21

17 Bundan sonra baktım ve güneşte duran bir melek gördüm. Gür bir sesle göğün ortasında uçan tüm kuşları çağırdı: “Gelin, Tanrı’nın büyük şölenine toplanın. 18 Hükümranların etini, komutanların etini, güçlülerin etini, atların ve atlıların etini, hem özgürlerin hem kölelerin, hem küçüklerin hem de büyüklerin, kısacası tüm insanların etini yemek için toplanın.”
19 Sonra canavarla yeryüzü hükümranlarının ve ordularının, at üstünde oturanla ve ordularıyla savaşmak için bir araya geldiklerini gördüm. 20 Canavar ve onunla birlikte yalancı peygamber tutsak alındı. Canavarın nişanını alanları ve benzerine tapanları, canavarın önünde yaptığı belirtilerle kandıran yalancı peygamberdi bu. Her ikisi de kükürtle yanan ateş gölüne

diri diri atıldı. [21]Geriye kalanlar at üstünde oturanın ağzından çıkan kılıçla öldürüldü. Tüm kuşlar onların etiyle tıka basa doydu.

Şeytan Bin Yıl Boyunca Bağlanıyor 1-3

20 Sonra gökten inen bir melek gördüm. Elinde derinlerin anahtarı ile uzun bir zincir var. [2]Ejderi, şu eski yılanı – iblistir, şeytandır o – yakalayıp bin yıllık süreyle bağladı. [3]Onu derinlere attı. Bin yıl doluncaya dek ulusları kandırmasın diye, konulduğu yeri kapayıp üstüne mühür vurdu. Bu süre sonunda kısa bir dönem için çözülmesi gerekiyor.

İlk Diriliş 4-6

[4]Sonra tahtlar gördüm; kendilerine yargılama yetkisi verilen insanlar oturdu onlara. İsa'nın tanıklığı ve Tanrı Sözü için boğazlananların canlarını gördüm. Bunlar ne canavara ne de benzerine tapındı. Alınlarına ya da ellerine onun nişanını almamışlardı. Yeniden yaşama kavuştular ve Mesih'le birlikte bin yıl hükümranlık sürdüler. [5]Ölülerin geriye kalanları ise bin yıl doluncaya dek yaşama kavuşmadı. Bu ilk diriliştir. [6]İlk dirilişte payı olan mutludur, kutsaldır. İkinci ölümün etkisi yoktur bunlar üzerinde. Tanrı'nın ve Mesih'in rahipleri olacaklar ve O'nunla birlikte bin yıl hükümranlık sürecekler.

Şeytanın Sonu 7-10

[7]Bin yıl dolunca, şeytan kapatıldığı yerden çözülecek. [8]Yeryüzünün dört köşesindeki ulusları kandırmak için yerinden çıkacak. Gog ile Magog'un[393] ordularını savaş için bir araya toplamaya gidecek. Onların sayısı denizin kumu gibidir.

[9]Bunlar yeryüzünü boydan boya aştılar, kutsal yaşamlıların toplandığı yeri ve sevilen kenti kuşattılar. Ama gökten ateş indi ve onları yiyip yuttu. [10]Onları kandıran iblise gelince, ateş ve kükürt gölüne atıldı. Canavarla yalancı peygamber de oradalar. Çağlar çağı, gece gündüz işkence çekecekler.

Son Yargılama 11-15

[11]Sonra büyük beyaz bir taht ile üzerinde oturanı gördüm. O'nun önünden yer ve gök kaçıp gitti. Bunlar için yer kalmadı.

[12]Sonra büyük-küçük ölülerin tahtın önünde durduğunu gördüm. Kitaplar açıldı. Derken başka bir kitap açıldı. Bu yaşam kitabıdır. Ölüler yaptıklarına yaraşır biçimde kitaplarda yazılmış olanlar uyarınca yargılandı. [13]Deniz kendisindeki ölüleri verdi, ölüm ve ölüler ülkesi kendilerinde bulunan ölüleri verdi. Herkes yaptıklarına yaraşır biçimde yargılandı. [14]Ölüm ve ölüler ülkesi ateş gölüne fırlatıldı. Bu ikinci ölümdür: Ateş gölü. [15]Adı yaşam kitabında yazılmamış olan herkes ateş gölüne atıldı.

GÖĞÜN İÇİNDEN İNEN YENİ YERUŞALİM

Her Şeyi Yepyeni Yapıyorum 1-8

21 Sonra yeni bir gök ve yeni bir yer gördüm. Çünkü ilk gök ile ilk yer geçip gitmişti. Artık deniz de yoktu. [2]Kutsal Kent'in, Yeni Yeruşalim'in göğün içinden, Tanrı'dan inmekte olduğunu gördüm. Kocası için süslenmiş bir gelin gibi hazırlanmıştı. [3]Tahttan gür bir ses duydum. "Görün!" diyordu. "Tanrı'nın konutu insanlarla birlikte.. Tanrı insanlarla bir arada yaşayacak. Onlar O'nun halkı olacak. Tanrı da onlarla birlikte olacak [4]ve gözlerinden tüm gözyaşlarını silecek. Bundan böyle ölüm olmayacak. Ne yas, ne ağlayış, ne de acı olacak. Çünkü öncekiler geçip gitti."

[5]Ardından, tahtta oturan, "İşte her şeyi yepyeni yapıyorum" dedi. Yine, "Yaz, çünkü bu sözler güvenilir ve gerçektir" dedi. [6]Ve ekledi: "Her şey yerine geldi. Alfa ve Omega

[393] Yecüc ile Mecüc.

Ben'im. Başlangıç ve Son Ben'im. Susayana yaşam suyunun pınarından karşılıksız olarak vereceğim. 7Yengi kazanan bunları miras alacak. Onun Tanrısı olacağım, o da benim çocuğum olacak. 8Korkaklara, imanı olmayanlara, iğrençlikte ağınanlara, adam öldürenlere, rasgele cinsel ilişkiye girenlere, büyücülere, yalancı tanrılara tapanlara, tüm yalancılara gelince, bunların yeri ateşle ve kükürtle yanan göldedir. Bu, ikinci ölümdür."

Yeni Yeruşalim Kenti Beliriyor 9-27

9Ardından, ellerinde sonuncu yedi büyük sıkıntıyla dolu tasları taşıyan yedi melekten biri gelip benimle konuştu. "Gel!" dedi. "Sana gelini göstereceğim. Kuzu'nun gelinini." 10Melek beni Ruh yönetiminde koskocaman, yüksek bir dağa götürdü. Göğün içinden, Tanrı'dan inmekte olan kutsal Yeruşalim kentini gösterdi. 11Tanrı yüceliği oradaydı. Kentin parlaklığı en değerli bir taş gibiydi. Billura benzeyen yeşim gibiydi. 12Kentin on iki kapılı büyük, yüksek bir duvarı vardı. Kapılarda on iki melek duruyordu. Kapıların üstünde İsrailoğulları'nın on iki soyunun adları yazılıydı. 13Doğu yönünde üç kapı, kuzey yönünde üç kapı, güney yönünde üç kapı, batı yönünde üç kapı. 14Kentin duvarı on iki temel taşı üzerine kurulmuştu. Bunların üstünde Kuzu'nun on iki habercisinin on iki adı yazılıydı.

15Kenti, kapılarını ve duvarını ölçmek için, benimle konuşanın elinde altından yapılmış bir ölçme çubuğu vardı. 16Kentin yayıldığı yüzey dörtgendir. Uzunluğu kadar genişliği vardır. Melek çubukla kenti ölçtü: İki bin dört yüz kilometre[394]. Uzunluğu, genişliği, yüksekliği birbirine eşit. 17Kentin duvarını ölçtü. Meleğin ölçüsüne göre –insanın kullandığı ölçüdür bu– altmış beş metreydi[395]. 18Duvarı yeşimden yapılmıştı. Kent ise som altındandı. Cam gibi parlaktı. 19Kentin duvarlarının temelleri her tür değerli taşla bezenmişti: İlk temel yeşim, ikincisi gökyakut, üçüncüsü akik, dördüncüsü zümrüt. 20Beşincisi damarlı akik, altıncısı kırmızımsı akik, yedincisi sarı yakut, sekizincisi gök zümrüt, dokuzuncusu topaz, onuncusu yeşil altıntaş, on birincisi zirkonyum, on ikincisi ametist. 21On iki kapı ise on iki inciydi. Her bir kapı tek parça inciden yapılmıştı. Kentin caddesi saydam cam parlaklığında som altındandı.

22Kentte tapınak görmedim. Çünkü buranın tapınağı Evrensel Egemen Rab Tanrı ve Kuzu'dur. 23Kentin aydınlatılmak için ne güneşe gereksinimi var, ne de aya. Çünkü Tanrı'nın yüceliği onu aydınlatmıştır. Şamdanı ise Kuzu'dur. 24Uluslar O'nun ışığıyla yürüyecek. Yeryüzü hükümranları da yüceliklerini O'na getirecek. 25Kentin kapıları hiçbir gün kapanmayacak. Çünkü orada gece olmayacak. 26Ulusların yüceliğini ve onurunu O'na getirecekler. 27Kente bayağı hiçbir şey girmeyecek. İğrençlik işleyen, yalan söyleyen de oraya girmeyecek. Yalnız Kuzu'nun yaşam kitabında yazılı olanlar girecek.

Kentin Ayrıntılı Görünümü 1-5

22 Melek bana Tanrı'nın ve Kuzu'nun tahtından kaynaklanan billur gibi parlak yaşam suyu ırmağını gösterdi. 2Kentin caddesiyle ırmağın orta yerinde – ırmak bir yanda, cadde bir yanda – yaşam ağacı duruyor. Ağaç on iki tür ürün yetiştiriyor. Her ay kendine özgü ürünü veriyor. Ağacın yapraklarıysa uluslara sağlık vermek içindir.

3Orada Tanrı'nın lanetlediği hiçbir şey bulunmayacak. Tanrı'nın ve Kuzu'nun tahtı orada olacak ve uşakları O'na tapınacak. 4O'nun yüzünü görecek, adını alınlarında taşıyacaklar. 5Artık orada gece olmayacak. Şamdana da güneş ışığına da gereksinim kalmayacak. Çünkü Rab Tanrı onlara aydınlık verecek ve çağlar çağı hükümranlık edecekler.

İsa Mesih Geliyor 6-17

6Melek bana, "Bu sözler güvenilir ve gerçektir" dedi. "Peygamberlerin ruhunu esinleyen Rab Tanrı, kısa zamanda olması gereken olayları uşaklarına göstermek için

394 On iki bin stadia.
395 Yüz kırk dört arşın (bir arşın 0,45 metredir).

meleğini gönderdi.” [7]İsa Mesih, “İşte kısa zamanda geliyorum” diyor. “Bu kitabın peygamberlik sözlerini tutan mutludur.”

[8]Ben bunları işitip gören Yuhanna’yım. İşittiğimde, gördüğümde, bunları bana gösteren meleğe tapmak için onun ayaklarına kapandım. [9]Ama o bana, “Sakın böyle bir şey yapmayasın” dedi. “Ben senin, peygamber kardeşlerinin ve bu kitabın sözlerini tutanların hizmet arkadaşıyım. Tanrı’ya tap.”

[10]Melek yine bana, “Bu kitabın peygamberlik sözlerini mühürlemeyesin” dedi. “Çünkü vakit yakındır. [11]Haksızlık eden haksızlığını sürdürsün. İğrenç kişi iğrençliğini sürdürsün. Hakça davranan haklılığını sürdürsün. Kutsal olan kutsal olmayı sürdürsün.”

[12]İsa Mesih, “İşte kısa zamanda geliyorum” diyor. “Herkese yaptıklarına yaraşanı ödemek için karşılığımı beraberimde getiriyorum. [13]Alfa ve Omega Ben’im. İlk ve Sonuncu, Başlangıç ve Son Ben’im.

[14]“Yaşam ağacından yemeye hakları olsun ve kentin kapılarından içeri girsinler diye, giysilerini yıkayanlar mutludur. [15]Köpekler, büyücüler, rasgele cinsel ilişkiye girenler, adam öldürenler, yalancı tanrılara tapanlar, yalanı seven ve kullananların tümü kentin dışında kalacak.

[16]“Ben İsa, kilise toplulukları için bu olaylara tanıklık etsin diye size meleğimi gönderdim. Davut’un kökü ve soyuyum ben, parlak Çobanyıldızı’yım.”

[17]Ruh ve Gelin, “Gel!” diyorlar. Duyan herkes, “Gel!” desin. Susayan herkes gelsin. Dileyen, yaşam suyunu karşılıksız alsın.

Kitaba İlişkin Somut Tanıklık 18-21

[18]Bu kitabın peygamberlik sözlerini duyan herkese ben Yuhanna tanıklık ediyorum:
Her kim bunlara eklerse, Tanrı da ona bu kitapta yazılı büyük sıkıntıları ekleyecek. [19]Ve her kim bu peygamberlik kitabının sözlerinden çıkarırsa, Tanrı da onun payını bu kitapta yazılı yaşam ağacından ve kutsal kentten çıkaracak.

[20]Bunlara tanıklık eden, “Evet, kısa zamanda geliyorum” diyor.

“Amin. Gel ya Rab İsa!”

[21]Rab İsa’nın kayrası hepinizle olsun. Amin.

AÇIKLAMALAR

MATTA

1:1 Mesholunmuş. Önceki çağlarda peygamberlerin ve kralların başına yağ dökülür, bu insanlar çağrıldıkları işe böylece atanırdı. Bu uygulama onların Tanrı hizmetine getirildiğini belgelerdi. İsa'yı kurtarıcı atayan Tanrı O'nu kendi Ruhu'yla ve güçle meshetti. Bu nedenle O, **Tanrı'nın Mesih'**idir *(bkz. Habercilerin İşleri 10:38).*

1:21 Yehoşua. 'Tanrı kurtarır' anlamını taşır. Bu adın kısaltılmışı İsa'dır. İsa adı İbranice ve Yunanca'da rastlanmayan bir halk kullanımıdır.

1:21 İsrailliler kendilerinden Tanrı halkı diye söz ederdi. Bu nedenle onlara kısaca **Halk** denirdi; Onlar ulusları **Halk** olarak görmezdi.

2:1 Herodes olarak bilinen kralların ilki. Büyük Herodes diye tanınan bu adam İ.Ö. 40-4 yılları arasında Roma imparatorunun desteğiyle **Yahudiler'in Kralı** olarak egemenliğini saptadı *(bkz. 14:1; Habercilerin İşleri 12:1).*

2:4 Yahudiler arasında ruhsal yasaları korumakla görevlendirilenler. Yasalarla uğraşan yorumcular. Bunlar yeni yetişen kuşaklara ruhsal yasanın gereklerini ve uygulanışını öğretirdi.

2:11 Yeni doğan çocuğa sunulan bu üç armağandan **altın** O'nun hükümranlığını, **günlük** – tütsü olarak kullanılan bir çeşit ağaç sakızı– Tanrı yanından başrahibimiz olarak gelişini, **mür** –lavanta yapımında kullanılan bir çeşit sarı ağaç sakızı– ise İsa'nın kurbanlık kuzu olmaya geldiğini anlatır. Mür cesetlerin gömülmeye hazırlanışında kullanılırdı.

2:22 Herodes'in büyük oğlu II. Herodes: Yalnız iki yıl krallık edebildi.

3:1 Bu ad gerçekte Yuhanna'dır. Arapça'da Yahya diye tanındığından, Yahya adı kullanılmıştır.

3:2 Yaratan'ın oluşturduğu barış, düzen, esenlik ortamı, İsa'nın gelişiyle kişiye sunulan ve iç yaşamda etkisini belirten Tanrı hükümranlığı. Mesih'in yeniden gelişinde tüm evreni kapsayacak.

3:7 Yahudiler'in önde gelen dinsel topluluğu. Çok tutucu ve biçimciydiler. Harflere ve törelere her ayrıntıda bağlılıklarıyla tanınırlardı.

3:7 Yahudiler'in öbür dinsel topluluğu. İnanç konularını zamanın koşullarına uydurarak yorumlarlardı. Melekleri, ölümden dirilişi, son yargıyı tümden yadsırlardı.

3:11 Yahya'nın insanları suyla vaftiz etmesi *(bkz. Matta 3:11; 13:24; Habercilerin İşleri 1:5; 18:25b; 19:3),* Mesih bağlılarına uygulanan vaftizden ayrımlıdır *(bkz. Matta 28:19; Markos 1:4; Romalılar 6:2-5; Koloseliler 6:12).*

4:15 Diri Tanrı'ya tapınmayan, yalancı tanrılara bağlı insanlar için kullanılan bir söz.

4:19 İnsan avcıları: İnsanları günahtan dönüşe çağırmaya, Tanrı'ya bağlanmaya yöneltenler.

4:23 İncil, Evangelion. İncil sözü halk dilinde alışılmış Arapça bir kullanımdır. **Sevinç Getirici Haber,** Yunanca **Evangelion**'un öz anlamıdır.

5:1 İsa bölgenin dağlık olmasından yararlanarak topluluklara buradan sesleniyor. Eski amfiteatrlar da dağ yamaçlarında yapılır, böylece topluluklara seslenme kolaylığı sağlanırdı.

5:1 İsa on iki öğrenci seçti; onlara özel yetkiler verdi, onları **Sevinç Getirici Haber**'i yaymaya gönderdi. İsa'nın öğretisini benimseyen O'nun öğrencisidir. Öğrenciler için kullanılan öbür adlar **Haberci, Havari, Resul, Elçi**'dir *(bkz. 10:1-4)*.

5:22 O zamanlar İsrail ülkesi Roma egemenliği altındaydı. İsrailliler'in işlerine bakan yetmiş kişilik bir **İhtiyar Kurulu (Sanhedrin)** vardı. Toplumun ileri gelenlerinden oluşan bu kurulun yetkilerini Romalılar çizerdi.

5:27 Evlilik dışı cinsel bağlantı ile **rasgele cinsel ilişki,** Yunanca aslında iki ayrı kullanımdır: **Moiheia** ve **Porneia**. Birincisi zina anlamına, ikincisi ise evli olmayanların birbiriyle düşüp kalkması anlamına gelir. Bunların Türkçe'de tam karşılığı yoktur.

5:46 İsrail ülkesini yönetiminde tutan egemen Romalılar yararına yurttaşlarından vergi toplayan işbirlikçi azınlık. Matta bu kuşaktandı *(bkz. 10:3)*. Halk onları sevmezdi. Tutumları kaba, davranışları kapkaççıydı *(bkz. Luka 3:12,13; 18:10-14; 19:1-10)*.

6:24 Mammon: Yeryüzündeki geçici varlığı ve zenginlikleri simgeleyen bir yalancı tanrı *(bkz. Luka 16:9; 11:13*'teki açıklamaya*)*.

8:4 Tapınakta Tanrı'ya sunular sunmakla görevli kişi. Cüzamlının paklandığını belgelemeye yetkili din adamı *(bkz. Levililer 13:49; 14:2-32)*.

8:20 İsa kendini **İnsanoğlu** diye adlandırır. Tüm insanlığı temsil eden İyi İnsan.

9:7 Tarsus'lu Saul'un yücelerden ona görünen ve konuşan Mesih'le karşılaşması; yaşamının bambaşka bir yön alması. Bu olgu Habercilerin İşleri'nde üç kez anlatılır: **1.** Yazar Luka'nın kaleminden (9:1-9), **2.** Pavlos'un kendi ağzından Yahudilerin dinsel kurulu karşısında (22:5-11), **3.** Romalı kral Agrippa önünde (26:12-14).

Bunları dikkatle okuyan, ilk bakışta bazı ayrılıklar görür. Üç anlatının kimlere doğrultulduğuna dikkat edilsin. Okuyucuların, dinleyenlerin özelliği göz önünde bulundurulsun. Şam yolunda Saul'un dirilen Mesih'le ani karşılaşması, nesnellikten öznelliğe geçen doğaüstü tarihsel-tanrısal olgudur. Mesih düşmanı Saul'u bambaşka bir aşamaya getiren, daima buna değinilen tanrısal sonuçlama. Olgunun üç kez konu edilmesi amaçsız bir yineleme sayılmamalı. 9:7 ile 22:9 arasında göze görünür bir başkalık vardır. Bunlar ikinci sırada kalan ayrıntıdır. Konuda öz olgu düşman Saul'un dirilen Mesih'le karşılaşması, bunun sonucunda yaşamının bambaşka bir yön buluşudur. Herhangi bir olgunun bir kaç kez anlatılmasında araya bazı ayrıntılar girebilir, ama olayda vurgulanan konu nedir? Saul'un dirilmiş Mesih'le yüzyüze gelmesi, yaşamının taptaze yönteme girmesi. Öz budur. Okuyucunun dikkati bunlarda odaklanmalı.

9:8 Topluluğun karşısında kimsenin yapamadığı işleri yapan bir insan vardı. Bu, halkı korkuttu. Böylesi yetki ancak Tanrı'yla ilgili olabilirdi.

9:15 İsa soyut bir açıklamayla kendisinin **Güvey,** inanlılarının da **düğün çağrılıları** olduğunu bildiriyor. Soyut dille somut gerçekleri tanımlama sanatı İsa'nın göksel değerleri öğretmek için her vakit kullandığı bir yöntemdir. Soyut dilin anlamına girmeden İsa'nın sözlerini kavrayabilmek güçtür *(bkz. Matta 25:1-12; Yuhanna 3:29; II.Korintoslular 11:2; Efesoslular 5:24-27,32).*

9:30 İsa'nın amacı mucizeleriyle gücünü kanıtlamak değildi. Bu nedenle, olaylar dizisinin çevreye yayılmasını yersiz ve gereksiz buluyordu.

10:4 Roma egemenliğine karşı eylemi gerekli sayanlar. Bunlar kurdukları bir örgütle Romalılar'a karşı direnişi yürütmekteydi. Öğrencilerini yepyeni bir ilişkiye yönelten İsa onları toplumun her kesiminden seçmişti: Balıkçılar, gümrük vergisi toplayanlar, devrimciler, bir de İsa'yı ele veren Yahuda. Bunların on biri sonuna dek İsa'ya bağlı kaldı ve Sevinç Getirici Haber'i yaydı.

10:15 Tanrı taşkın günahları yüzünden Sodom ile Gomorra'yı gökten ateş göndererek yaktı *(bkz. Yaratılış 19. bölüm).* Yaratan'ın son yargılaması öncekilerden sert olacak.

10:22 İ.Ö. 164'te Antiokus Epifanes tapınağı murdarlaştırmıştı. Sonradan Yahuda Makabeus onu yeniden onararak Tanrı'ya adadı. Bu yıldönümü daima coşkuyla kutlanırdı.

10:36 İsa'ya iman en yakın kişilerin bile arasını açabilir *(bkz. ayet 21,22).*

10:38 Soyut kullanımın belirgin örneği. Burada haç elle tutulan, gözle görülen tahta, maden ya da taş parçası değildir; haç işkenceleri, baskıları, saldırıları, bunalımları, ölümü betimler *(bkz.16:24; Galatyalılar 6:14).*

10:39 Canın gerçek mutluluğu onu yitirmeye hazır olmaktadır. İsa bu ilkeyi şu canlı simgeyle anlatıyor: *"Doğrusu size derim ki, buğday tanesi yere düşüp ölmezse, tek başına kalır. Ama ölürse bol ürün getirir" (Yuhanna 12:24).*

11:13 Yahya'ya dek tüm peygamberler Mesih'i açıkladı. İsa Mesih Tanrı hükümranlığını insanlara yaydı, bireyleri ona çağırdı. İsa simgesel dille her engele ve baskıya karşın ruhsal hükümranlığın sürekli olarak yayıldığını, değerlendirmesini bilen kişilerce bulunduğunu belirtiyor.

11:14 Yahya'nın gelişinden dört yüz yıl önce, Tanrı Eski Antlaşma'da onun İlyas Peygamber andırışında geleceğini ve Mesih İsa'nın habercisi olacağını açıkladı *(bkz. Malakya 3:1; 4:4-6).*

11:23 Eski Antlaşma çağında **Şeol (Hades),** ölülerin toplandığı yer olarak tanınırdı. Yeraltındaki bu yere kapatılan bir daha oradan çıkamazdı *(bkz. Yeşaya 57:9; Eyub 11:8; Amos 9:2).*

12:1 Şabat (Cumartesi) –haftanın yedinci günü– Yahudiler'in dinlenme ve tapınma günüdür. O gün hiçbir işe el süremek bıktırıcı bir alışkanlık olmuştu.

12:5 Rahipler her Şabat günü kurban keserek gerekli sunuları sunar, böylece çalışma yasağına uymamış olurlardı *(bkz. Çölde Sayım 28:9,10).*

12:18-21 İsa'nın yeryüzünde kimseye kötülük etmeden engin yüreklilikle sürdürdüğü hizmeti yaklaşık yedi yüz yıl öncesinden haber veren tanrısal peygamberlik sözü.

13:52 Göksel hükümranlığı olumlu yolda değerlendiren dinsel yorumcu, Eski Antlaşma'nın ruhsal zenginliğini ve Yeni Antlaşma'nın barışsal düzenini yaşamında yansıtır.

14:1 İsa doğduğunda O'nu öldürmeye kalkışan kral **Herodes**'in aynı adı taşıyan oğlu **Herodes Antipas.**

14:4 Kral Herodes kardeşi Filippos'un karısı Herodya'yı sevdi, onu kocasından ayırıp yanına aldı. Yahya erdemli davranışla bu kötülüğü kınadı, ikisini de eleştirdi. Kutsallık ilkesiyle, erdemli görüşle Tanrı'ya hizmette bulunan Yahya bu tutumu sonucunda başını yitirdi *(bkz. Luka 3:19,20)*.

14:33 Tanrı yetkisiyle yapılabilen işlere tanık olan öğrenciler, İsa'nın Tanrı Oğlu olduğunu açık açık bildirdiler *(bkz. 11:27)*.

15:2 Ellerden başlayarak, bardağa çanağa varıncaya dek bütün bu yıkamalar temizlenmekle değil, töreleri görenekleri uygulamakla ilgili biçimsel alışkanlıklardı.

15:22 Yahudi olmayan. Yahudi halkının ruhsal hakları dışında kalan.

15:27 Bu ilgi çekici olay ve konuşma uluslardan gelen bir kadının etkin imanını belgeledi. İsa böylesi saf saltık imanı olanın Tanrı'nın kayrasından ve iyiliğinden yoksun bırakılamayacağını vurguladı.

16:4 Bu istek daha önce bildirilmişti *(bkz. 12:38-41)*. İsa yine aynı yanıtı veriyor. Bu insanların tüm merağı bir belirti seyretmekti. Belirtilerin en görkemlisi olan –Yunus olgusuyla tanımlanan– İsa'nın ölümünü ve üçüncü günde dirilişini görecekler, ama buna inanmayacaklar.

16:18 Petros adının anlamı Kaya'dır. İsa bu adı bir simge niteliğinde kullanarak, ileride olacak bir gerçeği açıklıyor.

16:18 Kilise'nin anlamı **Çağrılanlar Topluluğu**'dur. Kilise bir yapı değil, yeryüzünü dolduran Mesih inanlılarının toplumudur.

16:28 İsa ölümünden önce ve dirilişinden sonra öğrencilerinden bazılarına gelecek hükümranlığının ilgi çekici görünümlerini açıkladı. Bu bildiriyi izleyen olay bunların ilkidir.

17:3 Musa'yla İlyas: Eski Antlaşma çağının en güçlü, en yetkili iki peygamberi.

17:9 Tanrı'nın üç öğrenciye açıkladığı görkem, ölüler arasından dirilecek olan İsa'ya ilişkin özel açıklamaydı. O'nun dirilişine dek hiç kimseye bildirilmeyecekti.

17:12 Yahya'nın gelişinden yaklaşık dört yüz yıl önce Eski Antlaşma'da onun İlyas peygamber andırışında geleceği, İsa'ya öncülük edeceği açıklandı *(Malakya 3:1; 4:4-6)*. Yahya'nın yaşamı İlyas peygamberin karşılaştığı baskıları ve saldırıları akla getirir. Tıpkı İlyas gibi, Yahya da insanların kinine uğradı, aşağılandı, sonunda da öldürüldü *(bkz.*

14:1-12). Mesih böylece kendisine de her kötülüğün uygulanacağını, sonundaysa öldürüleceğini açıklamış oluyor.

18:24 On bin talant. Talant bir işçinin on beş yılda kazanabileceği paraydı.

20:17 Yeruşalim kentinin yüksek bir tepede olması nedeniyle, oraya gitmekten ya da oradan ayrılmaktan **çıkmak, inmek** diye söz edilir.

20:19 İsa çekeceği işkenceleri, ölümünü, dirilişini, üçüncü kez olarak önceden bildiriyor *(bkz.16:21; 17:22,23)*.

21:11 Topluluğun görüşü peygamber kavramına kısıtlanmıştı. Birkaç gün sonra İsa'nın çarmıha çakılmasına tanık olacaklar, O'nu açıklanan Kurtarıcı olarak görecekler.

21:45 İsa'nın çarmıha çakılmadan önce anlattığı bu soyut olay, peygamberlikle ilgili tanımlamadır. Tanrı dinsel yöneticileri topluma ilişkin ruhsal sorunlardan sorumlu tuttu. Ama onlar buna aldırmadı. Uyarıcı olarak gönderilen peygamberlere çok sert davrandılar. Oysa sorumluluklarını karşılamak zorundaydılar. Tanrı peygamberlerden sonra yeryüzüne Oğlu'nu gönderdi. O'nu öldürdüler. Sonunda Tanrı bu insanlardan her yetkiyi çekip aldı. Anlatılanları duyanlar somut gerçeği kavradı, İsa'ya karşı taşkınlıkla homurdandılar.

22:16 Roma uydusu, kral Herodes'e bağlı işbirlikçi partiden olanlar. Bunlar, "Senin düşmanın benim düşmanımdır" ilkesine uyarak din biçimcisi Ferisiler'le İsa Mesih'e karşı elbirliği ettiler; ayrımlarını unutuverdiler.

22:17 İ.Ö. 31 yılında, İmparator Avgustus'un yengisiyle başlayan ve Neron'un ölümüyle (İ.S. 68 yılı) sonuçlanan dönemde Roma imparatorlarına verilen ad.

22:17 Ferisiler'in öne sürdüğü sorunun ne denli kurnazlıkla tasarlandığı belirgindir. Sözü edilen vergi zorunluluğu genellikle uygulanmıyordu. İsa onlara, "Vergiyi ödeyin" derse, kendisini işbirlikçilikle suçlayacaklardı. "Hayır, vergiyi ödemeyin" dese, bu kez O'na düzeni bozucu diyeceklerdi.

22:19 Bir dinar. İsa'nın kendine özgü yanıtı tümünü susturdu ve bireyin devlete karşı yükümlülüğünü açığa çıkardı

.

23:5 Başta ve kolda taşınan, üstünde ayetler ya da dualar yazılı bağlar. Eski Antlaşma'daki bir buyruktan doğan bu alışkanlık, İsa'nın kesinlikle suçladığı biçimsel bir gösterişe dönüşmüştü. Başlangıçta verilen buyruk simgeselken biçime, kupkuru ananelere eğilimli din kuşaklarınca yozlaştırıldı. Tanrı Eski Antlaşma'da şöyle buyurmuştu: *"Bu sözlerimi yüreğinize ve canınıza koyacaksınız. Simge niteliğinde onları elinizin üstüne bağlayacaksınız ve gözlerinizin arasında alın bağı olacak" (Yasanın Tekrarı 11:18)*. Tanrı'nın verdiği bu ruhsal buyruğun göreneksel bir batılcılığa dönüştürülmesini İsa kesinlikle kınadı.

23:5 O çağın giysilerinde, eteğin dört kenarında bulunan saçak püsküllleri. Bunlar simgesel olarak Tanrı buyruklarını unutturmamayı amaçlıyordu. Oysa biçim ve töre meraklıları onları gösteriş için sergilemek yolunu tuttu *(bkz. Sayılar 15:37-41)*.

23:23 Kazancın ve varlığın onda birini Tanrı'ya ayırmak ilkin İbrahim'e buyrulan çok eski bir yükümlülüktür *(bkz. Yaratılış 14:20; 28:22).* İsa bu alışkanlığın yanı sıra önem taşıyan ruhsal yükümlülükleri vurgular.

25:15 Efendi ilkine beş, ikincisine iki, üçüncüsüne bir talant verdi. Bugünkü altın karşılığıyla bir talant yaklaşık bir çubuk altın olarak değerlendirilir *(bkz. 18:24).*

26:1-2 Passah kutlayışında İsrailliler Tanrı buyruğuyla Mısır'da kölelikten kurtulurken, kapı süvelerini kanla sıvamak için sundukları kurbanı anarlardı *(bkz. Mısır'dan Çıkış 12)*. İsrailliler'in Passah'ı kutlayışı, Nisan ayında dolunayı hemen izleyen Şabat'a rastlar.

26:17 İsrailliler Mısır'da kölelikten kurtulurken, ivedilikle ekmeklerini mayasız hamurla pişirdiler. Bu tarihsel olay çağlar boyu tüm kuşaklarca bir anı niteliğinde kutlanmaktadır *(bkz. Mısır'dan Çıkış 12:18-20).*

26:24 Kötülüğü yeğleyenin kişisel sorumluluğu belirtiliyor *(bkz. 18:7).*

26:39 Günahsız İsa'nın günahlı sayılması. Günahlılar yerine günah olması, en kötü günahlı gibi çarmıha çakılması. Özü kutsallık olan İsa'ya işkenceden ve bedensel ölümden çok daha ağır gelen buydu.

26:53 Lejiyon sözü ilkin Roma askeri kıtası için kullanıldı. Bu kıtanın sayısı yaklaşık altı bin askerdi.

27:16 Bar-Abbas Yeruşalim'de ayaklanmaya katılmış, adam da öldürmüştü. Ölüm yargısı giyen bu suçlunun kurtulması olanaksızdı. Herkes onun suçluluğunu biliyordu. İsa'da ise kimse bir suç bulamadı. Ama ölüm yargısı giyen serbest bırakıldı; İyi İnsan ölüm yargısı giydi.

27:32 Kuzey Afrika'nın önemli bir kenti.

27:45 Güneş tutulması değil.

27:51 Tapınağın **heykel** diye bilinen cemaat bölümünü, **debir** denen ve en kutsal yer olan, sadece başrahibin, o da yılda bir kez kurbanın kanını getirerek girebildiği iç bölümden ayıran özel perde *(bkz. Mısır'dan Çıkış 26:31-33).*

27:52 Ölüm **Uyku** olarak anlatılır. Ölüler de **Uyuyanlar** diye. Bu, ölülerin son dirilişi değil, özel bir diriliştir.

27:62 Hazırlık Günü: Cuma. Kutsal Gün olan **Şabat**'tan (Cumartesi) önceki gün. Yahudiler'in **Şabat**'a gerekli hazırlıkları yaptıkları gün. Çünkü **Şabat'**ta hiçbir iş görmemeleri gerekirdi.

27:65 Konu edilen kolcular başrahibin buyruğu altındaki Yahudiler'di. Valinin buyruğundaki askerlerse Romalı'dır *(bkz. 27:27).*

28:1 Haftanın ilk günü: Pazar. İsa'nın ölüler arasından dirilişi Pazar sabahı oldu. Bu yüzden Mesih inanlıları bu günü tapınmaya ayırır, onu Rab'bin günü olarak anarlar *(bkz. Vahiy 1:10)*

28:19 İsa Mesih'e iman eden birey O'nun ölümü ve dirilişiyle özdeşliğini betimlemek için Baba, Oğul, Kutsal Ruh adına suya gömülerek, başka bir inanlı tarafından vaftiz edilir *(bkz. Romalılar 6:2-5).*

MARKOS

5:9 5000-6000 kişilik bir Roma alayı. Cinlerin ne denli kalabalık olduğunu, adamın kişiliğini nasıl çaldığını betimleyen bir durum *(bkz. Matta 26:53*'teki açıklamaya*).*

9:50 Soyut kullanımda tuzun koruyan, tat veren, susuzluk getiren bir nesne olmasıyla ilgili gerçek. Mesih'in inanlılarına verilen buyruk şudur: *"Sözünüz her zaman cana can katar nitelikte ve tuzla tatlandırılmış olsun" (Koloseliler 4:6).* Tanrı Eski Antlaşma'da tuzu antlaşma simgesi olarak tanımladı, sunuların tuzlanmasını buyurdu *(bkz. Levililer 2:13; Çölde Sayım 18:19; Hezekiel 43:24).* Herkesin ateşle tuzlanacağına değinen İsa, inanlılarının baskılara, saldırılara uğrayacağını, bu çetin denenmelerin Mesih'e bağlılığı pekiştireceğini ve konuya bambaşka bir boyut katacağını soyut dille bildiriyor.

10:38 Soyut teknikle konuşan İsa çarmıha çakılmasını ve ölümünü içilmesi güç bir bardak, katlanılması çetin bir vaftiz niteliğinde tanımlıyor. Soyut tekniğe alışkın olmayanın bu gerçekleri kestirebilmesi Tanrı'ca aydınlatılan bilgiyi gerektirir.

12:26 Horeb Dağı'nda hiç tükenmeyen ateşle yanan çalının ortasında Tanrı'nın Musa'ya görünerek, *"Durduğun yer kutsal topraktır"* dediği, kendisini İbrahim'in, İshak'ın, Yakup'un Tanrısı olarak tanımladığı olgu *(bkz. Mısır'dan Çıkış 3:1-6).*

15:44 Çarmıha çakılanların ölmesi genellikle çok uzun sürerdi. Bundan daha işkenceli bir ölüm cezası düşünülemezdi. Kimi vakit asılanların bacaklarını kırarak ölümü ivedileştirmeye çalışırlardı *(bkz. Yuhanna 19:31-33).*

LUKA

1:4 Yazar Luka yüksek eğitim görmüş bir hekim, aydın bir insandır. İsa'nın dünyaya geldiği çağın klasik bir bilgini, geniş çapta gezmiş görmüş bir gözlemcisidir. Pavlos'un en yakın iş arkadaşı, haber gezilerinde yoldaşıdır. Gerçek bir Tanrı bağlısı olduğundan, Tanrı Haberi'ni insanlara açıklamak için özel yetkiyle donatılmıştır.

Teofilos ise İsa Mesih'in yeryüzündeki yaşamı, öğretisi, eylemleriyle yakından ilgilenen bir düşünürdür. Doktor Luka'yı İsa'nın doğumu, tanrısal Haber'in gelişimi konularında nesnel araştırmaya atayan odur. Böylelikle bu belgenin oluşmasına, tüm dünyaya yayılmasına katkıda bulunmuştur. Parşömen karşılığını kendisi ödemiş olabilir.

1:31 Yehoşua: 'Tanrı kurtarır' anlamında kullanılan İbranice adın kısaltılmışı, İsa'dır. Bu bir halk kullanımıdır.

2:35 Tanrı esinlemesiyle peygamberlik eden Simeon, İsa'nın hem kurtarmaya hem de yargılamaya geldiğini belirtiyor. O'nun haçlanışı sonucunda annesi Meryem'in duyacağı derin acıyı da bildiriyor.

2:49 İsa'nın kendisini Tanrı'nın Oğlu diye tanımlamasını, Tanrı'nın da O'na, *"Sen sevgili Oğlum'sun, Sen'den hoşnudum" (3:22)* demesini başlangıçta Meryem'le Yusuf bile

anlayamamıştı. Yusuf'la evlenmeden önce Tanrı buyruğuyla İsa'ya gebe kaldığında, Meryem çocuğunun kimliği konusunda kavrayamadığı birçok gizle karşılaştı, bunlarla boğuştu.

9:53 Samiriyeliler'le Yahudiler arasında birbirini çekememezlik eski ve derin bir yaraydı.

9:60 Mesih'in çağrısı kesin ve belirgindir. Ruhsal yaşama kavuşan, ruhsal yaşamı kavrayamayandan ayrımlı davranır. Mesih ruhsal yaşamı olmayanları **ruhsal ölü** diye nitelendirir. Belki bu adamın babası daha ölmemişti bile. Babasının ölümünü bekleyip ondan sonra İsa'ya katılmayı amaçladı. Mesih'in **ardım sıra gel** çağrısı şimdiki anı kapsar. Yarın geç olabilir. Üç ayrımlı olay *(Luka 9:57-62)* aynı gerçeğe ışık tutar. Mesih her inanlıdan mazeret tanımayan bağlılık ve hizmet bekler.

10:32 Yahudiler'in rahipler ve dinsel görevliler sınıfı. Musa'yla kardeşi Harun, İsrail'in on iki kolundan Levi soyuna bağlıdır. Din görevlisinin bu adamın yardımına yetişmesi gerekirken o sıvışıp gidiyor.

10:33 En sıcak, en içten ilgiyi bir yabancı gösteriyor. Mesih'in insanlığa duyurduğu gerçek, sadece yurttaşın insan kardeş olarak benimsenmesinden çok öteye gider *(bkz. Matta 5:43-48)*.

11:38 Bu yıkanma temizlenmekle ilgili değildi. Töreleri, görenekleri uygulamakla ilgisi olan bir alışkanlıktı.

11:42 Kazancın ve varlığın onda birini (yüzde onunu) Tanrı'ya sunmak, ilkin İbrahim'e buyrulan çok eski bir yükümlülüktür *(Yaratılış 14:20; 28:22)*. İsa bu alışıklığın yanı sıra önem taşıyan ruhsal yükümlülükleri belirtti.

12:25 Başka bir deyişle İsa şunu anlatır: *"Kaldı ki, içinizden hanginiz kaygılanmakla yaşam süresine bir tek gün ekleyebilir?"*

15:8 On drahmi. On parça gümüşten oluşan bir gerdanlık. Düğün için çeyiz çemen olarak bilinen bu gerdanlık eksilirse kadın evlenemezdi.

16:9,11,13 Zenginlik ilahı, Haksız Mammon. İsa bu çarpıcı simgeyle maddeciliği kınıyor. *8:14*'te konuyu somut dille geniş çapta aydınlatıyor *(bkz. Matta 6:24)*. Bu söz Kildanice'den türevdir. Anlamı: **Güvenilen nesne.** Tanrı'ya karşı direnen yersel iştah *(bkz. Filippililer 3:19; Matta 6:24)*. Aslında, hakka saygısı olmayan zenginlik ilahı olarak bilinir.

17:21 Tanrı'nın insanlığa atadığı hükümran İsa bu soruyu soranların ortasında duruyordu.

22:32 İsa Petros'un kendisiyle ilişkisini kesinlikle yadsıyacağını, sonra da bu yüreksizliğinden derin pişmanlık duyarak yeniden Mesih imanına döneceğini önceden bildiriyor.

22:38 Bu konuşmada İsa efendilerini yitirecek olan öğrencilerin üzüntüyle dolu duygularını açığa vuruyor. Onlar acaba kılıç mı, yoksa başka şeyler mi gerekli diye kafa yorarken, O, *"İşte sizin kaygınız budur!"* diye içlerindeki yersiz düşünceleri iğneliyor.

22:66 Yahudiler'in ileri gelen görgülü yaşlı yetmiş kişiden oluşan en üstün ve yetkili dinsel-ulusal kurulu *(bkz. Mısır'dan Çıkış 24:1; Çölde Sayım 11:25; Matta 5:22; Habercilerin İşleri 4:5; 22:5).*

23:54 Yahudiler'in Şabat (Cumartesi) günü Hazırlık (Cuma) akşamı güneşin batmasıyla başlar.

YUHANNA

1:4 Işık sözü İsa Mesih'le ilgili olarak kullanılır. Bu yazıda yirmiden çok kez geçer. İsa'nın **Işık** olarak geleceğini Eski Antlaşma peygamberleri bildirir. Yeşaya şöyle der: *"Karanlıkta yürüyen halk parlak bir ışık gördü. Koyu karanlığın sardığı ülkede oturanlar üzerine ışık doğdu" (Yeşaya 9:2).*

1:14 İnsan bedeni kuşanıp yeryüzünde konut kurdu. Bir insan gibi yaşamaya geldi.

1:25 Yahya'nın insanları suyla vaftiz etmesi *(bkz. Matta 3:11; 13:24; Habercilerin İşleri 1:5; 18:25b; 19:3)*, Mesih bağlılarına uygulanan vaftizden ayrımlıdır *(bkz. Matta 28:19; Markos 1:4; Romalılar 6:2-5; Koloseliler 6:12).*

1:45 İsa Mesih erden kız Meryem'den doğdu. Daha sonra Yusuf nişanlısı Meryem'le evlendi. Konuyla ilgili daha geniş bilgi için *(bkz. Matta 1:18-21, 24,25; Luka 2:22,48; 3:23).*

2:11 Belirti, mucize: Yaratıkları aciz bırakmak. İsa'nın yüceliğini gösteren eylemler dizisi.

2:21 İsa tanım diliyle bedenini, içinde Tanrı Ruhu'nun barındığı tapınak diye anlatır.

7:2 Ekim'de gelen bu kutlamada Yahudiler Sina Çölü'nde kırk yıl başıboş dolaştıklarını anmak amacıyla çadır kurar, bir hafta süreyle çadırlarda yaşarlardı *(bkz. Levililer 23:34).*

7:27 Yahudiler'in düşüncesinde, Mesih'in yoktan ortaya çıkacağına ilişkin bir inanç varsayımı dolaşırdı *(bkz. Matta 24:26).*

7:35 Yunanlılar arasında yaşayan ve onların dilini kültürünü benimseyen Yahudiler.

7:38 Eski Antlaşma peygamberleri bunu belirtti *(bkz. Yeşaya 58:11; Hezekiel 47:1; Yoel 3:18; Zekarya 14:8).*

9:22 Kişiyi merdut (kovulmuş) sayıp aralarından atma eylemi *(bkz. ayet 34).*

11:49 Başrahiplik hakkı Romalı valinin kayırıcılığı ve arkacılığıyla kazanılan, sık sık sahip değiştiren bir makama dönüşmüştü.

11:51 Bu din adamı tanrısal esinlemeyle önemli bir gerçeği duyuruyor.

12:31 İblisin yeryüzünde kendine özgü egemenliği kurduğu İsa'nın belirgin öğretisidir *(bkz. 8:44; 14:30; 16:11).*

17:17,19 Kutsal kılma, kutsama: Tanrı'nın Mesih inanlısını günahtan kesinlikle ayırıp kutsal yaşam bağlısı kılma eylemi. Özü kutsallık olan Mesih her bakımdan inanlısıyla özdeş oldu, kendisini baştanbaşa Tanrı hizmetine ayırdı.

19:39 Roma litresi: Yaklaşık üç kilo. Sözü edilen bu pahalı kokular ölülerin gömülmesinde kullanılırdı.

21:23 İsa'yı kurtarıcı olarak değerlendiren kadın-erkek birbirini kardeş ve kız kardeş niteliğinde tanır.

HABERCİLERİN İŞLERİ

1:1 Sevinç Getirici Haber'in Luka adıyla bilinen kesimini kaleme alan yazar.

1:2 İsa'nın çağırdığı öğrenciler O'nun dirilişine tanık oldu. İsa onları ve başka inanlıları evrensel müjdeyi yaymaya gönderdiğinden, bunlara **Apostoloi: 'Gönderilenler'** denir.

1:12 Bu ilginç deyim, o çağda Şabat (Cumartesi) günü ne denli yol yürünebileceğini saptamak amacıyla oluşmuştur. Tapınma günlerinde insanın gelişigüzel yolculuğa çıkmasını önlemek için dinsel yorumcular Şabat günü yalnız 2000 *gez* yol yürünebileceğini saptadı. Bir *gez* dirsekten orta parmağın ucuna kadar olan uzunluğu simgeler; 54.30 santimetre uzunluğu anlatır. Buna göre 2000 gez 1.086 metre, yani bir kilometreden biraz fazladır *(bkz. Mısır'dan Çıkış 16:29; Çölde Sayım 35:5).*

1:18 Otuz parça gümüşe karşılık İsa'yı ele veren Yahuda, bu parayla satın aldığı tarlada kendini astı, ardından da tepetaklak yeri boylayıp can verdi. Bu onun acıklı sonu oldu *(bkz. Matta 27:5).*

1:20 Episkopos, Episkopi: Kilise topluluğunda inanlıların ruhsal bakımıyla yükümlü kişi ve onunla ilgili görev. Sözlük anlamı: **Gözetici. Episkopos** hem öğüt verir, hem de kişisel ve genel konularla ilgilenir *(bkz. 20:28).*

2:1 İlk ürün arpa demetinin sunu niteliğinde sallanmasından elli gün sonra *(bkz. Levililer 23:15,16).* **Pentekost** elli demektir. Bir Şabat'tan yedi Şabat sonraya düşer. Bu çok önemli bir olgunun kutlama günüydü *(bkz. Mısır'dan Çıkış 34:22; Yasanın Tekrarı 16:10).* Tanrı'nın Sina dağında Musa'ya On Buyruğu vermesi de bu günde kutlanmaya başladı. Haftanın ilk gününe (Pazar'a) rastlayan o gün, Mesih inanlıları kutlama için Yeruşalim'de toplanmıştı.

2:17 Tanrı'dan gelen imgeleme. İnanlının ruhsal varlığında beliren tanrısal açıklama.

2:20 Mesih'in yeniden gelip Tanrı düzenini getirmesi, yüce ve görkemli Gün'dür *(bkz. 3:21).*

2:23 Çağdaş insan yasalarını düzenleyen Roma kuşakları, Tanrı'nın doğruluk ve adalet yasasından bilgisizdi. Bu nedenle İsa'nın çarmıha çakılmasını onayladı.

2:27 Eski Antlaşma çağında **Şeol (Hades)** ölülerin toplandığı yer olarak tanınırdı. Yeraltında bulunan bu yere kapatılan oradan çıkamazdı *(bkz. Yeşaya 57:9; Eyub 11:8; Amos 9:2).*

2:33 Tanrı Mesih inanlılarına kutsallık bilgisi ve özel güç vermek için Kutsal Ruh'unu göndereceğini peygamberleri aracılığıyla yüzlerce yıl önceden vaat etmişti *(bkz. Hezekiel*

36:27-32; Yoel 2:28-32). İsa Mesih Tanrı'nın bu vaadini yineledi *(bkz. 1:4,5; 11:16; Yuhanna 14:15-18,25,26).*

2:46 Mesih'e inananların özelliklerinden biri ortaklaşa yemek yemeleriydi. Varlıklı varlıksız her inanan, kadın ya da erkek hep birlikte oturup bir arada yemek yerdi.

3:23 İsrailliler kendilerinden **Tanrı Halkı** diye söz ederdi. Bu nedenle onlara kısaca **Halk** denirdi *(bkz. Matta 1:21)*.

4:12 İsa Meryem'den dünyaya gelmeden önce Tanrı'nın meleği Yusuf'a şöyle dedi: *"Meryem'i kendine eş olarak almaktan çekinme. Çünkü kendisinde oluşan Kutsal Ruh'tandır. O bir erkek çocuk doğuracak ve O'nun adını İsa koyacaksın" (bkz. Matta 1:20,21).* Bu ad **Yehoşua (YAHWEH Kurtarır)** anlamında kullanılan İbranice sözün halk dilinde kısaltılmış kullanımıdır.

4:36 Levi, İsrail'in on iki soyundan biridir. Bu soya bağlı olanlar özellikle rahiplik ve dinsel görevlerle uğraşırdı.

5:11 Çağrılanlar (Ekklesia). Bir bina ya da yapı değil, ruhsal çağrıyla Tanrı'ya çağrılanların oluşturduğu topluluk *(bkz. Matta 16:18).*

5:13 Tanrı'nın yalan söyleyen Hananya ile karısını yargılaması, çıkarcılık için yarım gönülle inanlılara katılmanın tehlikeli uğraş olduğunu herkese anımsattı. Bu olgu insanların yüreğine korku ve saygı duygusunu yerleştirdi.

6:1 İnanlılar topluluğu ayrı insanlardan oluşmuştu. Tümü de aynı gelir kaynağından, yani bireylerin mallarını satarak sundukları paradan geçiniyordu. Yahudiye ülkesinden olanlara **Yahudi** denirdi. Başka ülkelere dağılmış olan ve Yunanca konuşan kişilere de **Hellenist** denirdi. Ayrım dil konusundaydı. Bu durum gereksiz bir sürtüşme doğurdu. Tanrı Ruh'undan esinlenen Haberciler bu sürtüşmeyi **Hizmet Görücüler**'i atayarak önledi. Bugün her kilise topluluğunda **Hizmet Görücüler** vardır. Bunlara **Diyakon** denir.

6:9 İ.Ö. 63 yılında Pompeius'un Roma'ya götürüp orada köle olarak sattığı Yahudiler'in oluşturduğu sinagog (toplantı, topluluk). Bu insanlar sonradan özgürlüklerini kazandı ve **Özgürler Sinagogu**'nu oluşturdu. Onlar da Mesih bildirisine karşı çıkanlar arasındaydı.

7:8 Tanrı İbrahim'i kendisine bağlılığa çağırdıktan sonra ona sünneti simge olarak verdi *(bkz. Yaratılış 17:9-12).* Tanrı, *"Bütün erkek çocuklar sekiz günlükken sünnet edilecek"* dedi. Fiziksel sağlığa katkısı olmaktan başka bunun ruhsal önemi vardı. Eski Antlaşma'da sünneti biçimcilikten çıkarmayı amaçlayan Yeremya peygamber şunları yazdı*: "Kendinizi Rab için sünnet edin, yüreğinizin kabuğunu atın. Yoksa işlerinizin kötülüğü yüzünden öfkem ateş gibi parlayıp yanacak ve söndüren bulunmayacak" (Yeremya 4:4).*

7:43 Amon halkının tapındığı bir ilah. **Moloh**'a tapınma çocukların ateşe atılıp yakılmasıyla el ele vermiş, toplumun dokusuna işlemiş hunhar bir uygulamaydı *(bkz. Levililer 18:21; 20:2-5; Yeremya 22:35; II.Krallar 18:17).* Tanrı bu töreyi uygulayanları Musa aracılığıyla ölüme yargıladı. Buna karşın bazı İsrailliler bu puta tapıcı çılgınlığı benimsedi *(bkz. Yeremya 7:31; 19:4,5; Hezekiel 16:21; 23:37,39).* İsrail halkı Babil sürgününden döndükten sonra puta taparlığı kesinlikle bıraktı.

İlah **Refan, Satürn (Zühal)** gezegeniyle ilişkisi olan tarım tanrısıydı. İsrail halkının çölde puta taparlığa özenerek Harun'a zorla yaptırdığı dana, puta tapan toplumların özellikle boğa burcu yönünden yıldızlara tapmasından esinleniyordu. Bu put insan bedeniyle boğa başını birleştiren acımasız bir ilahı simgelerdi. **Satürn**'ün **Zaman**'la ilgisi vardı. İnsanın sonunu kararlaştırırdı. Bu kurama inananlar, boğa burcunu izlemek için her densizliğe kalkışırdı.

7:44 İsrailliler Tanrı'nın İbrahim'e vaat ettiği ülkeye giderken sürekli yoldaydılar, tapınakları ne yoktu. Musa Tanrı buyruğuyla halktan armağanlar topladı, gösterilen ölçü uyarınca **Tanıklık Çadırı**'nı kurdu. Çadırın en kutsal yerine On Buyruğu içeren taş levhaları koydular. Orada insanların günahı için kurtulmalık (kurban) kanı sunulurdu.

7:45 Yeşu, Musa'dan sonra İsrailliler'i yöneten, onları İbrahim'e vaat edilen Kenan ülkesine getiren önder.

7:58 İsrail yasasına göre, Tanrı'ya sövdüğü öne sürülen kişiyi suçlayacak tanıklar gerekti. İdam yargısı, tanıkların orada bulunması ve doğrudan doğruya yargıya katılmasıyla verilirdi *(bkz. Levililer 24:13-16)*. Sonra tüm topluluk yargılıyı taşlardı. Stefanos'un İsa'ya inancını sövme sayanlar onu öldürmekte hiçbir sakınca görmedi.

8:16,17 İsa Mesih'e iman edip yeni yaşama kavuşan kadın erkek herkes O'nun Kutsal Ruh'unu alır *(bkz. Romalılar 5:5; 8:9; I.Korintoslular 12:13)*. Mesih inancının yayılmaya başladığı dönemde, yeni inanlılara bu önemli sağlayış belirtildi; Haberciler'in öğretisi ve duası ile Kutsal Ruh inanlılara geldi, onlara ruhsal yetki ve güç verdi.

Haberciler'in üstlerine ellerini koymaları üzerine yeni inanlıların Kutsal Ruh'u alması, inanlılar topluluğunun başlangıcında beliren bir olgudur. İnanlılar böylece her yana yaygın ruhsal paydaşlığın birer parçası oldu.

8:27 Eski saray uygulamalarının belirli görevlerindeki erkekler enenir (hadım edilir), böylece erkekliği giderilirdi.

9:2 Başlangıçta Mesih inancı için 'Şu Yol!' diyerek alaya kaçan bir deyiş kullanırlardı. Mesih inanlısı (Hıristiyan) adı daha geç kullanıldı *(bkz. 11:26)*.

9:30 Sonradan Pavlos adını alan Saul o zamanın en önemli kentlerinden biri olan Tarsus'un seçkin kişilerindendi.

10:14 Petros inancının kurallarına sıkı sıkıya sarılan bir Yahudi'ydi. İsrailliler'in ne yiyip ne yemeyeceği kendilerine bildirilmişti. Bu çarpıcı görme Petros'u sarstı. Ama Tanrı şaşırtıcı bir betimleme yoluyla ona ayrımlı bir gerçeği öğretiyordu *(bkz. Markos 7:14-23)*.

10:25 Tanrı bilgisi daha gelişmemiş olan yüzbaşı Kornilyos, düpedüz bir insan –yaratık– önünde yere kapanıyordu. Bu yanlış atılım önlendi.

10:45 İnanlılar iki koldan oluşmaktaydı. Bunlardan biri İsrail inancından gelen ve sünnet geleneğine bağlı olanlardı. Ötekilerse, uluslardan gelen ve sünneti uygulamayan koldu: **Yunanlı** ya da **Hellen**.

11:20 Hellenistler'den ayrımlı olarak doğrudan doğruya Yunan soyundan gelenler: Grekler *(bkz. 6:1; 9:29)*.

11:28 Tüm Dünya sözü Roma Dünyası'yla ilgilidir: Akdeniz çevresindeki ülkelerde 41-54 yıllarında Klavdius Roma imparatoruydu. Tarihin belgelediği bu kıtlık belirli yerleri, bu arada Yahudiye ülkesini daha çok etkiledi.

11:30 Presbiteroi (İhtiyarlar): Kilise topluluğunda bilgi ve görgü bakımından ön sırada beliren ruhsal gözeticiler. Bu iki ad aynı anlamda kullanılır: **(Episkopos) Gözeticiler**. **Diyakonos: Hizmet Görücüler** açıklaması için **6:1**'e bakınız.

12:1 Herodes adıyla bilinen kralların dördüncüsü. Romalılar'ın egemenliğinde krallık eden bu adam Mesih inanlılarına çok ağır baskılar yaptı.

12:19 Roma yasasına göre cezalı kişiyi koruyan asker onu kaçırırsa bu suçu kendi canıyla öderdi.

12:20 Kral Süleyman'ın günlerinden beri bu kentler yiyeceklerini Galile ülkesinden sağlardı *(bkz. I.Krallar 5:9-11)*.

13:4 Antakya yakınlarında Samandağı diye bilinen deniz kıyısında o çağın önemli bir iskelesi.

13:8 Elimas: Arapça âlim (bilgin) kelimesinin yozlaştırılmış bir kullanımıdır. Bu açıkgöz adam valinin yanında kalıyor, kendisine güya bilgi veriyordu. Ama akıllı bir insan olan vali, Tanrı Sözü'nü bildirenlerden gerçeği öğrenmek istedi. Bunun üzerine bilgin geçinen büyücü kuşkulandı, kıskandı. İkbali sönmekten, önemini yitirmekten korkarak Barnabas ile Saul'a karşı çıktı. Bu direniş Tanrı'yaydı; ona çoğa mal oldu.

13:16 Yahudiler Roma İmparatorluğu'na yayılmışlar, her yerde sinagoglar kurmuşlardı. Buralarda ruhsal yasa öğretilir ve Tanrı'ya tapınılırdı. Ulusların kendilerine özgü tapınakları vardı. Müjde gezisine çıkan haberciler ilkin sinagoglara uğradı. Çünkü Yahudiler gerçek Tanrı bağlısıydı. Sinagoglara Yahudiler'den başka Tanrı'yı arayan ve O'ndan korkan insanlar da katılırdı. Bunlara **Tanrı'dan Korkanlar** denirdi. Onlar için kullanılan başka bir ad da **Proselit**'tir. Bu ad tanrıbilmezlikten Tanrı'ya dönüş anlamına gelir. Bu insanlar Mesih bildirisine her zaman olumlu tepki gösterdi; çünkü gerçeğin aracılarıydı.

13:20 Tanrı, İsrailliler'i Musa'nın yardımcısı Yeşu'nun yönetiminde Kenan ülkesine getirdi ve İbrahim'e vaat ettiği bölgeyi onlara miras olarak verdi. Yöneticileri doğrudan doğruya Tanrı idi. Tanrı topluluğun günlük işlerine bakan **Yargıçlar** atadı. Eski Antlaşma'da HAKİMLER yazısı bu döneme ilişkin olayları canlandıran tanrısal bir belgedir. Yargıçlar dönemi Samuel peygamberin atanmasıyla son buldu.

14:12 Zeus (Jüpiter) tanrıların başı sayılan bu ilahın önemi büyük olmakla birlikte, çeşitli yorumlar uyarınca yerden yere değişirdi. Eski Anadolu inançlarında Zeus ile Hermes her yeri dolaşan iki ilahtı. Uğradıkları yerlerde halk onlardan yararlanmak için birbiriyle yarışırdı.

Hermes (Merkür) birçok özellik taşıyan bir ilahtı: Tanrıların habercisi, bilgi, yolculuk, ticaret, gençlik ve özellikle söz söyleme ilahı. Mitoloji onu **Zeus** ile **Meya**'nın oğlu sayar. Bu tür hayal ürünü ilahlardan ve onlara bağlı putlardan başka bir şey bilmeyen eski Anadolu halkı, diri Tanrı'nın habercilerini bu hayal ürünü tanrılarla karıştırdı. Bu olay habercilerin puta taparlığı tüm çıplaklığıyla kınayan konuşmayı duyurmalarına yol açtı.

15:5 İlk kilise topluluğunda doğan anlaşmazlık şuydu: Yahudi inancından Mesih'e gelip O'na iman edenler kendi inançlarıyla ilgili ruhsal yasanın, çeşitli tanrısız toplumlardan gelenlere de empoze edilmesini istiyordu. Sünnet edilmek, yiyecek konularını denetlemek, töresel alışkanlıklarla uğraşmak gibi.. Tanrı kayrasının her sorundan önce geldiğini bilen Pavlos, Barnabas ve öbür haberciler Mesih inancının Yahudi töreleri çerçevesinde kısıtlanamayacağını savundu. Ferisilik'ten çıkan, biçimciliğe sımsıkı bağlı kalan kesim bunun tersini savundu. Böylece, gelişmekte olan toplulukta önemli bir yorum ve uygulama ayrılığı başgösterdi.

Antakya'daki topluluğu uluslardan gelenler oluşturuyordu. Bunlar Yahudi törelerine bağlanamazdı. Bu nedenle Antakya'daki topluluk, sorunu görüşmek için Pavlos'la Barnabas'ı habercilerin çoğunluğunu kapsayan Yeruşalim'e, kardeşler topluluğuna gönderdi.

Yeruşalim'deki kilise topluluğu genellikle Yahudi kökenli inanlılardan oluşuyordu. Sonuçta ilginç bir inanç ve uygulama tartışması belirdi. Yeruşalim'de toplanan bu ilk kilise konseyi (İ.S. 50) Tanrı Ruhu'nun esinlemesiyle soruna eğilerek onu belirgin biçimde çözdü. Uluslardan iman edenlerin Yahudi törelerini tutmaya zorunlu kılınamayacağı kararlaştırıldı. Mesih'e iman aşamasının dinsel yasalarla değil, kayrayla geldiği temel iman kuralı niteliğinde saptandı ve Kilise'nin ana öğesi olarak kabul edildi.

15:20 Tanrısı olmayan, puta tapan uluslar yedikleri bütün etleri ilkin kendi tanrılarına sunarlar. Putlara kurban edilmeyen et yenemezdi. İlk kilise konseyi verdiği kararda Mesih bağlısının yalancı tanrılara sunulan etleri kirli saymasını ve bunları yememesini belirtti. Bu konu 29'uncu ayette belirgin biçimde özetleniyor.

15:29 Birinci yüzyıla ilişkin ilginç bir mektup örneği. O çağın mektuplarında yazanın adı başa konulurdu. Bundan sonra mektubun kime gönderildiği yazılırdı. İmza atılmazdı. Bunlar çoğu kez elden gönderilirdi.

16:6 Roma yönetimi Anadolu'yu ayrı bölgelere ayırmıştı. Tüm Ege bölgesini kapsayan kesime **Asya Bölgesi** denirdi. Bu en geniş ve en önemli bölgeydi.

16:10 Buraya kadar olayları bir seyirci gibi anlatan yazar Luka, bir süre için kendisi de haber gezisine katılıyor ve olayların içinde bulunan biri niteliğinde konuşuyor.

16:12 Koloni, günümüzde sömürge anlamını taşıyorsa da, sömürgeden başkadır. Romalılar kendi insanlarını bir yere yerleştirir, yepyeni bir kent kurar, buraya **koloni** derlerdi.

16:13 Filippililer Roma uyruklusuydu, onlara özel haklar tanınırdı. Burada Yahudi az olduğundan sinagog yoktu. Haber gezisini sürdürenler, Tanrı'dan korkanların bir ırmak kıyısında toplanabileceğini tasarladı.

16:18 Bir cin ruhuyla kâhinlikte bulunan bu kız Tanrı'nın kurtarışına tanıklık etmiyordu. Pavlos bu gerçekten ırak tanıklığı Tanrı mucizesiyle susturdu.

16:19 Roma kentinde en önemli yer çarşı meydanıydı. **Agora** diye bilinen bu yerde alışverişten çok kamu sorunları ve konuları görüşülür, çeşitli durumlar gelişimler tartışılır, kararlar verilirdi. Böylelikle halkın genel konulara katılması sağlanırdı.

16:35 Roma yönetiminde yüksek memurların önünden giden, elinde keskin bir balta taşıyan subay. Balta, yöneticilerin kesin yetkisini betimlerdi.

17:18 Bu felsefe okulunun kurucusu İsa'dan önce 341'de Sisam Adası'nda doğan **Epikuros**'tur. Öğretmeni **Nafsifanes** ona dünyamızın rasgele bir devinimin (evrim) ürünü olduğunu ve atom parçalarının bileşiminden oluştuğunu öğretmişti. Yoksul birisi olan **Epikuros** çevresine topladığı arkadaşlarına öğretmeninin ve kendisinin görüşlerini tanıttı. Yaşamın belirsizliği **Epikurosçular**'ı uğraştırdı ve okullarının doğmasına yol açtı. Öğretilerinde ölümden sonrası için herhangi bir yargı ya da ceza yoktu. Çünkü her şeyin rasgele oluştuğuna inanırlardı. Derslerini Atina'da **Bahçe (Kipos)** denen yerde veren **Epikuros**'un öğrencilerine, ölülerden diriliş bildirisi çok yabansı geldi.

17:18 Bu felsefe okulunun kurucusu İ.Ö. 335'te Kıbrıs'ta **Kitiyum**'da doğan **Zeno** idi. **Stoa** Yunanca **sundurma** demektir. **Zeno** Atina'da **Renkli Stoa** diye bilinen bir sundurmanın altında ders verirdi. Bu nedenle okula **Stoacılar** dendi. Bu felsefe kolu kurucusunun öğrettiği temellere bağlı kalmadı. İnsan her işini doğa yasalarına göre yapmalı diye öğretirlerdi. Doğaüstü bir olay olan ölülerden diriliş olgusu onlara tümden saçma geldi.

17:19 Arios (Ares) eski Yunanlılar'ın savaş tanrısıdır; **Arios Pagos, Savaştepe** demektir. Romalılar bu tanrıya **Mars**, bu yere de **Mars Tepesi** derlerdi. Mart ayının kökeni budur. Akropol'un **(Parthenon)** kuzeybatısına düşen tepede toplanan yargı konseyi bu adla tanınırdı. En önde yer tutan konseydi bu. Başlangıcı kentin kuruluşuna dayanırdı. Her sorun ve konu burada tartışılır, karara bağlanırdı. **Ariopagos**'tan geçmeyen hiçbir felsefe ya da düşünce yöntemi kendiliğinden tutunamazdı. Sokrates'e bu tepede baldıran zehiri içirildi. Pavlos'un bildirdiği ölülerden dirilme olgusu Atinalılar'ı sarstı. Böylesini hiç duymamışlardı.

17:21 Atina kenti bir fikir pazarıydı. Burada sayısız insan bilgi ve felsefe satarak geçinirdi.

17:22 Pavlos bir bilgin ve düşünürdü. Böyle önemli bir toplantıda konuşmayı yadırgamadı. Onları düşündürecek yolda konuşarak diri Tanrı'yı tanıttı, tümünü O'na çağırdı.

17:28 Pavlos'un Atinalı yazarlar ve ozanlar üzerinde de geniş bilgisi vardı. Tek Tanrı gerçeğini anlatmak için bu ozanlardan Giritli **Epimenides**'ten bir dize kullandı. Aynı ozandan başka bir kullanım için *(bkz. Titos'a Mektup 1:12)*.

18:18 Korintos'ta Rab onu çetin saldırılardan kurtardığı için.

18:25 Yahya'nın vaftizi günahtan dönüşü (tövbe) kapsar. Mesih'in vaftizi ise yeniden doğuş bulanlara uygulanan, Mesih'le özdeşlik vaftizidir.

19:4 Mesih'e öncülük eden Yahya, günahtan dönmeyi ve vaftiz edilmeyi bildirdi *(bkz. 1:5; 11:16; 18:25)*. İsa Mesih, inanlılarına Kutsal Ruh'u vaat etti.

19:9 İsa *"Yol Ben'im"* dedi *(Yuhanna 14:6)*. Yeşaya peygamber Tanrı inanlılarının Tanrı Yolu'nda yürüdüğünü belirtir *(bkz. Yeşaya 40:3)*.

19:19 Altın-gümüş değerlerinin değişmesi bu tutarı bugünkü parayla karşılaştırmayı olanaksız kılıyor.

19:33 Yahudiler Pavlos'la ilgileri olmadığını belirtmek için bir sözcüyü ileri sürdüler, ama bundan bir sonuç sağlayamadılar. Halk bu adamın suçlu olduğunu sanarak var gücüyle haykırdı.

19:35 Efesos kenti üstün önem taşır, en kutsal özelliklerin koruyucusu sayılırdı. Gökten indiği varsayılan kutsal bir taş sözde onlara emanet edilmişti. Bu tür temelsiz kuramlara bağlanan halk, barut fıçısı gibi patlamaya hazır bir topluluktu. Aklı uçmuş bir sürü kafa. Kent görevlisi onları yatıştırabilmek için çok ustalıklı konuştu.

19:41 Korintos valisi Gallio *(bkz. 18:14-16)* ve Efesos'un kent görevlisi erdemli davranışlarıyla ne denli aydın ve ilerici olduklarını herkese sergiledi. İzledikleri yol bugünün yöneticilerine örnektir.

20:5 *16:10*'da haber gezisine katılan yazar Luka yeniden Pavlos'la birlikte yolculuk ediyor.

20:17 Bugünkü **Efesos**'la **Miletos** arasındaki ıraklık çok değildir. **Miletos** limanına **Efesos** limanından daha kolay ulaşılabildiği için, bu liman oldukça elverişliydi. **Kaystros** (Küçük Menderes Irmağı) Efesos limanını çamurla dolduruyor, girişi günden güne güçleştiriyordu. Bölgeyi çok iyi tanıyan Pavlos bu yüzden **Efesos**'u atladı, daha uygun liman olan **Miletos**'ta durakladı.

20:28 *Sürü* kullanımı soyut dilde Mesih inanlılarının tümünü anlatır. İsa kendisi ve inanlıları için, *"Ben iyi Çoban'ım; iyi çoban koyunlar yararına canını verir"* demiştir *(Yuhanna 10:11).*

21:8 Kilise topluluğunda çeşitli hizmetler için seçilen yedi hizmet görücüden biri *(bkz. 6:3-6).*

21:24 Musa'ya bildirilen ruhsal yasada, kendini özel adak niteliğinde adayan kişinin yükümlü tutulduğu belirli zorunluluklar vardı. **Nezir** (adak) diye bilinen ve kendisini Rab'be adayan insanın adaklık süresi son bulunca saçlar kesilebilirdi. Bu süre boyunca kişinin tüm ilgisi ruhsal konu ve ilişkilere doğrultulurdu. Adaklığın son bulmasıyla önceki duruma dönülürdü *(bkz. Çölde Sayım 6:1,2).*

21:29 Yahudiler tapınakları konusunda çok titiz davranır, Yahudi olmayanı hiçbir koşulla oraya sokmazlardı.

21:38 Komutan, Pavlos'u başka birisiyle karıştırmıştı. Sözünü ettiği kişi azgın bir kargaşalığa yol açmıştı. Yeruşalim'e gelerek peygamber olduğunu savunan bu adam, surların kendi önünde yıkılacağını öne sürdü, birçok kişiyi buna inandırdı. Giysilerinin altında kama, hançer taşıyan teröristlere önderlik eden bu sözde peygamber, her nerede Romalı ya da Roma yanlısı görse öldürmeye ant içmişti. Ayaklanması başarı bulamadı, bağlılarıyla birlikte çöle kaçtı.

22:3 Gamaliel Yeruşalim'de hem ruhsal yönetici hem de en saygın tanrıbilimciydi *(bkz. 5:34).*

22:21 Sevinç Getirici Haber'i uluslara müjdelemeye gönderilen Pavlos, ulusların habercisi olarak bilinir.

22:9 Bu açıklama için bkz: 9:7.

22:28 Roma İmparatorluğu'nun genel nüfusu yaklaşık yüz milyondu. Bunların sadece otuz milyonu yurttaşlık hakkını taşırdı. Geriye kalanlar her haktan yoksundu. Bunlar sorguya çekilirken kamçılanabilirdi. Romalı yurttaşa hiçbir zaman işkence uygulanamazdı. Pavlos'un babası özel bir başarı ya da yararlılık gösterdiği için Roma yurttaşlığıyla onurlandırılmıştı.

23:3 Daha önce İsa haktan ırak din kuşaklarını şu sözlerle kınamıştı: *"Vay sizlere dinsel yorumcular ve Ferisiler. İkiyüzlüler. Çünkü sizler badanalı gömütlere benziyorsunuz. Bunlar dıştan parlak görünür, ama içleri ölü kemikleriyle ve her tür iğrençlikle doludur" (Matta 23:27).*

23:3 İsrail yasasına göre suçluluğu saptanmadıkça insan suçsuzdur. Bu adam sözde savunduğu yasaya karşı gidiyordu.

24:5 İsa Galile'nin Nasıra kentinden olduğu için O'na **Nasıralı İsa** denir. Suçlayıcı Tertullus bu kullanımla alay ederek, Mesih bağlılarını **Nasıralılar Partisi** diye hafife alıyor.

26:10 Pavlos ilk kilise şehidi Stefanos'un taşlanarak öldürülmesinde önemli etkisi olduğunu belirtti *(bkz. 8:1,3).*

26:13 Bu açıklama için bkz: 9:7.

26:14 Hizmet öküzlerini dürtmek için kullanılan ucu bizli değneğe tepen hayvanın acıklı durumunu anlatmak için kullanılan bir deyim.

27:9 Dokuzuncu ayda **Büyük Kefaret Günü**'ne rastlayan en kutsal oruç *(bkz. Levililer 16:29-34; 23:27-32).*

27:17 Kuzey Afrika'da sığ bir kıyıya verilen eski bir ad. Bataklık kumuyla örtülü bu kıyıya vuran geminin sonucu korkunçtu. Akdeniz'de eski gemicileri en çok ürküten tehlike **Sirtis**'e vurmaktı. Bu kıyının doğu kesimine **Büyük Sirtis**, batı kesimine ise **Küçük Sirtis** denirdi (Sidre Körfezi).

27:41 Su yüzüne kadar uzanan sıra kayaların oluşturduğu karşıt akım.

28:11 Eski bir denizcilik simgesi. O çağda birçok gemi bu armayla donatılırdı. **Zeus** ile **Leda**'nın ikiz oğulları **Kastor** ve **Polluks** adındaki iki ilahı simgeleyen bu arma denizcilere güvenlik aşılardı. Günümüzde birçok kişinin at nalı, mavi boncuk, sarmısak türünden uğur getireceği varsayılan nesneleri benimsemesi gibi.

28:15 Appius Forumu Roma kentinin güneyinde eski bir kenttir. **Üç Taverna** ise bu kentle Roma arasında önemli bir konak yeridir.

28:20 Musa'dan başlayarak Eski Antlaşma peygamberleri gelmesi beklenen Mesih'i müjdeledi. Peygamberlerin bildirdiğine önem verenler bu umutla yaşadı. Peygamberlerin dediklerine kulak asmayanlarsa Mesih'i yadsıdı, çarmıha çaktırdı; sonra O'nun habercilerine akla gelmedik baskılar yaptı.

ROMALILARA MEKTUP

1:14 Hellenler sözü **uluslar** sözüyle eşdeğer anlamdadır. **Yahudiler** dışında kalanlara **uluslar**, ya da o dönemde dilleri nedeniyle **Hellenler** denirdi.

1:14 Barbarlar: Yunan dilini konuşmayanlara, **Hellen** kültüründen etkilenmeyenlere barbar denirdi.

2:12 Uluslardan oluşan halk toplulukları.

2:22 Onaylamadığı putları soyup satarak maddi yarar sağlayan aktöresiz, çelişkide bocalayan kişiler. Günümüzde kilise ikonlarını yağma ederek piyasaya sürenler sırasından.

8:15 Babacığım. Çocuğun yalnız babası için kullanabildiği içtenlikli söz. Kurtuluş bağıyla Tanrı'ya bağlananın ve Kutsal Ruh'u alanın hiç çekinmeden Tanrı'ya yükselttiği sesleniş. Mesih dünyaya gelmeden önce, genellikle Tanrı'ya **Baba** denemezdi. Çünkü Tanrı'yla insan arasında hiç aşılamayan bir uçurum bulunurdu. Birey kendini Tanrı'nın sadece **kulu** olarak görebilirdi. Ama Mesih'in sağladığı kurtuluş Tanrı'yla insan arasında yepyeni bir bağlantı oluşturdu. Kutsal Tanrı günahtan arıtılan kişiyi oğulluğa-kızlığa kabul etti, inanlının en içten bağırışla O'na **Abba Baba** diyebilmesini olanaklı kıldı. Tanrı kayrasının etkisi bununla belgelenir.

8:29 İsa Mesih ölüler arasından ilk-doğandır. Konuyla ilgili olarak *(bkz. Vahiy 1:5; İbraniler 1:6; Koloseliler 1:15,18; Mezmur 2:7).*

9:29 Orduların Rabbi: YAHWEH Sebaot, Tanrı'nın en önemli adlarındandır. İlk kez, *I.Samuel 1:3*'te kullanılan bu ad, Tanrı'nın kendi halkına kurtarıcı ve koruyucu olduğunu belirtir *(bkz. Mezmur 46:7,11).* Yeremya peygamber bu adı seksen sekiz kez kullanır.

11:4 Baal, efendi, sahip, koca anlamlarını taşır. İsrailliler Mısır'dan Kenan ülkesine gelince bir sürü yerel **Baal** ile karşılaştılar *(bkz. I.Krallar 18:18).* Bunların kendine özgü adları vardı. Örneğin, Baal Peor *(bkz. Çölde Sayım 25:3).*

Babilliler'in baş tanrısı **Marduk**'a **Bel** denirdi. Baal tarikatları her yanda İsrailliler'in tek Tanrı inancına meydan okurdu. Bu tarikat çok kez **Aşera** (tanrıça) inancıyla elele giderdi. Bu uygulamada çeşitli dinsel kötülüğün yanı sıra, çocukların ateşe atılması ve cinsel soysuzluk da bulunurdu. **Baal** tarikatı pek çok İsrailli'yi etkileyerek onları Tanrı bağlılığından büsbütün koparıyordu.

11:10 Tanrı kayrasını tepenlerin karşılaştığı ruhsal düşkünlüğe ilişkin Davut böylece peygamberlikte bulundu.

15:12 Yesse kral Davut'un babasıdır. Yeşaya peygamber Mesih'in Davut soyundan geleceğini, İsa'nın gelişinden yaklaşık yedi yüz yıl önce böyle bildirmişti.

16:1 İsa Mesih inanlıları ırk, ülke, dil ayrımı gözetmeksizin birbirlerine kardeş, kız kardeş der.

16:22 Haberci Pavlos'a tanrısal esinlemeyle gelen bu mektup, Pavlos'un ağzından yazıcı Tertios eliyle kaleme alındı. Sonra da Fibi kız kardeş eliyle Roma'daki kilise topluluğuna gönderildi *(bkz. ayet 1 ve 2'ye).*

16:23 Bu mektup yazıldığında haberci Pavlos Korintos kentinde ruhsal hizmetini sürdürmekteydi. Erastos Korintos'un haznedarıydı. O da Mesih inanlıları arasındaydı.

KORİNTOSLULARA I. MEKTUP

1:11 Korintos kentinde yaşayan bir kadın. Yakınlarından bazıları Efesos'ta bulunan Pavlos'a, ondan duydukları bu haberi iletti.

2:14 Ruhsal olmayan kişi. Doğal isteklerle yönetilen. Cana bağlı, canla ilgili kişi: **Özdeksel**. **Tinsel**'in karşıtı *(bkz. Yahuda 19).*

2:15 Tinsel insan. Tanrı Ruhu'nun bütünlediği yeniden doğuşa ulaşan, ruhsal aşamaya yükselen, Ruh'la yönetilen. **Özdeksel**'in karşıtı.

3:1 Ruhsal olması gerekirken, bedenin kötü isteklerine boyun eğen zayıf ve kararsız inanlılar.

4:9 Roma ordusu savaş tutsaklarını zafer şenlikleri ortasında caddelerden geçirip öldürmeye götürürdü. Haberci Pavlos Mesih'e bağlılıkla hizmet edenleri dünya gözünde böyle betimliyor.

7:38 Ya da, *'kendisini ilgilendiren erden kızla evlenmek iyidir, evlenmemek ise çok daha iyidir.'*

10:7 Haberci Pavlos yalancı tanrılara kesilen sunular konusunu deşmeden önce, Eski Antlaşma'dan alınan örneklerle yalancı tanrılara tapmanın ve bunun yanı sıra cinsel düzensizliğin aşırı kötülüğünü vurguluyor.

10:32 Yahudiler dışında kalan tüm uluslara **Yunanlı** denirdi. Çünkü bunlar **Hellen** kültürüne göre yaşar, **Hellence** konuşurdu.

11:33 *21. ayete bkz.* Orada herkesin birbirinden önce yemeği kapıştığı bildiriliyor, bu düzensiz tutum kınanıyor.

14:2 Korintos'taki kilise topluluğunda Kutsal Ruh'un etkilemesiyle başkalarının anlayamadığı diller konuşmak, dalınca gelmek önemli bir ruhsal aşama sayılmaktaydı. Burada sözü edilen diller ruhsal bir bağış sayılırdı.

14:34 Belirli durumlarda erkeklerin de ağızlarını kapamaları salık veriliyor *(bkz. 28,30 ayetler).*

15:6 Mesih inanlılarının dirilip sonsuz yaşama kavuşacağı göz önünde tutularak, ölümden *uyumak* diye söz edilir.

15:33 Klasik yazarlardan *Menander*'den (İ.Ö. 343-291) alınan, zamanında çok iyi bilinen bir halk deyimi.

15:44 Özdeksel. Maddesel açıdan yaşayan varlık. *(2:14'teki açıklamaya bkz.).*

16:21 "Ya Rab, Gel" anlamını taşıyan ve Mesih bağlıları arasında bugüne dek kullanılan selam sözü.

KORİNTOSLULARA II. MEKTUP

6:7 Mesih bağlısı bir asker gibi, iki elinde ruhsal saldırının ve savununun gözle görülmeyen etkin silahlarını taşıyarak Rab'be hizmet sunar *(bkz. Efesoslular 6:2)*.

EFESOSLULARA MEKTUP

2:2 Yüksekteki hava, cinlerin ve önderleri şeytanın barınağı, eylemleri ve etki alanıdır.

2:14 Tapınak'ta **Yahudiler**'in yerini **Uluslar**'ın yerinden ayıran engel duvarı. **Uluslar**'dan olanlar hiçbir zaman bu duvarı aşamazdı *(bkz. Habercilerin İşleri 21:28-30)*.

2:15 Musa'nın yasası **Yahudiler**'e özel yetkiler vermişti. İsa Mesih yasadan çok üstün olan kurtuluşu sağlayarak tanrısal düzeni bütünledi. Yasası olanlarla yasası olmayanları birbiriyle barıştırdı, onları bir kıldı *(bkz. Koloseliler 2:14)*.

3:10 Yüksek yerlerde dolaşan, tüm insanlığı kötülükten kötülüğe sürükleyen bozuk, kirli ruhlar. Bunlar Tanrı'nın Mesih aracılığıyla tasarladığı kurtuluştan habersizdi. Bu nedenle, insanları etkileyerek onları İsa'yı çarmıha çakmaya zorladı *(bkz. I.Korintoslular 2:8)*. Kilise topluluğunun etkisi ve ruhsal tanıklığı, hiç anlayamadıkları gerçeği şimdi onlara sergiliyor.

4:10 İsa Mesih insansal, evrensel düzeyin üzerine çıkıp her şeyi kendisine bağımlı kılmakla, **yaratılmış her şeyin Rabbi** ve **Tüm Evren'in Başı** olduğunu kanıtlamıştır.

4:11 Kilise topluluğunu yönetene **Çoban (Pastor)** denir. İsa Mesih **Baş Çoban**, O'nun hizmetindekilerse **Çoban**'dır.

6:12 Şeytanın evrensel gücünü daha iyi anlayabilmek için *(bkz. Yuhanna 8:44; 12:31; II.Korintoslular 4:4; Galatyalılar 4:3; Koloseliler 2:8)*.

FİLİPPİLİLERE MEKTUP

1:1 Bunlara ilişkin kullanılan başka bir ad: **Diyakon,** Hizmet Görücüler *(Habercilerin İşleri 6:1* açıklamasına bakınız*)*.

3:11 Tüm ölenlerin arasından dirilişe erişmek için (*bkz. Luka 14:14)*. Kurtulanların dirilişi.

4:22 Roma kentinde yalancı tanrılara tapınan Kayser'in sarayındaki birçok **kollayıcı** Sevinç Getirici Haber'e iman etmiş, Mesih'e bağlanmıştı *(bkz. 1:13)*.

KOLOSELİLERE MEKTUP

1:2 Kolose Anadolu'nun önemli eski kentlerindendir. Bu kentin yıkıntıları Denizli çevresinde **Hierapolis (Pamukkale)** ve **Laodikya (Eskihisar)** yakınlarında, **Honaz**'dan biraz uzaktadır.

2:8 Dünyanın ilkel öğeleri: Göze görünmeyen evrensel güçler *(bkz. Efesoslular 6:12)*.

2:11 Sünnetçi küçücük bir deri parçasını keser. Mesih'in uyguladığı sünnet ise, bireyi günaha tutsak kılan uygunsuz beden isteklerinden özgürlüğe çıkarır. İnsan eliyle uygulanmayan sünnettir bu; soyut dille belirtilen sünnet..

4:9 Haberci Pavlos Roma kentinde tutukludur. Bu mektubu oradan Anadolu'da **Kolose** kentine gönderiyor.

4:13 Kolose, Laodikya ve **Hierapolis (Pamukkale)** bugünkü Denizli çevresinde, Mesih'e bağlı üç kilise topluluğunun bulunduğu kentlerdir.

SELANİKLİLERE II. MEKTUP

2:3 Genel kullanımda **Deccal** denen sahte Mesih. Burada onun niteliğini anlatan iki ayrı ad kullanılmakta: **Yasasızlık adamı, Mahva sürükleyen oğul.** İsa Mesih'in yeryüzüne dönüşünden önce açıklanacak Mesih düşmanı *(bkz. Daniel 11:36; I.Yuhanna 2:18).* İsa Mesih, kendisini ele vermeye hazırlanan Yahuda'ya ilişkin *'Mahvolan oğul'* adını kullandı *(bkz.Yuhanna 17:12).*

2:7-9 Eskatologya ile ilgili bu açıklamalar **Antikrist**'in ortaya çıkışına değinmekte. Konuyla ilgili başka tanıtımlar için *(bkz. Daniel 11:36; I.Yuhanna 2:18,22; 4:3; II.Yuhanna 7; Vahiy 13:11).* Yasasız kişinin esinlediği gizemli yasasızlık Tanrı gerçeğine karşı ayaklanan isyan ruhu niteliğinde var gücüyle saldırıdadır.

TİMOTEOS'A I. MEKTUP

4:14 Kilise topluluğunda herhangi bir sorumluluğa ya da hizmete atananın üzerine kilisenin İhtiyarları hep birlikte ellerini koyarak dua eder, o kişiyi kutsayıp Rab'be ayırırlar.

5:9 Kilise topluluğunda bazı dul kadınların öbür dul kadınlara karşı belirli sorumlulukları, görevleri vardı. Dulları ve yetimleri genel paradan geçindirenlerin adı bir deftere yazılırdı. Sorumlulukları çok önemliydi. Bu nedenle adı deftere yazılanlar üzerinde titizlikle durulurdu.

5:10 O çağda konukların ayaklarını yıkamak gelenektendi. Bu uygulama alçakgönüllülükle yapılan herhangi bir hizmete eşitdeğerdir.

TİMOTEOS'A II. MEKTUP

4:17 Haberci Pavlos bu sırada yargılanmaktaydı. Birkaç kez yargısı ertelendi, ama sonunda idam edildi.

İBRANİLERE MEKTUP

2:11 Tanrı insanın kurtarıcısını insan soyuyla özdeş kıldı. Kurtuluş başkanını öncesiz çağlardan insanlığa göndermeyi kararlaştırdı.

3:8 İsrail halkının kırk yıl süreyle çölde Tanrı'ya başkaldırışıyla ilgili üzücü olay.

3:11 Tanrı'nın inanlıları için vaat ettiği miras. O'nun Mısır'dan kurtardığı halk, imansızlığı ve söz dinlemezliği yüzünden, vaat edilen dinginliğe erişemedi. Tanrı bağlısının iman yolculuğu onu vaatle belirtilen dinginliğe ulaştırır *(bkz. Efesoslular 6:10-20).*

4:8 İsrailliler'in Musa'yı izleyen yöneticisi. Bu insanlar Yeşu'nun önderliğinde Filistin ülkesini alarak on iki soy arasında bölüştü. Ülkeye sahip olmakla bir bakıma dinginliğe kavuşmaları gerekiyordu.

5:6 Melkisedek: Eski Antlaşma'da rastlanan saygın bir rahip, ilgi çeken biri. Tanrı onu gelecek olan Mesih'i simgeleyen bambaşka bir insan olarak tanıtır *(bkz. Mezmur 110:4).* İbrahim Melkisedek'in kendisinden üstün olduğunu kabul etti. Önemli bir yengi kazandıktan sonra ona armağanlar sundu, Melkisedek de İbrahim'i kutlu kıldı. Bu adamın anası babası bilinmiyor. Bu bakımdan, apayrı önem taşıyan bir rahiptir o; İsa Mesih'i betimlemektedir.

7:8 İbrahim soyundan gelen ölümlü Levioğulları, öte yandan da onlara karşı başlangıcı-sonu olmayan Melkisedek.

9:5 Kerub'un çoğulu: **Kerubim** (Kerublar). *Yaratılış 3:24*'te Tanrı onlara yaşam ağacını günahlı insandan koruma görevini vermişti. Daha sonra Tanrı tapınağında **Kutsallar Kutsalı**'na gölge salan bu simgesel, göksel varlıklar *(Mısır'dan Çıkış 25:18-22)* yüceliğin gücünü betimlerdi. Kanatlı, eli ayağı olan canlı varlıklardır bunlar.

10:22 Kan serpmekteki amaç *'kutsal kılmak'*tır *(bkz. 12:24; I.Petros 1:2; Levililer 4:2-7; 16:14-19).*

11:28 Musa'nın iman buyruğuna uyarak kan serpmesini uygulayanlar, yargı için gelen Tanrı meleğinden kurtuluş ve yaşam doğrultusunda yararlandılar.

PETROS'UN I. MEKTUBU

1:2 Kan serpmekteki amaç *'kutsal kılmak'*tır *(bkz. İbraniler 1O:22; 12:24; Levililer 4:2-7; 16:14-19).*

YAHUDA'NIN MEKTUBU

Ayet 7 *'Doğal ilişki dışında sapıklık yapan.'* Eşcinselliğiyle tanınan Sodom ile Gomorra halkı Lut'u ziyarete gelen iki melekle sapık ilişki kurmaya kalkıştı. Melekler onların gözlerini kör etti *(bkz. Yaratılış 19:1,5,11).*

VAHİY

Önsöz: **Eskatologya,** tanrıbilimde son görünümlerle ilgili olgular bilimi.

1:8 Alfa, Omega Yunan alfabesinin ilk ve son harfleridir. *'A'dan Z'ye dek her şey Ben'im',* dercesine.

1:10 Mesih bağlıları için tapınma günü, haftanın ilk günü olan **Pazar**. Bu gün İsa Mesih'in ölüler arasından dirildiği gündür; böylece haftadan haftaya kutlanır.

2:6 Nikolacılar: Yeni Antlaşma'da rastlanan, ödün veren, belirli durumlarda rasgele cinsel ilişkileri öneren o dönemin yaygın bir tarikatı.

2:17 Musa yönetimindeki İsrail topluluğuna Tanrı'nın çölde sağladığı göksel yiyecek *(bkz. Mısır'dan Çıkış 16:33).*

6:6 Bir dinar, bir gündelik. O çağda bu para sekiz günlük yiyecek satın almaya yeterdi. Oysa burada aşırı pahalılık durumu belirtilmekte.

16:16 Armagedon. 'Megiddo Dağları' (Karmel olabilir). Yahuda kralı Yoşiya bu kent yakınlarında, İ.Ö. 609'da Mısır Firavunu Neko'nun ordusu tarafından yenilgiye uğradı, yaşamını yitirdi. *(bkz. II.Krallar 23:29,30; II.Tarihler 35:20-25; Yeremya 22:10; bölüm 46; Yeremya'nın Ağıtları 4:20).* Babil ve Mısır orduları hızla Aşur imparatorluğunun mezarını kazmaktaydı. Babil'le Mısır arasında dönemin dev gücü olabilme çabasıyla çetin bir didiniş görülmekteydi. Karkemiş (Türkiye'nin Suriye sınırında, Fırat'ın kıyısında) çok önemli bir kavşak ve ticaret kentiydi. Firavun Neko kuzeyde bu önemli kenti amaçlayarak sefere çıktı. Yoşiya Babil'in tarafını tutmayı kendisine daha yararlı sanarak, Firavun Neko'ya karşı savaşa atıldı. Firavun'un uzlaşma arayıcı sözlerine hiç aldırış etmedi. Böylece, Megiddo düzlüğünde Mısır'la Yahuda arasında çetin bir savaş oldu. Kral Yoşiya yaralanarak öldürüldü (İ.Ö. 609); herkes bu dürüst kralın ölümüne yas tuttu. Bu arada Firavun'un orduları geciktirildi. Tarihsel Karkemiş savaşı Mısırlılar'ın yenilgisiyle ve geri çekilmesiyle sonuçlandı (İ.Ö. 605). Mısır'ın ikbali söndü. Karkemiş'i ele geçiren Babil'in yıldızı parladı. Bu sonuç Megiddo'da Mısır ordusunun durdurulmasından kaynaklandı. Megiddo vadisi başka orduların da yenilgiye uğramasına sahne oldu *(bkz. Hakimler 5:19)*. Megiddo, *'Orduların Yıkımı'*nı betimleyen bir ad olarak kaldı. *Vahiy 16:12-16* kesimi İsa Mesih'e karşı savaşa kalkışacak yeryüzü hükümranlarını bekleyen akıbeti okuyucunun gözü önünde canlandırıyor.

16:21 Maden para ağırlığını gösteren eski bir ölçü. Ağırlık dönemden döneme, yerden yere değişirdi. Ancak **talant ağırlığı** dendiğinde, çok ağır bir nesneden söz edildiği anlaşılırdı.

19:1 Halleluya. Mezmurlar'da çok rastlanan bu şükür sözünün anlamı **YAHWEH'ye ŞÜKREDİN**'dir. Yeni Antlaşma'da yalnız bu bölümde geçer.